

ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΟΛΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2016 – 2019

ΜΕΡΟΣ Α:

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Βέροια, Ιούνιος 2016

ΜΕΡΟΣ Α:
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
(ΕΚΔΟΣΗ 1^Η – ΣΧΕΔΙΟ)

Βέροια, Ιούνιος 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ

ΜΕΡΟΣ Α: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
---------------	---

ΜΕΡΟΣ Α1 - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 - ΓΕΝΙΚΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

1.1. ΓΕΝΙΚΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΕ ΗΜΑΘΙΑΣ	13
1.2. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ.....	23
1.3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ, ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ.....	25
1.4. ΦΥΣΙΚΟ & ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ.....	32
1.5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	36
1.6. ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	37
1.7. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.....	38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 - ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ, ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

2.1. ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	41
2.2. ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ & ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ.....	43
2.3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ.....	51
2.4. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΥΚΝΟΤΗΤΕΣ.....	59
2.5. ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ.....	67
2.6. ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΑΣΕΩΝ.....	73

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 - ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

3.1. ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ.....	75
3.2. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ.....	81
3.3. ΡΥΠΑΝΣΗ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ – ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ.....	82
3.4. ΥΔΡΕΥΣΗ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ – ΑΡΔΕΥΣΗ.....	90
3.5. ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ – ΧΩΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ.....	95
3.6. ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ – ΔΙΚΤΥΑ.....	105
3.7. ΕΙΔΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ: ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΧΑΡΕΣ – ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ.....	114
3.8. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	117

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

4.1. ΥΓΕΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ & ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ.....	133
4.2. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ.....	154
4.3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ.....	163

4.4. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	173
4.5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	181
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 - ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ</u>	
5.1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.....	188
5.2. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.....	192
5.3. ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.....	194
5.4. ΔΑΣΟΠΟΝΙΚΗ & ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.....	195
5.5. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.....	197
5.6. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ.....	200
5.7. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ – ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ.....	201
5.8. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.....	201
5.9. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	206
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 - ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ</u>	
6.1. ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ.....	216
6.2. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ.....	218
6.3. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ.....	221
6.4. ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	229
6.5. ΥΠΟΔΟΜΗ – ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ.....	233
6.6. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ.....	239
6.7. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΟΥ.....	248
6.8. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ.....	249
6.9. ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ.....	251
6.10. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	254
ΜΕΡΟΣ Α2 - ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ	
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕ ΥΠΕΡΚΕΙΜΕΝΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ</u>	
7.1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.....	259
7.2. ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2014 – 2020.....	261
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ</u>	
8.1. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ.....	264
8.2. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ.....	268

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ Α΄ ΜΕΡΟΥΣ (ΕΚΔΟΣΗ 1^Η – ΣΧΕΔΙΟ)

Η σύνταξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος 2016-2019 του Δήμου Βέροιας υπηρετεί την ανάγκη για έναν ολοκληρωμένο συντονισμό των ενεργειών του Δήμου με στόχο την προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και της κοινωνικής ευημερίας, την αναβάθμιση της καθημερινής ζωής των πολιτών, αλλά και τη βελτίωση των υπηρεσιών του Δήμου προς τους πολίτες. Επιπλέον, η σύνταξη ενός ολοκληρωμένου Επιχειρησιακού Προγράμματος στοχεύει στην καταγραφή, τη διάγνωση και την αξιολόγηση όλων των δεδομένων του εξωτερικού και εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, των αδυναμιών και των δυνατοτήτων που παρουσιάζονται, προκειμένου τα στοιχεία αυτά να παραμετροποιούνται και να παρακολουθούνται σε μόνιμη βάση και να τροφοδοτούν ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικών επενδύσεων.

Αναλυτικότερα, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Βέροιας στοχεύει στα παρακάτω:

Στην προώθηση της **τοπικής ανάπτυξης** και συγκεκριμένα:

- στην προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της περιοχής και τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής, με παρεμβάσεις (μεταξύ άλλων) στους τομείς της προστασίας και της αειφόρου διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος, της βελτίωσης και διαχείρισης του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, των τεχνικών υποδομών και των δικτύων εξυπηρέτησης
- στη βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων της περιοχής του, με παρεμβάσεις στους τομείς της Κοινωνικής Πολιτικής και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης, Υγείας, Παιδείας – Πολιτισμού – Αθλητισμού, και Ισότητας των Φύλων και των Ευκαιριών
- στη βελτίωση της τοπικής οικονομίας και απασχόλησης, με παρεμβάσεις στους τομείς των οικονομικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων και της απασχόλησης

Στην **εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου ως οργανισμού**, με έμφαση:

- στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των υπηρεσιών και στην καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη
- στην ανάπτυξη του υφιστάμενου προσωπικού, της μηχανοργάνωσης, του εξοπλισμού, και στην εξασφάλιση γης και κτιριακών εγκαταστάσεων
- στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου, μέσω του μεσοπρόθεσμου οικονομικού προγραμματισμού, της παρακολούθησης του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών και της ορθολογικότερης οικονομικής

διαχείρισης.

Τέλος, **στην ανάπτυξη των συνεργασιών του Δήμου**, καθώς ρόλος του Δήμου, πλέον των οριοθετημένων από το θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων του, είναι να μεριμνά για τη συνολική ευημερία της περιοχής του. Σε αυτή την κατεύθυνση, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Βέροιας λαμβάνει υπόψη τον ρόλο και τη συμβολή που έχουν οι συνέργειες με φορείς, θεσμικούς και κοινωνικούς, σε όλα τα επίπεδα του προγραμματισμού και σχεδιασμού, όπως:

- τοπικοί κοινωνικοί και οικονομικοί φορείς (ιδιωτικές επιχειρήσεις, σύλλογοι και μη κυβερνητικές οργανώσεις)
- γειτονικοί όμοροι Δήμοι
- φορείς του πολιτικού και διοικητικού συστήματος της χώρας (κεντρικοί φορείς και Περιφέρεια).

Για τη **σύνταξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου της Βέροιας** ελήφθησαν υπόψη τα προβλεπόμενα από το σχετικό θεσμικό πλαίσιο:

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 266 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α'87/7.6.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης- Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως αναδιατυπώθηκε με την παράγραφο 10 κα' του άρθρου 18 του ν.3870/2010 (ΦΕΚ Α'138/9.8.2010) και τροποποιήθηκε με την παρ.1 του άρθρου 79 του ν.4172/2013 (ΦΕΚ Α'167/23.7.2013)
2. Οι διατάξεις των άρθρων 203 έως και 207 του ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α' 114/8.6.2006) «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων», αναφορικά με την υποχρέωση κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού
3. Οι διατάξεις του ν. 3882/2010 (ΦΕΚ Α' 166/22.9.2010) «Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2007/2/ΕΚ το Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2007 και άλλες διατάξεις. Τροποποίηση του ν.1647/1986 « Οργανισμός Κτηματολογίου και Χαρτογραφήσεων Ελλάδας (ΟΚΧΕ) και άλλες σχετικές διατάξεις (ΦΕΚ 141 Α)»
4. Οι διατάξεις του ν. 4269/2014 (ΦΕΚ Α'142/28.6.2014) «Χωροταξική και Πολεοδομική μεταρρύθμιση – Βιώσιμη Ανάπτυξη»
5. Οι διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ/τος 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98/22.4.2005)
6. Το Π.Δ. 185/2007 (ΦΕΚ Α' 221/12.9.2007) «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α' βαθμού» όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 89/2011 (ΦΕΚ Α' 213/ 29.9.2011)
7. Η υπ' αρ. 41179/23.10.2014 (ΦΕΚ 2970/04.11.2014 τεύχος Β') Απόφαση ΥΠ.ΕΣ.
8. Ο ισχύων Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Βέροιας (ΦΕΚ ΤΕΥΧΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΟ Αρ. Φύλλου 1606/13 Ιουλίου 2011)

9. Το γεγονός ότι ο Δήμος Βέροιας πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζει ο Νόμος, για την υποχρέωση σύνταξης Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Επιπλέον των παραπάνω, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι, για την εκπόνηση του ολοκληρωμένου επιχειρησιακού προγράμματος, η αρμόδια για την σύνταξή του Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης – Πληροφορικής, χρειάζεται να επικουρηθεί από υπαλλήλους από όλες τις υπηρεσίες του Δήμου, αιρετούς και ειδικούς συμβούλους του Δημάρχου, αποφασίστηκε και ορίστηκε **«Ομάδα Έργου για την κατάρτιση του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Βέροιας»** με την απόφαση υπ. αρ. 454 / Αρ. Πρωτ.: 4491 στις 03/02/2015.

Ως μέλη της Ομάδας Έργου για την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) του Δήμου Βέροιας ορίστηκαν οι παρακάτω:

1. **Αντώνιος Κινικλής**, Προϊστάμενος Δ/νσης Διοικητικών Υπηρεσιών του Δήμου Βέροιας
2. **Δαούλας Πέτρος**, Προϊστάμενος Δ/νσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου Βέροιας
3. **Στέφανος Βουτσιλάς**, αναπληρωτή Προϊστάμενο Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Βέροιας
4. **Μαρία Αλδάκου**, Προϊστάμενη Δ/νσης Υπηρεσίας Δόμησης-Κτηματολογίου-Περιουσίας του Δήμου Βέροιας
5. **Βηθλεέμ Μαυροματίδου**, Προϊσταμένη Δ/νσης Περιβάλλοντος – Καθαριότητας - Πολιτικής Προστασίας
6. **Μαρούλα Γεωργιάδου**, Προϊσταμένη Δ/νσης Προγραμματισμού – Οργάνωσης – Πληροφορικής Δήμου Βέροιας
7. **Γεώργιος Καρατζούλας**, αναπληρωτής Προϊστάμενο Δ/νσης Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης - Τουρισμού
8. **Αναστασία Δούκα**, αναπληρώτρια Προϊσταμένη Δ/νσης Κοινωνικής Προστασίας-Παιδείας - Αθλητισμού
9. **Παρασκευή Παυλίδου**, Προϊσταμένη Δ/νσης ΚΕΠ
10. **Αθανασία Γιαμουστάρη**, Προϊσταμένη Δ/νσης του ΚΑΠΑ
11. **Ιωάννης Καμπούρης**, Δ/ντή της ΚΕΠΑ
12. **Θωμάς Αχτσής**, Δ/ντή της ΔΕΥΑΒ
13. **Ευστράτιος Τάκης**, ειδικός συνεργάτη του Δημάρχου Βέροιας
14. **Ευστάθιος Τζωρτζίνης**, υπάλληλος της ΜΟΔ με διάθεση υποστήριξης στο Δήμο Βέροιας

Ως **Συντονιστής της Ομάδας Έργου** ορίστηκε ο Αντιδήμαρχος Τεχνικών – Προγραμματισμού – Διαφάνειας & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Δήμου Βέροιας, κ. **Αριστομένης Λαζαρίδης**.

Γραμματέας της Ομάδας Έργου ορίστηκε ο κ. **Στέφανος Γαζέας**, Αρχιτέκτονας, υπάλληλος της Δ/σης Προγραμματισμού - Οργάνωσης - Πληροφορικής του Δήμου Βέροιας, με αναπληρωτή τον κ. **Παναγιώτη Μαντρατζή**, Δασολόγο, υπάλληλο της Δ/σης Προγραμματισμού - Οργάνωσης - Πληροφορικής.

Με την πιο πάνω απόφαση, καθορίστηκε ως αντικείμενο της «Ομάδας Έργου για την Κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Βέροιας», η υποστήριξη της Εκτελεστικής Επιτροπής για την κατάρτιση του Ε.Π. σε συνεργασία με τα όργανα διοίκησης, τις υπηρεσίες του Δήμου Βέροιας και τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου, ειδικότερα ως προς τα παρακάτω θέματα:

- Οργάνωση έργου
- Υποβοήθηση στη διατύπωση των αρχικών κατευθύνσεων της Δημοτικής Αρχής
- Προγραμματισμό του έργου
- Ενημέρωση του προσωπικού των υπηρεσιών και των Ν.Π. του Δήμου για τη διαδικασία κατάρτισης του Ε.Π.
- Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης
- Κατάρτιση σχεδίου Στρατηγικού Σχεδιασμού
- Συνεργασία με ομόρους Δήμους και την Περιφέρεια
- Κατάρτιση σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος
- Προγραμματισμό των Δράσεων, Οικονομικό Προγραμματισμό του Ε.Π.
- Προσδιορισμό Δεικτών Παρακολούθησης και αξιολόγησης του Ε.Π.

Ο **γενικός συντονισμός** για την σύνταξη του παρόντος τεύχους έγινε από την κα. Μαρούλα Γεωργιάδου, Πολιτικό Μηχανικό Ε.Μ.Π., Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Προγραμματισμού – Οργάνωσης – Πληροφορικής. Η **συλλογή και οργάνωση του υλικού** και η **επιμέλεια των κειμένων** έγινε από την κα. Γαρυφαλλιά Κατσαβουνίδου, Δρ. Αρχιτέκτονα Μηχανικό, Προϊσταμένη του Τμήματος Προγραμματισμού και Οργάνωσης. Η σύνταξη του τεύχους υποστηρίχθηκε από εξειδικευμένους εξωτερικούς συμβούλους: την κα. **Παρασκευή Ταράνη**, Αρχιτέκτονα – Πολεοδόμο Μηχανικό (ανάδοχο της Υπηρεσίας «Τεχνική βοήθεια για τη σύνταξη του Επιχειρησιακού Σχεδίου του Δήμου», με την 12282/07-04-2016 σύμβαση) και τον κ. **Ευστράτιο Μάνο** (ως συνεργάτη), Αρχιτέκτονα – Πολεοδόμο Μηχανικό, MSc Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού και Σύμβουλο Αστικής και Τοπικής Ανάπτυξης.

Η **δομή και ο τρόπος σύνταξης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Βέροιας** ακολούθησε τις οδηγίες εκπόνησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΟΤΑ όπως αυτές δίνονται στην υπ. αρ. 41179/23.10.2014 (ΦΕΚ 2970/04.11.2014 τεύχος Β') Απόφαση ΥΠ.ΕΣ.

Το παρόν τεύχος αποτελεί τη 1η Έκδοση (Σχέδιο) της Α' Φάσης του **Επιχειρηματικού**

Προγράμματος Δήμου Βέροιας 2016 – 2019: Στρατηγικός Σχεδιασμός και οργανώνεται σε δύο τμήματα (μέρη):

Μέρος Α1 - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ που περιλαμβάνει έξι (6) κεφάλαια ανάλυσης των επιμέρους θεμάτων / τομέων:

- ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 - ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 - ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ, ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 - ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 - ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 - ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

Μέρος Α2 - ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ, που περιλαμβάνει δύο (2) κεφάλαια:

- ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕ ΥΠΕΡΚΕΙΜΕΝΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

Όλα τα **στοιχεία και δεδομένα** που περιλαμβάνονται στο παρόν τεύχος του Στρατηγικού Σχεδιασμού συλλέχθηκαν από την συντακτική ομάδα, μέσω επαφών της Διεύθυνσης Προγραμματισμού – Οργάνωσης – Πληροφορικής με τις αρμόδιες Διευθύνσεις και Τμήματα του Δήμου, αλλά και τις σχετικές Διευθύνσεις της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας.

Για τη σύνταξη των κειμένων χρησιμοποιήθηκε υλικό από τις υπηρεσίες και τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου, από τεχνικά προγράμματα τελευταίων ετών, από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια, ΣΧΟΟΑΠ και ΖΟΕ, από παλαιότερες ειδικές μελέτες (π.χ. περιβαλλοντικών επιπτώσεων), από τα αρχεία των επί μέρους υπηρεσιών του Δήμου και υλικό των επιμέρους επιχειρησιακών σχεδίων των Υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων του Δήμου. Επίσης, ενσωματώθηκαν στοιχεία από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και από τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την ανάλυση των γενικών δημογραφικών στοιχείων, καθώς και στην ενότητα που αφορά την τοπική οικονομία και απασχόληση, προέκυψαν από επεξεργασία πρωτογενούς υλικού των τελευταίων απογραφών της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ 2001 και 2011)· κάποια από αυτά βρίσκονται διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της, αλλά τα περισσότερα δόθηκαν στον Δήμο κατόπιν ειδικών αιτημάτων. Η επεξεργασία τους έγινε από τη συντακτική ομάδα.

Χρησιμοποιήθηκε επίσης δευτερογενές υλικό και σχετική διαθέσιμη βιβλιογραφία όπου υπήρχε ανάγκη. Έγινε κάθε προσπάθεια να παρατίθενται οι πηγές εντός του

κειμένου, ώστε να είναι δυνατή η σύγκριση και η αξιολόγησή τους. Δευτερογενές υλικό χρησιμοποιήθηκε επίσης στην ανάλυση των υπερκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, ευρωπαϊκά και περιφερειακά ή τομεακά.

Τέλος, για τη σύνταξη των χαρτών που παρουσιάζονται στο τεύχος και αποτυπώνουν χωρικά τα διαθέσιμα στοιχεία και δεδομένα, χρησιμοποιήθηκαν ως βάση και επεξεργάστηκαν εκ νέου, δεδομένα και γεωγραφική πληροφορία από το Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών (GIS) του Δήμου Βέροιας.

Ελπίζουμε ότι το παρόν τεύχος, προϊόν συνεργασίας με όλες τις υπηρεσίες του Δήμου μας, που αποτυπώνει με κατά το δυνατόν πλήρη και αντικειμενικό τρόπο την υφιστάμενη κατάσταση στον Δήμο Βέροιας και καταστρώνει τον Στρατηγικό Σχεδιασμό, βασισμένο στο όραμα της Δημοτικής Αρχής για τον Δήμο μας, θα αποτελέσει τη βάση για γόνιμο διάλογο με όλους τους φορείς και όλους τους πολίτες, καθώς και ένα χρήσιμο εργαλείο μακροπρόθεσμου σχεδιασμού και παρακολούθησής του, μέσω της Β' φάσης που ακολουθεί, του Επιχειρησιακού Σχεδίου.

Βέροια, Ιούνιος 2016

Η συντακτική ομάδα

Γεωργιάδου Μαρούλα

Κατσαβουνίδου Γαρυφαλλιά

Μάνος Ευστράτιος

Ταράνη Παρασκευή

ΜΕΡΟΣ Α1

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζεται, αρχικά, η ένταξη του Δήμου Βέροιας στην Περιφερειακή ενότητα Ημαθίας, και στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά του Δήμου ως προς τα βασικά του στοιχεία στο εξωγενές και στο εσωτερικό περιβάλλον: δημογραφικά και πληθυσμιακά χαρακτηριστικά, φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, τα οικονομικά και αναπτυξιακά του χαρακτηριστικά, τα θέματα της κοινωνικής πολιτικής του Δήμου καθώς και τα βασικά χαρακτηριστικά της δομής και οργάνωσης του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου ως Οργανισμού. Όλα τα παραπάνω αναλύονται και παρουσιάζονται στη συνέχεια, διεξοδικά, στα επόμενα κεφάλαια της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης (Κεφάλαια 2 έως 6).

1.1. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΗΜΑΘΙΑΣ

Ο Δήμος Βέροιας είναι ένας από τους 3 Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας (οι άλλοι δύο είναι ο Δήμος Νάουσας και ο Δήμος Αλεξάνδρειας), και είναι η έδρα της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας. Ως πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας, αποτελεί το μεγαλύτερο, σε πληθυσμό, αστικό κέντρο, συγκεντρώνει τις διοικητικές υπηρεσίες της περιοχής, ενώ παρουσιάζει έντονη ανάπτυξη του τριτογενούς (κυρίως εμπορικού) τομέα. Επιπλέον, ο Δήμος Βέροιας αποτελεί πόλο προσέλκυσης τουρισμού, καθώς περιλαμβάνει τον αρχαιολογικό χώρο της Βεργίνας, αλλά και ένα αξιόλογο ιστορικό κέντρο, με πολλούς επισκέψιμους βυζαντινούς και μεταβυζαντινούς ναούς και τους κηρυγμένους ιστορικούς τόπους της Μπαρμπούτας, της Κυριώτισσας και της Παναγίας Δεξιάς.

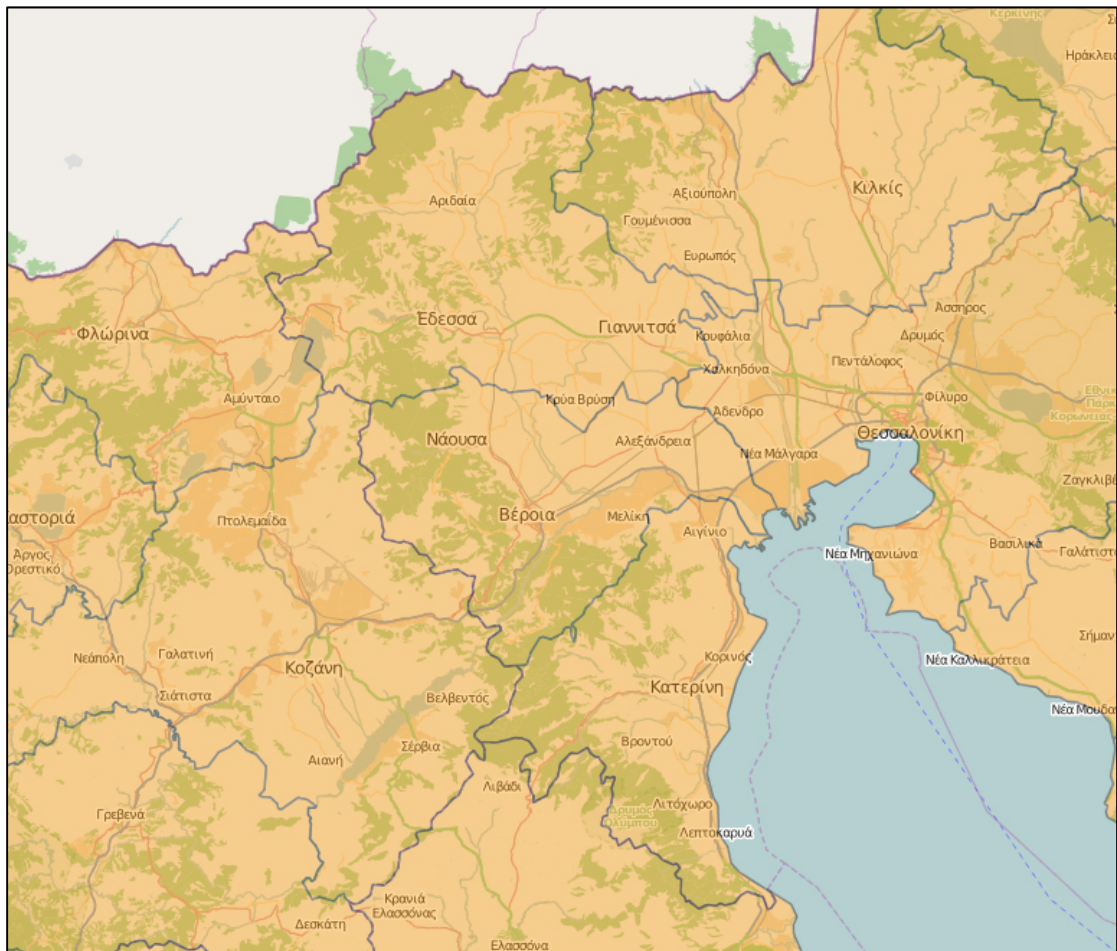
Η Π.Ε. Ημαθίας συναποτελεί μαζί με τις Π.Ε. Θεσσαλονίκης, Σερρών, Πέλλας, Πιερίας, Χαλκιδικής και Κιλκίς την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της Περιφέρειας είναι η Θεσσαλονίκη, δεύτερη σε πληθυσμό πόλη της χώρας, από την οποία η πόλη της Βέροιας απέχει 73 χιλιόμετρα (από την Αθήνα, αντίστοιχα, απέχει 511 χιλιόμετρα). Ιστορικά, από τα ελληνιστικά χρόνια ακόμη, η πόλη της Βέροιας διατηρεί στενούς δεσμούς με τη Θεσσαλονίκη. Η μικρή απόσταση από τη μια λειτουργεί θετικά, καθώς η εύκολη πρόσβαση προς τη Θεσσαλονίκη και το αντίστροφο έχει συμβάλει στην οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη του Δήμου Βέροιας, αλλά, από την άλλη, έχει αποστερήσει από τη Βέροια την ευκαιρία να αναπτυχθεί αυτόνομα.

Γεωγραφική θέση και μορφολογία της Π.Ε. Ημαθίας

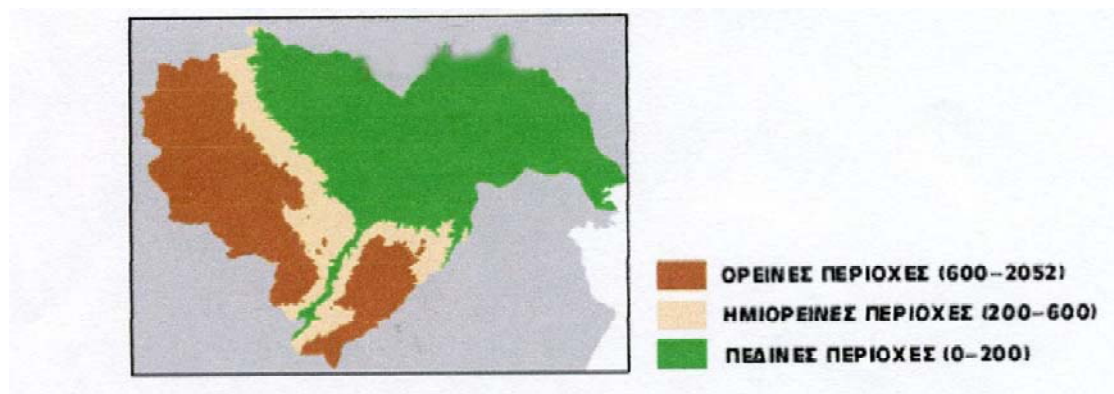
Η Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας υπάγεται διοικητικά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, έχει πρωτεύουσα τη Βέροια και διαιρείται σε 3 Δήμους. Η έκτασή της είναι **1.701** τετραγωνικά χιλιόμετρα (τ.χλμ.) και ο πληθυσμός της ανέρχεται στους **140.575** κατοίκους σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της ΕΣΥΕ (2011). Βρίσκεται στο κέντρο περίπου της Μακεδονίας και συνορεύει: Βόρεια με την Π.Ε. Πέλλας, Νοτιοανατολικά με την Π.Ε. Πιερίας, Ανατολικά με την Π.Ε. Θεσσαλονίκης και Νοτιοδυτικά με την Π.Ε. Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

Μορφολογικά, η ΠΕ Ημαθίας διαιρείται σε τρία τμήματα:

- ορεινό κατά 49,85%, (εκτ. 857 τ.χλμ.),
- ημιορεινό κατά 5,00%, (εκτ. 85 τ.χλμ.),
- πεδινό κατά 46,15% (εκτ. 767 τ. χλμ.).

ΧΑΡΤΗΣ 1.1 Χάρτης Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας
ΠΗΓΗ: *geodata.gov.gr*

ΧΑΡΤΗΣ 1.2: Ο νομός Ημαθίας και η υποδιαίρεσή του σε ορεινές, ημιορεινές και πεδινές περιοχές
 Σύμφωνα με τη βάση δεδομένων κάλυψης γης CORINE 2000, η κάλυψη γης στο νομό

Ημαθίας έχει ως εξής: Το 50,3% αποτελείται από καλλιέργειες, το 41,9% από δάση και θαμνώδη βλάστηση, το 2,6% από βοσκότοπους, το 2,3% από οικισμούς και το 1,1% από ροές υδάτων. Με μεγαλύτερη ανάλυση, η κάλυψη γης δίνεται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1: Κάλυψη γης στην Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας

ΚΑΛΥΨΗ ΓΗΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΗΜΑΘΙΑΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ CORINE	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΛΥΨΗΣ	ΕΚΤΑΣΗ ΣΕ ΕΚΤΑΡΙΑ
311	Δάσος πλατυφύλλων	22,4	37.450
212	Μόνιμα αρδευόμενη γη	22,2	37.106
222	Οπωροφόρα δένδρα και φυτείες με σαρκώδεις καρπούς	11,5	19.192
242	Σύνθετα συστήματα καλλιέργειας	6,2	10.357
313	Μικτό δάσος	6,1	10.125
211	Μη αρδύσιμη αρόσιμη γη	5,7	9.504
323	Σκληροφυλλική βλάστηση	5,5	9.119
243	Γη που καλύπτεται κυρίως από τη γεωργία με σημαντικές εκτάσεις φυσικής βλάστησης	4,7	7.772
312	Δάσος κωνοφόρων	4,2	6.991
324	Μεταβατικές δασώδεις θαμνώδεις εκτάσεις	3,7	6.220
321	Φυσικοί βοσκότοποι	2,6	4.363
112	Διακεκομμένη αστική οικοδόμηση	2,3	3.913
511	Ροές υδάτων	1,1	1.874
	Άλλες χρήσεις	1,9	3.096

ΠΗΓΗ: Σύνολο δεδομένων CORINE από www.geodata.gr

Το πεδινό τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας, το μέχρι το υψόμετρο των 200 μ., είναι πυκνοκατοικημένο και σ' αυτό αναπτύσσονται οι περισσότεροι οικισμοί. Στο τμήμα αυτό υπάρχουν διάσπαρτες οι περισσότερες βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες της Περιφερειακής Ενότητας και ως εύφορη περιοχή, με άφθονο υδάτινο πλούτο και αρδευτικό σύστημα, ήδη από τη 10ετία του 1930, καλλιεργείται στο σύνολό της με όλες τις δυναμικές καλλιέργειες. Το ημιορεινό τμήμα, το οποίο μπορεί να προσδιορισθεί από το υψόμετρο των 200 μ. μέχρι αυτό των 600 μ., καταλαμβάνει την μικρότερη έκταση και χαρακτηρίζεται από το ήπιο ανάγλυφο. Στην περιοχή αυτή είναι συγκεντρωμένο το μεγαλύτερο μέρος της δραστηριότητας της κτηνοτροφίας της Π.Ε. Ημαθίας και, ανάλογα με τη χρήση της γης, διακρίνεται κυρίως σε βοσκότοπους και λιγότερο σε γεωργική γη και δάση. Το ορεινό μέρος καταλαμβάνεται από τμήματα δύο μεγάλων οροσειρών, του Βερμίου και των Πιερίων που διαχωρίζονται μεταξύ τους από τη ρηξινική κοιλάδα του Αλιάκμονα.

Όσον αφορά την υδρογραφία της Περιφερειακής Ενότητας, τα 18,74 τ.χλμ. από τα 1701 τ.χλμ. της έκτασής του είναι εσωτερικά ύδατα ενώ οι δύο κύριοι ποταμοί που διαρρέουν την περιοχή είναι ο Αλιάκμονας και ο Λουδίας με μήκος 320 και 32 χλμ. Ο Τριπόταμος, το μεγάλο Ρέμα, η Αράπιτσα, το ρέμα Κουτίχα και ο Κρασοπούλης αποτελούν μικρότερους

ποταμούς.

Κλιματολογικά και βιοκλιματικά χαρακτηριστικά της Π.Ε. Ημαθίας

Το κλίμα της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας χαρακτηρίζεται ως μεσογειακό, ηπειρωτικού χαρακτήρα, λόγω του μεγάλου εύρους της ετήσιας διακύμανσης της θερμοκρασίας. Η θερμή περίοδος διαρκεί από τον Μάιο έως τον Οκτώβριο και η ψυχρή από το Νοέμβριο έως τον Απρίλιο.

Από τα στοιχεία του Μετεωρολογικού Σταθμού Τρικάλων Ημαθίας, προκύπτει ότι η μέση ετήσια θερμοκρασία ανέρχεται σε 15,0°C, η μέγιστη παρατηρείται τον Ιούλιο και ανέρχεται σε 25,7°C και η ελάχιστη παρατηρείται τον Ιανουάριο και ανέρχεται σε 4,6°C.

Η διανομή των βροχών παρουσιάζει επίσης έντονη διακύμανση. Το μέσο ύψος βροχής ανέρχεται σε 520 mm περίπου ανά έτος, Όσο προχωρούμε προς την ορεινή περιοχή, το ύψος βροχής αυξάνει σε περίπου 600-650 mm. Μέγιστες βροχοπτώσεις παρατηρούνται συνήθως το Νοέμβριο και Δεκέμβριο και ελάχιστες τον Ιούλιο και τον Αύγουστο.

Όσον αφορά τα κλιματολογικά χαρακτηριστικά, ενδιαφέρον παρουσιάζει η σταδιακή μείωση των κατακρημνισμάτων. Είναι ενδεικτικό ότι κατά τη 1990-2000, οι βροχοπτώσεις μειώθηκαν κατά ποσοστό 10% των βροχοπτώσεων σε σχέση με την περίοδο 1980 – 1989. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η ετήσια βροχόπτωση που καταγράφεται από τον Σταθμό Τρικάλων Ημαθίας είναι 505,9 mm, ενώ η αντίστοιχη της προηγούμενης δεκαετίας ήταν 551 mm.

Όσον αφορά στους ανέμους, οι επικρατέστερες διευθύνσεις είναι οι βορειοδυτικές καθ' όλη την περίοδο από Οκτώβριο έως και τον Μάρτιο, ενώ από τον Απρίλιο έως και τον Σεπτέμβριο επικρατούν οι νοτιοανατολικές διευθύνσεις. Ο Νομός Ημαθίας είναι μια περιοχή στην οποία δεν παρατηρούνται ακραία κλιματικά φαινόμενα, όπως ραγδαίες βροχοπτώσεις ή παρατεταμένες περιόδους ξηρασίας ή παγετών.

Σύμφωνα με τα δεδομένα της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (ΕΜΥ) του Σταθμού Τρικάλων Ημαθίας, στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται στοιχεία για τη θερμοκρασία, την ηλιοφάνεια, την ένταση και τη διεύθυνση των ανέμων, την υγρασία, τη βροχόπτωση και την εξατμισοδιαπνοή.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2: Ελάχιστη, μέση και μέγιστη μηνιαία θερμοκρασία στην Π.Ε. Ημαθίας

Θερμοκρασία	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
Ελάχιστη μηνιαία °C	0,6	1,4	4,4	8,2	12,8	16,3	18	17,3	14,1	9,9	5,3	1,8
Μέση μηνιαία °C	4,6	5,9	9,4	14,1	19,6	24,1	25,7	24,7	21,1	15,6	9,5	5,7
Μέγιστη μηνιαία °C	9,1	10,8	14,5	19,4	25,1	29,5	31,1	30,9	27,8	21,6	14,3	10,1

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.3: Μέσες μηνιαίες τιμές κλιματολογικών δεδομένων στην Π.Ε. Ημαθίας

	Ηλιοφάνεια (σε hr)	Άνεμοι (διεύθυνση)	Άνεμοι (ένταση σε kt)	Υγρασία (%)	Μέση βροχόπτωση (mm)	Συνολικές μέρες βροχής	Εξατμισοδιαπνοή (mm)
Ι	117,1	ΒΔ	2,7	76,4	44,5	8,2	12,9
Φ	120,4	ΒΔ	3,1	73,0	49,0	9,1	20,9

M	143,8	ΒΔ	3,5	73,2	56,4	9,5	57,5
A	190,4	ΝΑ	4,4	68,3	45,0	8,6	109,6
M	234,9	ΝΑ	4,7	64,2	42,0	8,6	152,9
I	295,3	ΝΑ	4,3	57,9	29,7	5,1	202,0
I	309,6	ΝΑ	3,4	57,5	14,1	3,9	212,7
A	290,6	ΝΑ	3,2	62,8	16,2	3,5	177,8
Σ	224,9	ΝΑ	3,3	66,8	16,1	3,6	130,1
O	162,1	ΒΔ	2,6	73,1	55,7	7,5	75,5
N	118,3	ΒΔ	2,1	77,1	68,1	9,9	31,5
Δ	109,1	ΒΔ	2,3	78,2	69,1	9,2	14,7

Οικονομία: Η οικονομία της Π.Ε Ημαθίας στηρίζεται κατά βάση στον Πρωτογενή τομέα και ιδιαίτερα στην γεωργία, με έμφαση στις εντατικές καλλιέργειες. Οι κύριες καλλιέργειες είναι τα φρούτα, το βαμβάκι, τα τεύτλα, ο αραβόσιτος και ο καπνός. Η βιομηχανική δραστηριότητα στην Περιφερειακή Ενότητα σήμερα περιορίζεται, κυρίως, στην επεξεργασία γεωργικών προϊόντων. Είναι αισθητά χαμηλότερη σε σχέση με το παρελθόν λόγω της κρίσης που διέρχεται ο κλάδος της κλωστοϋφαντουργίας και η οποία οδήγησε στην παύση λειτουργίας πολλών εργοστασίων με αποτέλεσμα την αύξηση της ανεργίας. Όσον αφορά τον Τριτογενή τομέα, δυναμικά στοιχεία αποτελούν το εξαγωγικό εμπόριο και ο τουρισμός. Η πλούσια προσφορά πολιτιστικών (αρχαιολογικών κλπ.) πόρων στον Νομό αποτελεί βασικό πλεονέκτημα για την ανάπτυξη του τουρισμού. Ο αρχαιολογικός χώρος της Βεργίνας, οι Μακεδονικοί τάφοι των Λευκαδίων, η Σχολή Αριστοτέλους και η πληθώρα βυζαντινών και μεταβυζαντινών ναών και μοναστηριών, τα ιστορικά κέντρα των πόλεων της Βέροιας και της Νάουσας, αντικατοπτρίζουν την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής. Επιπλέον, οι ποικίλες πολιτιστικές εκδηλώσεις αλλά και η ύπαρξη αθλητικών υποδομών και των χιονοδρομικών κέντρων στο Σέλι και στα 3-5 Πηγάδια, αποτελούν πρόσθετους τουριστικούς πόλους έλξης.

Γεωργία: Η ευρύτερη περιοχή της Π.Ε Ημαθίας αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους πυρήνες αγροτικής παραγωγής στην χώρα μας. Από τη συνολική έκτασή της (1.701 τ.χλμ.), τα 542 τ.χλμ. είναι καλλιεργήσιμα.¹ Τόσο η διαμόρφωση του εδάφους της, όσο και η μακροχρόνια πείρα και εξειδικευμένη γνώση των κατοίκων της και οι ευνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες συνάδουν στην ανάπτυξη μιας σειράς δυναμικών καλλιεργειών, όπως τα φρούτα, τα αμπέλια και τα κηπευτικά, αλλά και τα σιτηρά, το βαμβάκι ο αραβόσιτος στην πεδιάδα της Ημαθίας. Στα πλαίσια αυτά, η περιοχή χαρακτηρίζεται από σχετικά υψηλή ανάπτυξη του γεωργικού τομέα, ο οποίος αποτελεί σε μεγάλο βαθμό την κύρια πηγή εισοδήματος για σημαντικό τμήμα του πληθυσμού.

Κυριαρχούν οι δενδρώδεις καλλιέργειες, με κυριότερη την καλλιέργεια επιτραπέζιων ροδάκινων και μήλων, η αθροιστική συμβολή των οποίων στη συνολική παραγωγή γεωργικών προϊόντων είναι πολύ μεγάλη. Σημαντική ωστόσο είναι η συμβολή και της παραγωγής κερασιών, ιδιαίτερα από τις ορεινές περιοχές.

Κτηνοτροφία: Η Π.Ε Ημαθίας έχει ιδιαίτερα ανεπτυγμένη κτηνοτροφία, κυρίως στα αιγοπρόβατα. Επίσης υπάρχουν πολλά οικόσιτα πουλικά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.4: Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις και αριθμός ζώων στο νομό Ημαθίας

¹ ΕΛΣΤΑΤ, 2011

Εκμεταλλεύσεις και αριθμός ζώων στο νομό Ημαθίας			
	Εκμεταλλεύσεις	Αριθμός Κεφαλών Κυψελών	Παρατηρήσεις
Βοοειδή	271	20.325	
Προβατοειδή	521	62.713	
Αιγοειδή	306	21.804	
Χοίροι	146	25.201	
Ιπποειδή	91	263	
Κουνέλια	168	3.544	
Πουλερικά	2.659	680.328	Συμπεριλαμβάνονται τα οικόσιτα ζώα
Κυψέλες μελισσών	165	11.198	

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ. Απογραφή Γεωργίας - Κτηνοτροφίας, έτους 2009

Αλιεία: Η Περιφερειακή Ενότητα έχει προσπέλαση στη θάλασσα μόνο σε μια στενή λωρίδα της περιοχής Κλειδίου (όπου και ο χαρακτηρισμένος από την συνθήκη ΡΑΜΣΑΡ βιότοπος του Δέλτα του Αλιάκμονα) η οποία δεν προσφέρεται για αλιεία ή για δημιουργία θερέτρων αναψυχής. Όμοια και τα ποτάμια της δεν προσφέρονται για συστηματική αλιεία, εμπλουτίζονται όμως κάθε χρόνο με γόνους ψαριών για την ερασιτεχνική αλιεία. Σύμφωνα με στοιχεία του 2000 - 2001 τα θαλάσσια αλιεύματα υπολογίζονται σε 150 τόνους, ενώ αυτά των ποταμών σε 12 τόνους.

Υδατοκαλλιέργειες: Σύμφωνα με στοιχεία 2000 - 2001 στην Ημαθία υπάρχουν:

- Πεστροφοτροφεία 5, με παραγωγή 12 τόνους.
- Κυπρινοτροφεία 1, με παραγωγή 1,5 τόνους.
- Μυδοτροφεία 45, με παραγωγή 5.000 τόνους.

Ορυκτός πλούτος: Τα εδάφη στο πεδινό τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας είναι κυρίως ιζηματογενή (αποθέσεις αργιλοαμμώδων υλικών με κροκάλες και λατύπες από προσχώσεις) καθώς και εναλλαγές αργιούχων ψαμμιτών και μαργαϊκών στρώσεων.

Το ορεινό τμήμα αποτελείται από κρυσταλλικούς ασβεστόλιθους, τραβερτίνες (που μορφώνουν τις αναβαθμίδες της Βέροιας και Νάουσας), φλυσχοειδείς σχηματισμούς και πλακώδεις ασβεστόλιθους καθώς και ηφαιστειακά πετρώματα (οφειολιθικά κροκαλοπαγή, γάβροι, δολερίτες, σερπεντίνες). Από μηχανική άποψη τα πεδινά ιζήματα είναι σχετικά χαλαρά, ενώ τα ορεινά παρουσιάζουν συνήθως μεγάλη σκληρότητα. Εδάφη παθογενή δεν υπάρχουν. Υπάρχουν επίσης σχηματισμοί μεταλλικών ορυκτών στο Βέρμιο και τα Πιέρια, για τα οποία παλαιότερα υπήρχε εκμετάλλευση.

Το υπέδαφος της Ημαθίας είναι αρκετά πλούσιο σε ορυκτές πρώτες ύλες, με αιχμή τα αξιόλογα σε ποσότητα και ποιότητα κοιτάσματα μαρμάρου (λευκά μάρμαρα Βέροιας - Καστανιάς - Κουμαριάς). Στον τομέα αυτό δραστηριοποιούνται στην Π.Ε. Ημαθίας 16 επιχειρήσεις. Τα σχιστήρια Ημαθίας επεξεργάζονται μάρμαρα και από άλλες περιφερειακές ενότητες.

Άλλος αξιόλογος τομέας είναι τα κοιτάσματα αδρανών και βιομηχανικών ορυκτών (4 λατομεία) και συγκεκριμένα τα αμμοχάλικα του Αλιάκμονα, τα οποία είναι άριστης

ποιότητας, σε επαρκείς ποσότητες και για διάφορες χρήσεις. Επίσης, υπάρχουν ικανοποιητικές ποσότητες αργιλοχωμάτων (TERRA ROSSA) που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή οικοδομικών υλικών (λατομείο Κουμαριάς) και ένα λατομείο εξόρυξης χαλαζία. Τα μεταλλεία της Ημαθίας είναι μόνο ερευνητικά και δεν υπάρχει σ' αυτά άλλη δραστηριότητα.

Δασικός πλούτος: Τα δάση στην Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας καλύπτουν έκταση 476.400 στρεμμάτων με ποσοστό δασοκάλυψης 28%, έναντι του 19% που είναι ο μέσος όρος στη χώρα. Όλα τα δάση είναι εκμεταλλεύσιμα και το είδος των δέντρων τους είναι οξιά, πεύκο και δρυς. Η παραγωγή δασικών προϊόντων είναι ετησίως 35.000 κ.μ. χρήσιμης ξυλείας και 30.000 κ.μ. καυσόξυλων. Ιδιοκτησιακά, τα δάση ανήκουν κυρίως σε Δασικούς Συνεταιρισμούς, σε ιδιώτες και στους Ο.Τ.Α.

Στην Περιφερειακή Ενότητα υπάρχουν πέντε καταφύγια θηραμάτων, συνολικής έκτασης 89.950 στρεμμάτων.

Η εκμετάλλευση των δασών σήμερα είναι ικανοποιητική και δεν υπάρχουν περισσότερες βιώσιμες δυνατότητες. Μάλλον θα πρέπει να υπάρξει περισσότερο αυστηρή και λογική εκμετάλλευση της ξυλείας. Το πρόγραμμα αναδάσωσης συνεχίζεται κάθε χρόνο. Επειδή τα δάση του νομού είναι από τα λίγα εναπομείναντα στη χώρα προσιτά και θαυμάσια, υπάρχουν δυνατότητες για διακριτικές παρεμβάσεις τουριστικής υποδομής.

Στην Περιφερειακή Ενότητα έχουν χαρακτηριστεί δύο τμήματα (Όρος Βέρμιο και Στενά Αλιάκμονα) ως **προστατευόμενες περιοχές** από το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης «ΦΥΣΗ 2000».

Βιομηχανία – Μεταποίηση – Εμπόριο: Η βιομηχανική και εμπορική δραστηριότητα στην Π.Ε. Ημαθίας χαρακτηρίζεται από την εξαγωγική της κατεύθυνση και για το λόγο αυτό ο Νομός αποτελεί ένα από τα κυριότερα εξαγωγικά κέντρα της χώρας, ιδιαίτερα στον τομέα των νωπών φρούτων και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών, αλλά και της κλωστοϋφαντουργίας.

Στην περιοχή γίνεται επεξεργασία προϊόντων που παράγονται και σε άλλους Νομούς (π.χ. βερίκοκα, πορτοκάλια, λεμόνια κ.ά.). Αποτέλεσμα αυτής της εξαγωγικής κατεύθυνσης είναι και το θετικό ισοζύγιο του Νομού στις εισαγωγές-εξαγωγές, που οφείλεται ακριβώς στην τεράστια διακίνηση οπωροκηπευτικών και μεταποιημένων προϊόντων.

Οι επιχειρήσεις της Περιφερειακής Ενότητας θεωρούνται μικρομεσαίες. Διακρίνονται σε μονάδες συσκευασίας γεωργικών προϊόντων, κτηνοτροφικές, μεταποιητικές (κονσερβοποιεία, εκκοκκιστήρια, οινοποιεία, κλωστοϋφαντουργίες, επεξεργασίας μαρμάρου κλπ).

Η μεγάλη ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα και η σημαντική παρουσία του δευτερογενούς καθόρισαν το εμπόριο της περιοχής και ειδικότερα το εξαγωγικό. Η αγορά προσδιορίζεται στα αστικά κέντρα και αφορά το σύνολο των αγαθών και εξυπηρετήσεων.

Όσον αφορά το είδος των εμπορικών επιχειρήσεων υπάρχουν καταστήματα λιανικής και χονδρικής πώλησης, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, εξαγωγικές εταιρίες, κυρίως αγροτικών προϊόντων, αλλά και μεγάλες συνεταιριστικές μονάδες που δραστηριοποιούνται στους τομείς της επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων, της οινοποιίας, σφαγής ζώων και επεξεργασίας κρέατος κ.ά.

Σημαντικό τμήμα των αγροτικών εισοδημάτων στον Νομό βασίζεται στο εξαγωγικό εμπόριο

των οπωροκηπευτικών νωπών και κατεργασμένων. Οι διεθνείς συγκυρίες (ρωσικό εμπάργκο) υπήρξε, τα τελευταία τρία χρόνια, η βασική αιτία που οδήγησε σε μείωση του αγροτικού εισοδήματος. Άλλα προβλήματα είναι η έλλειψη σύγχρονου εμπορευματικού σταθμού, ο οποίος έχει μεν χωροθετηθεί και οικοδομηθεί ως εγκατάσταση («Αμάθεια»), αλλά δεν λειτουργεί ακόμη (ο Δήμος Βέροιας βρίσκεται σε διαδικασία επίσπευσης της λειτουργίας του), και η μη ύπαρξη πολεοδομημένης Βιομηχανικής Ζώνης στον Νομό.

Υδατικός πλούτος: Από την Ημαθία πηγάζουν ή διέρχονται οι ποταμοί Αλιάκμονας, Λουδίας, Τριποτάμος και Αράπιτσα, καθώς επίσης και η Περιφερειακή Τάφρος «66», η οποία αρχικά κατασκευάστηκε σαν αποστραγγιστικό έργο της λίμνης Γιαννιτών. Τα νερά αυτά χρησιμοποιούνται τόσο για την άρδευση των χωραφιών, όσο και για τη λειτουργία των υδροηλεκτρικών εργοστασίων της Δ.Ε.Η. (Σφηκιάς, Ασωμάτων, Μακροχωρίου).

Ήδη μελετάται η αξιοποίηση των νερών Τριποτάμου και Αράπιτσας με την κατασκευή από τους Δήμους Βέροιας και Νάουσας, μικρών υδροηλεκτρικών έργων για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Ο υδάτινος πλούτος της Περιφερειακής Ενότητας χρησιμοποιείται τόσο για την κίνηση εργοστασίων και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, όσο και για την άρδευση-ύδρευση.

Η αύξηση της παραγωγικότητας του αγροτικού τομέα της Ημαθίας, προωθήθηκε σημαντικά με την αύξηση και βελτίωση των εκτάσεων που αρδεύονται. Έχοντας αυτό υπόψη, πραγματοποιούνται εγγειοβελτιωτικά έργα:

α. Ανατολικού Βερμίου, που εντάχθηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος του στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και με το οποίο αρδεύονται 72.000 στρέμματα, ενώ βελτιώνεται η άρδευση σε άλλα 152.000 στρέμματα.

β. ορεινών περιοχών, όπως Ριζωμάτων, Τριποτάμου και Ροδοχωρίου για άρδευση μειονεκτικών ως τώρα περιοχών.

Ρύπανση υδάτων: Τα τελευταία χρόνια οι ποταμοί της Ημαθίας και ιδιαίτερα η Τάφρος «66» κινδυνεύουν άμεσα από τη μεγάλη ρύπανση, λόγω του ότι είναι αποδέκτες λυμάτων των κονσερβοποιείων, που στη μεγάλη τους πλειοψηφία δεν διαθέτουν συστήματα αντιρρυπαντικής τεχνολογίας (βιολογικούς καθαρισμούς) και με άμεσο αντίκτυπο τη μόλυνση του υδροφόρου ορίζοντα, την κακή ποιότητα του νερού άρδευσης κλπ. Ήδη έχουν παρθεί μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση, και όλες οι βιομηχανίες της Περιφερειακής Ενότητας επεξεργάζονται τα λύματά τους σε κατάλληλες εγκαταστάσεις. Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί η μόλυνση τόσο του υπεδάφους, όσο και του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα από την αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων.

Ενέργεια: Κατά μήκος του Αλιάκμονα έχουν αναπτυχθεί, εντός των χωρικών ορίων της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας, δύο μεγάλα ενεργειακά φράγματα, της Σφηκιάς και των Ασωμάτων και ένα μικρό υδροηλεκτρικό στο Μακροχώρι. Το εργοστάσιο αιχμής της Σφηκιάς λειτουργεί από το 1985, έχει εγκατεστημένη ισχύ 3 μονάδων των 105 MW και είναι το μοναδικό στην Ελλάδα σήμερα που οι μονάδες του είναι αναστρέψιμες.

Το εργοστάσιο αιχμής των Ασωμάτων που λειτουργεί από το 1985, έχει εγκατεστημένη ισχύ 2 μονάδων των 54 MW 1985 και το μικρό ΥΗ Μακροχωρίου που λειτουργεί από το 1992 έχει εγκατεστημένη ισχύ 3 μονάδων των 3,6 MW και εξυπηρετεί και την άρδευση.

Επίσης, με την πρόσφατη κατασκευή του αναρρυθμιστικού Αγίας Βαρβάρας, έχει ολοκληρωθεί ένα πολύ σημαντικό έργο που τροφοδοτεί τα υφιστάμενα αρδευτικά δίκτυα

Αλιάκμονα και ύδρευσης Θεσσαλονίκης και μελλοντικά για τα αρδευτικά δίκτυα δεξιάς όχθης του Αλιάκμονα. Ο Μικρός Υδροηλεκτρικός Σταθμός (ΜΥΗΣ) του αναρρυθμιστικού, συνολικής ισχύος 0,92 MW, αξιοποιεί ενεργειακά την οικολογική παροχή (4,5 m³/sec) του Αλιάκμονα ενώ η ετήσια προβλεπόμενη παραγωγή ενέργειας του ΜΥΗΣ Αγίας Βαρβάρας υπολογίζεται στα 4,5 GWh.

Για την μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας υπάρχει ένα πυκνό δίκτυο συνολικού μήκους 2.378 χλμ, από τα οποία τα 1.191 χλμ αφορούν την μέση τάση των 20 KV, ενώ τα υπόλοιπα 1187 χλμ αφορούν την χαμηλή τάση.

Από την Ημαθία διέρχεται ο αγωγός φυσικού αερίου και δημιουργεί κλάδο προς την Αλεξάνδρεια, χωρίς να εξυπηρετεί τον Δήμο Βέροιας.

Μεταφορές – Συγκοινωνίες: Οι οδικοί και σιδηροδρομικοί άξονες της Περιφερειακής Ενότητας συνδέουν τη Δυτική με την Κεντρική Μακεδονία και καθιστούν την Ημαθία συγκοινωνιακό κόμβο. Ο σημαντικός άξονας της Εγνατίας οδού που συνδέει την ανατολή με τη δύση διέρχεται από την Ημαθία και όλο το τμήμα του δρόμου αυτού εντός των διοικητικών ορίων του νομού μέχρι τον Πολύμυλο Κοζάνης, είναι ήδη σε λειτουργία.

Το τμήμα Βέροιας - Πολυμύλου ήταν ένα από τα δυσκολότερα τεχνικώς σημεία της όλης Εγνατίας, αφού διέρχεται από τα ορεινά των νομών Ημαθίας και Κοζάνης και περιλαμβάνει:

- 12 διπλές σήραγγες συνολικού μήκους 6,5 χλμ εκ των οποίων η μεγαλύτερη έχει μήκος 2,3 χλμ.,
- 2 τεχνητές σήραγγες (cut and cover) συνολικού μήκους 300 μ.,
- 6 κοιλαδογέφυρες από τις οποίες η μεγαλύτερη έχει μήκος 460 μ.,
- 2 μεγάλες άνω διαβάσεις.

Οι μεταφορές για την Περιφερειακή Ενότητα και την οικονομία της είναι καθοριστικές λόγω της φύσης των προϊόντων. Η ολοκλήρωση της κατασκευής της Εγνατίας έχει δώσει διέξοδο στις μεταφορές της περιοχής και την έχει καταστήσει πλέον κόμβο.

Από την Ημαθία διέρχεται σιδηροδρομική γραμμή που εξυπηρετεί σε σημαντικό τμήμα το εξαγωγικό εμπόριο. Ο σιδηροδρομικός κόμβος του Πλατέος εξυπηρετεί την κίνηση προς Νότο, Ανατολάς και Δυσμάς. Με την κατασκευή δεύτερης σιδηροδρομικής γραμμής από Σκύδρα μέχρι Πλατύ θα αποσυμφορηθεί η διακίνηση κατά την περίοδο των εξαγωγών.

Το εθνικό οδικό δίκτυο (πρωτεύον και δευτερεύον) του Νομού είναι σήμερα 118,6 χλμ. ενώ πρόκειται να διανοιχθεί το υπόλοιπο εντός του νομού τμήμα της Εγνατίας οδού μήκους 23,00 χλμ. Στο επαρχιακό οδικό δίκτυο υπάρχουν ασφαλτοστρωμένα 236,70 χλμ , με αμμοχάλικο 12,00 χλμ και ο αδιάνοικτος δασικός δρόμος Σελίου - Ποντοκώμης μήκους 10,7 χλμ. Έτσι, το σύνολο του επαρχιακού οδικού δικτύου ανέρχεται σε 259,4 χλμ. Τέλος, το δημοτικό οδικό δίκτυο περιλαμβάνει 461,2 χλμ ασφαλτοστρωμένα. Έτσι, το σύνολο του οδικού δικτύου είναι 839,2 χλμ, από τα οποία τα 816,3 χλμ είναι ασφαλτοστρωμένα, τα 12,00 χλμ χαλικοστρωμένα και τα 10,7χλμ 72 αδιάνοικτα.

Τα έργα που γίνονται στο συγκοινωνιακό δίκτυο της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας αφορούν κυρίως διαπλατύνσεις και περιφερειακούς δρόμους, ώστε να υπάρχει ταχύτερη επικοινωνία και αποσυμφόρηση των αστικών κέντρων. Στα πλαίσια αυτά κινείται και η διάνοιξη του δρόμου Βέροιας-Έδεσσας, από τον οποίο διακινούνται μεγάλες ποσότητες προϊόντων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.5: Συγκεντρωτικός πίνακας αναπτυξιακής φυσιογνωμίας Π.Ε. Ημαθίας

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΗΜΑΘΙΑΣ (2012, πηγή www.investingreece.gov.gr)	
ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ:	Ευρώ
ΑΕΠ κατά κεφαλή σε ευρώ	11.638
ΑΕΠ (% του μέσου όρου της χώρας)	0,90%
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ:	%
ΑΕΠ % ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	16,6
ΑΕΠ % ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	15,6
ΑΕΠ % ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	67,8
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ:	%
ΖΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ	B
Επιχορήγηση επενδυτικών σχεδίων για μεγάλες επιχειρήσεις	
Επιχορήγηση επενδυτικών σχεδίων για μεσαίες επιχειρήσεις	
Επιχορήγηση επενδυτικών σχεδίων για μικρές επιχειρήσεις	
ΥΠΟΔΟΜΕΣ	
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ:	Πλήθος
ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ (Περιγραφή ή Τίτλος) Στρατιωτικό Αεροδρόμιο Αλεξάνδρειας	1
ΛΙΜΑΝΙΑ (Περιγραφή ή Τίτλος)	0
ΟΔΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	5
ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ (Α2)	
ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΑΘΗΝΑΣ	
ΠΑΛΑΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΑΣ - ΒΕΡΟΙΑΣ	
ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΟΔΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ - ΣΚΥΔΡΑΣ	
ΠΑΛΑΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ - ΚΟΖΑΝΗΣ	
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΦΛΩΡΙΝΑΣ ΜΕΣΩ ΠΛΑΤΕΟΣ - ΒΕΡΟΙΑΣ - ΝΑΟΥΣΑΣ	
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΑΘΗΝΑΣ ΜΕΣΩ ΠΛΑΤΕΟΣ	
ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ (Περιγραφή ή Τίτλος)	4
ΒΕΡΟΙΑ, ΝΑΟΥΣΑ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ, ΠΛΑΤΥ	
Άλλες βιομηχανικές ζώνες (εκτός ΒΙ.ΠΕ. και ΒΙΟ.ΠΑ.)	0
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ:	Πλήθος
ΔΗΜΟΣΙΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ (ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΒΕΡΟΙΑΣ, ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΝΑΟΥΣΑΣ)	2
ΚΕΝΤΡΑ ΥΓΕΙΑΣ (ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ)	1
ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΚΛΙΝΙΚΕΣ («ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ» ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, «ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ» ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ)	2
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ:	Πλήθος
ΚΛΙΝΕΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ - ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ	1.573
ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ (ΣΕΛΙ, 3-5 ΠΗΓΑΔΙΑ)	2

ΠΗΓΗ: www.investingreece.gov.gr, στοιχεία 2012

Πληθυσμιακά χαρακτηριστικά: Ο παρακάτω πίνακας 1.6 δείχνει τις μεταβολές του πληθυσμού στο σύνολο της χώρας, στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και στις Περιφερειακές Ενότητες. Παρατηρούμε οριακή αύξηση του πληθυσμού στο σύνολό του κατά 0,01%. Όπως επίσης αύξηση παρατηρούμε στο σύνολο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας κατά 1,22%. Η Π.Ε. Ημαθίας εμφανίζει όμως μείωση πληθυσμού κατά 2,49%. Στις Π.Ε. Κιλκίς και Σερρών, βλέπουμε ακόμη εντονότερη μείωση του πληθυσμού (11,81% και 10,38% αντίστοιχα).

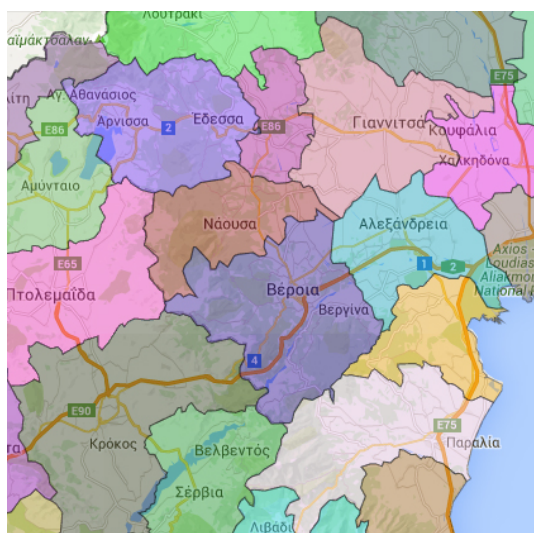
ΠΙΝΑΚΑΣ 1.6: Μεταβολές πληθυσμού στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας μεταξύ 2001 και 2011

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ			
	2001	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ	10.939.771	10.940.777	0,01
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.862.833	1.885.587	1,22
ΗΜΑΘΙΑΣ	144.172	140.575	-2,49
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1.048.151	1.107.998	5,71
ΚΙΛΚΙΣ	89.227	79.968	-10,38
ΠΕΛΛΗΣ	144.340	139.371	-3,44
ΠΙΕΡΙΑΣ	128.950	127.478	-1,14
ΣΕΡΡΩΝ	200.561	176.881	-11,81
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	107.432	111.244	3,55

ΠΗΓΗ: ΦΕΚ Αρ. φύλλου 699 20/3/2014.

1.2 - ΓΕΝΙΚΑ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟ ΒΕΡΟΙΑΣ

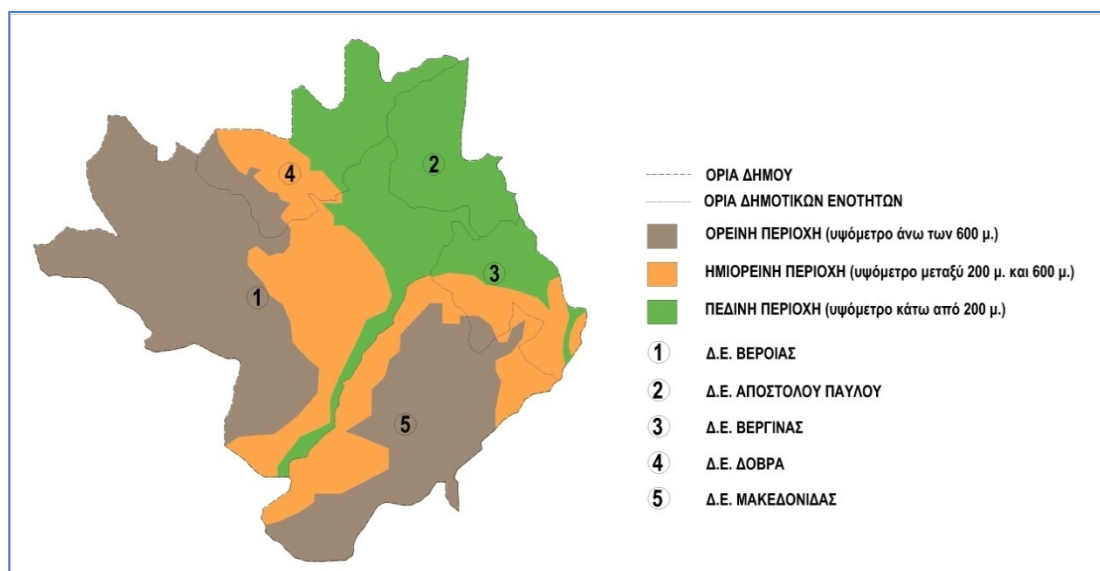
Ο Δήμος Βέροιας είναι ένας από τους 3 Δήμους του Νομού Ημαθίας (οι άλλοι δύο είναι ο Δήμος Νάουσας και ο Δήμος Αλεξάνδρειας), και είναι η έδρα της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας. Γεωγραφικά, κατέχει το 46,53% της έκτασης του νομού Ημαθίας (791,43 τ.χλμ. από τα 1.701 τ.χλμ. της συνολικής έκτασης του νομού), και βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα του νομού. Συνορεύει βόρεια με τον Δήμο Νάουσας, βορειοανατολικά με τον Δήμο Αλεξάνδρειας, νοτιοανατολικά με τον Δήμο Πύδνας – Κολινδρού και τον Δήμο Κατερίνης, νοτιοδυτικά με τον Δήμο Σερβίων – Βελβεντού, και δυτικά με τον Δήμο Κοζάνης και τον Δήμο Εορδαίας.

ΧΑΡΤΗΣ 1.3: Ο Δήμος Βέροιας και οι όμοροί του Δήμοι.
 Πηγή: <http://www.geographer.gr/>

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» που τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2011, ο διευρυμένος Δήμος Βέροιας προέκυψε από τη συνένωση του προϋπάρχοντος Δήμου Βέροιας με τους Δήμους Αποστόλου Παύλου, Βεργίνας, Δοβρά και Μακεδονίδας. Έδρα του Δήμου είναι η Βέροια και ιστορική έδρα η Βεργίνα. Μορφολογικά, ο Δήμος Βέροιας, με συνολική έκταση 791,43 τετραγωνικά χιλιόμετρα, διαιρείται σε τρία τμήματα:

- ορεινό κατά 45,52%, (εκτ. 360,22 τ.χλμ.)
- ημιορεινό κατά 24,85%, (εκτ. 196,65 τ.χλμ.)
- πεδινό κατά 29,64% (εκτ. 234,56 τ.χλμ.)

ΧΑΡΤΗΣ 1.4: Ορεινές, ημιορεινές και πεδινές περιοχές στο Δήμο Βέροιας.

Όπως φαίνεται και στον χάρτη, ως προϊόν συνένωσης πρώην Δήμων με πολύ διαφορετικό

γεωγραφικό χαρακτήρα, ο σημερινός Δήμος Βέροιας χαρακτηρίζεται από έντονη διαφοροποίηση των γεωμορφολογικών χαρακτηριστικών του ανά Δημοτική Ενότητα, διαφοροποίηση που συνεπάγεται την ανάγκη διαφορετικής προσέγγισης κάθε Δημοτικής Ενότητας χωριστά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.6: Διάρθρωση σε ορεινά, ημιορεινά και πεδινά τμήματα του Δήμου Βέροιας, ανά Δημοτική Ενότητα.

	ΟΡΕΙΝΟ ΤΜΗΜΑ (ΣΕ ΤΕΤΡ. ΧΛΜ)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ ΤΜΗΜΑ (ΣΕ ΤΕΤΡ. ΧΛΜ)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ	ΠΕΔΙΝΟ ΤΜΗΜΑ (ΣΕ ΤΕΤΡ. ΧΛΜ)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ
Δ.Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ	196,23	57,53%	84,43	24,75%	60,44	17,72%	341,1
Δ.Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	0	0%	0	0%	64,20	100%	64,2
Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ	3,57	5,45%	30,72	46,91%	31,21	47,65%	65,5
Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ	19,43	18,66%	31,05	29,83%	53,62	51,51%	104,1
Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	138,91	64,82%	75,39	35,18%	0	0%	214,3
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ	360,22	45,52%	196,65	24,85%	234,56	29,64%	791,43

Από τον παραπάνω πίνακα (Πιν. 1.6), παρατηρούμε τα εξής: Η Δ.Ε. Βέροιας εμφανίζει σημαντικά ποσοστά ορεινών και ημιορεινών περιοχών (57,53% και 24,75% αντίστοιχα), καθώς το δυτικό της τμήμα καταλαμβάνεται από την οροσειρά του Ανατολικού Βερμίου. Στο πεδινό τμήμα της βρίσκεται η πρωτεύουσα (Βέροια) και οι πέριξ αυτής οικισμοί. Η Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου, από την άλλη, είναι καθ' ολοκληρία πεδινή έκταση, μέρος της πεδιάδας της Ημαθίας που συνεχίζεται προς ανατολάς στον όμορο Δήμο Αλεξάνδρειας. Η Δ.Ε. Βεργίνας έχει εξίσου πεδινά (47,65%) και ημιορεινά (46,91%) τμήματα, καθώς και ένα πολύ μικρό ορεινό τμήμα. Τα ορεινά και ημιορεινά τμήματα αποτελούν μέρος της οροσειράς των Πιερίων στα νοτιοδυτικά. Η Δ.Ε. Δοβρά είναι κυρίως πεδινή (51,51%), αλλά περιλαμβάνει επίσης ημιορεινά (29,83%) και ορεινά τμήματα (18,66%), στη δυτική της πλευρά όπου γειτνιάζει με την οροσειρά του Βερμίου. Τέλος, η Δ.Ε. Μακεδονίδας δεν περιλαμβάνει καθόλου πεδινά τμήματα: το 64,82% της έκτασής της έχει υψόμετρο άνω των 600 μ., και το υπόλοιπο χαρακτηρίζεται ως ημιορεινό.

1.3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ, ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Ο Δήμος Βέροιας έχει πληθυσμό **66.547 κατοίκους**, σύμφωνα με την απογραφή του 2011 έναντι 65.968 κατοίκων της απογραφής του 2001, δηλαδή συγκεντρώνει το 47,45% του συνολικού πληθυσμού του νομού Ημαθίας και το 3,54% του πληθυσμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Ο Δήμος εμφάνισε μια μικρή αύξηση του πληθυσμού του μεταξύ των δύο απογραφών και είναι ο μόνος από τους τρεις δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας που σημείωσε αύξηση πληθυσμού. Οι υπόλοιποι δύο Δήμοι, Νάουσας και

Αλεξανδρείας, σημείωσαν σημαντική μείωση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.7: Μεταβολές πληθυσμού στην Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας μεταξύ 2001 και 2011.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2011				
	2001	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ %
ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ	65.968	66.547	579	47,45
ΔΗΜΟΣ ΝΑΟΥΣΑΣ	34.441	32.263	-2.178	22,95
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	43.209	41.604	-1.605	29,59
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΜΑΘΙΑΣ	143.618	140.575	-3.043	100

ΠΗΓΗ: ΦΕΚ Αρ. φύλλου 699 20/3/2014

Ως προς την κατανομή του πληθυσμού ανά Δημοτική Ενότητα, τρεις από τις πέντε δημοτικές ενότητες του Δήμου Βέροιας (Δ.Ε. Βέροιας, Αποστόλου Παύλου και Δοβρά) σημείωσαν αύξηση πληθυσμού, ενώ οι άλλες δύο σημείωσαν μείωση, όπως αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.8: Μεταβολές πληθυσμού στο Δήμο Βέροιας ανά Δημοτική Ενότητα, μεταξύ 2001 και 2011

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (2001)	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (2011)	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ
ΒΕΡΟΙΑ	47.411	48.306	895	1,88%
ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	8.579	8.818	239	2,78%
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	2.478	2.464	-14	-0,05%
ΔΟΒΡΑ	5.154	5.313	159	3,08%
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	2.346	1.646	-700	-29,83%
ΣΥΝΟΛΟ ΟΤΑ	65.968	66.547	579	0,08%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ και ίδια επεξεργασία

Στον πίνακα 1.8., παρατηρούμε την οριακή αύξηση του πληθυσμού στις Δ.Ε. Βέροιας, Αποστόλου Παύλου και Δοβρά, τη σταθερότητα του πληθυσμού της Δ.Ε. Βεργίνας, και τη δραματική μείωση κατά 700 άτομα (29,83%) του πληθυσμού στη Δ.Ε. Μακεδονίδας. Ειδικά για την Δ.Ε. Βέροιας, που περιλαμβάνει την πρωτεύουσα του Δήμου και κύριο αστικό κέντρο, τη Βέροια, είναι ενδιαφέρον να τονιστεί ότι η οριακή αύξηση (1,88%) κατά τη δεκαετία 2001-2011 δείχνει μεγάλη επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης, καθώς η αντίστοιχη αύξηση κατά τη δεκαετία 1991-2001 ήταν 10,5%.

Ως προς τις **πληθυσμιακές πυκνότητες**, ο πίνακας 1.9 δείχνει μια άνιση κατανομή του πληθυσμού στις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου. Λόγω του γεωγραφικού ανάγλυφου, κυρίως η ορεινή Δ.Ε. Μακεδονίδας και η εν μέρει ορεινή Δ.Ε. Βεργίνας έχουν δυσανάλογη έκταση σε σχέση με τον πληθυσμό τους. Αντίθετα, η Δ.Ε. Βέροιας, ενώ αντιπροσωπεύει το 43.2% της έκτασης του ΟΤΑ, φιλοξενεί το 72,59% του πληθυσμού του.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.9: Έκταση και πληθυσμός στο Δήμο Βέροιας ανά Δημοτική Ενότητα

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΕΚΤΑΣΗ (ΣΕ ΤΕΤΡ. ΧΛΜ.)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΟΤΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (2011)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΤΟΥ ΟΤΑ
ΒΕΡΟΙΑ	341,1	43,2%	48.306	72,59%
ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	64,2	8,13%	8.818	13,25%
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	65,5	8,3%	2.464	3,7%
ΔΟΒΡΑ	104,1	13,2%	5.313	7,98%
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	214,3	27,15%	1.646	2,47%

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ και ίδια επεξεργασία

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.10.: Πυκνότητα πληθυσμού στο Δήμο Βέροιας ανά Δημοτική Ενότητα

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (2001) κάτοικοι ανά τετρ. χλμ.	ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (2011) κάτοικοι ανά τετρ. χλμ.
ΒΕΡΟΙΑ	138,99	141,62
ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	133,63	137,35
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	37,83	37,62
ΔΟΒΡΑ	49,51	51,04
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	10,95	7,68
ΣΥΝΟΛΟ ΟΤΑ	83,53	84,08

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ και ίδια επεξεργασία

Γενικά, πυκνότητες μεγαλύτερες από 100 κατοίκους/τετρ.χλμ. θεωρούνται ότι αντιστοιχούν σε αστικές συνθήκες, ενώ κάτω των 100 αντιστοιχούν σε αγροτικές περιοχές ή περιοχές δεύτερης κατοικίας. Και εδώ παρατηρούμε ότι υπάρχει μια ασυμμετρία μεταξύ των δημοτικών ενοτήτων του ΟΤΑ, αφού η ύπαρξη δύο αστικών πόλων (Βέροιας, στη Δ.Ε. Βέροιας και Μακροχωρίου στη Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου) αυξάνει τις πυκνότητες στις αντίστοιχες Δημοτικές Ενότητες. Οι Δ.Ε. Δοβρά και Βεργίνας έχουν μέτριες πυκνότητες ενώ πολύ μικρή πυκνότητα εμφανίζει η Δ.Ε. Μακεδονίδας, που περιλαμβάνει τον εκτεταμένο ορεινό όγκο των Πιερίων. Πάντως, η πυκνότητα του πληθυσμού του νομού Ημαθίας είναι 84,4 κατ./τετρ.χλμ., που τον καθιστά τον όγδοο πιο πυκνοκατοικημένο στην Ελλάδα.

Η **κατανομή των φύλων** του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Βέροιας είναι απολύτως όμοια με την κατανομή των φύλων στον πληθυσμό του συνόλου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Οι θήλεις είναι περισσότερες από τους άρρενες στο Δήμο (51,1% έναντι 48,9%), με τα αντίστοιχα ποσά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας να είναι 51,5% για

τις θήλεις έναντι 48,5% για τους άρρενες. Η κατά φύλο κατανομή του πληθυσμού του Δήμου, κατά την απογραφή του 2011, είναι αντίστοιχη και με την εικόνα που εμφανίζουν οι περισσότεροι νομοί της χώρας- δηλαδή οι γυναίκες να υπερτερούν των αντρών κατά ένα μικρό ποσοστό.

Το μέσο μέγεθος νοικοκυριού στον Δήμο είναι 2,67 άτομα και στην ΠΚΜ 2,58 άτομα, είναι δηλαδή όσο και ο το μέσο μέγεθος νοικοκυριού της χώρας (2,6 άτομα). Σύμφωνα με τα συνολικά δημοσιευμένα στοιχεία της απογραφή ΕΛ.ΣΤΑΤ 2011, το μεγαλύτερο μέγεθος νοικοκυριού εμφανίζεται στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικού Τομέα Αθηνών (3,0 άτομα) ενώ το μικρότερο στις Περιφερειακές Ενότητες Κεντρικού Τομέα Αθηνών και Σάμου (2,2 άτομα).

Στο σύνολο του Δήμου, και αν αφαιρέσουμε τον πληθυσμό που είναι κάτω από 19 ετών, οι άγαμοι αντιπροσωπεύουν το 28,83%, οι έγγαμοι το 59,52%, οι χήροι το 8,88% και οι διαζευγμένοι το 2,77%. Παρατηρούμε ότι γενικά δεν υπάρχουν μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ των Δημοτικών Ενοτήτων ως προς την οικογενειακή κατάσταση των κατοίκων, με εξαίρεση την πιο «γηρασμένη» Δ.Ε. Μακεδονίδας, όπου το ποσοστό έγγαμων και ιδιαίτερα χήρων είναι αυξημένα, συγκριτικά με το μέσο όρο του Δήμου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.12: Οικογενειακή κατάσταση κατοίκων στο Δήμο Βέροιας ανά Δημοτική Ενότητα

	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΕΩΣ 19 ΕΤΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΝΩ ΤΩΝ 19 ΕΤΩΝ			
		ΑΓΑΜΟΙ	ΕΓΓΑΜΟΙ	ΧΗΡΟΙ	ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟΙ
ΒΕΡΟΙΑ	12.780	29,79%	58,56%	8,55%	3,10%
ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	2.106	27,03%	61,66%	9,24%	2,07%
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	576	26,17%	62,70%	9,68%	1,45%
ΔΟΒΡΑ	1.297	27,16%	61,60%	9,30%	1,95%
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	308	20,22%	64,35%	13,79%	1,64%
ΣΥΝΟΛΟ ΟΤΑ	17.067	28,83%	59,52%	8,88%	2,77%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ και ίδια επεξεργασία

Ως προς το **μορφωτικό επίπεδο** του πληθυσμού στο Δήμο Βέροιας, το 40,4% του μόνιμου πληθυσμού έχει ολοκληρώσει τη Δευτεροβάθμια και Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ το 16,1% την Τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τα αντίστοιχα ποσοστά για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας είναι 43,1% και 17,2%. Το ποσοστό των αναλφάβητων (δεν γνωρίζουν καθόλου γραφή και ανάγνωση) στο Δήμο Βέροιας ως προς το σύνολο του πληθυσμού του είναι 2,17%, ποσοστό χαμηλότερο αλλά αρκετά κοντά στο αντίστοιχο ποσοστό της χώρας (2,42%). Ωστόσο, η Δημοτική Ενότητα Βέροιας εμφανίζει ποσοστό αναλφαβητισμού πολύ χαμηλότερο (1,42%) αλλά οι υπόλοιπες Δημοτικές Ενότητες έχουν ποσοστά πολύ μεγαλύτερα από μέσο όρο της χώρας, με πρώτη την Δημοτική Ενότητα Μακεδονίδας (8,51%). Ο Δήμος, δηλαδή, συνολικά έχει χαμηλά ποσοστά αναλφαβητισμού σε σχέση με το σύνολο της χώρας και το ίδιο ισχύει και για την Δημοτική Ενότητα Βέροιας, αλλά εμφανίζει αρκετά υψηλά ποσοστά (πολύ πάνω από το σύνολο της χώρας) στις υπόλοιπες Δημοτικές Ενότητες και ιδιαίτερα στην ΔΕ Μακεδονίδας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.13: Επίπεδο εκπαίδευσης κατοίκων στο Δήμο Βέροιας ανά Δημοτική Ενότητα

	ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ	ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΟΙ
ΒΕΡΟΙΑ	22,84%	34,23%	34,49%	1,42%
ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	9,37%	31,99%	47,75%	3,67%
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	10,02%	31,33%	47,20%	4,67%
ΔΟΒΡΑ	10,95%	28,21%	47,86%	3,27%
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	4,86%	23,39%	58,20%	8,51%
ΣΥΝΟΛΟ Δήμου	19,26%	33,35%	38,37%	2,17%
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	22,79%	39,06%	35,74%	2,42%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ και ίδια επεξεργασία

Βασικοί Δημογραφικοί δείκτες

Ο **δείκτης γήρανσης** ενός πληθυσμού είναι η αναλογία ατόμων άνω των 65 ετών προς τα άτομα ηλικίας 0-14 ετών, δηλαδή αποτυπώνει την αναλογία ηλικιωμένων ατόμων σε κάθε 100 παιδιά, αποτελεί έναν σημαντικό δημογραφικό δείκτη που καταγράφει τη γήρανση αλλά και την τάση γήρανσης του πληθυσμού σε μια χωρική ενότητα.

Ως προς τον δείκτη γήρανσης, ο Δήμος Βέροιας βρίσκεται σε μια καλή κατάσταση σε σχέση με τα επίπεδα γήρανσης πληθυσμού του ελληνικού πληθυσμού. Στο Δήμο Βέροιας, ο δείκτης είναι 1,26, είναι δηλαδή μικρότερος από τον συνολικό δείκτη γήρανσης της χώρας, και ανάμεσα στους χαμηλότερους δείκτες σε επίπεδο Δήμων. Ο δείκτης στη Δ.Ε. Βέροιας είναι 1,17 και 1,22 στη Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου. Δηλαδή, στις δύο αυτές Δημοτικές Ενότητες είναι χαμηλότερος του μέσου όρου της χώρας ενώ, αντίθετα, στις άλλες Δ.Ε., με αποκορύφωμα τη Δ.Ε. Μακεδονίδας (3,68) είναι μεγαλύτερος του μέσου όρου της χώρας.

Ο **δείκτης εξάρτησης**, δηλαδή η αναλογία ατόμων 0-14 & 65 και άνω ως προς τα άτομα ηλικίας 15-64 ετών, αποτυπώνει ουσιαστικά τη σχέση του μη ενεργού πληθυσμού με τον ενεργό πληθυσμό. Ο δείκτης εξάρτησης στο Δήμο Βέροιας κυμαίνεται από 0,56 (Δ.Ε. Βέροιας) έως 0,90 (Δ.Ε. Μακεδονίδας), όταν ο μέσος όρος της χώρας είναι 0,51. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει γενικά ένα έλλειμμα σε άτομα παραγωγικής ηλικίας στο σύνολο του Δήμου.

Ο **δείκτης αντικατάστασης** καταγράφει την αναλογία ατόμων 10-14 ετών προς τα άτομα 60-64 ετών. Ο δείκτης καταγράφει την αναλογία ενός πληθυσμού που δυνητικά εισέρχεται σε παραγωγικό στάδιο (γι' αυτό και άλλοτε χρησιμοποιείται η ηλικιακή ομάδα 15-19 ως εκθέτης του κλάσματος) ως προς τα άτομα που αποχωρούν ή έχουν αποχωρήσει από αυτό (60-64 ή 65-69). Ο δείκτης αντικατάστασης για το σύνολο του Δήμου Βέροιας είναι κοντά στην μονάδα (0,97), σε απόλυτα μεγέθη, δηλαδή, οι δύο ηλικιακές ομάδες είναι πολύ κοντά. Ο δείκτης όμως είναι δυσμενέστερος από τον εθνικό (1,05) αλλά και τον περιφερειακό δείκτη (1,02) και αυτό σχετίζεται με τον αυξημένο δείκτη εξάρτησης του Δήμου σε σχέση με τον εθνικό και περιφερειακό. Η Δ.Ε Βέροιας έχει δείκτη αντικατάστασης ίδιο με τον εθνικό (1,05) και πολύ κοντά στον περιφερειακό. Πολύ δυσμενής είναι ο δείκτης στην Δ.Ε. Μακεδονίδας (0,43).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.11: Δημογραφικοί δείκτες στο Δήμο Βέροιας ανά Δημοτική Ενότητα

	ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΒΕΡΟΙΑ	1,17	0,56	1,02
ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	1,22	0,61	0,94
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	1,78	0,76	0,79
ΔΟΒΡΑ	1,59	0,59	0,87
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	3,63	0,90	0,43
ΣΥΝΟΛΟ ΟΤΑ	1,26	0,58	0,97
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		0,51	1,02
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	1,35	0,51	1,05

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ και ίδια επεξεργασία

Συνολικά οι δημογραφικές τάσεις στο Δήμο Βέροιας αποτυπώνουν έναν Δήμο που καταφέρνει να συγκρατεί τον πληθυσμό του, ο οποίος έχει σχετικά καλά ποσοστά γήρανσης σε σχέση με την κατάσταση που επικρατεί στη χώρα. Ο Δήμος, δηλαδή, έχει καταφέρει δηλαδή να συγκρατήσει και τον νεανικό του πληθυσμό. Χαμηλοί είναι όμως οι δείκτες που αποτυπώνουν τη σχέση νεανικού – ενεργού δυναμικού με τον γηρασμένο – ανενεργό δυναμικό. Παρά τους συνολικά θετικούς δημογραφικούς δείκτες, κρίσιμα σημεία στις δημογραφικές τάσεις του Δήμου αποτελούν η μείωση και η γήρανση του πληθυσμού στις Δημοτικές του Ενότητες και κυρίως στις Δημοτικές Ενότητες Μακεδονίδας και Βεργίνας.

Απασχολούμενοι ανά παραγωγικό τομέα

Στη Δημοτική Ενότητα Βέροιας η μεγάλη πλειονότητα των απασχολούμενων εργάζεται στον τριτογενή τομέα (70,75%). Αυτό είναι απόλυτα δικαιολογημένο από την ύπαρξη του αστικού κέντρου της Βέροιας, που συγκεντρώνει διοικητικές και άλλες υπηρεσίες. Επίσης αυξημένα ποσοστά τριτογενή τομέα εμφανίζει η Δ.Ε. Βεργίνας, πιθανώς λόγω της ανάπτυξης υπηρεσιών (καταλύματα, εστίαση) που συνδέονται με τη λειτουργία του αρχαιολογικού χώρου των Αιγών, αλλά και η Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου, που περιλαμβάνει το ιδιαίτερα ανεπτυγμένο Μακροχώρι. Επίσης, η Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου έχει το υψηλότερο ποσοστό απασχολούμενων στο δευτερογενή τομέα. Τέλος, ως προς τον πρωτογενή τομέα, είναι εντυπωσιακή η ανάπτυξή του στη Δ.Ε. Μακεδονίδας (50,92%) και κατά δεύτερο λόγο στη Δ.Ε. Δοβρά (42,93%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.14: Απασχολούμενοι ανά τομέα παραγωγής στο Δήμο Βέροιας ανά Δημοτική Ενότητα

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ
ΒΕΡΟΙΑ	18.854	8,95%	20,30%	70,75%
ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	3.125	28,19%	26,46%	45,34%
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	856	36,21%	15,77%	48,01%
ΔΟΒΡΑ	2.064	42,93%	17,44%	39,63%
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	436	50,92%	15,37%	33,72%
ΣΥΝΟΛΟ ΟΤΑ	25.335	15,73%	20,59%	63,68%
ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ Α.Ε.Π. ΑΝΑ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ Π.Ε ΗΜΑΘΙΑΣ		16,6%	15,6%	67,8%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ και ίδια επεξεργασία

Τα στοιχεία απασχόλησης και ανεργίας που παρουσιάζονται προκύπτουν από την απογραφή του 2011 και στο μεταξύ, με την πάροδο πέντε ετών βαθιάς οικονομικής ύφεσης, έχουν οπωσδήποτε αυξηθεί σημαντικά. Συγκριτικά, πάντως, το 2011, μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας εμφάνιζε η Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου (25,98%), και ακολουθούσαν η Βέροια, η Δοβρά και τελευταία η Βεργίνα. Η Μακεδονίδα, από την άλλη, εμφάνιζε ποσοστό ανεργίας 21,19% (103 άτομα), το οποίο όμως δεν μπορεί να σταθμιστεί όπως στις άλλες Δ.Ε., καθώς το ποσοστό του μη ενεργού πληθυσμού είναι ιδιαίτερα αυξημένο (70,47%) στη Δ.Ε., γεγονός που συνδέεται βέβαια με τη γήρανση του πληθυσμού της συγκεκριμένης Δημοτικής Ενότητας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.15: Άνεργοι στο Δήμο Βέροιας ανά Δημοτική Ενότητα

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ
ΒΕΡΟΙΑ	4.443	21,96%	28.072	58,11%
ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	895	25,98%	5.373	60,93%
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	147	16,17%	1.555	63,11%
ΔΟΒΡΑ	412	18,72%	3.112	58,57%
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	103	21,19%	1.160	70,47%
ΣΥΝΟΛΟ ΟΤΑ	6.000	22,00%	39.272	59,01%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ και ίδια επεξεργασία

Σχέση επιπέδου εκπαίδευσης και ανεργίας: Σε συνέχεια του προηγούμενου πίνακα, και πάντοτε λαμβάνοντας υπόψη ότι τα στοιχεία προέρχονται από το 2011 (Απογραφή), παρατηρούμε ότι στο σύνολο του ΟΤΑ ένας στους δύο ανέργους (ποσοστό 50,52%) είναι απόφοιτος Λυκείου ή Επαγγελματικής σχολής ή τριτάξιου Γυμνασίου. Οι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ανέρχονται στο 29,93% του συνόλου των ανέργων ενώ οι υπόλοιποι (19,55%) έχουν λάβει στοιχειώδη εκπαίδευση μόνον. Αυξημένα ποσοστά ανέργων στοιχειώδους εκπαίδευσης εμφανίζει η Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου, αυξημένο ποσοστό ανέργων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης η Δ.Ε. Βέροιας, ενώ στις Δ.Ε. Βεργίνας και Μακεδονίδας, αυξημένα ποσοστά εμφανίζουν οι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.16: Άνεργοι ανά επίπεδο εκπαίδευσης στο Δήμο Βέροιας ανά Δημοτική Ενότητα,

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΓΥΜΝΑΣΙΟ – ΛΥΚΕΙΟ)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΒΕΡΟΙΑ	4.443	33,49%	49,74%	16,77%
ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	895	17,09%	49,83%	33,07%
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	147	23,13%	61,22%	15,65%
ΔΟΒΡΑ	412	25,00%	54,13%	20,87%
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	103	17,48%	60,19%	22,33%
ΣΥΝΟΛΟ ΟΤΑ	6.000	29,93%	50,52%	19,55%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ και ίδια επεξεργασία

1.4. ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΒΕΡΟΙΑΣ

Στο κεφάλαιο 3 του παρόντος τεύχους παρουσιάζονται και αναλύονται θέματα που αφορούν το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον στο Δήμο Βέροιας και θέματα που αφορούν την ποιότητα ζωής των πολιτών. Το φυσικό περιβάλλον περιλαμβάνει θέματα διαχείρισης φυσικών πόρων και φυσικού πλούτου, πολιτικής προστασίας, ρύπανσης, διαχείρισης απορριμμάτων και καθαριότητας, ύδρευση, αποχέτευση, άρδευση και εγγειοβελτιωτικά έργα. Η περιγραφή και ανάλυση του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος του Δήμου περιλαμβάνει την ανάλυση των πολεοδομικών – χωρικών χαρακτηριστικών και δεδομένων του αστικού κέντρου της Βέροιας, το θεσμικό πολεοδομικό πλαίσιο και ρυθμίσεις ανάπτυξης του χώρου, ην ανάλυση του δικτύου των οικισμών, τη χωρική οργάνωση ειδικών χρήσεων και κοινοχρήστων χώρων όπως των παιδικών χαρών και των χώρων των Κοιμητηρίων και τέλος τις υποδομές μεταφορών και οδικού δικτύου του Δήμου.

Το φυσικό περιβάλλον του Δήμου Βέροιας χαρακτηρίζεται από εξαιρετικό πλούτο και ποικιλία σε γεωμορφολογικά στοιχεία (ορεινοί όγκοι, πεδιάδες, ποτάμια, τεχνητή λίμνη):

- Η παρουσία των δύο ορεινών όγκων (το Βέρμιο και τα Πιέρια) έχει ως συνέπεια την ύπαρξη δασών, που εκτός από πολύτιμο αγαθό (οικολογικά και αισθητικά) είναι επίσης σημαντική πλουτοπαραγωγική πηγή, μέσω α) της εκμετάλλευσης της ξυλείας, β) της κτηνοτροφίας (αιγοπρόβατα) και γ) των ορυκτών πόρων (μαρμάρου).
- Η παρουσία του ποταμού Αλιάκμονα, που διέρχεται από το Δήμο Βέροιας και δημιουργεί την εκπληκτικής φύσης περιοχή «Στενά Αλιάκμονα» (θεσμοθετημένη περιοχή Natura), καθώς και των μικρότερων ποταμών Τριπόταμος (που διασχίζει την πόλη της Βέροιας) και Μογλενίτσας (ή Άνω Λουδίας ή Αλμωπαίος), είναι επίσης καθοριστικά στοιχεία του γεωγραφικού χαρακτήρα του Δήμου.
- Η ύπαρξη της πεδιάδας της Ημαθίας, μεγάλο μέρος της οποίας εμπίπτει εντός των ορίων του Δήμου (Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου και Δ.Ε. Δοβρά), που χαρακτηρίζεται από εύφορα εδάφη, είναι επίσης πηγή πλούτου και αιτία της ιστορικά ανεπτυγμένης αγροτικής παραγωγής της περιοχής.
- Τέλος, η τεχνητή λίμνη που δημιουργήθηκε την περασμένη δεκαετία με το αποστραγγιστικό έργο Αγίας Βαρβάρας, έχει προσθέσει άλλο ένα ενδιαφέρον γεωμορφολογικό στοιχείο, που ήδη αξιοποιείται ως πόλος αναψυχής.

Ο Δήμος Βέροιας έχει στην αποκλειστική νομή και κυριότητά του τέσσερα **(4) δημοτικά δασοκτήματα**: Πολυδένδρου και Χαράδρας στα Πιέρια Όρη και Καστανιάς και Τριποτάμου στο Όρος Βέρμιο. Τα δυο σημαντικότερα περιστασιακά άλση του Δήμου είναι το άλσος Παπάγου και το άλσος Βικέλα. Το Δημοτικό Άλσος της Βέροιας ή Άλσος Παπάγου βρίσκεται νοτιοανατολικά της πόλης σε επαφή με τα τελευταία σπίτια του συνοικισμού Παπάγου και έχει έκταση 168 στρέμματα. Το Δημοτικό Άλσος Βικέλα, έκτασης 41 στρεμμάτων βρίσκεται νοτιοδυτικά της πόλης και περικλείεται από τις οδούς Ομήρου, Οδυσσέως, Πασσαλίδη και Τσιμισκή.

Σημαντικός είναι ο ορυκτός πλούτος στο Δήμο κυρίως ως προς την εξόρυξη μαρμάρου. Το λευκό - ημίλευκο «Μάρμαρο Βέροιας», που εξορύσσεται στο ΝΑ Βέρμιο, είναι από τα πιο φημισμένα της Ελλάδας, από τους αρχαίους χρόνους. Το μάρμαρο Βεροίας είναι ασβεστίτικο μάρμαρο άριστης ποιότητας. Η εξαιρετικά χαμηλή απορροφητικότητα (0,02 Wt %) και η μεγάλη σκληρότητα του, το καθιστούν πολύ καλό για πολλές οικοδομικές εφαρμογές.

Τα θέματα **Πολιτικής Προστασίας** στο Δήμο τα χειρίζεται εξ' ολοκλήρου το αρμόδιο Γραφείο Εκτάκτων Αναγκών & Πολιτικής Προστασίας του Δήμου, το οποίο: εκπονεί σχέδια

αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών (σεισμοί, πλημμύρες, πυρκαγιές κ.λπ.), λαμβάνει μέτρα προστασίας για κάθε έκτακτη ανάγκη, διατηρεί συνεργείο επιφυλακής και διοικεί ειδικά συνεργεία αμέσου επεμβάσεως σε καθημερινή βάση, έχει την ευθύνη εφαρμογής του ετήσιου εθνικού σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας κατά το σκέλος που αφορά τα οικεία περιφερειακά προγράμματα και τηρεί μητρώο εθελοντικών οργανώσεων και εξειδικευμένων εθελοντών.

Για τα **θέματα διαχείρισης αποβλήτων και καθαριότητας**, αρμόδια είναι η Διεύθυνση του Περιβάλλοντος – Καθαριότητας – Πολιτικής Προστασίας. Η Διεύθυνση διαθέτει και υλοποιεί Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, με έμφαση στην υλοποίηση και επέκταση των προγραμμάτων ανακύκλωσης στο Δήμο. Βασικός στόχος της εφαρμογής των προγραμμάτων ανακύκλωσης στα διάφορα ρεύματα αποβλήτων αποτελεί η μείωση της ποσότητας αυτών που καταλήγουν προς διάθεση σε ΧΥΤΑ / ΧΥΤΥ. Η εφαρμογή των προγραμμάτων ανακύκλωσης στα διάφορα ρεύματα αποβλήτων στοχεύει στη μείωση του τελικού όγκου αποβλήτων που διατίθενται σε ΧΥΤΑ / ΧΥΤΥ. Στο Δήμο Βέροιας υπάρχει **Κανονισμός Καθαριότητας** (ΑΔΑ: ΒΙΨΞΩ9Ο-Κ36) που αφορά, μεταξύ των άλλων, την επιβολή προστίμων και εν γένει την συμπεριφορά των πολιτών. Η ανάγκη να εφαρμοστεί προϋποθέτει την αστυνόμευση από την Δημοτική Αστυνομία η οποία γι' αυτό τον λόγο χρειάζεται να ενισχυθεί σε υλικοτεχνικό και ανθρώπινο δυναμικό.

Στο Δήμο Βέροιας υπάρχει ένα **ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανακύκλωσης** που υλοποιείται επιτυχώς και με καλά αποτελέσματα ως προς τα σχετικά μεγέθη και δείκτες. Το πρόγραμμα ανακύκλωσης υλικών συσκευασίας (μέταλλο, γυαλί, πλαστικό & χαρτόνι) εφαρμόζεται από το 2006 έως και το 2015 σε συνεργασία με τον τέως Ενιαίο Σύνδεσμο Διαχείρισης Απορριμμάτων ΟΤΑ Νομού Ημαθίας (νυν Περιφερειακό Σύνδεσμο Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Κεντρικής Μακεδονίας) και την Ελληνική Εταιρία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης Α.Ε., ενώ από τις αρχές του 2016, μέσω της συνεργασίας του Δήμου με την ΕΕΑΑ Α.Ε. Το ποσοστό του υπολείμματος που οδηγείται προς ταφή στο ΧΥΤΑ Μαυροράχης, μετά την διαλογή των υλικών στο Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) Νεοχωρούδας Θεσσαλονίκης, κυμαίνεται από 30% έως 35%. Σημαντικό πλήγμα στην πρόοδο της ανακύκλωσης αποτελούν οι παράνομοι συλλέκτες που αφαιρούν από τους μπλε κάδους υλικά (λευκοσίδηρο, αλουμίνιο χαρτόνι) καθώς και η καταστροφή σημαντικού αριθμού μπλε κάδων, κυρίως λόγω βανδαλισμών.

Επιπλέον, στο Δήμο Βέροιας εφαρμόζεται εναλλακτική διαχείριση για τα παρακάτω υλικά: υαλοθραύσμα, απόβλητα Ηλεκτρικού & Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού, φορητές ηλεκτρικές στήλες, οχήματα τέλους κύκλου ζωής ΟΤΚΖ, τηγανελαία, κενές συσκευασίες φυτοπροστατευτικών προϊόντων και βιοαπόβλητα.

Τα θέματα της **ύδρευσης και αποχέτευσης** ανήκουν στην δικαιοδοσία του Νομικού Προσώπου του Δήμου Βέροιας ΔΕΥΑΒ – Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευση – Άρδευσης Βέροιας. Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Βέροιας ιδρύθηκε το 1982 και συστάθηκε το 1984 με το Π.Δ.153/84 ΦΕΚ 48/Α/18-4-1984. Η Επιχείρηση ασχολείται με την κατασκευή και συντήρηση έργων ύδρευσης και αποχέτευσης, την επεξεργασία αστικών λυμάτων αλλά και με τη σύνταξη μελετών έργων ύδρευσης και αποχέτευσης.

Ως προς την χωρική οργάνωση του Δήμου Βέροιας, το **οικιστικό δίκτυό του** αποτελείται από έναν οικισμό κατηγορίας 20.000 – 49.999 κατοίκων (η Βέροια), έναν οικισμό κατηγορίας 5.000 – 9.999 κατοίκων (το Μακροχώρι), 4 οικισμούς κατηγορίας 1.000 – 1.999 κατοίκων ενώ όλοι οι υπόλοιποι 41 οικισμοί έχουν πληθυσμό κάτω από 1.000 κατοίκους. Όσον αφορά τη δυναμική των οικισμών, και σε βάθος εικοσαετίας (1991 έως 2011), παρατηρούμε ότι η Βέροια σημειώνει αύξηση 14% του πληθυσμιακού της μεγέθους.

Ως προς τον **αστικό χώρο**, στην πόλη και την ευρύτερη περιοχή της Βέροιας, το σύνολο των

εντός σχεδίου εκτάσεων είναι 4.540 στρ., οι οικοδομήσιμοι χώροι 2.862 στρ., ενώ οι οργανωμένοι κοινόχρηστοι χώροι, χώροι αστικού πρασίνου (πάρκα, πλατείες, άλση) είναι συνολικά 539 στρ. καταλαμβάνοντας περίπου το 10,50% της πολεοδομημένης έκτασης.

Η πόλη της Βέροιας διαθέτει ένα σημαντικό ιστορικό κέντρο, εντός του οποίου, έχουν οριστεί με σχετικά διατάγματα τέσσερις περιοχές: πρόκειται για περιοχές εκατέρωθεν του άξονα της οδού Μητροπόλεως, η Εβραϊκή Συνοικία και η συνοικία της Παναγίας Δεξιάς από την μια πλευρά, και της Κυριώτισσας και οδού Κοντογεωργάκη από την άλλη. Έτσι αναφέρονται οι περιοχές στο Π.Δ. αναθεώρησης του ρυμοτομικού σχεδίου της πόλης, το οποίο και καθορίζει τις χρήσεις και τους όρους και περιορισμούς δόμησης σε αυτές (ΦΕΚ 1209 / Δ' / 28-9-1993). Οι ιστορικές περιοχές καλύπτουν μια επιφάνεια 115 στρεμμάτων περίπου και αποτελούν το 1/30 της επιφάνειας της σύγχρονης πόλης της Βέροιας.

Εντός των χαρακτηρισμένων περιοχών υπάρχουν συνολικά 300 ιστορικά κτήρια από τα οποία τα μισά περίπου είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα. Εντός των περιοχών αυτών βρίσκονται και 23 ναοί από τους συνολικά 48 διατηρητέους της πόλης. Συνολικά, δηλαδή, στις περιοχές αυτές συγκεντρώνονται τα ¾ του συνόλου των διατηρητέων κτισμάτων της πόλης (180 από τα 240).

Το πλήθος των διατηρητέων νεώτερων κτιρίων που βρίσκονται διάσπαρτα στον αστικό ιστό της Βέροιας (εκτός των μνημείων – ναών), συνιστά ένα σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα που αξιοποιείται ήδη και μπορεί να αξιοποιηθεί περαιτέρω με τη στέγαση σύγχρονων πολιτιστικών και άλλων χρήσεων και την ένταξή τους στη σύγχρονη ζωή της πόλης. Από την άλλη πλευρά, το πλήθος των ερειπωμένων κτισμάτων (χαρακτηρισμένων ως διατηρητέων ή μη) που βρίσκονται διάσπαρτα στο ιστό της πόλης ή εντός των κηρυγμένων ιστορικών τόπων, αποτελεί πολλές φορές ένα σημαντικό πρόβλημα, ως προς την επικινδυνότητά τους για την δημόσια ασφάλεια. Το πρόβλημα γίνεται φανερό από το πλήθος των εκθέσεων επικινδυνότητας που συντάσσονται από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία.

Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) ΒΕΡΟΙΑΣ: Ο Δήμος Βέροιας έχει οικισμούς κάτω των 2000 κατοίκων στους οποίους έχουν καθοριστεί τα όρια τους, οι όροι και περιορισμοί δόμησης με απόφαση Νομάρχη και Γ.Π.Σ. το οποίο εγκρίθηκε με την αριθ. 34992/1436/14-5-86 απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 865 Δ'/23-9-1986). Το 1993 με την αριθ. 167/10/8-1-93 απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ εγκρίθηκε σημειακή τροποποίηση του ΓΠΣ που αφορούσε τις επιτρεπόμενες χρήσεις. Το 2005 εγκρίθηκε επίσης νέα τροποποίηση του Γ.Π.Σ. Βέροιας και καθορίστηκαν νέες περιοχές επέκτασης του σχεδίου. Με την τροποποίηση του 2005 το προγραμματικό μέγεθος του πληθυσμού έγινε 50.900 κάτοικοι και με τις προβλεπόμενες επεκτάσεις οι πολεοδομικές ενότητες αυξήθηκαν κατά τρεις. Έτσι πλέον η Βέροια έχει 25 πολεοδομικές ενότητες. Οι περιοχές επέκτασης της τροποποίησης του ΓΠΣ περιλαμβάνουν: την περιοχή κάτω Εληάς, την Περιοχή Νοσοκομείου και στρατοπέδου «ΚΡΟΜΠΑ» και σημειακές επεκτάσεις που προβλέφθηκαν στις πολεοδομικές ενότητες 7 και 15 περιοχή Κόδρου και άλσους Παπάγου αντίστοιχα.

Με το Π.Δ. της 26-5-89 (ΦΕΚ 338 Δ'/2-2-1989) εγκρίθηκαν **οι Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ) της Βέροιας**, με τις οποίες καθορίστηκαν χρήσεις γης, το κατώτερο όριο κατάτμησης και οι όροι και περιορισμοί δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφιστάμενων του 1923 περιοχή του Δήμου Βέροιας. Με το Π.Δ. της 13-9-1993 (ΦΕΚ 528Δ/90) εγκρίθηκαν σημειακές τροποποιήσεις.

Η πολεοδομική νομοθεσία στα όρια του Δήμου περιλαμβάνει και το **Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης (ΣΧΟΟΑΠ) Βεργίνας** το οποίο εγκρίθηκε με το άρθρο 5 του ν. 2508/1997 σύμφωνα με το οποίο οριοθετούνται πολεοδομικοί κανόνες και χρήσεις γης στις

ζώνες προστασίας που αυτό προβλέπει για τα διαμερίσματα του πρώην Δήμου Βεργίνας, Παλατιτσιών, Συκιάς και Μετοχίου Προδρόμου και τους ομώνυμους οικισμούς. Επιπλέον των προβλεπόμενων του ΣΧΟΟΑΠ Βεργίνας, υπάρχει η πρόσφατη έγκριση της αναριοθέτησης αρχαιολογικού χώρου Αιγών (απόφαση ΥΠ.ΠΟ.Α./ΓΔΑΠΚ/ ΔΙΠΚΑ/ ΤΑΧ/Φ43/ 68775/ 42337/ 4265/1677/ 30-4-2014), όπου πλέον οποιαδήποτε άδεια ή έγκριση εντός του εγκεκριμένου ευρύτερου αρχαιολογικού χώρου πρέπει να λαμβάνει άδεια από τις υπηρεσίες του Υπ.Πο.

Ειδικοί κοινόχρηστοι χώροι

Σε λειτουργία υπάρχουν στο Δήμο συνολικά 79 **παιδικές χαρές**, κατανεμημένες ανά Δημοτική Ενότητα. Επιπλέον 20 χώροι είχαν παλαιότερα όργανα παιχνιδιού, αλλά επειδή αυτά δεν ήταν συμβατά με τις προδιαγραφές και δεν επιδέχονταν συντήρηση, αποξηλώθηκαν το καλοκαίρι του 2014, σε συμμόρφωση των οδηγιών του Υπουργείου Εσωτερικών για την ασφάλεια στις παιδικές χαρές, με αποτέλεσμα οι χώροι αυτοί να είναι κενοί (χωρίς κανένα όργανο παιχνιδιού). Η αναλογία Παιδικών Χαρών ανά 1000 παιδιά δείχνει ότι πρέπει να ενισχυθεί κυρίως η Δ.Ε. Βέροιας με νέους χώρους. Κρίσιμα ζητήματα που πρέπει να εξεταστούν στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Δήμου είναι: η εκπόνηση διαχειριστικού σχεδίου, τόσο του αστικού πρασίνου της πόλης της Βέροιας, όσο και των υπόλοιπων Δημοτικών Ενοτήτων, η ολοκλήρωση των προβλεπομένων απαλλοτριώσεων σε συνεργασία με τα ανάλογα τμήματα του Δήμου Βέροιας και η πιστοποίηση όλων των υπάρχοντων παιδικών χαρών του Δήμου.

Στο Δήμο Βέροιας λειτουργούν συνολικά 39 **Κοιμητήρια** σε 37 οικισμούς (οι Γεωργιανοί και το Μακροχώρι διαθέτουν από δύο (2) κοιμητήρια). Η συνολική έκταση όλων των Κοιμητηρίων είναι 143.573,67 μ². Οι εκτάσεις αυτές είναι πολύ μεγάλες και οι αντίστοιχες ανάγκες συντήρησης (των υποδομών, των περιφράξεων, της φύτευσης) αυξημένες, γι' αυτό Το Γραφείο Κοιμητηρίων, που είναι επιφορτισμένο με τη συντήρηση των χώρων των κοιμητηρίων, ανήκει στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος.

Όσον αφορά το Κοιμητήριο της Βέροιας, υπάρχει έντονο πρόβλημα από την υπερπλήρωσή του και απαιτείται να εκπονηθεί μελέτη νέων κοιμητηρίων, για την πόλη της Βέροιας, αφού βρεθεί ο κατάλληλος χώρος. Έντονο είναι το πρόβλημα της υποστελέχωσης, αφού όλο το έργο των εκταφών, ταφών και φύλαξής του εκτελείται αυτή τη στιγμή μόνο από έναν (1) υπάλληλο. Επίσης, ο υπάρχων Κανονισμός Λειτουργίας του Κοιμητηρίου Βέροιας πρέπει να τροποποιηθεί.

Ως προς το **Οδικό δίκτυο**, από το Δήμο Βέροιας διέρχονται σημαντικοί οδικοί άξονες υπερτοπικού χαρακτήρα: η Εγνατία οδός (Α2), η Παλαιά Εθνική Οδός Βέροιας – Χαλκηδόνας – Θεσσαλονίκης και η Παλαιά Εθνική Οδός Βέροιας Κοζάνης μέσω Παναγίας Σουμελά. Το συνολικό μήκος των οδικών αυτών αξόνων, εντός των ορίων του Δήμου Βέροιας, είναι 101,40 μέτρα. Όσον προς το υπόλοιπο υπερτοπικό οδικό δίκτυο, στο Δήμο Βέροιας βρίσκονται ή διέρχονται 7 επαρχιακές οδοί και 3 δημοτικές οδοί, συνολικού μήκους 342,20 μέτρων. Σημειώνεται ότι η συντήρηση των Επαρχιακών Οδών καθώς και των Δημοτικών οδών που περιλαμβάνονται στον παρακάτω πίνακα ανήκει, σύμφωνα με την 6297/27-08-2007 (ΦΕΚ 1866/Β/14-09-2007) Απόφαση Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας.

1.5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Στο παρόν τεύχος, το κεφάλαιο 4 της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης στο Δήμο Βέροιας εξετάζει τις κοινωνικές δομές του Δήμου Βέροιας, που παρέχουν στήριξη σε ηλικιωμένους, άνεργους, οικονομικά ευπαθείς ομάδες, εργαζόμενες μητέρες, μειονοτικούς πληθυσμούς, άτομα με ειδικές ανάγκες, πληθυσμούς Ρομά κ.λπ. Η υγειονομική περίθαλψη, η εκπαίδευση, η δια βίου μάθηση, οι δυνατότητες παράλληλων δραστηριοτήτων πολιτισμού και αθλητισμού, οι δυνατότητες ανάπτυξης της κοινωνικότητας και της ενσωμάτωσης, των συλλογικοτήτων αλλά και άλλων ενδιαφερόντων, υποστηρίζονται με δομές που έχει αναπτύξει ο Δήμος.

Στον Δήμο σήμερα λειτουργούν 29 δομές πρόνοιας που περιλαμβάνουν ένα (1) Δημοτικό Ιατρείο, 1 κοινωνικό παντοπωλείο, 1 κοινωνικό φαρμακείο, δέκα (10) Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) που έχει εξυπηρετήσει το σύνολο των αιτήσεων που δέχτηκε, ένα (1) Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, έντεκα (11) Βρεφονηπιακοί - Παιδικοί Σταθμοί, ένα (1) Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) και πέντε (5) Δομές Ανοιχτής Φροντίδας «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» που κάλυψε όλες τις σχετικές αιτήσεις ηλικιωμένων.

Στη δεδομένη δύσκολη κατάσταση που επικρατεί τα τελευταία χρόνια λόγω της οικονομικής κρίσης που έχει επιδεινώσει σημαντικά τις συνθήκες διαβίωσης του πληθυσμού και οδηγεί σε διεύρυνση των ανισοτήτων και όξυνση των κοινωνικών προβλημάτων, ο Δήμος Βέροιας με την διαμόρφωση πολιτικών και την υλοποίηση σχετικών προγραμμάτων προσπαθεί να εξασφαλίζει την όσο γίνεται καλύτερη εξυπηρέτηση των ευάλωτων ομάδων όπως ατόμων με ψυχική νόσο με εφαρμογή προγραμμάτων συμβουλευτικής υποστήριξης των ατόμων και των οικογενειών τους, κέντρων δημιουργικής απασχόλησης, κατάρτισης και ψυχοκοινωνικής στήριξης, μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ΑΜΕΑ, ενεργούς συλλόγους γονέων και κηδεμόνων και ατόμων ΑΜΕΑ (καρκινοπαθών, νεφροπαθών, ατόμων με Νοητική Υστέρηση). Επίσης ο Δήμος σε συνεργασία με το Κέντρο «Πρόσβαση» Πρόληψης και Συμβουλευτικής, παρέχουν υποστήριξη σε θέματα εξαρτήσεων.

Στον τομέα του αθλητισμού στον Δήμο Βέροιας, λειτουργούν τριανταένα (31) γήπεδα ποδοσφαίρου, δεκατέσσερα (14) γήπεδα μπάσκετ, δύο (2) γήπεδα τένις, τρία (3) κλειστά γυμναστήρια, ένα εθνικό στάδιο, ένα αθλητικό κέντρο και τρεις (3) λοιποί αθλητικοί χώροι. Δεν λειτουργεί ωστόσο Δημοτικό κολυμβητήριο. Επίσης δραστηριοποιούνται πολλοί αθλητικοί σύλλογοι και οργανώνεται πληθώρα αθλητικών εκδηλώσεων και αγώνων. Από τον Δήμο λειτουργούν προγράμματα για όλες τις ομάδες πληθυσμού (ειδικά προγράμματα για γυναίκες, για την τρίτη ηλικία, για εφήβους και νέους).

Στον τομέα της εκπαίδευσης στον Δήμο Βέροιας λειτουργούν σήμερα τριανταπέντε (35) νηπιαγωγεία, τα οποία εξυπηρετούν 977 νήπια, εικοσιοκτώ (28) δημοτικά σχολεία, τα οποία εξυπηρετούν 4326 μαθητές, εικοσιτέσσερα (24) γυμνάσια - λύκεια, τα οποία εξυπηρετούν 4692 μαθητές. Στη μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση υπάρχουν δύο (2) μονάδες, οι οποίες λειτουργούν στην Δ.Ε. Βέροιας. Ως προς τις υποδομές εκπαίδευσης, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο Δήμος είναι κυρίως η ανάγκη αναβάθμισης και ανακαίνισης των σχολικών μονάδων και η ανάπλαση των σχολικών αυλών.

Ο μαθητικός πληθυσμός στα δημόσια Νηπιαγωγεία, σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες, έχει μειωθεί σημαντικά μέσα στο διάστημα της προηγούμενης τριετίας. Ομοίως στα Δημοτικά ο μαθητικός πληθυσμός έχει μειωθεί ενώ στα Γυμνάσια, κατά την τριετία 2012-2015 ο αριθμός των μαθητών έχει παραμείνει πρακτικά σταθερός Ως προς τα Λύκεια, κατά την τριετία 2012-2015 επίσης ο αριθμός των μαθητών έχει μειωθεί εντυπωσιακά (556 μαθητές λιγότεροι).

Λειτουργούν 2 (δύο) δημόσια ΙΕΚ (Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης), του ΟΑΕΔ και της ΓΣΕΕ. Στο Δήμο λειτουργεί Κέντρο Διά Βίου Μάθησης (πρώην Κέντρο Εκπαίδευσης Ενηλίκων).

Η Βέροια, με την μακραίωνη ιστορία της, συγκεντρώνει πληθώρα μνημείων πολιτισμού, με κυριότερο και πιο σημαντικό **τον αρχαιολογικό χώρο των Αιγών** (σημερινή Βεργίνα) που αποτελεί **Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO**. Η αρμόδια Επιτροπή της UNESCO έκρινε ότι ο χώρος «έχει ύψιστη παγκόσμια αξία καθώς αντιπροσωπεύει μια εξαιρετική μαρτυρία για μια σημαντική περίοδο εξέλιξης του Ευρωπαϊκού πολιτισμού, τη μετάβαση από την πόλη-κράτος της κλασικής εποχής στην αυτοκρατορική δομή της Ελληνιστικής και της Ρωμαϊκής περιόδου» και προσθέτει ότι «οι ζωγραφικές απεικονίσεις που βρέθηκαν στη Βεργίνα είναι εξαιρετικά υψηλής ποιότητας και ιστορικής σημασίας».² Στον Δήμο Βέροιας ανήκει επίσης η τοπική κοινότητα Νέας Νικομήδειας, όπου έχει ανακαλυφθεί **ο αρχαιότερος γεωργικός οικισμός της Ευρώπης**, που χρονολογείται στην **7^η χιλιετία π.Χ.** (πρώιμη Νεολιθική περίοδο). Επίσης, η Βέροια έχει μεγάλο πλούτο από σημαντικά μνημεία θρησκευτικού – αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος, όπως το Βήμα του Αποστόλου Παύλου, βυζαντινούς και μεταβυζαντινούς ναούς, παραδοσιακές συνοικίες, διατηρητέα κτίρια, αλλά και μουσεία (Αρχαιολογικό, Βυζαντινό, Εκπαίδευσης κ.ά.) που συγκεντρώνουν επίσης το ενδιαφέρον του κοινού.

Στον τομέα του πολιτισμού δραστηριοποιείται η Κοινοφελής Επιχείρηση Πολλαπλής Ανάπτυξης Δήμου Βέροιας (ΚΕΠΑ), που οργανώνει πληθώρα εκδηλώσεων και φεστιβάλ. Επίσης, η ΚΕΠΑ είναι ο φορέας που λειτουργεί τις Δημοτικές δομές που παρέχουν εκπαίδευση στις τέχνες και τον πολιτισμό, όπως το Δημοτικό Ωδείο, τη Δημοτική Φιλαρμονική, τη Σχολή Χορού κ.ά.. Επίσης, στον τομέα της θεατρικής κουλτούρας, σημαντική είναι η δράση και το έργο του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου Βέροιας (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.). Τέλος, τόσο στην πόλη όσο και στις τοπικές κοινότητες δραστηριοποιούνται λαογραφικοί και πολιτιστικοί σύλλογοι που οργανώνουν παραδοσιακές εκδηλώσεις, αναβίωση εθίμων και άλλες τοπικές γιορτές.

1.6. ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Στο κεφάλαιο 5 του παρόντος τεύχους εξετάζεται η οικονομική κατάσταση του πληθυσμού, η απασχόληση, οι παραγωγικές πηγές, οι επενδυτικές δραστηριότητες, η κατάσταση του τουρισμού, οι δυνατότητες ανάπτυξης και η προοπτική του Δ. Βέροιας. Τα στοιχεία είναι από την τελευταία απογραφή του 2011 της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ΕΛ.ΣΤΑΤ).

Στο δήμο Βέροιας το 41% μόλις του μόνιμου πληθυσμού είναι οικονομικά ενεργοί και από αυτούς το 22% είναι άνεργοι. Από τους ενεργούς το μεγαλύτερο ποσοστό (63,7%) απασχολείται στον τριτογενή τομέα γεγονός που δικαιολογείται από την ύπαρξη του αστικού κέντρου της Βέροιας, που συγκεντρώνει διοικητικές και άλλες υπηρεσίες. Το ιδιαίτερα χαμηλό το ποσοστό απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα (μόλις 15,73%) έρχεται σε αντίθεση με το γεγονός ότι παραδοσιακά η οικονομία της περιοχής βασίζεται κυρίως στη γεωργία. Πιθανή εξήγηση γι' αυτό να είναι το γεγονός ότι η γεωργική εκμετάλλευση, αποτελεί δεύτερη απασχόληση για πολλούς εργαζομένους στους άλλους παραγωγικούς τομείς, για συμπλήρωση του εισοδήματος.

Αναφορικά με την ανεργία σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο των ανέργων στο σύνολο του ΟΤΑ ένας στους δύο ανέργους (ποσοστό 50,52%) έχει δευτεροβάθμια εκπαίδευση ενώ στον

² <http://whc.unesco.org/en/list/780>

πληθυσμό με ανώτατη εκπαίδευση το ποσοστό είναι αρκετά χαμηλότερο (29,93%) και στους κατοίκους στοιχειώδους εκπαίδευσης αυτό περιορίζεται στο 19,55%.

Λόγω του υψηλού ποσοστού του ορεινού τμήματος, ένα σχετικά χαμηλό ποσοστό (4%) της συνολικής έκτασης του Δήμου αποτελεί καλλιεργήσιμη έκταση και αυτό είναι ιδιαίτερα μειωμένο στη Δ.Ε. Μακεδονίδος (1,4%). Αρκετές μονάδες επεξεργασίας τροφίμων αγροτικής και κτηνοτροφικής προέλευσης δραστηριοποιούνται στον Δήμο, ενώ το μέγεθος των μονάδων εκτροφής ζώων είναι σχετικά μικρό.

Η διαχείριση των δημοτικών δασών, παρέχει προσόδους στον δήμο, αλλά επιτελεί και κοινωνικό ρόλο καθώς ικανοποιεί ανάγκες δημοτών που βρίσκονται σε οικονομική δυσπραγία, στην εποχή της κρίσης.

Ο τουρισμός είναι μια σημαντική πηγή εσόδων για τον ίδιο το Δήμο αλλά και την τοπική κοινωνία καθώς η περιοχή της Βέροιας είναι εξαιρετικά συγκριτικά πλεονεκτήματα στον τομέα αυτό. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο Επιχειρησιακό Σχέδιο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, και συγκεκριμένα στην επενδυτική προτεραιότητα 6c («Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς») η Βέροια περιλαμβάνεται στους «**αναδυόμενους νέους πόλους τουριστικού ενδιαφέροντος**»³ της Περιφέρειας (μαζί με τον Όλυμπο, την Πέλλα και την Έδεσσα). Συγκεντρώνει σημαντικά αξιοθέατα που εμπίπτουν στις κατηγορίες αρχαιολογικού, θρησκευτικού, πολιτιστικού, αρχιτεκτονικού, περιβαλλοντικού, γαστρονομικού αλλά και αθλητικού ενδιαφέροντος, με πρωτεύοντα φυσικά τον αρχαιολογικό χώρο των Αιγών (σημερινή Βεργίνα). Στον τομέα του τουρισμού υπάρχει διαμορφωμένο ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης από την αρμόδια Αντιδημαρχία Τουρισμού, με όραμα ο Δήμος Βέροιας να εξελιχθεί σε έναν πρωτεύοντα και πρότυπο τουριστικό προορισμό, αξιοποιώντας όλα τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα και τους τουριστικούς του πόρους.

Στον τομέα της ενέργειας ο δήμος Βέροιας έχει μικρή σχετικά συμμετοχή σε ΑΠΕ και καθόλου θερμική παραγωγή. Η βιομηχανική παραγωγή της συγκεντρώνει μόνο οκτώ μονάδες - επιχειρήσεις παραγωγής τροφίμων και ποτών.

Από πλευράς επενδυτικής δραστηριότητας με συγχρηματοδότηση από τα προγράμματα του ΟΠΑΑΧ Ανατολικού Βερμίου (Α', Β' και Γ' προκήρυξη), του ΟΠΑΑΧ Πιερίων και των προσκλήσεων του Άξονα 3 του Ε.Π. Αγροτικής Ανάπτυξης, της περιόδου 2007-2013 στο σύνολο του δήμου έχουν εγκριθεί 38 επενδυτικά σχέδια εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 33 (ποσοστό υλοποίησης 86,8% επί των εγκεκριμένων) και αντίστοιχο συνολικό προϋπολογισμό 7.697.122,64 €. Από αυτές οι περισσότερες επενδύσεις αφορούν την ίδρυση/ανακαίνιση καταλυμάτων ενώ αν συμπεριλάβουμε και άλλες παρεμφερείς, ο τομέας φιλοξενία-εστίαση-αναψυχή συνολικά συγκεντρώνει 24 από 33 περιπτώσεις επενδύσεων (ποσοστό 72,7% επί του συνόλου). Αντιθέτως οι αμιγώς μεταποιητικές επενδύσεις αποτελούν μόνο τις 5 από τις 33 περιπτώσεις επενδύσεων, (15,27% επί του συνόλου) με αντίστοιχο συνολικό προϋπολογισμό 1.125.814 ευρώ (14,6%).

1.7. ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ – Ο ΔΗΜΟΣ ΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

Στο κεφάλαιο 6 του παρόντος τεύχους εξετάζεται το Εσωτερικό Περιβάλλον του Δήμου Βέροιας, ως μια καταλυτική παράμετρος για την ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας, όσο και ενός σημαντικού συντελεστή υποστήριξης της τοπικής ανάπτυξης.

³ Βλ. σ. 177 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κεντρικής Μακεδονίας, διαθέσιμο στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα <http://www.pkm.gov.gr/>

Η οργανωτική δομή του δήμου Βέροιας, καταγράφεται στον ισχύοντα Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Βέροιας, ο οποίος δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1606/Β'/13-07-2011 (Απόφαση Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης) και περιλαμβάνει Κεντρικές και Αποκεντρωμένες υπηρεσίες, που αναλύονται σε τρεις (3) Υπηρεσίες και εννέα (9) Διευθύνσεις για τις Κεντρικές Υπηρεσίες και σε τέσσερις (4) Υπηρεσίες Υποστήριξης Δημοτικών Ενοτήτων για τις Αποκεντρωμένες υπηρεσίες.

Το ανθρώπινο δυναμικό του δήμου, μια κρίσιμη παράμετρος ανάπτυξης, αποτελείται από 210 άτομα ως **μόνιμο προσωπικό** (67 ΠΕ, 28 ΤΕ, 66 ΔΕ και 49 ΥΕ) και από 69 άτομα με σχέση εργασίας **Ιδιωτικού Δικαίου** (ΙΔΑΧ) (3 ΠΕ, 3 ΤΕ, 23 ΔΕ και 40 ΥΕ), ενώ περιστασιακά επικουρείται από έως και 320 άτομα ως προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού δικαίου (ΙΔΟΧ), για την αντιμετώπιση εποχιακών, παροδικών, πρόσκαιρων ή κατεπειγουσών αναγκών, καθώς και για την κάλυψη αναγκών των ανταποδοτικών υπηρεσιών, κατά την πρόβλεψη του ΟΕΥ.

Τα επτά (7) Νομικά Πρόσωπα του Δήμου, συγκροτούν έναν ενιαίο μηχανισμό υποστήριξης των λειτουργιών του δήμου. Είναι τα παρακάτω:

- ΚΑΠΑ
- ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ «ΘΕΑΝΩΣ ΖΩΓΙΟΠΟΥΛΟΥ» (ΔΗΒΡΕΣΤΑ)
- ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
- ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
- ΚΕΠΑ
- ΔΗΠΕΘΕ
- ΔΕΥΑΒ

Από αυτά, τα 4 πρώτα λειτουργούν ως Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), ενώ τα 3 τελευταία ως Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ).

Για το σύνολο των δραστηριοτήτων του ο Δήμος Βέροιας, κατέχει και διαχειρίζεται έναν αξιόλογο στόλο οχημάτων ποικίλων χρήσεων. Αποτελείται τόσο από επιβατηγά οχήματα, από φορτηγά οχήματα, δίκυκλα, όσο και από εξειδικευμένα μηχανήματα. Ο εξοπλισμός του δήμου σε οχήματα, είναι επαρκής σε πλήθος, κρίνεται όμως οριακά επαρκής σε ότι αφορά την ηλικία του, καθώς περίπου τα μισά οχήματα (60, 49,6% επί του συνόλου), είναι παλαιότερα της δεκαετίας, ενώ μόνο το ένα τέταρτο (27, 22,3%) είναι νεότερα της πενταετίας.

Σε ότι αφορά την Δημοτική Περιουσία, ο Δήμος Βέροιας κατέχει συνολικά 61.888 στρέμματα αγροτεμαχίων, τα περισσότερα εκ των οποίων στην Δ.Ε. Βέροιας (602 αγροτεμάχια έκτασης 42918 στρεμμάτων – 54,7% και 69,3% επί του συνόλου αντίστοιχα), ενώ παράλληλα έχει στην ιδιοκτησία του 169 οικόπεδα, συνολικού εμβαδού 406.873 μ², 106 κτίρια συνολικού εμβαδού 105.947 μ² και 72 κτίρια με τα οικόπεδά τους συνολικά 74.756 μ². Η μεγάλη πλειονότητα κτιρίων έχουν χρήση εκπαίδευσης (σχολεία όλων των βαθμίδων), αθλητικές και πολιτιστικές εγκαταστάσεις κλπ.

Ο Δήμος Βέροιας δαπανά σε μισθώματα 111.403,32 ευρώ ετησίως. Τα μισθωμένα ακίνητα στεγάζουν διοικητική λειτουργία (το ΚΕΠ Μακροχωρίου) και εκπαιδευτικές λειτουργίες, ενώ εισπράττει από μισθώματα 303.310,08 ευρώ ετησίως, που προέρχονται κυρίως από εκμίσθωση καταστημάτων, αναψυκτηρίων και των τριών χώρων στάθμευσης στην πόλη της Βέροιας (υπόγειος χώρος στάθμευσης Πλατείας Δημαρχείου, υπόγειος χώρος στάθμευσης Δημοτικής Αγοράς και υπαίθριος χώρος στάθμευσης γέφυρας Θερμοπυλών).

Τέλος, σε ό,τι αφορά δραστηριότητες εξωστρέφειας και δικτύωσης, ο δήμος έχει αδελφοποιηθεί με την πόλη Καζανλάκ της Βουλγαρίας, το Ούζιτσε της Σερβίας, το δήμο

Στροβόλου της Κύπρου, την περιοχή Πούσκιν της Αγίας Πετρούπολης Ρωσίας και το δήμο Άργους - Μυκηνών στην Ελλάδα, ενώ συμμετέχει σε τέσσερα (4) εθνικά δίκτυα πόλεων και τρία (3) διεθνή δίκτυα πόλεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται και αναλύονται τα δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του Δήμου, στο σύνολό του και κατά Δημοτική Ενότητα. Τα πληθυσμιακά, δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά εξετάζονται συγκριτικά είτε ως προς τη χωρική τους διάσταση είτε ως προς την διαχρονική τους εξέλιξη, κυρίως μεταξύ των τελευταίων απογραφών της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ΕΛ.ΣΤΑΤ) 2001 και 2011.

Στο παρόν κεφάλαιο ανάλυσης των δημογραφικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών του Δήμου θα γίνει προσπάθεια καταγραφής της διαχρονικής εξέλιξης των δημογραφικών χαρακτηριστικών του Δήμου, στο σύνολό του και ανά Δημοτική Ενότητα, των δημογραφικών τάσεων εξέλιξης και εξέλιξης της κοινωνικής σύνθεσης του πληθυσμού και θα διεξαχθούν συμπεράσματα για το δημογραφικό μέλλον του Δήμου μέσω της σύγκρισης των δεδομένων και τα αντίστοιχα δεδομένα και τάσεις του συνόλου της χώρας και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

2.1. ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Ο σημερινός Δήμος Βέροιας έχει μόνιμο πληθυσμό, σύμφωνα με την απογραφή του 2011, 66.547 κατοίκους, δηλαδή συγκεντρώνει το 46,53% του συνολικού πληθυσμού της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας.

Ο πληθυσμός της πόλης της Βέροιας, ακολουθώντας την τάση και των υπόλοιπων ελληνικών αστικών κέντρων, αυξήθηκε σημαντικά κατά τις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες (Πίν. 2.1). Η αύξηση αυτή, ειδικά κατά τα έτη 1967 και 1975, οφείλεται στην υπεροχή της παλιννόστησης στην Ελλάδα έναντι της αποδημίας αλλά και τις εσωτερικής μετανάστευσης προς τα αστικά κέντρα και κυρίως της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.¹

Κατά τη δεκαετία 1971 - 1981 η πόλη της Βέροιας παρουσίασε μεγάλη πληθυσμιακή αύξηση, με μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής σημαντικά μεγαλύτερο από εκείνον του νομού Ημαθίας. Η αύξηση αυτή μπορεί να αποδοθεί στην ραγδαία αγροτική και μεταποιητική ανάπτυξη της περιοχής την περίοδο εκείνη η οποία προκάλεσε τάσεις πληθυσμιακής συγκέντρωσης από άλλα μέρη του νομού Ημαθίας αλλά και από άλλες περιοχές της χώρας. Αντίθετα, η υποχώρηση των ρυθμών αγροτικής ανάπτυξης, η αποβιομηχάνιση και η αδυναμία των άλλων τομέων της τοπικής οικονομίας να στηρίξουν την ανάπτυξη οδήγησε στη σταθεροποίηση του πληθυσμού την επόμενη δεκαετία.²

¹ Αγγιγάτης – Pele, Δ., Δημόπουλος, Ι. Μαυρέας, Κ., Η φυσική κίνηση του πληθυσμού στον αστικό χώρο στην Ελλάδα κατά την περίοδο του μεσοπολέμου, στο «Τετράδια Ιστορικής Δημογραφίας τομ. 6 Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Κέρκυρα, 2011, σ.11-41

² Αγγέλης Ε., Γιαννάκου Α., Θερμός Κ., Νάτσινας Θ. (2004), *Μελέτη Τροποποίησης Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Δήμου Βέροιας* - Φάση Γ' Πρόταση, Βέροια.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1: Πληθυσμιακή εξέλιξη πόλης Βέροιας κατά τα έτη 1951-1971 σε σύγκριση με πολεοδομικό συγκρότημα Αθήνας και Θεσσαλονίκης

Πόλη	Συνολικός Πληθυσμός			% Μεταβολή Πληθυσμού		Μέσος Ετήσιος Ρυθμός Μεταβολής (%)	
	1951	1961	1971	1951-61	1961-71	1951-61	1961-71
Βέροια	21.844	25.765	29.528	18,00	14,60	16.60	13,70
ΠΣ Αθήνας	1.378.586	1.852.709	2.540.241	34,40	37.10	30,00	32,10
ΠΣ Θεσσαλονίκης	302.635	380.648	557.360	25,80	46,40	23,20	38,90

ΠΗΓΗ: Ανωγιάτης-Pele, Δ. κ.ά., 2011³

Έτσι, ο Μέσος Ετήσιος Ρυθμός Μεταβολής⁴ (ΜΕΡΜ) του πληθυσμού της πόλης και του νομού κινήθηκαν στα ίδια επίπεδα, ενώ την δεκαετία 1991-2011 σημειώθηκε αξιοσημείωτη αύξηση στην πόλη, με ρυθμό τριπλάσιο από εκείνον του νομού, κυρίως σε βάρος άλλων δήμων της περιοχής αλλά και λόγω της εγκατάστασης οικονομικών μεταναστών (Πίν. 2.2).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2: Πληθυσμός και ΜΕΡΜ πληθυσμού σε διάφορα πόλης Βέροιας και Δ. Βέροιας κατά τα έτη 1971-2001, σε σύγκριση με άλλα χωρικά επίπεδα

Χωρικό επίπεδο	Πληθυσμός				ΜΕΡΜ		
	1971	1981	1991	2001	1971-1981	1981-1991	1991-2001
Ελλάδα	8.768.641	9.739.589	10.259.900	10.939.650	1,06%	0,52%	0,64%
Κεντρική Μακεδονία	1.407.391	1.601.206	1.708.977	1.859.641	1,30%	0,65%	0,85%
Ν. Ημαθίας	118103	133750	139934	143618	1,25%	0,45%	0,26%
Δ. Βέροιας	33799	41336	42910	47411	2,03%	0,37%	1,00%
Δ. Νάουσας	19606	21506	22637	22360	0,93%	0,51%	0,12%
Δ. Αλεξάνδρειας	14261	17038	18645	19345	1,80%	0,91%	0,37%
Βέροια	29528	37087	37858	42794	2,31%	0,21%	1,23%

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ απογραφή, 2001, όπως αναφέρονται στο Μπασιακούλης, Σ., 2004⁵

³ Από στοιχεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος, Στατιστική Επετηρίς της Ελλάδος 1955, Εθνικό Τυπογραφείο – Αθήνα, σ.12-13 και Ε Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστική Επετηρίς της Ελλάδος 1976, σ. 22-25

⁴ Μέση ετήσια μεταβολή του πληθυσμού μιας χωρικής ενότητας κατά την διάρκεια μιας περιόδου (θετική η αρνητική): υπολογίζεται βάσει του τύπου το ανατοκισμού. Εάν P_x ο πληθυσμός στο έτος εκκίνησης και P_y ο πληθυσμός στο έτος κατάληξης, η μέση ετήσια μεταβολή του πληθυσμού μας μεταξύ των ετών x και y υπολογίζεται βάσει του τύπου $P_y = P_x * (1+r)^{x-y}$.

⁵ Μπασιακούλης, Σ., Αξιολόγηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της πόλης της Βέροιας. Προς ένα νέο αναπτυξιακό σχεδιασμό. Διπλωματική Εργασία, Τμήμα Μηχανικών Πολεοδομίας και Χωροταξίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος 2014

2.2. ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Στην παράγραφο αυτή εξετάζεται η θέση του Δήμου Βέροιας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ) ως προς τα γενικά πληθυσμιακά και δημογραφικά τους χαρακτηριστικά. Είναι σημαντικό να καταγραφεί η θέση του Δήμου ως προς την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ως προς την πληθυσμιακή εξέλιξη, τη δομή του πληθυσμού και τα κοινωνικά του χαρακτηριστικά για να καταγραφεί η δυναμική του Δήμου ως προς το αμέσως ανώτερο επίπεδο χωρικού σχεδιασμού και προγραμματισμού.

Ο Δήμος Βέροιας αποτελεί πληθυσμιακά το 3,5% περίπου του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.3: Γενικά πληθυσμιακά στοιχεία Δήμου Βέροιας και η θέση του στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

ΓΕΝΙΚΑ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ			
Πληθυσμιακά Στοιχεία	Δήμος Βέροιας	Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ)	% Δ. Βέροιας επί συνόλου ΠΚΜ
ΜΟΝΙΜΟΣ ⁶ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	66.547	1.882.108	3,54 %
DE FACTO (ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ) ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	66.708	1.885.587	3,54 %
ΝΟΜΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	64.867	1.728.079	3,75 %

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή, 2011 και ίδια επεξεργασία

Στους επόμενους Πίνακες παρατίθεται η κατανομή των φύλων και των ηλικιών στο Δήμο Βέροιας, τα οποία αποτυπώνονται και σε αντίστοιχα διαγράμματα.

⁶ **De Facto (ή πραγματικός) πληθυσμός** μιας περιφέρειας (δήμου, κοινότητας, δημοτικού / κοινοτικού διαμερίσματος ή οικισμού): το σύνολο των, για οποιαδήποτε αιτία, παρόντων σε αυτή πρόσωπων κατά την ημέρα της απογραφής, είτε αυτά διαμένουν μόνιμως στην περιφέρεια αυτή είτε βρέθηκαν να διαμένουν προσωρινώς ή τυχαίως.

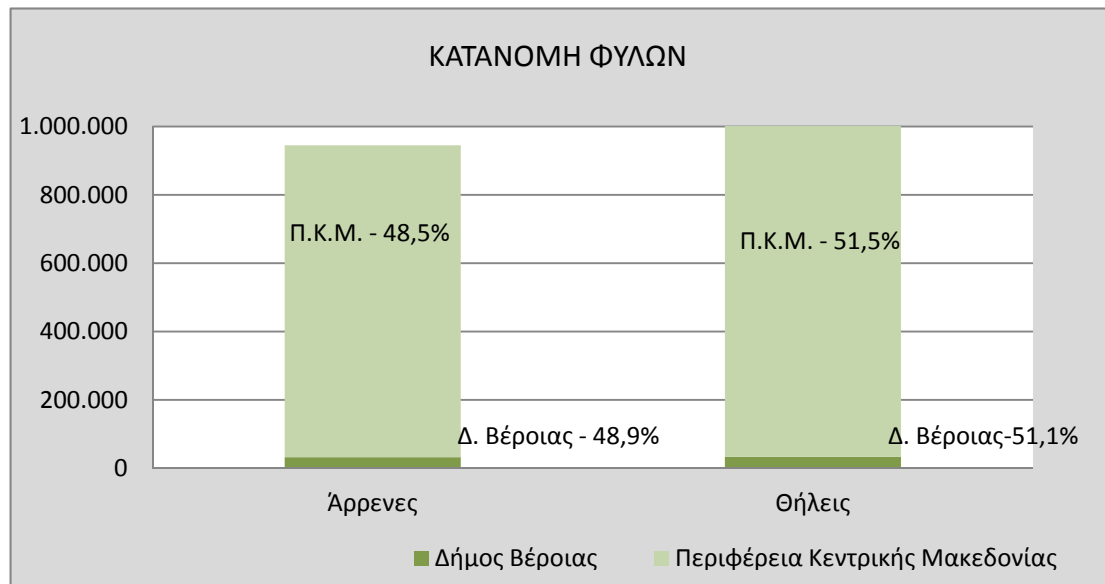
Μόνιμος πληθυσμός μιας περιφέρειας (δήμου / κοινότητας, δημοτικού / κοινοτικού διαμερίσματος ή οικισμού): το σύνολο των ατόμων που έχουν την κύρια και μόνιμη διαμονή τους σε κάθε περιφέρεια, νομό, δήμο / κοινότητα, δημοτικό / κοινοτικό διαμέρισμα και αυτοτελή οικισμό.

Νόμιμος πληθυσμός (δημότες): ο νόμιμος πληθυσμός αποτελείται από τον αριθμό των δημοτών, δηλαδή από το σύνολο των ατόμων κάθε ηλικίας και φύλου, που είναι καταχωρημένα στα αντίστοιχα δημοτολόγια και εφόσον κατά τη ημέρα της απογραφής βρίσκονταν στη Χώρα και απογράφηκαν ως παρόντες ή απουσίαζαν προσωρινά στο εξωτερικό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.4: Κατανομή φύλων μόνιμου πληθυσμού Δήμου Βέροιας και σύγκριση με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ					
ΠΙΝΑΚΑΣ: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΦΥΛΩΝ					
Φύλο	Δήμος Βέροιας		Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ)		% Δ. Βέροιας επί συνόλου ΠΚΜ
		% επί συνόλου Δ. Βέροιας		% επί συνόλου Π.Κ.Μ.	
Άρρενες	32.517	48,9 %	912.693	48,5 %	3,6 %
Θήλειες	34.030	51,1 %	969.415	51,5 %	3,5 %
Σύνολο	66.547	100,0 %	1.882.108	100,0 %	3,5 %

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή, 2011 και ίδια επεξεργασία

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.1: Κατανομή φύλων μόνιμου πληθυσμού Δήμου Βέροιας και σύγκριση με την κατανομή φύλων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή, 2011 και ίδια επεξεργασία

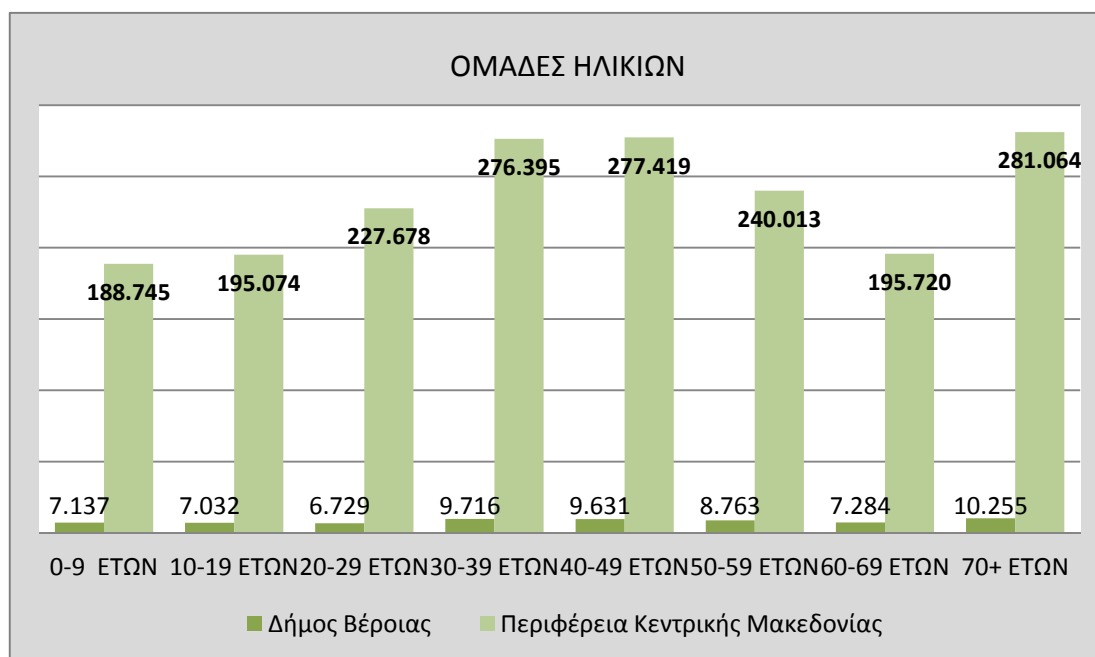
Η κατανομή των φύλων στο σύνολο του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Βέροιας είναι απολύτως όμοια με την κατανομή των φύλων στον πληθυσμό του συνόλου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Οι θήλειες είναι περισσότερες από τους άρρενες στο Δήμο (51,1% έναντι 48,9%), με τα αντίστοιχα ποσά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας να είναι 51,5% για τις θήλειες έναντι 48,5% για τους άρρενες.

Η κατά φύλο κατανομή του πληθυσμού του Δήμου, κατά την απογραφή του 2011, είναι αντίστοιχη και με την εικόνα που εμφανίζει το σύνολο σχεδόν των νομών της χώρας. Στο Δήμο Θεσσαλονίκης μάλιστα εμφανίζεται το μεγαλύτερο ποσοστό στις θήλειες στο σύνολο των νομών της χώρας (54,3%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.5: Ηλικιακή κατανομή μόνιμου πληθυσμού Δήμου Βέροιας και σύγκριση με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ			
ΠΙΝΑΚΑΣ: ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ			
Ομάδες Ηλικιών	Δήμος Βέροιας	Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ)	% πληθυσμός Δ. Βέροιας επί συνόλου ΠΚΜ
0-9 ετών	7.137	188.745	3,8
10-19 ετών	7.032	195.074	3,6
20-29 ετών	6.729	227.678	3,0
30-39 ετών	9.716	276.395	3,5
40-49 ετών	9.631	277.419	3,5
50-59 ετών	8.763	240.013	3,7
60-69 ετών	7.284	195.720	3,7
70+ ετών	10.255	281.064	3,6
Σύνολο	66.547	1.882.108	3,5
Μέση ηλικία	42,1	41,7	

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή, 2011 και ίδια επεξεργασία

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.2: Ηλικιακή κατανομή μόνιμου πληθυσμού Δήμου Βέροιας και σύγκριση με την ηλικιακή κατανομή στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

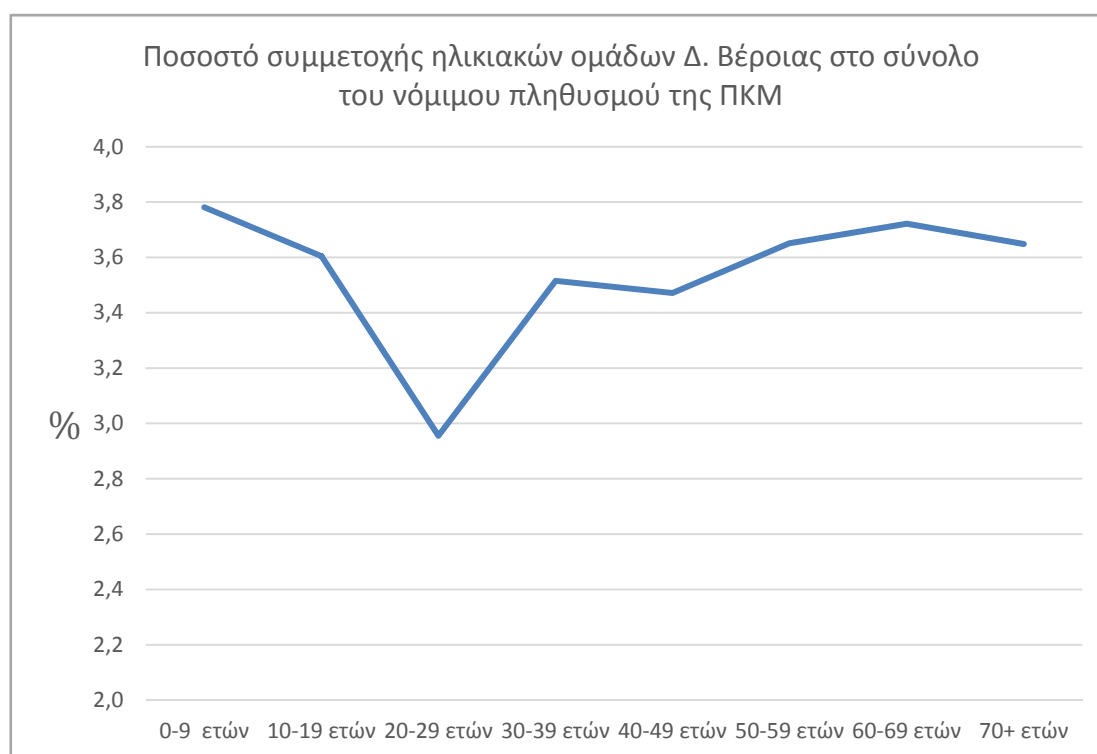
ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή, 2011 και ίδια επεξεργασία

Ο Δήμος Βέροιας έχει Μέσο Όρο ηλικίας 42,1 έτη, που είναι μεγαλύτερος από τον Μέσο Όρο της ΠΚΜ (41,7 έτη). Η μέση ηλικία του μόνιμου πληθυσμού της ΠΚΜ είναι σχεδόν όσο και η μέση ηλικία του μόνιμου πληθυσμού της χώρας (41,9 έτη). Αντίστοιχα και η μέση ηλικία του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Βέροιας είναι πολύ κοντά στην εθνική μέση

ηλικία⁷.

Τόσο ο Δήμος Βέροιας όσο και η ΠΚΜ εμφανίζουν ως μεγαλύτερη πληθυσμιακή ομάδα την ομάδα 70+. Ως προς τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες, ο Δήμος Βέροιας εμφανίζει μεγαλύτερο πληθυσμό στην ηλικιακή ομάδα 30-39, ενώ η ΠΚΜ στην ηλικιακή ομάδα 40-49.

Ως προς τα ποσοστά συμμετοχής των ηλικιακών ομάδων Δήμου Βέροιας στο σύνολο του πληθυσμού της Περιφέρειας, φαίνεται πώς ο Δήμος συμμετέχει με το ίδιο περίπου ποσοστό (3,5%) σε όλες τις ηλικιακές ομάδες. Ωστόσο εξαίρεση αποτελούν οι ηλικιακές ομάδες των 20-29 ετών με σημαντικά μειωμένο ποσοστό (3,0%) σε σχέση με την συνολική κατανομή του στην Περιφέρεια. Αντίθετα, οι κατηγορίες 0-9 ετών, 50-59 ετών και 60-69 ετών συμμετέχουν με ελαφρά αυξημένο ποσοστό (3,8% και 3,7%) σε σχέση με τον αντίστοιχο Μ.Ο. του πληθυσμού στην Περιφέρεια (3,5%).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.3: Ποσοστό συμμετοχής ηλικιακών ομάδων Δήμου Βέροιας στο σύνολο του μόνιμου πληθυσμού της Περιφέρειας

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή, 2011 και ίδια επεξεργασία

⁷ Από τη μελέτη των συνολικών αποτελεσμάτων της απογραφή ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011, ανά περιφερειακή ενότητα προκύπτει ότι η μέση ηλικία του μόνιμου πληθυσμού της Ελλάδας είναι 41,9 έτη με την περιφερειακή ενότητα Μυκόνου να παρουσιάζει την μικρότερη μέση ηλικία κατοίκων (37,0 έτη) και την περιφερειακή ενότητα Ευρυτανίας να παρουσιάζει τη μεγαλύτερη (48,9 έτη).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.6: Στοιχεία οικογενειακής κατάστασης του πληθυσμού του Δήμου Βέροιας σε σύγκριση με τα αντίστοιχα της Περιφέρειας Κ. Μακεδονίας.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ					
ΠΙΝΑΚΑΣ: ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ					
Οικογενειακή Κατάσταση	Δήμος Βέροιας		Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ)		% Δ. Βέροιας επί συνόλου ΠΚΜ
		% επί συνόλου Δ. Βέροιας		% επί συνόλου Π.Κ.Μ.	
Άγαμοι	24.419	36,7 %	724.988	38,5	3,4 %
Έγγαμοι			947.919	50,4	0,0 %
Με σύμφωνο συμβίωσης			178	0,0	0,0 %
Σε διάσταση			12.368	0,7	0,0 %
Έγγαμοι, έγγαμοι με σύμφωνο συμβίωσης και σε διάσταση	35.232	52,9 %	960.465	51,0	3,7 %
Χήροι			144.767	7,7	0,0 %
Χήροι από σύμφωνο συμβίωσης			4	0,0	0,0 %
Χήροι και χήροι από σύμφωνο συμβίωσης	5.255	7,9 %	144.771	7,7	3,6 %
Διαζευγμένοι			51.831	2,8	0,0 %
Διαζευγμένοι από σύμφωνο συμβίωσης			53	0,0	0,0 %
Διαζευγμένοι και διαζευγμένοι από σύμφωνο συμβίωσης	1.641	2,5 %	51.884	2,8	3,2 %
Σύνολα	66.547	100,0 %	1.882.108	100,0	3,5 %

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή, 2011 και ίδια επεξεργασία

Παρατηρούμε ότι τα ποσοστά των άγαμων (36,7%), έγγαμων (52,9%), χήρων (7,9%) και διαζευγμένων (2,5%) στο Δήμο Βέροιας ως προς το σύνολο του πληθυσμού του είναι παραπλήσια με τα αντίστοιχα ποσοστά στο σύνολο του πληθυσμού της ΠΚΜ (38,5% - 51% - 7,7% και 2,8% αντίστοιχα). Το ποσοστό των κατά νόμο έγγαμων (έγγαμοι, σύμφωνο συμβίωσης, σε διάσταση) στο Δήμο Βέροιας είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της χώρας, που είναι 50,3%.

Στον επόμενο πίνακα με στοιχεία νοικοκυριών και πυρηνικών οικογενειών παρατηρούμε ότι έχουμε ελαφρώς λιγότερα νοικοκυριά στο Δ. Βέροιας (3,42%) με αντίστοιχα αυξημένο το μέσο μέγεθος νοικοκυριού στο Δ. Βέροιας σε σχέση με το σύνολο κατά ΠΚΜ (2,67 έναντι 2,58), γεγονός που αντανακλά και στο ελαφρώς αυξημένο ποσοστό (3,62%) των πυρηνικών

οικογενειών⁸.

Το μέσο μέγεθος νοικοκυριού στον Δήμο είναι 2,67 άτομα και στην ΠΚΜ 2,58 άτομα, είναι δηλαδή όσο και ο το μέσο μέγεθος νοικοκυριού της χώρας (2,6 άτομα). Σύμφωνα με τα συνολικά δημοσιευμένα στοιχεία της απογραφή ΕΛ.ΣΤΑΤ 2011, το μεγαλύτερο μέγεθος νοικοκυριού εμφανίζεται στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικού Τομέα Αθηνών (3,0 άτομα) ενώ το μικρότερο στις Περιφερειακές Ενότητες Κεντρικού Τομέα Αθηνών και Σάμου (2,2 άτομα).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.7: Αριθμός νοικοκυριών – πυρηνικές οικογένειες στο Δήμο Βέροιας. Σύγκριση με στοιχεία Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ			
ΠΙΝΑΚΑΣ: ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ – ΠΥΡΗΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ			
Νοικοκυριά	Δήμος Βέροιας	Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ)	% Δ. Βέροιας επί συνόλου ΠΚΜ
Αριθμός νοικοκυριών	24.449	715.158	3,42 %
Μέσο μέγεθος νοικοκυριού	2,67	2,58	
Αριθμός πυρηνικών οικογενειών	19.396	536.195	3,62 %

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή, 2011 και ίδια επεξεργασία

Στον παρακάτω πίνακα και διάγραμμα παρουσιάζονται στοιχεία υπηκοότητας των μόνιμων κατοίκων του Δήμου Βέροιας και κατά ΠΚΜ. Παρατηρείται ότι τα σχετικά ποσοστά των μόνιμων κατοίκων ελληνικής υπηκοότητας (94,3% και 93,8% αντίστοιχα) είναι ακριβώς ίδια στους συγκρινόμενους πληθυσμούς.

Το 94,3% του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου έχει ελληνική υπηκοότητα και μόλις το 5,7% άλλη υπηκοότητα χωρίς ωστόσο να αναφέρονται στοιχεία για την ταυτότητα υπηκοότητας του πληθυσμού αυτού.

Στον Δήμο Βέροιας συγκεντρώνεται το 3,6% του πληθυσμού της ΠΚΜ που διατηρεί άλλη υπηκοότητα. Στο σύνολο της χώρας, ελληνική υπηκοότητα έχει το 91,6% του μόνιμου πληθυσμού της.

⁸ Νοικοκυριά με πυρηνική οικογένεια: νοικοκυριά των οποίων τα μέλη σχετίζονται ως σύζυγοι ή ως συμβιούντες σύντροφοι ή ως γονέας και παιδί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.8: Στοιχεία υπηκοότητας μόνιμου πληθυσμού στο Δήμο Βέροιας. Σύγκριση με στοιχεία Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ					
ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ					
Υπηκοότητα	Δήμος Βέροιας		Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ)		% Δ. Βέροιας επί συνόλου ΠΚΜ
		% επί συνόλου Δ. Βέροιας		% επί συνόλου Π.Κ.Μ.	
Ελληνική	62.760	94,3 %	1.765.190	93,8 %	3,6 %
Χωρών ΕΕ			20.647	1,1 %	
Λοιπών χωρών			95.562	5,1 %	
Χωρίς υπηκοότητα ή αδιευκρίνιστη			709	0,0 %	
Άλλη (ή Σύνολα των παραπάνω αναλυτικών)	3.787	5,7 %	116.918	6,2 %	3,2 %
Σύνολα	66.547	100,0 %	1.882.108	100,0 %	3,5 %

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή, 2011 και ίδια επεξεργασία

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.4: Υπηκοότητα μόνιμου πληθυσμού στο Δήμο Βέροιας

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή, 2011 και ίδια επεξεργασία

Το μορφωτικό επίπεδο των πληθυσμών αναλύεται στον Πίνακα που ακολουθεί. Στο Δήμο Βέροιας, το 40,4% του μόνιμου πληθυσμού έχει ολοκληρώσει τη Δευτεροβάθμια και Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ το 16,1% την Τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τα αντίστοιχα ποσοστά για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας είναι 43,1% και 17,2%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.9: Ολοκληρωμένα επίπεδο εκπαίδευσης του μόνιμου πληθυσμού στο Δήμο Βέροιας. Σύγκριση με στοιχεία Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ						
Επίπεδο Εκπαίδευσης	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ		Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ)		Δήμος Βέροιας	
		% επί συνόλου πληθυσμού χώρας		% επί συνόλου πληθυσμού ΠΚΜ		% επί συνόλου πληθυσμού Δήμου Βέροιας
Πρωτοβάθμια	2.524.345	23,34	451.471,00	23,99	17.411,00	26,16
Δευτεροβάθμια / Μεταδευτεροβάθμια	4.462.965	41,26	765.796,00	40,69	25.042,00	37,63
Τριτοβάθμια	1.809.087	16,73	303.657,00	16,13	9.966,00	14,98
Εγκατέλειψαν Δημοτικό και αναλφάβητοι	1.343.534	12,42	240.061,00	12,75	9.567,00	14,38
Μη κατατασσόμενοι (γεννηθέντες μετά το 2004)	676.355	6,25	121.123,00	6,44	4.561,00	6,85
ΣΥΝΟΛΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	10.816.286		1.882.108,00		66.547,00	

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή, 2011 και ίδια επεξεργασία

2.3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Ο Δήμος Βέροιας έχει πληθυσμό (απογραφή 2011) **66.547 κατοίκους**, δηλαδή συγκεντρώνει το **46,53%** του συνολικού πληθυσμού του νομού Ημαθίας. Ο Δήμος Βέροιας είναι ο μόνος από τους τρεις δήμους του νομού Ημαθίας που σημείωσε αύξηση πληθυσμού μεταξύ 2001 και 2011, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.10: Μεταβολές πληθυσμού στην Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας μεταξύ 2001 και 2011

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2011				
	2001	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ %
ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ	65.968	66.547	579	47,45
ΔΗΜΟΣ ΝΑΟΥΣΑΣ	34.441	32.263	-2.178	22,95
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	43.209	41.604	-1.605	29,59
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΜΑΘΙΑΣ	143.618	140.575	-3.043	100

ΠΗΓΗ: ΦΕΚ Αρ. φύλλου 699 20/3/2014

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	
	Όνομασία
1.	ΒΕΡΟΙΑΣ
2.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ
3.	ΒΕΡΓΙΝΑΣ
4.	ΔΟΒΡΑ
5.	ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ

Ως προς την κατανομή του πληθυσμού ανά Δημοτική Ενότητα, τρεις από τις πέντε δημοτικές ενότητες του Δήμου Βέροιας (Δ.Ε. Βέροιας, Αποστόλου Παύλου και Δοβρά) σημείωσαν αύξηση πληθυσμού, ενώ οι άλλες δύο σημείωσαν μείωση, όπως αποτυπώνεται

στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.11: Μεταβολές πληθυσμού στο Δήμο Βέροιας ανά Δημοτική Ενότητα, μεταξύ 2001 και 2011.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (2001)	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (2011)	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ
ΒΕΡΟΙΑ	47.411	48.306	895	1,88%
ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	8.579	8.818	239	2,78%
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	2.478	2.464	-14	-0,05%
ΔΟΒΡΑ	5.154	5.313	159	3,08%
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	2.346	1.646	-700	-29,83%
ΣΥΝΟΛΟ ΟΤΑ	65.968	66.547	579	0,08%

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφές 2001 και 2011 και ίδια επεξεργασία

Παρατηρούμε την οριακή αύξηση του πληθυσμού στις Δ.Ε. Βέροιας, Αποστόλου Παύλου και Δοβρά, τη σταθερότητα του πληθυσμού της Δ.Ε. Βεργίνας, και τη δραματική μείωση κατά 700 άτομα (29,83%) του πληθυσμού στη Δ.Ε. Μακεδονίδας.

Ειδικά για την Δ.Ε. Βέροιας, που περιλαμβάνει την πρωτεύουσα του Δήμου και κύριο αστικό κέντρο, τη Βέροια, είναι ενδιαφέρον να τονιστεί ότι η οριακή αύξηση (1,88%) κατά τη δεκαετία 2001-2011 δείχνει μεγάλη επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης, καθώς η αντίστοιχη αύξηση κατά τη δεκαετία 1991-2001 ήταν 10,5%.

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Έκταση (τ.χμ.):		791,43 0						
Πραγματικός Πληθυσμός:								
1991		2001	65.968	2011	66.547			
Πυκνότητα Πληθυσμού:								
1991		2001	83,353	2011	84,08			
Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2011):								
Σύνολο	0-5	6-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω
66.547	4.341	6.481	6.329	13.463	14.155	8.109	10.443	3.226
Σύνολο	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79
66.547	7.137	7.032	6.729	9.716	9.631	8.763	7.284	7.029
Δημογραφικοί δείκτες (2011) :								
Δείκτης Γήρανσης							1,26	
Δείκτης Εξάρτησης							0,58	
Δείκτης Αντικατάστασης							0,97	

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.5: Ηλικιακή κατανομή πληθυσμού στο Δήμο Βέροιας – Σύγκριση 2001 & 2011
ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ 2001 & 2011, ίδια επεξεργασία

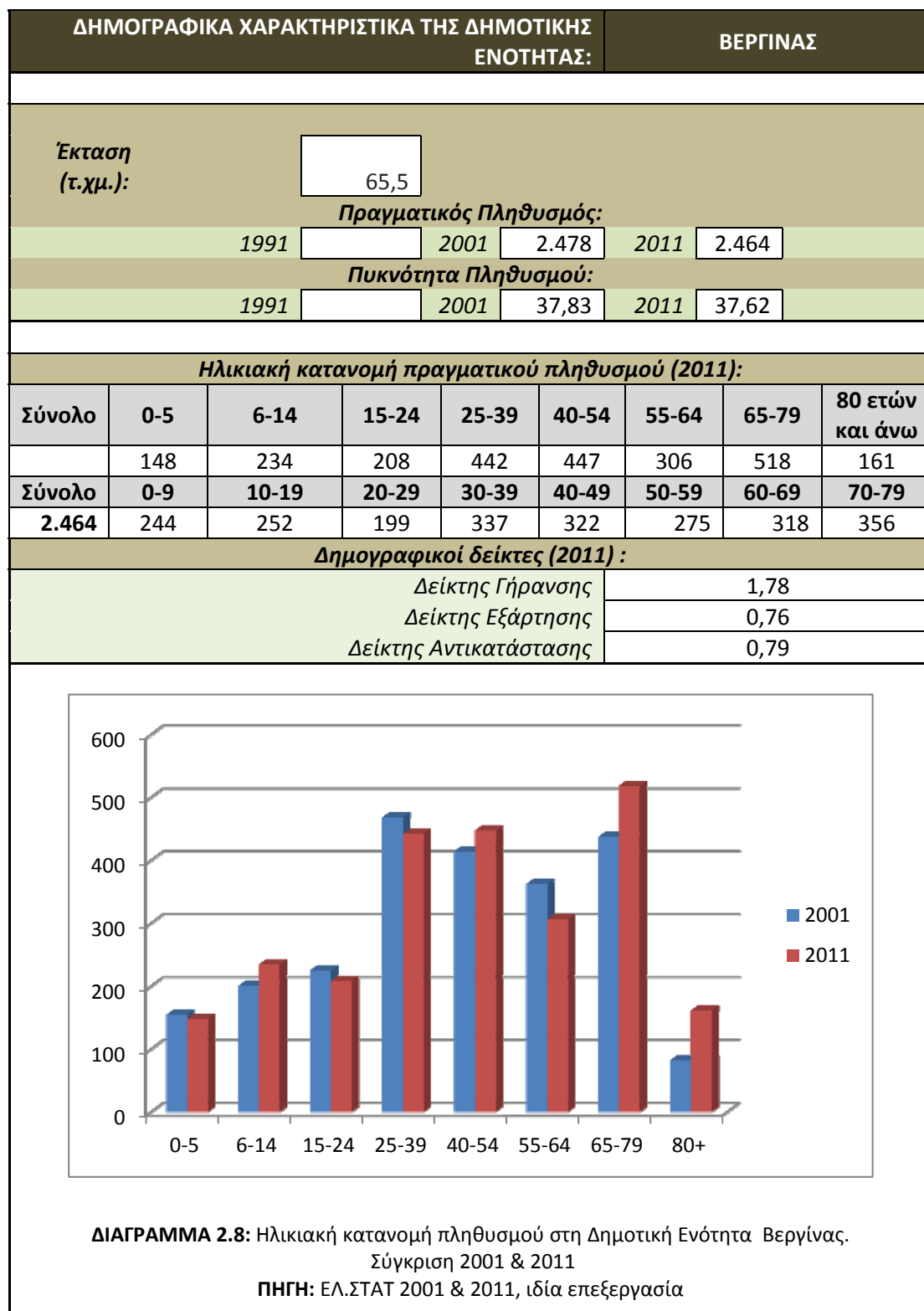
Μια μικρή αύξηση του συνολικού πληθυσμού στο Δήμο Βέροιας, καταγράφεται μεταξύ των απογραφών 2001 και 2011 (579 άτομα). Το παραπάνω διάγραμμα καταγράφει μια σημαντική μείωση του πληθυσμού στην ηλικιακή ομάδα 15-24 και μικρές μειώσεις στις ηλικιακές ομάδες 6-14, 25-39. Αντιθέτως, αύξηση εμφανίζουν οι ηλικιακές ομάδες 40-54, 55-64, 65-79 και 80+, γεγονός που σχετίζεται με το δείκτη γήρανση του πληθυσμού αλλά αποτυπώνει πιθανά και με τις δημογραφικές μετακινήσεις του πληθυσμού στις πιο νεαρές ηλικιακές ομάδες (π.χ. μετακινήσεις νεαρών ζευγαριών με παιδιά).

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ:					ΒΕΡΟΙΑΣ																														
Έκταση (τ.χμ.):																																			
					341,10																														
Πραγματικός Πληθυσμός:																																			
1991	42.910	2001	47.411	2011	48.306																														
Πυκνότητα Πληθυσμού:																																			
1991	125,80	2001	138,99	2011	141,62																														
Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2011):																																			
Σύνολο	0-5	6-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω																											
	3.228	4.788	4.639	9.954	10.560	5.797	7.109	2.231																											
Σύνολο	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79																											
48.306	5.311	5.175	4.937	7.186	7.168	6.466	5.060	4.772																											
Δημογραφικοί δείκτες (2011) :																																			
Δείκτης Γήρανσης						1,17																													
Δείκτης Εξάρτησης						0,56																													
Δείκτης Αντικατάστασης						1,02																													
<table border="1"> <caption>Διαγράμματα 2.6: Ηλικιακή κατανομή πληθυσμού στη Δημοτική Ενότητα Βέροιας. Σύγκριση 2001 & 2011</caption> <thead> <tr> <th>Ηλικιακή Ομάδα</th> <th>2001</th> <th>2011</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0-5</td> <td>3.228</td> <td>3.228</td> </tr> <tr> <td>6-14</td> <td>4.788</td> <td>4.788</td> </tr> <tr> <td>15-24</td> <td>4.639</td> <td>4.639</td> </tr> <tr> <td>25-39</td> <td>9.954</td> <td>9.954</td> </tr> <tr> <td>40-54</td> <td>10.560</td> <td>10.560</td> </tr> <tr> <td>55-64</td> <td>5.797</td> <td>5.797</td> </tr> <tr> <td>65-79</td> <td>7.109</td> <td>7.109</td> </tr> <tr> <td>80+</td> <td>2.231</td> <td>2.231</td> </tr> </tbody> </table>									Ηλικιακή Ομάδα	2001	2011	0-5	3.228	3.228	6-14	4.788	4.788	15-24	4.639	4.639	25-39	9.954	9.954	40-54	10.560	10.560	55-64	5.797	5.797	65-79	7.109	7.109	80+	2.231	2.231
Ηλικιακή Ομάδα	2001	2011																																	
0-5	3.228	3.228																																	
6-14	4.788	4.788																																	
15-24	4.639	4.639																																	
25-39	9.954	9.954																																	
40-54	10.560	10.560																																	
55-64	5.797	5.797																																	
65-79	7.109	7.109																																	
80+	2.231	2.231																																	
<p>ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.6: Ηλικιακή κατανομή πληθυσμού στη Δημοτική Ενότητα Βέροιας. Σύγκριση 2001 & 2011</p> <p>ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ 2001 & 2011, ίδια επεξεργασία</p>																																			

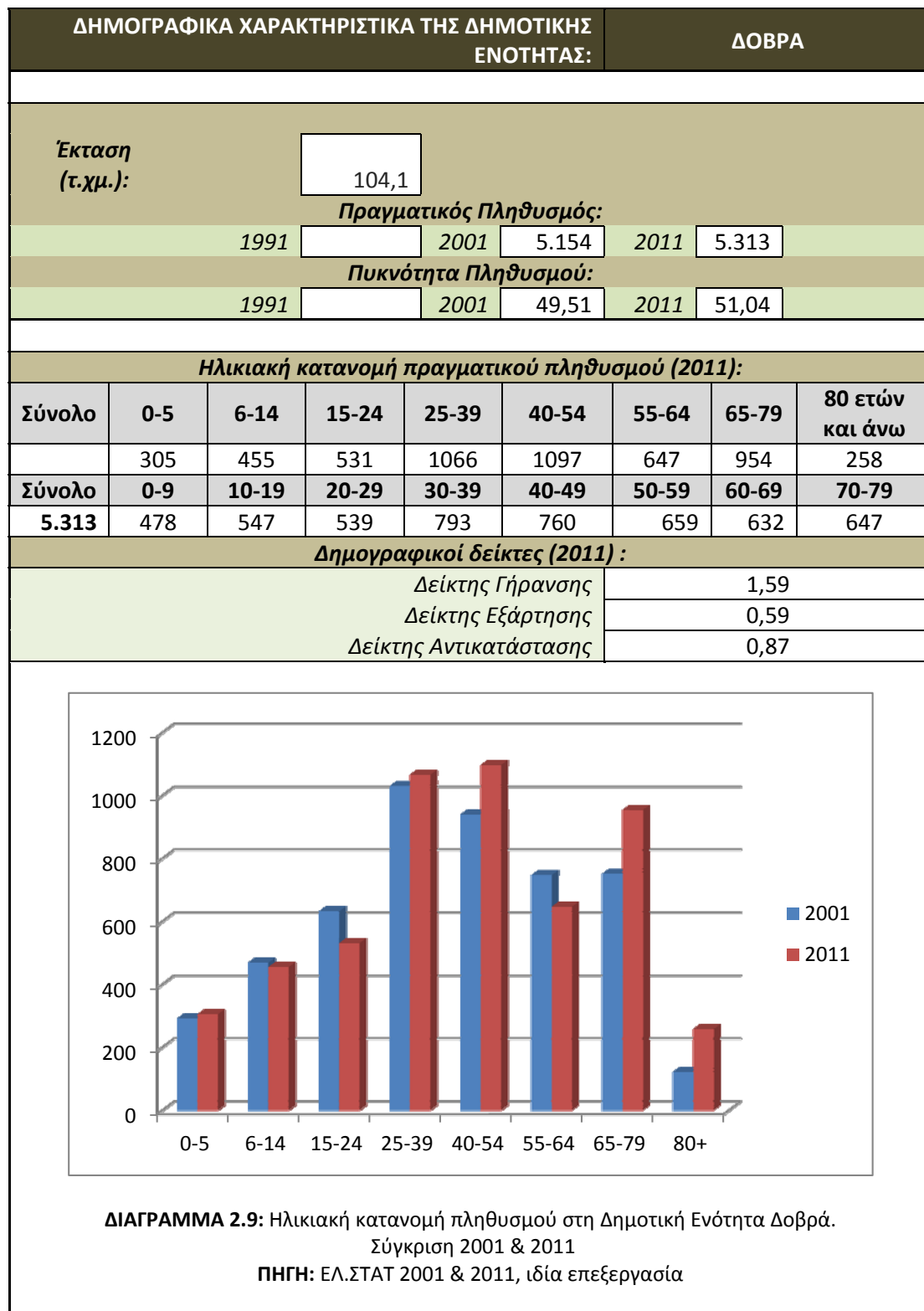
Ο πληθυσμός της ΔΕ Βέροιας εμφανίζει μια μικρή αύξηση κατά την απογραφή 2011 σε σχέση με την απογραφή του πληθυσμού 2001. Η εικόνα των αυξομειώσεων στις ηλικιακές ομάδες είναι αντίστοιχη με την συνολική εικόνα του Δήμου. Καταγράφεται, δηλαδή, μια σημαντική μείωση του πληθυσμού στην ηλικιακή ομάδα 15-24 και μικρές μειώσεις στις ηλικιακές ομάδες 6-14, 25-39. Αντιθέτως, αύξηση εμφανίζουν οι ηλικιακές ομάδες 40-54, 55-64, 65-79 και 80+.

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ:					ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ																														
Έκταση (τ.χμ.):																																			
					64,20																														
Πραγματικός Πληθυσμός:																																			
1991				2001		8.579		2011	8.818																										
Πυκνότητα Πληθυσμού:																																			
1991				2001		133,63		2011	137,35																										
Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2011):																																			
Σύνολο	0-5	6-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω																											
	603	893	847	1767	1766	1114	1406	422																											
Σύνολο	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79																											
8.818	1.000	943	926	1.241	1.211	1.122	1.005	948																											
Δημογραφικοί δείκτες (2011) :																																			
Δείκτης Γήρανσης							1,22																												
Δείκτης Εξάρτησης							0,61																												
Δείκτης Αντικατάστασης							0,94																												
<table border="1"> <caption>Διαγράμματα 2.7: Ηλικιακή κατανομή πληθυσμού στη Δημοτική Ενότητα Αποστόλου Παύλου. Σύγκριση 2001 & 2011</caption> <thead> <tr> <th>Ηλικιακή Ομάδα</th> <th>2001</th> <th>2011</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0-5</td> <td>603</td> <td>650</td> </tr> <tr> <td>6-14</td> <td>893</td> <td>920</td> </tr> <tr> <td>15-24</td> <td>847</td> <td>880</td> </tr> <tr> <td>25-39</td> <td>1767</td> <td>1800</td> </tr> <tr> <td>40-54</td> <td>1766</td> <td>1800</td> </tr> <tr> <td>55-64</td> <td>1114</td> <td>1150</td> </tr> <tr> <td>65-79</td> <td>1406</td> <td>1450</td> </tr> <tr> <td>80+</td> <td>422</td> <td>450</td> </tr> </tbody> </table>									Ηλικιακή Ομάδα	2001	2011	0-5	603	650	6-14	893	920	15-24	847	880	25-39	1767	1800	40-54	1766	1800	55-64	1114	1150	65-79	1406	1450	80+	422	450
Ηλικιακή Ομάδα	2001	2011																																	
0-5	603	650																																	
6-14	893	920																																	
15-24	847	880																																	
25-39	1767	1800																																	
40-54	1766	1800																																	
55-64	1114	1150																																	
65-79	1406	1450																																	
80+	422	450																																	
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.7: Ηλικιακή κατανομή πληθυσμού στη Δημοτική Ενότητα Αποστόλου Παύλου. Σύγκριση 2001 & 2011																																			
ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ 2001 & 2011, ίδια επεξεργασία																																			

Μια πολύ μικρή αύξηση εμφανίζει και ο μόνιμος πληθυσμός της Δημοτικής Ενότητας Αποστόλου Παύλου κατά την απογραφή του 2011 σε σχέση με την απογραφή του 2001. Οι ηλικιακές ομάδες 6-14 και 25-39 παραμένουν σταθερές, η ηλικιακή ομάδα 15-24 εμφανίζει την μεγαλύτερη μείωση ενώ η ηλικιακή ομάδα 0-5 μια οριακή μείωση. Όλες οι ηλικιακές ομάδες άνω των 40 εμφανίζουν αύξηση.

Ο μόνιμος πληθυσμός στην ΔΕ Βεργίνας δεν έχει υποστεί καμία αλλαγή μεταξύ των απογραφών 2011 και 2001. Μεταξύ των δύο απογραφών, αύξηση καταγράφεται στις ηλικιακές ομάδες 6-14, 40-54, 65-79 και 80+. Μείωση εμφανίζουν οι ηλικιακές ομάδες 0-5 (οριακή), 15-24, 25-39 και 55-64. Οι αυξομειώσεις στις ηλικιακές ομάδες της ΔΕ Βεργίνας, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι ο συνολικός πληθυσμός παραμένει σταθερός σε απόλυτα μεγέθη, φαίνεται να οφείλονται στη φυσική γήρανση και εξέλιξη του πληθυσμού.

Μια οριακή αύξηση του μόνιμου πληθυσμού εμφανίζει η ΔΕ Δοβρά μεταξύ των απογραφών 2001 και 2011 (159 άτομα). Αύξηση καταγράφεται στις ηλικιακές ομάδες 0-5 (οριακή), 25-39, 40-54, 65-79 και 80+. Οι ηλικιακές ομάδες 6-14, 15-24 και 55-64.

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ:					ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ																														
Έκταση (τ.χμ.): 214,3																																			
Πραγματικός Πληθυσμός:																																			
1991		2001	2.346	2011	1.646																														
Πυκνότητα Πληθυσμού:																																			
1991		2001	10,95	2011	7,68																														
Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2011):																																			
Σύνολο	0-5	6-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω																											
	57	111	104	234	285	245	456	154																											
Σύνολο	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79																											
1646	104	115	128	159	170	241	269	306																											
Δημογραφικοί δείκτες (2011) :																																			
Δείκτης Γήρανσης							3,63																												
Δείκτης Εξάρτησης							0,90																												
Δείκτης Αντικατάστασης							0,43																												
<table border="1"> <caption>Διαγράμμαμα 2.10: Ηλικιακή κατανομή πληθυσμού στη Δημοτική Ενότητα Μακεδονίδας. Σύγκριση 2001 & 2011</caption> <thead> <tr> <th>Ηλικιακή Ομάδα</th> <th>2001</th> <th>2011</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0-5</td> <td>57</td> <td>57</td> </tr> <tr> <td>6-14</td> <td>111</td> <td>115</td> </tr> <tr> <td>15-24</td> <td>104</td> <td>128</td> </tr> <tr> <td>25-39</td> <td>234</td> <td>159</td> </tr> <tr> <td>40-54</td> <td>285</td> <td>170</td> </tr> <tr> <td>55-64</td> <td>245</td> <td>241</td> </tr> <tr> <td>65-79</td> <td>456</td> <td>269</td> </tr> <tr> <td>80+</td> <td>154</td> <td>306</td> </tr> </tbody> </table>									Ηλικιακή Ομάδα	2001	2011	0-5	57	57	6-14	111	115	15-24	104	128	25-39	234	159	40-54	285	170	55-64	245	241	65-79	456	269	80+	154	306
Ηλικιακή Ομάδα	2001	2011																																	
0-5	57	57																																	
6-14	111	115																																	
15-24	104	128																																	
25-39	234	159																																	
40-54	285	170																																	
55-64	245	241																																	
65-79	456	269																																	
80+	154	306																																	
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.10: Ηλικιακή κατανομή πληθυσμού στη Δημοτική Ενότητα Μακεδονίδας. Σύγκριση 2001 & 2011																																			
ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ 2001 & 2011, ίδια επεξεργασία																																			

Μια σημαντική μείωση, σε σχέση με το πληθυσμιακό της μέγεθος, εμφανίζει η ΔΕ Μακεδονίδας μεταξύ των απογραφών 2001 και 2011. Σημαντική είναι επίσης η γήρανση του πληθυσμού της, όπως καταγράφεται από τον πολύ υψηλό δείκτη γήρανσης (3,63) αλλά και τις αυξομειώσεις πληθυσμού στις διάφορες ηλικιακές ομάδες. Ο πληθυσμός του 2011 καταγράφει έντονη μείωση, σε σχέση με τον πληθυσμό του 2001, στις ηλικιακές ομάδες 0-4, 6-14, 15-24, 25-39, 40-54 και 55-64. Αύξηση εμφανίζουν μόνο οι ηλικιακές ομάδες 65-79 (οριακή) και 80+.

2.4. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΥΚΝΟΤΗΤΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.12: Έκταση και πληθυσμός στο Δήμο Βέροιας ανά Δημοτική Ενότητα

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΕΚΤΑΣΗ (ΣΕ ΤΕΤΡ. ΧΛΜ.)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΟΤΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (2011)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΤΟΥ ΟΤΑ
ΒΕΡΟΙΑ	341,1	43,2%	48.306	72,59%
ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	64,2	8,13%	8.818	13,25%
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	65,5	8,3%	2.464	3,7%
ΔΟΒΡΑ	104,1	13,2%	5.313	7,98%
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	214,3	27,15%	1.646	2,47%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ και ίδια επεξεργασία

Παρατηρούμε από τον παραπάνω πίνακα ότι υπάρχει μια άνιση κατανομή του πληθυσμού στις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου. Λόγω του γεωγραφικού ανάγλυφου, κυρίως η ορεινή Δ.Ε. Μακεδονίδας και η εν μέρει ορεινή Δ.Ε. Βεργίνας έχουν δυσανάλογη έκταση σε σχέση με τον πληθυσμό τους. Αντίθετα, η Δ.Ε. Βέροιας, ενώ αντιπροσωπεύει το 43.2% της έκτασης του ΟΤΑ, φιλοξενεί το 72,59% του πληθυσμού του. Παρόμοια, το συμπέρασμα αυτό αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα πυκνοτήτων:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.13: Πυκνότητα πληθυσμού στο Δήμο Βέροιας ανά Δημοτική Ενότητα

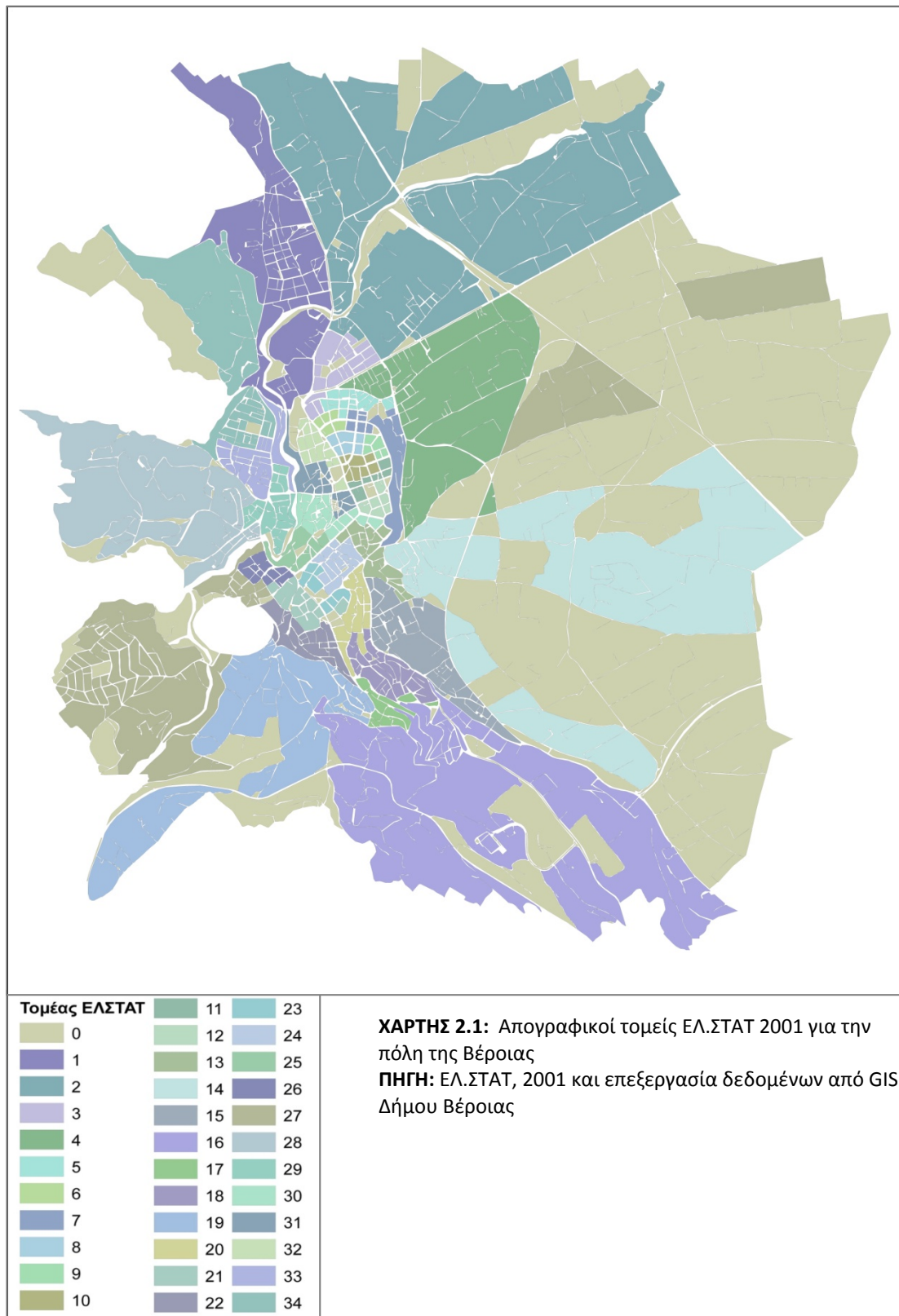
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (2001) κάτοικοι ανά τετρ. χλμ.	ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (2011) κάτοικοι ανά τετρ. χλμ.
ΒΕΡΟΙΑ	138,99	141,62
ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	133,63	137,35
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	37,83	37,62
ΔΟΒΡΑ	49,51	51,04
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	10,95	7,68
ΣΥΝΟΛΟ ΟΤΑ	83,53	84,08

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ και ίδια επεξεργασία

Γενικά, πυκνότητες μεγαλύτερες από 100 κατοίκους/τετρ.χλμ. θεωρούνται ότι αντιστοιχούν σε αστικές συνθήκες, ενώ κάτω των 100 αντιστοιχούν σε αγροτικές περιοχές ή περιοχές δεύτερης κατοικίας. Και εδώ παρατηρούμε ότι υπάρχει μια ασυμμετρία μεταξύ των δημοτικών ενότητων του ΟΤΑ, αφού η ύπαρξη δύο αστικών πόλων (Βέροιας, στη Δ.Ε. Βέροιας και Μακροχωρίου στη Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου) αυξάνει τις πυκνότητες στις αντίστοιχες Δημοτικές Ενότητες. Οι Δ.Ε. Δοβρά και Βεργίνας έχουν μέτριες πυκνότητες ενώ πολύ μικρή πυκνότητα εμφανίζει η Δ.Ε. Μακεδονίδας, που περιλαμβάνει τον εκτεταμένο ορεινό όγκο των Πιερίων. Πάντως, η πυκνότητα του πληθυσμού του νομού Ημαθίας είναι 84,4 κατ./τετρ.χλμ., που τον καθιστά τον όγδοο πιο πυκνοκατοικημένο στην Ελλάδα.

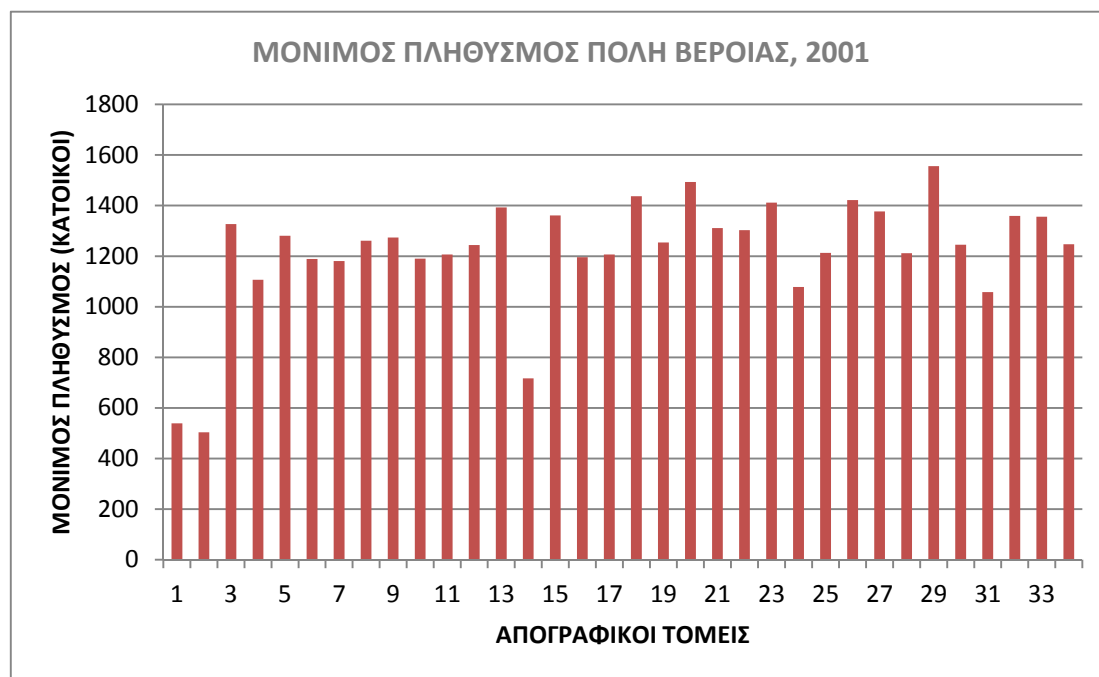
Παρουσιάζονται παρακάτω δημογραφικά στοιχεία από την απογραφή του 2001 και 2011 ανά απογραφικό τομέα στη ΔΕ Βέροιας, ώστε να εξαχθούν συμπεράσματα ως προς τις πυκνότητες κατοίκησης, τη χωρική κατανομή του πληθυσμού, τα δημογραφικά και τα

χωρικά χαρακτηριστικά του Δήμου⁹.

⁹ Τα στοιχεία της απογραφής του 2011 ανά απογραφικό τομέα για την πόλη της Βέροιας θα προστεθούν σε επικαιροποιημένη έκδοση του παρόντος, μόλις παραληφθούν τα στοιχεία από την ΕΛ.ΣΤΑΤ., για τα οποία απαιτείται ειδικό αίτημα έκδοσής τους.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί (Διαγρ. 2.12), απεικονίζεται ο μόνιμος πληθυσμός της πόλης της Βέροιας και η κατανομή του στους 34 απογραφικούς τομείς της απογραφής ΕΛ.ΣΤΑΤ 2001. Συγκεκριμένα παρατηρείται ότι ο μεγαλύτερος πληθυσμός εμφανίζεται στον τομέα 29 με 1556 κατοίκους, ενώ ο μικρότερος στον τομέα 2 με μόλις 504 κατοίκους. Οι πληθυσμοί στους περισσότερους απογραφικούς τομείς της Βέροιας κυμαίνονται από 1000 έως 1500 κατοίκους.

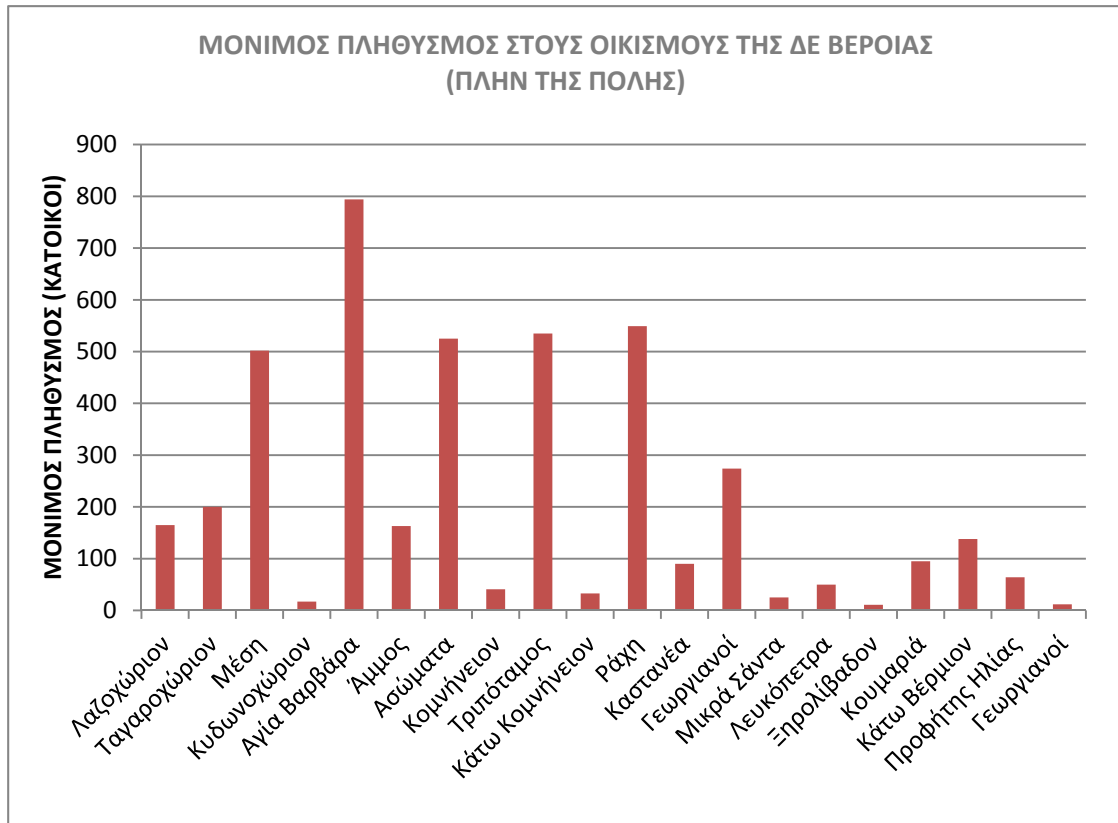

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.11: Χωρική κατανομή μόνιμου πληθυσμού πόλης Βέροιας (απογραφικοί τομείς ΕΛ.ΣΤΑΤ 2001)

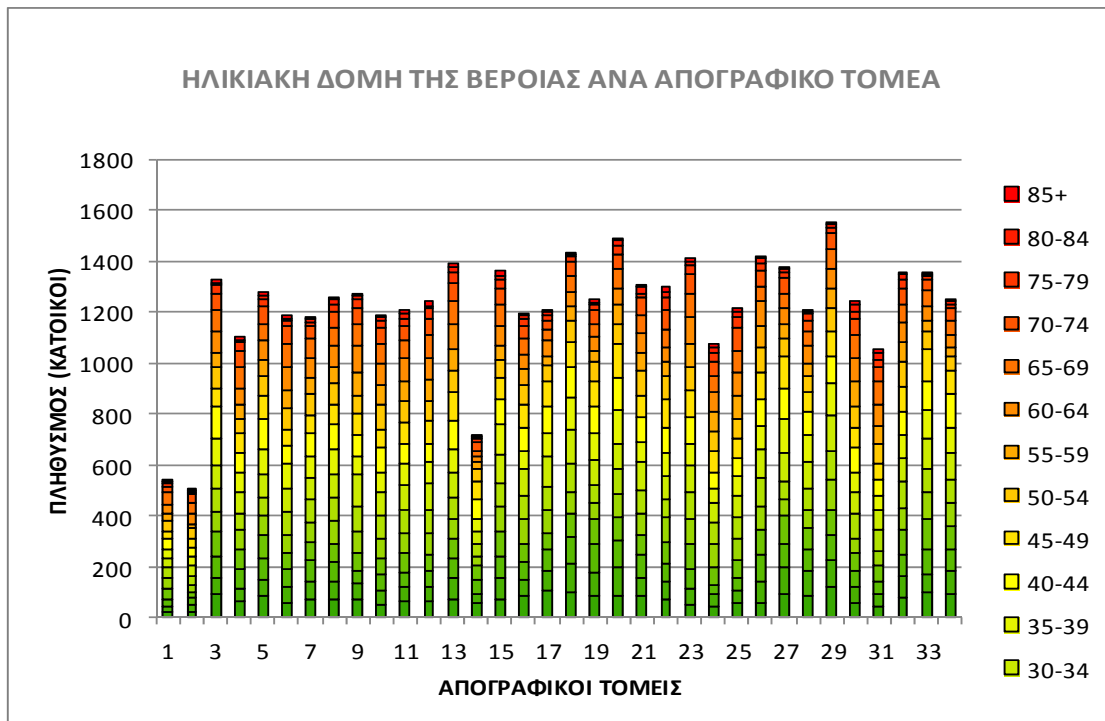
ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2001, GIS Δήμου Βέροιας

Η χωρική κατανομή του πληθυσμού, κατά την απογραφή του 2001, στους υπόλοιπους οικισμούς της Δημοτικής Κοινότητας Βέροιας, απεικονίζεται στο Διάγραμμα 2.13. Ο μεγαλύτερος πληθυσμός συγκεντρώνεται στο δημοτικό διαμέρισμα της Αγίας Βαρβάρας με 794 κατοίκους, ενώ ο μικρότερος στο Ξηρολίβαδο με μόλις 11 κατοίκους.

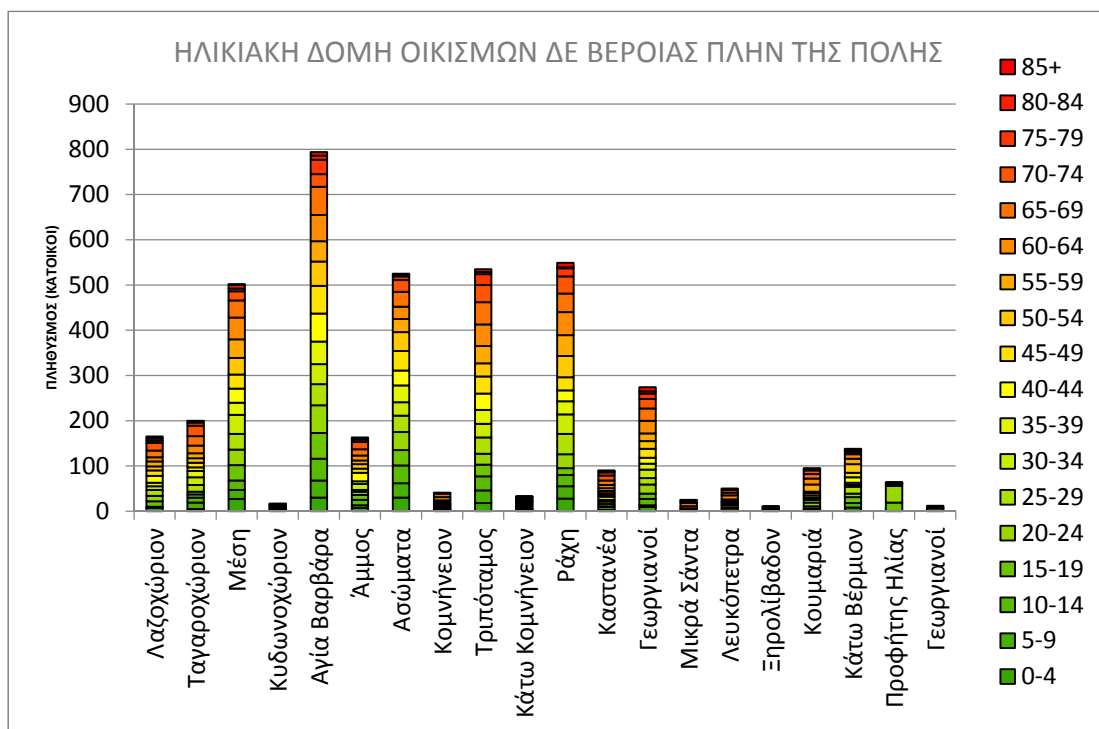
Το Διάγραμμα 2.14 απεικονίζει την ηλικιακή δομή της Βέροιας ανά απογραφικό τομέα. Οι τομείς εμφανίζουν μια σχεδόν ομοιογενή εικόνα ως προς την ηλικιακή κατανομή του πληθυσμού τους. Ελαφρώς αυξημένα ποσοστά νεαρότερου πληθυσμού εμφανίζουν οι τομείς 18, 20 και 29. Ως προς την ηλικιακή κατανομή των υπόλοιπων οικισμών της ΔΚ Βέροιας η κατάσταση απεικονίζεται στο Διάγραμμα 2.15. Πιο γηρασμένοι, αναλογικά, οικισμοί εμφανίζονται οι: Κουμαριά, Λευκόπετρα, Μικρή Σάντα, Κάτω Βέρμιο, και Ξηρολίβαδο. Τα παραπάνω γίνονται φανερά και μέσω της σύγκρισης των δεδομένων σχετικά με τον πληθυσμό νέων (έως 35 έτη) που μας δίνουν το Διαγράμματα 2.16 και ο αντίστοιχος χάρτης 2.2.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.12: Χωρική κατανομή μόνιμου πληθυσμού στους οικισμούς της ΔΕ Βεροίας
ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2001, GIS Δήμου Βεροίας

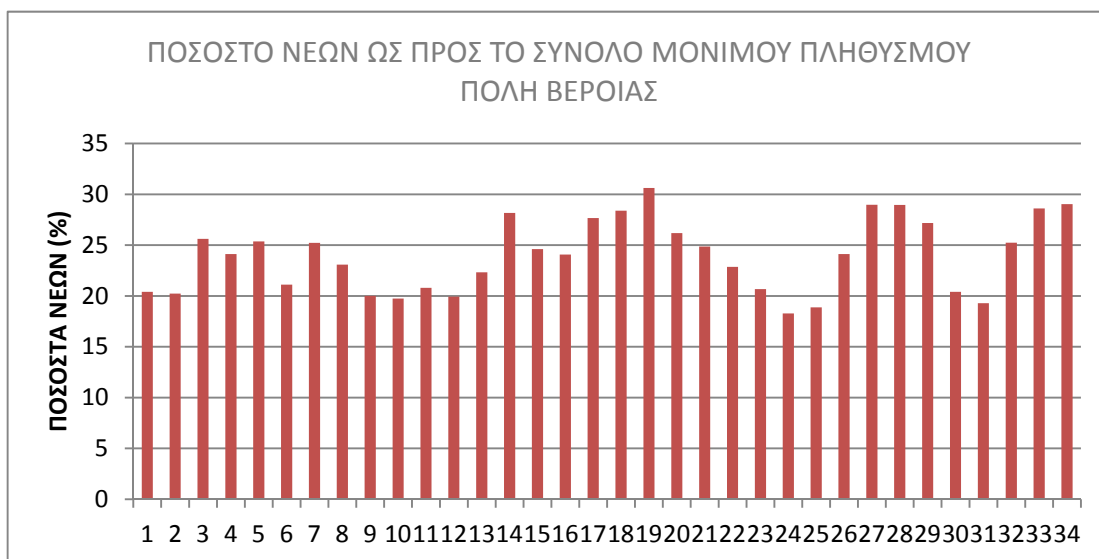
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.13: Ηλικιακή δομή πληθυσμού πόλης Βεροίας ανά απογραφικό τομέα (2001)
ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2001 / GIS Δήμου Βεροίας

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.14: Ηλικιακή δομή πληθυσμού οικισμών ΔΕ Βέροιας (2001)

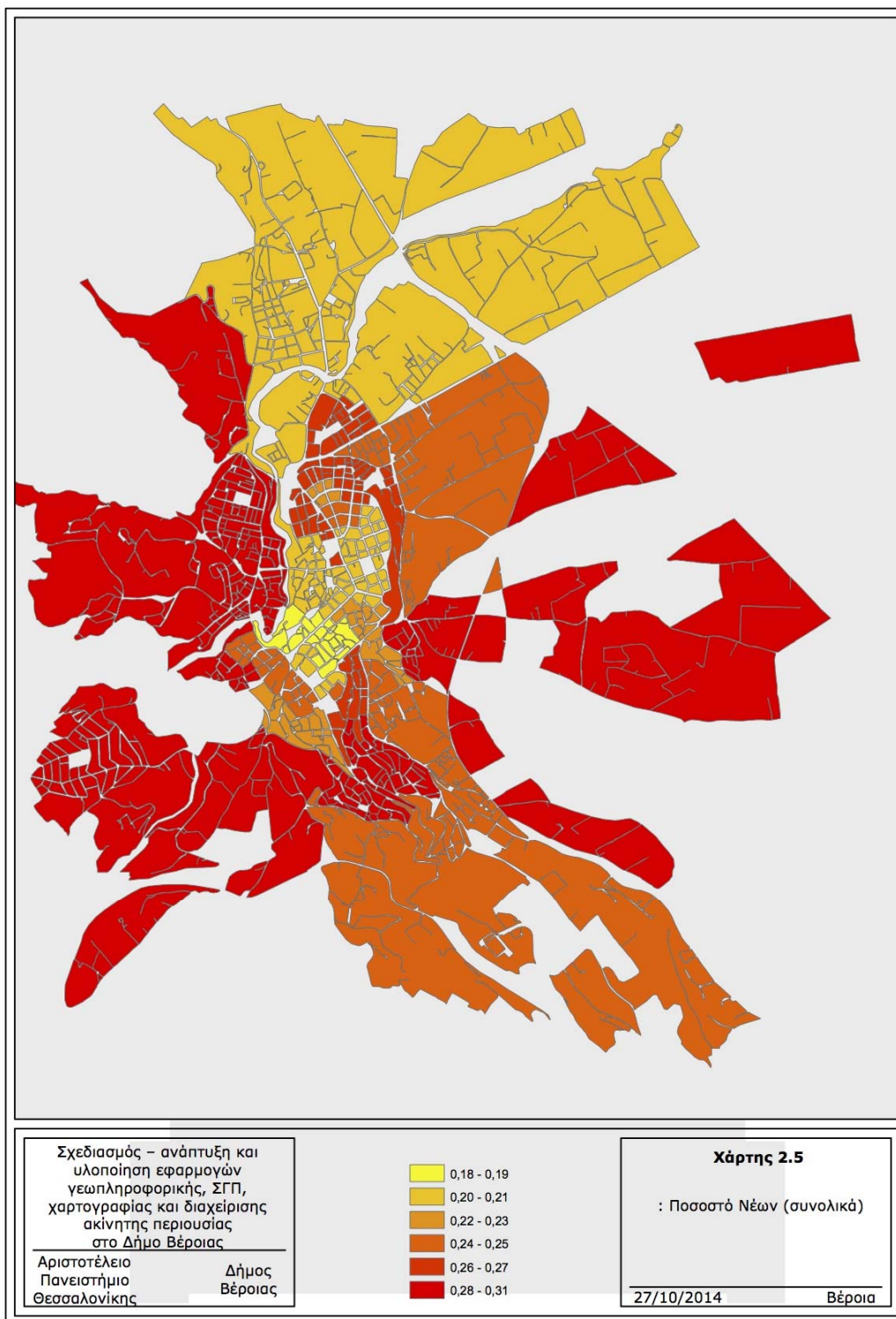
ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2001 / GIS Δήμου Βέροιας

Στο παρακάτω διάγραμμα και χάρτη απεικονίζονται τα ποσοστά νέων της Βέροιας ανά απογραφικό τομέα. Το μεγαλύτερο ποσοστό νέων εμφανίζεται στον τομέα 19 με ποσοστό 30.62%, ενώ το μικρότερο ο τομέας 24 με ποσοστό 18.27%. Γενικότερα πρέπει να σημειωθεί ότι τα ποσοστά των νέων σε όλους τους τομείς κυμαίνονται από 18 % έως 30 %, γεγονός που υποδηλώνει ότι οι νέοι κατέχουν αρκετά μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού της πόλης.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.15: Ποσοστό νέων ως προς το σύνολο μόνιμου πληθυσμού, ανά απογραφικό τομέα πόλης Βέροιας, 2001

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2001 / GIS Δήμου Βέροιας

ΧΑΡΤΗΣ 2.2: Ποσοστά νέων ως προς το σύνολο του πληθυσμού, ανά απογραφικό τομέα, στην Δημοτική Ενότητα Βέροιας
ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2001 / GIS Δήμου Βέροιας

2.5. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.14: Δημογραφικοί δείκτες στο Δήμο Βέροιας ανά Δημοτική Ενότητα

	ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΒΕΡΟΙΑ	1,17	0,56	1,02
ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	1,22	0,61	0,94
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	1,78	0,76	0,79
ΔΟΒΡΑ	1,59	0,59	0,87
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	3,63	0,90	0,43
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ	1,26	0,58	0,97
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		0,51	1,02
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	1,35	0,51	1,05

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ και ίδια επεξεργασία

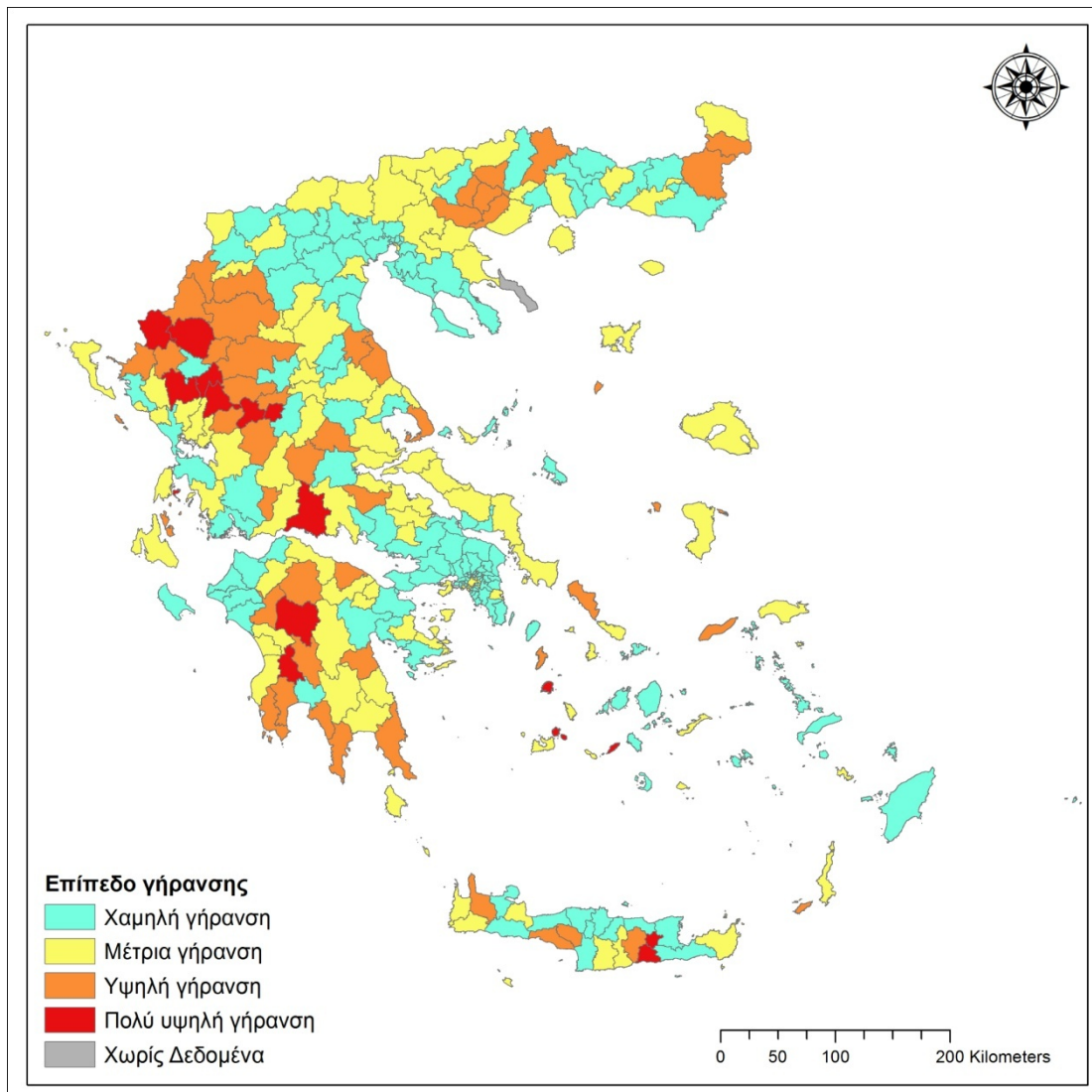
Ο δείκτης γήρανσης ενός πληθυσμού είναι η αναλογία ατόμων άνω των 65 ετών προς τα άτομα ηλικίας 0-14 ετών, δηλαδή αποτυπώνει την αναλογία ηλικιωμένων ατόμων σε κάθε 100 παιδιά, αποτελεί έναν σημαντικό δημογραφικό δείκτη που καταγράφει τη γήρανση αλλά και την τάση γήρανσης του πληθυσμού σε μια χωρική ενότητα. Η αύξηση του δείκτη μπορεί να προέλθει είτε λόγω αύξησης ηλικιωμένων και την επιμήκυνση του χρόνου ζωής των ανθρώπων στις αναπτυγμένες κοινωνίες είτε λόγω μείωσης γεννήσεων.¹⁰

Ο δείκτης γήρανσης στη Δ.Ε. Βέροιας είναι 1,17 και 1,22 στη Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου. Δηλαδή, στις δύο αυτές Δημοτικές Ενότητες είναι μικρότερος του μέσου όρου της χώρας για το 2011 (1,35). Αντίθετα στις άλλες Δ.Ε., με αποκορύφωμα τη Δ.Ε. Μακεδονίδας (3,68) είναι μεγαλύτερος του μέσου όρου της χώρας. Συνολικά, ο Δήμος Βέροιας, με δείκτη γήρανσης 1,26 βρίσκεται, σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ των Δήμων με χαμηλό δείκτη γήρανσης (Χάρτης 2.3).

Στο σύνολο της χώρας, χαμηλό δείκτη γήρανσης εμφανίζουν οι Δήμοι με τα μεγάλα αστικά κέντρα Αθήνας και Θεσσαλονίκης, η δυτική Κεντρική Μακεδονία και αρκετοί δήμοι της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Γηρασμένοι πληθυσμιακά Δήμοι εμφανίζονται στην Πελοπόννησο, στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και στην Περιφέρεια Ηπείρου.

¹⁰ Κοτζαμάνης Β. (1994) «Δημογραφική γήρανση στη μεταπολεμική Ελλάδα», *Κοινωνική Εργασία*, (32): σελ. 225-249.

ΧΑΡΤΗΣ 2.3: Επίπεδο γήρανσης πληθυσμού στους Δήμους Καλλικράτη – Σύνολο χώρας

ΠΗΓΗ: Καλογήρου, Σ. (2011)¹¹

Ο **δείκτης εξάρτησης**, δηλαδή η αναλογία ατόμων 0-14 & 65 και άνω ως προς τα άτομα ηλικίας 15-64 ετών, αποτυπώνει ουσιαστικά τη σχέση του μη ενεργού πληθυσμού με τον ενεργό πληθυσμό. Ο σύνθετος αυτός δημογραφικός δείκτης έχει μια διπλή σημασία καθώς αποτελεί δείκτη ελέγχου δημογραφικών αλλά και των οικονομικών τάσεων αποτελώντας ένα δυναμικό στοιχείο για την πληθυσμιακή ανάλυση.

Ο δείκτης εξάρτησης στο Δήμο Βέροιας κυμαίνεται από 0,56 (Δ.Ε. Βέροιας) έως 0,90 (Δ.Ε. Μακεδονίδας), όταν ο μέσος όρος της χώρας είναι 0,51. Άρα υπάρχει γενικά ένα έλλειμμα σε άτομα παραγωγικής ηλικίας στο σύνολο του ΟΤΑ.

Ο **δείκτης αντικατάστασης** καταγράφει την αναλογία ατόμων 10-14 ετών προς τα άτομα 60-64 ετών. Ο δείκτης αυτός καταγράφει την αναλογία ενός πληθυσμού που δυνητικά εισέρχεται σε παραγωγικό στάδιο (γι' αυτό και άλλοτε χρησιμοποιείται η ηλικιακή ομάδα 15-19 ως εκθέτης του κλάσματος) ως προς τα άτομα που αποχωρούν ή έχουν αποχωρήσει από αυτό (60-64 ή 65-69). Ο δείκτης αυτός είναι ένα δημογραφικός και όχι ένας οικονομικός δείκτης καθώς η ηλικιακή ομάδα των 10-14 ετών (ή ακόμη των 15-19 ετών) δεν

¹¹ Καλογήρου, Σ. (2011) Δείκτες Γήρανσης του πληθυσμού της χώρας σε επίπεδο Δήμου Καλλικράτη, «Ελληνικό Δημογραφικό Δελτίο ΒΥ-05.2011»

μπορεί να ταυτισθεί με τους εισερχόμενους στην αγορά εργασίας και η ομάδα των 60-64 ετών με τους εξερχόμενους από αυτήν.¹²

Ο δείκτης αντικατάστασης για το σύνολο του Δήμου Βέροιας είναι κοντά στην μονάδα (0,97), σε απόλυτα μεγέθη, δηλαδή, οι δύο ηλικιακές ομάδες είναι πολύ κοντά. Ο δείκτης όμως είναι δυσμενέστερος από τον εθνικό (1,05) αλλά και τον περιφερειακό δείκτη (1,02) και αυτό σχετίζεται με τον αυξημένο δείκτη εξάρτησης του Δήμου σε σχέση με τον εθνικό και περιφερειακό. Η Δ.Ε Βέροιας έχει δείκτη αντικατάστασης ίδιο με τον εθνικό και πολύ κοντά στον περιφερειακό. Πολύ δυσμενής είναι ο δείκτης στην Δ.Ε. Μακεδονίδας (0,43).

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Στο σύνολο του Δήμου, και αν αφαιρέσουμε τον πληθυσμό που είναι κάτω από 19 ετών, οι άγαμοι αντιπροσωπεύουν το 28,83%, οι έγγαμοι το 59,52%, οι χήροι το 8,88% και οι διαζευγμένοι το 2,77%. Παρατηρούμε ότι γενικά δεν υπάρχουν μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ των Δημοτικών Ενοτήτων ως προς την οικογενειακή κατάσταση των κατοίκων, με εξαίρεση την πιο «γηρασμένη» Δ.Ε. Μακεδονίδας, όπου το ποσοστό έγγαμων και ιδιαίτερα χήρων είναι αυξημένα, συγκριτικά με το μέσο όρο του Δήμου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.15: Οικογενειακή κατάσταση μόνιμου πληθυσμού στο Δήμο Βέροιας ανά Δημοτική Ενότητα

	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΕΩΣ 19 ΕΤΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΝΩ ΤΩΝ 19 ΕΤΩΝ			
		ΑΓΑΜΟΙ	ΕΓΓΑΜΟΙ	ΧΗΡΟΙ	ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟΙ
ΒΕΡΟΙΑ	12.780	29,79%	58,56%	8,55%	3,10%
ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	2.106	27,03%	61,66%	9,24%	2,07%
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	576	26,17%	62,70%	9,68%	1,45%
ΔΟΒΡΑ	1.297	27,16%	61,60%	9,30%	1,95%
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	308	20,22%	64,35%	13,79%	1,64%
ΣΥΝΟΛΟ ΟΤΑ	17.067	28,83%	59,52%	8,88%	2,77%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ και ίδια επεξεργασία

2.6 ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Τα μεγαλύτερα ποσοστά πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εμφανίζει η Δ.Ε. Βέροιας (22,84%), και ακολουθούν οι Δ.Ε. Βεργίνας και Δοβρά (10,02 και 10,95%). Πολύ χαμηλό ποσοστό εμφανίζει η Δ.Ε. Μακεδονίδας (4,86%), όπου υπάρχει αυξημένο ποσοστό αναλφάβητων (8,51%). Αυτό εξηγείται, βέβαια, από τον πολύ γηρασμένο πληθυσμό της Μακεδονίδας. Συγκρίνοντας τα ποσοστά για το Δήμο με τα αντίστοιχα πανελλαδικά συμπεραίνουμε ότι το επίπεδο εκπαίδευσης των κατοίκων δεν υπολείπεται του μέσου όρου της χώρας, έχει μικρές διαφορές μόνο, ενώ ειδικά για τη Δ.Ε. Βέροιας το ποσοστό των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι μεγαλύτερο του μέσου όρου της χώρας.

¹² Κοτζαμάνης Β. (1994) «Δημογραφική γήρανση στη μεταπολεμική Ελλάδα», *Κοινωνική Εργασία*, (32): σελ. 225-249.

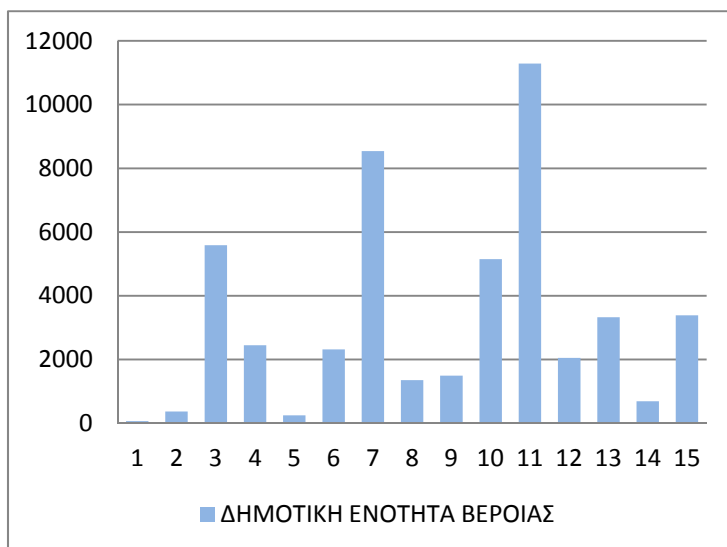
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.16: Επίπεδο εκπαίδευσης κατοίκων στο Δήμο Βέροιας ανά Δημοτική Ενότητα

	ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ	ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΟΙ
ΒΕΡΟΙΑ	22,84%	34,23%	34,49%	1,42%
ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	9,37%	31,99%	47,75%	3,67%
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	10,02%	31,33%	47,20%	4,67%
ΔΟΒΡΑ	10,95%	28,21%	47,86%	3,27%
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	4,86%	23,39%	58,20%	8,51%
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ	19,26%	33,35%	38,37%	2,17%
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	22,79%	39,06%	35,74%	2,42%

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή 2011, και ίδια επεξεργασία

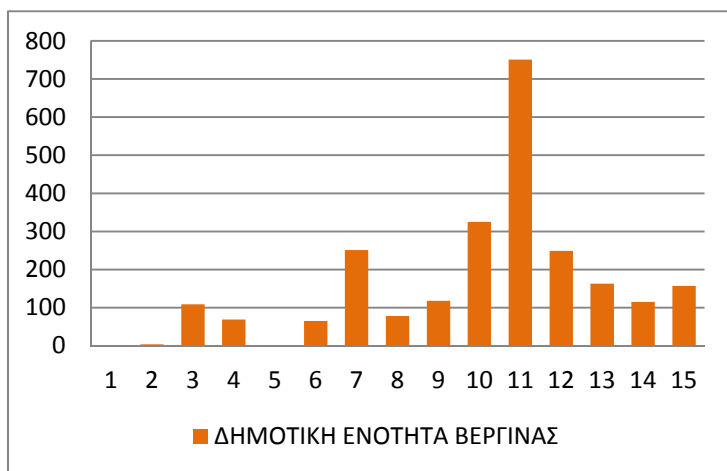
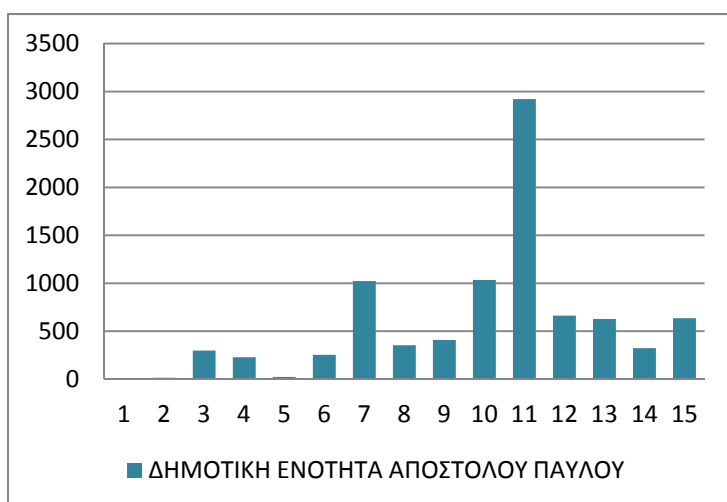
Η κατάσταση του επιπέδου εκπαίδευσης του πληθυσμού το 2011, σε απόλυτα μεγέθη, ανά Δημοτική Ενότητα απεικονίζεται στα παρακάτω Διαγράμματα 2.17. Σε όλες τις δημοτικές ενότητες, το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού διαθέτει απολυτήριο Δημοτικού και απολυτήριο τριτάξιου Γυμνασίου. Η Δημοτική Ενότητα Βέροιας εμφανίζει πληθυσμό μεγάλο πλήθος στις πρώτες κατηγορίες 1,2,3 (κάτοχοι διδακτορικού, μεταπτυχιακού και πτυχίου ΑΕΙ) και ακολουθεί η ΔΕ Βεργίνας. Η ΔΕ Αποστόλου Παύλου και Δοβρά έχουν παρόμοια εικόνα ως προς την κατανομή του πληθυσμού με πτυχία στις ομάδες 1,2 και 3.

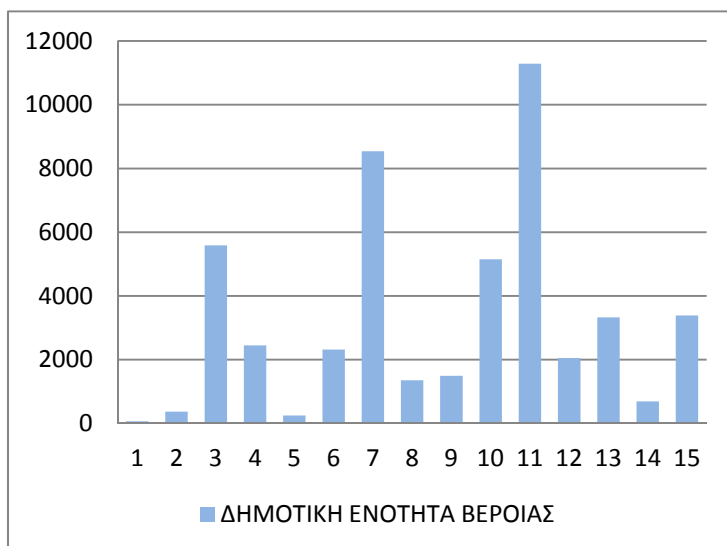
Η ΔΕ Μακεδονίδας δεν εμφανίζει αξιόλογο πληθυσμιακό μέγεθος με πτυχία στις ομάδες 1,2 και 3 ενώ αντίθετα έχει αυξημένα πληθυσμιακά μεγέθη, αναλογικά ως προς το σύνολο του πληθυσμού της, στις κατηγορίες 12 και 14 (πληθυσμός που εγκατέλειψε το Δημοτικό, αλλά γνωρίζει γραφή και ανάγνωση και πληθυσμός που δεν γνωρίζει γραφή και ανάγνωση). Αυξημένο αναλογικά είναι και το πλήθος του πληθυσμού που δεν γνωρίζει γραφή και ανάγνωση στην ΔΕ Βεργίνας.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.16-α: Επίπεδο εκπαίδευσης πληθυσμού ανά ΔΕ
ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή 2011 και ίδια επεξεργασία

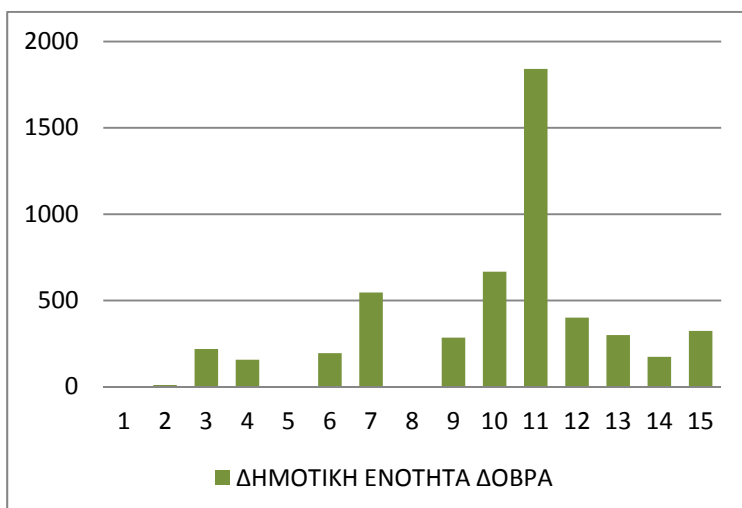
1. Διδακτορικό
2. Μεταπτυχιακό
3. Πτυχίο Παν/μίου-Πολ/χνείου και ισότιμων σχολών
4. Πτυχίο ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ και ισότιμων σχολών
5. Πτυχίο ανώτερων επαγγελματικών σχολών
6. Πτυχίο μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολέγια κλπ.)
7. Απολυτήριο Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού κλπ.)
8. Πτυχίο Επαγγελματικού Λυκείου
9. Πτυχίο Επαγγελματικών Σχολών
10. Απολυτήριο τριτάξιου Γυμνασίου
11. Απολυτήριο Δημοτικού
12. Εγκατέλειψε το Δημοτικό, αλλά γνωρίζει γραφή και ανάγνωση
13. Ολοκλήρωσε την προσχολική αγωγή
14. Δεν γνωρίζει γραφή και ανάγνωση
15. Γεννηθέντες την 1/12/2005 και μετά

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.16-β: Επίπεδο εκπαίδευσης πληθυσμού ανά ΔΕ
ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή 2011 και ίδια επεξεργασία

- βΔιδακτορικό
1. Μεταπτυχιακό
  2. Πτυχίο Παν/μίου-Πολ/χνείου και ισότιμων σχολών
  3. Πτυχίο ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ και ισότιμων σχολών
  4. Πτυχίο ανώτερων επαγγελματικών σχολών
  5. Πτυχίο μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολέγια κλπ.)
  6. Απολυτήριο Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού κλπ.)
  7. Πτυχίο Επαγγελματικού Λυκείου
  8. Πτυχίο Επαγγελματικών Σχολών
  9. Απολυτήριο τριτάξιου Γυμνασίου
  10. Απολυτήριο Δημοτικού
  11. Εγκατέλειψε το Δημοτικό, αλλά γνωρίζει γραφή και ανάγνωση
  12. Ολοκλήρωσε την προσχολική αγωγή
  13. Δεν γνωρίζει γραφή και ανάγνωση
  14. Γεννηθέντες την 1/12005 και μετά

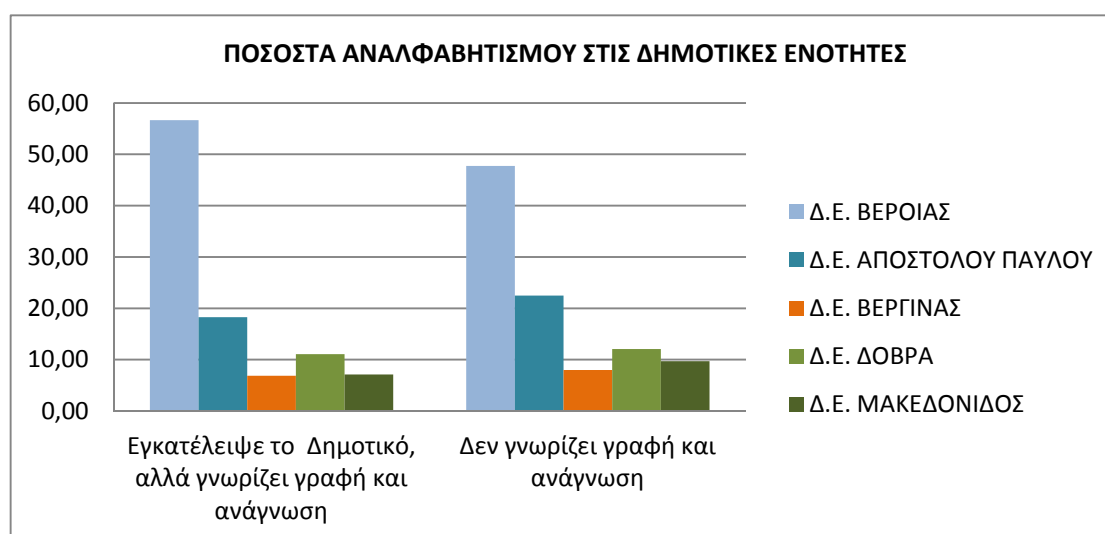

Στο σύνολο του Δήμου Βέροιας, ένα σύνολο 3.621 ανθρώπων (ποσοστό 5,44% του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου) εγκατέλειψε το Δημοτικό Σχολείο αλλά γνωρίζει γραφή και ανάγνωση, ενώ 1.441 άνθρωποι (2,16% του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου) δεν γνωρίζουν καθόλου γραφή και ανάγνωση. Η Δημοτική Ενότητα Βέροιας συγκεντρώνει το μεγαλύτερο πλήθος (2.052 άτομα) των ανθρώπων που εγκατέλειψαν το Δημοτικό ή των αναλφάβητων (688 άτομα). Ακολουθώντας την κατανομή του πληθυσμού στις Δημοτικές Ενότητες, το 56,67% του συνόλου των ανθρώπων που εγκατέλειψαν το Δημοτικό συγκεντρώνεται στη Βέροια και ακολουθεί η Δημοτική Ενότητα Αποστόλου Παύλου, η Δημοτική Ενότητα Δοβρά, η Δημοτική Ενότητα Μακεδονίδας και η Δημοτική Ενότητα Βεργίνας. Η ίδια κατανομή στις Δημοτικές Ενότητες ισχύει και για τα άτομα που δεν γνωρίζουν καθόλου γραφή και ανάγνωση. Την κατανομή καταγράφει το Διάγραμμα 2.18

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.17: Ποσοστά αναλφαβητισμού στις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου Βέροιας

	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	Εγκατέλειψε το Δημοτικό, αλλά γνωρίζει γραφή και ανάγνωση	Δεν γνωρίζει γραφή και ανάγνωση	Εγκατέλειψε το Δημοτικό, αλλά γνωρίζει γραφή και ανάγνωση % ως προς το σύνολο ατόμων που εγκατέλειψαν το Δημοτικό	Δεν γνωρίζει γραφή και ανάγνωση % ως προς το σύνολο των ατόμων που δεν γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση
ΔΕ ΒΕΡΟΙΑΣ	48.306	2.052	688	56,67	47,74
ΔΕ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	8.818	662	324	18,28	22,48
ΔΕ ΒΕΡΓΙΝΑΣ	2.464	249	115	6,88	7,98
ΔΕ ΔΟΒΡΑ	5.313	401	174	11,07	12,07
ΔΕ ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΟΣ	1.646	257	140	7,10	9,72
ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ	66.547	3.621	1.441	100,00	100,00

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή 2011 και ίδια επεξεργασία

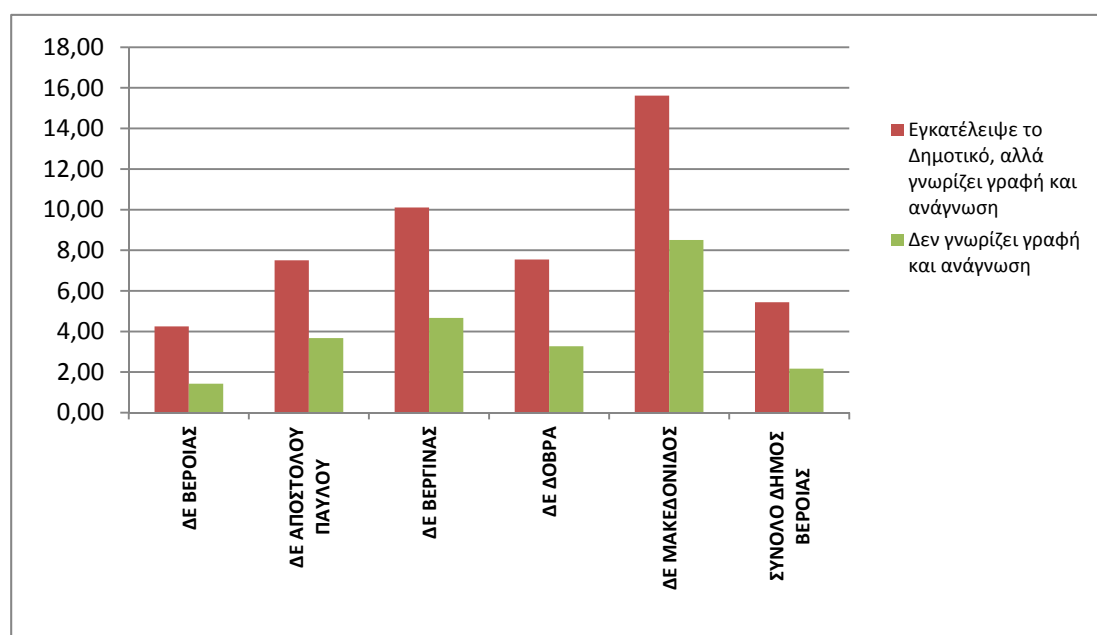
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.17: Ποσοστά αναλφαβητισμού στις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου Βέροιας ως προς το σύνολο του πληθυσμού τους. ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2011 – ίδια επεξεργασία

Ως προς το σύνολο του πληθυσμού του Δήμου, το μεγαλύτερο ποσοστό των ατόμων που εγκατέλειψαν το Δημοτικό συγκεντρώνεται στην ΔΕ Μακεδονιάς και ακολουθούν οι ΔΕ Βεργίνας, Αποστόλου Παύλου και Δοβρά με ίδια ποσοστά και ΔΕ Βέροιας με το χαμηλότερο. Ίδια είναι η εικόνα και για τον πληθυσμό που δεν γνωρίζει γραφή και ανάγνωση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.18: Κατανομή αναλφαβητισμού στις ΔΕ Δήμου Βέροιας. Ποσοστά ως προς το σύνολο του πληθυσμού των αναλφάβητων

	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	Εγκατέλειψε το Δημοτικό, αλλά γνωρίζει γραφή και ανάγνωση	Δεν γνωρίζει γραφή και ανάγνωση	Εγκατέλειψε το Δημοτικό, αλλά γνωρίζει γραφή και ανάγνωση % Ποσοστό ως προς το σύνολο του πληθυσμού του Δήμου	Δεν γνωρίζει γραφή και ανάγνωση % Ποσοστό ως προς το σύνολο του πληθυσμού του Δήμου
ΔΕ ΒΕΡΟΙΑΣ	48.306	2.052	688	4,25	1,42
ΔΕ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	8.818	662	324	7,51	3,67
ΔΕ ΒΕΡΓΙΝΑΣ	2.464	249	115	10,11	4,67
ΔΕ ΔΟΒΡΑ	5.313	401	174	7,55	3,27
ΔΕ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.646	257	140	15,61	8,51
ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ	66.547	3.621	1.441	5,44	2,17

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή 2011 και ίδια επεξεργασία

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.18: Κατανομή ποσοστών αναλφαβητισμού στις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου Βέροιας ως προς το σύνολο του πληθυσμού των αναλφάβητων του Δήμου

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2011 – ίδια επεξεργασία

2.7. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΑΣΕΩΝ

Ο Δήμος Βέροιας έχει πληθυσμό (απογραφή 2011) **66.547 κατοίκους**, έναντι 65.968 κατοίκων (μόνιμος πληθυσμός) της απογραφής του 2001, δηλαδή συγκεντρώνει το 46,53% του συνολικού πληθυσμού του νομού Ημαθίας και το 3,54% του πληθυσμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Ο Δήμος εμφάνισε μια μικρή αύξηση του πληθυσμού του μεταξύ των δύο απογραφών και είναι ο μόνος από τους τρεις δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας που σημείωσε αύξηση πληθυσμού. Οι υπόλοιποι δύο Δήμοι, Νάουσας και Αλεξανδρείας, σημείωσαν σημαντική μείωση.

Η **κατανομή των φύλων** του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Βέροιας είναι απολύτως όμοια με την κατανομή των φύλων στον πληθυσμό του συνόλου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Οι θήλεις είναι περισσότερες από τους άρρενες στο Δήμο (51,1% έναντι 48,9%), με τα αντίστοιχα ποσά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας να είναι 51,5% για τις θήλεις έναντι 48,5% για τους άρρενες. Η κατά φύλο κατανομή του πληθυσμού του Δήμου, κατά την απογραφή του 2011, είναι αντίστοιχη και με την εικόνα που εμφανίζουν οι περισσότεροι νομοί της χώρας- δηλαδή οι γυναίκες να υπερτερούν των αντρών κατά ένα μικρό ποσοστό.

Το **μέσο μέγεθος νοικοκυριού** στον Δήμο είναι 2,67 άτομα και στην ΠΚΜ 2,58 άτομα, είναι δηλαδή όσο και ο το μέσο μέγεθος νοικοκυριού της χώρας (2,6 άτομα). Σύμφωνα με τα συνολικά δημοσιευμένα στοιχεία της απογραφής ΕΛ.ΣΤΑΤ 2011, το μεγαλύτερο μέγεθος νοικοκυριού εμφανίζεται στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικού Τομέα Αθηνών (3,0 άτομα) ενώ το μικρότερο στις Περιφερειακές Ενότητες Κεντρικού Τομέα Αθηνών και Σάμου (2,2 άτομα).

Ός προς το **μορφωτικό επίπεδο** του πληθυσμού στο Δήμο Βέροιας, το 40,4% του μόνιμου πληθυσμού έχει ολοκληρώσει τη Δευτεροβάθμια και Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ το 16,1% την Τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τα αντίστοιχα ποσοστά για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας είναι 43,1% και 17,2%. Το ποσοστό των αναλφάβητων (δεν γνωρίζουν καθόλου γραφή και ανάγνωση) στο Δήμο Βέροιας ως προς το σύνολο του πληθυσμού του είναι 2,17%, ποσοστό χαμηλότερο αλλά αρκετά κοντά στο αντίστοιχο ποσοστό της χώρας (2,42%). Ωστόσο, η Δημοτική Ενότητα Βέροιας εμφανίζει ποσοστό αναλφαβητισμού πολύ χαμηλότερο (1,42%) αλλά οι υπόλοιπες Δημοτικές Ενότητες έχουν ποσοστά πολύ μεγαλύτερα από μέσο όρο της χώρας, με πρώτη την Δημοτική Ενότητα Μακεδονίδας (8,51%). Ο Δήμος, δηλαδή, συνολικά έχει χαμηλά ποσοστά αναλφαβητισμού σε σχέση με το σύνολο της χώρας και το ίδιο ισχύει και για την Δημοτική Ενότητα Βέροιας. αλλά εμφανίζει αρκετά υψηλά ποσοστά (πολύ πάνω από το σύνολο της χώρας) στις υπόλοιπες Δημοτικές Ενότητες και ιδιαίτερα στην ΔΕ Μακεδονίδας.

Ός προς τον **δείκτη γήρανσης** πληθυσμού, ο Δήμος Βέροιας βρίσκεται σε μια καλή κατάσταση σε σχέση με τα επίπεδα γήρανσης πληθυσμού του ελληνικού πληθυσμού. Στο Δήμο Βέροιας, ο δείκτης είναι 1,26, είναι δηλαδή μικρότερος από τον συνολικό δείκτη γήρανσης της χώρας, και ανάμεσα στους χαμηλότερους δείκτες σε επίπεδο Δήμων. Ο δείκτης στη Δ.Ε. Βέροιας είναι 1,17 και 1,22 στη Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου. Δηλαδή, στις δύο αυτές Δημοτικές Ενότητες είναι χαμηλότερος του μέσου όρου της χώρας ενώ, αντίθετα, στις άλλες Δ.Ε., με αποκορύφωμα τη Δ.Ε. Μακεδονίδας (3,68) είναι μεγαλύτερος του μέσου όρου της χώρας.

Ο **δείκτης εξάρτησης**, δηλαδή η αναλογία ατόμων 0-14 & 65 και άνω ως προς τα άτομα ηλικίας 15-64 ετών, αποτυπώνει ουσιαστικά τη σχέση του μη ενεργού πληθυσμού με τον ενεργό πληθυσμό. Ο δείκτης εξάρτησης στο Δήμο Βέροιας κυμαίνεται από 0,56 (Δ.Ε. Βέροιας) έως 0,90 (Δ.Ε. Μακεδονίδας), όταν ο μέσος όρος της χώρας είναι 0,51. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει γενικά ένα έλλειμμα σε άτομα παραγωγικής ηλικίας στο σύνολο του

Δήμου.

Ο δείκτης αντικατάστασης καταγράφει την αναλογία ατόμων 10-14 ετών προς τα άτομα 60-64 ετών. Ο δείκτης καταγράφει την αναλογία ενός πληθυσμού που δυνητικά εισέρχεται σε παραγωγικό στάδιο (γι' αυτό και άλλοτε χρησιμοποιείται η ηλικιακή ομάδα 15-19 ως εκθέτης του κλάσματος) ως προς τα άτομα που αποχωρούν ή έχουν αποχωρήσει από αυτό (60-64 ή 65-69). Ο δείκτης αντικατάστασης για το σύνολο του Δήμου Βέροιας είναι κοντά στην μονάδα (0,97), σε απόλυτα μεγέθη, δηλαδή, οι δύο ηλικιακές ομάδες είναι πολύ κοντά. Ο δείκτης όμως είναι δυσμενέστερος από τον εθνικό (1,05) αλλά και τον περιφερειακό δείκτη (1,02) και αυτό σχετίζεται με τον αυξημένο δείκτη εξάρτησης του Δήμου σε σχέση με τον εθνικό και περιφερειακό. Η Δ.Ε Βέροιας έχει δείκτη αντικατάστασης ίδιο με τον εθνικό (1,05) και πολύ κοντά στον περιφερειακό. Πολύ δυσμενής είναι ο δείκτης στην Δ.Ε. Μακεδονίδας (0,43).

Συνολικά οι δημογραφικές τάσεις στο Δήμο Βέροιας αποτυπώνουν έναν Δήμο που καταφέρνει να συγκρατεί τον πληθυσμό του, ο οποίος έχει σχετικά καλά ποσοστά γήρανσης σε σχέση με την κατάσταση που επικρατεί στη χώρα. Ο Δήμος, δηλαδή, έχει καταφέρει δηλαδή να συγκρατήσει και τον νεανικό του πληθυσμό. Χαμηλοί είναι όμως οι δείκτες που αποτυπώνουν τη σχέση νεανικού – ενεργού δυναμικού με τον γηρασμένο – ανενεργό δυναμικό. Παρά τους συνολικά θετικούς δημογραφικούς δείκτες, κρίσιμα σημεία στις δημογραφικές τάσεις του Δήμου αποτελούν η μείωση και η γήρανση του πληθυσμού στις Δημοτικές του Ενότητες και κυρίως στις Δημοτικές Ενότητες Μακεδονίδας και Βεργίνας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται και αναλύονται θέματα που αφορούν το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον στο Δήμο ως θέματα που αφορούν την ποιότητα ζωής των πολιτών. Το φυσικό περιβάλλον περιλαμβάνει θέμα διαχείρισης φυσικών πόρων και φυσικού πλούτου, θέματα πολιτικής προστασίας, θέματα ρύπανσης, διαχείρισης απορριμμάτων και καθαριότητας, ύδρευση, αποχέτευση, άρδευση και εγγειοβελτιωτικά έργα. Η περιγραφή και ανάλυση του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος του Δήμου περιλαμβάνει την ανάλυση των πολεοδομικών χαρακτηριστικών και δεδομένων του αστικού κέντρου της Βέροιας, το θεσμικό πολεοδομικό πλαίσιο και ρυθμίσεις ανάπτυξης του χώρου, ην ανάλυση του δικτύου των οικισμών, την χωρική οργάνωση ειδικών χρήσεων και κοινοχρήστων χώρων όπως του αστικού πρασίνου, των παιδικών χαρών και των χώρων των Κοιμητηρίων και τέλος τις υποδομές μεταφορών και οδικού δικτύου του Δήμου.

3.1. ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Το φυσικό περιβάλλον του Δήμου Βέροιας χαρακτηρίζεται από εξαιρετικό πλούτο και ποικιλία σε γεωμορφολογικά στοιχεία (ορεινοί όγκοι, πεδιάδες, ποτάμια, τεχνητή λίμνη):

- Η παρουσία των δύο ορεινών όγκων (το Βέρμιο και τα Πιέρια) έχει ως συνέπεια την ύπαρξη δασών, που εκτός από πολύτιμο αγαθό (οικολογικά και αισθητικά) είναι επίσης σημαντική πλουτοπαραγωγική πηγή, μέσω α) της εκμετάλλευσης της ξυλείας, β) της κτηνοτροφίας (αιγοπρόβατα) και γ) των ορυκτών πόρων (μαρμάρου).
- Η παρουσία του ποταμού Αλιάκμονα, που διέρχεται από το Δήμο Βέροιας και δημιουργεί την εκπληκτικής φύσης περιοχή «Στενά Αλιάκμονα» (θεσμοθετημένη περιοχή Natura), καθώς και των μικρότερων ποταμών Τριπόταμος (που διασχίζει την πόλη της Βέροιας) και Μογλενίτσας (ή Άνω Λουδίας ή Αλμωπαίος), είναι επίσης καθοριστικά στοιχεία του γεωγραφικού χαρακτήρα του Δήμου.
- Η ύπαρξη της πεδιάδας της Ημαθίας, μεγάλο μέρος της οποίας εμπίπτει εντός των ορίων του Δήμου (Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου και Δ.Ε. Δοβρά), που χαρακτηρίζεται από εύφορα εδάφη, είναι επίσης πηγή πλούτου και αιτία της ιστορικά ανεπτυγμένης αγροτικής παραγωγής της περιοχής.
- Τέλος, η τεχνητή λίμνη που δημιουργήθηκε την περασμένη δεκαετία με το αποστραγγιστικό έργο Αγίας Βαρβάρας, έχει προσθέσει άλλο ένα ενδιαφέρον γεωμορφολογικό στοιχείο, που ήδη αξιοποιείται ως πόλος αναψυχής.

Το σύνολο των στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος στο Δήμο συνοψίζεται στον παρακάτω πίνακα (Πιν. 3.1).

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1: Στοιχεία φυσικού πλούτου

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΑΣΗ			
A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ)	ΠΗΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
1	Δάσος Χαράδρας (Πιέρια Όρη)	1.751	Δ/ση Περιβάλλοντος Δήμου Βέροιας
2	Δάσος Πολυδένδρου (Πιέρια Όρη)	9.112,30	Δ/ση Περιβάλλοντος Δήμου Βέροιας
3	Δάσος Καστανιάς (Όρος Βέρμιο)	16.050	Δ/ση Περιβάλλοντος Δήμου Βέροιας
4	Δάσος Τριπόταμου (Όρος Βέρμιο)	1.210	Δ/ση Περιβάλλοντος Δήμου Βέροιας
ΠΕΔΙΑΔΕΣ			
A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ)	ΠΗΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
1	Πεδιάδα Ημαθίας		
ΛΙΜΝΕΣ (ΦΥΣΙΚΕΣ / ΤΕΧΝΗΤΕΣ)			
A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ)	ΠΗΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
1	Τεχνητή Λίμνη Ασωμάτων	2.198,49	geodata.gov.gr
2	Τεχνητή Λίμνη Σφηκιάς	3.668,52	geodata.gov.gr
3	Ταμειυτήρας αναρρυθμιστικού έργου Αγίας Βαρβάρας	1.400,00	geodata.gov.gr
4	Τεχνητή Λίμνη Πολυδένδρου		
5	Τεχνητή Λίμνη Ριζωμάτων		
6	Τεχνητή Λίμνη Λογγά Δασκίου		
7	Μπάρα Ξηρολίβαδου		
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ			
A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ)	ΠΗΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
1	Δ.Ε. Βέροιας	171.145,80	opekepe.gr
2	Δ.Ε. Βεργίνας	9.124,90	opekepe.gr
3	Δ.Ε. Δοβρά	20.935,50	opekepe.gr
4	Δ.Ε. Μακεδονίδος	32.656,10	opekepe.gr
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ εντός των διαχειριζόμενων από τον Δήμο δασών			
1	Βοσκότοπος Καστανιάς	3.200	Δ/ση Περιβάλλοντος Δήμου Βέροιας
2	Βοσκότοπος Πολυδένδρου	1.246	Δ/ση Περιβάλλοντος Δήμου Βέροιας
3	Βοσκότοπος Τριπόταμου	32	Δ/ση Περιβάλλοντος Δήμου Βέροιας
4	Βοσκότοπος Χαράδρας	40	Δ/ση Περιβάλλοντος Δήμου Βέροιας
ΟΡΕΙΝΟΙ ΟΓΚΟΙ			
A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΥΨΟΣ (μέτρα)	ΠΗΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
1	Πιέρια Όρη	2.052 μ	geodata.gov.gr
2	Όρος Βέρμιο	2.193 μ	geodata.gov.gr
ΠΟΤΑΜΙΑ			
A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΗΚΟΣ (χλμ)	ΠΗΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
1	Αλιάκμονας	297	geodata.gov.gr
2	Τριπόταμος	20	geodata.gov.gr
3	Μογλενίτσας (Αλμωπαιός ή Άνω Λουδίας)	60	geodata.gov.gr
ΟΡΥΚΤΟΙ ΠΟΡΟΙ – ΛΑΤΟΜΕΙΑ			
A/A	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΗΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
1	Λατομεία Μαρμάρου	17	ΓΣΠ (GIS) Δήμου Βέροιας
2	Λατομεία αδρανών Υλικών	3	ΓΣΠ (GIS) Δήμου Βέροιας
3	Αμμοληψίες – Χαλίκι ποταμών	1	ΓΣΠ (GIS) Δήμου Βέροιας
ΠΕΡΙΟΧΕΣ NATURA			
A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ – ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ (ΣΤΡ)	ΠΗΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
1	Όρος Βέρμιο / GR1210001	255.551,00	geodata.gov.gr
2	Στενά Αλιάκμονα / GR1210002	36.237,30	geodata.gov.gr

ΔΑΣΗ & ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΑ ΑΛΣΗ

Ο Δήμος Βέροιας έχει στην αποκλειστική νομή και κυριότητά του τέσσερα (4) δημοτικά δασοκτήματα: Πολυδένδρου και Χαράδρας στα Πιέρια Όρη και Καστανιάς και Τριποτάμου στο Όρος Βέρμιο. Οι πίνακες εδαφοκάλυψης των δασοκτημάτων αυτών παρουσιάζονται παρακάτω:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2: Στοιχεία εκμετάλλευσης Δημοτικών Δασών

ΔΑΣΟΣ ΧΑΡΑΔΡΑΣ		
ΜΟΡΦΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρμ.)	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Δασοσκεπής έκταση	1.660	94,80
Μερικώς δασοσκεπής έκταση	40	2,28
Γεωργικές καλλιέργειες	16	0,92
Χορτολιβαδική έκταση	-	-
Άγονη έκταση	35	2,0
Συνολική έκταση	1.751	100,00
ΔΑΣΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ		
ΜΟΡΦΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρμ.)	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Δασοσκεπής έκταση	9.730	60,62
Μερικώς δασοσκεπής έκταση	1.440	8,97
Γεωργικές καλλιέργειες	540	3,37
Χορτολιβαδική έκταση	3.200	19,94
Άγονη έκταση	1.140	7,10
Συνολική έκταση	16.050	100,00
ΔΑΣΟΣ ΠΟΛΥΔΕΝΔΡΟΥ		
ΜΟΡΦΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρμ.)	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Δασοσκεπής έκταση	4.588,5	50,36
Μερικώς δασοσκεπής έκταση	1.246,1	13,67
Γεωργικές καλλιέργειες	2.338,8	25,67
Χορτολιβαδική έκταση	465,1	5,10
Άγονη έκταση	473,8	5,20
Συνολική έκταση	9.112,3	100,00
ΔΑΣΟΣ ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΥ		
ΜΟΡΦΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρμ.)	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Δασοσκεπής έκταση	1.160	95,60
Μερικώς δασοσκεπής έκταση	22	1,80
Γεωργικές καλλιέργειες	10	0,80
Χορτολιβαδική έκταση	7	0,60
Άγονη έκταση	11	0,90
Συνολική έκταση	1.210	100,00

ΠΗΓΗ: Στοιχεία από Δ/ση Περιβάλλοντος Δήμου Βέροιας

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2: Σύνολο διαχειριζόμενων δασών Δήμου Βέροιας (*)

ΜΟΡΦΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρμ.)	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Δασοσκεπής έκταση	17.138,50	61,00
Μερικώς δασοσκεπής έκταση	2.748,10	9,75
Γεωργικές καλλιέργειες	2.904,80	10,32
Χορτολιβαδική έκταση	3.672,10	13,03
Άγονη έκταση	1.659,80	5,90
Συνολική έκταση	28.123,30	100,00

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3: Σύνολο μη διαχειριζόμενων δασών Δήμου Βέροιας (**)

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ - ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρέμματα)
Πατρίδα Α.Τ. 1147 α & β Ο.Δ. 1960 . Απόφαση Νομ. Ημαθίας 5358/1970	8.190,39
Τριπόταμος Α.Τ.1α. Αποφάσεις Νομάρχη Ημαθίας 26720/1989 & 28787/1990	6.588,79
Κομνήνιο Τριποτάμου Α.Τ. 2 Ο.Δ. 1936 Απόφαση Νομ. Ημαθίας ΔΓ/13079/1975	2.773,82
Συνολική έκταση	17.553,00

ΠΗΓΗ: Στοιχεία από Δ/ση Περιβάλλοντος Δήμου Βέροιας

(*) Τα δάση του Δήμου Βέροιας διαχειρίζονται βάσει εγκεκριμένων διαχειριστικών μελετών δεκαετούς διάρκειας. Οι ισχύουσες διαχειριστικές μελέτες λήγουν την περίοδο 2018 – 2019. Τον τελευταίο χρόνο της ισχύος των μελετών θα ξεκινήσει η εκπόνηση των μελετών της προσεχούς περιόδου για κάθε δάσος, με την προϋπόθεση της εκπόνησης των τοπογραφικών - δασοπονικών χαρτών από την Τεχνική Υπηρεσία.

(**) Πρόκειται για εκτάσεις με μικρό ξυλαπόθεμα που σήμερα χρησιμοποιούνται για βόσκηση και είναι καλό να παραμείνουν ως φυσικό απόθεμα του Δήμου Βέροιας.

Συνολικά, ο Δήμος Βέροιας διαχειρίζεται ή μπορεί να διαχειριστεί 45.676 στρέμματα δασών και δασικών εκτάσεων στο Βέρμιο και στα Πιέρια.

ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΑ ΑΛΣΗ

Τα δυο σημαντικότερα περιαστικά άλση του Δήμου είναι το άλσος Παπάγου και το άλσος Βικέλα. Το Δημοτικό Άλσος της Βέροιας ή **Άλσος Παπάγου** βρίσκεται νοτιοανατολικά της πόλης σε επαφή με τα τελευταία σπίτια του συνοικισμού Παπάγου, από όπου πήρε και το όνομα με το οποίο είναι γνωστό. Η συνολική έκταση του άλσους είναι **168 στρέμματα** εντός των οποίων έχουν γίνει αρκετά έργα από τον Δήμο Βέροιας την δεκαετία του '80, όπως ο Δημοτικός Βρεφονηπιακός Σταθμός, το υπαίθριο Αμφιθέατρο «Μελίνα Μερκούρη» και ένα Δημοτικό Αναψυκτήριο. Η κεντρική οδός που διασχίζει το άλσος είναι ασφαλτοστρωμένη και παρουσιάζει σημαντική κίνηση τροχοφόρων, κυρίως από όσους επισκέπτονται το Νοσοκομείο και τους θερινούς μήνες κατά την περίοδο των εκδηλώσεων στο Αμφιθέατρο. Τόσο η έκταση όσο και η θέση του άλσους το καθιστούν πνεύμονα πρασίνου για την πόλη της Βέροιας ενώ σημαντικός είναι και ο προστατευτικός – υδρονομικός του ρόλος.

Το Δημοτικό **Άλσος Βικέλα**, βρίσκεται νοτιοδυτικά της πόλης και περικλείεται από τις οδούς Ομήρου, Οδυσσέως, Πασσαλίδη και Τσιμισκή, σχεδόν σε επαφή με οικίες στις παραπάνω οδούς. Το άλσος εκτείνεται σε πλαγιά με βορειοανατολική έκθεση με μέτριες κλίσεις οι οποίες δεν υπερβαίνουν το 30 – 40%, εκτός ελάχιστων εξαιρέσεων. Αποτελεί σημαντικό χώρο αστικού – περιαστικού πρασίνου με προστατευτικό – υδρονομικό ρόλο. Η συνολική έκταση του άλσους Βικέλα είναι 41 στρέμματα.

ΟΡΥΚΤΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ

Σημαντικός είναι ο ορυκτός πλούτος στο Δήμο κυρίως ως προς την εξόρυξη μαρμάρου. Το λευκό - ημίλευκο «Μάρμαρο Βέροιας», που εξορύσσεται στο ΝΑ Βέρμιο, είναι από τα πιο φημισμένα της Ελλάδας, από τους αρχαίους χρόνους. Το μάρμαρο Βεροίας είναι ασβεστιτικό μάρμαρο άριστης ποιότητας. Η εξαιρετικά χαμηλή απορροφητικότητα (0,02 Wt %) και η μεγάλη σκληρότητα του, το καθιστούν πολύ καλό για πολλές οικοδομικές εφαρμογές. Η συνολική παραγωγή από τα ενεργά λατομεία του Δήμου είναι σήμερα,

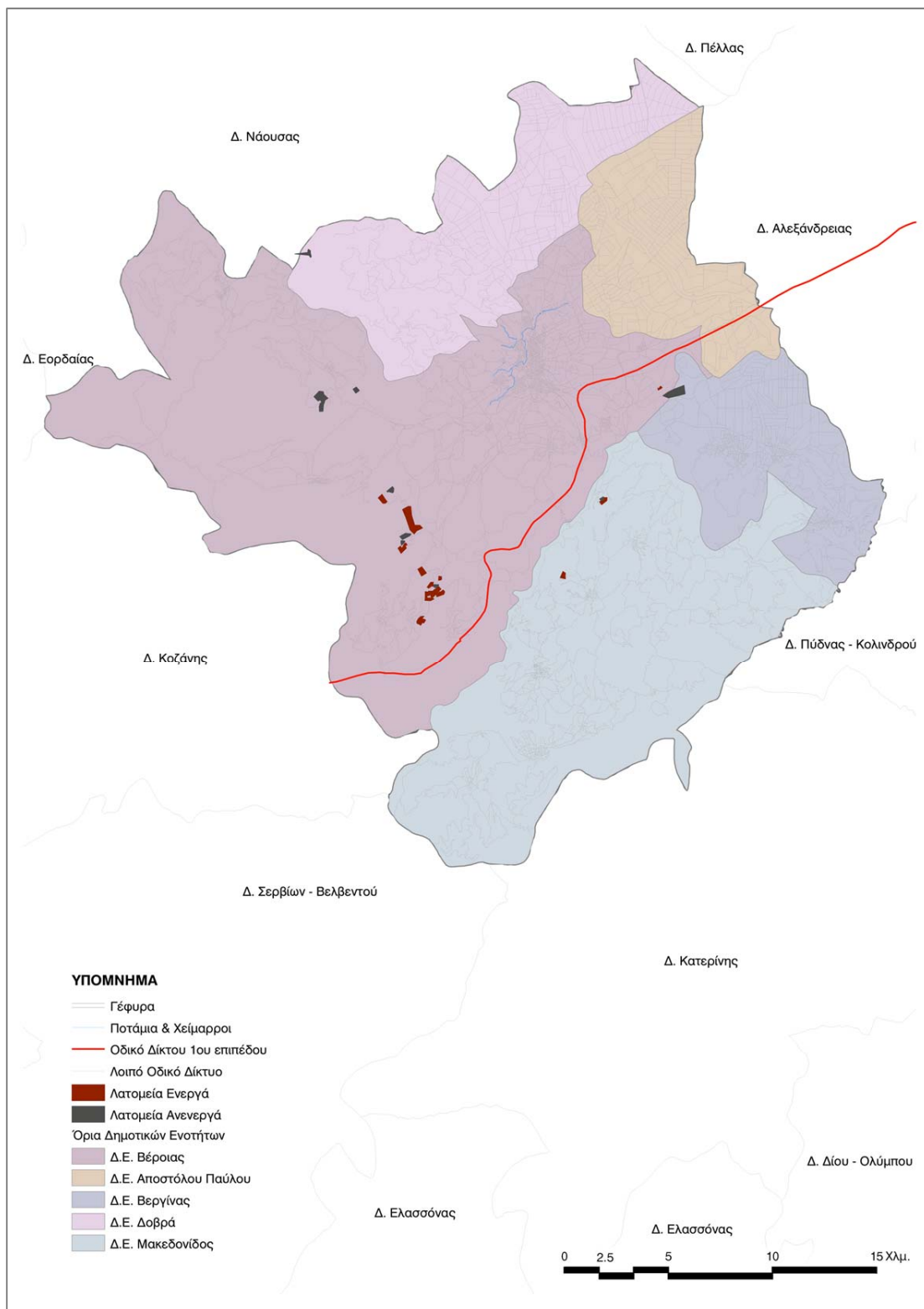
περίπου, 5.000 m³ (ογκομάρμαρα και ογκοξόφαρα).

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4: Ενεργά λατομεία στο Δήμο Βέροιας

Α/Α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΘΕΣΗ	ΕΚΤΑΣΗ (ΣΤΡ)	ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ	ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΡΥΞΗΣ
1	ΣΑΛΗΜ ΑΜΠΝΤΕΛ ΚΑΝΤΕΡ	Καστανιά	20,1285	ΔΗΜΟΣΙΟ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
2	ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΑΡΑΠΑΝΝΗ	Πολύδενδρο	55,575	ΔΗΜΟΣΙΟ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
3	ΜΑΡΙΑ ΚΟΚΟΛΑΚΗ Κ ΣΙΑ Ε.Ε.	Κουμαριά	21,652,000	ΔΗΜΟΣΙΟ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
4	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ Α. / ΤΣΕΠΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Καστανιά	71,83489	ΔΗΜΟΣΙΟ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
5	ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΟΣΧΟΥΣ κ ΥΙΟΙ ΟΕ	Καστανιά	65,567	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
6	ΑΦΟΙ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ ΟΕ "ΜΑΡΜΑΡΕΛΛΗΝΙΚΗ"	Καστανιά	24,407	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
7	ΜΠΑΡΜΠΑΡΗΣ ΜΑΡΜΑΡΑ ΑΕ (ΛΕΥΚΑ ΜΑΡΜΑΡΑ ΒΕΡΟΙΑΣ ΕΠΕ)	Καστανιά	69,99032	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
8	ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ ΕΠΕ	Καστανιά	40,12	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
9	ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ ΟΕ (ΤΡΕΒΛΑΣ Δ. - ΑΝΑΝΙΑΔΗΣ Μ. Κ ΣΙΑ ΟΕ)	Άμμος	15,485	ΙΔΙΩΤΙΚΟ	ΑΜΜΟΛΗΨΙΕΣ
10	ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ ΒΕΡΟΙΑΣ ΑΕ	Γεωργιανοί	62,74767	ΙΔΙΩΤΙΚΗ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΑΔΡΑΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ
11	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ ΕΠΕ	Καστανιά	95,88	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
12	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ ΕΠΕ	Καστανιά	47,382	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
13	ΜΑΡΜΑΡΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΟΣ (ΠΑΝΝΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ & ΥΙΟΙ.Ε.)	Κουμαριά	73,2945	ΔΗΜΟΣΙΟ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
14	ΜΑΡΜΑΡΑ ΒΕΡΟΙΑΣ Α.Ε.	Καστανιά	95,2479	ΔΗΜΟΣΙΟ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
15	ΜΑΡΜΑΡΑ ΒΕΡΟΙΑΣ Α.Ε.	Καστανιά	82,498	ΔΗΜΟΣΙΟ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
16	ΜΑΡΜΑΡΑ ΒΕΡΟΙΑΣ Α.Ε.	Καστανιά	41,788	ΔΗΜΟΣΙΟ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
17	ΛΑΣΠΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	Γεωργιανοί	61,64563	ΔΗΜΟΣΙΟ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
18	ΓΕΛΜΑ ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΗ ΜΑΡΜΑΡΩΝ	Πολύδενδρο	51,053,720	ΔΗΜΟΣΙΟ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
19	ΑΦΟΙ ΛΑΣΠΑ - Μ. ΦΛΙΑΤΑΡΗΣ ΟΕ	Γεωργιανοί	46,020,490	ΔΗΜΟΣΙΟ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
20	ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ ΒΕΡΟΙΑΣ ΑΕ	Γεωργιανοί	226,72005	ΙΔΙΩΤΙΚΗ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΑΔΡΑΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ
21	ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΗΜΑΘΙΑΣ ΑΕ	Γεωργιανοί	146,0425	ΙΔΙΩΤΙΚΗ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΑΔΡΑΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων από ΓΣΠ (GIS) Δήμου Βέροιας

Η θέση των ενεργών λατομείων του Δήμου και η κατανομή τους στις Δημοτικές Ενότητες εντοπίζονται στον παρακάτω χάρτη (Χάρτης 3.1).

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΧΑΡΤΗΣ 3.1: Ενεργά λατομεία Δήμου Βέροιας

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία δεδομένων από ΓΠΣ (GIS) Δήμου Βέροιας

3.2 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Τα θέματα Πολιτικής Προστασίας στο Δήμο τα χειρίζεται εξ' ολοκλήρου το αρμόδιο Γραφείο Εκτάκτων Αναγκών & Πολιτικής Προστασίας του Δήμου, το οποίο:

- εκπονεί σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών (σεισμοί, πλημμύρες, πυρκαγιές κ.λπ.),
- λαμβάνει μέτρα προστασίας για κάθε έκτακτη ανάγκη,
- διατηρεί συνεργείο επιφυλακής και διοικεί ειδικά συνεργεία άμεσου επεμβάσεως σε καθημερινή βάση,
- έχει την ευθύνη εφαρμογής του ετήσιου εθνικού σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας κατά το σκέλος που αφορά τα οικεία περιφερειακά προγράμματα,
- τηρεί μητρώο εθελοντικών οργανώσεων και εξειδικευμένων εθελοντών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5: Εξοπλισμός και εξαρτήματα Γραφείου Έκτακτων Αναγκών και Πολιτικής Προστασίας

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ
1	Ηλεκτρικά και βενζινοκίνητα μηχανήματα	τεμάχια	55
2	Ανταλλακτικά μηχανημάτων	τεμάχια	80
3	Εργαλεία χειρός	τεμάχια	65
4	Ρουχισμός και υποδήματα (προστατευτικά (γάντια, κράνη, ποδιές προστασίας rnc, υποδήματα)	Ζεύγη / τεμάχια	145
5	Οχήματα	τεμάχια	2
6	Κατασκευές	τεμάχια	2
7	Σύστημα γεωγραφικού προσανατολισμού GPS GARMIN 64S	τεμάχια	1
8	Φαρμακείο δασοπυροσβέστη	τεμάχια	2

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία δεδομένων από Γραφείο Πολιτικής Προστασίας Δήμου Βέροιας

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.6: Επιπλέον εξοπλισμός και εξαρτήματα Γραφείου Πολιτικής Προστασίας που έχουν δοθεί σε εθελοντικές οργανώσεις Μητρώου Πολιτικής Προστασίας

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ
1	Κεραία οχήματος	τεμάχια	1
2	Κεραία αναμεταδότη	τεμάχια	1
3	Σχοινί αναρρίχησης	τεμάχια	2
4	Ρουχισμός εθελοντή πολιτικής προστασίας	τεμάχια	12

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων από Γραφείο Πολιτικής Προστασίας Δήμου Βέροιας

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό του Γραφείου και μετά την ολοκλήρωση της σύνταξης των μνημονίων ενεργειών (σχέδια εκτάκτων αναγκών ανά καταστροφή) και της αναβάθμισης αυτών, ακολουθεί η πλήρη εφαρμογή και η συνεχής αναβάθμισή τους. Στο πλαίσιο, κρίσιμα σημεία για τα θέματα μια ολοκληρωμένης στρατηγικής για την πολιτική προστασίας αποτελούν τα παρακάτω:

- η συνεχής κατάρτιση του προσωπικού σε «ειδικά» θέματα άμεσης επέμβασης, διάσωσης, πρώτων Βοηθειών και η πραγματοποίηση ασκήσεων για την ανάπτυξη και

- βελτίωση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων του προσωπικού,
- η συνεχής ενημέρωση των πολιτών και η ευαισθητοποίησή τους σε θέματα πρόληψης και αντιμετώπισης καταστροφών,
- η τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων σήμανσης ασφαλών διαδρομών και χώρων συγκέντρωσης,
- η δημιουργία ηλεκτρονικού / ψηφιακού χάρτη στην ιστοσελίδα του δήμου,
- η εφαρμογή προγραμμάτων επιμόρφωσης των πολιτών / κατοίκων στα θέματα της Πολιτικής Προστασίας και η εφαρμογή των μνημονίων ενεργειών του Δήμου.

Για την τεχνολογική υποστήριξη και ενίσχυση των θεμάτων Πολιτικής Προστασίας και την βελτίωση της επιχειρησιακής ικανότητας του αρμόδιου Γραφείου αναγκαία κρίνονται τα παρακάτω:

- η τοποθέτηση και η λειτουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος μετεωρολογικού σταθμού για τη βελτίωση ικανότητας πρόληψης και αντιμετώπισης έντονων καιρικών φαινομένων και δασικών πυρκαγιών,
- η εγκατάσταση κατανεμημένου συστήματος παρακολούθησης, πρόληψης και διαχείρισης δασικών πυρκαγιών (με χρήση γεωπληροφοριακών συστημάτων και συστήματος τηλεανίχνευσης, λογισμικού μοντελοποίησης / προσομοίωσης, συστήματος εντοπισμού και πλοήγησης οχημάτων και πεζοπόρων ομάδων επέμβασης κ.α.),
- η προμήθεια του εξοπλισμού του Γραφείου και των ομάδων άμεσης επέμβασης να συνεχιστεί βάσει του γενικού πλάνου οργάνωσης και του μακροπρόθεσμου σχεδιασμού για την αντικατάσταση του κατεστραμμένου, χρησιμοποιημένου ή απαρχαιωμένου, μη λειτουργικού εξοπλισμού και τον εκσυγχρονισμό αυτού.

3.3. ΡΥΠΑΝΣΗ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ - ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ

ΡΥΠΑΝΣΗ

Με την έννοια «ρύπανση», εννοούμε την παρουσία στο περιβάλλον ρύπων (κάθε είδους ουσίας, θορύβου, ακτινοβολίας ή άλλων μορφών ενέργειας) σε τέτοια ποσότητα, συγκέντρωση ή διάρκεια που μπορούν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία, στους ζωντανούς οργανισμούς και στα οικοσυστήματα. Ο όρος «ρύποι» αναφέρεται στα χημικά, γεωργικά και βιομηχανικά απόβλητα. Οι ρύποι μπορεί να έχουν στερεά (σωματίδια), υγρή (σταγονίδια) ή αέρια μορφή. Είναι παράγοντες που συμβάλλουν στη μόλυνση της ατμόσφαιρας και κατ' επέκταση στην καταστροφή του οικοσυστήματος. Οι κύριες κατηγορίες ρύπων είναι: Ανόργανοι ρύποι (βαρέα μέταλλα) και οργανικοί ρύποι (απλοί ή πολυκυκλικοί υδρογονάνθρακες, χλωριωμένοι υδρογονάνθρακες, εντομοκτόνα κ.ά).

Στον Δήμο Βέροιας δεν εντοπίζεται κάποιο σημαντικό και μεγάλο πρόβλημα ρύπανσης. Στο αστικό περιβάλλον της πόλης της Βέροιας εντοπίζονται τα συνήθη προβλήματα της αστικής ρύπανσης πόλεων μικρού μεγέθους. Στον υπόλοιπο, εξωαστικό χώρο του Δήμου, τα προβλήματα ρύπανσης σχετίζονται με τη εκμετάλλευση της γης για γεωργική χρήση, την υπερβολική λίπανση και χρήση φυτοφαρμάκων με αποτέλεσμα τη ρύπανση του υδροφόρου ορίζοντα του εδάφους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.6: Προβλήματα ρύπανσης στις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου Βέροιας

Δημοτική Ενότητα	Προβλήματα ρύπανσης - Περιγραφή
Βέροιας	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αυθαίρετη διάθεση αποβλήτων από πολίτες /-τισσες 2. Υπερβολική λίπανση γεωργικής γης με αποτέλεσμα τη ρύπανση του υδροφόρου ορίζοντα 3. Ατμοσφαιρική ρύπανση λόγω κίνησης τροχοφόρων (κέντρο Βέροιας), καύσης πετρελαίου και ξύλων για θέρμανση
Απ. Παύλου	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αυθαίρετη διάθεση αποβλήτων από πολίτες /-τισσες 2. Υπερβολική λίπανση γεωργικής γης με αποτέλεσμα τη ρύπανση του υδροφόρου ορίζοντα
Βεργίνας	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αυθαίρετη διάθεση αποβλήτων από πολίτες /-τισσες 2. Υπερβολική λίπανση γεωργικής γης με αποτέλεσμα τη ρύπανση του υδροφόρου ορίζοντα
Δοβρά	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αυθαίρετη διάθεση αποβλήτων από πολίτες /-τισσες 2. Υπερβολική λίπανση γεωργικής γης με αποτέλεσμα τη ρύπανση του υδροφόρου ορίζοντα
Μακεδονίδος	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αυθαίρετη διάθεση αποβλήτων από πολίτες /-τισσες 2. Υπερβολική λίπανση γεωργικής γης με αποτέλεσμα τη ρύπανση του υδροφόρου ορίζοντα

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ - ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ

Η αρμόδια Διεύθυνση του Δήμου Βέροιας – Διεύθυνση Περιβάλλοντος – Καθαριότητας – Πολιτικής Προστασίας διαθέτει και υλοποιεί Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, με έμφαση στην υλοποίηση και επέκταση των προγραμμάτων ανακύκλωσης στο Δήμο. Βασικός στόχος της εφαρμογής των προγραμμάτων ανακύκλωσης στα διάφορα ρεύματα αποβλήτων αποτελεί η μείωση της ποσότητας αυτών που καταλήγουν προς διάθεση σε ΧΥΤΑ / ΧΥΤΥ. Η εφαρμογή των προγραμμάτων ανακύκλωσης στα διάφορα ρεύματα αποβλήτων στοχεύει στη μείωση του τελικού όγκου αποβλήτων που διατίθενται σε ΧΥΤΑ /ΧΥΤΥ.

Στον Δήμο Βέροιας υπάρχει **Κανονισμός Καθαριότητας** (ΑΔΑ: ΒΙΨΞΩ9Ο-Κ36) που αφορά μεταξύ των άλλων την επιβολή προστίμων και εν γένει την συμπεριφορά των πολιτών . Η ανάγκη να εφαρμοστεί προϋποθέτει την αστυνόμευση από την **Δημοτική Αστυνομία** η οποία γι' αυτό τον λόγο χρειάζεται να ενισχυθεί σε υλικοτεχνικό και ανθρώπινο δυναμικό.

Την 31η Ιουλίου 2015, δόθηκε στη δημοσιότητα το αναθεωρημένο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) στο οποίο περιλαμβάνεται η διαφορετική πολιτική αντίληψη της νέας διακυβέρνησης προς ένα εναλλακτικό μοντέλο διαχείρισης αποβλήτων, σύγχρονο και φιλικό στο περιβάλλον, με συγκεκριμένους άξονες προτεραιότητας:

- την αποκέντρωση των δραστηριοτήτων σε επίπεδο δήμων (ο ρόλος των οποίων αναβαθμίζεται),
- την ποιοτική και ποσοτική ενίσχυση της ανακύκλωσης, με έμφαση στη διαλογή στην πηγή,
- τη διακριτή διαλογή και επεξεργασία του οργανικού κλάσματος,
- τη μικρή κλίμακα των μονάδων επεξεργασίας και ανάκτησης,
- την ενθάρρυνση της κοινωνικής συμμετοχής, και κυρίως,
- την κατοχύρωση του δημόσιου χαρακτήρα της διαχείρισης αποβλήτων.

Ενδιάμεσο και προαπαιτούμενο στάδιο ανάμεσα στην εκπόνηση του ΕΣΔΑ και την σύνταξη

και έγκριση των αντίστοιχων ΠΕΣΔΑ, αποτελεί η σύνταξη και έγκριση των **Τοπικών Σχεδίων Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων**. Ο καθορισμός στο νέο ΕΣΔΑ, για πρώτη φορά, της υποχρέωσης, δηλαδή, των Δήμων να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν οι ίδιοι τα λεγόμενα **Τοπικά Σχέδια Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων**, στο πλαίσιο πάντα των στόχων του εθνικού και των περιφερειακών σχεδιασμών, αποτελεί σημαντική, ουσιαστική και παράλληλα πρωτόγνωρη καινοτομία για όλους τους Δήμους.

Το τοπικό σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων του Δήμου Βέροιας εγκρίθηκε με την αριθμό 190/2016 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Βέροιας και στη συνέχεια συμπεριλήφθηκε στον αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ Κεντρικής Μακεδονίας ο οποίος αναμένεται να εγκριθεί.

Στο Τοπικό Σχέδιο Δράσης προτείνεται η αναδιάρθρωση του εφαρμοζόμενου σήμερα συστήματος διαχείρισης ΑΣΑ του Δήμου με έμφαση στους ακόλουθους τομείς:

1. την αύξηση της εκτροπής ρευμάτων αξιοποιήσιμων υλικών από το ΧΥΤΑ, μέσω της ανακύκλωσης υλικών (χαρτί, μέταλλα, πλαστικά, γυαλί, ξύλο) και της αποτελεσματικής χωριστής συλλογής όλων των ρευμάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης,
2. την εισαγωγή της διαλογής στην πηγή για τα βιοαπόβλητα, με πρώτο βήμα τα πράσινα απόβλητα και τα απόβλητα μεγαλύτερων παραγωγών (π.χ. χώροι εστίασης, καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος),
3. την ανάπτυξη της οικιακής κομποστοποίησης,
4. την ανάπτυξη δικτύου «πράσινων σημείων»,
5. την ανάπτυξη δικτύου μηχανικών κομποστοποιητών πράσινων αποβλήτων αλλά και της δυνατότητας κατασκευής μονάδας αερόβιας κομποστοποίησης βιοαποβλήτων.

Η επιτυχία εφαρμογής του Τοπικού Σχεδίου Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων δεν κρίνεται μόνο από το σωστό και ρεαλιστικό σχεδιασμό των στόχων που έχουν τεθεί αλλά κυρίως από την εξεύρεση χρηματοδότησης όχι μόνο της κατασκευής των απαιτούμενων υποδομών όσο και του σημαντικού και πάντα ανελαστικού λειτουργικού κόστους αυτών, το οποίο εάν δεν ληφθεί υπόψη μπορεί να οδηγήσει τον προγραμματισμό σε πλήρη αποτυχία.

Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά ορισμένα βασικά στοιχεία της διαχείρισης των αστικών στερεών αποβλήτων στο Δήμο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.7: Ημερήσια παραγωγή σύμμεικτων και ανακυκλώσιμων υλικών στο Δήμο Βέροιας και διαθέσιμος εξοπλισμός (*)

Καθαριότητα					
Όγκος Απορριμμάτων	Τόνοι/ημέρα	Ημερομηνία καταγραφής	Μήκος Δικτύου	χλμ	Ημερομηνία καταγραφής
	55,15	8/1/2016		778,6	8/1/2016
Απορριματοφόρα (συμβατικά)	πλήθος	Ημερομηνία καταγραφής	Απορριματοφόρα (ανακύκλωσης)	πλήθος	Ημερομηνία καταγραφής
	11	8/1/2016		2	8/1/2016
Διαχείριση Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ)	πλήθος	Ημερομηνία καταγραφής	Οχήματα (πλύσιμο κάδων)	πλήθος	Ημερομηνία καταγραφής
	0	8/1/2016		1	8/1/2016
Κάδοι (συμβατικοί)	πλήθος	Ημερομηνία καταγραφής	Κάδοι (ανακύκλωσης)	πλήθος	Ημερομηνία καταγραφής
	6.436	Μαρτ. – Απρ. 2014		941	Απρ. 2015
Οχήματα - Σκούπες	πλήθος	Ημερομηνία καταγραφής			
	1	8/1/2016			

Όγκος Ογκωδών Αντικειμένων	Κυβικά μέτρα	Ημερομηνία καταγραφής	Οχήματα Συλλογής Ογκωδών Αντικειμένων	πλήθος	Ημερομηνία καταγραφής
	14	8/1/2016		2	8/1/2016

(*) Παρατηρήσεις:

1. Η Δευτέρα και η Παρασκευή (ημέρες καταγραφής) είναι ημέρες που παρουσιάζουν την μεγαλύτερη παραγωγή απορριμμάτων
2. Για τη συλλογή των απορριμμάτων ο Δήμος διαθέτει 14 απορριμματοφόρα (συμβατικά) από τα οποία χρησιμοποιεί τα 11. Τα υπόλοιπα είναι εφεδρικά. Ο στόλος των απορριμματοφόρων του Δήμου είναι παλαιωμένος με αποτέλεσμα αρκετά από αυτά να εμφανίζουν βλάβες και να τίθενται για μεγάλα χρονικά διαστήματα εκτός λειτουργίας.
3. Για τη συλλογή των ανακυκλώσιμων υλικών (μπλε κάδος) χρησιμοποιούνται δύο (2) απορριμματοφόρα οχήματα. Το τρίτο όχημα, μικρής χωρητικότητας (7,5 τον.) λόγω βλάβης δεν χρησιμοποιείται.
4. Οι κάδοι των σύμμεικτων απορριμμάτων ανέρχονται σε 6.436 εκ των οποίων 5.147 τεμ. 240 λιτ., 141 τεμ. 770 λιτ. και 1.645 τεμ. 1.100 λιτ.
5. Για την εφαρμογή του προγράμματος ανακύκλωσης χρησιμοποιούνται μπλε κάδοι των 1.100 λιτ.
6. Ο Δήμος διαθέτει 2 σκούπες από τις οποίες λειτουργεί η μία λόγω έλλειψης προσωπικού.
7. Για τη συλλογή των ογκωδών αντικειμένων, από το σύνολο των 7 ανοικτών ημιφορτηγών που διαθέτει ο Δήμος, χρησιμοποιούνται καθημερινά 2 – 3 ανοικτά ημιφορτηγά, χωρητικότητας 2-3 κυβ.

Το πρόγραμμα ανακύκλωσης υλικών συσκευασίας (μέταλλο, γυαλί, πλαστικό & χαρτόνι) εφαρμόζεται από το 2006 έως και το 2015 σε συνεργασία με τον τώως Ενιαίο Σύνδεσμο Διαχείρισης Απορριμμάτων ΟΤΑ Νομού Ημαθίας (νυν Περιφερειακό Σύνδεσμο Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Κεντρικής Μακεδονίας) και την Ελληνική Εταιρία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης Α.Ε., ενώ από τις αρχές του 2016, μέσω της συνεργασίας του Δήμου με την ΕΕΑΑ Α.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.8: Η σύσταση των ΑΣΑ με βάση τα στοιχεία του ΕΣΔΑ και του ΠΕΣΔΑ Κεντρικής Μακεδονίας απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα.

ΑΣΑ / ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΒΙΟ-ΑΠΟΒΛΗΤΑ	ΧΑΡΤΙ-ΧΑΡΤΟΝΙ	ΠΛΑΣΤΙΚΑ	ΜΕΤΑΛΛΑ	ΓΥΑΛΙ	ΞΥΛΟ	ΛΟΙΠΑ		ΣΥΝΟΛΟ (%)
							ΑΞΙΟ-ΠΟΙΗΣΙΜΑ	ΜΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΙΜΑ	
ΕΣΔΑ	44,9 %	22,5 %	14,1 %	4,0 %	4,4 %	4,7 %	5,6 %		100
ΠΕΣΔΑ Κ. Μ.	44,3 %	22,2 %	13,9 %	3,9 %	4,3 %	4,6	1,6 %	5,2%	100

Το ποσοστό του υπολείμματος που οδηγείται προς ταφή στο ΧΥΤΑ Μαυροράχης, μετά την διαλογή των υλικών στο Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) Νεοχωρούδας Θεσσαλονίκης, κυμαίνεται από 30% έως 35%. Σημαντικό πλήγμα στην πρόοδο της ανακύκλωσης αποτελούν οι παράνομοι συλλέκτες που αφαιρούν από τους μπλε κάδους υλικά (λευκοσίδηρο, αλουμίνιο χαρτόνι) καθώς και η καταστροφή σημαντικού αριθμού μπλε κάδων, κυρίως λόγω βανδαλισμών.

Οι ετήσιες ποσότητες των αστικών στερεών αποβλήτων που διατέθηκαν στο ΧΥΤΑ Κοζάνης, ο όγκος της παραγωγή στη διάρκεια των τελευταίων ετών καθώς και η σύνθεσή τους στην ΠΚΜ και τον Δήμο παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.9: Παραγωγή σύμμεικτων απορριμμάτων στο Δήμο Βέροιας

ΕΤΟΣ	2012	2013	2014	2015
Ποσότητα (τν/χρόνο)	20.137,02	19.907,07	19.738,31	18.214,64
Ημερήσια παραγωγή	55,93	55,29	54,83	50,60
Μηνιαία παραγωγή	1.678,08	1.658,92	1.644,85	1.517,89

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.10: Σύσταση αποβλήτων στο Δήμο Βέροιας και σύγκριση με Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

	ΒΙΟΑΠΟΒΛΗΤΑ	ΧΑΡΤΙ-ΧΑΡΤΟΝΙ	ΜΕΤΑΛΛΑ	ΠΛΑΣΤΙΚΑ	ΓΥΑΛΙ	ΛΟΙΠΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	38,6 %	21,6 %	14,9 %	3,9 %	3,4 %	17,6 %
ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ	45,6 %	21,9 %	3,9 %	12,1 %	3,5 %	13,1 %

Από την εφαρμογή του Προγράμματος Ανακύκλωσης Συσκευασιών παρουσιάζονται στοιχεία της τελευταίας τετραετίας στον Πίνακα 3.9.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.11: Ανακυκλώσιμες συσκευασίες μετά τη διαλογή στο ΚΔΑΥ Νεοχωρούδας Θεσσαλονίκης

ΕΤΟΣ	2012	2013	2014	2015
ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ (τν)	2.169,65	2.451,5	2.274,87	1.959,39
% κ.β. μεταβολή		+11,50	-7,20	-13,87

Επιπλέον, στο Δήμο Βέροιας εφαρμόζεται εναλλακτική διαχείριση για τα παρακάτω υλικά.

Ανακύκλωση υαλοθραύσματος: Στις αρχές του 2015 ο Δήμος Βέροιας σε συνεργασία με την ΕΕΑΑ Α.Ε. επέκτεινε το πρόγραμμα διαλογής στην πηγή των αποβλήτων συσκευασίας προσθέτοντας ένα επιπλέον ξεχωριστό ρεύμα, τις γυάλινες συσκευασίες. Έχουν τοποθετηθεί 38 κώδωνες προσωρινής αποθήκευσης υαλοθραύσματος των 350 lt, εξυπηρετώντας περίπου 100 επιχειρήσεις. Από στοιχεία μεταξύ των μηνών Ιανουαρίου έως Νοεμβρίου 2015 η συλλεχθείσα ποσότητα ανέρχεται περίπου σε 8,8 τον. υαλοθραύσματος (κατά μέσο όρο 0,8 τον./μήνα).

Ανακύκλωση Αποβλήτων Ηλεκτρικού & Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού: Η Διεύθυνση υλοποίησε, από το 2006, σε συνεργασία με την «Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.», τη συλλογή (προς ανακύκλωση) αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), με παράλληλη διακίνηση έντυπου διαφημιστικού υλικού ευαισθητοποίησης των πολιτών. Οι ετήσιες συλλεγόμενες ποσότητες, σύμφωνα με διαθέσιμα στοιχεία της τελευταίας τριετίας παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.12: Ποσότητες ανακύκλωσης Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού εξοπλισμού

ΕΤΟΣ	2013	2014	2015
ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ (τν)	4490	4390	4510
% κ.β. μεταβολή		-2,27%	+0,44%

Ανακύκλωση φορητών ηλεκτρικών στηλών: Η εταιρεία «ΑΦΗΣ – Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Φορητών Ηλεκτρικών Στηλών», το αδειοδοτημένο συλλογικό σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης μπαταριών πανελλαδικής εμβέλειας, λειτουργώντας υπό την αιγίδα και την έγκριση του ΕΟΑΝ, από το 2004, δραστηριοποιείται αποκλειστικά στη συλλογή, αποθήκευση, μεταφορά και ανακύκλωση των φορητών μπαταριών. Ο Δήμος Βέροιας συνέβαλε στην επέκταση του δικτύου με την τοποθέτηση κάδων ΑΦΗΣ στα Δημοτικά κτίρια και σε όλα τα σχολεία.

Ανακύκλωση οχημάτων τέλους κύκλου ζωής ΟΤΚΖ: Ο Δήμος Βέροιας προχώρησε στην σύναψη σύμβασης συνεργασίας τον Αύγουστο του 2009 για ένα έτος με συμβεβλημένο, με το εγκεκριμένο Σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης της Ε.Δ.Ο.Ε. κέντρο συλλογής και αποσυναρμολόγησης Ο.Τ.Κ.Ζ. στην περιοχή της Βέροιας. Τα αποτελέσματα της συνεργασίας απόδωσαν την προώθηση προς ανακύκλωση περίπου 200 οχημάτων.

Το 2013 η διαδικασία επαναλήφθηκε μέσω εκποίησης κινητών πραγμάτων, και έτσι για το έτος 2014 - 2015 προωθήθηκαν προς ανακύκλωση 3 ΟΤΚΖ, από τα 200 που αρχικά είχαν εκτιμηθεί.

Ο μειωμένος αριθμός συλλεγόμενων ΟΤΚΖ οφείλεται στην κατάργηση από 23.09.2013 της Δημοτικής Αστυνομίας και η μεταφορά των αρμοδιοτήτων της στην ΕΛΑΣ γεγονός που δημιούργησε ένα κενό στην άσκηση του έργου του χαρακτηρισμού των ΟΤΚΖ με αποτέλεσμα να σταματήσει για περίπου δύο χρόνια η προώθηση εγκαταλελειμμένων οχημάτων προς ανακύκλωση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.13: Ανακύκλωση οχημάτων τέλους κύκλου ζωής ΟΤΚΖ

Έτος	2009-2010	2014-2015
Οχήματα (τεμάχια)	200	3

Ανακύκλωση τηγανελαιίων: Ο Δήμος Βέροιας συνεργάζεται με το ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας μέσω προγραμματικής σύμβασης για τη συλλογή τηγανελαιίων από τις σχολικές μονάδες του δήμου και την μετατροπή τους σε βιοντίζελ που θα χρησιμοποιηθεί για τη θέρμανση των σχολικών κτιρίων.

Ανακύκλωση κενών συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων: Παρότι οι Δήμοι με την ΚΥΑ 50910/2727/2003 έχουν την αποκλειστική αρμοδιότητα της συλλογής των μη επικινδύνων αποβλήτων, του Κωδικού 20, ο Δήμος στην κατεύθυνση της προστασίας του περιβάλλοντος και της ορθολογικής διαχείρισης των κενών συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων, μετά από επίμονες προσπάθειες, εντάχθηκε στο μόνο πιλοτικό πρόγραμμα διαχείρισής τους που εκπονείται από την Ελληνικό Σύνδεσμο Φυτοπροστασίας (Ε.ΣΥ.Φ.) και την Ελληνική Εταιρία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης ΕΕΑΑ Α.Ε. με την υποστήριξη του Ελληνικού Οργανισμού ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ). Στις 10 Σεπτεμβρίου 2015 πραγματοποιήθηκε η 1^η συλλογή κενών συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων παρουσία εκπροσώπων του ΕΣΥΦ της ΕΕΑΑ του Συλλόγου Γεωπόνων Ν. Ημαθίας και του Δήμου. Συνολικά συγκεντρώθηκαν 420 κιλά κενών συσκευασιών.

Διαχείριση Βιοαπόβλητων: Στο πλαίσιο της ενημέρωσης των πολιτών για τη σωστή διαχείριση των απορριμμάτων τους, μέσω της ανακύκλωσης και της κομποστοποίησης, ο Δήμος, το έτος 2012, προμηθεύτηκε κάδους Κομποστοποίησης και ένα μικρό Απορριμματοφόρο Αποκομιδής Βιοδιασπώμενων Απορριμμάτων από το χρηματοδοτικό πρόγραμμα του Πράσινου Ταμείου. Τοποθετήθηκαν κάδοι κομποστοποίησης σε σχολεία του Δήμου και παράλληλα έγιναν παρουσιάσεις στα μέλη της κοινότητας για τα οφέλη της ανακύκλωσης των οργανικών αποβλήτων.

Επίσης με στόχο την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου προγράμματος «Διαλογή στην πηγή» για τα βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα του Δήμου Βέροιας, υποβλήθηκε πρόταση στο ΕΠΠΕΡΑΑ με τίτλο «ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ», Προϋπολογισμού 2.640.797,70 €. Η πρόταση έως σήμερα δεν έχει εξεταστεί λόγω εξάντλησης διαθέσιμου ποσού της πρόσκλησης.

Η παρακολούθηση της διαχείρισης των απορριμμάτων γίνεται μέσω ενός καινοτομικού συστήματος εξοικονόμησης καυσίμων με εφαρμογή στα δημοτικά οχήματα και τα δημοτικά κτίρια του Δήμου Βέροιας και με σύστημα βελτιστοποίησης της αποκομιδής των απορριμμάτων.

Εντός του 2015 ο Δήμος Βέροιας ανταποκρινόμενος στις νέες απαιτήσεις της εποχής, καινοτόμησε καθώς υιοθέτησε ένα πρωτοποριακό σύστημα που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου με τίτλο «Καινοτομικό σύστημα εξοικονόμησης καυσίμων με εφαρμογή στα δημοτικά οχήματα και τα δημοτικά κτίρια του Δήμου Βέροιας και σύστημα βελτιστοποίησης της αποκομιδής των απορριμμάτων», το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το Ε.Π. «ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΛΛΑΔΑ». Η ανάπτυξη του συστήματος στοχεύει στη βελτιστοποίηση των επιχειρησιακών διαδικασιών του Δήμου, όπως τον έλεγχο και τη διαχείριση της κατανάλωσης καυσίμων των δημοτικών οχημάτων και απορριμματοφόρων, την παρακολούθηση, βελτιστοποίηση και διαχείριση δρομολογίων δημοτικών οχημάτων και απορριμματοφόρων, την παρακολούθηση των εργασιών συντήρησης οχημάτων και τη μείωση των δαπανών συντήρησης αυτών.

Ως προς την κίνηση των οχημάτων και το αμαξοστάσιο υπεύθυνο είναι το Τμήμα Κίνησης & Συντήρησης Οχημάτων – Μηχανημάτων. Τα διαθέσιμα και σε λειτουργία οχήματα του Δήμου καταγράφονται στον παρακάτω Πίνακα 3.12.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.14: Εξοπλισμός και οχήματα του Τμήματος Κίνησης Οχημάτων – Μηχανημάτων

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΜΗΧΑΝΟΣΤΑΣΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
Αεροσυμπιεστής 500 λίτρων	1	Σε λειτουργία
Αεροσυμπιεστής HP 7	1	»
Υδραυλική Πρέσα 30 τόνων	1	»
Φορτιστής Μπαταριών Αυτοκινήτων	1	»
Σταθερός τροχός	1	»
Τροχοί χειρός (μικρός και μεγάλος)	2	»
Δράπανο	1	»
Ηλεκτροσυγκολλητής	1	»
Μπαλάγκος 200 κιλών	1	»
Μπαλαντέζα 25 μέτρων	1	»
Γρύλος κροκοδείλου 15 τόνων	1	»
Γρύλος χειρός 500 κιλών	1	»
Μέγκενη	1	»
Αναρροφητής λαδιού αέρος	1	»
Κάνουλες πλήρωσης λαδιού αέρος	4	»

Αερόκλειδα 1 ½ ίντσας	1	»
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΟΧΗΜΑΤΑ / ΕΙΔΟΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	18	Σε λειτουργία
ΦΟΡΤΗΓΟ	16	»
ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ	9	»
ΚΛΕΙΣΤΟ ΦΟΡΤΗΓΑΚΙ	5	»
ΒΥΤΙΟ	2	»
ΒΥΤΙΟ ΠΛΥΣΕΩΣ ΚΑΔΩΝ	2	»
ΤΣΑΠΑ	2	»
ΤΣΑΠΑ ΕΡΠΥΣΤΡΙΟΦΟΡΟΣ	3	»
ΦΟΡΤΩΤΗΣ ΛΑΣΤΙΧΟΦΟΡΟΣ	4	»
ΠΟΛΥΜΗΧΑΝΗΜΑ	8	»
ΚΑΛΑΘΟΦΟΡΟ ΟΧΗΜΑ	1	»
ΣΚΟΥΠΑ	4	»
ΓΚΡΕΪΤΕΡ	3	»
ΤΡΑΚΤΕΡ-ΚΟΜΠΡΕΣΕΡ	1	»
ΜΠΟΥΛΤΟΖΑ	1	»
ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	3	»
ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	12	»
ΔΙΚΥΚΛΟ	5	»

Από την αναλυτική καταγραφή της κατάστασης του στόλου των οχημάτων – μηχανημάτων του Δήμου διαφαίνεται η ανάγκη εκσυγχρονισμού του με αντικατάσταση των παλαιών – οικονομικά ασύμφωνων, με οχήματα – μηχανήματα νέας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας με δυνατότητα ενσωμάτωσης σε αυτά εναλλακτικών καυσίμων, με σκοπό:

- τη μείωση των δαπανών στη συντήρηση των οχημάτων,
- τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης,
- την οικονομία στα καύσιμα.

Επίσης κρίνεται απαραίτητη η οργάνωση και λειτουργία ενός **σύγχρονου αμαξοστασίου** (με όλες τις απαραίτητες νόμιμες προδιαγραφές) σε νέο χώρο, που θα περιλαμβάνει:

- νέες κτιριακές εγκαταστάσεις γραφείων – αποθηκών - στεγάστρων
- σύγχρονες υποδομές ύδρευσης – αποχέτευσης για το σύνολο των εγκαταστάσεων (κτιριακών και υπαίθριων)
- το απαραίτητο δίκτυο πυροπροστασίας
- τη φύλαξη του χώρου σε 24-ωρη βάση
- την έκδοση των απαραίτητων αδειοδοτήσεων για την λειτουργία του αμαξοστασίου, μετά την εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών, σε συνεργασία με τις υπόλοιπες υπηρεσίες του Δήμου
- τη διερεύνηση δυνατότητας δημιουργίας και λειτουργίας συνεργείου επισκευών και συντηρήσεων οχημάτων του Δήμου

Για την αναβάθμιση του τρόπου κίνησης των οχημάτων είναι απαραίτητη η προμήθεια κατάλληλων και σύγχρονων Η/Υ και των απαραίτητων λογισμικών προγραμμάτων, συμβατών και συνεργαζόμενων με τα υφιστάμενα λογισμικά του Δήμου ώστε να επιτελούνται ασφαλέστερα και ορθότερα:

1. Η ρύθμιση της διάθεσης και κίνησης των οχημάτων και μηχανημάτων του Δήμου ανάλογα με τις καθημερινές ανάγκες των υπηρεσιών του και τήρηση των σχετικών βιβλίων και δελτίων.
2. Η τήρηση βιβλίων και καρτελών κατά κωδικό αριθμό όλου του μηχανολογικού εξοπλισμού, των υλικών και ανταλλακτικών των οχημάτων και μηχανημάτων του Δήμου

και καταχώρηση των στοιχείων στα μηχανογραφικά αρχεία.

Η επέκταση του ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης & διαχείρισης του στόλου οχημάτων-απορριμματοφόρων του Δήμου και στα υπόλοιπα οχήματα-απορριμματοφόρα, θα επιτύχει:

- τη βελτιστοποίηση της αποκομιδής των απορριμμάτων στα όρια του Δήμου,
- τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης,
- τη μείωση των δαπανών στη συντήρηση των οχημάτων μέσω της καλύτερης αξιοποίησής τους, και τέλος
- την οικονομία στα καύσιμα και στα ημερομίσθια.

3.4. ΥΔΡΕΥΣΗ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ – ΑΡΔΕΥΣΗ

Τα θέματα της Ύδρευσης – Αποχέτευσης ανήκουν στη δικαιοδοσία του Νομικού Προσώπου του Δήμου Βέροιας ΔΕΥΑΒ – Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευση – Άρδευσης Βέροιας. Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Βέροιας ιδρύθηκε το 1982 και συστάθηκε το 1984 με το Π.Δ.153/84 ΦΕΚ 48/Α/18-4-1984. Η Επιχείρηση ασχολείται με την κατασκευή και συντήρηση έργων ύδρευσης και αποχέτευσης, την επεξεργασία αστικών λυμάτων αλλά και με τη σύνταξη μελετών έργων ύδρευσης και αποχέτευσης.

Για την υποστήριξη του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης του Δήμου χρησιμοποιούνται οι παρακάτω εγκαταστάσεις:

Ο χώρος των Πηγών Ασπρονερίου βρίσκεται 2 χιλιόμετρα περίπου από τα όρια του Δήμου Βέροιας στον επαρχιακό δρόμο Βέροιας –Σελίου. Περιλαμβάνει τον χώρο των φρεατίων συλλογής του πόσιμου νερού.

Ο χώρος των Πηγών Μαυρονερίου βρίσκεται 9 χιλιόμετρα περίπου από τα όρια του Δήμου Βέροιας στο Δ.Δ Ράχης. Περιλαμβάνει τον χώρο των φρεατίων συλλογής του πόσιμου νερού, τον χώρο αποθήκευσης διαφόρων υλικών, τον χώρο εγκατάστασης των συστημάτων απολύμανσης (δοσιμετρικές αντλίες χλωρίωσης), τον χώρο αποθήκευσης του απολυμαντικού μέσου (υποχλωριώδες νάτριο).

Ο χώρος των Δεξαμενών Πασχαλίδη βρίσκεται στη συνοικία Πανόραμα περίπου στα όρια του Δήμου Βέροιας. Περιλαμβάνει τον χώρο των δύο (2) δίδυμων δεξαμενών όγκου 2.800 κ.μ η κάθε μία, τον χώρο εγκατάστασης των βανών, δικλείδων κ.λ.π, τον χώρο αποθήκευσης του απολυμαντικού μέσου (υποχλωριώδες νάτριο), τον χώρο εγκατάστασης των συστημάτων απολύμανσης (δοσιμετρικές αντλίες χλωρίωσης).

Ο χώρος των Δεξαμενών Αρζόγλου βρίσκεται 4 χιλιόμετρα περίπου από τα όρια του Δήμου Βέροιας στο Δ.Δ Ράχης. Περιλαμβάνει τον χώρο των δύο (2) δίδυμων δεξαμενών όγκου 1.700 κ.μ η κάθε μία, τον χώρο εγκατάστασης των βανών, δικλείδων κ.λ.π, τον χώρο αποθήκευσης του απολυμαντικού μέσου (υποχλωριώδες νάτριο), τον χώρο εγκατάστασης των συστημάτων απολύμανσης (δοσιμετρικές αντλίες χλωρίωσης).

Ο χώρος της Δεξαμενής 3ης Διανομής Πανοράματος βρίσκεται 2 χιλιόμετρα περίπου από τα όρια του Δήμου Βέροιας στον επαρχιακό δρόμο Βέροιας –Σελίου. Περιλαμβάνει τον χώρο της δεξαμενής όγκου 150 κ.μ περίπου , τον χώρο εγκατάστασης των βανών, δικλείδων κ.λ.π, τον χώρο αποθήκευσης του απολυμαντικού μέσου (υποχλωριώδες νάτριο), τον χώρο εγκατάστασης των συστημάτων απολύμανσης (δοσιμετρικές αντλίες χλωρίωσης).

Ο χώρος της Δεξαμενής Καλλιθέας βρίσκεται 3 χιλιόμετρα περίπου από τα όρια του Δήμου Βέροιας στο Δ.Δ Ράχης Περιλαμβάνει τον χώρο της δεξαμενής όγκου 150 κ.μ , τον χώρο εγκατάστασης των βανών, δικλείδων κ.λ.π.

Ο χώρος της Δεξαμενής Στρατοπέδου βρίσκεται εντός της πόλης Βέροιας Περιλαμβάνει τον χώρο της δεξαμενής όγκου 300 κ.μ , τον χώρο εγκατάστασης των βανών, δικλίδων κ.λ.π.

Ο χώρος της Δεξαμενής Προφήτη Ηλία βρίσκεται εντός της πόλης Βέροιας . Περιλαμβάνει τον χώρο της δεξαμενής όγκου 150 κ.μ , τον χώρο εγκατάστασης των βανών, δικλίδων κ.λ.π.

Ο χώρος του Αντλιοστασίου 3ης Διανομής βρίσκεται στον ίδιο χώρο με τις Πηγές Ασπρονερίου. Περιλαμβάνει τον χώρο της δεξαμενής όγκου 100 κ.μ, τον χώρο εγκατάστασης των βανών.

Ο χώρος της Εγκατάστασης Επεξεργασίας λυμάτων της πόλης Βέροιας βρίσκεται στο 8 χιλ. της παλαιάς Ε.Ο. Βέροιας – Θεσσαλονίκης, καλύπτει έκταση περίπου 70.000 τ.μ. και περιλαμβάνει το κτίριο Διοίκησης (γραφεία, Χημείο Πόσιμου νερού, Χημείο λυμάτων, αποδυτήρια), ηλεκτρολογείο, μηχανουργείο, Υ/Σ μέσης και υψηλής τάσης, αντλιοστάσιο ανύψωσης λυμάτων, τμήμα εσχάρωσης, εξαμμωτή, μεριστές ροής, αντλιοστάσιο ανακυκλοφορίας, δεξαμενές πρωτοβάθμιας καθίζησης, δεξαμενές αερισμού, δεξαμενές Β' καθίζησης, προπαχυντές- παχυντές λάσπης, κτίριο αφυδάτωσης λάσπης, κτίριο απολύμανσης λυμάτων, αντλιοστάσιο εξόδου λυμάτων.

Ο παρακάτω Πίνακας 3.13 καταγράφει συνολικά τις υποδομές ύδρευσης και αποχέτευσης στο Δήμο και τον διαθέσιμο σχετικό εξοπλισμό της ΔΕΥΑΒ (Πιν. 3.14).

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.15: Υποδομές Ύδρευσης – Αποχέτευσης Δήμου Βέροιας

Υποδομές Ύδρευσης – Αποχέτευσης	Μονάδες Μέτρησης				
	Υδρόμετρα	Δίκτυο (χλμ)	Μέση ετήσια κατανάλωση (μ3)	Γεωτρήσεις Ύδρευσης	Ημερομηνία Καταγραφής / Πηγή
Ύδρευση	ΒΕΡΟΙΑ 23.814	198	9.200.000		2/2/2016 ΔΕΥΑΒ
	ΥΠΟΛΟΙΠΗ Δ.Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ 3.215		2.800.000		2/2/2016 ΔΕΥΑΒ
	ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ 8.141	248	2.600.000		2/2/2016 ΔΕΥΑΒ
	ΣΥΝΟΛΟ 35.170	446	14.600.000	44	2/2/2016 ΔΕΥΑΒ
Αποχέτευση	Δίκτυο (χλμ)	Ημερομηνία Καταγραφής		Πηγή	
	132	2/2/2016		ΔΕΥΑΒ	
ΒΙΟ.ΚΑ	Πλήθος	Τοποθεσία		Ημερομηνία Καταγραφής	
	2	1. ΒΕΡΟΙΑ		2/2/2016	ΔΕΥΑΒ
		2. ΡΙΖΩΜΑΤΑ		2/2/2016	ΔΕΥΑΒ
Οχήματα Μεταφοράς Λυμάτων (πλήθος)	ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΟ ΒΥΤΙΟ 1	ΒΥΤΙΟ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΛΥΜΑΤΩΝ 1		2/2/2016	ΔΕΥΑΒ
Διαχείριση Ομβρίων	Δίκτυο (χλμ)	Ημερομηνία Καταγραφής		Πηγή	
	32,5	2/2/2016		ΔΕΥΑΒ	

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.16: Διαθέσιμος Εξοπλισμός ΔΕΥΑΒ

A/A	Περιγραφή εξοπλισμού	Αριθμός	Σε λειτουργία ή όχι	Τρέχουσα αξία (εκτίμηση)
1	Επιβατικά οχήματα	4	ΝΑΙ	8.500 €
2	Αγροτικά Οχήματα	6	ΝΑΙ	25.500 €
3	Φορηγάκι κλειστό	2	ΝΑΙ	12.000 €
4	Φορηγό ανατρεπόμενο	2	ΝΑΙ	18.000 €
5	Αποφρακτικό βυτίο MERCEDES HMH 6217	1	ΝΑΙ	30.000 €
6	JCB	1	ΝΑΙ	12.000 €
7	Τρακτέρ MASEY FERGUSON AM 6324 (παραχωρήθηκε στον Δήμο Βέροιας)	1	ΝΑΙ	5.000 €
8	Κλούβα OPEL HMZ8556	1	ΝΑΙ	1.000 €
9	Ασφαλτοκόπτες	2	ΝΑΙ	5.000 €
10	Οδοστρωτήρας χειρός	1	ΝΑΙ	8.000 €
11	Φορητές αντλίες	5	ΝΑΙ	1.500 €
12	Αντλίες υποβρύχιες και επιφανείας	61	ΝΑΙ	140.000 €
13	Χλοκοπτικό	2	ΝΑΙ	1.200 €
14	Αλυσοπρίονο	1	ΝΑΙ	700 €
15	Εντοπιστής διαρροών	1	ΝΑΙ	3.000 €
16	Συσκευή ηλεκτροκόλλησης	2	ΝΑΙ	800 €
17	Κομπρεσέρ αέρος	1	ΝΑΙ	2.000 €
18	Φορητό κομπρεσέρ χειρός	1	ΝΑΙ	700 €
19	Διάφορα εργαλεία για υδραυλικές και οικοδομικές εργασίες		ΝΑΙ	3.000 €
20	Υδρόμετρα (καινούρια)	495	ΝΑΙ	13.000 €
21	Σωλήνες, χυτοσιδηρά εξαρτήματα, μικρουλικά, προκατασκευασμένα φρεάτια, βάνες, σχάρες, πυροσβεστικοί κρουνοίλπ		ΝΑΙ	40.000 €
22	H/Y και Εκτυπωτές	39	ΝΑΙ	25.000 €
23	Σχεδιογράφος (plotter)	1	ΝΑΙ	1.000 €

ΑΡΔΕΥΣΗ

Η γεωργία αποτελεί τον κυριότερο τομέα της πρωτογενούς παραγωγής του Δήμου Βέροιας και συμβάλλει καθοριστικά στην οικονομική δραστηριότητα και ανάπτυξη της περιοχής του. Θέτοντας μια σειρά στόχους υποστήριξης της τοπικής γεωργίας, ο Δήμος Βέροιας σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, τους αγρότες και τα συλλογικά τους όργανα έχει προχωρήσει στη σύνταξη Κανονισμού Άρδευσης στον οποίο προσδιορίζεται η σχέση του Δήμου και των αγροτών ως προς την χρήση του αρδευτικού δικτύου που ανήκει στον Δήμο Βέροιας για την άρδευση γεωργικών καλλιεργειών. Ο Κανονισμός Άρδευσης έχει στόχο:

1. την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία του δημοτικού δικτύου άρδευσης,
2. την ορθολογική χρήση των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων που διατίθενται για την
3. άρδευση γεωργικών καλλιεργειών,
4. την αειφόρο διαχείριση και προστασία των υδατικών πόρων της περιοχής, σύμφωνα με τους όρους που τίθενται από υπερκείμενα πλαίσια, σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο, όπως τα σχέδια διαχείρισης υδατικών πόρων των Υδατικών Διαμερισμάτων Δυτικής Μακεδονίας και Κεντρικής Μακεδονίας και τα σχέδια διαχείρισης των λεκανών απορροής των ποταμών της περιοχής.

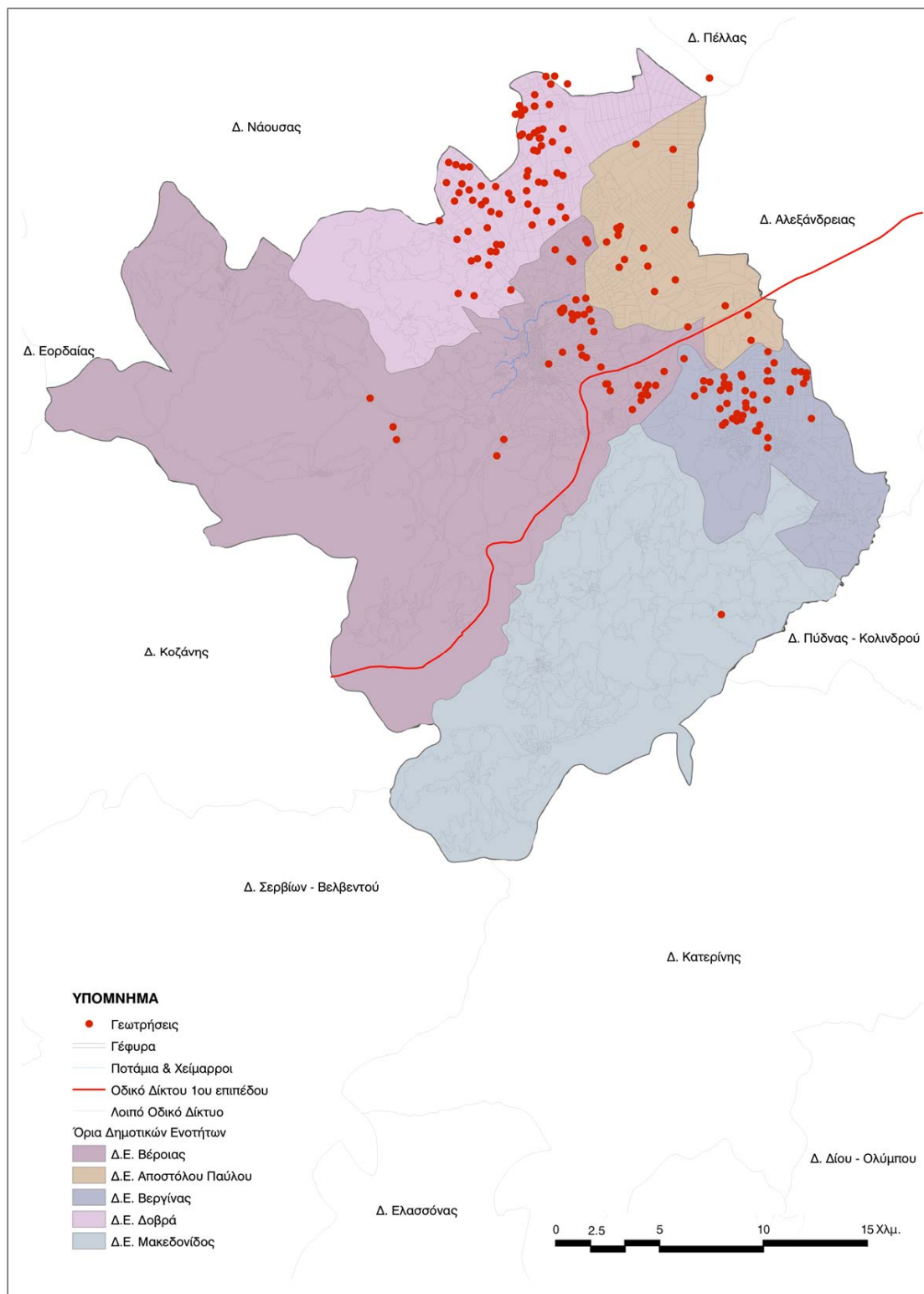
Ως «Δημοτικό Δίκτυο Άρδευσης» ορίζεται το αρδευτικό δίκτυο που περιλαμβάνει όλα τα επί μέρους αυτόνομα, υπόγεια ή επί του εδάφους, συστήματα και εγκαταστάσεις άρδευσης που λειτουργούν με οποιονδήποτε τρόπο στα Δημοτικά Διαμερίσματα Βέροιας, Απ. Παύλου, Βεργίνας και Μακεδονίδος, των οποίων την ευθύνη κατασκευής, συντήρησης, διαχείρισης και λειτουργίας έχει ο Δήμος Βέροιας.

Η επισκευή και συντήρηση του δικτύου, των αντλιοστασίων, των αρδευτικών γεωτρήσεων και των συνοδών εγκαταστάσεων άρδευσης γίνεται με ευθύνη του Δήμου Βέροιας, ανάλογα με τις εμφανιζόμενες ανάγκες, την επάρκεια του αρδευτικού νερού και τις οικονομικές δυνατότητες του Δήμου.

Στον Κανονισμό Άρδευσης περιλαμβάνονται διατάξεις με τις οποίες προσδιορίζονται: (α) η διάρκεια της αρδευτικής περιόδου, (β) οι προϋποθέσεις για τη σύνδεση των καταναλωτών με το δημοτικό δίκτυο άρδευσης, (γ) κανόνες χρήσης του δικτύου και του νερού άρδευσης, (δ) οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των χρηστών του δικτύου, (ε) τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των υδρονομένων άρδευσης, (στ) τα αρμόδια δημοτικά όργανα στα θέματα άρδευσης, (ζ) το γενικό πλαίσιο για τον καθορισμό και την επιβολή των τελών άρδευσης, (η) απαγορεύσεις και παραβάσεις, τα αναλογούντα για κάθε παράβαση πρόστιμα, καθώς και τα αρμόδια δημοτικά όργανα για την επιβολή, βεβαίωση και είσπραξη των προστίμων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.17: Καταγραφή ιδιωτικών και δημοτικών (ΤΟΕΒ/ Δήμου) γεωτρήσεων στο Δήμο Βέροιας

ΑΡΔΕΥΣΗ				
Γεωτρήσεις Άρδευσης	ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ	ΤΟΕΒ / ΔΗΜΟΥ	Ημερομηνία Καταγραφής	Πηγή
Δ. Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ	210	8	20/1/2016	Τμήμα Εγγειοβελτιωτικών Έργων
Δ.Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	76	25	20/1/2016	Τμήμα Εγγειοβελτιωτικών Έργων
Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ	268	8	20/1/2016	Τμήμα Εγγειοβελτιωτικών Έργων
Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ	326	1	20/1/2016	Τμήμα Εγγειοβελτιωτικών Έργων
Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	4	16	20/1/2016	Τμήμα Εγγειοβελτιωτικών Έργων
ΣΥΝΟΛΟ	884	58		

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΧΑΡΤΗΣ 3.2: Καταγραφή ιδιωτικών γεωτρήσεων στις ΔΕ Δήμου Βέροιας

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία δεδομένων από ΓΠΣ (GIS) Δήμου Βέροιας

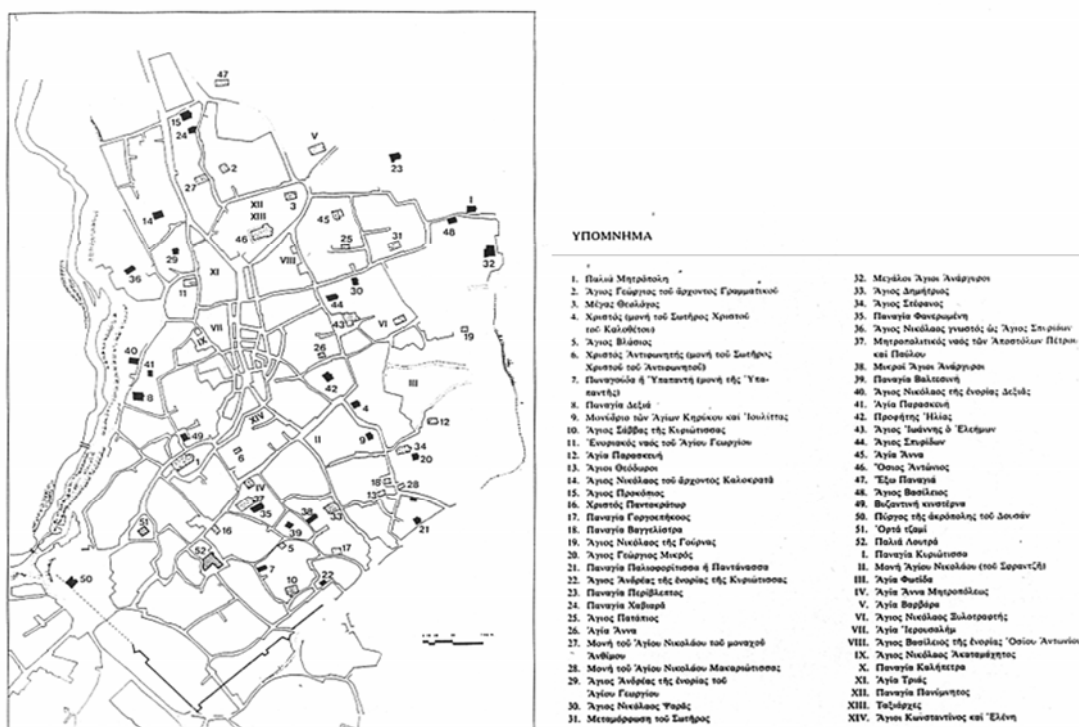
3.5 ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ – ΧΩΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΠΟΛΗ ΒΕΡΟΙΑΣ: ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

Ο αστικός χώρος της Βέροιας διαμορφώνεται στη διάρκεια μια μακράς ιστορικής περιόδου και τον προσδιορίζουν μια σειρά από παράγοντες: ο γεωγραφικός τόπος, το τοπίο, η λειτουργική και κοινωνική διάρθρωσή του, το σχέδιο της πόλης, οι νησίδες – γειτονιές και τα μοναδικά στοιχεία – μνημεία.¹

Η πόλη της Βέροιας, χτισμένη αμφιθεατρικά στους ανατολικούς πρόποδες του Βερμίου Όρους και σε υψόμετρο 160 μέτρων, σχηματίζει έναν φυσικό εξώστη με θέα στον μακεδονικό κάμπο. Στα δυτικά η πόλη οριοθετείται από τον Τριπόταμο ποταμό. Η πόλη, από την ίδρυσή της, είχε αμυντικό χαρακτήρα και φρουριακή οργάνωση. Η στρατηγική και οχυρή της θέση επιτρέπει τον έλεγχο της ανοικτής πεδιάδας και του περάσματος της Καστανιάς προς τη Δυτική Μακεδονία. Αυτή η φρουριακή – αμυντική δομή αναπαράγεται και στο εσωτερικό της πόλης, στις επιμέρους ενότητες του αστικού ιστού, στις συνοικίες που κατοικούν οι διάφορες εθνικές κοινότητες.² Η πόλη διατηρεί αυτή την αμυντική δομή ακόμα και κατά τις ειρηνικές περιόδους της Οθωμανικής κυριαρχίας.

Ο αστικός ιστός της Βέροιας, ως τα μέσα σχεδόν του εικοστού αιώνα, διατηρούσε ανέπαφο το μεσαιωνικό του χαρακτήρα ενώ μέχρι σήμερα είναι πολλά τα διάσπαρτα μνημεία και βυζαντινοί ναοί που διατηρούνται εντός του σύγχρονου ιστού της πόλης (χάρτης 3.3)

ΧΑΡΤΗΣ 3.3: Ο ιστός της Βέροιας πριν την εφαρμογή του Ρυμοτομικού Σχεδίου και η θέση των μνημείων της πόλης. **ΠΗΓΗ:** Παπαζώτος, 1994 & Κατσαβουνίδου, 1996.

¹ Καλογήρου, Ν. (1990) «Βέροια», Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική, Αθήνα: Μέλισσα

² Κατά την περίοδο της Οθωμανικής κυριαρχίας, η πόλη εμφανίζει διακριτές φυλετικές – πολιτισμικές ενότητες: οι ντόπιοι Βεροιώτες έλληνες ήταν οι παλαιότεροι κάτοικοι και κατείχαν το ανατολικό και βόρειο τμήμα της πόλης. Ο τούρκικος πληθυσμός ήταν συγκεντρωμένος στο νότιο τμήμα, στο οποίο και βρισκόταν η ακρόπολη, η έδρα του διοικητή και η φρουρά. Υπήρχε μια μικρή βλάχικη κοινότητα, κα τέλος η εβραϊκή συνοικία – ο εβραϊομαχαλάς – που από αρκετά παλιά (από την εποχή ίσως του Αποστόλου Παύλου) βρισκόταν, περικλειστη και απομονωμένη εκτός τειχών, κοντά στο Τριπόταμο. Τόπος κοινής συνάντησης όλων των κοινοτήτων ήταν η Αγορά, στο κέντρο των ελληνικών συνοικιών.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΕΡΟΙΑΣ – ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΙ ΤΟΠΟΙ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΑ

Ως διατηρητέοι ιστορικοί τόποι, στο κέντρο της Βέροιας έχουν οριστεί με σχετικά διατάγματα τέσσερεις περιοχές: πρόκειται για περιοχές εκατέρωθεν του άξονα της οδού Μητροπόλεως, η Εβραϊκή Συνοικία και η συνοικία της Παναγίας Δεξιάς από την μια πλευρά, και της Κυριώτισσας και οδού Κοντογεωργάκη από την άλλη. Έτσι αναφέρονται οι περιοχές στο Π.Δ. αναθεώρησης του ρυμοτομικού σχεδίου της πόλης, το οποίο και καθορίζει τις χρήσεις και τους όρους και περιορισμούς δόμησης σε αυτές (ΦΕΚ 1209 / Δ' / 28-9-1993).

Η Κυριώτισσα αποτελεί το καλύτερο σωζόμενο παράδειγμα από τις ελληνικές συνοικίες. Οι κατοικίες οργανώνονται γύρω από συλλογικούς πυρήνες, με περικλειστούς υπαίθριους χώρους και με τις εκκλησίες στη θέση του κοινωνικού κέντρου. Οι γειτονίες ακολουθούν τον τύπο της κλειστής οικοδομικής νησίδας με κεντρικό αίθριο όπου συχνά χωροθετείται η εκκλησία ως κοινωνικό σημείο αναφοράς – μια σαφής συγγένεια με το μοναστηριακό πρότυπο με κέντρο το καθολικό της μονής.³

Ο ιστός της πόλης εντός της Κυριώτισσας είναι κλειστός προς το εξωτερικό, χωρίς καθόλου ή με λίγα ανοίγματα στο ισόγειο των κτιρίων, ενώ αντίθετα είναι ανοιχτός προς το εσωτερικό του οικοδομικού τετραγώνου, με συγκοινωνούντες ημιυπαίθριους χώρους. Στον όροφο, οι κατασκευές ανοίγονται προς όλες τις κατευθύνσεις με προεξοχές – σαχνισιά προς τον δρόμο και ανοιχτούς εξώστες – χαγιάτια προς την εσωτερική αυλή.

Η εβραϊκή συνοικία της **Μπαρμπούτας** διασώζεται σχεδόν ακέραια. Έχει ανάλογη δομή και οργάνωση με την Κυριώτισσα. Οι κατοικίες είναι κτισμένες με σύστημα συνεχές σχηματίζοντας ένα τρίγωνο κλειστό και οχυρό προς το εξωτερικό, που ορίζεται από τον προταμό Τριπόταμο, τα τείχη της πόλης και το μέτωπο της οδού Μεραρχίας, όπου το μοναδικό πέρασμα που αφήνει έκλινε παλαιότερα με μεγάλη δίφυλλη θύρα. Το κοινωνικό κέντρο της συνοικίας αποτελούσε η Συναγωγή, η οποία είναι ενσωματωμένη στη σειρά των κατοικιών που βλέπουν προς τον Τριπόταμο.

Οι παραπάνω περιοχές ορίστηκαν ως ιστορικοί τόποι, με διαδοχικά διατάγματα που εκδόθηκαν από το Υπουργείο Πολιτισμού:

Φ31/61132/6993/ΠΕ/4-3-77, ΦΕΚ 266Β' Υπουργείου Πολιτισμού
ΔΙΛΑΠ/Γ/2772/24295/2-4-79, ΦΕΚ 464Β' Υπουργείου Πολιτισμού
Γ/983/25315/25-4-80, ΦΕΚ 468Β' Υπουργείου Πολιτισμού
Γ/1595/26-6-85, ΦΕΚ 453Β' Υπουργείου Πολιτισμού

Οι ιστορικές περιοχές καλύπτουν μια επιφάνεια 115 στρεμμάτων περίπου και αποτελούν το 1/30 της επιφάνειας της σύγχρονης πόλης της Βέροιας. Στις περιοχές αυτές υπάρχουν συνολικά 300 κτήρια από τα οποία τα μισά περίπου είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα. Εντός των περιοχών αυτών βρίσκονται και 23 ναοί από τους συνολικά 48 διατηρητέους της πόλης. Συνολικά, δηλαδή, στις περιοχές αυτές συγκεντρώνονται τα ¾ του συνόλου των διατηρητέων κτισμάτων της πόλης (180 από τα 240).⁴

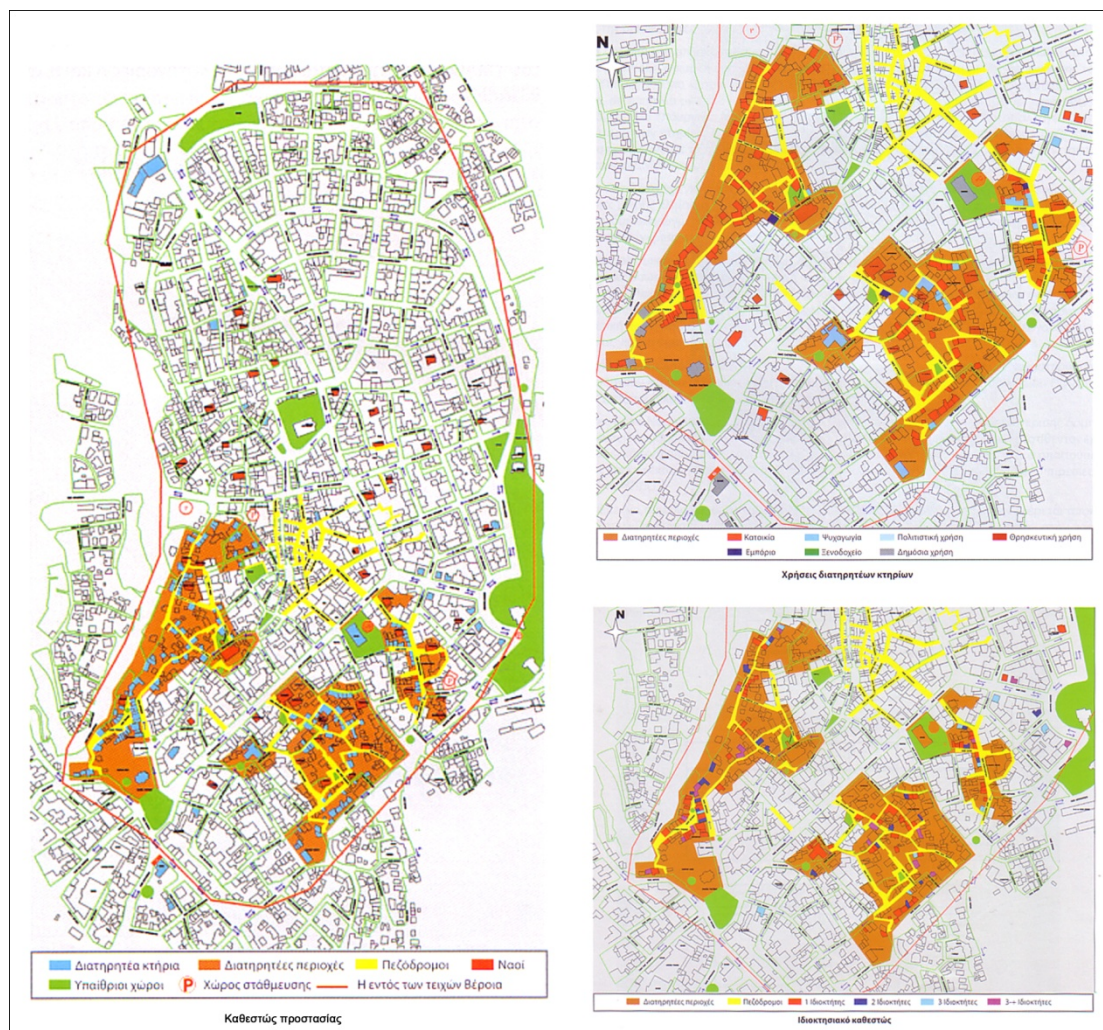
Η προστασία των διατηρητέων κτιρίων στο ιστορικό κέντρο διέπεται από το πλαίσιο των κηρύξεων προστασίας του Υπουργείου Μακεδονίας Θράκης και του Υπουργείου Πολιτισμού. Ο μεγαλύτερος αριθμός των κηρύξεων (εκτός των ναών) έγινε από το Υπουργείο Μακεδονίας Θράκης και περιλαμβάνουν 113 κτίρια, ενώ τα αντίστοιχα κηρυγμένα από το Υπουργείο Πολιτισμού είναι 35. Επιπλέον, 10 κτίρια είναι κηρυγμένα και

³ Καλογήρου (1990).

⁴ Στοιχεία από έκδοση «Ιστορικό Κέντρο Βέροιας – Τοπικό Σχέδιο Δράσης», ΕΥ – URBACT II & Δήμος Βέροιας, Βέροια: 2013

από τα δύο Υπουργεία.

Οι υφιστάμενες χρήσεις των διατηρητέων, σύμφωνα με μελέτη του 2013,⁵ στο ιστορικό κέντρο περιλαμβάνουν: κατοικία, αναψυχή / συνάθροιση κοινού (μπαρ, καφέ, εστιατόρια) γραφεία, θρησκευτικοί χώροι, δημόσια χρήση, εμπόρια και ξενοδοχεία. Ως προς την κυκλοφοριακή οργάνωση των περιοχών αυτών, υπάρχει ένα εκτεταμένο δίκτυο πεζοδρόμων και δρόμων ήπιας κυκλοφορίας (Χάρτης 3.4).

ΧΑΡΤΗΣ 3.4: Χαρακτηρισμένοι ιστορικοί τόποι στο κέντρο της Βέροιας. Καθεστώς προστασίας, χρήσεις διατηρητέων κτιρίων και ιδιοκτησιακό καθεστώς

ΠΗΓΗ: Μελέτη URBACT II / Δήμος Βέροιας, 2013

Το πλήθος των διατηρητέων νεώτερων κτιρίων που βρίσκονται διάσπαρτα στον αστικό ιστό της Βέροιας (εκτός των μνημείων – ναών), συνιστά ένα σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα που αξιοποιείται ήδη και μπορεί να αξιοποιηθεί περαιτέρω με τη στέγαση σύγχρονων πολιτιστικών και άλλων χρήσεων και την ένταξή τους στη σύγχρονη ζωή της πόλης.

Ανάμεσα σε αυτά, η ολοκλήρωση του Λαογραφικού Μουσείου στο Αρχοντικό Σαράφογλου, η αποκατάσταση και ολοκλήρωση των μελετών για την οικία Ν. Χατζίκου που πρόσφατα πέρασε στην κυριότητα του Δήμου και η στέγαση σε αυτό του Λυκείου Ελληνίδων, η κήρυξη

⁵ «Ιστορικό Κέντρο Βέροιας – Τοπικό Σχέδιο Δράσης», EU – URBACT II & Δήμος Βέροιας, Βέροια: 2013

ως διατηρητέο και η αποκατάσταση της οικίας Καραναστάση και η συντήρηση των δημοτικών κτιρίων στη συνοικία της Μπαρμπούτας (κτίριο Μπέκα, «Όλγανος», κτίριο Γενικών Αρχείων του Κράτους) αποτελούν σημαντικές προτεραιότητες.

ΕΙΚΟΝΑ 3.1: Οικία Ν. Χατζίκου επί της οδού Κεντρικής. Εικόνα και σχέδια κατόψεων και όψεων. **ΠΗΓΗ:** Μελέτη URBACT II / Δήμος Βέροιας, 2013 και Κατσαβουνίδου, 1996

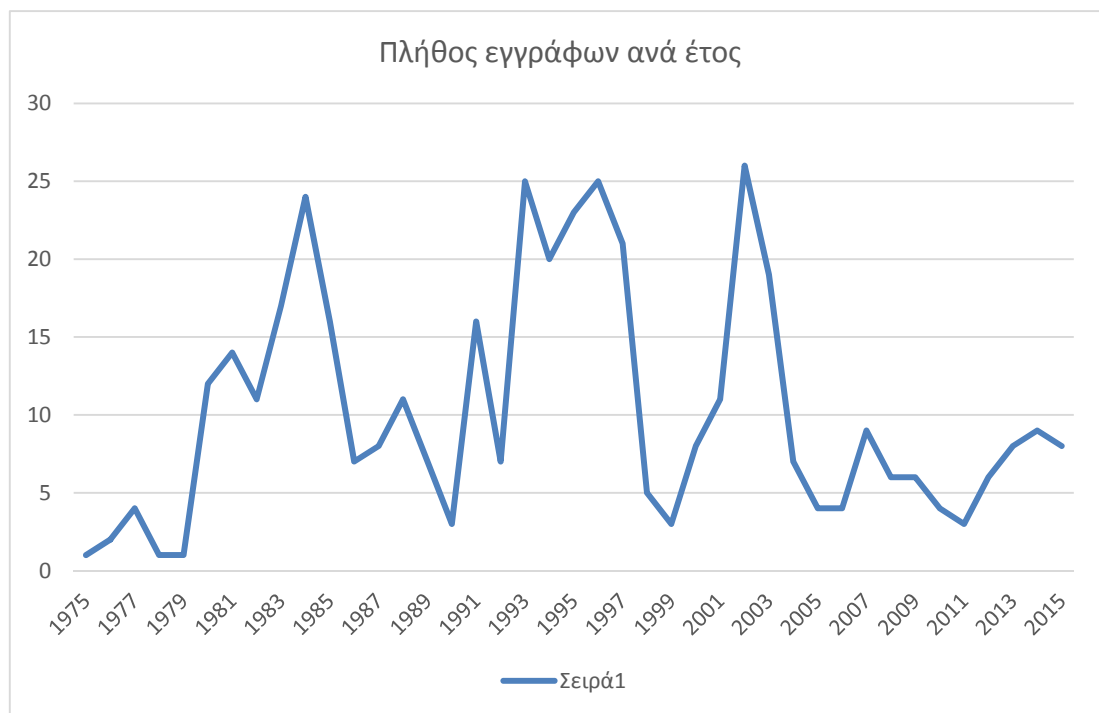
Από την άλλη πλευρά, το πλήθος των ερειπωμένων κτισμάτων (χαρακτηρισμένων ως διατηρητέων ή μη) που βρίσκονται διάσπαρτα στο ιστό της πόλης ή εντός των κρηυγμένων

ιστορικών τόπων, αποτελεί πολλές φορές ένα σημαντικό πρόβλημα, ως προς την επικινδυνότητά τους για την δημόσια ασφάλεια. Το πρόβλημα γίνεται φανερό από το πλήθος των εκθέσεων επικινδυνότητας που συντάσσονται από την αρμόδια υπηρεσία (Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών) όπως φαίνεται στον Πίνακα 3.16 και το αντίστοιχο Διάγραμμα 3.1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.18: Έγγραφα - Εκθέσεις επικινδυνότητας κτισμάτων ανά δεκαετία

Εκθέσεις επικινδυνότητας κτισμάτων	
Έτος καταγραφής	Πλήθος εγγράφων
1975 - 1984	87
1985 - 1994	120
1995 - 2004	148
2005 - 2014	59
2015	8
ΣΥΝΟΛΟ	422

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων από Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών

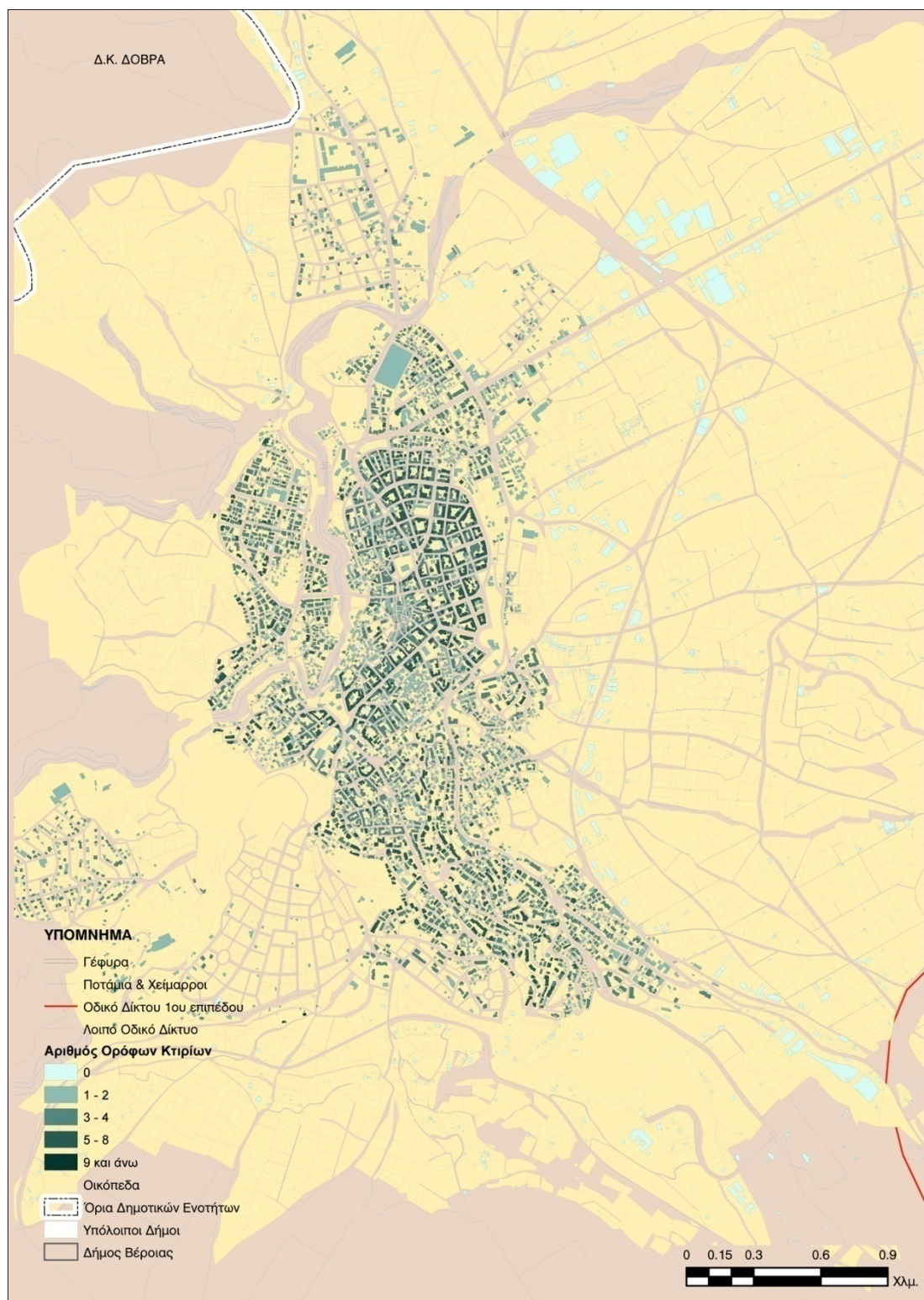
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.1: Έγγραφα - Εκθέσεις επικινδυνότητας κτισμάτων ανά έτος 1975-2015

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων από Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.19. Συνοπτική πολεοδομική πληροφορία για την πόλη της Βέροιας

Πολεοδομική Πληροφορία			
A. Ανάλυση εντός σχεδίου εκτάσεων (ΒΕΡΟΙΑ ΜΟΝΟ)			
	στρ.	% κάλυψης	Ημερομηνία Καταγραφής
Σύνολο εντός σχεδίου εκτάσεων [στρ.] (ΒΕΡΟΙΑ μόνο)	4.540		ΦΕΚ 865Δ/ 1986
Οικοδομήσιμοι χώροι (ΒΕΡΟΙΑ)	2.862	63,05	
Κοινόχρηστοι χώροι (ΒΕΡΟΙΑ)	1.677		
Κοινοφελείς χώροι			
B. Ανάλυση κοινόχρηστων χώρων			
	στρ.	% κάλυψης	Ημερομηνία Καταγραφής
Χώροι κυκλοφορίας: ΔΡΟΜΟΙ & ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΑ (ΒΕΡΟΙΑ)	1.310	26,4%	
Χώροι κυκλοφορίας: ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΙ (ΒΕΡΟΙΑ)	67,727	1,40%	
Οργανωμένοι κοινόχρηστοι χώροι	525	10,71%	
Χώροι αστικού πρασίνου (πάρκα, πλατείες άλση, νησίδες)	514	10,40%	
ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΤΟΠΟΙ			
Ιστορικός Τόπος	ΦΕΚ, Περιγραφή (Όρια, έκταση, χαρακτηριστικά κλπ.)		
Κέντρο Βέροιας	Γ/983/25315/25-4-80, ΦΕΚ 468Β' Υπουργείου Πολιτισμού		
Κέντρο Βέροιας	Γ/1595/26-6-85, ΦΕΚ 453Β' Υπουργείου Πολιτισμού		
Κέντρο Βέροιας	Φ31/61132/6993/ΠΕ/4-3-77, ΦΕΚ 266Β' Υπουργείου Πολιτισμού		
Μπαρμπούτα	ΔΙΛΑΠ/Γ/2772/24295/2-4-79, ΦΕΚ 464Β' Υπουργείου Πολιτισμού		

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

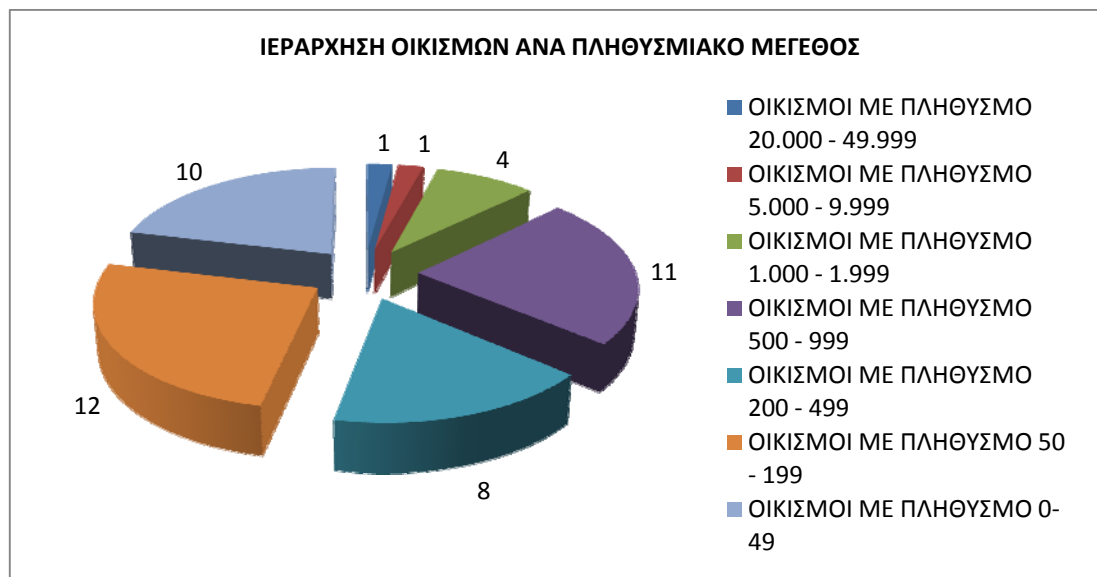
ΜΕΡΟΣ Α – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΧΑΡΤΗΣ 3.5: Ύψη ορόφων κτιρίων στην πόλη της Βέροιας

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία δεδομένων από ΓΠΣ (GIS) Δήμου Βέροιας

ΔΟΜΗ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Το οικιστικό δίκτυο του Δήμου αποτελείται από έναν οικισμό κατηγορίας 20.000 – 49.999 κατοίκων (η Βέροια), έναν οικισμό κατηγορίας 5.000 – 9.999 κατοίκων (το Μακροχώρι), 4 οικισμούς κατηγορίας 1.000 – 1.999 κατοίκων ενώ όλοι οι υπόλοιποι 41 οικισμοί έχουν πληθυσμό κάτω από 1.000 κατοίκους.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.2: Ιεράρχηση οικισμών του Δήμου ανά πληθυσμιακό μέγεθος.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ και ίδια επεξεργασία

Όσον αφορά τη δυναμική των οικισμών, και σε βάθος εικοσαετίας (1991 έως 2011), παρατηρούμε ότι η Βέροια σημειώνει αύξηση 14% του πληθυσμιακού της μεγέθους. Επίσης, οι οικισμοί που σημειώνουν τη μεγαλύτερη αύξηση είναι:

Α) Οι κοντινοί στη Βέροια οικισμοί, σε μικρή απόσταση έως 6 χιλιόμετρα από το κέντρο της Βέροιας, που έχουν χαρακτηριστικά περιοχής περιαστικής κατοίκησης (με μονοκατοικίες), όπως η Καλή Παναγιά, το Λαζοχώρι, το Κάτω Κομνηνείο, τα Ασώματα, η Πατρίδα, η Ράχη, ο Τριπόταμος, η Άμμος κλπ.

Β) Επίσης κοντινοί στη Βέροια οικισμοί, ανεπτυγμένοι ως τοπικά κέντρα, όπως το Μακροχώρι, ο Άγιος Γεώργιος, η Κουλούρα.

Αντίθετα, τη μεγαλύτερη συρρίκνωση εμφανίζουν όλοι οι ημιορεινοί οικισμοί των Πιερίων (πρώην Δήμος Μακεδονίδας), καθώς και οι ορεινοί και ημιορεινοί οικισμοί τόσο της Δημοτικής Ενότητας Βέροιας (Καστανιά, Κάτω Βέρμιο κλπ.) όσο και των άλλων Δημοτικών Ενοτήτων (Φυτειά και Τρίλοφος στη Δ.Ε. Δοβρά, Συκιά στη Δ.Ε. Βεργίνας)⁶.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.20: Μεταβολές πληθυσμού ανά οικισμό

	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 1991-2011 %	ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΙΚΗ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΕΡΟΙΑΣ
Καλή Παναγιά	28	211,11%	5,3
Λαζοχώρι	380	127,54%	5,7

⁶ Για αναλυτικά στοιχεία για τη δημογραφική εξέλιξη των εντός σχεδίου οικισμών στην ΔΕ Βέροιας μεταξύ των απογραφών ΕΛ.ΣΤΑΤ 2001 και 2011, βλ. κεφάλαιο 1.3 – Δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά Δήμου Βέροιας

Κάτω Κομνήναιο	43	43,33%	2,1
Ασώματα	607	40,84%	5,3
Πατρίδα	1492	26,76%	5,6
Γεωργιανοί	449	23,01%	8,4
Ράχη	610	21,76%	5,1
Τριπόταμος	553	20,74%	5,6
Άγιος Γεώργιος	1763	19,77%	
Μακροχώρι	5189	19,62%	
Μέση	568	17,36%	
Βέροια	43158	14,00%	
Άμμος	198	12,50%	
Κουλούρα	992	6,90%	
Αγία Βαρβάρα	896	0,00%	
Προφήτης Ηλίας	0	0,00%	
Βεργίνα	1242	-1,04%	
Άγιος Νικόλαος	68	-1,45%	
Νέα Νικομήδεια	801	-1,48%	
Διαβατός	1276	-2,97%	
Κουμαριά	243	-3,57%	
Ταγαροχώρι	182	-6,19%	
Κομνήναιο	70	-9,09%	
Αγία Μαρίνα	864	-9,81%	
Παλατίτσια	834	-10,03%	
Ξηρολίβαδο	96	-17,95%	
Λευκόπετρα	59	-18,06%	
Παλαιά Λυκογιάννη	161	-20,30%	
Τρίλοφος	615	-24,82%	
Συκιά	278	-26,26%	
Ριζώματα	816	-27,72%	
Φυτειά	409	-30,09%	
Δάσκιο	286	-30,24%	
Σφηκιά	382	-32,39%	
Μετόχιο Προδρόμου	110	-32,52%	
Νέα Λυκογιάννη	399	-36,97%	
Πολύδενδρο	123	-46,75%	
Κουτσοχώρι	52	-61,76%	
Χαράδρα	17	-65,31%	
Καστανιά	84	-67,69%	
Κυδωνοχώρι	3	-70,00%	
Μικρή Σάντα	32	-73,77%	
Ελαφίνα	8	-80,95%	
Πόρος	9	-83,33%	
Κάτω Βέρμιο (Σέλι)	75	-83,80%	

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ και ίδια επεξεργασία

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.21: Πολεοδομημένες εκτάσεις όλων των οικισμών του Δήμου Βέροιας, ανά Δημοτική Ενότητα.

ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΕΝΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		
	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ ΕΝΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ (σε στρέμματα)
	ΒΕΡΟΙΑ (πόλη)	4.540
	Αγία Βαρβάρα	220
	Άμμος	116
	Ασώματα	177
	Γεωργιανοί	350
	Καστανιά	170
	Κάτω Κομνήνιο	32
	Κομνήνιο	42
	Κουμαριά	155
	Λαζοχώρι	134
	Λευκόπετρα	35
	Μέση	346
	Μικρή Σάντα	96
	Ξηρολίβαδο	260
	Ραχιά	291
	Σέλι	350
	Ταγαροχώρι	124
	Τριπόταμος	137
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΟΙΑΣ	7.575
	Διαβατός	644
	Κουλούρα	484
	Μακροχώρι	1867
	Νέα Λυκογιάννη	273
	Νέα Νικομήδεια	423
	Παλιά Λυκογιάννη	152
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	3.843
	Βεργίνα	900
	Μετόχι	71
	Παλατίτσια	464
	Συκιά	187
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΓΙΝΑΣ	1.622
	Άγιος Γεώργιος	782
	Αγία Μαρίνα	241
	Κωστοχώρι	111
	Πατρίδα	635
	Τρίλοφος	277
	Φυτειά	218
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΟΒΡΑ	2.264
	Δάσκιο	132
	Ελαφίνα	44
	Πολυδένδρι	200
	Ριζώματα	382
	Σφηκιά	195
	Χαράδρα	50
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	1.003
	ΣΥΝΟΛΟ Ο.Τ.Α.	16.307

Πηγή: ΓΣΠ Δήμου Βέροιας

ΙΣΧΥΟΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) ΒΕΡΟΙΑΣ

Ο Δήμος Βέροιας έχει οικισμούς κάτω των 2000 κατοίκων στους οποίους έχουν καθοριστεί τα όρια τους, οι όροι και περιορισμοί δόμησης με απόφαση Νομάρχη και Γ.Π.Σ. το οποίο εγκρίθηκε με την αριθ. 34992/1436/14-5-86 απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 865 Δ'/23-9-1986). Το 1993 με την αριθ. 167/10/8-1-93 απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ εγκρίθηκε σημειακή τροποποίηση του ΓΠΣ που αφορούσε τις επιτρεπόμενες χρήσεις.

Σύμφωνα με το Γ.Π.Σ. του '86 η περιοχή είχε 20 πολεοδομικές ενότητες που οργανώνονταν ανεξάρτητα η κάθε μία, με σκοπό να καλύπτουν τις ανάγκες 45000 περίπου κατοίκων, και να έχουν πληρότητα όσον αφορά τις κοινωφελείς χρήσεις. Οι 17 από αυτές τις πολεοδομικές ενότητες αφορούν το κυρίως πολεοδομικό συγκρότημα της πόλης ενώ οι υπόλοιπες αφορούν τις περιοχές Πανόραμα, Εργοχώρι καθώς και την περιοχή επέκτασης στους Στρατώνες. Τέλος για τις 20 πολεοδομικές ενότητες είχαν καθοριστεί μέσοι συντελεστές δόμησης και μέσες μικτές πυκνότητες.

Το 2005 εγκρίθηκε η τροποποίηση του Γ.Π.Σ. Βέροιας με Απόφαση Γενικού Γραμματέα με αριθμό 5558/06-07-2005 και καθορίστηκαν νέες περιοχές επέκτασης του σχεδίου. Με την τροποποίηση του 2005 το προγραμματικό μέγεθος του πληθυσμού έγινε 50.900 κάτοικοι και με τις προβλεπόμενες επεκτάσεις οι πολεοδομικές ενότητες αυξήθηκαν κατά τρεις. Έτσι πλέον η Βέροια έχει 25 πολεοδομικές ενότητες.

Περιοχές επέκτασης σύμφωνα με το Γ.Π.Σ. 2005

Α) Περιοχή Κάτω Εληάς: Η περιοχή εμπίπτει στη ζώνη οικιστικού ελέγχου με στοιχείο 8 και αναπτύσσεται μεταξύ της Ανατολικής Περιφερειακής οδού και του υφιστάμενου σχεδίου πόλης. Εντάσσεται στην πολεοδομική ενότητα 25 συνολικής έκτασης 28,4Ha με συντελεστή δόμησης 0,6 . Η ένταξη στοχεύει στην αναβάθμιση και εξυγίανση της περιοχής με την ενίσχυση των χρήσεων κατοικίας και τοπικού κέντρου που ήδη αναπτύσσονται στην περιοχή.

Β) Περιοχή Νοσοκομείου και στρατοπέδου «ΚΡΟΜΠΑ»: Η ευρύτερη περιοχή ήταν ήδη χαρακτηρισμένη σύμφωνα με τη ΖΟΕ Βέροιας (ΦΕΚ 338/2-2- 1989), με το στοιχείο 2, ουσιαστικά αποτελούσε ζώνη που προοριζόταν για οικιστική ανάπτυξη και αποτελείται από τρία τμήματα:

1. Το πρώτο τμήμα έκτασης 3,9 Ha περίπου είναι η έκταση μεταξύ του υφιστάμενου σχεδίου και των γραμμών υψηλής τάσης της ΔΕΗ. Διαιρείται από την υφιστάμενη Επαρχιακή Οδό Βέροιας – Αγίας Βαρβάρας σε δύο επιμέρους περιοχές οι οποίες λόγω της φυσικής τους συνέχειας με τις πολεοδομικές ενότητες 14 και 15, αλλά και τις τάσεις επέκτασης των χρήσεων των πολεοδομικών αυτών ενότητων εντάχθηκαν σε αυτές με αποκλειστική χρήση την κατοικία και συντελεστή δόμησης 0,8.
2. Το δεύτερο τμήμα έκτασης 7,0 Ha αποτελεί η επίπεδη έκταση παράλληλα με την οδό Βέροιας- Αγίας Βαρβάρας που κυρίως καταλαμβάνεται από τις εκτάσεις του πρώην στρατοπέδου «ΚΡΟΜΠΑ». Εντάσσεται στην πολεοδομική ενότητα 24.
3. Το τρίτο τμήμα έκτασης 54,9 Ha είναι η περιοχή εκατέρωθεν της ΕΠ.Ο. Βέροιας – Ασωμάτων που φτάνει μέχρι το νοτιοδυτικό όριο της Ζ.Ο.Ε.

Τα δύο τελευταία τμήματα της επέκτασης, λόγω της παρεμβολής της δασικής έκτασης και της φυσικής τους συνέχειας, αποτέλεσαν δύο ξεχωριστές πολεοδομικές ενότητες, τις Π.Ε. 24 και 23 αντίστοιχα. Συγκεκριμένα, το ανατολικό τμήμα της περιοχής επέκτασης που βρίσκεται στην είσοδο της πόλης, θέση που σήμερα καταλαμβάνεται από τις εγκαταστάσεις

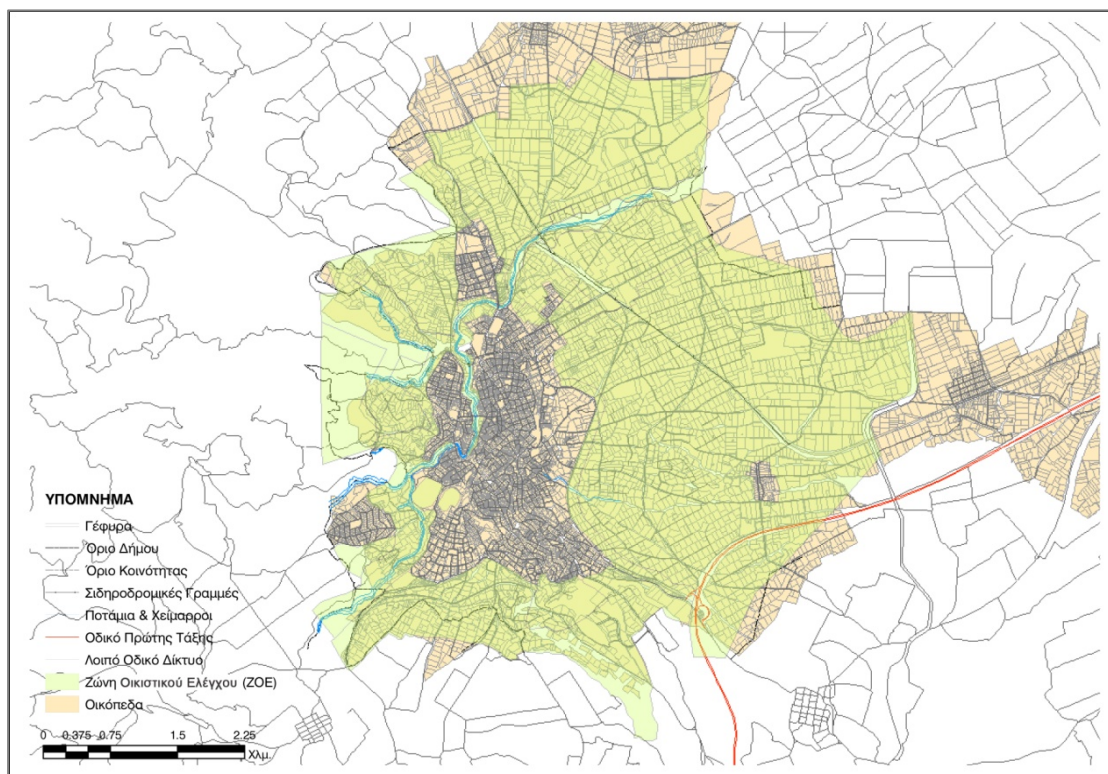
του στρατοπέδου «ΚΡΟΜΠΑ» και του Δημοτικού παρκινγκ μέχρι την ζώνη των γραμμών υψηλής τάσης της ΔΕΗ – αποτελεί τη Π.Ε.24. Με την αριθ. 2149/16-7-2004 απόφαση Γ. Γραμματέα Περιφέρειας Κ. Μακεδονίας εγκρίθηκε τοπικό ρυμοτομικό σχέδιο για την ανέγερση Διοικητικού Κέντρου ν. Ημαθίας με τον καθορισμό χώρων Διοικητηρίου, Δικαστικού Μεγάρου(έχει ήδη κατασκευαστεί) Αστυνομίας και Κοινοφελών χρήσεων. Στο υπόλοιπο τμήμα της Π.Ε. σύμφωνα με την μελέτη πολεοδόμησης που εκπονείται προβλέπονται χρήσεις λειτουργιών κέντρου πόλης με συντελεστή δόμησης 0,8.

Στην περιοχή επίσης, είναι εγκατεστημένο το εργοστάσιο του Δήμου Βέροιας και κατά μήκος της οδού Πιερίων αναπτύσσονται χρήσεις χονδρεμπορίου.

Η χωροθέτηση των χρήσεων αυτών στην είσοδο της πόλης, εξασφαλίζει την εύκολη πρόσβαση και την κάλυψη των αναγκών των κατοίκων της Βέροιας και της ευρύτερης περιοχής της. Το δυτικό τμήμα της περιοχής επέκτασης, αποτελεί την Π.Ε. 23. Αυτή η ενότητα παρουσιάζει ενδιαφέρον φυσικό περιβάλλον. Η περιοχή αυτή επιλέχθηκε για χρήσεις αμιγούς και γενικής κατοικίας και θα έχει συντελεστή δόμησης 0,6. Εξαιρέθηκαν από την ένταξη τα μεγάλα πρανή και οι εκτάσεις οι οποίες αποτελούν φυσική συνέχεια του Άλσους Παπάγου και βρίσκονται νοτιοδυτικά του δημοτικού γκαράζ και του στρατοπέδου «ΚΡΟΜΠΑ», στο κέντρο περίπου της περιοχής επέκτασης. Οι κλίσεις του εδάφους και το φυσικό περιβάλλον στη ζώνη αυτή, την καθιστούν ακατάλληλα για δόμηση. Επίσης, εξαιρέθηκε του σχεδίου, ζώνη εκατέρωθεν των γραμμών υψηλής τάσης που καθορίστηκε από τη ΔΕΗ σε απόσταση 20μ και 25μ από αυτές.

Τέλος, σημειακές επεκτάσεις προβλέφθηκαν στις πολεοδομικές ενότητες 7 και 15 περιοχή Κόδρου και Άλσους Παπάγου αντίστοιχα.

ΖΟΕ Βέροιας (ΦΕΚ 338/2-2-1989)

ΧΑΡΤΗΣ 3.6: Γενική οριοθέτηση Ζωνών Οικιστικών Ελέγχου Βέροιας
ΠΗΓΗ: Επεξεργασία δεδομένων από ΦΕΚ / Χάρτης βάσης; ΓΠΣ (GIS) Δήμου Βέροιας

Με το Π.Δ. της 26-5-89 (ΦΕΚ 338 Δ'/2-2-1989) εγκρίθηκαν οι Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου, με τις οποίες καθορίστηκαν χρήσεις γης, το κατώτερο όριο κατάτμησης και οι όροι και περιορισμοί δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφιστάμενων του 1923 περιοχή του Δήμου Βεργίνας.

Με το Π.Δ. της 13-9-1993 (ΦΕΚ 528Δ/90) εγκρίθηκε σημειακή τροποποίηση στη ζώνη με στοιχείο 5 και με το Π.Δ. της 25-8-93 (ΦΕΚ1178Δ/93) τροποποιήθηκαν τα όρια τμημάτων των ζωνών 1 και 5 και δημιουργήθηκε η ζώνη οικιστικού ελέγχου με στοιχείο 8.

ΣΧΟΟΑΠ ΒΕΡΓΙΝΑΣ (ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΓΙΝΑΣ)

Η έγκριση του Σχεδίου Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης (ΣΧΟΟΑΠ) του Δήμου Βεργίνας Ν. Ημαθίας περιλαμβάνει την έγκριση του συνόλου των προτάσεων του Σχεδίου Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης (ΣΧΟΟΑΠ) του Δήμου Βεργίνας Ν. Ημαθίας, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 2508/1997, που περιλαμβάνει τα Δημοτικά Διαμερίσματα Βεργίνας, Παλατιτσίων, Συκιάς και Μετοχίου Προδρόμου και τους ομώνυμους οικισμούς (και την τροποποίηση της υπ' αριθμ. 69565/2987/7.10.1986 απόφασης του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ για την έγκριση του ΓΠΣ Βεργίνας και Παλατιτσίων).

Τα όρια του ΣΧΟΟΑΠ ταυτίζονται με τα διοικητικά όρια του Δήμου Βεργίνας, ο οποίος έχει συνολική έκταση 69.047 στρεμμάτων και πληθυσμό, σύμφωνα με την απογραφή (του έτους 2001) της ΕΣΥΕ, 2.478 κατοίκους.

Ειδικότερα το Σχέδιο αυτό περιλαμβάνει το Δομικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης του Δήμου Βεργίνας, το οποίο διαμορφώνεται με δεδομένα:

α) τη σημασία της Βεργίνας ως ενός από τους σημαντικότερους πόλους αρχαιολογικού ενδιαφέροντος της χώρας και την ανάγκη ανάδειξης του σημαντικού αυτού πολιτιστικού αγαθού, β) την ύπαρξη της περιοχής ιδιαίτερου φυσικού κάλλους που περιλαμβάνει το σύνολο σχεδόν του Δήμου και την ανάγκη ανάδειξης και προστασίας της και γ) τον αγροτικό χαρακτήρα της περιοχής αλλά και την αναδυόμενη προοπτική τουριστικής ανάπτυξης μέσω εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αρχαιολογικού, οικολογικού, αγροτουρισμού κ.λπ.) με παράλληλη εκτέλεση «ήπιων» υποδομών.

Οι βασικές αρχές της πρότασης διαμορφώνονται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις και το προγραμματικό πλαίσιο των ανωτέρων επιπέδων σχεδιασμού, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Ο προσδιορισμός ζωνών χρήσεων γης καθώς και όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός σχεδίου περιοχή του Δήμου λαμβάνει υπόψη τις αρχές της αειφορίας και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Βασικές επιλογές – προσεγγίσεις του σχεδιασμού του ΣΧΟΟΑΠ είναι οι ακόλουθες:

Ορίζει ζώνες που χρήζουν προστασίας, δηλαδή ζώνες με ιδιαίτερο καθεστώς, όπως:

- ✓ Οι αρχαιολογικές ζώνες Α και Α1, οι οποίες διατηρούν το χαρακτηρισμό τους ως ζώνες απόλυτης προστασίας και στις οποίες ισχύουν τα αναφερόμενα στην απόφαση κήρυξής τους: απαγορεύεται η δόμηση, η διάνοιξη οδών, η αλλοίωση του εδάφους, οποιασδήποτε μορφής εκσκαφική εργασία και συναφείς εργασίες, ενώ επιτρέπεται η κατά προορισμό χρήση γης, δηλαδή η γεωκτηνοτροφική, όπως ειδικότερα ορίζεται στην εν λόγω υπ. απόφαση.
- ✓ Η λοιπή οριοθετημένη και κηρυγμένη περιοχή του αρχαιολογικού χώρου Βεργίνας αποτελεί ζώνη προστασίας με ευνοϊκότερο καθεστώς δόμησης σε σχέση με τις αρχαιολογικές ζώνες Α και Α1.
- ✓ Η περιοχή που χαρακτηρίστηκε με την υπ' αριθμ. 8383/92/28.1.1993 (ΦΕΚ

79/Β΄/17.2.1993) υπουργική απόφαση ως τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους (ευρύτερη περιοχή του αρχαιολογικού χώρου Βεργίνας-Παλατισίων Ν. Ημαθίας). Αποτελεί μια ευρεία ζώνη προστασίας, της οποίας το καθεστώς εξειδικεύεται στη συνέχεια με τον καθορισμό επιμέρους Περιοχών Ελέγχου και Περιορισμού της Δόμησης (ΠΕΠΔ) και Περιοχών Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ), ανάλογα με τη φυσιογνωμία της κάθε περιοχής (δάση – δασικές εκτάσεις, γεωργική γη κ.λπ.).

- ✓ Η περιοχή δυτικά του οικισμού της Βεργίνας και βόρεια του τοπικού ρυμοτομικού σχεδίου του αρχαιολογικού μουσείου καθώς και η περιοχή «Μπαμπάκια» και «Άγιος Δημήτριος» των Παλατισίων, προβλέπονται ως ζώνες περιαστικού πρασίνου και αναψυχής (ΠΕΠ).
- ✓ Για την προστασία των Βυζαντινών Μνημείων, ορίζεται ότι για οποιαδήποτε οικοδομική δραστηριότητα προβλεφθεί στο άμεσο περιβάλλον τους, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της 11ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.

Ορίζονται τέσσερις ζώνες με δυνατότητα χωροθέτησης ήπιων τουριστικών εγκαταστάσεων. Η πρώτη εκτείνεται νότια και ανατολικά του οικισμού των Παλατισίων, η δεύτερη περιμετρικά του Μετοχίου Προδρόμου, η τρίτη περιοχή αφορά την περιοχή «Βάντα» του Δ.Δ. Συκιάς (νότια του ομώνυμου οικισμού) και η τέταρτη μία ζώνη ανάντη του ποταμού Κρασοπούλη, επίσης στο Δ.Δ. Συκιάς.

Στο βορειοανατολικό άκρο του Δήμου (σήμερα Δημοτικής Ενότητας Βεργίνας), εκτός των ορίων του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου, **προβλέπεται μια ζώνη με δυνατότητα εγκατάστασης παραγωγικών δραστηριοτήτων χαμηλής όχλησης**, περιοχή η οποία είναι προσβάσιμη μέσω του οδικού κόμβου Κουλούρας.

Προβλέπονται **τρεις ζώνες με δυνατότητα χωροθέτησης κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων**:

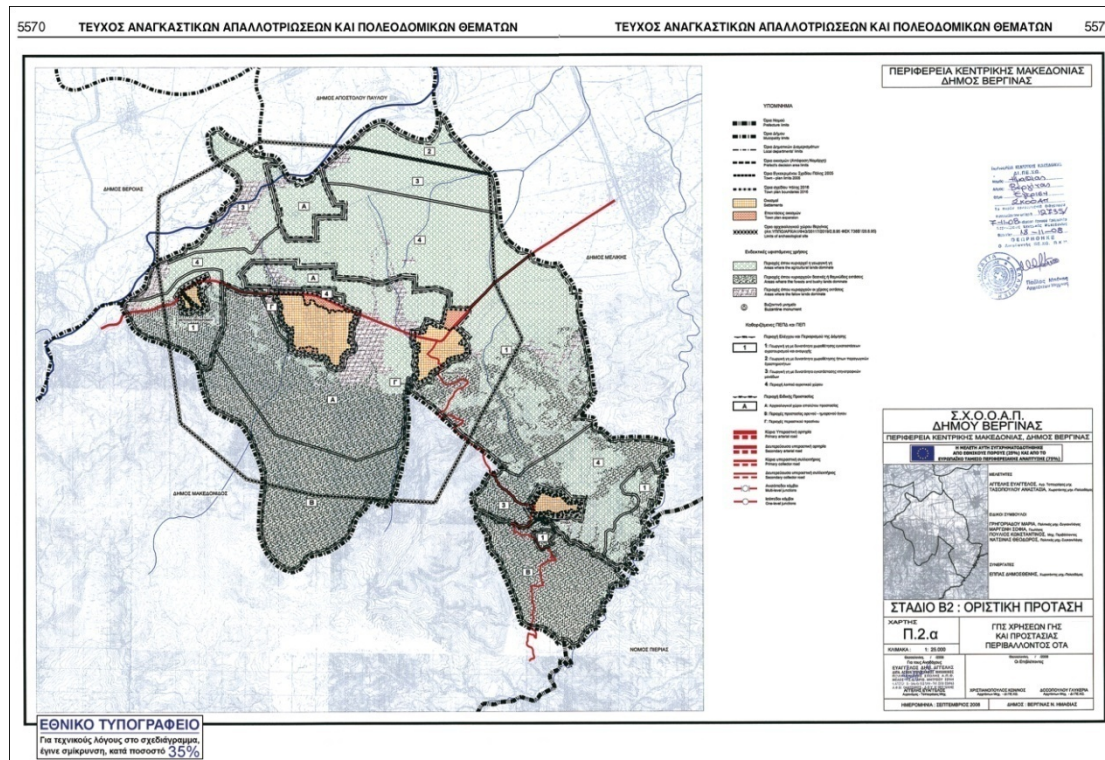
Προβλέπεται η **σύνδεση της Βεργίνας μέσω πεζοδρόμου – ποδηλατοδρόμου με την περιοχή του φράγματος Αγ. Βαρβάρας** ενώ μετά από ειδικές μελέτες – και μετά από προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας αρχαιολογικής υπηρεσίας – είναι σκόπιμη η σύνδεση μέσω πεζοδρόμων – περιπάτων (ή και ποδηλατοδρόμων κατά περίπτωση) των αρχαιολογικών χώρων μεταξύ τους αλλά και με τους οικισμούς, με τους χώρους πρασίνου και τα αξιόλογα ρέματα (π.χ. Βαθύλακκος κ.λπ.), με θέσεις αναψυχής (π.χ. Πλατάνια κ.λπ.) ή άλλες θέσεις αξιόλογου φυσικού-πολιτιστικού περιβάλλοντος του Δήμου, στις εντός και εκτός σχεδίου περιοχές.

Ως προγραμματικός πληθυσμός (με χρονική πρόβλεψη το έτος 2021), με βάση τον οποίο υπολογίζονται οι ανάγκες κοινωνικής υποδομής, ορίζονται οι 5.960 κάτοικοι για το σύνολο του Δήμου (πληθυσμός χωρητικότητας).

Προβλέπονται μικρής έκτασης επεκτάσεις των υφιστάμενων σχεδίων, μόνον στους δύο μεγαλύτερους οικισμούς του Δήμου, τη Βεργίνα και τα Παλατίτσια, που έχουν ως σκοπό να παραλάβουν τη μελλοντική ζήτηση τόσο για πρώτη όσο και για δεύτερη/αγροτική κατοικία.

Όσον αφορά **στο οδικό δίκτυο της ευρύτερης περιοχής της Δ.Ε. Βεργίνας**, η μελέτη ΣΧΟΟΑΠ προβλέπει μόνο την οργάνωση του κύριου οδικού δικτύου, όπου διατηρείται η υφιστάμενη ιεράρχηση ενώ παρακάμψεις των οικισμών Βεργίνας και Παλατισίων δεν προτείνονται, εξαιτίας της επαφής των δύο οικισμών με τη Ζώνη απολύτου προστασίας Α του αρχαιολογικού χώρου. Ορίζονται ακόμη οι γενικοί άξονες των κυκλοφοριακών ρυθμίσεων του υποκείμενου επιπέδου πολεοδομικής μελέτης και δίνονται κατευθύνσεις για τις αρχές οργάνωσης του βασικού δικτύου πεζοδρόμων (αλλά το ΣΧΟΟΑΠ δεν υπεισέρχεται σε κυκλοφοριακές ρυθμίσεις κατώτερης βαθμίδας και τοπικής κλίμακας).

Επιπλέον των προβλεπόμενων του ΣΧΟΟΑΠ Βεργίνας, υπάρχει η πρόσφατη έγκριση της αναοριοθέτησης αρχαιολογικού χώρου Αιγών με αρ. ΥΠ.ΠΟ.Α./ΓΔΑΠΚ/ ΔΙΠΚΑ/ ΤΑΧ/Φ43/ 68775/ 42337/ 4265/1677/ 30-4-2014 Απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού & Αθλητισμού για την «αναοριοθέτηση του αρχαιολογικού χώρου Αιγών, Τ.Κ. Βεργίνας, Δήμου Βέροιας, ΠΕ Ημαθίας Π.Κ.Μ.». Πλέον οποιαδήποτε άδεια ή έγκριση εντός του εγκεκριμένου ευρύτερου αρχαιολογικού χώρου πρέπει να λαμβάνει άδεια από τις υπηρεσίες του Υπ.Πο. σύμφωνα με το ν.3028/2002(ΦΕΚ 153/Α/28-6-2002). Η έκταση του χώρου είναι σχεδόν το σύνολο του πρώην Δήμου Βεργίνας.

ΧΑΡΤΗΣ 3.7: ΣΧΟΟΑΠ Βεργίνας – Χρήσεις Γης και Ζώνες Προστασίας Περιβάλλοντος
ΠΗΓΗ: ΦΕΚ 543 / 28-11-2008

3.6. ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ – ΔΙΚΤΥΑ

ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Από το Δήμο Βέροιας διέρχονται σημαντικοί οδικοί άξονες υπερτοπικού χαρακτήρα: η Εγνατία οδός (Α2), η Παλαιά Εθνική Οδός Βέροιας – Χαλκηδόνας – Θεσσαλονίκης και η Παλαιά Εθνική Οδός Βέροιας Κοζάνης μέσω Παναγίας Σουμελά. Το συνολικό μήκος των οδικών αυτών αξόνων, εντός των ορίων του Δήμου Βέροιας, είναι 101,40 μέτρα.

Όσον αφορά το υπόλοιπο υπερτοπικό οδικό δίκτυο, στο Δήμο Βέροιας βρίσκονται ή διέρχονται 7 επαρχιακές οδοί και 3 δημοτικές οδοί, συνολικού μήκους 342,20 μέτρων. Σημειώνεται ότι η συντήρηση των Επαρχιακών Οδών καθώς και των Δημοτικών οδών που περιλαμβάνονται στον παρακάτω πίνακα ανήκει, σύμφωνα με την 6297/27-08-2007 (ΦΕΚ 1866/Β/14-09-2007) Απόφαση Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας.

Στον παρακάτω πίνακα, δίνονται τα μήκη ανά οδό, στο σύνολο του νομού Ημαθίας και εξειδικευμένα για το Δήμο Βέροιας:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.22: Μήκος οδών ανά κατηγορία που διέρχονται από τον Δήμο Βέροιας

α/α	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	Μήκος οδού εντός Νομού Ημαθίας	Μήκος οδού εντός Δήμου Βέροιας
1	A2	Εγνατία Οδός	82,90	67,30
2	ΠΕΟ1	Βέροια – Χαλκηδόνα μέσω Αλεξάνδρειας	44,50	10,50
3	ΠΕΟ2	Βέροια – Κοζάνη μέσω Γεωργιανών	64,50	23,60
Μήκος Εθνικών Οδών			191,9	101,4
4	E1	Επαρχιακή [1]: Βέροια – διασταύρωση προς Νάουσα – όρια Ν. Πέλλας προς Σκύδρα δια Κοπανού	22,70	11,00
5	E2	Επαρχιακή [2]: Από την επαρχιακή [1] Βέροιας προς Σκύδρα και από τη χ.θ. 1+300 προς Κάτω Βέρμιο Δήμου Βέροιας μέσω Κωστοχωρίου	17,40	17,40
6	E3	Επαρχιακή [3]: Σ.Σ. Νάουσας – Νάουσα – Κάτω Βέρμιο	22,90	4,00
7	E5	Επαρχιακή [5]: Βέροια – Φράγμα Αλιάκμονα – Μετόχι – Βεργίνα – Παλατίτσια – Μελίκη – Κυψέλη έως Π.Ε.Ο. Αιγινίου – Αλεξάνδρειας	33,70	15,00
8	E7	Επαρχιακή [7]: Φράγμα Αλιάκμονα, και από τη χ.θ. 8+100 της Επαρχιακής [5] Βέροιας – Κυψέλης, έως Ριζώματα μέσω Πολυδενδρίου	26,10	26,10
9	E8	Επαρχιακή [8]: Ριζώματα – όρια Ν. Κοζάνης μέσω Δασκίου	13,50	13,50
10	E9	Επαρχιακή [9]: Ριζώματα – όρια Ν. Πιερίας προς Ρυάκια και Κατερίνη	5,90	5,90
11	Δ1	Δημοτικός Δρόμος [1]: Από Π.Ε.Ο. Βέροιας – Κοζάνης	15,50	15,50

		έως Κ. Βέρμιο μέσω Κουμαριάς		
12	Δ2	Δημοτικός Δρόμος [2]: Κουλούρα – Μελίκη	8,00	4,50
13	Δ3	Δημοτικός Δρόμος [3]: Από την Επαρχιακή [1] Βέροιας προς Σκύδρα και από την χ.θ. 4+500 (Πατρίδα) έως Επαρχιακή [4] μέσω Αγίου Γεωργίου και Άνω Ζερβοχωρίου	13,50	8,50
Μήκος Επαρχιακών Οδών & Δημοτικών Δρόμων			563	324,2

ΠΗΓΗ: ΦΕΚ 1866/Β/14-09-2007 & ίδια επεξεργασία

Το αρμόδιο τμήμα κυκλοφοριακού σχεδιασμού πρόσφατα αποτύπωσε τα μήκη των οδών εντός σχεδίου, ανά οικισμό, ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.23: Μήκη οδών εντός πολεοδομημένων περιοχών, ανά οικισμό

ΜΗΚΗ ΟΔΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ ΣΕ ΧΛΜ					
A/A	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΜΗΚΟΣ ΟΔΩΝ ΔΙΑΝΟΙΓΜΕΝΟ ΣΕ ΧΛΜ	A/A	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΜΗΚΟΣ ΟΔΩΝ ΔΙΑΝΟΙΓΜΕΝΟ ΣΕ ΧΛΜ
Α. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΟΙΑΣ			Γ. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΟΒΡΑ		
1	ΒΕΡΟΙΑ	126,000	1	ΠΑΤΡΙΔΑ	18,500
2	ΛΑΖΟΧΩΡΙ	2,400	2	ΤΡΙΛΟΦΟΣ	8,700
3	ΤΑΓΑΡΟΧΩΡΙ	3,500	3	ΦΥΤΕΙΑ	6,500
4	ΚΥΔΩΝΟΧΩΡΙ	1,200	4	ΚΩΣΤΟΧΩΡΙ	2,900
5	ΜΕΣΗ	7,500	5	ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ	16,700
6	ΑΣΩΜΑΤΑ	4,400	6	ΑΓ. ΜΑΡΙΝΑ	5,400
7	ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ	5,800		ΣΥΝΟΛΟ	58,700
8	ΑΜΜΟΣ	3,000	Δ. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΓΙΝΑΣ		
9	ΡΑΧΙΑ	7,500	1	ΜΕΤΟΧΙ	3,400
10	ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΣ	3,600	2	ΒΕΡΓΙΝΑ	16,500
11	ΚΟΜΗΝΙΟ	1,300	2	ΠΑΛΑΤΙΤΣΙΑ	13,800
12	ΚΑΤΩ ΚΟΜΗΝΙΟ	0,700	4	ΣΥΚΙΑ	3,600
13	ΓΕΩΡΓΙΑΝΟΙ	6,900		ΣΥΝΟΛΟ	37,300
14	ΛΕΥΚΟΠΕΤΡΑ	2,500			
15	ΣΑΝΤΑ	2,100			
16	ΚΑΣΤΑΝΙΑ	3,900			
17	ΚΟΥΜΑΡΙΑ	4,900			
18	ΣΕΛΙ	7,800			
19	ΞΗΡΟΛΕΙΒΑΔΟ	5,500			
	ΣΥΝΟΛΟ	200,500			

Β. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ		
1	ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ	32,000
2	ΔΙΑΒΑΤΟΣ	13,200
3	ΚΟΥΛΟΥΡΑ	8,400
4	Π. ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗ	2,800
5	Ν. ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗ	5,900
6	ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ	9,500
ΣΥΝΟΛΟ		71,800

Ε. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΟΣ		
1	ΠΟΛΥΔΕΝΔΡΙ	6,100
2	ΣΦΗΚΙΑ	7,300
3	ΡΙΖΩΜΑΤΑ	14,500
4	ΔΑΣΚΙΟ	5,100
5	ΕΛΑΦΙΝΑ	1,800
6	ΧΑΡΑΔΡΑ	2,600
ΣΥΝΟΛΟ		37,400

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ	405,700
--	----------------

ΠΗΓΗ: Τμήμα Κυκλοφοριακού Σχεδιασμού Δήμου Βέροιας, καταγραφή στις 25-02-2016.

3.7. ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΧΑΡΕΣ – ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΧΑΡΕΣ

Σε λειτουργία υπάρχουν στο Δήμο συνολικά 79 παιδικές χαρές, κατανομημένες ανά Δημοτική Ενότητα σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα (Πιν. 3.22). Καμία δεν διαθέτει πιστοποιητικό συμμόρφωσης. Επιπλέον 20 χώροι είχαν παλαιότερα όργανα παιχνιδιού, αλλά επειδή αυτά ήταν επικίνδυνα και δεν επιδέχονταν συντήρηση, αποξηλώθηκαν το καλοκαίρι του 2014, σε συμμόρφωση των οδηγιών του Υπουργείου Εσωτερικών για την ασφάλεια στις παιδικές χαρές, με αποτέλεσμα οι χώροι αυτοί να είναι κενοί (χωρίς κανένα όργανο παιχνιδιού). Η αναλογία Παιδικών Χαρών ανά 1000 παιδιά δείχνει ότι πρέπει να ενισχυθεί κυρίως η Δ.Ε. Βέροιας με νέους χώρους.

Ως προς την κατάστασή τους, η κατηγοριοποίησή του περιλαμβάνει τα παρακάτω:

- **Κατηγορία Α:** Σε άριστη κατάσταση. Μπορούν να πιστοποιηθούν με πολύ λίγες παρεμβάσεις. Για τις 20 από τις 30 έχει γίνει επιθεώρηση από πιστοποιημένο φορέα και μετά την ολοκλήρωση των απαραίτητων εργασιών θα εκδοθεί πιστοποιητικό.
- **Κατηγορία Β:** Σε αρκετά καλή κατάσταση. Χρειάζονται παρεμβάσεις, όπως επιδιόρθωση οργάνων, επίστρωση με ελαστικό δάπεδο κλπ.
- **Κατηγορία Γ:** Σε μέτρια έως κακή κατάσταση. Περιέχουν όργανα ακατάλληλα, δεν έχουν συντηρηθεί για πολύ καιρό κλπ.
- **Κατηγορία Δ:** Προς αποξήλωση

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.24: Καταγραφή παιδικών Χαρών στο Δήμο

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΧΑΡΕΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ								
Α/Α	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΙΔ. ΧΑΡΩΝ	Κατηγορία				ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΠΑΙΔΙΩΝ 0-15 ΕΤΩΝ (απογρ. 2011)	Παιδικές Χαρές ανά 1000 παιδιά
			Α	Β	Γ	Δ		
1	ΒΕΡΟΙΑΣ	46	23	6	15	2	8.016	5,74
2	ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	13	7	4	1	1	1.496	8,69
3	ΒΕΡΓΙΝΑΣ	4		3	1		382	10,48
4	ΔΟΒΡΑ	9		4	5		760	11,84
5	ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	7		3	4		168	41,66
	ΣΥΝΟΛΑ	79	30	20	26	3	10.822	7,30
		100%	37,9%	25,31%	32,9%	3,79 %		

ΑΠΟΞΗΛΩΜΕΝΕΣ ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΧΑΡΕΣ (ΚΕΝΟΙ ΧΩΡΟΙ)			
Α/Α	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΧΑΡΩΝ	%
1	ΒΕΡΟΙΑΣ	9	45
2	ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	4	20
3	ΒΕΡΓΙΝΑΣ	4	20
4	ΔΟΒΡΑ	2	10
5	ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	1	5
	ΣΥΝΟΛΟ	20	100%

Σημαντικές ανάγκες:

- Εκπόνηση διαχειριστικού σχεδίου, τόσο του αστικού πρασίνου της πόλης της Βέροιας, όσο και των τοπικών κοινοτήτων.
- Ολοκλήρωση των προβλεπομένων απαλλοτριώσεων σε συνεργασία με τα ανάλογα τμήματα του Δήμου Βέροιας
- Πιστοποίηση όλων των υπαρχόντων παιδικών χαρών του Δήμου .

Ως προς τη στελέχωση:

Για το γραφείο Συντήρησης Πάρκων - Παιδικών Χαρών απαραίτητη θεωρείται η στελέχωση του με περισσότερους υπαλλήλους, ειδικευμένους στις εργασίες που απαιτούνται για την συντήρηση του Πρασίνου, συμπεριλαμβανομένων των προμηθειών υλικών και εργαλείων.

Για το γραφείο του Φυτωρίου απαραίτητη είναι η στελέχωση με υπαλλήλους που θα εκπονούν τις προμήθειες των απαραίτητων για την λειτουργία του φυτωρίου, καθώς και τις εργασίες στο φυτώριο.

ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ

Στο Δήμο Βέροιας λειτουργούν συνολικά 39 Κοιμητήρια σε 37 οικισμούς (οι Γεωργιανοί και το Μακροχώρι διαθέτουν από δύο (2) κοιμητήρια). Η συνολική έκταση όλων των Κοιμητηρίων είναι 143.573,67 μ². Οι εκτάσεις αυτές είναι πολύ μεγάλες και οι αντίστοιχες ανάγκες συντήρησης (των υποδομών, των περιφράξεων, της φύτευσης) αυξημένες, γι' αυτό Το **Γραφείο Κοιμητηρίων**, που είναι επιφορτισμένο με τη συντήρηση των χώρων των κοιμητηρίων, ανήκει στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος.

Όσον αφορά το Κοιμητήριο της Βέροιας, υπάρχει έντονο πρόβλημα από την υπερπλήρωσή του και απαιτείται να εκπονηθεί μελέτη νέων κοιμητηρίων, για την πόλη της Βέροιας, αφού βρεθεί ο κατάλληλος χώρος. Έντονο είναι το πρόβλημα της υποστελέχωσης, αφού όλο το έργο των εκταφών, ταφών και φύλαξής του εκτελείται αυτή τη στιγμή μόνο από έναν (1) υπάλληλο. Επίσης, ο υπάρχων Κανονισμός Λειτουργίας του Κοιμητηρίου Βέροιας πρέπει να τροποποιηθεί.

Όσον αφορά τα Κοιμητήρια των τοπικών κοινοτήτων, υπάρχει ανάγκη για σύνταξη και θέσπιση κανονισμού (δεν υπάρχουν σήμερα κανονισμοί λειτουργίας). Επίσης, απαιτείται η κατασκευή οστεοφυλακείων στα κοιμητήρια των τοπικών κοινοτήτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.25: Καταγραφή Κοιμητηρίων ανά Οικισμό και ανά Δημοτική Ενότητα

A/A	ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	ΕΚΤΑΣΗ (σε μ ²)
1	ΒΕΡΟΙΑ	22.854,76
2	ΛΑΖΟΧΩΡΙ	2.976,95
3	ΜΕΣΗ	944,41
4	ΤΑΓΑΡΟΧΩΡΙ	2.140,39
5	ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ	1.424,38
6	ΑΜΜΟΣ	1.162,95
7	ΑΣΩΜΑΤΑ	1.353,93
8	ΓΕΩΡΓΙΑΝΟΙ (1)	3.570,66
9	ΓΕΩΡΓΙΑΝΟΙ (2)	1.739,61
10	ΚΑΣΤΑΝΙΑ	5.384,67
11	ΚΟΜΝΗΝΙΟ	2.455,41
12	ΚΟΥΜΑΡΙΑ	1.738,77
13	ΛΕΥΚΟΠΕΤΡΑ	1.410,81

14	ΜΙΚΡΗ ΣΑΝΤΑ	3.388,22
15	ΡΑΧΗ	3.465,01
16	ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΣ	1.831,25
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΟΙΑΣ	57.842,18
17	ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ (1)	2.402,03
18	ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ (1)	5.790,26
19	ΔΙΑΒΑΤΟΣ	3.697,99
20	ΚΟΥΛΟΥΡΑ	1.965,82
21	ΝΕΑ ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗ	4.728,81
22	ΝΕΑ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ	8.698,51
23	ΠΑΛΑΙΑ ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗ	4.385,79
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	31.669,21
24	ΒΕΡΓΙΝΑ	5.517,02
25	ΜΕΤΟΧΙ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ	1.778,56
26	ΠΑΛΑΤΙΤΣΙΑ	2.520,39
27	ΣΥΚΙΑ	4.454,92
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΓΙΝΑΣ	14.270,89
28	ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	10.920,72
29	ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ	5.533,87
30	ΚΩΣΤΟΧΩΡΙ	2.275,37
31	ΠΑΤΡΙΔΑ	5.832,36
32	ΤΡΙΛΟΦΟΣ	4.251,03
33	ΦΥΤΕΙΑ	932,37
		29.745,72
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΟΒΡΑ	59.491,44
34	ΡΙΖΩΜΑΤΑ	2.444,69
35	ΔΑΣΚΙΟ	1.281,08
36	ΕΛΑΦΙΝΑ	283,96
37	ΠΟΛΥΔΕΝΔΡΟ	986,63
38	ΣΦΗΚΙΑ	1300,12
39	ΧΑΡΑΔΡΑ	3.749,19
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	10.045,67
	ΣΥΝΟΛΟ Ο.Τ.Α.	143.573,67

3.8. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ – ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ακολουθεί η διάγνωση / αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης στα θέματα του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος του Δήμου σύμφωνα με τα δεδομένα της ανάλυσης που προηγήθηκε.

ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΔΑΣΗ

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ: Η τρέχουσα οικονομική κρίση δεν αφήνει ιδιαίτερα περιθώρια αισιοδοξίας για ύπαρξη ευκαιριών. Παρόλα αυτά η αυξημένη ζήτηση του καυσόξυλου τα τελευταία χρόνια έχει δημιουργήσει ευκαιρίες αύξησης των χρηματικών προσόδων του Δήμου από τα δημοτικά δάση. Επίσης η ιδιοκτησία των πάνω από 45 χιλιάδων στρεμμάτων δάσους και δασικών εκτάσεων κατατάσσει τον Δήμο Βέροιας ως τον δεύτερο γαιοκτήμονα της Ημαθίας, μετά το Δήμο Νάουσας, και ένα από τους μεγαλύτερους πανελλαδικά. Αυτή η μεγάλη διαθέσιμη έκταση μπορεί να αξιοποιηθεί είτε σε προγράμματα αγροτουρισμού – εναλλακτικών μορφών τουρισμού είτε για ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών ενέργειας (αιολικά – φωτοβολταϊκά πάρκα).

ΑΠΕΙΛΕΣ: Παλαιότερα σημαντική απειλή αποτελούσε για τα δημοτικά δάση η λαθρούλοτομία και η παράνομη βόσκηση. Τα τελευταία όμως χρόνια, η συνεχής επιτήρηση των δημοτικών δασών, η έγκαιρη διάθεση στους δικαιούχους κατοίκους των καυσόξυλων ατομικών αναγκών και ο περιορισμός του ζωϊκού κεφαλαίου, σχεδόν εκμηδένισε παρόμοια φαινόμενα. Έτσι ως σημαντικότερη απειλή παραμένουν οι δασικές πυρκαγιές τις οποίες όμως προλαμβάνουμε με συνεχείς περιπολίες, σε συνεργασία με την Δασική και Πυροσβεστική Υπηρεσία, πρακτική που θα συνεχισθεί και τα επόμενα χρόνια.

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ: Οι σημαντικότερες αδυναμίες έχουν να κάνουν με τις εγγενείς οικονομικές αδυναμίες των ΟΤΑ και αφορούν κυρίως τους περιορισμένους πόρους που διατίθενται για έργα υποδομής και πρόληψης δασικών πυρκαγιών.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

- Η διαχείριση των δημοτικών δασών θα συνεχίσει να οργανώνεται και να ρυθμίζεται με τις κατά περιόδους ισχύουσες διαχειριστικές μελέτες, με τη δασοτεχνική καθοδήγηση του Δασαρχείου Βέροιας.
- Η Υπηρεσία είναι σε θέση να εκπονήσει τις αναγκαίες διαχειριστικές μελέτες εφόσον θα παρασχεθεί το κατάλληλο τοπογραφικό υπόβαθρο από την Τεχνική Υπηρεσία.
- Οι απαραίτητες εργασίες θα συνεχίσουν να εκτελούνται με τα μηχανήματα του Δήμου, λόγω έλλειψης κονδυλίων για εγκατάσταση εργολάβων.
- Θα χρειασθεί σταδιακή αντικατάσταση των δυο οχημάτων του Γραφείου Προστασίας Δασών, λόγω της παλαιότητας τους (δεκαπενταετία).
- Επίσης την προσεχή χρονική περίοδο, τουλάχιστον έως το 2018, αναμένεται συνεχής αύξηση των απαιτήσεων για **καυσόξυλα ατομικών αναγκών**, είτε από τα διαχειριζόμενα δάση, είτε από τις μη διαχειριζόμενες δασικές εκτάσεις. Ειδικά για τις τελευταίες, όταν υπάρχουν αιτήματα για περιοδική καυσοξύλευση ή για διαχείριση τους ως ξυλοπαραγωγικές συστάδες, χρειάζεται να τα εξετάζουμε με ιδιαίτερη φειδώ και προσοχή. Ο λόγος είναι ότι κάθε περιοχή μετά την υλοτομία εντάσσεται σε καθεστώς προστασίας από την βοσκή (τουλάχιστον για επτά χρόνια για βοοειδή και πρόβατα και 10 χρόνια για ποίμνια αιγών), με αποτέλεσμα την μείωση των διαθέσιμων

βοσκοτόπων.

- Θα συνεχισθεί η διαρκής συνεργασία του Γραφείου δασών με την Δασική Υπηρεσία για την προστασία και ορθολογική διαχείριση των δημοτικών δασών και δασικών εκτάσεων.

ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΑ ΑΛΣΗ

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ: Τα δυο άλση μπορούν να αποτελέσουν, όπως και στο παρελθόν σημεία αναφοράς για τους Βεροιώτες, εφόσον αξιοποιηθούν. Ειδικά για το άλσος Παπάγου, το Δασαρχείο Βέροιας κατασκεύασε σε συνεργασία με τον Δήμο, μέχρι το 1986, ευκολίες αναψυχής όπως πλακόστρωτα μονοπάτια, παιδική χαρά, θέσεις θέας, βρύσες και την περιφράξη της βορεινής πλευράς με πασσάλους καστανιάς σε βάση λιθοδομής, καθώς και ηλεκτροφωτισμός.

Σημαντικότερη απειλή για τα δυο άλση είναι οι δασικές πυρκαγιές, κυρίως λόγω της γειτνίασης τους με σπίτια και επομένως πρέπει τα επόμενα χρόνια να συνεχιστεί το πρόγραμμα καθαρισμού και αραιώσεων της βλάστησης, όπως αυτό ξεκίνησε το 2015. Οι δασοκομικοί χειρισμοί αντιπυρικής προστασίας αφορούν κυρίως εργασίες αραιώσεων, καθαρισμού και κλαδεύσεων οι οποίες θα διασπάσουν την κατακόρυφη συνέχεια της καύσιμης ύλης από το έδαφος μέχρι την κόμη των δένδρων, σε ύψος περίπου 4 μέτρων, δηλαδή θα δημιουργηθεί μία ζώνη πυρασφάλειας μεταξύ κόμης και εδάφους. Στόχος των προτεινόμενων εργασιών είναι η αντιπυρική προστασία του δασικού οικοσυστήματος μέσω της αύξησης της πυρασφαλιστικής δομής του δάσους.

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ: Η σημαντικότερη αδυναμία είναι και πάλι η έλλειψη κονδυλίων και κατάλληλου εργατοτεχνικού προσωπικού που θα μπορούσε να προβαίνει σε εργασίες κλαδεύσεων, καθαρισμού και καλλιέργειας των δυο σημαντικών δημοτικών αλσών.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

- Θα συνεχισθεί η φύλαξη των δημοτικών αλσών από το προσωπικό του Γραφείου Δασών.
- Θα επιδιωχθεί η ολοκλήρωση του προγράμματος καθαρισμού, καλλιέργειας και εξυγίανσης των αλσών Παπάγου και Βικέλα που ξεκίνησε το 2015.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

<i>Προβλήματα / ανάγκες</i>	<i>Ισχυρά σημεία</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Προβληματικό ορεινό και αγροτικό οδικό δίκτυο, που δυσχεραίνει τις μετακινήσεις στους προορισμούς τουριστικού ενδιαφέροντος • Ανάγκη αναβάθμισης των υποδομών (μονοπάτια, ηλεκτροφωτισμός) των δύο περιαστικών αλσών (Παπάγου και Βικέλα) • Ανυπαρξία σημαντικών υποδομών στα περιαστικά δάση που θα μπορούσαν να αποτελέσουν πόλους έλξης (θέσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Κτηνοτροφική παραγωγή που προσφέρει πρώτη ύλη στη βιοτεχνία των τροφίμων. • Σημαντικός δασικός πλούτος που προσφέρει σημαντική ποσότητα πρωτογενούς παραγωγής ξυλείας και λειτουργεί ως πόλος έλξης επισκεπτών • Το αθλητικό κέντρο Σελίου και το ευρωπαϊκό μονοπάτι E4 είναι βάση τουριστικής ανάπτυξης • Γειτνίαση με χώρους μεγάλου

θέας, παιδικές χαρές κλπ.)	<p>αρχαιολογικού ενδιαφέροντος</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιοχή με μεγάλη φυσική ομορφιά η οποία περιλαμβάνει προστατευόμενες περιοχές • Σημαντικά έσοδα για το Δήμο από τα δημοτικά δάση. • Ύπαρξη των δύο περιαστικών αλσών (Παπάγου και Βικέλα) που μπορούν να αξιοποιηθούν
Περιορισμοί / κίνδυνοι	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> • Μείωση επισκεπτών λόγω της τουριστικής ανάδειξης άλλων περιοχών • Ρύπανση περιβάλλοντος (εδάφους, νερού, αέρα) λόγω μη εφαρμογής της κείμενης νομοθεσίας • Δασικές πυρκαγιές • Περιορισμένοι πόροι για τους ΟΤΑ, ώστε να διατεθούν για έργα υποδομής και πρόληψης δασικών πυρκαγιών. • Αδυναμία πρόσληψης εργατοτεχνικού προσωπικού για την εκτέλεση απαραίτητων εργασιών στα περιαστικά άλση 	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση του Χ.Κ. Σελίου • Αξιοποίηση του Κέντρου Γεωργικών Ερευνών στο Μακροχώρι ως ερευνητικό κέντρο του πρωτογενούς τομέα. • Αξιοποίηση της πράσινης ανάπτυξης μέσω των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) • Λόγω της οικονομικής κρίσης, υπάρχει αυξημένη ζήτηση για καυσόξυλα τα τελευταία χρόνια

Προβλήματα στη διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων

Τα προβλήματα προκύπτουν αφ' ενός από:

- α) την ανεξέλεγκτη απόθεση μπαζών & ογκωδών,
- β) την αφισορρύπανση,
- γ) τα εγκαταλελειμμένα - ακάθαρτα ιδιωτικά οικόπεδα,
- δ) τα εγκαταλελειμμένα οχήματα, και
- ε) την μετακίνηση – κακή χρήση και καταστροφή κάδων

και αφετέρου από:

- α) τη μείωση του προσωπικού και την αύξηση των αρμοδιοτήτων, στη διαχείριση των απορριμμάτων,
- β) την έλλειψη πόρων για την ανανέωση του στόλου των οχημάτων και την αντικατάσταση – συμπλήρωση του εξοπλισμού προσωρινής αποθήκευσης των ΑΣΑ,
- γ) την έλλειψη Πράσινου Σημείου για τη συγκέντρωση υλικών που δεν κατευθύνονται στους κάδους, όπως ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, συσσωρευτές, ελαστικά, ογκώδη αντικείμενα, και την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης - ανταλλαγής υλικών όπως ρουχισμού, επίπλων και παλαιών αντικειμένων κλπ.,
- δ) την έλλειψη σύγχρονου μηχανοστασίου,
- ε) την αδυναμία συστηματικής ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του κοινού στη διαχείριση των απορριμμάτων και στην εφαρμογή των προγραμμάτων ανακύκλωσης.

ΣΤΑΔΙΑ – ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Σύμφωνα με τον προτεινόμενο σχεδιασμό, το Τοπικό Σχέδιο Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων θα περιλαμβάνει ενδεικτικά τα ακόλουθα στάδια και δράσεις:

Δραστηριότητες οργάνωσης προγραμμάτων Διαλογής στην Πηγή

Στις σχεδιαζόμενες δραστηριότητες περιλαμβάνονται:

- 1.α. Προγράμματα συλλογής διακριτών ρευμάτων ανακυκλώσιμων υλικών.
- 1.β. Προγράμματα συλλογής Βιοαποδομήσιμων Αστικών Αποβλήτων (ΒΑΑ).
- 1.γ. Δημιουργία και λειτουργία Πράσινων Σημείων.
- 1.δ. Ενίσχυση και ανανέωση του συστήματος αποκομιδής και μεταφοράς των ρευμάτων αποβλήτων.

Δραστηριότητες πρόληψης – ευαισθητοποίησης – επαναχρησιμοποίησης.

- 2.α. Προετοιμασία για εφαρμογή του Πληρώνω Όσο Πετάω (ΠΟΠ).
- 2.β. Καθιέρωση της Κάρτας του Δημότη στα Πράσινα Σημεία.
- 2.γ. Διερεύνηση εφαρμογής Ιχνηλάσιμων κάδων.
- 2.ε. Ενημέρωση - ευαισθητοποίηση των πολιτών.
- 2.στ. Δραστηριότητες επαναχρησιμοποίησης υλικών.

Προβλήματα στην εφαρμογή του Τοπικού Σχεδίου.

- α) Οι περιορισμένοι πόροι για την εφαρμογή των προτεινόμενων δράσεων και προγραμμάτων.
- β) Η έλλειψη του κατάλληλου στελεχιακού δυναμικού για την εκπόνηση των απαραίτητων σχεδίων και μελετών.
- γ) Η έλλειψη εργατοτεχνικού δυναμικού για την υποστήριξη των προτεινόμενων προγραμμάτων – δράσεων.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Σ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΕΓΓΕΙΟΒΕΛΤΙΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΟΙΑΣ	
Προβλήματα/ανάγκες	Δυνατότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Ανεπαρκής στελέχωση τμήματος (έλλειψη τοπογράφου και μηχανολόγου) • Δύσκολη συντήρηση δικτύων άρδευσης • Αδυναμία ελέγχου της αγροτικής οδοποιίας • Πλήθος αιτήσεων για διάνοιξη αγροτικών οδών και έλλειψη χρηματοδότησης • Έλλειψη καταγραφής αγροτικής οδοποιίας, ιρλανδικών διαβάσεων, ρεμάτων, μη διανοιγμένων οδών κ.α. • Ανεπαρκής καθαρισμός και οριοθέτηση ρεμάτων • Έλλειψη αντιπλημμυρικών έργων 	<ul style="list-style-type: none"> • Συλλογική αντιμετώπιση προβλημάτων. • Διατμηματικές συνεργασίες
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> • Έλλειψη πόρων οικονομικών • Προτεραιότητες διοίκησης 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι δυνατότητες χρηματοδότησης για έργα πολιτικής προστασίας • Ενίσχυση ιδιωτικής πρωτοβουλίας

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	
Προβλήματα/ανάγκες	Δυνατότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Ημιτελής δίκτυο άρδευσης 	<ul style="list-style-type: none"> • Συνολική αντιμετώπιση προβλημάτων σε όλο το δήμο
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> • Έλλειψη πόρων οικονομικών • Προτεραιότητες διοίκησης 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση ιδιωτικής πρωτοβουλίας
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΓΙΝΑΣ	
Προβλήματα/ανάγκες	Δυνατότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Ημιτελής δίκτυο άρδευσης 	<ul style="list-style-type: none"> • Συνολική αντιμετώπιση προβλημάτων σε όλο το δήμο
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> • Έλλειψη πόρων οικονομικών • Προτεραιότητες διοίκησης • Έλλειψη συνεννόησης μεταξύ ομάδων αγροτών για την πρόσβαση στα αγροκτήματα τους 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση ιδιωτικής πρωτοβουλίας • Η ανάθεση μελετών καταγραφή δικτύων άρδευσης και επέκτασης τους
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΟΒΡΑ	
Προβλήματα/ανάγκες	Δυνατότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Ημιτελής δίκτυο άρδευσης 	<ul style="list-style-type: none"> • Συνολική αντιμετώπιση προβλημάτων σε όλο το δήμο
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> • Έλλειψη πόρων οικονομικών • Προτεραιότητες διοίκησης 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση ιδιωτικής πρωτοβουλίας
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	
Προβλήματα/ανάγκες	Δυνατότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Ημιτελής δίκτυο άρδευσης 	<ul style="list-style-type: none"> • Συνολική αντιμετώπιση προβλημάτων σε όλο το δήμο
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> • Έλλειψη πόρων οικονομικών • Προτεραιότητες διοίκησης 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση ιδιωτικής πρωτοβουλίας

ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΟΙΑΣ	
Προβλήματα/ανάγκες	Δυνατότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Νέο ΓΠΣ για το Δήμο • Πολεοδόμηση των εντός ορίων περιοχών οικισμών κάτω των 2000 κατοίκων με ανάγκη σε γη 	<ul style="list-style-type: none"> • Τουρισμός (θρησκευτικός, χειμερινός) • Παραθεριστική κατοικία

<i>Περιορισμοί</i>	<i>Ευκαιρίες</i>
<ul style="list-style-type: none"> Χρήσεις γης στην επιχειρηματικότητα Περιοχές Natura Περιορισμένα οικονομικά Δήμου 	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	
<i>Προβλήματα/ανάγκες</i>	<i>Δυνατότητες</i>
<ul style="list-style-type: none"> Νέο ΓΠΣ για το Δήμο Πολεοδόμηση των εντός ορίων περιοχών οικισμών 	<ul style="list-style-type: none"> Δυνατότητα ίδρυσης επιχειρηματικού πάρκου Αγροτικός τομέας με υψηλή παραγωγικότητα Κόμβος Εγνατίας Νέα οδός Νάουσας-Βέροιας
<i>Περιορισμοί</i>	<i>Ευκαιρίες</i>
<ul style="list-style-type: none"> Περιορισμένα οικονομικά Δήμου 	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΓΙΝΑΣ	
<i>Προβλήματα/ανάγκες</i>	<i>Δυνατότητες</i>
<ul style="list-style-type: none"> Κατασκευή πεζοδρόμου & ποδηλατοδρόμου Βεργίνας – Αγ. Βαρβάρας Έργα ανάπλασης πέριξ του νέου αρχαιολογικού Μουσείου Πολεοδόμηση οικισμών Απομάκρυνση κτηνοτροφικών μονάδων Απαλλοτριώσεις εκτάσεων εντός οικισμών 	<ul style="list-style-type: none"> Πόλος αρχαιολογικού ενδιαφέροντος Τουρισμός Αλληλεπίδραση με Βέροια
<i>Περιορισμοί</i>	<i>Ευκαιρίες</i>
<ul style="list-style-type: none"> Περιορισμένα οικονομικά Δήμου Αρχαιολογικές ζώνες Περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλους Οδική σύνδεση 	<ul style="list-style-type: none"> Τουρισμός Αναψυχή Αρχαιολογικό μουσείο Αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΟΒΡΑ	
<i>Προβλήματα/ανάγκες</i>	<i>Δυνατότητες</i>
<ul style="list-style-type: none"> Επιχειρηματική δραστηριότητα κατά μήκος της εθνικής οδού Πολεοδόμηση οικισμών Νέο ΓΠΣ 	<ul style="list-style-type: none"> Αγροτικός τομέας Επιχειρηματικό πάρκο
<i>Περιορισμοί</i>	<i>Ευκαιρίες</i>
<ul style="list-style-type: none"> Περιορισμένα οικονομικά Δήμου Οδική σύνδεση με Νάουσα Περιοχές Natura 	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	
<i>Προβλήματα/ανάγκες</i>	<i>Δυνατότητες</i>

<ul style="list-style-type: none"> • Νέο ΓΠΣ • Άμεση πολεοδόμηση οικισμών χωρίς εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο • Βελτίωση οδικού δικτύου 	<ul style="list-style-type: none"> • Παραθεριστική κατοικία • Αγροτικός τομέας • Τουρισμός •
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> • Περιορισμένα οικονομικά Δήμου • Περιοχές Ιδιαίτερου φυσικού κάλλους • Οδική σύνδεση 	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΓΙΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΟΙΑΣ	
Προβλήματα/ανάγκες	Δυνατότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Λόγω της ιστορίας της περιοχής και του αρχαιολογικού της ενδιαφέροντος, εντοπίζεται πρόβλημα στην συνεργασία με τις αρμόδιες αρχαιολογικές υπηρεσίες, από τις οποίες είναι αναγκαία η λήψη άδειας παρέμβασης, για την οποία συνήθως απαιτείται ικανό χρονικό διάστημα με αποτέλεσμα την καθυστέρηση εκτέλεσης έργων(ανάγκη ύπαρξης συνοδού υποέργου της Αρχαιολογίας) • Απροθυμία, λόγω οικονομικής συγκυρίας, εκ μέρους των ιδιοκτητών διατηρητέων κτισμάτων για εργασίες παρέμβασης προς άρση της επικινδυνότητας, με αποτέλεσμα να καλείται ο Δήμος να παρεμβαίνει για άρση αυτής. • Εγκατάλειψη παλαιών μη διατηρητέων κτισμάτων από τους ιδιοκτήτες τους με αποτέλεσμα την επικινδυνότητα και την δημιουργία εστιών ρύπανσης. • Ανεξέλεγκτη παρέμβαση από φορείς ή ιδιώτες στο οδικό δίκτυο και στους κοινόχρηστους χώρους χωρίς την λήψη σχετικής άδειας από τον Δήμο • Εκτέλεση εργασιών με αυθαίρετη παρέμβαση χωρίς την λήψη μέτρων σήμανσης και προστασίας διερχομένων • Εντοπίζεται μεγάλο πρόβλημα λόγω 	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση της επισκεψιμότητας, μέσω του θρησκευτικού τουρισμού με την αξιοποίηση των θρησκευτικών μνημείων (παλαιά Μητρόπολη, Βήμα του Απ. Παύλου, βυζαντινές εκκλησίες, σκήτες, μονές κ.α) • Ανάδειξη των διατηρητέων κτιρίων • Ανάδειξη Τριποτάμου για περιβαλλοντικές εκδηλώσεις και χώρους αναψυχής • Αξιοποίηση χιονοδρομικού Σελίου • Ανάδειξη ημιορεινών οικισμών με θερινό τουρισμό • Πολλά αξιοθέατα (αρχαιολογικά, θρησκευτικά, περιβαλλοντικά κλπ) • Δυνατότητα εύκολης πρόσβασης λόγω της γειτνίασης με μεγάλους οδικούς άξονες (Εγνατία και άξονας Σκύδρα – Βέροια) • Η μικρή απόσταση από το Αεροδρόμιο Μακεδονία της Θεσσαλονίκης • Η άμεση γειτνίαση με την μεγάλη αγορά της • Θεσσαλονίκης • Οι υπέροχοι ορεινοί όγκοι Βερμίου και Πιερίων • Η Σχολή Αστυφυλάκων που προσελκύει αριθμό σπουδαστών από όλη την Ελλάδα • Οι μεγάλες δυνατότητες της περιοχής

<p>της παλαιότητας του ασφαλτοτάπητα του οδικού δικτύου.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μεγάλο κόστος συντήρησης σχολικών συγκροτημάτων και δημοτικών κτιρίων. • Ανάγκη βελτίωσης των κοινόχρηστων χώρων (πεζόδρομοι, πλατείες κλπ) • Έλλειψη ολοκληρωμένων μελετών ανάπλασης κοινοχρήστων χώρων • Η σχεδόν ανυπαρξία του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα (μεταποίηση, συσκευασία, logistics, Μάρκετινγκ κλπ) στην αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή, εκτός εξαιρέσεων • Δαιδαλώδεις διαδικασίες για την έγκριση μελετών του δήμου 	<p>για εξοχική, αλλά και για μόνιμη κατοικία</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το πλήθος των καταστημάτων παροχής υπηρεσιών εστίασης και αναψυχής • Η ανεπτυγμένη αίσθηση της εθελοντικής προσφοράς σε σημαντική μερίδα του πληθυσμού
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> • Η έλλειψη πόρων • Η συνεχιζόμενη οικονομική ύφεση • Η κακή ψυχολογία επιχειρηματιών, αγροτών και πολιτών • Η μειωμένη φοροδοτική ικανότητα πολιτών και επιχειρήσεων • Οι διαρκείς αλλαγές της νομοθεσίας, η πολυνομία και οι επικαλυπτόμενες αρμοδιότητες υπουργείων. • Η ανταγωνιστική δράση άλλων όμορων περιοχών, • Η μεταφορά αρμοδιοτήτων από την κεντρική εξουσία στους Ο.Τ.Α. χωρίς την απαραίτητη μεταφορά πόρων (ανθρώπινο δυναμικό, οικονομικοί πόροι) 	<ul style="list-style-type: none"> • Η αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης και της έκτασης του Δήμου με ιδιαίτερη στόχευση στους κατοίκους των όμορων Νομών • Η ύπαρξη πλουτοπαραγωγικών πόρων και η δυνατότητα διαμόρφωσης ανάπτυξης του πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα • Η επιλογή σημαντικών βιομηχανιών (ιδιαιτέρως τροφίμων) και η δυνατότητα προσέλκυσης και χωροθέτησης των δραστηριοτήτων τους στην υπό διαμόρφωση περιοχή για Τελωνείο στην περιοχή της Κουλούρας • Η δυνατότητα διαμόρφωσης όρων ελκυστικής παραθεριστικής, αλλά και μόνιμης κατοικίας, εύπορων πολιτών • Η δυνατότητα αξιοποίησης του ημερήσιου τουρισμού – αναψυχής • Η αξιοποίηση των αναμενόμενων νέων ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων, με χρηματοδότηση για Δήμους και ιδιώτες • Η δυνατότητα αξιοποίησης Σ.Δ.Ι.Τ.
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	
Προβλήματα/ανάγκες	Δυνατότητες

<ul style="list-style-type: none"> • Ανεξέλεγκτη παρέμβαση από φορείς ή ιδιώτες στο οδικό δίκτυο και στους κοινόχρηστους χώρους χωρίς την λήψη σχετικής άδειας από τον Δήμο • Εκτέλεση εργασιών με αυθαίρετη παρέμβαση χωρίς την λήψη μέτρων σήμανσης και προστασίας διερχομένων • Μεγάλο κόστος συντήρησης σχολικών συγκροτημάτων και δημοτικών κτιρίων. • Ανάγκη βελτίωσης των κοινόχρηστων χώρων (πεζόδρομοι, πλατείες κλπ) • Έλλειψη ολοκληρωμένων μελετών ανάπλασης κοινοχρήστων χώρων • Η σχεδόν ανυπαρξία του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα (μεταποίηση, συσκευασία, logistics, Μάρκετινγκ κλπ) στην αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή, εκτός εξαιρέσεων 	<ul style="list-style-type: none"> • Δυνατότητα εύκολης πρόσβασης λόγω της • γειτνίασης με μεγάλους οδικούς άξονες (Εγνατία και άξονας Σκύδρα – Βέροια) • Η μικρή απόσταση από το Αεροδρόμιο Μακεδονία της Θεσσαλονίκης • Η άμεση γειτνίαση με την μεγάλη αγορά της Βέροιας και της Θεσσαλονίκης • Οι μεγάλες δυνατότητες της περιοχής για μόνιμη κατοικία λόγω μικρής απόστασης από την Βέροια • Η γειτνίαση με αθλητικές εγκαταστάσεις • Η ανάδειξη του Νεολιθικού οικισμού Νικομήδειας. • Η ανάπτυξη πρωτογενούς τομέα και τομέα μεταποίησης τροφίμων
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> • Η έλλειψη πόρων • Η συνεχιζόμενη οικονομική ύφεση • Η κακή ψυχολογία επιχειρηματιών, αγροτών και πολιτών • Η μειωμένη φοροδοτική ικανότητα πολιτών και επιχειρήσεων • Οι διαρκείς αλλαγές της νομοθεσίας, η πολυνομία και οι επικαλυπτόμενες αρμοδιότητες υπουργείων. • Η ανταγωνιστική δράση άλλων όμορων περιοχών, • Η μεταφορά αρμοδιοτήτων από την κεντρική εξουσία στους Ο.Τ.Α. χωρίς την απαραίτητη μεταφορά πόρων (ανθρώπινο δυναμικό, οικονομικοί πόροι) 	<ul style="list-style-type: none"> • Η αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης και της έκτασης της ΔΕ ΑΠ. Παύλου με ιδιαίτερη στόχευση στους κατοίκους των όμορων Νομών • Η ύπαρξη πλουτοπαραγωγικών πόρων και η δυνατότητα διαμόρφωσης ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα • Η επιλογή σημαντικών βιομηχανιών (ιδιαίτερως τροφίμων) και η δυνατότητα προσέλκυσης και χωροθέτησης των δραστηριοτήτων τους στην υπό διαμόρφωση περιοχή για Τελωνείο στην περιοχή της Κουλούρας • Η αξιοποίηση των αναμενόμενων νέων ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων, με χρηματοδότηση για Δήμους και ιδιώτες • Η δυνατότητα αξιοποίησης Σ.Δ.Ι.Τ.
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΓΙΝΑΣ	
Προβλήματα/ανάγκες	<ul style="list-style-type: none"> • Δυνατότητες

<ul style="list-style-type: none"> • Λόγω της ιστορίας της περιοχής και του αρχαιολογικού της ενδιαφέροντος, εντοπίζεται πρόβλημα στην συνεργασία με τις αρμόδιες αρχαιολογικές υπηρεσίες, από τις οποίες είναι αναγκαία η λήψη άδειας παρέμβασης, για την οποία συνήθως απαιτείται ικανό χρονικό διάστημα με αποτέλεσμα την καθυστέρηση εκτέλεσης έργων(ανάγκη ύπαρξης συνοδού υποέργου της Αρχαιολογίας) • Ανεξέλεγκτη παρέμβαση από φορείς ή ιδιώτες στο οδικό δίκτυο και στους κοινόχρηστους χώρους χωρίς την λήψη σχετικής άδειας από τον Δήμο • Εκτέλεση εργασιών με αυθαίρετη παρέμβαση χωρίς την λήψη μέτρων σήμανσης και προστασίας διερχομένων • Εντοπίζεται μεγάλο πρόβλημα λόγω της παλαιότητας του ασφαλοτάπητα του οδικού δικτύου • Μεγάλο κόστος συντήρησης σχολικών συγκροτημάτων και δημοτικών κτιρίων. • Ανάγκη βελτίωσης των κοινόχρηστων χώρων (πεζόδρομοι, πλατείες κλπ) • Έλλειψη ολοκληρωμένων μελετών ανάπλασης κοινοχρήστων χώρων • Η σχεδόν ανυπαρξία του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα (μεταποίηση, συσκευασία, logistics, Μάρκετινγκ κλπ) στην αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή, εκτός εξαιρέσεων 	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση της επισκεψιμότητας, μέσω του τουρισμού με την αξιοποίηση των αρχαιολογικών ευρημάτων των ΑΙΓΩΝ • Ανάδειξη του αρχαιολογικού πλούτου και της πολιτιστικής κληρονομιάς • Ανάδειξη περιοχών φυσικού κάλλους για περιβαλλοντικές εκδηλώσεις και χώρους αναψυχής • Ανάδειξη ημιορεινών οικισμών με θερινό τουρισμό (Συκιά) • Δυνατότητα εύκολης πρόσβασης λόγω της γειτνίασης με μεγάλους οδικούς άξονες (Εγνατία) • Η μικρή απόσταση από το Αεροδρόμιο Μακεδονία της Θεσσαλονίκης • Η άμεση γειτνίαση με την αγορά της Βέροιας και της Θεσσαλονίκης • Ο υπέροχο ορεινός όγκος των Πιερίων • Η δυνατότητα ανάπτυξης πρωτογενούς τομέα λόγω των αγροτικών εκτάσεων με δυνατότητα πλήρους άρδευσης λόγω του ποταμού Αλιάκμονα • Οι μεγάλες δυνατότητες της περιοχής για εξοχική, αλλά και για μόνιμη κατοικία • Το πλήθος των καταστημάτων παροχής υπηρεσιών εστίασης και αναψυχής λόγω του τουρισμού • Η ανεπτυγμένη αίσθηση της εθελοντικής προσφοράς με το σύλλογο φίλων του παιδιού και την στέγη φύλαξης παιδιών.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> • Η έλλειψη πόρων • Η συνεχιζόμενη οικονομική ύφεση • Η κακή ψυχολογία επιχειρηματιών, αγροτών και πολιτών • Η μειωμένη φοροδοτική ικανότητα πολιτών και επιχειρήσεων • Οι διαρκείς αλλαγές της νομοθεσίας, η πολυνομία και οι επικαλυπτόμενες αρμοδιότητες 	<ul style="list-style-type: none"> • Η αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης και της έκτασης της ΔΕ Βεργίνας με ιδιαίτερη στόχευση στους κατοίκους των όμορων Νομών λόγω της γειτνίασης με την Εγνατία οδό • Η αξιοποίηση των αρχαιοτήτων (Μακεδονικοί Τάφοι και Αρχαιολογικό μουσείο) • Η ύπαρξη πλουτοπαραγωγικών πόρων

<p>υπουργείων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ανταγωνιστική δράση άλλων όμορων περιοχών • Η μεταφορά αρμοδιοτήτων από την κεντρική εξουσία στους Ο.Τ.Α. χωρίς την απαραίτητη μεταφορά πόρων (ανθρώπινο δυναμικό, οικονομικοί πόροι) 	<p>και η δυνατότητα διαμόρφωσης ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η αξιοποίηση των αναμενόμενων νέων ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων, με χρηματοδότηση για Δήμους και ιδιώτες • Η δυνατότητα αξιοποίησης Σ.Δ.Ι.Τ.
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΟΒΡΑ	
Προβλήματα/ανάγκες	Δυνατότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Ανεξέλεγκτη παρέμβαση από φορείς ή ιδιώτες στο οδικό δίκτυο και στους κοινόχρηστους χώρους χωρίς την λήψη σχετικής άδειας από τον Δήμο • Εκτέλεση εργασιών με αυθαίρετη παρέμβαση χωρίς την λήψη μέτρων σήμανσης και προστασίας διερχομένων • Εντοπίζεται μεγάλο πρόβλημα λόγω της παλαιότητας του ασφαλτοτάπητα του οδικού δικτύου • Μεγάλο κόστος συντήρησης σχολικών συγκροτημάτων και δημοτικών κτιρίων. • Ανάγκη βελτίωσης των κοινόχρηστων χώρων (πεζόδρομοι, πλατείες κλπ) • Έλλειψη ολοκληρωμένων μελετών ανάπτυξης κοινοχρήστων χώρων • Η σχεδόν ανυπαρξία του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα (μεταποίηση, συσκευασία, logistics, Μάρκετινγκ κλπ) στην αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή, εκτός εξαιρέσεων 	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση της επισκεψιμότητας, μέσω του θρησκευτικού τουρισμού με την αξιοποίηση των θρησκευτικών μνημείων(μονή Δοβρά) • Ανάδειξη ημιορεινών οικισμών με θερινό Τουρισμό (Φυτειά, Κωστοχώρι) • Δυνατότητα εύκολης πρόσβασης λόγω της γειννίας με μεγάλους οδικούς άξονες (Εγνατία μέσω άξονα Σκύδρα – Βέροια) • Η μικρή απόσταση από το Αεροδρόμιο Μακεδονία της Θεσσαλονίκης • Η άμεση γειννία με την μεγάλη αγορά της Βέροια και της Θεσσαλονίκης • Ο υπέροχος ορεινός όγκος Βερμίου • Οι μεγάλες δυνατότητες της περιοχής για • εξοχική, αλλά και για μόνιμη κατοικία • Η ανάπτυξη πρωτογενούς τομέα και τομέα μεταποίησης τροφίμων καθώς και κτηνοτροφίας • Η ανάπτυξη μικρών και μεσαίων οιοπαραγωγικών μονάδων
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> • Η έλλειψη πόρων • Η συνεχιζόμενη οικονομική ύφεση • Η κακή ψυχολογία επιχειρηματιών, αγροτών και πολιτών • Η μειωμένη φοροδοτική ικανότητα πολιτών και επιχειρήσεων • Οι διαρκείς αλλαγές της νομοθεσίας, η πολυνομία και οι επικαλυπτόμενες αρμοδιότητες υπουργείων. • Η ανταγωνιστική δράση άλλων 	<ul style="list-style-type: none"> • Η αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης και της έκτασης της ΔΕ Δοβρά με ιδιαίτερη στόχευση στους κατοίκους των όμορων Νομών (Πέλλας) • Η ύπαρξη πλουτοπαραγωγικών πόρων και η δυνατότητα διαμόρφωσης ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα • Η επιλογή σημαντικών βιομηχανιών (ιδιαιτέρως ποτών) και η δυνατότητα προσέλκυσης και χωροθέτησης των δραστηριοτήτων τους στην περιοχή

<p>όμορων περιοχών</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η μεταφορά αρμοδιοτήτων από την κεντρική εξουσία στους Ο.Τ.Α. χωρίς την απαραίτητη μεταφορά πόρων (ανθρώπινο δυναμικό, οικονομικοί πόροι) 	<p>λόγω της καλλιέργειας της αμπέλου</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η αξιοποίηση των αναμενόμενων νέων ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων, με χρηματοδότηση για Δήμους και ιδιώτες • Η δυνατότητα αξιοποίησης Σ.Δ.Ι.Τ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	
Προβλήματα/ανάγκες	Δυνατότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Ανεξέλεγκτη παρέμβαση από φορείς ή ιδιώτες στο οδικό δίκτυο και στους κοινόχρηστους χώρους χωρίς την λήψη σχετικής άδειας από τον Δήμο • Εκτέλεση εργασιών με αυθαίρετη παρέμβαση χωρίς την λήψη μέτρων σήμανσης και προστασίας διερχομένων • Εντοπίζεται μεγάλο πρόβλημα λόγω της παλαιότητας του ασφαλτοτάπητα του οδικού δικτύου • Μεγάλο κόστος συντήρησης σχολικών συγκροτημάτων και δημοτικών κτιρίων. • Ανάγκη βελτίωσης των κοινόχρηστων χώρων (πεζόδρομοι, πλατείες κλπ) • Έλλειψη ολοκληρωμένων μελετών ανάπλασης κοινοχρήστων χώρων • Η σχεδόν ανυπαρξία του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα (μεταποίηση, συσκευασία, logistics, Μάρκετινγκ κλπ) στην αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή, εκτός εξαιρέσεων 	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάδειξη του ποταμού Αλιάκμονα για περιβαλλοντικές εκδηλώσεις και χώρους αναψυχής • Αξιοποίηση δυνατότητας πρόσβασης στο χιονοδρομικό Ελατοχωρίου • Ανάδειξη ορεινών οικισμών με θερινό τουρισμό • Πολλά αξιοθέατα περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος όπως το ορεινό διεθνές μονοπάτι των Πιερίων και ο υδροβιότοπος Λογγά Δασκίου • Δυνατότητα πρόσβασης προς Νομό Κοζάνης και Νομό Πιερίας • Οι μεγάλες δυνατότητες της περιοχής για εξοχική κατοικία • Νέες συνεχώς αναπτυσσόμενες καλλιέργειες
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> • Η έλλειψη πόρων • Η συνεχιζόμενη οικονομική ύφεση • Η κακή ψυχολογία επιχειρηματιών, αγροτών και πολιτών • Η μειωμένη φοροδοτική ικανότητα πολιτών και επιχειρήσεων • Οι διαρκείς αλλαγές της νομοθεσίας, η πολυνομία και οι επικαλυπτόμενες αρμοδιότητες υπουργείων. • Η ανταγωνιστική δράση άλλων όμορων περιοχών 	<ul style="list-style-type: none"> • Η αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης και της έκτασης της ΔΕ Μακεδονίδος με ιδιαίτερη στόχευση στους κατοίκους των όμορων Νομών (Κοζάνης και Πιερίας) • Η ύπαρξη πλουτοπαραγωγικών πόρων και η δυνατότητα διαμόρφωσης ανάπτυξης του πρωτογενούς, (καλλιέργεια οπωροκηπευτικών) • Η δυνατότητα διαμόρφωσης όρων ελκυστικής παραθεριστικής κατοικίας, • Η δυνατότητα αξιοποίησης του ημερήσιου τουρισμού – αναψυχής λόγω

<ul style="list-style-type: none"> • Η μεταφορά αρμοδιοτήτων από την κεντρική εξουσία στους Ο.Τ.Α. χωρίς την απαραίτητη μεταφορά πόρων (ανθρώπινο δυναμικό, οικονομικοί πόροι) • Η σχετικά απομακρυσμένη θέση της ΔΕ Μακεδονίδος από τους υπόλοιπους οικισμούς του Δήμου 	<p>της γειτνίασης με το χιονοδρομικό Ελατοχωρίου</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η αξιοποίηση των αναμενόμενων νέων ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων, με χρηματοδότηση για Δήμους και ιδιώτες • Η δυνατότητα αξιοποίησης Σ.Δ.Ι.Τ.
--	---

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑ

Προβλήματα/ανάγκες	Δυνατότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Η ύπαρξη περιοχών με ανεπαρκή δημόσιο φωτισμό • Οι ανάγκες για επεκτάσεις του δικτύου ΔΕΗ για κάλυψη αναγκών ΦΟΠ (μικροεπεκτάσεις δικτύων κλπ.) κατόπιν αιτήσεων πολιτών • Η εξάρτηση του δημοτικού φωτισμού από το δίκτυο ΔΕΗ • Το δίκτυο οδοφωτισμού και αστικού φωτισμού είναι παλαιό και χαμηλής απόδοσης. Χρήζει αναβάθμισης με νέα φωτιστικά σώματα τεχνολογίας LED και σύστημα τηλεδιαχείρισης • Η έλλειψη πόρων για υπογειοποίηση του δικτύου ΔΕΗ. Ιδιαίτερως δε, σε χώρους που απαιτείται η ανάδειξη της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς (παραδοσιακές συνοικίες κλπ.) • Τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα των δημοτικών κτιρίων (θέρμανση, ψύξη, φωτισμός, αυτοματισμοί) είναι πεπαλαιωμένα και χρήζουν αναβάθμισης στην λογική των έξυπνων και ενεργειακά αποδοτικών κτιρίων • Η δυσκολία αναφοράς, καταγραφής και παρακολούθησης της πορείας αντιμετώπισης μίας βλάβης σε δημοτικό δίκτυο (ηλεκτροφωτισμός, λακούβες σε δρόμους κλπ.). Παραδοσιακά η διαδικασία εμπλέκει πολλούς ανθρώπινους πόρους που τώρα είναι ελάχιστοι • Η αδυναμία παρακολούθησης και καταγραφής μετρήσεων και βλαβών στα αντλιοστάσια του Δήμου 	<ul style="list-style-type: none"> • Η δυνατότητα συμπράξεων με εταιρείες του ιδιωτικού τομέα, για την αναβάθμιση του δημοτικού φωτισμού (αντικατάσταση φωτιστικών σωμάτων, λαμπτήρων κλπ.) και αποπληρωμή από τα ανταποδοτικά τέλη • Η δυνατότητα υπογειοποίησης του δικτύου ΔΕΗ με συγχρηματοδότηση από το Δήμο • Η αναβάθμιση των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων των δημοτικών κτιρίων • Η εγκατάσταση τοπικών μονάδων παραγωγής ενέργειας με έργα ΑΠΕ όπως η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάνελ στις στέγες των δημοτικών κτιρίων • Η δυνατότητα αναφοράς βλάβης δημοτικού δικτύου απ' ευθείας από τον πολίτη, μέσω εφαρμογών κινητής τηλεφωνίας που υποστηρίζονται από ιδιωτικούς παρόχους και χρηματοδότηση από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
<ul style="list-style-type: none"> • Οι περιορισμένοι πλέον δημοτικοί πόροι για την χρηματοδότηση των πράξεων ενεργειακής αναβάθμισης και εξοικονόμησης ενέργειας 	<ul style="list-style-type: none"> • Η χρηματοδότηση των δράσεων από τα εκάστοτε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΞΟΝΑ 1
ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

1. Στον τομέα του **Περιβάλλοντος**, συνέχιση της ορθολογικής διαχείρισης των δημοτικών δασών, σε συμφωνία με τις κατά περιόδους ισχύουσες διαχειριστικές μελέτες, με τη δασοτεχνική καθοδήγηση του Δασαρχείου Βέροιας.
2. Συνέχιση της φύλαξης των δημοτικών αλσών από το προσωπικό του Γραφείου Δασών και εκτέλεση των απαιτούμενων εργασιών στα δημοτικά δάση με τα μηχανήματα του Δήμου, οπότε θα χρειασθεί σταδιακή αντικατάσταση των δυο οχημάτων του Γραφείου Προστασίας Δασών, λόγω της παλαιότητας τους (δεκαπενταετία).
3. Συνέχιση του προγράμματος συλλογής κενών συσκευασιών φυτοφαρμάκων και δημιουργία νέων σταθμών γεμίματος βυτίων.
4. Ολοκλήρωση του προγράμματος καθαρισμού, καλλιέργειας και εξυγίανσης των αλσών Παπάγου και Βικέλα που ξεκίνησε το 2015.
5. Το αθλητικό κέντρο Σελίου, το ευρωπαϊκό μονοπάτι E4, οι τεχνητές λίμνες στον Αλιάκμονα είναι βάση τουριστικής ανάπτυξης. Όλη η περιοχή του Δήμου μας διαθέτει μεγάλη φυσική ομορφιά και περιλαμβάνει προστατευόμενες περιοχές.
6. Στη **Διαχείριση αποβλήτων**, δραστηριότητες οργάνωσης προγραμμάτων Διαλογής στην Πηγή:
  - α. Προγράμματα συλλογής διακριτών ρευμάτων ανακυκλώσιμων υλικών
  - β. Προγράμματα συλλογής Βιοαποδομήσιμων Αστικών Αποβλήτων (ΒΑΑ)
  - γ. Δημιουργία και λειτουργία Πράσινων Σημείων
  - δ. Ενίσχυση και ανανέωση του συστήματος αποκομιδής και μεταφοράς των ρευμάτων αποβλήτων.
7. Δραστηριότητες πρόληψης – ευαισθητοποίησης – επαναχρησιμοποίησης:
  - α. Προετοιμασία για εφαρμογή του Πληρώνω Όσο Πετάω (ΠΟΠ)
  - β. Καθιέρωση της Κάρτας του Δημότη στα Πράσινα Σημεία
  - γ. Διερεύνηση εφαρμογής Ιχνηλάσιμων κάδων
  - ε. Ενημέρωση - ευαισθητοποίηση των πολιτών
  - στ. Δραστηριότητες επαναχρησιμοποίησης υλικών.
8. Στα θέματα **Ειδικών αστικών χώρων**: Για τις παιδικές χαρές, κρίνεται απαραίτητη η αναβάθμιση των υφιστάμενων και η δημιουργία νέων, με ενσωμάτωση στοιχείων περιβαλλοντικού σχεδιασμού. Για τα κοιμητήρια, κρίσιμο είναι το ζήτημα της συντήρησής τους, αλλά και η εξεύρεση χώρου για δημιουργία νέων κοιμητηρίων στη Βέροια
9. Στα θέματα **Πολεοδομίας**, διαπιστώνεται η ανάγκη για νέο ΓΠΣ για το Δήμο
10. Πολεοδότηση των εντός ορίων περιοχών οικισμών κάτω των 2000 κατοίκων με

ανάγκη σε γη

11. Αναθεώρηση ΖΟΕ ώστε να αρθούν οι περιορισμοί εγκατάστασης επιχειρήσεων
12. Απαλλοτριώσεις εκτάσεων εντός οικισμών
13. Στην **Άρδευση**, ανάθεση μελετών καταγραφής δικτύων άρδευσης και επέκτασης τους, συνολική αντιμετώπιση προβλημάτων σε όλο το Δήμο (διατμηματικές συνεργασίες), κατασκευή κλειστών αγωγών άρδευσης για εφαρμογή αειφορικών μεθόδων άρδευσης (περιορισμός της άρδευσης με κατάκλιση)
14. Στα **Τεχνικά έργα**, μεγάλο πρόβλημα αποτελεί η εγκατάλειψη παλαιών / διατηρητέων κτισμάτων από τους ιδιοκτήτες τους με αποτέλεσμα την επικινδυνότητα και την δημιουργία εστών ρύπανσης
15. Ανάγκη ανάδειξης των διατηρητέων τόπων στο κέντρο της πόλης, όπου βρίσκονται και τα σημαντικότερα μνημεία
16. Ανάγκη βελτίωσης των κοινόχρηστων χώρων (έλλειψη ολοκληρωμένων μελετών ανάπλάσής τους)
17. Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας: πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι, σχολικοί δακτύλιοι
18. Ανάδειξη του Τριποτάμου για περιβαλλοντικές εκδηλώσεις και χώρους αναψυχής
19. Μεγάλο κόστος συντήρησης σχολικών συγκροτημάτων και δημοτικών κτιρίων
20. Συντήρηση και ενεργειακή αναβάθμιση διατηρητέων κτιρίων ιδιοκτησίας του Δήμου
21. Στη Βεργίνα, ανάδειξη του αρχαιολογικού πλούτου και της πολιτιστικής κληρονομιάς, μέσω της βελτίωσης των κοινόχρηστων χώρων
22. Μεγάλο πρόβλημα λόγω της παλαιότητας του ασφαλτοτάπητα του οδικού δικτύου.
23. Στα **Ηλεκτρομηχανολογικά έργα**, σημαντική είναι η δυνατότητα συμπράξεων με εταιρείες του ιδιωτικού τομέα, για την αναβάθμιση του δημοτικού φωτισμού (αντικατάσταση φωτιστικών σωμάτων, λαμπτήρων κλπ.) και αποπληρωμή από τα ανταποδοτικά τέλη
24. Η δυνατότητα υπογειοποίησης του δικτύου ΔΕΗ με συγχρηματοδότηση από το Δήμο
25. Η αναβάθμιση των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων των δημοτικών κτιρίων για εξοικονόμηση ενέργειας
26. Η εγκατάσταση τοπικών μονάδων παραγωγής ενέργειας με έργα ΑΠΕ όπως η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάνελ στις στέγες των δημοτικών κτιρίων
27. Η δυνατότητα αναφοράς βλάβης δημοτικού δικτύου απ' ευθείας από τον πολίτη, μέσω εφαρμογών κινητής τηλεφωνίας που υποστηρίζονται από ιδιωτικούς παρόχους και χρηματοδότηση από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

4.1. ΥΓΕΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ & ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ

Αρμόδια Διεύθυνση του Δήμου Βέροιας για τα θέματα κοινωνικής πολιτικής, παιδείας και πολιτισμού είναι η **Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού**.

Με την εφαρμογή των άρθρων 94 & 95 του Ν.3852/2010 και σύμφωνα με τον ΟΕΥ του Δήμου, είναι αρμόδια για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής, των πολιτικών ισότητας των φύλων καθώς και για την προστασία και προαγωγή της δημόσιας υγείας στην περιοχή του Δήμου, με τη λήψη των καταλλήλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων.

Συγχρόνως η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την προώθηση και ρύθμιση ζητημάτων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, την προώθηση της Δια Βίου Μάθησης, καθώς και για το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς.

Με βάση τον ΟΕΥ οι αρμοδιότητες αυτές υλοποιούνται από τα εξής τμήματα:

1. Κοινωνικής Πολιτικής & Ισότητας φύλων
2. Προστασίας & Προαγωγής Δημόσιας Υγείας
3. Παιδείας – Δια βίου Μάθησης & Πολιτισμού.

Το ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού:

- Εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών
- Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετέχει σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη αθίγγανων, παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών, και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.
- Διεξάγει κοινωνικές έρευνες, σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών που αφορούν την κοινωνική φροντίδα της οικογένειας, του παιδιού, των εφήβων, των ηλικιωμένων, των ατόμων με αναπηρία καθώς και ευπαθών κοινωνικών ομάδων.
- Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών ή συμμετέχει σε δράσεις που στοχεύουν στην υποστήριξη και φροντίδα της υγείας των δημοτών με την ίδρυση και λειτουργία εγκαταστάσεων για την παροχή υπηρεσιών υγείας και την προαγωγή της ψυχικής υγείας (με τη δημιουργία δημοτικών και κοινοτικών ιατρείων, κέντρων αγωγής υγείας, κέντρων υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με αναπηρία, κέντρων ψυχικής υγείας, κέντρων

συμβουλευτικής στήριξης των θυμάτων της ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά συνοικούντων προσώπων και κέντρων πρόληψης κατά εξαρτησιογόνων ουσιών.

- Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων και πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην πρόληψη της παραβατικότητας στην περιοχή του Δήμου, με τη δημιουργία Τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης Παραβατικότητας.
- Μεριμνά για την προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης με τη δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών.
- Συντονίζει, παρακολουθεί και αξιολογεί την άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής σε τοπικό επίπεδο
- Οργανώνει, παρακολουθεί και αξιολογεί τη δικτύωση τοπικών φορέων Κοινωνικής Φροντίδας.
- Υλοποιεί δράσεις και προγράμματα κοινωνικής πολιτικής συμπληρωματικά με τις δράσεις και τα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής που υλοποιούνται από τα Νομικά πρόσωπα του Δήμου.
  - Λειτουργεί μονάδες συμβουλευτικής, ψυχολογικής και κοινωνικής υποστήριξης.
  - Συνεργάζεται με τα σχολεία της περιοχής για ενημέρωση σε κοινωνικά θέματα (AIDS, ναρκωτικά κ.λπ.) και σε συνεργασία με τους συλλόγους γονέων διοργανώνει Σχολές Γονέων.
  - Υλοποιεί προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης ψυχοκοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων (προσφύγων, μεταναστών, παλιννοστούντων, φυλακισμένων, υπερηλίκων κ.λπ.).
  - Υλοποιεί δράσεις προστασίας περιθαλπομένων σε ιδρύματα κλειστής περίθαλψης.
  - Υλοποιεί δράσεις προστασίας μονογονεϊκών οικογενειών.
- Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στην πρόληψη της παραβατικότητας στην περιοχή του Δήμου, με τη δημιουργία Τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης Παραβατικότητας.
- Μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας που στοχεύουν στη στήριξη αστέγων και οικονομικά αδυνάτων πολιτών.
  - Εκδίδει πιστοποιητικά οικονομικής αδυναμίας.
  - Μεριμνά για την καταβολή επιδομάτων σε τυφλούς, κωφάλαλους, ανασφάλιστους παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους, διανοητικά καθυστερημένους, ανίκανους προς εργασία, υποφέροντες από εγκεφαλική παράλυση (σπαστικούς), απροστάτευτους ανήλικους, υποφέροντες από αιμολυτική αναιμία και βαριά ανάπηρους, καθώς και σε λοιπά άτομα δικαιούμενα παροχής κοινωνικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και των οικείων κανονιστικών ρυθμίσεων.
  - Προβαίνει στην αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής.

Σημειώνεται ότι, όσον αφορά την καταβολή των επιδομάτων, εξυπηρετείται το σύνολο του νομού Ημαθίας.

Άλλα μέτρα και δράσεις είναι:

- Σύσταση και Λειτουργία επιτροπής Ισότητας
- Σύσταση και Λειτουργία Συμβουλίου Παραβατικότητας

Δεδομένα στον τομέα της Κοινωνικής Ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας στο Δήμο Βέροιας¹

Συγκριτικά με τους υπόλοιπους Δήμους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ο Δήμος Βέροιας κατατάσσεται στους δήμους με χαμηλή ένταση προβλήματος ύπαρξης ευάλωτων ομάδων πληθυσμού. Ως προς την ανεργία, ο Δήμος Βέροιας εμφανίζει ποσοστό 9,19%, άνω του μέσου όρου της ΠΚΜ (8,11 %). Αντίστοιχα το ποσοστό μακροχρόνια ανέργων, ανέρχεται σε 4,49% του πληθυσμού του Δήμου, κάτω από το μέσο όρο της ΠΚΜ (4,71%).

Ειδικότερα, οι άνεργοι με χαμηλά προσόντα (απόφοιτοι Δημοτικού – Γυμνασίου) ανέρχονται σε ποσοστό 1,38% του πληθυσμού (με μέσο όρο στην ΠΚΜ το 1,51%)

Μετανάστες (Ειδική κατηγορία πληθυσμού)

Ως προς το ποσοστό μεταναστών (κατοίκων με άλλη υπηκοότητα), ο Δήμος Βέροιας εμφανίζει ποσοστό 5,69%, άνω του μέσου όρου της ΠΚΜ (6,54 %). Αντίστοιχα το ποσοστό μακροχρόνια ανέργων, ανέρχεται σε 4,49% του πληθυσμού του Δήμου, κάτω από το μέσο όρο της ΠΚΜ (4,71%).

Μέτρα και δράσεις που εφαρμόζει ο Δήμος: Σύσταση και Λειτουργία Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών

Σημειώνεται ότι από τον Απρίλιο του 2016 έχουν εγκατασταθεί στον Δήμο Βέροιας (Τ.Κ. Αγίας Βαρβάρας) περίπου 500 πρόσφυγες και μετανάστες από τη Συρία και άλλες χώρες.

Άτομα με αναπηρίες (Α.1)

Ο Δήμος Βέροιας με την διαμόρφωση πολιτικών και την υλοποίηση σχετικών προγραμμάτων, εξασφαλίζει την όσο γίνεται καλύτερη εξυπηρέτηση των ευάλωτων ομάδων. Τα μέτρα και δράσεις που εφαρμόζει ο Δήμος για τα ΑΜΕΑ περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

- Από το **Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου**: Καταβολή επιδομάτων σε τυφλούς, κωφάλαλους, ανασφάλιστους παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους, διανοητικά καθυστερημένους, ανίκανους προς εργασία, υποφέροντες από εγκεφαλική παράλυση (σπαστικούς), απροστάτευτους ανήλικους, υποφέροντες από αιμολυτική αναιμία και βαριά ανάπηρους, καθώς και σε λοιπά άτομα δικαιούμενα παροχής κοινωνικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και των οικείων κανονιστικών ρυθμίσεων.
- Δημιουργία Κοινωνικού Συνεταιρισμού ΚΟΙΣΠΕ, ατόμων με ψυχική νόσο με την επωνυμία ΔΕΣΜΟΣ στο Νομό Ημαθίας όπου ο Δήμος Βέροιας συμμετέχει ως μέτοχος.
- Περιστασιακή εφαρμογή προγραμμάτων συμβουλευτικής υποστήριξης των ατόμων και των οικογενειών τους τα οποία χρηματοδοτούνται και στελεχώνονται από προσωπικό προγραμμάτων ΕΣΠΑ όπως το Πρόγραμμα Κοινωνικού Απασχόλησης.
- Ατομική και αποσπασματική υποστήριξη πασχόντων και ένταξή τους σε άλλες κοινωνικές δομές του Δήμου (Δημοτικό ιατρείο, Κοινωνικό Παντοπωλείο κ.α.).
- Λειτουργία Κέντρων δημιουργικής απασχόλησης, κατάρτισης και ψυχοκοινωνικής στήριξης.
- Παρουσία μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ΑΜΕΑ.
- Ενεργοί σύλλογοι γονέων και κηδεμόνων και ατόμων ΑΜΕΑ (καρκινοπαθών,

¹ Στοιχεία που αντλούνται από την «Περιφερειακή Στρατηγική προώθησης της κοινωνικής ένταξης, καταπολέμησης της φτώχειας και κάθε μορφής διακρίσεων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας»

νεφροπαθών, ατόμων με Νοητική Υστέρηση).

- Βελτίωση προσβασιμότητας χώρων δημόσιας διοίκησης, σχολικών μονάδων και πεζοδρομίων, χώρων άθλησης με αντίστοιχα τεχνικά έργα κ.λπ.
- Παραχώρηση δημοτικής έκτασης κατάλληλης και επαρκούς για την ανέγερση ξενώνα ημιαυτόνομης διαβίωσης.

Αδυναμίες: Ο Δήμος αντιμετωπίζει σοβαρά κενά τόσο σε στελέχωση όσο και σε υποδομές, συγκεκριμένα:

- Παρουσία ενός μόνο ψυχιάτρου στο Νομαρχιακό Νοσοκομείο Βέροιας, γεγονός που δεν επιτρέπει την σύσταση, λειτουργία, εποπτεία και διοικητική εξάρτηση προγραμμάτων ψυχικής υγείας στην κοινότητα.
- Αδυναμία βραχύχρονης νοσηλείας και περίθαλψης σοβαρών ψυχιατρικών περιστατικών. 73
- Απουσία ψυχιατρικού τομέα στο Νομαρχιακό Νοσοκομείο Βέροιας που να μπορεί να παρέχει κλειστή βραχεία νοσηλεία (Δημόσιου χαρακτήρα).
- Απουσία προγραμμάτων - κέντρου ψυχικής υγιεινής (Δημόσιου χαρακτήρα).
- Απουσία Κέντρου Δημέρευσης, Απασχόλησης και Ψυχοκοινωνικής Στήριξης Ατόμων με Ψυχικά Νοσήματα (Δημόσιου χαρακτήρα).
- Μη εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής ψυχιατρικής ένταξης και επανένταξης στο Νομό Ημαθίας γενικότερα.
- Απουσία υποδομών για την διασφάλιση της πρόσβασης των ΑΜΕΑ.

Εξαρτημένα ή απεξαρτημένα από ουσίες άτομα (Α.2)

Το φαινόμενο παρουσιάζει έξαρση στον δήμο και εξάπλωσή του σε όλο και νεαρότερες ηλικίες και αυξημένη εμπλοκή των χρηστών σε παραβατικές συμπεριφορές. Ο Δήμος, σε συνεργασία με το Κέντρο «Πρόσβαση» Πρόληψης και Συμβουλευτικής, παρέχουν υποστήριξη σε θέματα εξαρτήσεων. Πραγματοποιούνται ενέργειες ενημέρωσης της κοινής γνώμης και δράσεις πρόληψης σε συνεργασία με μη κυβερνητικούς φορείς που εξειδικεύονται στην αντιμετώπιση του φαινομένου. Επιπλέον γίνονται ενέργειες προπαρασκευής φακέλου και παραχώρησης χώρου και δημιουργία υποδομής για την εγκατάσταση θεραπευτικής μονάδας OKANA παραπλεύρως του Νομαρχιακού Νοσοκομείου Βέροιας.

Αδυναμίες:

- Ανυπαρξία προγράμματος υποστήριξης χρηστών εντός ορίων του Νομού.
- Ελλιπείς πολιτικές απασχόλησης – επανένταξης.

Ειδικές και λοιπές ομάδες (Β & Γ) Ο Δήμος Βέροιας προκειμένου να αντιμετωπίσει τα κοινωνικά φαινόμενα της φτώχειας, της ανεργίας, της στέγασης, της μη ασφάλισης, εφαρμόζει μέτρα και δράσεις, όπως:

Το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής της Δ/σης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού:

- Υλοποιεί το Πρόγραμμα Επισιτιστικής Βοήθειας (ΤΕΒΑ) ως εταίρος της Κοινωνικής Σύμπραξης Π.Ε. Ημαθίας (εξυπηρετεί 1819 δικαιούχους)
- Χορήγηση προνοιακού επιδόματος στεγαστικής συνδρομής
- Χορήγηση επιδόματος Α΄ Κοινωνικών Βοηθειών
- Χορήγηση προνοιακού επιδόματος Ομογενών Προσφύγων
- Μέχρι 4-4-2016, εξέδιδε βιβλιάρια ανασφάλιστων οικονομικά αδύναμων πολιτών (διακόπηκε λόγω κατάργησής του)
- Από 15-7-2016 (σύμφωνα με το ν. 4368/2016) θα εκδίδει αποφάσεις σχετικά με τη

- παροχή ή μη δωρεάν φαρμακευτικής περίθαλψης ανασφαλιστών.
- Επίσης με αποφάσεις Δημοτικού Συμβουλίου έχει εγκριθεί η σύσταση - λειτουργία :
  - Δημοτικής Τράπεζας Αίματος
  - ΚΕΠ Υγείας
  - Σύσταση ομάδας Εθελοντών Κοινωνικής Πολιτικής Δήμου Βέροιας για τη δημιουργία Μητρώου Εθελοντών Κοινωνικής Πολιτικής Δήμου Βέροιας, τα οποία σε λίγο καιρό θα λειτουργούν στη Δ/ση Κοιν. Προστασίας – Παιδείας – Πολιτισμού του Δήμου.

Άλλα μέτρα και δράσεις:

- Σύναψη προγραμματικών συμβάσεων σε οργανώσεις παραγωγών για τη δωρεάν διάθεση αποσυρομένων γεωργικών προϊόντων και τη μεταποίηση μέρους αυτών σε χυμό.
- Εφαρμογή κοινωνικού τιμολογίου στους λογαριασμούς ύδρευσης αποχέτευσης στις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού.
- Ένταξη στο κοινωνικό τιμολόγιο της ΔΕΗ ατόμων- οικογενειών που εξυπηρετούνται από δομές κοινωνικής αλληλεγγύης.
- Εφαρμογή πολιτικών υποστήριξης με οικονομικές ενισχύσεις κατά περίπτωση κυρίως για ζητήματα στέγασης και διασφάλισης ελάχιστου επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης.
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες υποστήριξης της γυναικείας επιχειρηματικότητας και απασχολησιμότητας γυναικών αρχηγών μονογονεϊκών οικογενειών ορεινών απομακρυσμένων περιοχών σε συνεργασία με το Κέντρο υποστήριξης Γυναικείας Επιχειρηματικότητας και απασχολησιμότητας «ΕΡΓΑΝΗ».
- Παραπομπές ένταξης των οικονομικά αδύναμων - αποκλεισμένων σε προγράμματα στήριξης που εφαρμόζονται από ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στα όρια του Δήμου.
- Δράσεις συγκέντρωσης αγαθών και οικονομικών πόρων για ενίσχυση των κοινωνικών δομών του Δήμου (καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, street events, συγκέντρωση αγαθών με κινητοποίηση εθελοντών).

Αδυναμίες: Το έργο του δήμου κατά την εφαρμογή των ανωτέρω πολιτικών αντιμετώπισης δυσχεραίνεται καθώς:

- Δεν υπάρχουν αρκετοί οικονομικοί πόροι.
- Μη συμβατό με τις συνθήκες της εποχής θεσμικό πλαίσιο χορήγησης κοινωνικών επιδομάτων.
- Έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού (κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι).
- Υποστελέχωση του γραφείου εφαρμογής προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας.
- Έλλειψη ευαισθητοποίησης της κοινότητας.

Γυναίκες και παιδιά θύματα ενδοοικογενειακής βίας και παραμέλησης

Ο Δήμος, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς και εξειδικευμένα στελέχη, στοχεύει στην αντιμετώπιση και εξάλειψη του φαινομένου με:

- Λειτουργία Κέντρου Συμβουλευτικής γυναικών που υφίστανται βία (της ΓΠ Υπουργείο Εσωτερικών, ΕΕΤΑΑ, Δήμος Βέροιας).
- Σύσταση και λειτουργία Ομάδας Προστασίας Ανηλίκων (ΟΠΑ) στελεχωμένη από κοινωνική λειτουργό και ψυχολόγο.
- Σύσταση και λειτουργία ξενώνα κακοποιημένων γυναικών σε συνεργασία Δήμου και εθελοντικού συλλόγου «Ερασμος».
- Σύσταση και λειτουργία κέντρου ανοιχτής φροντίδας και απασχόλησης παιδιών ηλικίας 6- 12 που βρίσκονται σε κίνδυνο.

- Σύσταση και λειτουργία μονάδας κλειστής φροντίδας ανηλίκων υπό τη μορφή σπιτιού του παιδιού στο Κοινοτικό διαμέρισμα Βεργίνας.
- Γενικότερη κοινωνικοοικονομική στήριξη οικογενειών που συμβαίνει ενδο-οικογενειακή βία με παραπομπές και διασύνδεση με άλλες κοινωνικές δομές του Δήμου.

Αδυναμίες:

Στα άτομα που ασκείται βία, δεν παρέχεται η απαιτούμενη κοινωνικοοικονομική στήριξη με αποτέλεσμα την περιθωριοποίησή τους καθώς δυσκολεύονται στην εργασιακή και κοινωνική ένταξή τους. Τέλος δεν υπάρχουν ευέλικτες πολιτικές και πρωτόκολλα διαχείρισης των περιστατικών βίας στα σημεία αναφοράς (αστυνομικά τμήματα, νοσοκομεία, εισαγγελία κλπ).

Ρομά κάτοικοι στον Δήμο Βέροιας

Διενεργήθηκε πρόσφατα απογραφή των Ρομά με συμπλήρωση σχετικού ερωτηματολογίου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1: Πληθυσμός Ρομά ανά Δημοτική Ενότητα, στο Δήμο Βέροιας

Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες						
Πληθυσμός						
	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ	Δ.Ε. ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ	Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ	Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ
ΡΟΜΑ	766	405	361	0	0	0

ΠΗΓΗ: Επιτόπια Έρευνα Δήμου

Πρόκειται να εκπονηθεί, από ειδικούς επιστήμονες, **Σχέδιο Δράσης για τους Ρομά πολίτες** του Δήμου Βέροιας, με στόχο την μακροπρόθεσμη οικιστική αποκατάσταση, την εκπαίδευση και ενσωμάτωση των παιδιών και των νέων ανθρώπων.

Σύμφωνα με το **Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας** η υφιστάμενη κατάσταση των Ρομά κατοίκων στο Δήμο Βέροιας έχει ως εξής:

2.3.2. Αποτύπωση και Αξιολόγηση των Προβλημάτων των «Εδραιοποιημένων» Ρομά του Δήμου ΒΕΡΟΙΑΣ ανά Οικισμό (Ανάλυση SWOT)

Δήμος	Βέροιας		Υπόμνημα	
	Κάτω από 100		Πληθυσμός Ρομά Σύνολο Ρομά Δήμου	360
	100 - 499			
	500 - 999			
	1000 - 1499			
	1500 - 1999			
	2000 +			
	Οικισμοί	1	Εντός αστικού ιστού	48
	2	Εργοχώρι	46	
	3	Τριφυλλοπάζαρο	35	
	4	Μέση	21	
	5	Οικισμός Διαβατού	4	
	6	Μακροχώρι	6	
	7	Κουλούρα	200	

Σύμφωνα με τα στοιχεία που συλλέχθηκαν, στον Καλλικρατικό δήμο Βέροιας είναι εδραιωποιημένα 360 άτομα εκ των οποίων 169 άνδρες και 191 γυναίκες. Το 2008 στον Καλλικρατικό Δήμο Βέροιας, αποτελούμενο από τους καποδιστριακούς Δήμους Βέροιας, Αποστόλου Παύλου, Δοβρά, Βεργίνας και Μακεδονίδος ήταν εγκατεστημένες 174 οικογένειες Ρομά και συνολικά 725 άτομα (4,2 μέλη ανά Οικογένεια Κατά μ.ο).

Ως χώροι διαμονής των Ρομά στην περιοχή καταγράφονται η πόλη της Βέροιας, το Εργοχώρι, το Τριφυλλοπάζαρο, η Μέση, ο Οικισμός Διαβατού, το Μακροχώρι και η Κουλούρα, ως εξής:

- Εντός αστικού ιστού έχουν καταγραφεί 18 οικογένειες (περίπου 48 άτομα).
- Στην Τ.Κ. Κουλούρας της Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου έχουν καταγραφεί 74 οικογένειες ΡΟΜΑ (περίπου 200 άτομα).
- Στον οικισμό Μέσης του Δήμου Βέροιας έχουν καταγραφεί 8 οικογένειες ΡΟΜΑ (21 άτομα).
- Στην Τ.Κ. Μακροχωρίου της Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου έχουν καταγραφεί 2 οικογένειες ΡΟΜΑ (περίπου 6 άτομα).
- Στην Τ.Κ. Διαβατού της Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου έχει καταγραφεί 1 οικογένεια ΡΟΜΑ (περίπου 4 άτομα).
- Στον καταυλισμό Τριφυλλοπάζαρου έχουν καταγραφεί 13 οικογένειες (περίπου 35 άτομα) .
- Στον καταυλισμό Εργοχωρίου έχουν καταγραφεί 17 οικογένειες (περίπου 46 άτομα).

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΘΕΜΑΤΑ

Οικονομική Κατάσταση νοικοκυριών:

Βλέπε ενότητα 2.2

Αστικοδημοτική Τακτοποίηση:

Βλέπε ενότητα 2.2

Κοινωνικός αποκλεισμός - διακρίσεις:

Βλέπε ενότητα 2.2

Παιδική Εργασία:

Βλέπε ενότητα 2.2

Ενδοοικογενειακή Βία:

Βλέπε ενότητα 2.2

Συμμετοχικότητα - Εκπροσώπηση - Άσκηση πολιτικών δικαιωμάτων:

Βλέπε ενότητα 2.2

ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Χωροθέτηση οικισμών - Αστικό περιβάλλον:

Η ομάδα πληθυσμού που διαβιεί εντός του αστικού ιστού καθώς στον οικισμό Μέσης, και στις Τ.Κ. Κουλούρας, Μακροχωρίου και Διαβατού, , απολαμβάνουν βασικές παροχές (ύδρευσης – αποχέτευσης – ηλεκτροδότησης), διαθέτουν οικίες στέγασης που πληρούν τις προϋποθέσεις για την αξιοπρεπή διαβίωσή τους.

Εργοχώρι

Όλες οι οικογένειες διαβιούν σε συνθήκες ένδειας, οι κατοικίες τους είναι πρόχειρα παραπήγματα από ευτελή υλικά. Δεν υπάρχουν υποδομές ηλεκτροδότησης, ύδρευσης και αποχέτευσης με αποτέλεσμα अपαράδεκτες συνθήκες υγιεινής.

Στον καταυλισμό δεν υπάρχουν τουαλέτες και οι βιολογικές τους ανάγκες γίνονται στην ύπαιθρο. Ο οικισμός λειτουργεί χωρίς υποδομές και κοινωφελής παροχές.

Τριφυλλοπάζαρο

Οι κατοικίες έχουν ανεγερθεί παράνομα σε δημοτική έκταση, οι περισσότερες από αυτές ηλεκτροδοτούνται παράνομα, είναι συνδεδεμένες με το δίκτυο ύδρευσης αλλά όχι με το σύστημα αποχέτευσης της πόλης.

Το επίπεδο διαβίωσης μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητικό και σε κάθε περίπτωση καλύτερο από αυτό του οικισμού του Εργοχωρίου. Απασχολούνται με το μικροεμπόριο και συνήθως τα παιδιά τους φοιτούν σε σχολεία (δημοτικό) και γενικότερα έχουν καλή δικτύωση με τις υπηρεσίες πρόνοιας και κοινωνικής πολιτικής .

Τύπος Κατοικιών:

Οι ενσωματωμένοι Ρομά (είναι αυτοί που έχουν τη μικρότερη ανάγκη να ενσωματωθούν), είναι δημοτολογικά εντάξει, τακτοποιημένοι, έχουν (ή ενοικιάζουν) κατοικία και έχουν ενσωματωθεί στην τοπική κοινωνία.

Οι κατοικίες στις οποίες διαμένουν οι ενσωματωμένοι Ρομά διαθέτουν εσωτερικό WC.

Οι ενσωματωμένοι Ρομά έχουν πρόσβαση στις κοινωνικές υποδομές της περιοχής

Το μέρος του πληθυσμού των Ρομά που είναι ενσωματωμένος είναι εγγεγραμμένοι δημότες, τα παιδιά φοιτούν (κυρίως) σε δημοτικά της περιοχής, χωρίς, να αντιμετωπίζουν κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα, και απολαμβάνουν τα υπόλοιπα προνόμια και υποδομές που απολαμβάνουν και οι μη Ρομά γείτονές τους

Δεδομένου ότι οι Ρομά της περιοχής είναι ενσωματωμένοι, έχουν πρόσβαση στις υποδομές ύδρευσης, αποχέτευσης της περιοχής

Η θέρμανση των κατοικιών γίνεται συνήθως με ξυλόσομπες.

Πληθώρα Ρομά της περιοχής διαμένει σε λυόμενα και παράγκες, αλλά και σε φορτηγά διαμορφωμένα σε κατοικίες

Υπάρχουν αρκετά αυτοσχέδια οικήματα

Δίκτυα υποδομών:

Οι ενσωματωμένοι Ρομά έχουν πρόσβαση στις υποδομές ύδρευσης, αποχέτευσης και ηλεκτροδότησης της περιοχής.

Οι Ρομά που δεν έχουν ενσωματωθεί παρουσιάζουν τα προβλήματα που αναφέρονται στην ενότητα 2.2.

Αποκομιδή Απορριμμάτων:

Δεδομένου ότι μέρος του πληθυσμού των Ρομά είναι ενσωματωμένο, υπάρχει έχει πρόσβαση στις υπηρεσίες αποκομιδής απορριμμάτων. Οι Ρομά που δεν έχουν ενσωματωθεί παρουσιάζουν τα προβλήματα που αναφέρονται στην ενότητα 2.2.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Ανεργία:

Βλέπε ενότητα 2.2

Οικονομική Τακτοποίηση:

Το μεγαλύτερο ποσοστό των ενσωματωμένων Ρομά, διαθέτει ΑΦΜ.

Για τους μη ενσωματωμένους Ρομά των διαφόρων οικισμών ισχύουν τα αναφερόμενα στην ενότητα 2.2.

Τομείς Απασχόλησης- Εποχικότητα - Κινητικότητα:

Βλέπε ενότητα 2.2

Γυναικεία Απασχόληση:

Βλέπε ενότητα 2.2

Ευκαιρίες για Επαγγελματική Εξέλιξη - Επιχειρηματικότητα:

Βλέπε ενότητα 2.2

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Αναλφαβητισμός:

Βλέπε ενότητα 2.2

Μαθητική Διαρροή:

Βλέπε ενότητα 2.2

Πρόσβαση στην Εκπαίδευση:

Υπάρχουν διαθέσιμες σχολικές υποδομές και η πρόσβαση σε αυτές είναι εφικτή, ιδιαίτερα στις ενσωματωμένες οικογένειες των Ρομά (που διαθέτουν μόνιμο χώρα διαμονής, είναι αστικοδημοτικά τακτοποιημένοι, κλπ)

Η αντιμετώπιση των παιδιών Ρομά από τους εκπαιδευτικούς είναι ισότιμη

Προγράμματα ένταξης στην εκπαίδευση:

Βλέπε ενότητα 2.2

Εκπαίδευση Ενηλίκων:

Βλέπε ενότητα 2.2

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

Πρόσβαση στην Υγεία:

Παρατηρείται μικρό ποσοστό αποκλεισμού από «Υπηρεσίες Υγείας», αφού το μέρος του πληθυσμού που είναι ενσωματωμένο και αστικοδημοτικά τακτοποιημένο έχει πρόσβαση στις υποδομές υγείας.

Για το σύνολο του πληθυσμού Ρομά (ο οποίος όπως αναφέρθηκε είναι σχετικά μικρός) η πρόσβαση προς τις μονάδες Υγείας (Νοσοκομείο), γίνεται κυρίως μέσω αστικών λεωφορείων και μέσω ΚΤΕΛ. (η πρόσβαση στις μονάδες Υγείας είναι σχετικά εύκολη)

Σε κοντινή απόσταση υπάρχει νοσοκομείο και κατά συνέπεια είναι εύκολη η πρόσβαση όποτε αυτό απαιτηθεί

Εάν απαιτηθεί ειδική νοσηλεία/περίθαλψη παραπέμπονται σε άλλα νοσηλευτικά ιδρύματα με τη τυπική διαδικασία που ακολουθείται σε κάθε άλλη περίπτωση ασθενούς

Πρόληψη και Προαγωγή Υγείας:

Βλέπε ενότητα 2.2

Υγειονομική Ασφάλιση:

Μικρό ποσοστό είναι ασφαλισμένοι (στο ΙΚΑ ή σε άλλο ασφαλιστικό φορέα εξαιτίας της μεγάλης ενεργείας και της έλλειψης σταθερής εργασίας)

Ένα μεγάλο ποσοστό είναι ανασφάλιστο.

Κατά συνέπεια ως κύρια υγειονομική ασφάλιση μπορεί να θεωρηθεί η Πρόνοια.

Εξαρτήσεις - Ψυχική Υγεία:

Βλέπε ενότητα 2.2

SWOT Analysis οικισμού/ων Δήμου

Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα
<p>Εύκολη πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες</p> <p>Ύπαρξη ΑΦΜ από τους Ρομά</p> <p>Υγειονομική Κάλυψη του μεγαλύτερου μέρους του πληθυσμού</p> <p>Συμμετοχή στην άσκηση των εκλογικών δικαιωμάτων.</p> <p>Ικανοποιητική Αστικοδημοτική τακτοποίηση</p> <p>Ευκολία πρόσβασης του πληθυσμού στο Σύστημα Υγείας και τις αντίστοιχες δομές.</p> <p>Ύπαρξη βασικών υποδομών</p>	<p>Κακή οικονομική κατάσταση πληθυσμού</p> <p>Υψηλό ποσοστό ανεργίας</p> <p>Μικρή πρόσβαση γυναικείου πληθυσμού στην αγορά εργασίας</p> <p>Υψηλό ποσοστό αναλφαβητισμού ενηλίκων</p> <p>Αδιαφορία για θέματα ατομικής υγιεινής</p> <p>Μεγάλο μέρος του πληθυσμού στα όρια της οικονομικής εξαθλίωσης</p> <p>Εμφάνιση παραεμπορίου</p> <p>Αναλφαβητισμός</p> <p>Σχολική διαρροή</p> <p>Έλλειψη προσωπικής φροντίδας και καθαριότητας σε</p>

Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

	<p>ενήλικες και παιδιά Υατέρηση σε πρόληψη θεμάτων γυναικολογικής φύσεως. Μειωμένο ενδιαφέρον του γυναικείου πληθυσμού για θέματα ατομικής υγείας, πρόληψης (γυναικολογικών θεμάτων) και αντισύλληψης</p>
Ευκαιρίες	Απειλές
<p>Ευκαιρίες Χρηματοδότησης Δράσεων από Διαρθρωτικά Ταμεία Μικρή πληθυσμιακή κινητικότητα που δημιουργεί προϋποθέσεις εδραιοποίησης - ένταξης και κοινωνικής ενσωμάτωσης. Τάση για αυτοαπασχόληση Βελτίωση κοινωνικής αποδοχής και κατάργησης στερεοτύπων Η αστικοδημοτική τακτοποίηση και η ύπαρξη ΑΦΜ, συμβάλει στη μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού Η αστικοδημοτική τακτοποίηση και η ύπαρξη ΑΦΜ, συμβάλει στη εξάλειψη των διακρίσεων, στον δημόσιο τομέα (Υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης , άσκηση των πολιτικών δικαιωμάτων, κλπ) Ο μετακινούμενος πληθυσμός είναι πολύ μικρός</p>	<p>Λίγες ευκαιρίες για επαγγελματική εξέλιξη - εγκλωβισμός σε περιορισμένες παραδοσιακές επαγγελματικές ενασχολήσεις, λόγω έλλειψης ικανών επαγγελματικών δεξιοτήτων Διακρίσεις του Αναλφαβητισμού Δυσκολία κοινωνικής ενσωμάτωσης των Ρομά Επικράτηση αρνητικών στερεοτύπων και προκαταλήψεων εναντίον των Ρομά . Φαινόμενα παραβατικής συμπεριφοράς Μη κοινωνική εκπροσώπηση και συμμετοχή στα κοινά Έλλειψη επαγγελματικών ευκαιριών «Εγκλωβισμός» σε παραδοσιακές επαγγελματικές ενασχολήσεις Έλλειψη ικανών επαγγελματικών δεξιοτήτων και μη διάθεση για απόκτηση νέων (σε συνδυασμό με τον αναλφαβητισμό) Αναλφαβητισμός Κακή κατάσταση υγείας ενός μεγάλου μέρους του που εξαιτίας της έλλειψης πρόληψης, των κακών συνθηκών διαβίωσης, την ανέχεια και την έλλειψη πληροφόρησης</p>

ΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ «ΚΑΠΑ Δήμου Βέροιας»

Εκτός από τη Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού του Δήμου Βέροιας, στον Δήμο λειτουργεί το Νομικό Πρόσωπο «ΚΑΠΑ Δήμου Βέροιας». Το ΚΑΠΑ (Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Αλληλεγγύης, Αθλητισμού, Παιδείας & Προσχολικής Αγωγής) διαθέτει 2 κοινωνικούς λειτουργούς, 37 άτομα διοικητικό προσωπικό και 19 άτομα βοηθητικό.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΟΜΕΣ ΚΑΠΑ

Υπηρεσίες Υγείας

Σήμερα στον Δήμο Βέροιας και συγκεκριμένα στην Δ.Ε. Βέροιας, λειτουργεί ένα Δημοτικό Ιατρείο του οποίου έχουν κάνει χρήση 712 άτομα.

Υπηρεσίες Πρόνοιας: Γενικά

Σήμερα στον Δήμο Βέροιας, λειτουργούν εικοσιεννέα (29) δομές πρόνοιας, 10 ΚΑΠΗ, 1 ΚΔΑΠ, 12 Βρεφονηπιακοί - Παιδικοί Σταθμοί (11 του Νομικού Προσώπου ΚΑΠΑ και ο Βρεφονηπιακός Σταθμός «Θεανώ Ζωγιοπούλου»), 1 ΚΗΦΗ και 5 Δομές Ανοιχτής Φροντίδας «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ».

Οι δομές αυτές κατανέμονται ως εξής: Δεκαπέντε (15) δομές πρόνοιας λειτουργούν στην Δ.Ε. Βέροιας, τρεις (3) δομές πρόνοιας λειτουργούν στην Δ.Ε. Απ. Παύλου, τρεις (3) δομές πρόνοιας λειτουργούν στην Δ.Ε. Βεργίνας, τρεις (3) δομές πρόνοιας λειτουργούν στην Δ.Ε. Δοβρά και τέσσερις (4) δομές πρόνοιας λειτουργούν στην Δ.Ε. Μακεδονίδας.

Υπηρεσίες Πρόνοιας: ΚΑΠΗ

Σήμερα στον Δήμο Βέροιας, λειτουργούν δέκα (10) ΚΑΠΗ (Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων), οι οποίες κατανέμονται ως εξής: Έξι (6) ΚΑΠΗ λειτουργούν στην Δ.Ε. Βέροιας, τα οποία ικανοποίησαν και τις 1608 αιτήσεις που δέχθηκαν. Ένα (1) ΚΑΠΗ λειτουργεί στην Δ.Ε. Απ. Παύλου με 183 μέλη, ένα (1) ΚΑΠΗ λειτουργεί στην Δ.Ε. Βεργίνας, ένα (1) ΚΑΠΗ λειτουργεί στην Δ.Ε. Δοβρά, με 132 μέλη και ένα (1) ΚΑΠΗ λειτουργεί στην Δ.Ε. Μακεδονίδας, με 99 μέλη. Το σύνολο των ΚΑΠΗ του δήμου εξυπηρετεί 2022 ηλικιωμένους.

Υπηρεσίες Πρόνοιας: ΚΔΑΠ

Σήμερα στον Δήμο Βέροιας, λειτουργεί ένα ΚΔΑΠ (Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών), στην Δ.Ε. Μακεδονίδας και συγκεκριμένα στο Δάσκιο, με 22 παιδιά. Στον Δήμο Βέροιας, έως σήμερα δεν λειτουργεί ΚΔΑΠ για παιδιά ΑμεΕΑ.

Υπηρεσίες Πρόνοιας: Βρεφονηπιακοί - Παιδικοί Σταθμοί

Σήμερα στον Δήμο Βέροιας, λειτουργούν έντεκα (11) Βρεφονηπιακοί - Παιδικοί Σταθμοί υπό την εποπτεία του ΚΑΠΑ Δήμου Βέροιας, οι οποίοι κατανέμονται ως εξής:

Στη Δ.Ε. Βέροιας λειτουργούν επτά (7) Βρεφονηπιακοί - Παιδικοί Σταθμοί, οι οποίοι υποδέχθηκαν 464 αιτήσεις, εκ των οποίων χρήση των υπηρεσιών έκαναν 396 παιδιά. Επιπλέον, λειτουργεί, ως ανεξάρτητο Νομικό Πρόσωπο, ο Βρεφονηπιακός Σταθμός «Θεανώ Ζωγιοπούλου».

Στη Δ.Ε. Απ. Παύλου λειτουργεί ένας (1) Βρεφονηπιακός - Παιδικός Σταθμός (61 αιτήσεις, 61 παιδιά εξυπηρετήθηκαν), ένας (1) Βρεφονηπιακός - Παιδικός Σταθμός λειτουργεί στην Δ.Ε. Βεργίνας (4 αιτήσεις, 4 παιδιά εξυπηρετήθηκαν), ένας (1) Βρεφονηπιακός - Παιδικός Σταθμός λειτουργεί στην Δ.Ε. Δοβρά (44 αιτήσεις, 44 παιδιά εξυπηρετήθηκαν) και ένας (1) Βρεφονηπιακός - Παιδικός Σταθμός λειτουργεί στην Δ.Ε. Μακεδονίδας (7 αιτήσεις, 7 παιδιά

εξυπηρετήθηκαν). Το σύνολο των Βρεφονηπιακών - Παιδικών Σταθμών υποδέχθηκε 580 αιτήσεις, εκ των οποίων χρήση των υπηρεσιών έκαναν 512 παιδιά.

Υπηρεσίες Πρόνοιας: ΚΗΦΗ

Σήμερα στον Δήμο Βέροιας, λειτουργεί ένα ΚΗΦΗ (Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων), στην Δ.Ε. Βέροιας, με 24 αιτήσεις, εκ των οποίων χρήση των υπηρεσιών έκαναν 20 ηλικιωμένοι.

Υπηρεσίες Πρόνοιας: Δομές Ανοιχτής Φροντίδας «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ»

Σήμερα στον Δήμο Βέροιας, λειτουργούν πέντε (5) Δομές Ανοιχτής Φροντίδας «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ», οι οποίες κατανέμονται από μία σε κάθε Δ.Ε. Συγκεκριμένα, η δομή που λειτουργεί στην Δ.Ε. Βέροιας εξυπηρέτησε το σύνολο των 174 αιτήσεων που δέχθηκε, η δομή που λειτουργεί στην Δ.Ε. Απ. Παύλου εξυπηρέτησε το σύνολο των 232 αιτήσεων που δέχθηκε, η δομή που λειτουργεί στην Δ.Ε. Βεργίνας εξυπηρέτησε το σύνολο των 100 αιτήσεων που δέχθηκε, η δομή λειτουργεί στην Δ.Ε. Δοβρά εξυπηρέτησε το σύνολο των 85 αιτήσεων που δέχθηκε και η δομή που λειτουργεί στην Δ.Ε. Μακεδονίδας, εξυπηρέτησε το σύνολο των 92 αιτήσεων που δέχθηκε. Το σύνολο των πέντε δομών Δομών Ανοιχτής Φροντίδας «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» του δήμου, εξυπηρέτησε το σύνολο των 683 αιτήσεων που δέχθηκε.

Υπηρεσίες Πρόνοιας: Άλλες

Πέραν των ανωτέρω, σήμερα στον Δήμο Βέροιας, δεν λειτουργούν άλλου είδους Υπηρεσίες Πρόνοιας (π.χ. Δομές Ψυχικής Υγείας, Δομές Υποστήριξης ΑμεΑ, Κινητές Μονάδες ή Λοιπές Υπηρεσίες Πρόνοιας). Ο Δήμος διαθέτει συνολικά 32 δομές οι οποίες εξυπηρετούν 5.473 άτομα, συγκεκριμένα λειτουργούν: 12 Βρεφικοί, Παιδικοί Σταθμοί, 1 Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π.), 10 Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η), 1 Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ), 1 Δημοτικό Ιατρείο, 1 κοινωνικό παντοπωλείο, 1 κοινωνικό φαρμακείο, δράσεις του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι».

ΤΟΜΕΑΣ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ, ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ

Οι υπηρεσίες που παρέχονται από τον συγκεκριμένο Τομέα του Νομικού Προσώπου, μέσω των υποστηρικτικών υπηρεσιών του, στοχεύουν στην μέριμνα, υποστήριξη και φροντίδα ηλικιωμένων, αλλά και κάθε άλλης κατηγορίας ευπαθών κοινωνικών ομάδων, με την πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων, την παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας, φαρμακευτικής περίθαλψης, ψυχοκοινωνικής στήριξης ακόμα και στο σπίτι, κατά περίπτωση, εφόσον οι ωφελούμενοι δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν, στην προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης, με τη δημιουργία τοπικού δικτύου και την προβολή των ειδικών προβλημάτων, που αντιμετωπίζουν οι ομάδες στόχοι, ώστε το κοινωνικό σύνολο να ενεργοποιηθεί για την προστασία τους και να συμβάλλει, στο μέτρο του δυνατού, στην αντιμετώπισή τους, μέσω του εθελοντισμού και της κοινωνικής προσφοράς, στην προώθηση της εθελοντικής αιμοδοσίας μέσω δημιουργίας τράπεζας αίματος

Οι βασικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται αφορούν σε ένα σύνολο υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης και κοινωνικών δράσεων – προγραμμάτων, με έντονο ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα και παρέχονται κύρια από τα Γραφεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Κοινωνικού Ταμείου και Συντονισμού Ομάδων Εθελοντισμού και Ιατρικής – Ψυχοκοινωνικής Στήριξης και Δημοτικού Ιατρείου. Οι δράσεις στοχεύουν στην ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης και της κοινωνικής συνοχής, μέσω της πρόληψης, της συμβουλευτικής και κοινωνικής υποστήριξης των πολιτών, με εξατομικευμένο τρόπο, (μέσα από την αποδοχή του ατόμου, τη διάγνωση και αντιμετώπιση του προβλήματός του ή την

παραπομπή του σε άλλο αρμόδιο κοινωνικό φορέα). Οι αποδέκτες είναι κατά κύριο λόγο άτομα και οικογένειες, με χαμηλό εισόδημα, που λόγω δύσκολης οικονομικής κατάστασης που βιώνουν δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στις κοινωνικές και οικονομικές υποχρεώσεις και συναντούν εμπόδια στην πρόσβασή τους στις κοινωνικές υπηρεσίες και υπηρεσίες υγείας.

Το **ΚΑΠΑ** μέσα από τη δραστηριοποίησή του στον τομέα της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, επιδιώκει την πρόληψη κοινωνικών, ψυχολογικών και βιολογικών προβλημάτων και διαφόρων κατηγοριών ευπαθών κοινωνικά ομάδων (όπως άτομα απειλούμενα από φτώχεια, ΑμΕΑ, ηλικιωμένους, άτομα που μαστίζονται από μακροχρόνια ανεργία κ.λπ.), ώστε να αποφευχθεί η αποξένωση των ατόμων αυτών από το κοινωνικό σύνολο και να παραμείνουν ενεργά μέλη αυτού. Πολύ σημαντική στήριξη προσφέρει το Κέντρο και στις περιπτώσεις που υπάρχουν πολίτες, οι οποίοι έχουν ήδη περιθωριοποιηθεί καθώς υποστηρίζονται σταθερά για την επανένταξη τους στην κοινωνία το συντομότερο δυνατό. Ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται μέσω παροχής υπηρεσιών των δομών του και την υλοποίηση προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το ΕΣΠΑ και συγκεκριμένα των προγραμμάτων: α) «Ενέργειες Ενίσχυσης της Κοινωνικής Συνοχής και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής των ηλικιωμένων που χρήζουν κατ' οίκον βοήθειας» (Βοήθεια στο Σπίτι) και β) «Στήριξη ηλικιωμένων και λοιπών ατόμων που χρήζουν βοήθειας για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας των εμμέσως ωφελούμενων ατόμων (ΚΗΦΗ)

Οι δομές που λειτουργούν σ' αυτόν τον τομέα είναι οι εξής:

Τρίτη ηλικία:

Η ιατρική παρακολούθηση, η συνοδεία ηλικιωμένων σε νοσοκομεία και ιατρούς, η συνταγογράφηση, η φυσιοθεραπεία, η κοινωνική στήριξη, η φιλοξενία των μελών, η κινητοποίηση των ομάδων αυτενέργειας, η ψυχαγωγία, η ενημέρωση των ηλικιωμένων για προνοιακά θέματα και ζητήματα της τρίτης ηλικίας, η διάθεση της χρήσης χώρων των ΚΑΠΗ σε ακραίες θερμοκρασίες, η κοινωνική εργασία στα μέλη και στο άμεσο περιβάλλον τους, φροντίδα και οδηγίες για ιατροφαρμακευτική και νοσηλευτική περίθαλψη, οργανωμένη ψυχαγωγία (εκδρομές, επισκέψεις σε δημόσιους χώρους, με την οργάνωση εργαστηρίων δημιουργικής απασχόλησης κλπ) και επιμόρφωση (διαλέξεις- ομιλίες, μελέτη διαφόρων θεμάτων κλπ) αποτελούν υπηρεσίες που παρέχονται στην Τρίτη ηλικία και προσφέρονται από το Νομικό Πρόσωπο «ΚΑΠΑ Δήμου Βέροιας». Συγκεκριμένα στα γεωγραφικά όρια του Δήμου Βέροιας λειτουργούν: 6 ΚΑΠΗ, ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΑΠΗ Αριστοτέλους 3, ΒΗΜΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ Μαυρομιχάλη 14, ΠΡΟΜΗΘΕΑ Κίμωνος 1-3, ΚΑΛΛΙΘΕΑ Κομνηνών 32, ΕΡΓΑΤΙΚΑ Επικούρου 8, ΒΑΡΒΑΡΕΣ με 3.750 εγγεγραμμένα μέλη και στις Δημοτικές Ενότητες: Αποστόλου Παύλου, Δοβρά, Μακεδονίδος, Βεργίνας (ανενεργό). Τα ΚΑΠΗ των δημοτικών ενοτήτων υποστηρίζονται από τους εργαζόμενους του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι».

Επίσης το πρόγραμμα «**Ενέργειες Ενίσχυσης της Κοινωνικής Συνοχής και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής των ηλικιωμένων που χρήζουν κατ' οίκον βοήθειας**» (Βοήθεια στο σπίτι) δραστηριοποιείται σε (5) πέντε δημοτικές κοινότητες, έχει 683 ωφελούμενους (262 ΕΕΤΑΑ 163 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ και 258 ΕΚΤΑΚΤΑ), μέσω του οποίου παρέχονται υπηρεσίες κοινωνικής, νοσηλευτικής και οικιακής φροντίδας σε ηλικιωμένους, μετρήσεις και λήψεις ζωτικών σημείων, καθώς και οικιακές εργασίες και διαμεσολαβήσεις σε δημόσιες υπηρεσίες και ασφαλιστικούς οργανισμούς, βοήθεια και ενημέρωση στους ωφελούμενους σε συνεργασία με τις δημόσιες υπηρεσίες του Δήμου (Εφορία, Πρόνοια κλπ)

Στο πλαίσιο της δράσης «Εναρμόνιση οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής», το Νομικό Πρόσωπο, αξιοποιώντας δυνατότητες χρηματοδότησης, λειτουργεί από το 2012 το **Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ), με δυναμικότητα φιλοξενίας 20 ατόμων, το οποίο** παρέχει υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων ατόμων μη δυνάμενων να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα, των οποίων το οικογενειακό περιβάλλον που τα φροντίζει

εργάζεται ή αντιμετωπίζει σοβαρά κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα ή προβλήματα υγείας και αδυνατεί να ανταποκριθεί στην φροντίδα τους. **Βασικός σκοπός** του ΚΗΦΗ είναι να παραμένουν τα ηλικιωμένα άτομα στο οικείο φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον, έτσι ώστε να υπάρχει διατήρηση της συνοχής της οικογένειας, δηλαδή επιδιώκεται η εναρμόνιση της οικογενειακής και εργασιακής ζωής των μελών της οικογένειας με το ηλικιωμένο άτομο, η αποφυγή της ιδρυματικής περίθαλψης και κοινωνικού αποκλεισμού και τέλος η υποστήριξη, ώστε να διατηρήσουν την αυτονομία τους, την κοινωνική συμμετοχή και το κοινωνικό τους περιβάλλον. Συγκεκριμένα οι **υπηρεσίες που παρέχονται στο ΚΗΦΗ είναι:** Νοσηλευτική φροντίδα, φροντίδα για την ικανοποίηση πρακτικών αναγκών διαβίωσης, ατομική υγιεινή, προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης, προγράμματα ανάπτυξης λειτουργικών και κοινωνικών δεξιοτήτων. Επίσης συνεργάζονται επίσης, με τοπικούς φορείς που παρέχουν παρεμφερείς κοινωνικές υπηρεσίες, με μονάδες υγείας καθώς και με το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας (ΕΚΑΚΒ).

Δομές αντιμετώπισης της φτώχειας

Τα τελευταία χρόνια, η οικονομική κρίση, τα μέτρα δημοσιονομικής λιτότητας και η απορρύθμιση της αγοράς εργασίας, έχουν επιδεινώσει σημαντικά τις συνθήκες διαβίωσης του πληθυσμού και έχουν οδηγήσει σε διεύρυνση των ανισοτήτων και όξυνση των κοινωνικών προβλημάτων. Τα χαμηλά και μεσαία εισοδηματικά στρώματα υπέστησαν σημαντικές απώλειες, οι οποίες, σε συνδυασμό με τη ραγδαία αύξηση της ανεργίας, οδήγησαν την κοινωνία σε υψηλά επίπεδα φτώχειας.

Υπό το πρίσμα αυτής της κατάστασης, λειτουργούν στο Νομικό Πρόσωπο δομές που προσανατολίζονται στην προσφορά υπηρεσιών προνοιακού χαρακτήρα, με στόχο την προσωρινή αντιμετώπιση των προβλημάτων διαβίωσης που αντιμετωπίζουν οι πολίτες που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας ή στο όριο της φτώχειας. Συγκεκριμένα λειτουργούν:

1. Το Δημοτικό Ιατρείο Βέροιας που έχει ως σκοπό την παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας, φαρμακευτικής περίθαλψης, ψυχοκοινωνικής στήριξης, φυσιοθεραπείας και εργοαπασχόλησης σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού (κατεξοχήν άπορους, οικονομικούς μετανάστες, τσιγγάνους κλπ, που δεν μπορούν να λάβουν από άλλο φορέα αντίστοιχες υπηρεσίες, είτε να λάβουν συμπληρωματικές υπηρεσίες), την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης σε θέματα δημόσιας υγείας μέσα από ημερίδες, καμπάνιες ενημέρωσης, προληπτικούς ελέγχους σε ομάδες πληθυσμού, έρευνες, εμβολιασμούς κλπ, την παροχή ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών πρόληψης ψυχικής υγείας και ψυχοκοινωνικής στήριξης, την δημιουργία τράπεζας αίματος και την εφαρμογή προγραμμάτων εθελοντικής αιμοδοσίας.

Εκεί στεγάζεται **το Κοινωνικό Φαρμακείο** όπου γίνεται η δωρεάν χορήγηση φαρμάκων, υγειονομικού υλικού και παραφαρμακευτικών προϊόντων από το «Κοινωνικό Φαρμακείο», σε ωφελούμενα άτομα, το οποίο λειτουργεί εντός του Δημοτικού Ιατρείου. Τα είδη του «Κοινωνικού Φαρμακείου» εξασφαλίζονται μέσω συγκεκριμένων συνεργασιών με τοπικούς φαρμακευτικούς συλλόγους καθώς και από τη συμμετοχή και κινητοποίηση συλλογικών φορέων και πολιτών. Μέχρι τώρα η δομή υποστηρίζεται από εθελοντή φαρμακοποιό και από τη νοσηλεύτρια. Τα άτομα των ευπαθών κατηγοριών που προσέρχονται στο δημοτικό ιατρείο έχουν την προσωπική τους καρτέλα με τα στοιχεία τους. Τηρείται βιβλίο, σε ηλεκτρονική μορφή, σχετικά με την κίνηση των φαρμάκων.

Επίσης στο Δημοτικό Ιατρείο φιλοξενείται **το Κέντρο του Οικογενειακού Προγραμματισμού του Γενικού Νοσοκομείου Βέροιας**, όπου παρέχεται δυνατότητα στις γυναίκες για δωρεάν pap-test, μέσω του ταμείου τους και για συμβουλευτική σε θέματα υγιεινής και αντισύλληψης, τόσο στο χώρο του οικογενειακού προγραμματισμού στα άτομα που

προσέρχονται, όσο και στους μαθητές στα σχολεία που επισκέπτονται οι 2 μαιές.

2. Η Κοινωνική Αλληλεγγύη που έχει ως σκοπό : την προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού, μέσω δημιουργίας τοπικού δικτύου οργανώσεων και ομάδων εθελοντών, που θα δραστηριοποιούνται για την επίτευξη των στόχων και την υποβοήθηση του έργου της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης. Αυτό επιτυγχάνεται **α)** με την προβολή των δράσεων Κοινωνικής Αλληλεγγύης, για την προσέγγιση εθελοντών, αλλά και νέων πόρων, την πληροφόρηση και ενημέρωση του κοινωνικού συνόλου και του τοπικού περιβάλλοντος για τις ιδιαιτερότητες των ειδικών κοινωνικά ομάδων, την τήρηση βάσης δεδομένων κοινωνικού χαρακτήρα και την ανανέωση αυτών, το άνοιγμα κιτίων από Τράπεζες και Σούπερ Μάρκετ για την αγορά τροφίμων, τη συνεργασία με την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση για τη συλλογή τροφίμων, την αποδοχή δωρεών από πολίτες, φορείς, σωματεία και την οργανωμένη διάθεσή τους σε ειδικές κοινωνικές ομάδες, που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα διαβίωσης **και β)** με τη συνεργασία με άλλους φορείς, που έχουν παρεμφερείς σκοπούς, με στόχο την ανάληψη κοινών δράσεων και πρωτοβουλιών, για την αντιμετώπιση των ειδικών προβλημάτων, που αντιμετωπίζουν οι ομάδες στόχου, ώστε το κοινωνικό σύνολο να ενεργοποιηθεί για την προστασία τους και να συμβάλλει στο μέτρο του δυνατού στην αντιμετώπισή τους

Το Κοινωνικό Ταμείο έχει ως σκοπό την οικονομική ενίσχυση απόρων πολιτών κατά περίπτωση, για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων πρόνοιας, την παροχή ειδών διατροφής σε άπορες οικογένειες κατά τις εορτές των Χριστουγέννων και του Πάσχα, την παροχή ειδών διατροφής, υγιεινής και καθαριότητας, ένδυσης και οικιακού εξοπλισμού σε άπορους, σε τακτική βάση, που εξασφαλίζονται από προσφορές πολιτών και επιχειρήσεων, την διοργάνωση bazaar και εκδηλώσεων φιλανθρωπικού χαρακτήρα για την εξασφάλιση πόρων για το κοινωνικό ταμείο, τις ενέργειες ευαισθητοποίησης και ανάπτυξης έμπρακτων πρωτοβουλιών κοινωνικής αλληλεγγύης στις σχολικές κοινότητες και στους συλλογικούς φορείς, την διοργάνωση ψυχαγωγικών και επιμορφωτικών εκδηλώσεων για ευπαθείς ομάδες «τράπεζες αγάπης».

ΤΟΜΕΑΣ: ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Παιδική Μέριμνα

Η αγωγή, η εκπαίδευση, φιλοξενία, η σίτιση, η ψυχαγωγία, η ψυχολογική-κοινωνική στήριξη των οικογενειών και οι υπηρεσίες που προσφέρονται μέσω υποστηρικτικών φορέων αποτελούν το πλαίσιο παροχής υπηρεσιών για την προσχολική ηλικία, που παρέχονται από το Νομικό Πρόσωπο «ΚΑΠΑ Δήμου Βέροιας», στοχεύοντας στην υποστήριξη (αγωγή και εκπαίδευση) και κοινωνική φροντίδα της βρεφικής και παιδικής ηλικίας, μέσω των βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών, των κέντρων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, με την εφαρμογή προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, με την διοργάνωση πολιτιστικών δράσεων γενικής εκπαίδευσης, παρέχοντας με αυτόν τον τρόπο, γνώση και υπηρεσίες για την ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών.

Στο πλαίσιο λειτουργίας του, καταγράφονται (12) δώδεκα Παιδικοί Σταθμοί, με άνιση κατανομή στις 5 Δημοτικές Ενότητες. Στη Δημοτική Ενότητα Βέροιας (μαζί με Δ.Δ. Ασωμάτων), λειτουργούν (7) επτά Παιδικοί Σταθμοί και (1) ένας σε κάθε μία από τις Δημοτικές Ενότητες: Αποστόλου Παύλου (Μακροχωρίου), Βεργίνας (Παλατιτσίων), Μακεδονίδος (Ριζωμάτων), και (2) δύο στη Δημοτική Ενότητα Δοβρά (Πατρίδας, Αγ. Γεωργίου). Γενικότερα υπάρχει αναγκαιότητα εξεύρεσης κτιρίων για λειτουργία Παιδικών Σταθμών, με προτεραιότητα την ίδρυση ενός Βρεφονηπιακού Σταθμού, διότι λειτουργεί

μόνο στη Δ.Ε. Βέροιας (1) ένας Βρεφονηπιακός (Ίδρυμα Θ. Ζωγοπούλου), δυναμικότητας 45 βρεφών, με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγάλο πρόβλημα εξυπηρέτησης των δημοτών. Επίσης από τους δώδεκα Παιδικούς Σταθμούς του Ν.Π., στη Δ.Ε. Βέροιας, όπου υπάρχει και η μεγαλύτερη αναγκαιότητα κάλυψης θέσεων νηπίων, ιδιόκτητοι είναι μόνο οι τρεις, ενώ σε όλους υπάρχουν προβλήματα συντήρησης και λειτουργίας τους, λόγω του ότι τελούν σε ιδιοκτησιακό καθεστώς του Δήμου Βέροιας, με συνέπεια να μη νομιμοποιείται το Ν.Π. στην εκτέλεση εργασιών των κτιρίων, τα οποία μέχρι και σήμερα ως άδεια λειτουργίας ενέχει η συστατική τους πράξη. Και το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού για τη ομαλή λειτουργία, καθώς και τη φύλαξη των εγκαταστάσεων των Παιδικών Σταθμών. Όσον αφορά τις παιδικές χαρές που λειτουργούν στους αύλειους χώρους των ιδιόκτητων Παιδικών Σταθμών απαιτείται άμεσα η πιστοποίηση τους βάσει του άρθρου 4 παρ. 3. της υπ' αριθμ. 28492/11-5-2009 Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 931/Β/2009) «Καθορισμός των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την κατασκευή και τη λειτουργία των παιδικών χαρών των Δήμων και των Κοινοτήτων, τα όργανα και η διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου τους, τη διαδικασία συντήρησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια», όπως αυτή τροποποιήθηκε δυνάμει των υπ' αριθμ. 48165/30-7-2009, 15693/2-5-2013 και 27934/11-7-2014 Υπουργικών Αποφάσεων. Επίσης σε άμεση προτεραιότητα είναι: η διαμόρφωση των αύλειων χώρων τους, καθώς και οι ενέργειες για μελέτη και κατασκευή μαγειρείου, με στόχο την εξυπηρέτηση των αναγκών σίτισης των βρεφονηπιακών σταθμών της περιοχής, λόγω της μεγάλης έλλειψης μόνιμου προσωπικού (μεγάλου αριθμού συνταξιοδοτήσεων κυρίως στους κλάδους μαγειρείου και βοηθητικών εργασιών). Υπάρχει επίσης άμεση αναγκαιότητα για την προμήθεια ενός σχολικού λεωφορείου, σε αντικατάσταση του ήδη υπάρχοντος, αλλά και για την εξυπηρέτηση νηπίων που φιλοξενούνται στους (2) δυο απομακρυσμένους Παιδικούς Σταθμούς, οι οποίοι εξυπηρετούνται από το σχολικό λεωφορείο.

Το **ΚΑΠΑ** μέσα από τη δραστηριοποίησή του στον τομέα Προσχολικής Αγωγής και Παιδείας, προσφέρει καθημερινή φύλαξη, φροντίδα, ημερήσια διατροφή, προσχολική αγωγή, διαπαιδαγώγηση και ψυχαγωγία, δίνοντας βάση στην πολύπλευρη νοητική, συναισθηματική, κοινωνική και ψυχοσωματική ανάπτυξη νηπίων και παιδιών προσχολικής ηλικίας, προετοιμάζοντας στη φυσική μετάβαση από την οικογενειακή ζωή στο σχολικό περιβάλλον, στηρίζοντας με αυτό τον τρόπο, πρακτικά και ουσιαστικά τους εργαζόμενους γονείς και συνεπακόλουθα την οικογένεια. Η επίτευξη αυτού του στόχου γίνεται, κατά ένα μεγάλο μέρος, με την υλοποίηση προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το ΕΣΠΑ και συγκεκριμένα με την «Εναρμόνιση οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής», που αφορά τους Βρεφονηπιακούς και Παιδικούς Σταθμούς, καθώς και της δομής «Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών» (ΚΔΑΠ)

Ειδικότερα το Τμήμα:

- Φροντίζει για τη σωστή ψυχοσωματική υγεία και ψυχοκινητική εξέλιξη των παιδιών, με πραγματοποίηση ατομικών προγραμμάτων, κύκλους παιδαγωγικών δραστηριοτήτων, παιδαγωγικά εργαστήρια και άλλες παιδαγωγικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις, σύμφωνα με τα επιστημονικά δεδομένα και ανάλογα με την ηλικία τους.
- Απασχολεί τα παιδιά σύμφωνα με τους καθορισμένους στόχους του προγράμματος και ευθύνεται όχι μόνο για την ολόπλευρη ανάπτυξη των νηπίων αλλά και για την φύλαξη και προστασία τους. Προσφέρει αγωγή, ψυχαγωγία, περιποίηση, φροντίδα και φαγητό στα νήπια των Σταθμών σύμφωνα με τις αρχές της βρεφοκομικής και τις οδηγίες του παιδίατρου. Επίσης παρέχονται μια σειρά υπηρεσιών (προληπτική οδοντιατρική, διατροφή, ψυχοκοινωνική στήριξη, κλπ) σε συνεργασία με τους ιατρούς του Δημοτικού Ιατρείου.
- Ενημερώνει τους γονείς σε τακτά χρονικά διαστήματα για τη γενική – σφαιρική εξέλιξη

του παιδιού τους. Συνεργάζεται με τους γονείς σε όλα τα θέματα που αφορούν τη ζωή και την εξέλιξη των παιδιών μέσα στους Σταθμούς.

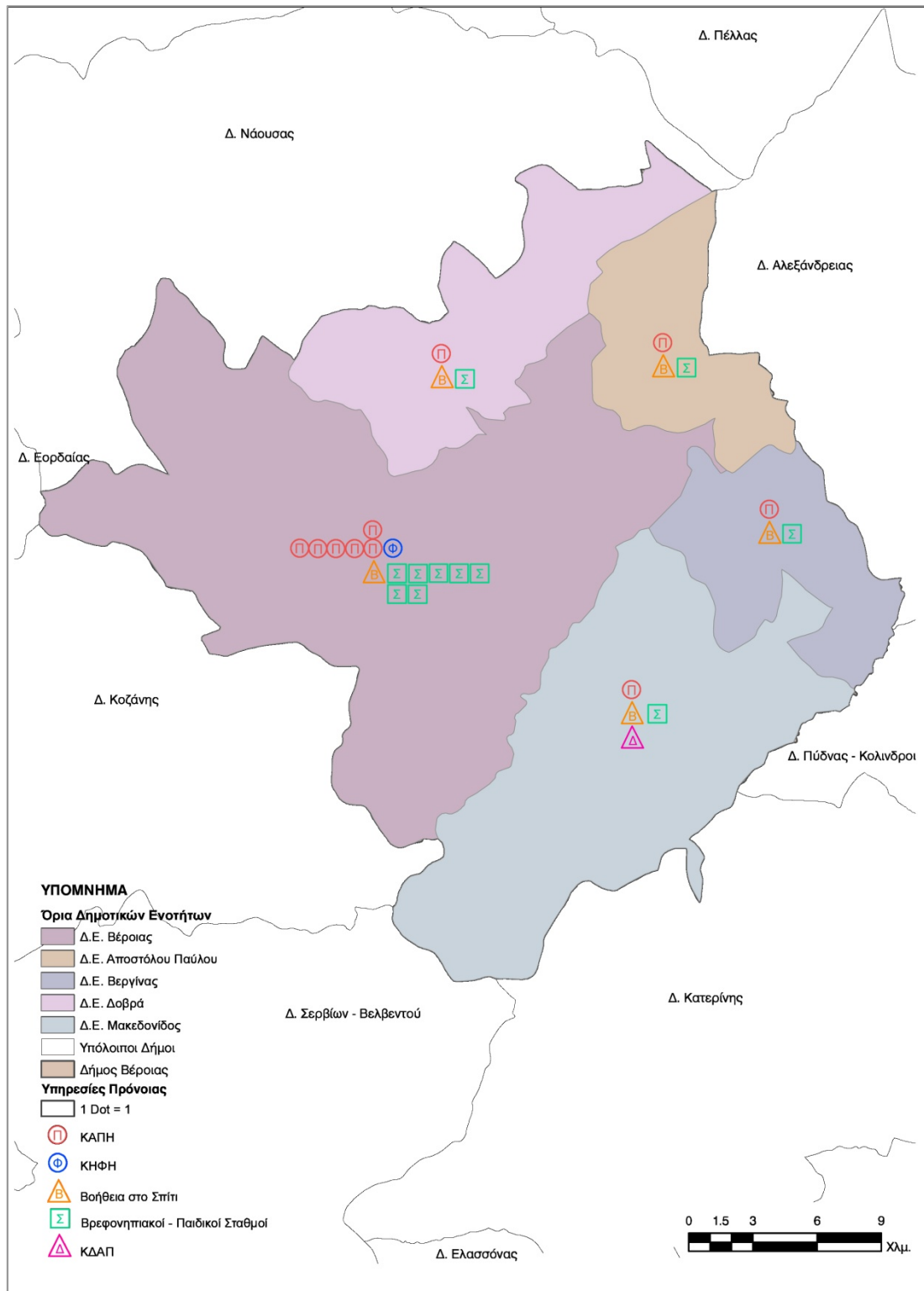
- Μεριμνά για τη διοργάνωση εκδηλώσεων και επισκέψεων προς όφελος των παιδιών, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα.
- Είναι υποχρεωμένο να φροντίζει για την υγιεινή κατάσταση των παιδιών και να ενημερώνει το Τμήμα Ιατρικής και Ψυχοκοινωνικής Στήριξης σε κάθε περίπτωση που χρειάζεται ιατρική φροντίδα και κοινωνική μέριμνα.
- Τηρούν σωστά όλα τα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας γιατί ευθύνεται για κάθε πράξη ή παράλειψη που μπορεί να έχει επίπτωση στην υγεία των παιδιών.
- Ευθύνεται για την εξασφάλιση της διατροφής των νηπίων κατά την παραμονή τους στους Σταθμούς, μεριμνώντας για την υγιεινή παρασκευή του, την ποιότητα των υλικών και την τήρηση του εγκεκριμένου διατολογίου.
- Μεριμνά για την προμήθεια, την ταξινόμηση και τη συντήρηση του αναγκαίου παιδαγωγικού εξοπλισμού και υλικού.
- Ευθύνεται για την ασφαλή μεταφορά των φιλοξενούμενων παιδιών προς και από τους Σταθμούς (περίπτωση ύπαρξης σχολικού λεωφορείου).

Στο πλαίσιο της δράσης «Εναρμόνιση οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής», λειτουργεί στην περιοχή Δ.Δ. Δασκίου, το **Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ)**, δυναμικότητας 45 παιδιών, μία μονάδα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών ηλικίας 6-12 ετών, για ορισμένο χρονικό διάστημα της ημέρας, εκτός σχολικού ωραρίου, της σωστής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου με ατομική ή οργανωμένη δραστηριότητα ή μέσα από οργανωμένες ομάδες εργαστηρίων, καθώς και της εξυπηρέτησης των γονέων.

Στόχος του κέντρου δημιουργικής απασχόλησης είναι η υποστήριξη των γυναικών για τη διευκόλυνση της πρόσβασής τους στην αγορά εργασίας, μέσα από την ελάφρυσή τους από οικογενειακές υποχρεώσεις, όπως είναι η φύλαξη και η φροντίδα των παιδιών. Μέσα από την δημιουργική απασχόληση το παιδί απολαμβάνει τη χαρά του παιχνιδιού, αλλά παράλληλα μαθαίνει, κοινωνικοποιείται, καλλιεργεί τα συναισθήματά του, αποκτά δεξιότητες, αυξάνει την αντίληψή του.

Το πρόγραμμα ΚΔΑΠ αποσκοπεί:

- Στην παραμονή για ορισμένο χρονικό διάστημα της ημέρας πέραν του σχολικού ωραρίου σε ένα περιβάλλον ευχάριστο και δημιουργικό που θα ανοίξει νέους ορίζοντες για κάθε παιδί μέσα από το παιχνίδι, το τραγούδι, την ζωγραφική, την συζήτηση.
- Να αξιοποιήσει σωστά τον ελεύθερο χρόνο του παιδιού, με ανάπτυξη ατομικών-ομαδικών δραστηριοτήτων, καθώς και κοινωνικών δεξιοτήτων, και η υποστήριξη και εκπαίδευση των οικογενειών, που τα φροντίζουν, με αποτέλεσμα τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους
- Να δώσει κίνητρα και ευκαιρίες στο κάθε παιδί
- Να βοηθήσει την εργαζόμενη μητέρα

ΧΑΡΤΗΣ 4.1: Χωρική κατανομή των κοινωνικών υποδομών του Δήμου
ΠΗΓΗ: Επεξεργασία δεδομένων από ΓΠΣ (GIS) Δήμου Βέροιας

Επιπλέον, εκτός Δήμου, λειτουργούν οι παρακάτω δομές και πρωτοβουλίες:

- **«Πρωτοβουλία για το παιδί»**

Ο Σύλλογος «Πρωτοβουλία για το Παιδί» ιδρύθηκε στη Βέροια τον Απρίλιο του 2008. Σήμερα, δραστηριοποιούνται στους κόλπους του 350 μέλη και 200 περίπου ενεργοί εθελοντές. Πεδίο δράσης της Δομής είναι πρωτίστως η φροντίδα και η προστασία παιδιών που, προερχόμενα από οικογένειες που δυσλειτουργούν ή είναι διαλυμένες, βιώνουν την παραμέληση, την ψυχολογική και σωματική βία, την περιθωριοποίηση και την απόρριψη, τόσο μέσα στο σπίτι, όσο και μέσα στο σχολικό και κοινωνικό περιβάλλον, καθώς και η παντοειδής ενίσχυση των οικογενειών τους. Ακόμη, ομάδες-στόχους της ΠγτΠ αποτελούν οι ευπαθείς οικογένειες με παιδιά και οι ευπαθείς ομάδες του τοπικού πληθυσμού που πλήττονται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Οι υπηρεσίες που προσφέρουν οι Δομές της «Πρωτοβουλίας για το Παιδί» παρέχονται συμπληρωματικά προς τις αντίστοιχες κρατικές. Η εμβέλεια της λειτουργίας της Ημερήσιας Φροντίδας και του Κέντρου Αναφοράς είναι τοπική (Νομός Ημαθίας και γύρω του περιοχές), ενώ αυτή της Κλειστής Φιλοξενίας εκτείνεται σε ολόκληρη τη χώρα.

Από τον Μάρτιο του 2010 λειτουργεί στη Βέροια το Σπίτι Ημερήσιας Φροντίδας παιδιών με αυτά τα χαρακτηριστικά. Στο Σπίτι της Βέροιας, με τη βοήθεια του επιστημονικού προσωπικού (Κοινωνική Λειτουργός, δύο Παιδαγωγοί, δύο Ψυχολόγοι, μία Γραμματέας) και των εθελοντών όλων των τομέων (σίτιση, μαθησιακή υποστήριξη, ψυχαγωγία, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, δημιουργική απασχόληση, συνοδεία σε εξωτερικές δραστηριότητες) φιλοξενούνται κατά τη διάρκεια της ημέρας σε διάφορους κύκλους, περί τα 20 παιδιά ηλικίας 4 έως 18 ετών σε συνθήκες οικογενειακής θαλπωρής. Στα παιδιά παρέχεται συστηματική ψυχολογική υποστήριξη, διαπαιδαγώγηση και κάθε είδους βοήθεια, ενώ στις οικογένειές τους παρέχεται κοινωνική-ψυχολογική υποστήριξη, καθώς και υλική βοήθεια.

Το Κέντρο Αναφοράς της Δομής δέχεται καθημερινά πολλές κλήσεις για βοήθεια, σε παιδιά, εφήβους και γονείς που αντιμετωπίζουν προβλήματα ενδοοικογενειακής βίας, αποκλίνουσας συμπεριφοράς, δυσκολίας σχέσεων, ένδειας κλπ. Στους ανθρώπους αυτούς παρέχεται άμεση βοήθεια με τη συνεργασία των ειδικών (υπηρεσίες κοινωνικής λειτουργού και ψυχολόγου, νομική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη, υλική βοήθεια κλπ). Στο ίδιο Κέντρο γίνονται δεκτές καθ' όλο το εικοσιτετράωρο, καταγγελίες για περιστατικά παραμέλησης, εγκατάλειψης ή και κακοποίησης παιδιών, με άμεση και αποτελεσματική αντίδραση εκ μέρους του ειδικού προσωπικού μας.

Η «Πρωτοβουλία για το Παιδί» είναι ειδικά πιστοποιημένος φορέας παροχής υπηρεσιών Κοινωνικής Φροντίδας από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΦΕΚ 1226 Β' / 11-4-2012) και έχει σχετικές Άδειες Λειτουργίας:

Άδεια Λειτουργίας για την Πρωτοβάθμια Κοινωνική Φροντίδα (Σπίτι της Βέροιας) (Απόφαση Δημάρχου Βεροίας 54301/4-11-2011).

Άδεια Λειτουργίας για την Δευτεροβάθμια Κοινωνική Φροντίδα (Σπίτι της Βεργίνας) (Απόφαση Δημάρχου Βεροίας 59546/14-1-2013).

Τον Οκτώβριο του 2012 ξεκίνησε η λειτουργία του Σπιτιού της Βεργίνας, το οποίο αποπερατώθηκε και εξοπλίστηκε με χορηγία του Ιδρύματος «Σταύρος Νιάρχος». Το Σπίτι της Βεργίνας μπορεί να φιλοξενεί για μακρύ χρονικό διάστημα, υπό εξαιρετικές συνθήκες, περί τα 20 παιδιά και των δύο φύλων, που πρέπει να απομακρυνθούν από το οικογενειακό τους περιβάλλον ή είναι ορφανά.²

---

² Πηγή: <http://www.propaidigr.org/el/node/22>

- **Σύλλογος Κοινωνικής Παρέμβασης "ΕΡΑΣΜΟΣ"**

Ο Σύλλογος Κοινωνικής Παρέμβασης "ΕΡΑΣΜΟΣ" είναι μία μη κερδοσκοπική οργάνωση που αφιερώνεται στην παροχή πάσης φύσεως αρωγής και συμπαράστασης σε άτομα με ειδικές ανάγκες και προβλήματα για την αντιμετώπιση των προσωπικών, οικογενειακών και εν γένει κοινωνικών προβλημάτων και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Ο Σύλλογος έχει δημιουργήσει ένα δίκτυο εθελοντών που υποστηρίζει το σκοπό αυτό,, παρέχοντας τις υπηρεσίες με την ηθική και ουσιαστική στήριξη ατόμων ανεξαρτήτως φύλου και ηλικίας.

Ανάμεσα στις δράσεις του συλλόγου είναι η ενασχόληση με τα θύματα βίας από όπου και αν προέρχεται. Για το σκοπό αυτό ο Σύλλογος συντηρεί ξενώνα φιλοξενίας και φροντίδας, με παροχή ψυχολογικής, κοινωνικής και νομικής στήριξης και συμβουλευτικής στα περιστατικά που ζητούν τη συνδρομή του.³

- **Τράπεζα Αγάπης της Ιεράς Μητροπόλεως Βεροίας, Καμπανίας και Ναούσης**

Μεγάλος είναι και ο αριθμός των απόρων που καταφεύγουν στα συσσίτια της Εκκλησίας. Στην τράπεζα αγάπης στο Ιερό Ναό του Αγίου Αντωνίου στη Βέροια, καταφεύγουν 85 άτομα ημερησίως (στοιχεία 2011).⁴

- **Φιλόπτωχο Ταμείο Κυριών**

Στα συσσίτια της Φιλόπτωχου Αδελφότητας Βεροίας, πάνω από 150 άτομα καταφεύγουν καθημερινά προκειμένου να εξασφαλίσουν ένα πιάτο φαγητό. Καθημερινά, 75 άτομα εξυπηρετούνται καθώς το σωματείο δεν έχει τη δυνατότητα να καλύψει τις ανάγκες μεγαλύτερου αριθμού ατόμων, με αποτέλεσμα τα υπόλοιπα άτομα να παραπέμπονται στο συσσίτιο της εκκλησίας. Στην Φιλόπτωχο Αδελφότητα Βεροίας δεν καταφεύγουν πλέον μόνο άστεγοι. Αρκετοί είναι και οι χαμηλοσυνταξιούχοι οι οποίοι αναγκάζονται να ακολουθήσουν αυτή την οδό καθώς αντιμετωπίζουν προβλήματα επιβίωσης.⁵

- **Σωσίδειο Γηροκομείο Βεροίας**

Η Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων «Σωσίδειο Γηροκομείο Βεροίας» ιδρύθηκε το 1957. Αποστολή του Γηροκομείου είναι η παροχή ιατρικής και ψυχολογικής υποστήριξης σε άτομα από το νομό Ημαθίας και τις γύρω περιοχές, τα οποία είναι προσωρινά ή μόνιμα άνεργα λόγω προχωρημένης ηλικίας. Στο Γηροκομείο εργάζονται 15 μόνιμα μέλη προσωπικού, καθώς και 3 ιατροί σε βάση ημιαπασχόλησης. Επιπλέον, ο οργανισμός έχει δημιουργήσει ένα ευρύ δίκτυο εθελοντών, κυρίως ιατρών, από την τοπική κοινωνία, οι οποίοι στηρίζουν τις καθημερινές ανάγκες του Γηροκομείου.

³ Πηγή: http://erasmosveria.blogspot.gr/p/blog-page_5.html

⁴ Πηγή: http://www.inveria.gr/2011/02/blog-post_02.html

⁵ Ο.π..

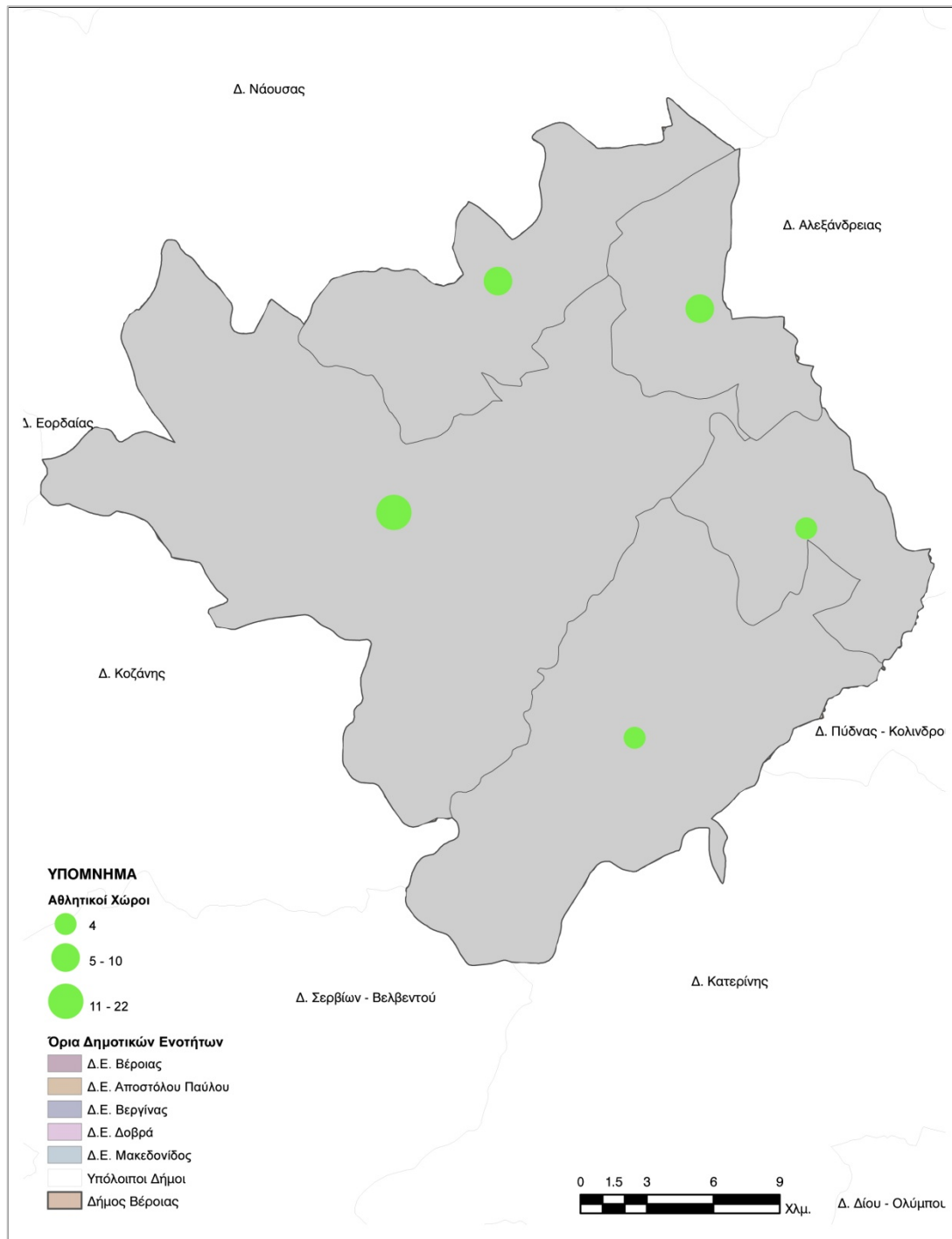

4.2. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Σήμερα στον Δήμο Βέροιας, λειτουργούν τριάντα ένα (31) γήπεδα ποδοσφαίρου, δεκατέσσερα (14) γήπεδα μπάσκετ, δύο (2) γήπεδα τένις, τρία (3) κλειστά γυμναστήρια, ένα εθνικό στάδιο, ένα αθλητικά κέντρο και τρεις (3) λοιποί αθλητικοί χώροι

Στον Δήμο Βέροιας, δεν λειτουργεί Δημοτικό κολυμβητήριο.

Αθλητικοί Χώροι Δήμου Βέροιας						
Τύπος υποδομής	Σύνολο Δήμου	Δημοτικές Ενότητες				
		ΒΕΡΟΙΑΣ	ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	ΒΕΡΓΙΝΑΣ	ΔΟΒΡΑ	ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ
Γήπεδα Ποδοσφαίρου	31	13	5	4	6	3
Γήπεδα Μπάσκετ	14	7	2		4	1
Γήπεδα Τένις	2	2				
Κλειστά Γυμναστήρια	3					
Εθνικά Στάδια	1					
Αθλητικά Κέντρα	1					
Λοιποί αθλητικοί Χώροι	3					

ΧΑΡΤΗΣ 4.2: Κατανομή αθλητικών υποδομών και πλήθος ανά ΔΕ
ΠΗΓΗ: Επεξεργασία δεδομένων από ΓΠΣ (GIS) Δήμου Βέροιας

Αθλητικοί Φορείς και Σωματεία	
1.	ΑΠΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ
2.	ΠΑΕ ΒΕΡΟΙΑ
3.	ΑΟΚ ΒΕΡΟΙΑΣ
4.	ΑΣ ΦΕΡΩΝΑΣ
5.	ΑΟΡΓ
6.	ΑΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
7.	ΠΟΣΕΙΔΩΝ
8.	ΓΕΒ 2011
9.	ΛΕΜΟΒ

Διοργανώσεις - Εκδηλώσεις – Αγώνες

ΠΑΓΟ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΑ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ	ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ	ΧΩΡΟΣ	ΕΤΗΣΙΑ / ΕΚΤΑΚΤΗ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ
VBV	35+	ΑΓΩΝΕΣ ΒΕΤΕΡΑΝΩΝ	Δ ΒΙΚΕΛΑΣ	ΆΛΛΟ	16/2/2015
ΕΣΓΚ	25+	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ	ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ	ΆΛΛΟ	Φεβ-15
ΠΑγΟ	13+		ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ	ΕΤΗΣΙΑ	20/2/2015
ΚΑΡΑΤΕ 10ο ΚΥΠΕΛΛΟ	13-18	ΤΣΑΜΟΥΡΙΔΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑ	ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ	ΕΤΗΣΙΑ	21.2.15
ΚΑΡΑΤΕ "ΑΝ ΤΣΑΜΟΥΡΙΔΟΥ"	13-18	ΔΙΑΣΥΛΛΟΓΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΜΝΗΜΗΣ	Δ ΒΙΚΕΛΑΣ	ΕΤΗΣΙΑ	21/2/2015
ΗΜΑΘΙΩΝ	14+	ΖΙΟΥ-ΖΙΤΣΟΥ	ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ	ΆΛΛΟ	28/2/2015
ΚΑΡΑΤΕ	13-18	2ο ΚΥΠΕΛΛΟ ΚΑΡΑΤΕ	Δ.ΒΙΚΕΛΑΣ	ΕΤΗΣΙΑ	8/3/2015
ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗ Ε2		ΑΓΩΝΕΣ Ε3			28-29.3.15
3ος ΒΡΙΑΛΗΤΟΣ 15	13-18	ΔΙΕΘΝΕΣ ΤΟΥΡΝΟΥΑ Π/Π ΧΕΙΡ	ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ	ΕΤΗΣΙΑ	3-8/4/15
ΛΕΜΟΒ					26.4.15
ΟΧΕ ΕΘΝΙΚΗ	18+	ΠΡΟΕΤ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ	ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ	ΆΛΛΟ	20-26/4/15
ΤΕΛΙΚΟΣ ΛΥΚΕΙΩΝ ΧΑΝΤΜΠΟΛ	25+	ΠΑΝ ΕΓΩΝΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΚΥΠΡΟΥ	ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ	ΕΚΤΑΚΤΗ	29/4/2015
ΒΙΚΕΛΑΙΑ 15	6-12	ΔΡΟΜΟΣ ΠΟΔ ΠΟΛΗΣ	ΕΛΗΑ	ΕΤΗΣΙΑ	10/5/2015
VBV		ΠΑΝ ΠΡΩΤ ΒΕΤΕΡΑΝΩΝ	Δ ΒΙΚΕΛΑΣ	ΕΤΗΣΙΑ	22-24/5/15
ΒΟΛΛΕΥ		ΓΙΟΡΤΗ ΒΟΛΛΕΥ	Δ ΒΙΚΕΛΑΣ	ΆΛΛΟ	31/5/2015
28ος ΛΑΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ	13-18	ΔΡΟΜΟΣ ΦΑΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ	ΚΑΛΛΙΘΕΑ	ΕΤΗΣΙΑ	1/6/2015
5ος ΓΥΡΟΣ ΛΙΜΝΗΣ	13-18	ΔΡΟΜΟΣ 3,2 ΧΛΜ	ΑΛΣΟΣ ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ	ΕΤΗΣΙΑ	7/6/2015
ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ 15	19-50	ΤΟΥΡ ΕΠΙΧ ΥΠΗΡ ΜΠΑΣΚΕΤ	Δ.ΒΙΚΕΛΑΣ	ΕΤΗΣΙΑ	ΙΟΥΝΙΟΣ 15
ΤΣΑΡΤΣΑΡΗΣ ΚΑΜΠ	Οκτ-16	ΠΡΟΠΟΝΗΤΙΚΟ ΚΑΜΠ	Δ.ΒΙΚΕΛΑΣ	ΆΛΛΟ	15-21/6/15
1ο BEACH SOCCER	18+	ΧΑΝΤΜΠΟΛ ΑΜΜΟΥ	ΕΛΗΑ	ΕΤΗΣΙΑ	11/6/2015
VHV	35+	ΤΟΥΡΝΟΥΑ ΠΑΛΑΙΜ ΧΑΝΤΜ	ΣΕΡΡΕΣ	ΕΚΤΑΚΤΗ	19-20/6/15
ΦΕΡΩΝΑΣ	13+	ΗΜΙΤΕΛΙΚΗ ΦΑΣΗ ΧΑΝΤΜΠΟΛ	Δ.ΒΙΚΕΛΑΣ	ΕΚΤΑΚΤΗ	26-28/6/15
ΕΟΜΤ	13-18	ΠΑΝ ΑΓΩΝΕΣ ΤΕΤΡΑΘΛΟΥ	ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ	ΕΤΗΣΙΑ	27-28/6/15
ΝΑΣΗ	13-18	ΑΓΩΝΕΣ ΠΟΛΟ 1195-1996	ΝΑΥΤΙΛΟΣ	ΕΤΗΣΙΑ	27-28/6/15
ΦΙΛΙΠΠΟΣ	13-18	ΗΜΙΤΕΛΙΚΗ ΦΑΣΗ ΧΑΝΤΜΠΟΛ	Δ.ΒΙΚΕΛΑΣ	ΆΛΛΟ	26-28/6/15
ΟΡΕΙΝΟΣ ΞΗΡΟΛΙΒΑΔΟΥ		ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΔΡΟΜΟΣ	ΞΗΡΟΛΙΒΑΔΟ		13/7/2015
ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗ Ε2		ΑΓΩΝΕΣ Ε2	Δ ΒΙΚΕΛΑΣ	ΆΛΛΟ	23/6/2015
ΕΦΟΕΠΠΑ	13-18	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ	ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ	ΕΤΗΣΙΑ	11-19/8/15
ΤΟΣ	7-14	ΠΟΔΗΛΑΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ	ΧΙΟΝ ΣΕΛΙΟΥ	ΕΤΗΣΙΑ	9/8/2015
ΤΕΤΡΑΘΛΟΝ		ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΙ ΤΕΤΡΑΘΛΟΥ	ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ	ΕΤΗΣΙΑ	
4 ^{ος} ΦΙΛΙΠΠΕΙΟΣ ΔΡΟΜΟΣ		ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΡΟΜΟΣ			ΔΕΚ 15

ΠΑΓΟ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΑ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

Ενδεικτικά αναφέρουμε την δημιουργία ακαδημιών

- Ποδοσφαίρου στο Δ ΒΙΚΕΛΑΣ (κεν γήπεδο),
- Καλαθοσφαίρισης στο 9^ο ΔΣ Βέροιας και Δ ΒΙΚΕΛΑΣ (κεν. σάλα) και Άρης Γεωργιάδης
- Χειροσφαίρισης στο 2^ο Γυμνάσιο (Προμηθέα) και ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ.
- Αντισφαίρισης στο Δ ΒΙΚΕΛΑΣ
- Επιτραπέζιας αντισφαίρισης στο ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ
- Στίβου στο Δ ΒΙΚΕΛΑΣ (και για προετοιμασία υποψηφίων σε σχολές)

Προγράμματα για Γυναίκες, Ενήλικες , τρίτη ηλικία

- στο ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ, Δ ΒΙΚΕΛΑΣ , ΚΟΥΛΟΥΡΑ, ΔΙΑΒΑΤΟ, ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ, ΑΓ ΜΑΡΙΝΑ, ΑΓ ΓΕΩΡΓΙΟ, ΠΑΤΡΙΔΑ, ΤΡΙΛΟΦΟ, ΡΑΧΗ, ΤΡΙΠΟΤΑΜΟ, 4^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ, 4^ο ΔΣ, 9^ο ΔΣ, 10^ο ΔΣ
- ΑΜΕΑ στο ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ και Δ ΒΙΚΕΛΑΣ
- Τζούντο για οικογένεια (στο ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ)

Προγράμματα για νέους, έφηβους και ενήλικες στις αίθουσες βαρών στο ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ και Δ ΒΙΚΕΛΑΣ

33 ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΜΕ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΕΣ

ΚΑΠΑ - ΤΟΜΕΑΣ: ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Το **ΚΑΠΑ**, μέσα από τη δραστηριοποίησή του στον τομέα Αθλητισμού, έχει ως στόχο την προώθηση του αθλητικού πνεύματος και του αθλητισμού γενικότερα, με την εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης μαζικού αθλητισμού και διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων, αποβλέποντας στην προσέλκυση επισκεπτών, μέσω των αθλητικών δράσεων, τη γνωριμία τους με την περιοχή και την προώθηση του αθλητισμού σε μια ευρύτερη κατηγορία κοινού, πιστεύοντας στην προσφορά τους, για την ανάπτυξη ενός υγιούς κοινωνικού περιβάλλοντος, με την προσέλκυση των επισκεπτών, μέσω αθλητικών δράσεων, τη γνωριμία τους με την περιοχή και την προώθηση του αθλητισμού σε μια ευρύτερη κατηγορία κοινού. Αυτό επιτυγχάνεται με την εκπόνηση, υλοποίηση και συμμετοχή σε προγράμματα αθλητικού περιεχομένου, που αναπτύσσονται στα γεωγραφικά όρια του δήμου, είτε αυτοτελώς, είτε με τη συνεργασία άλλων φορέων ιδιωτικού ή δημόσιου χαρακτήρα, με τη συμμετοχή και υλοποίηση σε ερευνητικά προγράμματα αθλητικής ανάπτυξης, με τη δημοσιοποίηση του έργου του ΚΑΠΑ με κάθε είδους εκδόσεις και ηλεκτρονικά μέσα, με τον προγραμματισμό και υλοποίηση προμηθειών και εργασιών, που απαιτούνται για την διοργάνωση ειδικών συνεδρίων, ημερίδων, διαλέξεων κ.λ.π.

Ο τομέας Αθλητισμού περιλαμβάνει τα παρακάτω Κέντρα:

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ «Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ»

Το Δημοτικό Γυμναστήριο Δ. Βικέλας Δήμου Βέροιας, ιδρύθηκε το έτος 1979 και βρίσκεται στο 3^ο χιλ. της παλιάς Εθνικής οδού Βέροιας-Μακροχωρίου, σε οικόπεδο επιφάνειας 48 στρεμμάτων περίπου. Το Γυμναστήριο διαθέτει τα παρακάτω:

- Κλειστό γυμναστήριο με σάλα (καλαθοσφαίρισης, χειροσφαίρισης, βόλεϊ), θέσεων θεατών: 1.200, με ανοιχτές κερκίδες, οχτώ (8) αποδυτήρια αθλητών και διαιτητών, δύο (2) γραμματείες, μία (1) σάουνα, μία (1) αίθουσα βαρών, μία (1) αίθουσα

τύπου, ένα (1) ιατρείο, βοηθητικοί χώροι, ένα (1) κυλικείο.

- Εξωτερικά: γήπεδα ποδοσφαίρου και βοηθητικό γήπεδο, στίβος, γήπεδο χειροσφαίρισης, δύο (2) γήπεδα πετοσφαίρισης, δυο (2) γήπεδα καλαθοσφαίρισης, τέσσερα (4) γήπεδα αντισφαίρισης με δυο (2) αποδυτήρια. Όλα τα γήπεδα είναι φωτιζόμενα.
- Θέσεις θεατών: 150 θέσεις, τιμεντένιες κερκίδες. Θέσεις Πάρκινγκ: 500 αυτοκίνητα

Ειδικότερα λειτουργούν:

- κλειστό γήπεδο μπάσκετ και βόλεϊ,
- γήπεδο χαντ-μπολ περίπου 1200 θέσεων,
- εξοπλισμένη αίθουσα βαρών και οργάνων γυμναστικής,
- ανοικτά γήπεδα μπάσκετ, βόλεϊ, χαντ-μπολ,
- 4 γήπεδα τένις,
- γήπεδο ποδοσφαίρου με προβολείς, ταρτάν και χλοοτάπητα και
- ανοικτά διαμορφωμένα γήπεδα με χόρτο για ποδόσφαιρο και χώρο για τζόκιν.

Οι χώροι άθλησης του ΔΑΚ χρησιμοποιούνται από τις ομάδες της πόλης για προπονήσεις ή αγώνες, καθώς και από τους πολίτες. Στα γήπεδα διεξάγονται πολλοί διεθνείς αγώνες κυρίως σε συλλογικό ή σχολικό επίπεδο. Οι δραστηριότητες του Δημοτικού Γυμναστηρίου «Δ. Βικέλας» περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

- Παραχώρηση σε αθλητικούς συλλόγους του Δήμου για αγώνες – προπονήσεις - Πρωταθλήματα – Κύπελλα σε αγωνίσματα όπως: Ποδοσφαίρου Μπάσκετ Χάντμπολ, τένις, βόλεϊ και καράτε
- Σχολικές εκδρομές στα σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Δήμου Βέροιας.
- Αθλοπαιδιές στα πλαίσια της Πανελλήνιας ημέρας σχολικού αθλητισμού (Οκτώβριος 2014)
- Σχολικοί Αγώνες Α΄ Φάσης Λυκείων - ποδοσφαίρου, καλαθοσφαίρισης, χειροσφαίρισης. Πετοσφαίρισης σχολικού έτους 2014-15 (Νοέμβριος 2014)
- Αθλητικές εκδηλώσεις της ιεράς Μητροπόλεως Βεροίας Ναούσης και Καμπανίας «10^ο τουρνουά αθλητικών εκδηλώσεων Δ.ΒΙΚΕΛΑΣ» με πρωταθλήματα ποδοσφαίρου 5Χ5 , μπάσκετ και βόλεϊ.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΙΑΣ

Πρόκειται για προπονητικό Κέντρο και χώρο Πολιτιστικών Εκδηλώσεων.

Το Δημοτικό Γυμναστήριο Ελιάς, συνολικής κάλυψη 852,14 τ.μ., ιδρύθηκε το 1960 και από τον Απρίλιο του 1970 βρίσκεται επί της Λ. Στρατού 1, σε χώρο που παραχωρήθηκε στο Δήμο Βέροιας από τη Γ.Γ.Α.. Είναι χωρητικότητας 670 θεατών και διαθέτει τους παρακάτω χώρους:

- Εξωτερικό γήπεδο προπονήσεων καλαθοσφαίρισης, χειροσφαίρισης και βόλεϊ.
- Δυο (2) αποδυτήρια, δυο (2) αίθουσες, Γραμματεία

Ειδικότερα λειτουργούν οι εξής χώροι:

- κλειστό γυμναστήριο με παρκέ για τη διεξαγωγή αγώνων Χάντμπολ και Μπάσκετ,

- ανοικτό Γυμναστήριο με κερκίδα και Γραφείο για την Επιτροπή Διοίκησης,
- αίθουσα αποδυτηρίων.

Το Δημοτικό Γυμναστήριο Ελιάς εξυπηρετεί ομάδες Χάντμπολ, βόλλεϋ, μπάσκετ και πολιτιστικές εκδηλώσεις, καθώς και μαθητές γειτονικού σχολείου.

ΚΛΕΙΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ

Το Φιλίππειο Κλειστό Δημοτικό Γυμναστήριο λειτουργεί από το 2001 και βρίσκεται μέσα στην πόλη της Βέροιας επί της οδού 16ης Οκτωβρίου 5Α σε κοντινή απόσταση από το κέντρο της, κάνοντας το έτσι εύκολα προσβάσιμο στο ευρύ αθλητικό κοινό της πόλης. Η συνολική επιφάνεια του Γυμναστηρίου είναι 3262,08 τ.μ..

Διαθέτει ένα μικρό παρκινγκ αυτοκινήτων 8 θέσεων (θέσεις που καλύπτουν κυρίως ιδιαίτερες ανάγκες), άλλα και 20 θέσεις ποδηλάτων. Υπάρχουν αρκετές δωρεάν θέσεις στάθμευσης στους δρόμους γύρω του γυμναστηρίου που καλύπτουν επαρκώς τις ανάγκες των διάφορων αθλητικών εκδηλώσεων.

Πρόκειται ουσιαστικά για έναν πολυχώρο στον οποίο φιλοξενούνται ποικίλες αθλητικές διοργανώσεις όπως (μπάσκετ, χάντμπολ), άλλα και προπονητικό κέντρο συλλόγων του Δήμου. Το Γυμναστήριο είναι επίσης ανοιχτό και στο ευρύ κοινό.

Αποτελείται από 3 επίπεδα στα οποία συναντάμε μια κεντρική σάλα χειροσφαίρισης, πέντε αίθουσες αθλημάτων, επτά αποδυτήρια αθλητών, ένα αποδυτήριο διαιτητών, ιατρείο και κυλικείο καθώς και τα γραφεία των εγκαταστάσεων. Η κεντρική σάλα χειροσφαίρισης μπορεί να φιλοξενήσει στις κερκίδες της περίπου 700 θεατές. Οι υπόλοιπες αίθουσες είναι οι:

- Α5 ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΤΑΤΕΙΡΑ: Αίθουσα kick boxing, παγκράτιο και μαζικού αθλητισμού
- Δ4 ΑΙΘΟΥΣΑ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ: Αίθουσα επιτραπέζιας αντισφαίρισης και μαζικού αθλητισμού
- Δ5 ΑΙΘΟΥΣΑ ΒΕΡΓΙΝΑ: Αίθουσα tae kwon do και μαζικού αθλητισμού
- Δ8 ΑΙΘΟΥΣΑ ΡΩΞΑΝΗ: Αίθουσα ρυθμικής γυμναστικής και μαζικού αθλητισμού
- Δ1 ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ: αίθουσα βαρών με μηχανήματα γύμνασης

ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ Βέροιας

Πρόκειται ουσιαστικά για έναν πολυχώρο στον οποίο φιλοξενούνται από ποικίλες αθλητικές διοργανώσεις όπως μπάσκετ, χάντμπολ, εκδηλώσεις γυμναστικών επιδείξεων, ενώ με επιτυχία έχουν φιλοξενηθεί σημαντικές αθλητικές διοργανώσεις τόσο ελληνικές όσο και διεθνείς. Το Φιλίππειο Γυμναστήριο παραχωρείται σε αθλητικούς συλλόγους του Δήμου για αγώνες – προπονήσεις - Πρωταθλήματα – Κύπελλα σε αγωνίσματα όπως: Μπάσκετ, Χάντμπολ, και Καράτε.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΒΕΡΟΙΑΣ

Το Δημοτικό Στάδιο Βέροιας παραχωρήθηκε στην ΠΑΕ Βέροια για 10 έτη, για χρήση όλων των κύριων και βοηθητικών χώρων και εγκαταστάσεων, που βρίσκονται στον εσωτερικό περιβάλλοντα χώρο του γηπέδου. Μεταξύ των κυρίων χώρων του, περιλαμβάνεται και το Κεντρικό Στάδιο χωρητικότητας περίπου 7.000 θέσεων, ποδοσφαιρικό γήπεδο με χλοοτάπητα, Αίθουσα Τύπου, Αίθουσα γυμναστηρίου με όργανα, Γραφείο Διαιτητών,

Γραφείο Διοίκησης, Γραφείο Προπονητού, Αίθουσα γυμνασίου, Σάουνα, Αίθουσα Αποθεραπείας, Αποδυτήρια γηπεδούχων, Αποδυτήρια φιλοξενούμενων, γραφείο παρατηρητού διαιτησίας.

Λοιποί Αθλητικοί Χώροι

Σύμφωνα με την υπ. Αριθ. 604/2011 απόφαση ΔΣ ο Δήμος Βέροιας εγκρίνει τη δωρεάν παραχώρηση της χρήσης των παρακάτω δημοτικών ακινήτων, που χρησιμοποιούνται ως χώροι άθλησης δημοτών και είναι ιδιοκτησίας του Δήμου Βέροιας, στο Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου του Δήμου Βέροιας «Κέντρο Κοινωνικής Προστασίας, Αλληλεγγύης, Αθλητισμού, Παιδείας & Προσχολικής Αγωγής Δήμου Βέροιας»:

Γήπεδα ποδοσφαίρου:

- Των οικισμών της Δημοτικής Κοινότητας Βέροιας: Μέσης, Ταγαροχωρίου, Λαζοχωρίου.
- Των Τοπικών Κοινοτήτων: Τριποτάμου, Ράχης, Γεωργιανών, Κ. Βερμίου, Κουμαριάς, Ασωμάτων, Α. Βαρβάρας, Άμμου, Σφηκιάς, Ριζωμάτων, Μακροχωρίου (το γήπεδο ποδοσφαίρου του δημοτικού σταδίου & τα δύο βοηθητικά γήπεδα ποδοσφαίρου), Διαβατού, Ν. Λυκογιάννης, Ν. Νικομήδειας, Βεργίνας, Παλατιτσίων, Συκιάς, Αγ. Γεωργίου, Πατρίδας (στο βοηθητικό περιλαμβάνεται και παιδική χαρά με διάφορα όργανα και δύο μπασκέτες), Τριλόφου, Φυτειάς, Αγ. Μαρίνας και Κουλούρας, το οποίο κατασκευάστηκε από την Ένωση Ποδοσφαιρικών Σωματείων Ημαθίας και με την αριθ. 2823/30-1-2004 πράξη χρησιδανείου της συμβολαιογράφου Βέροιας Όλγας Γιαμά έχει παραχωρηθεί σε αυτήν για 30 έτη.
- Του ανοικτού γηπέδου ποδοσφαίρου με συνθετικό χόρτο στην Τοπική Κοινότητα Παλατιτσίων.

Ανοικτά γήπεδα ποδοσφαίρου 5Χ5 με συνθετικό τάπητα:

- Της Δημοτικής Κοινότητας Βέροιας στα Εβραϊκά Μνήματα στην περιοχή Προμηθέα.
- Των Τοπικών Κοινοτήτων Πολυδένδρου, Δασκίου, Βεργίνας, Συκιάς.
- Των ανοικτών γηπέδων ποδοσφαίρου με δάπεδο τσιμέντο ή χώμα της Τοπικής Κοινότητας Πατρίδας και του οικισμού Χαράδρας της Τοπικής Κοινότητας Πολυδένδρου.

Ανοικτά γήπεδα τένις με δάπεδο τσιμέντο ή χώμα:

- Του οικισμού Κομνηνίου της Δημοτικής Κοινότητας Βέροιας.
- Της Τοπικής Κοινότητας Ράχης.

Ανοικτά γήπεδα μπάσκετ με δάπεδο τσιμέντο ή χώμα:

- Των περιοχών της Δημοτικής Κοινότητας Βέροιας: Κυψέλης, Δ. Βικέλα, Εβραϊκά Μνήματα στον Προμηθέα (δύο γήπεδα).
- Των Τοπικών Κοινοτήτων: Τριποτάμου, Ράχης (γήπεδο μπάσκετ-βόλεϊ), Κ. Βερμίου (αθλητικός χώρος με αθλοπαιδιές και παιδική χαρά), Αγ. Βαρβάρας, Σφηκιάς, Π. Λυκογιάννης, Τριλόφου, Φυτειάς, οικισμού Κωστοχωρίου Τ.Κ. Φυτειάς.

Ανοικτά γήπεδα μπάσκετ-χάντμπολ με δάπεδο τσιμέντο ή χώμα

- Των Τοπικών Κοινοτήτων Ν. Νικομήδειας, Αγ. Γεωργίου (γήπεδο ποδοσφαίρου, χάντμπολ, βόλει στον χώρο του δημ. σχολείου).

Αθλητικοί Σύλλογοι

Στην περιοχή δραστηριοποιούνται 45 Αθλητικοί σύλλογοι/σωματεία, οι οποίοι καλύπτουν μεγάλο εύρος των αναγκών των δημοτών σε διάφορα αθλήματα, για προπονήσεις και αθλητικές δραστηριότητες. Η συνεργασία του ΚΑΠΑ Δήμου Βέροιας με τους συλλόγους αφορά τη συνδιοργάνωση των αθλητικών και μη εκδηλώσεων, τη διάθεση χώρων και την οικονομική και τεχνική υποστήριξη.

Αθλητικές Εκδηλώσεις

VBV	ΑΓΩΝΕΣ ΒΕΤΕΡΑΝΩΝ
ΕΣΓΚ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ
ΚΑΡΑΤΕ 10ο ΚΥΠΕΛΛΟ	ΤΣΑΜΟΥΡΙΔΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑ
ΚΑΡΑΤΕ "ΑΝ ΤΣΑΜΟΥΡΙΔΟΥ"	ΔΙΑΣΥΛΛΟΓΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΜΝΗΜΗΣ
ΗΜΑΘΙΩΝ	ΖΙΟΥ-ΖΙΤΣΟΥ
ΚΑΡΑΤΕ	2ο ΚΥΠΕΛΛΟ ΚΑΡΑΤΕ
ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗ Ε2	ΑΓΩΝΕΣ Ε3
3ος ΒΡΙΛΛΗΤΟΣ 15	ΔΙΕΘΝΕΣ ΤΟΥΡΝΟΥΑ Π/Π ΧΕΙΡ
ΛΕΜΟΒ	ΑΓΩΝΕΣ EDURO
ΟΧΕ ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΟΕΤ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ
ΤΕΛΙΚΟΣ ΛΥΚΕΙΩΝ ΧΑΝΤΜΠΟΛ	ΠΑΝ ΕΓΩΝΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΚΥΠΡΟΥ
ΒΙΚΕΛΑΙΑ 15	ΔΡΟΜΟΣ ΠΟΔ ΠΟΛΗΣ
VBV	ΠΑΝ ΠΡΩΤ ΒΕΤΕΡΑΝΩΝ
ΒΟΛΛΕΥ	ΓΙΟΡΤΗ ΒΟΛΛΕΥ
28ος ΛΑΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ	ΔΡΟΜΟΣ ΦΑΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ
5ος ΓΥΡΟΣ ΛΙΜΝΗΣ	ΔΡΟΜΟΣ 3,2 ΧΛΜ
ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ 15	ΤΟΥΡ ΕΠΙΧ ΥΠΗΡ ΜΠΑΣΚΕΤ
ΤΣΑΡΤΣΑΡΗΣ ΚΑΜΠ	ΠΡΟΠΟΝΗΤΙΚΟ ΚΑΜΠ
1ο BEACH SOCCER	ΧΑΝΤΜΠΟΛ ΑΜΜΟΥ
VHV	ΤΟΥΡΝΟΥΑ ΠΑΛΛΑΙΜ ΧΑΝΤΜ
ΦΕΡΩΝΑΣ	ΗΜΙΤΕΛΙΚΗ ΦΑΣΗ ΧΑΝΤΜΠΟΛ
ΕΟΜΤ	ΠΑΝ ΑΓΩΝΕΣ ΤΕΤΡΑΘΛΟΥ
ΝΑΣΗ	ΑΓΩΝΕΣ ΠΟΛΟ 1195-1996
ΦΙΛΙΠΠΟΣ	ΗΜΙΤΕΛΙΚΗ ΦΑΣΗ ΧΑΝΤΜΠΟΛ
ΟΡΕΙΝΟΣ ΞΗΡΟΛΙΒΑΔΟΥ	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΔΡΟΜΟΣ
ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗ Ε2	ΑΓΩΝΕΣ Ε2
ΕΦΘΕΠΠΑ	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ
ΤΟΣ	ΠΟΔΗΛΑΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ
ΤΕΤΡΑΘΛΟΝ	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΙ ΤΕΤΡΑΘΛΟΥ
4 ^{ος} ΦΙΛΙΠΠΕΙΟΣ ΔΡΟΜΟΣ	ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΡΟΜΟΣ

Επίσης, υλοποίηση προγραμμάτων ΠΑγΟ όπως, Αθλητισμός και γυναίκα, ΑμεΑ, παιδιών, ΚΑΠΗ κλπ.

Στον τομέα του Αθλητισμού το Νομικό Πρόσωπο δραστηριοποιείται με αρμοδιότητες, όπως:

- Η δημιουργία, συντήρηση και λειτουργία αθλητικών κέντρων, γυμναστηρίων, σταδίων, γηπέδων, και γενικότερα αθλητικών χώρων που θα καλύπτουν τις ανάγκες άθλησης στην περιφέρεια του δήμου, καθώς και ο σχεδιασμός, οργάνωση, υλοποίηση, αλλά και συμμετοχή σε προγράμματα που αναπτύσσονται στα γεωγραφικά όρια του Δήμου, εντός του αστικού και φυσικού περιβάλλοντος, με σκοπό την προσέλκυση επισκεπτών μέσω των αθλητικών δράσεων η γνωριμία τους με την περιοχή και η προώθηση του αθλητισμού σε μια ευρύτερη κατηγορία κοινού.
- Η προώθηση του αθλητικού πνεύματος και του αθλητισμού γενικότερα.
- Η ανάπτυξη του μαζικού αθλητισμού στο Δήμο Βέροιας με τη δημιουργία ευκαιριών άθλησης για το σύνολο των κατοίκων.
- Η υποστήριξη του σωματειακού αθλητισμού και η συνεργασία με όλους τους φορείς αθλητικούς και άλλους φορείς (σωματεία, ενώσεις, σχολεία κ.λπ.) για την ανάπτυξη και πρόοδο του αθλητισμού.
- Η διοργάνωση δράσεων και εκδηλώσεων όπως αθλητικές συναντήσεις, ημερίδες, συνέδρια, κ.λπ. ώστε να προωθηθεί ο αθλητισμός αλλά και η αθλητική ιδέα.
- Όπως και κάθε άλλης δραστηριότητας που εμπίπτει στον τομέα του Αθλητισμού.

4.3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ

Σήμερα στον Δήμο Βέροιας, λειτουργούν τριανταπέντε (35) νηπιαγωγεία, τα οποία εξυπηρετούν 977 νήπια (μ.ό. 28 νήπια ανά νηπιαγωγείο) και τα οποία κατανομούνται ως εξής: Εικοσιένα (21) νηπιαγωγεία λειτουργούν στην Δ.Ε. Βέροιας, με 674 νήπια (μ.ό. 32,1 νήπια ανά νηπιαγωγείο), επτά (7) νηπιαγωγεία λειτουργούν στην Δ.Ε. Απ. Παύλου, με 162 νήπια (μ.ό. 23,1 νήπια ανά νηπιαγωγείο), δύο (2) νηπιαγωγεία λειτουργούν στην Δ.Ε. Βεργίνας, με 45 νήπια (μ.ό. 22,5 νήπια ανά νηπιαγωγείο), τέσσερα (4) νηπιαγωγεία λειτουργούν στην Δ.Ε. Δοβρά, με 86 νήπια (μ.ό. 21,5 νήπια ανά νηπιαγωγείο) και ένα (1) νηπιαγωγείο λειτουργεί στην Δ.Ε. Μακεδονίδας, με 10 νήπια (μ.ό. 10 νήπια ανά νηπιαγωγείο).

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2.: Νηπιαγωγεία Δήμου Βέροιας – κατανομή και πυκνότητες

Νηπιαγωγεία Δήμου Βέροιας						
Πλήθος	Σύνολο Δήμου	Δημοτικές Ενότητες				
		ΒΕΡΟΙΑΣ	ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	ΒΕΡΓΙΝΑΣ	ΔΟΒΡΑ	ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ
ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	35	21	7	2	4	1
	100%	60%	20%	6%	11%	3%
ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	977	674	162	45	86	10
	100%	69%	17%	5%	9%	1%
μ.ό νήπια ανά νηπιαγωγείο	27,9	32,1	23,1	22,5	21,5	10,0
Κατανομή πληθυσμού στις Δ.Ε.	100%	72,6%	13,3%	3,7%	8,0%	2,5%

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.3. Μαθητικός πληθυσμός στα Νηπιαγωγεία κατά τα σχολικά έτη 2012-2013 και 2015-2016.

	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ	2012-2013	2015-2016	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΡΙΕΤΙΑΣ	Παρατηρήσεις
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΟΙΑΣ					
1	1ο Βέροιας	60	32	-28	
2	2ο Βέροιας	36	42	6	
3	3ο Βέροιας	25	35	10	
4	4ο Βέροιας	48	30	-18	

5	5ο Βέροιας	58	58	0	
6	6ο Βέροιας	34	38	4	
7	7ο Βέροιας	46	43	-3	
8	8ο Βέροιας	77	67	-10	
9	9ο Βέροιας	57	45	-12	
10	10ο Βέροιας	82	69	-13	
11	12ο Βέροιας	61	64	3	
12	13ο Βέροιας	21		-21	Καταργήθη κε
13	15ο Βέροιας	13	11	-2	
14	16ο Βέροιας	28	30	2	
15	17ο Βέροιας	12	19	7	
16	Ειδικό Νηπ/γείο Βέροιας	7	5	-2	
17	Νηπιαγωγείο Αγίας Βαρβάρας	15	15	0	
18	Νηπιαγωγείο Ασωμάτων	20	8	-12	
19	Νηπιαγωγείο Μέσης	11	7	-4	
20	Νηπιαγωγείο Ράχης	8	10	2	
21	Νηπιαγωγείο Τριποτάμου	13	6	-7	
22	Ιδιωτικό Νηπιαγωγείο		40		
	<i>ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ χωρίς το ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ</i>	732	634	-98	
	<i>ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ μαζί με το ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ</i>		674		
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ					
1	1ο Μακροχωρίου	38	35	-3	
2	2ο Μακροχωρίου	39	40	1	
3	3ο Μακροχωρίου	35	22	-13	
4	Νηπιαγωγείο Διαβατού	38	22	-16	
5	Νηπιαγωγείο Κουλούρας	26	27	1	
6	Νηπιαγωγείο Ν. Λυκογιάννης	15	10	-5	
7	Νηπιαγωγείο Ν. Νικομήδειας	25	6	-19	
	<i>ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ</i>	216	162	-54	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΟΒΡΑ					

1	Νηπιαγωγείο Αγίου Γεωργίου	31	30	-1	
2	Νηπιαγωγείο Αγίας Μαρίνας	12	11	-1	
3	Νηπιαγωγείο Πατρίδας	32	31	-1	
4	Νηπιαγωγείο Τριλόφου	16	14	-2	
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	91	86	-5	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΓΙΝΑΣ					
1	Νηπιαγωγείο Βεργίνας	35	22	-13	
2	Νηπιαγωγείο Παλατιτσίων	18	23	5	
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	53	45	-8	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ					
1	Νηπιαγωγείο Ριζωμάτων	5	10	5	
2	Νηπιαγωγείο Σφηκιάς	5		-5	Καταργήθη ΚΕ
3	Νηπιαγωγείο Δασκίου	5		-5	Καταργήθη ΚΕ
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	15	10	-5	
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ	1107	937	-170	
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ μαζί με το ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ		977		

ΠΗΓΗ: Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και ίδια επεξεργασία

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Σήμερα στον Δήμο Βέροιας, λειτουργούν εικοσιοκτώ (28) δημοτικά σχολεία, τα οποία εξυπηρετούν 4326 μαθητές (μ.ό. 154,5 μαθητές ανά δημοτικό σχολείο) και τα οποία κατανέμονται ως εξής: Δεκαεπτά (17) δημοτικά σχολεία λειτουργούν στην Δ.Ε. Βέροιας, με 3196 μαθητές (μ.ό.188 μαθητές ανά δημοτικό σχολείο), έξι (6) δημοτικά σχολεία λειτουργούν στην Δ.Ε. Απ. Παύλου, με 641 μαθητές (μ.ό. 106,8 μαθητές ανά δημοτικό σχολείο), ένα (1) δημοτικό σχολείο λειτουργεί στην Δ.Ε. Βεργίνας, με 134 μαθητές (μ.ό. 134 μαθητές ανά δημοτικό σχολείο), τρία (3) δημοτικά σχολεία λειτουργούν στην Δ.Ε. Δοβρά, με 299 μαθητές (μ.ό. 99,7 μαθητές ανά δημοτικό σχολείο) και ένα (1) δημοτικό σχολείο λειτουργεί στην Δ.Ε. Μακεδονίδας, με 56 μαθητές (μ.ό. 56 μαθητές ανά δημοτικό σχολείο).

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.4. Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση στο Δήμο Βέροιας – κατανομή και πυκνότητες

Δημοτικά σχολεία Δήμου Βέροιας						
Πλήθος	Σύνολο Δήμου	Δημοτικές Ενότητες				
		ΒΕΡΟΙΑΣ	ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	ΒΕΡΓΙΝΑΣ	ΔΟΒΡΑ	ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ
ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	28	17	6	1	3	1
	100%	61%	21%	4%	11%	4%
ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	4326	3196	641	134	299	56
	100%	74%	15%	3%	7%	1%
μ.ό μαθητές ανά δημοτικό σχολείο	154,5	188,0	106,8	134,0	99,7	56,0
Κατανομή πληθυσμού στις Δ.Ε.	100%	72,6%	13,3%	3,7%	8,0%	2,5%

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.5. Μαθητικός πληθυσμός στα Δημοτικά Σχολεία κατά τα σχολικά έτη 2012-2013 και 2015-2016.

	ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	2012-2013	2015-2016	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΡΙΕΤΙΑΣ	Παρατηρήσεις
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΟΙΑΣ				
1	1ο Βέροιας	231	263	32	
2	2ο Βέροιας	178	152	-26	
3	3ο Βέροιας	133	139	6	
4	4ο Βέροιας	213	216	3	
5	5ο Βέροιας	329	344	15	
6	6ο Βέροιας	134	129	-5	
7	7ο Βέροιας	113	232	119	
8	8ο Βέροιας	212	206	-6	
9	9ο Βέροιας	265	293	28	
10	10ο Βέροιας	351	380	29	
11	11ο Βέροιας	113		-113	Καταργήθηκε
12	12ο Βέροιας	303	290	-13	
13	13ο Βέροιας	141	121	-20	
14	14ο Βέροιας	157	119	-38	
15	16ο Βέροιας	137	135	-2	
16	Ειδικό Σχολείο Βέροιας	25	7	-18	
17	Δημοτικό Αγίας Βαρβάρας	100	92	-8	
18	Δημοτικό Σχολείο Τριποτάμου - Ράχης	61	47	-61	
19	Ιδιωτικό Δημοτικό		78		
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ	3196	3165	-31	

	<i>ΕΝΟΤΗΤΑΣ χωρίς το ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ</i>				
	<i>ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ μαζί με το ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ</i>		3243		
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ					
1	1ο Μακροχωρίου	112	114		
2	2ο Μακροχωρίου	108	115		
3	3ο Μακροχωρίου	125	124		
4	Διαβατού- Μέσης	136	122		
5	Κουλούρας	86	86		
6	Ν.& Π. Λυκογιάννης - Ν. Νικομήδειας	89	80		
	<i>ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ</i>	656	641	-15	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΟΒΡΑ					
1	Αγίου Γεωργίου	97	114		
2	Αγίας Μαρίνας - Τριλόφου	86	78		
3	Πατρίδας	84	107		
	<i>ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ</i>	267	299	32	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΓΙΝΑΣ					
1	Βεργίνας - Παλατιτσίων	139	134	-5	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ					
1	Ριζωμάτων - Σφηκιάς - Δασκίου	68	56	-12	
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ	4326	4295	-31	
	<i>ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ μαζί με το ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ</i>		4373		

ΠΗΓΗ: Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και ίδια επεξεργασία

Από την μελέτη των παραπάνω πινάκων, συμπεραίνουμε τα εξής:

- Ο μαθητικός πληθυσμός στα δημόσια Νηπιαγωγεία, σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες, έχει μειωθεί σημαντικά μέσα στο διάστημα της προηγούμενης τριετίας (937 μαθητές το 2015-2016 έναντι 1.107 το 2012-2013).
- Παρόλα αυτά, ένας σημαντικός αριθμός Νηπιαγωγείων της πόλης της Βέροιας χρειάζονται νέα στέγη διότι ακόμη λειτουργούν σε ενοικιαζόμενα ακίνητα.
- Συγκεκριμένα, έχουν κτηριακές ανάγκες τα εξής Νηπιαγωγεία: 1^ο (το ολοήμερο τμήμα στεγάζεται σε ενοικιασμένο διαμέρισμα, δεν έχει επαρκή αυλή), 2^ο (λειτουργεί σε ενοικιασμένο κατάστημα), 3^ο (στεγάζεται σε ενοικιασμένο διαμέρισμα, δεν έχει επαρκή αυλή), 4^ο (φιλοξενείται στο ισόγειο του 4^{ου} Δημοτικού Σχολείου), 5^ο (φιλοξενείται σε προκατασκευασμένες αίθουσες μέσα στην αυλή του 5^{ου} Δημοτικού Σχολείου), 16^ο (στεγάζεται σε ενοικιασμένο διαμέρισμα και δεν έχει επαρκή αυλή). Υπάρχει η πρόθεση, με την ολοκλήρωση του διδακτηρίου στα Γιτοζαλίκια και τη μεταφορά εκεί του 1^{ου} Γυμνασίου, να μεταφερθεί το 3^ο και το 16^ο Νηπιαγωγείο στο ισόγειο του κτηρίου (επί της οδού 16^{ου} Οκτωβρίου). Για όλα τα υπόλοιπα, όμως, απαιτείται η δρομολόγηση

κατασκευής νέων κτηρίων, με σύγχρονες κτηριακές προδιαγραφές και επαρκείς αυλές.

- Ομοίως, ο μαθητικός πληθυσμός στα Δημοτικά έχει μειωθεί (από 4.326 σε 4.248 μέσα στην τριετία), όχι όμως ισόρροπα στις Δημοτικές Ενότητες, αφού στη Δ.Ε. Δοβρά έχει σημειώσει αύξηση κατά 32 μαθητές.
- Σε κάποια σχολεία της πόλης της Βέροιας ο μαθητικός πληθυσμός έχει σημειώσει αξιοσημείωτη αύξηση, όπως στο 1^ο, στο 9^ο και στο 10^ο. Μειώθηκαν, αντίθετα, κατά πολύ οι μαθητές στο 2^ο και στο 14^ο. Τα δύο τελευταία στεγάζονται σε κτήρια παλιά, προπολεμικά, όπως επίσης πολύ παλιό είναι και το κτήριο του 5^{ου} Δημοτικού Σχολείου. Τα τρία αυτά διδακτήρια χρήζουν άμεσης ανακαίνισης.
- Το 16^ο Δημοτικό Σχολείο στεγάζεται σε ενοικιασμένο ακίνητο. Υπάρχει η πρόθεση, με την ολοκλήρωση του διδακτηρίου στα Γιτσιζαλίκια και τη μεταφορά εκεί του 1^{ου} Γυμνασίου, να μεταφερθεί το 16^ο Δημοτικό Σχολείο στον 1^ο και 2^ο όροφο του κτηρίου (επί της οδού 16^{ου} Οκτωβρίου).

Όλες οι αυλές των σχολείων, με εξαίρεση του 4^{ου} Δημοτικού Σχολείου που αναπλάστηκε πρόσφατα, χρειάζονται έργα αισθητικής και λειτουργικής ανάπλασης, τόνωσης της φύτευσης, κλπ.

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Σήμερα στον Δήμο Βέροιας, λειτουργούν εικοσιτέσσερα (24) γυμνάσια - λύκεια, τα οποία εξυπηρετούν 4692 μαθητές (μ.ό. 195,5 μαθητές ανά σχολείο) και τα οποία κατανέμονται ως εξής: Είκοσι (20) γυμνάσια - λύκεια λειτουργούν στην Δ.Ε. Βέροιας, με 4089 μαθητές (μ.ό. 204,5 μαθητές ανά σχολείο), δύο (2) γυμνάσια - λύκεια λειτουργούν στην Δ.Ε. Απ. Παύλου, με 474 μαθητές (μ.ό. 237 μαθητές ανά σχολείο), ένα (1) γυμνάσιο - λύκειο λειτουργεί στην Δ.Ε. Βεργίνας, με 71 μαθητές (μ.ό. 71 μαθητές ανά σχολείο), κανένα γυμνάσιο - λύκειο δεν λειτουργεί στην Δ.Ε. Δοβρά και ένα (1) γυμνάσιο - λύκειο λειτουργεί στην Δ.Ε. Μακεδονιάς, με 58 μαθητές (μ.ό. 58 μαθητές ανά σχολείο).

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.6. Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στο Δήμο Βέροιας – κατανομή και πυκνότητες

Γυμνάσια - λύκεια Δήμου Βέροιας						
Πλήθος	Σύνολο Δήμου	Δημοτικές Ενότητες				
		ΒΕΡΟΙΑΣ	ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	ΒΕΡΓΙΝΑΣ	ΔΟΒΡΑ	ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	24	20	2	1	0	1
	100%	83%	8%	4%	0%	4%
ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	4692	4089	474	71	0	58
	100%	87%	10%	2%	0%	1%
μ.ό μαθητές ανά σχολείο	195,5	204,5	237,0	71,0	-	58,0
Κατανομή πληθυσμού στις Δ.Ε.	100%	72,6%	13,3%	3,7%	8,0%	2,5%

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.7. Μαθητικός πληθυσμός στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση κατά τα έτη 2012-2013 και 2015-2016 και μεταβολές τριετίας

	2012-2013	2015-2016	ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΡΙΕΤΙΑΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΑ				
1ο	388	348	-40	
2ο	229	219	-10	
3ο	290	339	49	
4ο	278	283	5	
5ο	242	269	27	
6ο	267	257	-10	
ΕΣΠΕΡΙΝΟ	114	92	-22	
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	75	71	-4	
ΡΙΖΩΜΑΤΩΝ	57	58	1	Περιλαμβάνει και Λυκειακές Τάξεις
ΜΑΚΡΟΧΩΡΙΟΥ	284	278	-6	
ΙΔΙΩΤΙΚΟ	58	33	-25	
ΣΥΝΟΛΟ	2282	2247	-35	
ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	67	108	41	Γυμνάσιο – Λύκειο
ΛΥΚΕΙΑ				
1ο	263	282	19	
2ο	216	223	7	
3ο	305	286	-19	
4ο	351	301	-50	
5ο	332	323	-9	
ΙΔΙΩΤΙΚΟ	69	50	-19	
ΕΠΑΛ	620	477	-143	
ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΓΕΝΙΚΟ	108	104	-4	
ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΕΠΑΛ	240	54	-186	
ΕΕΕΕΚ	31	22	-9	
ΕΠΑΣ	206		-206	Καταργήθηκε το 2014
ΜΑΚΡΟΧΩΡΙΟΥ	152	196	44	
ΤΕΕ ΕΙΔ. ΑΓΩΓΗΣ		19	19	
ΣΥΝΟΛΟ	2893	2337	-556	
ΣΥΝΟΛΟ Β' ΘΜΙΑΣ	5242	4692	-550	

ΠΗΓΗ: Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και ίδια επεξεργασία

Από την μελέτη του παραπάνω πίνακα, συμπεραίνουμε τα εξής:

- Ως προς τα Γυμνάσια, κατά την τριετία 2012-2015 ο αριθμός των μαθητών έχει παραμείνει πρακτικά σταθερός (η μείωση κατά 35 μαθητές καλύπτεται από την αύξηση στο δυναμικό του Μουσικού Σχολείου).
- Έχουν δυσανάλογα αυξηθεί οι αριθμοί των φοιτούντων μαθητών στο 3^ο και στο 5^ο Γυμνάσιο, και πρέπει πιθανώς να γίνει χωροταξική ανακατανομή τους ώστε να καλυφθεί η αύξηση με μετακίνηση σε όμορο σχολείο.

- Αυξητική τάση εμφανίζει το Μουσικό Σχολείο (Γυμνάσιο – Λύκειο), που από το ΦΕΚ Ίδρυσής του προβλέπεται να έχει δυναμικότητα 280 μαθητών. Το κτίριο στο οποίο στεγάζεται δεν επαρκεί για τη στέγασή του, και επιπλέον πρόκειται για σχολείο ειδικών απαιτήσεων σε χώρους, για το οποίο πρέπει να ανεγερθεί ειδικό διδακτήριο.
- Ως προς τα Λύκεια, κατά την τριετία 2012-2015 ο αριθμός των μαθητών έχει μειωθεί εντυπωσιακά (556 μαθητές λιγότεροι). Η μείωση αυτή προέρχεται κυρίως από τις μειώσεις στο Εσπερινό Γενικό Λύκειο, στο Εσπερινό Επαγγελματικό Λύκειο και από την κατάργηση της ΕΠΑΣ.
- Το ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής Α΄ βαθμίδας φιλοξενείται προς το παρόν στην πρώην ΕΠΑΣ, αλλά χρειάζεται να αποκτήσει δικό του κτήριο.

ΜΕΤΑΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Σήμερα στον Δήμο Βέροιας, λειτουργούν δύο (2) μονάδες, οι οποίες λειτουργούν στην Δ.Ε. Βέροιας. Στο Δήμο Βέροιας, δεν λειτουργούν άλλες μονάδες εκπαίδευσης/κατάρτισης (π.χ. Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων, Σχολές Γονέων, Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, Λοιπές Υποδομές Εκπαίδευσης), πλην Μουσικών Σχολών και Κέντρων Εικαστικών Τεχνών, τα οποία παρουσιάζονται στο κεφάλαιο του Πολιτισμού.

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

Στο Δήμο λειτουργεί Κέντρο Διά Βίου Μάθησης (πρώην Κέντρο Εκπαίδευσης Ενηλίκων), με προγραμματική σύμβαση του Δήμου με το ΙΝΕΔΙΒΙΜ και τη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης. Στεγάζεται σε εγκαταστάσεις ιδιοκτησίας του Δήμου, που διαμορφώθηκαν ειδικά γι' αυτό το σκοπό με έργο που έγινε το 2008-2009. Τη σχολική χρονιά 2015-2016 υποβλήθηκαν 471 αιτήσεις, και τελικά έγιναν δεκτές 166 σπουδαστές. Στο Κέντρο λειτουργούν 9 τμήματα και απασχολούνται 9 επιμορφωτές. Το πρόγραμμα λήγει στις 29-01-2016 και δεν υπάρχει προς το παρόν πληροφορία για ανανέωσή του.

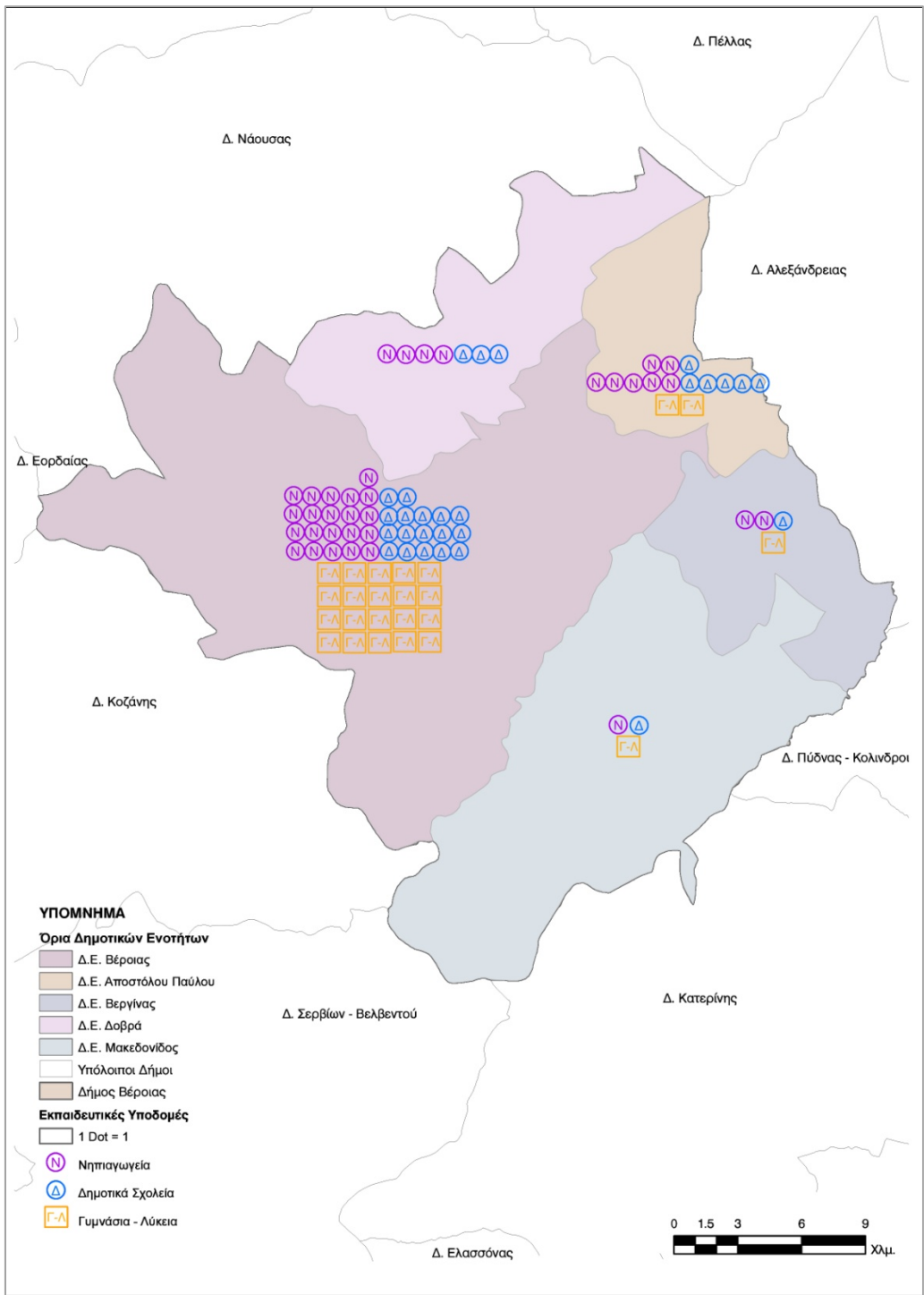
ΑΛΛΕΣ ΔΟΜΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Στον Δήμο Βέροιας δεν λειτουργεί Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας. Στην Ημαθία υπάρχει ένα μόνο τέτοιο Σχολείο που λειτουργεί στη Νάουσα. Λειτουργούν 2 (δύο) δημόσια ΙΕΚ (Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης), του ΟΑΕΔ και της ΓΣΕΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.8. Συνολικές υποδομές εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης στο Δήμο Βέροιας

Υποδομές Εκπαίδευσης & Δια Βίου Μάθησης						
Πλήθος	Σύνολο	Δ.Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ	Δ.Ε. ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ	Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ	Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ
Νηπιαγωγεία						
ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	35	21	7	2	4	1
ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	977	674	162	45	86	10
Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση						
ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	29	18	6	1	3	1

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	4373	3243	641	134	299	56
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση						
ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	24	20	2	1	0	1
ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	4692	4089	474	71	0	58
Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση	2	2				
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ					
Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων	1	1				
Σχολές Γονέων						
Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ					
Μουσικές Σχολές	βλ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ					
Κέντρα Εικαστικών Τεχνών	βλ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ					

ΧΑΡΤΗΣ 4.3: Κατανομή εκπαιδευτικών υποδομών και πλήθος ανά ΔΕ
ΠΗΓΗ: Επεξεργασία δεδομένων από ΓΠΣ (GIS) Δήμου Βέροιας

4.4. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Στον τομέα του πολιτισμού, αρμόδια υπηρεσία του Δήμου είναι το **Τμήμα Παιδείας – Διά Βίου Μάθησης – Πολιτισμού** της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας – Παιδείας – Πολιτισμού, ενώ υπάρχουν και δύο ανεξάρτητοι πολιτιστικοί οργανισμοί – Νομικά Πρόσωπα: η **Κοινωφελής Επιχείρηση Πολλαπλής Ανάπτυξης (ΚΕΠΑ)** Δήμου Βέροιας και το **Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.)** Βέροιας.

Στον τομέα των βιβλιοθηκών, στον Δήμο Βέροιας λειτουργούν: η βραβευμένη **Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη** και τρεις (3) Δημοτικές Βιβλιοθήκες: η **Δημοτική Βιβλιοθήκη «Θεανώ Ζωγιοπούλου»** στο κέντρο της Βέροιας, η Δημοτική Βιβλιοθήκη στο Μακροχώρι και η Δημοτική Βιβλιοθήκη στον Άγιο Γεώργιο. Και οι τρεις Δημοτικές Βιβλιοθήκες εντάσσονται στην **ΚΕΠΑ** Δήμου Βέροιας.

Η **Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη** της Βέροιας είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και υπάγεται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων. Λειτουργεί επίσης Παράρτημα, που στεγάζεται στο σχολικό συγκρότημα του 7ου και 11ου σχολείου δίπλα στο Αρχαιολογικό Μουσείο, καθώς και δύο κινητές μονάδες που εξυπηρετούν τα Δημοτικά Σχολεία της γύρω περιοχής, τα οποία δεν έχουν Σχολικές Βιβλιοθήκες καθώς και τους κατοίκους που βρίσκονται σε απομακρυσμένη περιοχή και δεν μπορούν να την επισκεφτούν. Η συλλογή της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης περιλαμβάνει πάνω από 1.000.000 τόμους βιβλίων (από τους οποίους οι 50.000 είναι καταχωρημένοι σε ηλεκτρονική μορφή) καθώς και οπτικοακουστικό υλικό (VHS, DVD, CD-ROM, DVD-ROM, CD μουσικής). Το 2009 η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη ξεκίνησε τη λειτουργία του νέου της παιδικού τμήματος με το όνομα «Τα Μαγικά Κουτιά», την κατασκευή του οποίου χρηματοδότησε το Ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος».⁶ Το 2010 η **Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη βραβεύτηκε με το Βραβείο «Πρόσβαση στη Μάθηση» από το Ίδρυμα Bill and Melinda Gates** για τη δημιουργική χρήση των υπηρεσιών πληροφόρησης και τεχνολογίας για την ικανοποίηση των οικονομικών, εκπαιδευτικών και πολιτιστικών αναγκών, κάνοντας διάσημη τη Βέροια στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο.

Η **Δημοτική Βιβλιοθήκη «Θεανώ Ζωγιοπούλου»** ξεκίνησε την λειτουργία της τον Ιανουάριο του 1989 και μέχρι σήμερα λειτουργεί στον ίδιο χώρο (δωρεά Θεανώς Ζωγιοπούλου), έναν χώρο 450 τ.μ. κατάλληλα διαμορφωμένο, στο κέντρο της Βέροιας. Στην Βιβλιοθήκη σήμερα υπάρχουν 21.500 τόμοι. Υπάρχει μία μεγάλη συλλογή παιδικών βιβλίων γύρω στις 5.000, μια συλλογή ιστορικών βιβλίων γύρω στις 3.500 χιλιάδες (δωρεά Ιωάννη Αγγελίδη), μία συλλογή 1000 θεατρικών έργων (Δωρεά του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου-Μακεδονικού Θεάτρου). Ακόμα υπάρχουν βιβλία ελληνικής και παγκόσμιας λογοτεχνίας για

⁶ Πηγή:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B7%CE%BC%CF%8C%CF%83%CE%B9%CE%B1_%CE%9A%CE%B5%CE%BD%CF%84%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%92%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B8%CE%AE%CE%BA%CE%B7_%CE%92%CE%AD%CF%81%CE%BF%CE%B9%CE%B1%CF%82

ενηλίκους, ψυχολογίας και βιβλία για μουσική, τέχνη κλπ. Υπάρχουν γενικές εγκυκλοπαίδειες, λεξικά και παλιότερα τεύχη περιοδικών.

Εντός της Δημοτικής Βιβλιοθήκης βρίσκεται η **Μουσική Βιβλιοθήκη**, δωρεά Ιδρύματος «Σταύρος Νιάρχος», που περιλαμβάνει μία μεγάλη συλλογή μουσικών ηχογραφήσεων (3.500 CD και DVD) και γύρω στις 1.500 τίτλους βιβλίων (ελληνόγλωσσα και ξενόγλωσσα) για τη μουσική, καθώς επίσης παρτιτούρες έργων. Ήδη έχει αρχίσει η καταγραφή και εκτός του έντυπου υλικού - και του οπτικοακουστικού. Όλο το υλικό βρίσκεται στην διάθεση του φιλότεχνου και φιλόμουσου κοινού για ακρόαση και ανάγνωση.⁷

Στον Δήμο Βέροιας λειτουργεί επίσης το μοναδικό στην Ελλάδα **Μουσείο Εκπαίδευσης «Χρίστος Τσολάκης»**. Το Εθνικό Μουσείο Εκπαίδευσης (Ε.Μ.Ε.) δημιουργήθηκε από τον Δήμο Βέροιας τον Σεπτέμβριο του 2006 και στεγάζεται στις εγκαταστάσεις όπου μέχρι πρότινος φιλοξενούνταν το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης της Πολυτεχνικής Σχολής του Α.Π.Θ., στο Δ. Δ. Αγίας Βαρβάρας. Στα εκθέματα του περιλαμβάνονται: πλουσιότατη συλλογή αναγνωστικών καταταξιμμένων χρονολογικά, από τον 19ο αι. έως την δεκαετία του 1990 (Συλλογή Χρ. Τσολάκη), ενημερωμένη συλλογή βιβλίων Θρησκευτικών και Ιστορίας (Συλλογή Π. Πυρινού), εκτεταμένη συλλογή βιβλίων εκπαιδευτικού, θρησκευτικού, ιστορικού, πολιτικού, λογοτεχνικού, ξενόγλωσσου και εμπορικού περιεχομένου από οικογενειακή βιβλιοθήκη (Συλλογή Καρακωστή), εκτεταμένη συλλογή σχολικών βιβλίων, φωτογραφιών σχολικής ζωής, επαγγελματικών εργαλείων, συλλογές φυτολογίων, εντόμων, οστράκων, ορυκτών, βαλσαμωμένων πουλιών, γεωγραφικών και ιστορικών χαρτών, εποπτικών μέσων πάσης φύσεως, όπως μηχανές προβολής ταινιών, στοιχεία πειραματικής φυσικής και χημείας, επίσης μία κονσόλα με τυπογραφικά στοιχεία, τον πομπό του πρώτου ραδιοφωνικού σταθμού της Βέροιας, γραφομηχανές και την πρώτη γενιά ηλεκτρικών υπολογιστών. Το Ε.Μ.Ε. επισκέφθηκαν έως τώρα χιλιάδες μαθητές και μαθήτριες, με την συνοδεία εκπαιδευτικών από τον Ν. Ημαθίας, αλλά και άλλες περιοχές της χώρας, στα πλαίσια εκπαιδευτικών εκδρομών. Παράλληλα, οι συλλογές, κυρίως, των βιβλίων του, έγιναν αντικείμενο έρευνας πάμπολλων Σπουδαστών Ανώτατων Ιδρυμάτων, για τις πτυχιακές και μεταπτυχιακές εργασίες τους.⁸

Ο Δήμος Βέροιας διαχειρίζεται επίσης το **Αρχείο του Καθηγητή Νικολάου Μουτσόπουλου**. Το Αρχείο, μέχρι την εφαρμογή του «Καλλικράτη» υπάγονταν σε ξεχωριστό Νομικό Πρόσωπο, το Διεθνές Ινστιτούτο Παραδοσιακής Αρχιτεκτονικής (ΔΙΠΑ), που ιδρύθηκε το 2001 και στεγαζόταν στο Αρχοντικό Μορδεχάι (γνωστό σήμερα ως «Αρχοντικό Μπέκα») στην Εβραϊκή συνοικία. Από το 2011, το αρχείο διαχειρίζεται η ΚΕΠΑ. Από τα περίπου 80.000 σχέδια, η ΚΕΠΑ έχει ψηφιοποιήσει τα 15.000.

⁷ Πηγή: <http://www.veriaculture.gr/kepa/library>

⁸ <http://www.veriahistory.gr/%CF%84%CE%BF-%CE%BA%CE%B5%CE%BD%CF%84%CF%81%CE%BF/%CE%B5%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%AD%CF%81%CF%89%CF%83%CE%B7/item/6490-%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%BC%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CE%B5%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7%CF%82-%C2%AB%CF%87%CF%81%CE%AF%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%82-%CF%84%CF%83%CE%BF%CE%BB%CE%AC%CE%BA%CE%B7%CF%82%CF%82%BB>

Στο αρχείο του Καθηγητή Μουτσόπουλου περιέχονται τα σχέδια που εκπόνησαν οι φοιτητές στα πλαίσια των μαθημάτων που δίδασκε στην Αρχιτεκτονική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης από το 1956 μέχρι το 1994, δηλαδή για χρονικό διάστημα σχεδόν 50 χρόνων. Στα πλαίσια του μαθήματος οι φοιτητές καλούνταν να αποτυπώσουν και να μελετήσουν υπό την αυστηρή επίβλεψη του Καθηγητή ένα μεγάλο εύρος κτιρίων και κατασκευών, από σημαντικά μνημεία και σύνολα έως και ταπεινές κατασκευές, εκφάνσεις της λαϊκής αρχιτεκτονικής. Ιδιαίτερης σημασίας είναι το γεγονός ότι όλα αυτά τα χρόνια τα θέματα κάλυψαν όλες τις γεωγραφικές περιοχές της Ελλάδας, από την Ήπειρο έως τα νησιά, από μικρούς οικισμούς έως μεγάλες πόλεις. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που σήμερα, με το πέρασμα τόσων χρόνων, τα σχέδια αυτά είναι ό,τι έχει απομείνει από οικιστικά σύνολα και μνημεία που έχουν πια καταστραφεί ή αλλοιωθεί σε παραμορφωτικό βαθμό. Από την άλλη, το σχέδιο ως φυσικό αντικείμενο, εκτός από την αξία του για αυτό που αναπαριστά (το μνημείο κατά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή), έχει από μόνο του πια αποκτήσει μνημειακή αξία λόγω της παρόδου του χρόνου αλλά και κυρίως λόγω των «μουσειακού χαρακτήρα», πλέον, μέσων σχεδίασης και τεχνοτροπίας τους. Τα σχέδια του αρχείου αποτελούν πολύτιμα στοιχεία ιστορίας, όπου πάνω τους δεν έχει διασωθεί μόνο η μορφή που αναπαριστούν, αλλά και ο τρόπος και τα μέσα σχεδίασης, η μορφολογία απεικόνισης και η διαδικασία παραγωγής τους - ιδιαίτερα συγκρινόμενα με το σημερινό τρόπο σχεδίασης, που είναι καθαρά μηχανιστικός και χωρίς προσωπικό ύφος. Στη συλλογή αυτή «αποτυπώνεται», επίσης, η ιστορία του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Α.Π.Θ. Είναι συγκεντρωμένες οι νεανικές εργασίες γενεών αρχιτεκτόνων, οι μεγαλύτεροι από τους οποίους είναι πλέον καταξιωμένοι οι ίδιοι στο επάγγελμα και/ ή την ακαδημία.

Στο αρχείο περιλαμβάνεται επίσης μεγάλος αριθμός από βιβλία και φωτογραφίες/slides, που επίσης εμπιστεύθηκε ο καθηγητής Μουτσόπουλος στον Δήμο Βέροιας. Το αρχείο φωτογραφιών (5.000 φωτογραφίες) έχει ψηφιοποιηθεί και είναι διαθέσιμο στο διαδίκτυο.⁹

Στον πολιτιστικό και εκπαιδευτικό τομέα, η **ΚΕΠΑ** λειτουργεί τις εξής δομές: το **Δημοτικό Ωδείο**, τη **Δημοτική Φιλαρμονική**, τη **Σχολή Χορού**, τη **Σχολή Εικαστικών**, το **Τμήμα Λαογραφίας** και το **Τμήμα Λάτιν**.

Η **Κοινωφελής Επιχείρηση Πολλαπλής Ανάπτυξης Δήμου Βέροιας (ΚΕΠΑ)** έχει συσταθεί με ΦΕΚ στις 09-04-2008. Η ΚΕΠΑ απασχολεί 20 άτομα (με συμβάσεις ΙΔΑΧ). Είχε κύκλο εργασιών το 2013 253.006,77 ευρώ, με καθαρό αποτέλεσμα χρήσης +59.938,88 ευρώ.

Οι τομείς δράσεις της επιχείρησης είναι δύο: η παροχή καλλιτεχνικής εκπαίδευσης και η διοργάνωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Το σχολικό έτος 2014-2015 είχε περίπου 1.068 μαθητές στα διάφορα τμήματά της και απασχόλησε 43 καθηγητές καλλιτεχνικής εκπαίδευσης διαφόρων ειδικοτήτων. Το 2013 πραγματοποίησε περί τις 150 εκδηλώσεις και υποστήριξε άλλες 80 εκδηλώσεις τρίτων.

Ο Δήμος διαθέτει δύο μεγάλα θέατρα, τον Χώρο Τεχνών (που θεωρείται «το τρίτο Μέγαρο Μουσικής της Ελλάδας») και τη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, καθώς και το υπαίθριο

⁹ Στην ιστοσελίδα:

<http://www.veriahistory.gr/pages/articles/%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CE%BC%CE%BF%CF%85%CF%84%CF%83%CF%8C%CF%80%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%BF%CF%85>

(ανοικτό) Θέατρο «Μελίνα Μερκούρη» στο Άλσος Παπάγου καθώς και μικρότερους χώρους στις υπόλοιπες Δημοτικές Ενότητες.

Στην ΚΕΠΑ έχουν παραχωρηθεί κατά χρήση οι κάτωθι χώροι πολιτισμού:

- 1) Χώρος Τεχνών, εμβαδού 2.500 μ², με αίθουσα εκδηλώσεων χωρητικότητας 600 ατόμων
- 2) Αντωνιάδειος Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, εμβαδού 1.500 μ², με αίθουσα εκδηλώσεων χωρητικότητας 250 ατόμων
- 3) Κλειστό θέατρο Ραχιάς, εμβαδού 200 μ², χωρητικότητας 120 ατόμων
- 4) Κλειστό θέατρο Βεργίνας, εμβαδού 250 μ², χωρητικότητας 170 ατόμων
- 5) Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων Μακροχωρίου, εμβαδού 300 μ², χωρητικότητας 200 ατόμων
- 6) Λαογραφικό Μουσείο Σαράφογλου, εμβαδού 200 μ²
- 7) Ανοικτό θέατρο Άλσους «Μελίνα Μερκούρη», εμβαδού 1.500 μ², χωρητικότητας 1.800 ατόμων
- 8) Κτίριο Μπέκα, εμβαδού 290 μ²

Επίσης, στον τομέα της θεατρικής κουλτούρας, σημαντική είναι η δράση και το έργο του **Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου Βέροιας** (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.). Η λειτουργία του, όπως όλων των ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. της χώρας, βασίζεται σε ετήσιες, τετραμερείς, Προγραμματικές Συμβάσεις που συνάπτει με το ΥΠ.ΠΟ.Α., την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και το Δήμο Βέροιας καθώς και σε ίδια έσοδα από δραστηριότητές του. Το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Βέροιας ήταν από τα έξι πρώτα που ξεκίνησαν τον θεσμό, τον Σεπτέμβριο του 1983. Με τις δραστηριότητες του καλύπτει την ευρύτερη περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας ενώ τα καλοκαίρια περιοδεύει με τις παραγωγές του σε ολόκληρη τη χώρα αλλά και την Κύπρο. Τα τελευταία χρόνια συμμετείχε ενεργά σε αναπτυξιακά προγράμματα έχοντας ως σκοπό την ανάδειξη, μέσα στην πόλη της Βέροιας, καλλιτεχνών όλων των ειδικοτήτων, όπως συγγραφείς, ηθοποιοί, σκηνογράφοι, αλλά και την δημιουργία παιδικής θεατρικής σκηνής του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ που έχει αναδειχθεί σε κεντρική σκηνή με σκοπό να δημιουργήσει νέες γενιές παιδιών-θεατών. Έχει επίσης δημιουργήσει **ομάδα Θεατρικής Υποδομής** για νέους καλλιτέχνες που αγαπούν το θέατρο. Διοργανώνει σεμινάρια με θέματα το θεατρικό παιχνίδι, την αφηγηματική τέχνη, το θέατρο σκιών, κουκλοθέατρο καθώς επίσης βοηθά οργανωτικά και τεχνικά Συλλόγους, Φορείς και Σχολεία του Ν. Ημαθίας. Αξίζει να σημειώσουμε ότι στατιστικά από το 1983 έως σήμερα το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Βέροιας έχει ανεβάσει 65 θεατρικά έργα και έχουν παρακολουθήσει τις παραστάσεις του 668.110 θεατές.¹⁰

¹⁰ Πηγή: <http://www.libver.gr/%CE%B4%CE%B7%CF%80%CE%B5%CE%B8%CE%B5-%CE%B2%CE%AD%CF%81%CE%BF%CE%B9%CE%B1%CF%82/>

Πολιτιστική Υποδομή και Δραστηριότητες						
Υποδομές - Χώροι - Δομές						
Πλήθος						
	ΣΥΝΟΛΟ Ο.Τ.Α.	Δ.Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ	Δ.Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ	Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ	Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ
Αρχαιολογικοί Χώροι	1			1 Αιγές Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO		
Σημεία αρχαιολογικού ενδιαφέροντος		2 Ρωμαϊκή οδός Πύργος Βασιλίσσας Βεργίνας Άγιος Πατάπιος	1 Νεολιθικός οικισμός Νέας Νικομήδειας			1 Παλιόκαστρο (Ριζώματα)
Παραδοσιακές συνοικίες	3	3 Μπαρμπούτα Κυριώτισσα Παναγία Δεξιά				
Μουσεία	7	4 Αρχαιολογικό Βυζαντινό Εθνικό Μουσείο Εκπαίδευσης «Χρίστος Τσολάκης» Βλαχογιάννειο		2 Μουσείο Βασιλικών Τάφων Πολυκεντρικό Μουσείο Αιγών		1 Λαογραφικό Μουσείο Πολυδένδρου
Βυζαντινές & Μεταβυζαντινές	51	48				3

Εκκλησίες		Πιο σημαντικές: Παλαιά Μητρόπολη Χριστός Αγ. Κήρυκος & Ιουλίτα Άγ. Πατάπιος				Παλαιοχριστιανικές Βασιλικές Σφηκιάς
Μνημεία Οθωμανικά & Εβραϊκά	4	4 Δίδυμα Λουτρά Μεντρεσέ Τζαμί Ορτά Τζαμί Εβραϊκή Συναγωγή				
Προσκυνήματα & Ιερές Μονές	7	7 Βήμα Αποστόλου Παύλου Παναγία Σουμελά Παναγία Δοβρά Μονή Τιμίου Προδρόμου Μονή Καλλίπετρας Μουτσιάλης Μονή Προφήτη Ηλία Ασωμάτων				
Διατηρητέα	5	5 Σαράφογλου (προορίζεται για Λαογραφικό Μουσείο) Μπέκα (Συλλογή καθηγητή Ν. Μουτσόπουλου) Αναστασίου «Όλγανος» (Ιστορικά				

		αρχεία του Κράτους) Δημαρχείο Μπόζογλου (στεγάζει το Σύλλογο Βλάχων)				
Πολιτιστικά Κέντρα		Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών				
Δημόσια Βιβλιοθήκη	1	1 (Βέροια)				
Δημοτικές Βιβλιοθήκες	3	1 (Βέροια)	1 (Μακροχώρι)		1 (Αγ. Γεώργιος)	
Φιλαρμονική	1	1				
ΔΗΠΕΘΕ	1	1				
Δημοτικά Θέατρα	5	3 Χώρος Τεχνών Αίθουσα Στέγης Γραμμάτων Θέατρο Ραχιάς	1 Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων Μακροχωρίου	1 Θέατρο Βεργίνας		
Ανοικτό θέατρο	1	1 Θέατρο Άλσους				
Σχολές Χορού	1	1 ΚΕΠΑ				
Εργαστήρι Τέχνης	1	1 ΚΕΠΑ				
Ωδεία	1	1 ΚΕΠΑ				
Τμήμα Λαογραφίας	1	1 ΚΕΠΑ				
Πολιτιστικές Εκδηλώσεις						
		<i>Ονομασία</i>				
Εκδηλώσεις		Βέροια Εύηχη Πόλη, Εβδομάδα Θεάτρου, Πανελλήνιος Διαγωνισμός Έντεχνου Χορού «Ευ Δημιουργείν»,				

	Γιορτές Κρασιού, Τσίπουρου και Μούστου	
Φεστιβάλ	Διεθνές Φεστιβάλ Κιθάρας	
Σύλλογοι (ΚΑΤΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟΙ / ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΙ)		
1.	ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ	
2.	ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΛΑΧΩΝ ΒΕΡΟΙΑΣ	
3.	Μ.Α.Σ. «Η ΚΑΛΛΙΘΕΑ»	
4.	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΩΝ ΒΕΡΟΙΑΣ	
5.	Π.Γ.Σ. ΒΕΡΟΙΑΣ «Ο ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ»	
6.	ΘΡΑΚΙΚΗ ΕΣΤΙΑ ΒΕΡΟΙΑΣ	
7.	ΛΥΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΒΕΡΟΙΑΣ	
8.	ΟΜΙΛΟΣ ΦΙΛΩΝ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ ΒΕΡΟΙΑΣ	
9.	«ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ» ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΑΜΕΑ Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ	
10.	ΕΤΑΙΡΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ	
Αδελφοποιήσεις		
1.	Καζανλάκ	Βουλγαρία
2.	Ούζιτσε	Σερβία
3.	Στρόβολος	Κύπρος
4.	Πούσκιν Αγίας Πετρούπολης	Ρωσία
5.	Δήμος Άργους - Μυκηνών	Ελλάδα
Δικτυώσεις Πόλεων		
1.	ELISAN(ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Τοπική Ένταξη και την Κοινωνική Δράση)	
2.	URBACT –LINKS	
3.	ΔΙΚΤΥΟ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΜΕ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	
4.	ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΓΙΩΝ ΠΟΛΕΩΝ-ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	
5.	Ελληνικό Δίκτυο Πόλεων με Ποτάμια	
6.	ΣΤΙΣ ΡΙΖΕΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ	
7.	Ελληνικό Δίκτυο Πόλεων με Λίμνες	

4.5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ακολουθεί διάγνωση και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης στο Δήμο ως προς τα θέματα της κοινωνικής πολιτικής, αθλητισμού, παιδείας και πολιτισμού:

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΟΙΑΣ	
Προβλήματα/ανάγκες	Δυνατότητες
<ul style="list-style-type: none"> • ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ-ΕΛΛΕΙΨΗ • ΟΧΗΜΑΤΑ-ΕΛΛΕΙΨΗ • ΕΛΛΕΙΨΗ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ • ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΥ • ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΧΑΡΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ • ΑΝΑΓΚΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΥΛΕΙΩΝ ΧΩΡΩΝ 4 ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ • ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ(ΓΙΑΤΡΟΣ-ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ κλπ.) • ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ (ΕΠΙΠΛΑ, Η/Υ, ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΑ, ΕΚΤΥΠΩΤΕΣ κλπ.) • ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΓΙΑ ΝΕΑ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ • ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ) ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ • ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΧΩΡΟΥ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥ • ΑΝΑΓΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ • ΑΝΑΓΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ& ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΓΗΠΕΔΩΝ – ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΩΝ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ 	<ul style="list-style-type: none"> • ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ • ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ • ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΑΓΩΝΩΝ ΣΕ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑ ΜΕΓΑΛΕΣ • ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΑΘΛΗΤΩΝ
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
<p style="text-align: center;">ΚΥΡΙΑΚΕΣ & ΑΡΓΙΕΣ - ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ • ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ

	<p>ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΕΙ Ο ΔΗΜΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΣΑΝ ΤΟΠΟΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΑΘΛΗΤΩΝ ΚΑΘΕ ΑΘΛΗΜΑΤΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	
Προβλήματα/ανάγκες	Δυνατότητες
<ul style="list-style-type: none"> • ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ - ΕΛΛΕΙΨΗ • ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ(ΓΙΑΤΡΟΣ-ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ κλπ.) • ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ (ΕΠΙΠΛΑ, Η/Υ, ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΑ, ΕΚΤΥΠΩΤΕΣ κλπ.) • ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΓΙΑ ΝΕΑ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ • ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ) ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ • ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΧΩΡΟΥ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥ 	<ul style="list-style-type: none"> • ΣΕ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ –ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ(ΕΚΔΡΟΜΕΣ, ΟΜΙΛΙΕΣ, ΗΜΕΡΙΔΕΣ κ.ά.) • ΣΕ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΟΙΚΙΛΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
	<ul style="list-style-type: none"> • ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ • ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΟΒΡΑ	
Προβλήματα/ανάγκες	Δυνατότητες
<ul style="list-style-type: none"> • ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ - ΕΛΛΕΙΨΗ • ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ(ΓΙΑΤΡΟΣ-ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ κλπ.) • ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ (ΕΠΙΠΛΑ, Η/Υ, ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΑ, ΕΚΤΥΠΩΤΕΣ κλπ.) • ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΓΙΑ ΝΕΑ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ • ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ) ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ • ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΧΩΡΟΥ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥ 	<ul style="list-style-type: none"> • ΣΕ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ –ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ(ΕΚΔΡΟΜΕΣ, ΟΜΙΛΙΕΣ, ΗΜΕΡΙΔΕΣ κ.ά.) • ΣΕ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΟΙΚΙΛΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Περιορισμοί	Ευκαιρίες
	<ul style="list-style-type: none"> ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	
Προβλήματα/ανάγκες	Δυνατότητες
<ul style="list-style-type: none"> ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ - ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ(ΓΙΑΤΡΟΣ-ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ κλπ.) ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ (ΕΠΙΠΛΑ, Η/Υ, ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΑ, ΕΚΤΥΠΩΤΕΣ κλπ.) ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΓΙΑ ΝΕΑ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ) ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΧΩΡΟΥ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥ 	<ul style="list-style-type: none"> ΣΕ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ –ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ(ΕΚΔΡΟΜΕΣ, ΟΜΙΛΙΕΣ, ΗΜΕΡΙΔΕΣ κ.ά.) ΣΕ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΟΙΚΙΛΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
Περιορισμοί	Ευκαιρίες
	<ul style="list-style-type: none"> ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

Προβλήματα/ανάγκες	Δυνατότητες
<p>Στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη για ιδιόκτητη στέγη: Πολλά νηπιαγωγεία στεγάζονται σε μισθωμένα ακίνητα. Υπάρχει ανάγκη για κατασκευή νέων νηπιαγωγείων. • Από τα δημοτικά σχολεία, αρκετά χρειάζονται ριζική συντήρηση – ανακατασκευή (αλλαγή κουφωμάτων, αλλαγή συστήματος θέρμανσης), όπως το 3ο και 14ο Δημοτικό, το 5ο Δημοτικό. • Μεγάλη έλλειψη σε προσωπικό σχολικών φυλάκων. Απαιτούνται 35 και υπάρχουν μόνον 7. <p>Στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη ανέγερσης κτιρίου για να στεγάσει το Μουσικό Σχολείο Βέροιας, που τώρα στεγάζεται σε ακατάλληλο, πολύ μικρό για τις ανάγκες του κτίριο. • Ανάγκη ανέγερσης κτιρίου για το ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής Α΄ βαθμίδας (πενταετούς φοίτησης) • Βελτίωση πρόσβασης στο υπό ανέγερση σχολικό συγκρότημα στα Γιοτζαλίκια (1ο Γυμνάσιο – 2ο Λύκειο). Υπάρχει ανάγκη κυκλοφοριακών παρεμβάσεων (π.χ. μονοδρόμηση) και/ή τεχνικών έργων (κατασκευή πεζοδρομίων) • Χρειάζονται ριζική συντήρηση – ανακατασκευή (αλλαγή κουφωμάτων, αλλαγή συστήματος θέρμανσης), το ΕΠΑΛ και το Γυμνάσιο Βεργίνας. • Μη επαρκής αριθμών καθαριστριών 	<ul style="list-style-type: none"> • Για το 4ο Νηπιαγωγείο υπάρχει χαρακτηρισμένο, ιδιόκτητο οικόπεδο, δίπλα στο 4ο Δημοτικό Σχολείο, και με την ολοκλήρωση της μελέτης θα επιδιωχθεί η δρομολόγηση της κατασκευής του κτιρίου. • Για το Μουσικό Σχολείο χαρακτηρισμένο, ιδιόκτητο οικόπεδο στο Ταγαροχώρι, και με την ολοκλήρωση του Τοπικού Ρυμοτομικού Σχεδίου θα επιδιωχθεί η δρομολόγηση της κατασκευής του κτιρίου. • Με την έναρξη λειτουργίας του σχολικού συγκροτήματος στα Γιοτζαλίκια, θα γίνει μεταφορά του 16ου Δημοτικού Σχολείου και των τριών νηπιαγωγείων (3ο, 14ο, 16ο) που τώρα στεγάζονται σε μισθωμένα ακίνητα. • Καλή συνεργασία με το Τεχνικό Τμήμα του Δήμου, άμεση ανταπόκριση του Γραφείου Συντήρησης Σχολικών Κτιρίων στις τρέχουσες ανάγκες.
Περιορισμοί	Ευκαιρίες

<ul style="list-style-type: none"> Μη σωστή κατανομή των περιοχών στα επιμέρους σχολεία (πρόκειται για αρμοδιότητα των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης), με αποτέλεσμα σε κάποια σχολεία να μην επαρκούν οι αίθουσες, ενώ με ορθότερη κατανομή (υπαγωγή σε όμορο σχολείο), ο πλεονάζων μαθητικός πληθυσμός μπορεί να εξυπηρετηθεί 	<ul style="list-style-type: none"> Καλή συνεργασία με τους Συλλόγους Γονέων για την επίλυση τρεχόντων προβλημάτων των σχολείων Δυνατότητες χρηματοδότησης κατασκευής των νέων σχολικών κτιρίων από την νέα προγραμματική περίοδο (ΕΣΠΑ 2014-2020)
--	---

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	
<i>Προβλήματα/ανάγκες</i>	<i>Δυνατότητες</i>
<ul style="list-style-type: none"> Παρότι το κτίριο του Λαογραφικού Μουσείου (Αρχοντικό Σαράφογλου) είναι ολοκληρωμένο και πλήρως αποκατεστημένο, δεν έχει ακόμη διαμορφωθεί εσωτερικά για να στεγάσει τη συλλογή, με αποτέλεσμα η πόλη να μην έχει Λαογραφικό Μουσείο. Ανάγκη εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων των υποδομών πολιτισμού Σκόπιμη η μεταστέγαση του Εθνικού Μουσείου Εκπαίδευσης στο κέντρο της πόλης, και συγκεκριμένα στο πρώην Δικαστικό Μέγαρο (πλατεία Ωρολογίου), με παράλληλη διαμόρφωση χώρου για περιοδικές εκθέσεις ανάδειξης τοπικών καλλιτεχνών Ανάγκη αναβάθμισης του δημόσιου χώρου της πόλης με εγκατάσταση γλυπτών / εικαστικών εγκαταστάσεων, ιδιαίτερα σε συνεργασία με τοπικούς καλλιτέχνες Ανάδειξη Αρχείου Καθηγητή Μουτσόπουλου 	<ul style="list-style-type: none"> Ύπαρξη έτοιμου κτιρίου προς στέγαση του Λαογραφικού Μουσείου Ύπαρξη μουσειολογικής μελέτης για το Λαογραφικό Μουσείο Συνεργασία με την Εταιρία Μελέτης Ιστορίας και Πολιτισμού Ημαθίας (ΕΜΙΠΗ) για τη διαμόρφωση του Λαογραφικού Μουσείου Εξασφαλισμένοι ίδιοι πόροι για τη διαμόρφωση του Λαογραφικού Μουσείου

Περιορισμοί	Ευκαιρίες
	<ul style="list-style-type: none"> Καλή συνεργασία με Συλλόγους (Πολιτιστικούς, Επιστημονικούς κ.ά.)

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΞΟΝΑ 2

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Κοινωνική πολιτική

28. Συνέχιση λειτουργίας υφιστάμενων κοινωνικών δομών με χρηματοδότησή τους από το ΕΚΤ/ΕΣΠΑ
29. Δημιουργία νέων δομών μέριμνας και αλληλεγγύης: Κέντρο Κοινότητας, Κέντρο Ημερησίας Φροντίδας Α.με.Α., Λαχανόκηποι, Κατασκηνώσεις
30. Ανάγκη για νέους Βρεφονηπιακούς Σταθμούς
31. Ενεργειακή αναβάθμιση των κοινωνικών υποδομών του Δήμου
32. Ολοκληρωμένο σχέδιο κοινωνικής ενσωμάτωσης των Ρομά κατοίκων

Αθλητισμός

33. Ενεργειακή αναβάθμιση και εγκατάσταση ΑΠΕ στα κλειστά γήπεδα και γυμναστήρια για εξοικονόμηση ενέργειας
34. Αναβάθμιση και επέκταση εγκαταστάσεων ώστε να καλύπτουν προδιαγραφές για διοργάνωση αγώνων
35. Ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού

Παιδεία

36. Ανάγκη για ιδιόκτητη στέγη σε νηπιαγωγεία
37. Μεγάλη έλλειψη σε προσωπικό σχολικών φυλάκων και καθαριστών
38. Συντήρηση και ενεργειακή αναβάθμιση των εκπαιδευτικών υποδομών
39. Ανέγερση κτιρίου Μουσικού Σχολείου Βέροιας
40. Στέγαση του ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής Α' βαθμίδας (πενταετούς φοίτησης)

Πολιτισμός

41. Ανάδειξη του τοπικού πολιτιστικού αποθέματος του Δήμου συνολικά, αξιοποιώντας κυρίως τη βαρύτητα της Βεργίνας και της πόλης της Βέροιας, στο πλαίσιο μιας στοχευμένης προσπάθειας δημιουργίας ενός ονόματος τουριστικού προορισμού (brand destination) με εξωστρέφεια και κινήσεις προσέλκυσης
42. Αξιοποίηση νέων ψηφιακών εργαλείων και εφαρμογών στην προώθηση του πολιτιστικού αποθέματος. Αξιοποίηση διαθέσιμων open source ψηφιακών εργαλείων προβολής μέσω συνεργειών με ΑΠΘ
43. Συντήρηση και ενεργειακή αναβάθμιση των εγκαταστάσεων των υποδομών πολιτισμού
44. Σκόπιμη η μεταστέγαση του Εθνικού Μουσείου Εκπαίδευσης στο κέντρο της πόλης, και συγκεκριμένα στο πρώην Δικαστικό Μέγαρο (πλατεία Ωρολογίου), με

παράλληλη διαμόρφωση χώρου για περιοδικές εκθέσεις

45. Ολοκλήρωση και λειτουργία Λαογραφικού Μουσείου Σαράφογλου
46. Ανάδειξη αρχείου Καθηγητή Μουτσόπουλου
47. Ανάδειξη Μουσικής Βιβλιοθήκης (δωρεά Ιδρύματος «Σταύρος Νιάρχος»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Στο κεφάλαιο αυτό εξετάζεται η οικονομική κατάσταση του πληθυσμού, η απασχόληση, οι παραγωγικές πηγές, οι επενδυτικές δραστηριότητες, η κατάσταση του τουρισμού, οι δυνατότητες ανάπτυξης και η προοπτική του Δ. Βέροιας. Τα στοιχεία είναι από την τελευταία απογραφή του 2011 της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ΕΛ.ΣΤΑΤ).

5.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Απασχολούμενοι ανά Παραγωγικό Τομέα & ανά Δημοτική Ενότητα

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011 το σύνολο του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Βέροιας ανέρχεται σε 66.547 άτομα, ενώ ο Δήμος καταλαμβάνει έκταση 791,43 τετραγωνικά χιλιόμετρα (km²). Από το μόνιμο πληθυσμό Στο σύνολο του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Βέροιας (66.547 κάτοικοι) τα 27.275 άτομα δηλώνουν είναι οικονομικά ενεργοί αποτελώντας το 41% του πληθυσμού ενώ το υπόλοιπο 59% (39.272 άτομα) είναι οικονομικά μη ενεργοί.

Η οικονομία της περιοχής βασίζεται κυρίως στη γεωργία και συγκεκριμένα, εκτός άλλων φρούτων και λαχανικών, στην παραγωγή του ροδάκινου - επιτραπέζιου και βιομηχανικού. Η βιομηχανική υποδομή της περιοχής αφορά κυρίως στη συσκευασία και κονσερβοποιία των φρούτων. Στην περιοχή παρασκευάζεται κομπόστα και είδη φρουτοσαλάτας, προϊόντα τα οποία έχουν μεγάλη εξαγωγική επιτυχία.

Η κατάσταση απασχόλησης ανά παραγωγικό τομέα, στο σύνολο του Δήμου Βέροιας καταγράφεται στον επόμενο πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1. Απασχολούμενοι ανά παραγωγικό τομέα στο Δήμο Βέροιας

Πίνακας 5.1: ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΑ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΒΕΡΟΙΑΣ				
Σύνολο	Πρωτογενής Τομέας NACE A-B	Δευτερογενής Τομέας NACE C-F	Τριτογενής Τομέας NACE G-Q	Δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας
25.335	3.986	5.216	16.133	-
100%	15,7%	20,6%	63,7%	-

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ, 2011 και ίδια επεξεργασία

Παρά το γεγονός ότι παραδοσιακά η οικονομία της Βέροιας, είναι αγροτική, το μεγαλύτερο μέρος των μόνιμων κατοίκων του Δήμου Βέροιας, ήτοι τα δύο τρίτα του πληθυσμού (ποσοστό 63,7%) απασχολούνται στον τριτογενή τομέα οικονομίας. Το υπόλοιπο ένα τρίτο δηλώνουν απασχόληση στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα με τον δευτερογενή να υπερισχύει (αντίστοιχα ποσοστά 15,7% και 20,6%).

Αναλυτικότερα στοιχεία για την απασχόληση ανά παραγωγικό τομέα και ανά Δημοτική Ενότητα (Δ.Ε.) δίνονται στον παρακάτω πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.2. Απασχολούμενοι ανά παραγωγικό τομέα και ανά Δημοτική Ενότητα

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ
Δ.Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ	18.854	8,95%	20,30%	70,75%
Δ.Ε. ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	3.125	28,19%	26,46%	45,34%
Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ	856	36,21%	15,77%	48,01%
Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ	2.064	42,93%	17,44%	39,63%
Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	436	50,92%	15,37%	33,72%
ΣΥΝΟΛΟ ΟΤΑ	25.335	15,73%	20,59%	63,68%
<i>ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ Α.Ε.Π. ΑΝΑ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΗΜΑΘΙΑΣ</i>		16,60%	15,60%	67,80%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ, 2011 και ίδια επεξεργασία

Παρατηρούμε ότι στη Δ. Ε. Βέροιας, η μεγάλη πλειονότητα των απασχολούμενων εργάζεται στον τριτογενή τομέα (70,75%). Αυτό είναι απόλυτα δικαιολογημένο από την ύπαρξη του αστικού κέντρου της Βέροιας, που συγκεντρώνει διοικητικές και άλλες υπηρεσίες. Επίσης αυξημένα ποσοστά τριτογενή τομέα εμφανίζει η Δ.Ε. Βεργίνας, πιθανώς λόγω της ανάπτυξης υπηρεσιών (καταλύματα, εστίαση) που συνδέονται με τη λειτουργία του αρχαιολογικού χώρου των Αιγών, αλλά και η Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου, που περιλαμβάνει το ιδιαίτερα ανεπτυγμένο Μακροχώρι. Επίσης, η Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου έχει το υψηλότερο ποσοστό απασχολούμενων στο δευτερογενή τομέα. Τέλος, ως προς τον πρωτογενή τομέα, είναι εντυπωσιακή η ανάπτυξή του στη Δ.Ε. Μακεδονιάς (50,92%) και κατά δεύτερο λόγο στη Δ.Ε. Δοβρά (42,93%).

Είναι αξιοσημείωτα χαμηλό το ποσοστό απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα (μόλις 15,73%) για έναν Δήμο όπως της Βέροιας, που περιλαμβάνει μεγάλες εκτάσεις εύφορης γης (στο πεδινό τμήμα) και παραδοσιακά ανεπτυγμένη κτηνοτροφία στο ορεινό της τμήμα. Μία πιθανή εξήγηση μπορεί να είναι ότι η γεωργική εκμετάλλευση, καθώς υπάρχει μάλιστα μεγάλη κατάτμηση της γης, αποτελεί δεύτερη απασχόληση για πολλούς εργαζομένους στους άλλους παραγωγικούς τομείς, για συμπλήρωση του εισοδήματος και ίδια κατανάλωση.

Απασχόληση και Ανεργία στο Δήμο Βέροιας

Στο σύνολο του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Βέροιας (66.547 κάτοικοι) οι 27.275 είναι οικονομικά ενεργοί, ενώ οι 39.272 είναι οικονομικά μη ενεργοί. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα στοιχεία απασχόλησης στο Δήμο Βέροιας, ενώ παράλληλα συγκρίνονται και με τα αντίστοιχα νούμερα στο Ν. Ημαθίας και στην ΠΚΜ. Από τους οικονομικά ενεργούς οι απασχολούμενοι είναι οι 21.275 και οι άνεργοι οι 6.000, αποτελώντας το 78% και 22% αντίστοιχα των οικονομικά ενεργών οι οποίοι αποτελούν μόνο το 41% του συνόλου του πληθυσμού με τους οικονομικά μη ενεργούς να ανέρχονται στο 59% του συνόλου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.3. Κατάσταση απασχόλησης – ανεργίας στο Δήμο Βέροιας

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΒΕΡΟΙΑΣ				
Σύνολο Πληθυσμού Δήμου Βέροιας	Οικονομικώς Ενεργοί			Οικονομικώς μη Ενεργοί Δ. Βέροιας
	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	
66.547	27.275	21.275	6.000	39.272
ποσοστά	100%	78,0%	22,0%	
	41,0%			59,0%
Σύνολο Πληθυσμού Ν. Ημαθίας	Οικονομικώς Ενεργοί			Οικονομικώς μη Ενεργοί Ν. Ημαθίας
	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	
140.611	55.776	43.103	12.673	84.835
ποσοστά	100%	77,3%	22,7%	
	39,7%			60,3%
Σύνολο Πληθυσμού ΠΚΜ	Οικονομικώς Ενεργοί			Οικονομικώς μη Ενεργοί ΠΚΜ
	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	
1.882.108	771.613	603.133	168.480	1.110.495
ποσοστά	100%	78,2%	21,8%	
	41,0%			59,0%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ, 2011 και ίδια επεξεργασία

Συγκρινόμενα τα ποσοστά αυτά με τα αντίστοιχα ποσοστά του Ν. Ημαθίας και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ), παρατηρούμε ότι ταυτίζονται σχεδόν απόλυτα, με μια μικρή μείωση των οικονομικώς ενεργών σε σχέση με τους μη ενεργούς στο Ν. Ημαθίας. Στη συνέχεια παρουσιάζονται στοιχεία για το πώς κυμαίνονται τα ποσοστά ανεργίας ανά Δημοτική Ενότητα στο Δήμο Βέροιας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.4. Ποσοστά Ανεργίας ανά Δημοτική Ενότητα

ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ				
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ
Δ.Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ	4.443	21,96%	28.072	58,11%
Δ.Ε. ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	895	25,98%	5.373	60,93%
Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ	147	16,17%	1.555	63,11%
Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ	412	18,72%	3.112	58,57%
Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	103	21,19%	1.160	70,47%
ΣΥΝΟΛΟ ΟΤΑ	6.000	22,00%	39.272	59,01%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ, απογραφή 2011 και ίδια επεξεργασία

Αξίζει να τονιστεί ότι τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από την απογραφή του 2011 και στο μεταξύ, με την πάροδο πέντε ετών βαθιάς οικονομικής ύφεσης, έχουν οπωσδήποτε αυξηθεί

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ: ΜΕΡΟΣ Α – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ (ΕΚΔΟΣΗ 1- ΣΧΕΔΙΟ) 190

σημαντικά. Συγκριτικά, πάντως, το 2011, μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας εμφανίζει η Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου (25,98%), και ακολουθεί η Βέροια, η Δοβρά και τελευταία η Βεργίνα. Η Δ.Ε. Μακεδονίδας, από την άλλη, εμφάνιζε ποσοστό ανεργίας 21,19% (103 άτομα), το οποίο όμως δεν μπορεί να σταθμιστεί όπως στις άλλες Δ.Ε., καθώς το ποσοστό του μη ενεργού πληθυσμού είναι ιδιαίτερα αυξημένο (70,47%) στη Δ.Ε., γεγονός που συνδέεται με τη γήρανση του πληθυσμού της συγκεκριμένης Δημοτικής Ενότητας.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται πίνακας στοιχείων με τα ποσοστά ανεργίας σε κάθε Δ. Ενότητα του Δ. Βέροιας που συσχετίζει την ανεργία με το επίπεδο εκπαίδευσης των ανέργων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.5. Σχέση επιπέδου εκπαίδευσης – ανεργίας

ΣΧΕΣΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ – ΑΝΕΡΓΙΑΣ				
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΓΥΜΝΑΣΙΟ – ΛΥΚΕΙΟ)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
Δ.Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ	4.443	33,49%	49,74%	16,77%
Δ.Ε. ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	895	17,09%	49,83%	33,07%
Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ	147	23,13%	61,22%	15,65%
Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ	412	25,00%	54,13%	20,87%
Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	103	17,48%	60,19%	22,33%
ΣΥΝΟΛΟ ΟΤΑ	6.000	29,93%	50,52%	19,55%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ, απογραφή 2011 και ίδια επεξεργασία

Σε συνέχεια του προηγούμενου πίνακα, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα στοιχεία προέρχονται από την απογραφή του 2011, παρατηρούμε ότι στο σύνολο του ΟΤΑ ένας στους δύο ανέργους (ποσοστό 50,52%) είναι απόφοιτος Λυκείου ή Επαγγελματικής σχολής ή τριτάξιου Γυμνασίου. Οι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ανέρχονται στο 29,93% του συνόλου των ανέργων, ενώ οι υπόλοιποι (19,55%) έχουν λάβει στοιχειώδη εκπαίδευση μόνον. Αυξημένα ποσοστά ανέργων στοιχειώδους εκπαίδευσης εμφανίζει η Δ.Ε. Αποστόλου Παύλου, αυξημένο ποσοστό ανέργων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης η Δ.Ε. Βέροιας, ενώ στις Δ.Ε. Βεργίνας και Μακεδονίδας, αυξημένα ποσοστά εμφανίζουν οι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Στοιχεία αναφορικά με την «προέλευση» της ανεργίας, δηλαδή το αν οι άνεργοι είναι πρώην εργαζόμενοι που έμειναν άνεργοι ή είναι νέοι που πρωτοβγαίνουν στην αγορά εργασίας στοιχεία, μας δίνει ο ακόλουθος πίνακας. Βλέπουμε ένα πολύ μεγάλο ποσοστό ανέργων που κυμαίνεται γύρω στο 70% να είναι πρώην εργαζόμενοι που έχασαν τη δουλειά τους και καθώς τα στοιχεία είναι του 2011 κατά τη διάρκεια δηλαδή της οικονομικής κρίσης, αυτό είναι τόσο αναμενόμενο όσο και ενδεικτικό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.6. Συνοπτική εικόνα της απασχόλησης στο Δήμο Βέροιας

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ - ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ								
Ανεργία στον Δ. Βέροιας			Ανεργία στον Ν. Ημαθίας			Ανεργία στην ΠΚΜ		
Σύνολο Ανέργων	Πρώην απασχολ ούμενοι	"Νέοι" Άνεργοι	Σύνολο Ανέργων	Πρώην απασχολού μενοι	"Νέοι" Άνεργοι	Σύνολο Ανέργων	Πρώην απασχολο ύμενοι	"Νέοι" Άνεργοι
6.000	4.060	1.940	12.673	8.629	4.044	168.480	119.797	48.683
100,0%	67,7%	32,3%	100,0%	68,1%	31,9%	100,0%	71,1%	28,9%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ, απογραφή 2011 και ίδια επεξεργασία

Τα ποσοστά είναι παρόμοια τόσο στο Ν. Ημαθίας όσο και στην ΠΚΜ με μικρή αυξητική τάση όσο πηγαίνουμε από επίπεδο Δήμου προς επίπεδο Περιφέρειας.

Σε σχέση με την κατανομή της ανεργίας κατά φύλο, το ποσοστό ανεργίας στις γυναίκες είναι σημαντικά μεγαλύτερο από αυτό των αντρών στο Δήμο Βέροιας. Συγκρινόμενο με τα αντίστοιχα ποσοστά στο Ν. Ημαθίας παρατηρούμε ότι σε επίπεδο νομού τα ποσοστά της ανεργίας ανεβαίνουν και στα δύο φύλα διατηρώντας τη μεταξύ τους σχετική διαφορά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.7. Κατάσταση απασχόλησης κατά φύλο – Δήμος Βέροιας

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΝΑ ΦΥΛΟ						
Φύλο	Ανεργία στον Δ. Βέροιας			Ανεργία στο Ν. Ημαθίας		
	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	%	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	%
Άρρενες	12.731	3.287	25,8%	26.864	7.287	27,1%
Θήλειες	8.544	2.713	31,8%	16.239	5.386	33,2%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ, απογραφή 2011 και ίδια επεξεργασία

5.2. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) του 2014, οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις στο Δήμο Βέροιας ανέρχονταν σε 31.661,29 στρέμματα και η κατανομή τους στις έξι δημοτικές Ενώτητες του Δήμου παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.8. Αγροτική Δραστηριότητα στο Δήμο Βέροιας

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ			
Δημοτική Ενότητα Δήμου Βέροιας	Καλλιεργήσιμη Έκταση σε στρ.	Έκταση Δ.Ε. σε στρ.	% καλλιεργήσιμης έκτασης στη συνολική
Δ.Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ	12.402,6	341.100,0	3,6%
Δ.Ε. ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	5.686,1	64.200,0	8,9%
Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ	3.345,5	65.500,0	5,1%
Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ	7.168,9	104.100,0	6,9%
Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	3.058,2	214.300,0	1,4%
Σύνολο	31.661,3	789.200,0	4,0%

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ, απογραφή 2011 και ίδια επεξεργασία

Σύμφωνα με τα ποσοστά της καλλιεργήσιμης έκτασης κάθε Δ.Ε. σε σχέση με τη συνολική έκτασή της (στήλη 4) διαπιστώνουμε ότι στις τρεις από τις πέντε Δ.Ε. είναι μεγαλύτερο από το μέσο ποσοστό (4%) του Δ. Βέροιας. Συγκεκριμένα 8,9% για τη Δ.Ε. Απ. Παύλου, 5,1% για τη Δ.Ε. Βεργίνας, 6,9% για τη Δ.Ε. Δοβρά. Αντιθέτως το ποσοστό καλλιεργήσιμης έκτασης που κατέχει η Δ.Ε. Βέροιας είναι μικρότερο από το μέσο όρο του Δ. Βέροιας -όπως ήταν αναμενόμενο- καθώς αποτελεί την κυρίως αστική περιοχή του δήμου. Εξαιρεση αποτελεί η Δ.Ε. Μακεδονίδας με σημαντικά χαμηλό ποσοστό σε καλλιεργήσιμη έκταση (1,4%) που παρουσιάζεται να είναι πολύ χαμηλότερο ακόμα και από αυτό της αστικής ενότητας της Δ.Ε Βέροιας. Αυτό εξηγείται από τη μορφολογία του εδάφους καθώς η Δ.Ε Μακεδονίδας είναι κυρίως ορεινή περιοχή.

Στον τομέα μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, δραστηριοποιούνται τέσσερις συνολικά επιχειρήσεις επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων στο Δ. Βέροιας, οι ακόλουθες: Venus Growers, Alexander, ΑΓΡΟΤΥΠ Ε.Π.Ε., ΑΛ.Μ.ΜΕ. (Κουλούρα)

Απ' αυτές οι τρεις εντοπίζονται στη Δ. Ε. Βέροιας, ενώ η τέταρτη χωροθετείται στη Δ.Ε. Απ. Παύλου, συγκεκριμένα στην Κουλούρα. Συγκεντρωτικά τα στοιχεία περιλαμβάνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.9. Επιχειρήσεις επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ		
Δημοτική Ενότητα Δήμου Βέροιας	Επιχειρήσεις Επεξεργασίας Αγροτικών Προϊόντων	%
Δ.Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ	3	75,0%
Δ.Ε. ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	1	25,0%
Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ	-	-
Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ	-	-
Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	-	-
Σύνολο	4	100,0%

ΠΗΓΗ: ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ, Ημερομηνία Καταγραφής: 2014

5.3 ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Η κτηνοτροφική δραστηριότητα του Δήμου Βέροιας περιλαμβάνει εκτροφή βοοειδών, αιγοπροβάτων, ιπποειδών, χοίρων, ορνίθων και μελισσών. Το σύνολο των μονάδων εκτροφής σε όλο το Δήμο Βέροιας ανέρχεται σε 822 μονάδες. Οι μέσες δυναμικότητες των μονάδων είναι για τα βοοειδή 36 ζώα ανά επιχείρηση, τα αιγοπρόβατα 115 ζώα, τους χοίρους 3, τα ιπποειδή 2, τα μελίσινα 88, ενώ για τις όρνιθες είναι 17.000 ζώα ανά επιχείρηση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.10. Κτηνοτροφική δραστηριότητα

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ					
ΕΙΔΟΣ	Μονάδες Εκτροφής (πλήθος)	Ζωικός Πληθυσμός	Μέση Δυναμικότητα μονάδων Δ. Βέροιας	Μέση Δυναμικότητα μονάδων Ν. Ημαθίας	Μέση Δυναμικότητα μονάδων ΠΚΜ
ΒΟΟΕΙΔΗ	360	12.950	36	75	59
ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ	267	30.760	115	102	147
ΙΠΠΟΕΙΔΗ	91	143	2	3	4
ΧΟΙΡΟΙ	18	57	3	173	93
ΟΡΝΙΘΕΣ	3	51.000	17.000	256	447
ΜΕΛΙΣΣΕΣ	83	7.283*	88	68	134
ΣΥΝΟΛΑ	822				

*αριθμός κυψελών

ΠΗΓΗ: ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ Π.Ε. ΗΜΑΘΙΑΣ
 Ημερομηνία Καταγραφής: Νοέμβριος 2015,

Συγκριτικά με το Ν. Ημαθίας και την ΠΚΜ, οι δυναμικότητες των μονάδων αιγοπροβάτων, ιπποειδών και μελισσιών είναι συγκρίσιμες στις τρεις περιοχές, η μέση δυναμικότητα των μονάδων βοοειδών στο Δ. Βέροιας είναι αρκετά μικρότερη και πολύ πιο μικρή στους χοίρους. Εντυπωσιακά μεγάλη σε σχέση με των άλλων περιοχών είναι η δυναμικότητα στα ορνιθοτροφεία που είναι 50-70 φορές μεγαλύτερη στο Δ. Βέροιας.

Επιπρόσθετα η επεξεργασία κτηνοτροφικών προϊόντων στο Δ. Βέροιας περιλαμβάνει συνολικά πέντε επιχειρήσεις:

- **Φάρμα Μπέλλα**
- **Μπουτζόλα & ΣΙΑ**
- **Bikas Group**
- **Φάρμα Κουτσιώφτη**
- **Αφοί Πολιτικού Ο.Ε.,**

με την εξής κατανομή όπως φαίνεται και στον παρακάτω πίνακα: οι τρεις πρώτες Επιχειρήσεις στη Δ.Ε. Βέροιας, η δεύτερη στη Δ.Ε. Απ. Παύλου και η τελευταία στη Δ. Ε. Δοβρά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.11. Επιχειρήσεις επεξεργασίας κτηνοτροφικών προϊόντων

Πίνακας 5.11: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ		
Δημοτική Ενότητα Δήμου Βέροιας	Επιχειρήσεις Επεξεργασίας Κτηνοτροφικών Προϊόντων	%
Δ.Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ	3	60,0%
Δ.Ε. ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	1	20,0%
Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ	-	0,0%
Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ	1	20,0%
Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	-	0,0%
Σύνολο	5	100,0%

ΠΗΓΗ: ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ Ημερομηνία Καταγραφής: Νοέμβριος 2015

Αλιεία – Ιχθυοκαλλιέργεια

Στο Δήμο Βέροιας λόγω μη γειννίασης με θάλασσα δεν υφίσταται θαλάσσια /παράκτια αλιεία αλλά έχει αναπτυχθεί αλιεία εσωτερικών υδάτων όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα με την εγκατάσταση μιας μονάδας ιχθυοκαλλιέργειας και συγκεκριμένα το Ιχθυοτροφείο πέστροφας (Γεωργιανοί Βέροιας).

Πίνακας 5.12: ΑΛΙΕΙΑ/ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ¹	
Μονάδες Ιχθυοκαλλιέργειας (ΠΕΣΤΡΟΦΕΣ)	1

Επιχειρήσεις Επεξεργασίας Αλιευμάτων δεν υπάρχουν στο Δήμο.

5.4 ΔΑΣΟΠΟΝΙΚΗ & ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Στην επικράτεια του Δήμου Βέροιας, η δασοπονική δραστηριότητα κατέχει μια αξιόλογη θέση. Ιδιαίτερα για τον ίδιο τον δήμο, αποτελεί μια σημαντική δραστηριότητα και ένα αξιόλογο έσοδο. Από τα στοιχεία που παρείχε το Γραφείο Δασών, τεκμηριώνεται ότι ο δήμος, ήδη από το 2013 εφαρμόζει «σύστημα δέουσας επιμέλειας», σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού Ξυλείας, τηρώντας «Βιβλίο Υλοτομιών Δημοτικών Δασών», με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες.

Η διαχείριση των δημοτικών δασών, παρέχει προσόδους στον δήμο, αλλά εκπληρεί και κοινωνικές ανάγκες. Συγκεκριμένα, οι πρόσοδοι από την εμπορική αξιοποίηση των δασών, βαίνει αυξανόμενη τα τελευταία τρία διαχειριστικά έτη, από τις 33.384 (2013-2014) ευρώ στα 113.624 ευρώ (2015-2016), παρουσιάζοντας μια σημαντική αύξηση της τάξεως του +240,4%, που τεκμηριώνει την βελτιστοποίηση της αξιοποίησης των δασών.

¹ Ημερομηνία Καταγραφής: Νοέμβριος 2015, ΠΗΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ: ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ Π.Ε. ΗΜΑΘΙΑΣ

Παράλληλα, η αξία του λήμματος ατομικών αναγκών, παραμένει σταθερή τα τελευταία τρία διαχειριστικά έτη, από τα 31.134 (2013-2014) ευρώ στα 32.917 ευρώ (2015-2016), παρουσιάζοντας μια μικρή αύξηση της τάξεως του +5,7%, που υποδηλώνει την πλήρη ικανοποίηση των αναγκών των δημοτών που βρίσκονται σε οικονομική δυσπραγία, στην εποχή της κρίσης.

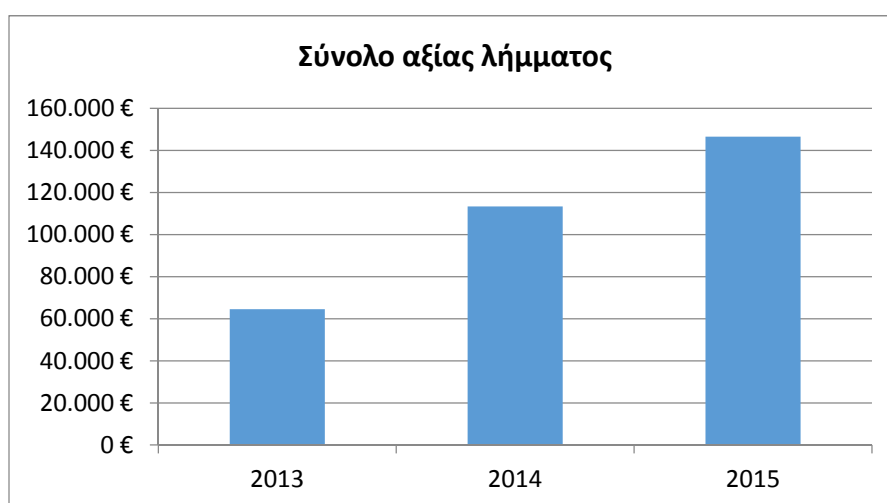
ΠΙΝΑΚΑΣ 5.13. Δασοπονική δραστηριότητα

Δασοπονική δραστηριότητα του Δήμου Βέροιας						
Διαχειριστικά Έτη	Πρόσοδοι από το εμπορικό λήμμα	Αξία λήμματος ατομικών αναγκών	Σύνολο αξίας λήμματος	%	%(*)	Ετήσια μεταβολή
2013-14	33.384€	31.134€	64.518€	21,9%	19,9%	
2014-15	79.517€	33.856€	113.373€	38,5%	34,9%	+ 75,7%
2015-16	83.624€	32.917€	116.541€	39,6%		
Σύνολα	196.525 €	97.907 €	294.432 €	100,0%		
2015-16	(*) 113.624€	32.917€	(*) 146.541€		45,2%	+ 29,3%
Σύνολα	226.525€	97.907€	324.432€		100,0%	
	69,8%	30,2%	100,0%			

(*) Η υλοτομία συνεχίζεται και αναμένονται πρόσθετα έσοδα περίπου 30.000€, έως το τέλος της διαχειριστικής περιόδου.

ΠΗΓΗ: Γραφείο Προστασίας Δασών, Τμήμα Περιβάλλοντος Δήμου Βέροιας

Η σχέση εμπορικής αξιοποίησης και κοινωνικής προσφοράς των δημοτικών δασών, μεταβάλλεται από 1,1:1 (2013-2014) στα 3,5:1 (2015-2016).

Διάγραμμα 5.1: Σύνολο αξίας λήμματος

Να σημειώσουμε ότι μετά από άοκνες προσπάθειες των υπηρεσιών του δήμου Βέροιας, στις 19/4/2016, η Διεύθυνση Δασών της Π.Ε. Ημαθίας (Γ.Δ. Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων/Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας Θράκης), καταχώρησε τον Δήμο Βέροιας στο Περιφερειακό Μητρώο Φορέων Εκμετάλλευσης, με αριθμό Μητρώου GR OP RCM 00003. Η εγγραφή έγινε σε συμμόρφωση με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 995/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Οκτωβρίου 2010 «για την θέσπιση

των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά» (Κανονισμός Ξυλείας), όπως ισχύει και με την Κ.Υ.Α. 134627/5835/23-12-2015 η οποία ενσωματώνει τον προαναφερθέντα κανονισμό στο ελληνικό δίκαιο.

5.5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Σύμφωνα με τις πληροφορίες του Τμήματος Τουρισμού του Δ. Βέροιας, συνολικά ο Δήμος διαθέτει 660 κλίνες που κατανέμονται σε 27 τουριστικά καταλύματα. Αυτά με τη σειρά τους εντοπίζονται στις τέσσερις από τις πέντε Δ.Ε. ενώ στη Δ.Ε Απ. Παύλου δεν καταγράφονται τουριστικά καταλύματα. Η μέση δυναμικότητα των καταλυμάτων σε κλίνες είναι 32 κλίνες ανά κατάλυμα στη Δ.Ε Βέροιας, 11 κλίνες στη Δ.Ε. Βεργίνας και 17 κλίνες ανά κατάλυμα στη Δ.Ε. Μακεδονίδας ενώ για τη Δ.Ε Δοβρά δεν υπάρχουν στοιχεία για τα διαθέσιμο αριθμό κλινών των δύο Τουριστικών Καταλυμάτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.14. Τουριστική δραστηριότητα στο Δήμο Βέροιας

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ/ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
Δημοτική Ενότητα Δήμου Βέροιας	Ξενοδοχεία/ Καταλύματα	Κλίνες	Μέση Δυναμικότητα Ξενοδοχειακών μονάδων Δ. Βέροιας
Δ.Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ	18	577	32
Δ.Ε. ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	-	-	0
Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ	6	66	11
Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ	2	-	-
Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	1	17	17
Σύνολο	27	660	24

ΠΗΓΗ: ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

Συγκρίνοντας τα παραπάνω στοιχεία με τα αντίστοιχα του Ν. Ημαθίας και της ΠΚΜ όπως αυτά δίνονται και στον παρακάτω συγκριτικό πίνακα παρατηρούμε ότι στο Δ. Βέροιας βρίσκεται το 82% των καταλυμάτων του Ν. Ημαθίας αλλά σε αριθμό κλινών ο δήμος Βέροιας κατέχει μόνο το 42% των κλινών του νομού, γεγονός που αντικατοπτρίζεται και στη μέση δυναμικότητα των ξενοδοχειακών μονάδων με τις μονάδες του δήμου Βέροιας να είναι μόλις στο ένα δεύτερο (52%) σε δυναμικότητα απ' ότι στο σύνολο του νομού. Σε σύγκριση με την ΠΚΜ ο Δ. Βέροιας έχει μόλις το 2% του συνόλου των καταλυμάτων και ακόμα μικρότερο ποσοστό -σχεδόν 1% σε κλίνες. Αντίστοιχα και η δυναμικότητα των ξενοδοχειακών μονάδων είναι μόλις το ένα τρίτο (33%) από τη μέση δυναμικότητα των μονάδων στην ΠΚΜ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.15. Συγκριτικός Πίνακας δραστηριοτήτων τουρισμού σε Δήμο Βέροιας, Π.Ε. Ημαθίας και Περιφέρεια Κεντρική Μακεδονίας

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΜΕ Π.Ε. ΗΜΑΘΙΑΣ ΚΑΙ ΠΚΜ			
Περιοχή	Ξενοδοχεία/Καταλύματα	Κλίνες	Μέση Δυναμικότητα Ξενοδοχειακών μονάδων
Ν. Ημαθίας	33	1.566	47
Συμμετοχή του Δ. Βέροιας στο Ν. Ημαθίας	82%	42%	52%
ΠΚΜ	1.192	87.596	73
Συμμετοχή του Δ. Βέροιας στην ΠΚΜ	2%	1%	33%

ΠΗΓΗ: Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος, 2012

Με βάση τα στοιχεία της ΑΝΗ.ΜΑ (Αναπτυξιακή Νομού Ημαθίας Α.Ε. - Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α.), κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013, επιδοτήθηκε η ίδρυση ή ο εκσυγχρονισμός των παρακάτω μονάδων αγροτουριστικών καταλυμάτων, στους ακόλουθους οικισμούς του δήμου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.16. Αγροτουριστικά καταλύματα

ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ	
ΟΙΚΙΣΜΟΣ	Καταλύματα
Βρωμοπήγαδο	1
Ελαφίνα	1
Καστανιά	1
Κάτω Βέρμιο	5
Κουμαριά	3
Κωστοχώρι	1
Ράχη	1
Ριζώματα	1
ΣΥΝΟΛΟ	14

ΠΗΓΗ: ΑΝΗ.ΜΑ (ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΝΟΜΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ Α.Ε. - Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α.)

Οι τουριστικές δραστηριότητες στο Δ. Βέροιας στον τομέα των εμπορικών επιχειρήσεων – υπηρεσιών περιλαμβάνουν 607 συνολικά επιχειρήσεις με το μεγαλύτερο μέρος αυτών (72%) να βρίσκονται στη Δ.Ε. Βέροιας. Οι υπόλοιπες επιχειρήσεις κατανέμονται στις άλλες Δ.Ε. του Δήμου περίπου με την πληθυσμιακή πυκνότητα των Δ.Ε.

Παρατηρούμε ότι η Δ.Ε. Βεργίνας έχει σχετικά με το μέγεθος του πληθυσμού της μεγάλο ποσοστό τουριστικών εμπορικών επιχειρήσεων γεγονός που ερμηνεύεται από την ύπαρξη σημαντικού αρχαιολογικού χώρου. Επίσης σχετικά μεγάλη συμμετοχή στο συνολικό αριθμών τουριστικών επιχειρήσεων εμφανίζει η Δ.Ε. Μακεδονίδα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.17. Δραστηριότητες τουρισμού / εμπορικές επιχειρήσεις

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ / ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ				
Δημοτική Ενότητα Δήμου Βέροιας	Εμπορικές Επιχειρήσεις (Εστιατόρια κλπ.)	%	Πληθυσμός Δ.Ε.	Πληθυσμιακή πυκνότητα Δ.Ε.
Δ.Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ	437	72,0%	48.306	141,62
Δ.Ε. ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	63	10,4%	8.818	137,35
Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ	31	5,1%	2.464	37,62
Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ	52	8,6%	5.313	51,04
Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	24	4,0%	1.646	7,68
Σύνολο	607	100,0%	66.547	84,08

ΠΗΓΗ: ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΗΜΑΘΙΑΣ και ίδια επεξεργασία

Όλα τα ταξιδιωτικά γραφεία και λοιπές επιχειρήσεις παροχής τουριστικών υπηρεσιών του Δήμου Βέροιας είναι συγκεντρωμένα στη Δ.Ε. Βέροιας (και λογικά στην πόλη της Βέροιας) όπως φαίνεται και από τον παρακάτω πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.18. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών τουρισμού

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ		
Δημοτική Ενότητα Δήμου Βέροιας	Επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών (εκτός ξενοδοχείων/ καταλυμάτων/ τουριστικών κάμπινγκ) - ταξιδιωτικά γραφεία	%
Δ.Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ	8	100,0%
Δ.Ε. ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	-	0,0%
Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ	-	0,0%
Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ	-	0,0%
Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	-	0,0%
Σύνολο	8	100,0%

ΠΗΓΗ: ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

Στο Δήμο Βέροιας λειτουργεί το Εθνικό Χιονοδρομικό Κέντρο Σελίου που είναι το πρώτο οργανωμένο Χιονοδρομικό Κέντρο της Χώρας. Λειτουργεί από το 1934, χρονιά που οργανώθηκαν οι πρώτοι Πανελλήνιοι αγώνες χιονοδρομίας ενώ στις 4/2/1972 με Βασιλικό Διάταγμα χαρακτηρίζεται εθνικό στάδιο με την ονομασία "Εθνικό Χιονοδρομικό Κέντρο Σελίου". Είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και ανήκει στην Γενική Γραμματεία Αθλητισμού. Εκτείνεται σε μία έκταση 13.000 στρεμμάτων, σε υψόμετρο από 1530 μ. έως 1890μ. Διαθέτει 19 συνολικά πίστες συνολικού μήκους 15 χιλιομέτρων για τουριστική και αθλητική χιονοδρομία, παιδικές χαρές, πίστες δρόμων αντοχής με δυνατότητα διεξαγωγής διεθνών αγώνων. Επίσης διαθέτει μονοπάτια (διαδρομές) πορείας ορειβασίας. Διασχίζεται από το διεθνές ορειβατικό μονοπάτι Ε4. Διαθέτει ομάδα ασφάλειας και διάσωσης και πλήρως επανδρωμένο ιατρείο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.19. Χιονοδρομικά κέντρα στο Δήμο Βέροιας

Πίνακας 5.19: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ/ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ	
Χιονοδρομικά Κέντρα: 1	
Σύνολο πιστών	19
Ολικό μήκος πιστών	15 χλμ.
Υψόμετρο	1.500μ. – 1.900μ.
Σύνολο αναβατήρων	11
Είδος αναβατήρων	1 διθέσιος εναέριος
	6 μονοθέσιοι συρόμενοι
	4 νηπίων-εκμάθησης, συρόμενοι
Δυναμικότητα αναβατήρων	4.500 άτομα /ώρα
Νομική Μορφή επιχείρησης	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Γενική Γραμματεία Αθλητισμού)

Εγκαταστάσεις Θερμαλιστικού τουρισμού, Ιαματικές Πηγές, όπως και τουριστικά κάμπινγκ δεν υφίστανται στο Δήμο Βέροιας σύμφωνα με τα στοιχεία του Τμήματος Τουρισμού του Δήμου.

5.6 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Συνολικά ο Δήμος Βέροιας διαθέτει 19 μικρές και μεσαίες μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής Ενέργειας. Δεν έχει καθόλου θερμική παραγωγή ενέργειας, ενώ έχει 6 μονάδες υδροηλεκτρικής παραγωγής, 9 μονάδες αιολικής ενέργειας και τέσσερις μονάδες παραγωγής ηλιακής ενέργειας. Από τις μονάδες υδροηλεκτρικής ενέργειας οι πέντε μονάδες παράγουν ισχύ μικρότερη των 10MW και μία παράγει ισχύ μεγαλύτερη των 10MW.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.20. Μονάδες Παραγωγής Ενέργειας στο Δήμο Βέροιας

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ					
Δημοτική ενότητα Δήμου Βέροιας	Θερμική Παραγωγή	Υδροηλεκτρική	Αιολική	Ηλιακή	Άλλη ΑΠΕ
Δ.Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ	-	6*	9	-	-
Δ.Ε. ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	-	-	-	-	-
Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ	-	-	-	4	-
Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ	-	-	-	-	-
Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	-	-	-	-	-
Σύνολο	0	6	9	4	0

*Από αυτές οι 5 μονάδες παράγουν ισχύ < 10MW και μία παράγει ισχύ > 10MW

ΠΗΓΗ: ENERGY REGISTER A.E., website: www.energyregister.gr / ίδια επεξεργασία

5.7 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ – ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

Η Βιομηχανική Παραγωγή – Μεταποίηση του Δ. Βέροιας περιλαμβάνει μόνο οκτώ συνολικά επιχειρήσεις παραγωγής τροφίμων και ποτών, τις εξής:

- Μποσμαλής
- Κανδύλας
- “Mr. Tony”
- Panini foods
- Soft Ice Cream Αφοί Μαυρίδη Ο.Ε.
- Herb Store
- Βιολογικοί Αμπελώνες Έλιнос (Πατρίδα)
- Οινοποιία Θυμόπουλου (Τρίλοφος)

Από αυτές οι έξι είναι εγκατεστημένες στη Δ.Ε. Βέροιας και οι υπόλοιπες δύο στη Δ.Ε. Δοβρά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.21. Μεταποιητικές επιχειρήσεις στο Δήμο Βέροιας

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ/ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		
Δημοτική Ενότητα Δήμου Βέροιας	Επιχειρήσεις παραγωγής τροφίμων / ποτών	Ποσοστά
Δ.Ε. ΒΕΡΟΙΑΣ	6	75,0%
Δ.Ε. ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ	0	0,0%
Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ	0	0,0%
Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ	2	25,0%
Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	0	0,0%
Σύνολο	8	100,0%

ΠΗΓΗ: ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

Ο Δήμος Βέροιας δε διαθέτει ναυπηγεία πλοίων, ούτε ναυπηγεία μικρών σκαφών και επαγγελματικών σκαφών. Ομοίως δε διαθέτει καθόλου τιμεντοβιομηχανίες, μονάδες επεξεργασίας μεταλλευμάτων ή μονάδες πετροχημικών.

5.8 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Η επενδυτική δραστηριότητα στον Δήμο Βέροιας, βασίζεται σε στοιχεία που μας χορηγήθηκαν από την Αναπτυξιακή Ημαθίας (ΑΝ.ΗΜΑ.) και αφορούν στα εγκεκριμένα έργα των προγραμμάτων ΟΠΑΧ Ανατολικού Βερμίου (Α', Β' και Γ' προκήρυξη), του ΟΠΑΧ Πιερίων και των προσκλήσεων του Άξονα 3 του Ε.Π. Αγροτικής Ανάπτυξης, της περιόδου 2007-2013.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.22. Επενδυτική δραστηριότητα – Έργα προγραμμάτων ΟΠΠΑΧ

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ – ΕΡΓΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΟΠΠΑΧ						
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	Εγκεκριμένα		Σε υλοποίηση ή ολοκλήρωση			Μέσος Προϋπολογισμός έργου που υλοποιήθηκε
	Αρ. έργων	Προϋπολογισμός	Αρ. έργων	%	Προϋπολογισμός	
ΟΠΑΑΧ Αν. Βερμίου (Α' προκήρυξη)	8	2.190.107,70	8	100,0%	2.190.107,70	273.763,46
ΟΠΑΑΧ Αν. Βερμίου (Β' προκήρυξη)	7	1.924.370,45	7	100,0%	1.924.370,45	274.910,06
ΟΠΑΑΧ Αν. Βερμίου (Γ' προκήρυξη)	3	787.854,61	2	66,7%	542.256,61	271.128,31
ΟΠΑΑΧ Πιερίων	10	1.359.568,83	10	100,0%	1.359.568,83	135.956,88
Άξονας 3	10	2.769.377,82	6	60,0%	1.680.819,05	280.136,51
ΣΥΝΟΛΑ	38	9.031.279,41	33	86,8%	7.697.122,64	233.246,14

ΠΗΓΗ: Αναπτυξιακή Ημαθίας (ΑΝ.ΗΜΑ.) και ίδια επεξεργασία

Η ανάλυση των επενδυτικών φακέλων, ανά είδος, ύψος και τόπο επένδυσης, διαμορφώνει τους παρακάτω δύο πίνακες.

Στον πρώτο πίνακα (Επενδύσεις στον αγροτικό χώρο ανά είδος και τόπο επένδυσης), παρατηρούμε ότι οι περισσότερες επενδύσεις αφορούν την ίδρυση/ανακαίνιση καταλυμάτων (14 από 33 περιπτώσεις επενδύσεων, 42,4% επί του συνόλου), ενώ η αμέσως επόμενη κατηγορία αφορά την ίδρυση/ανακαίνιση εστιατορίων/ταβερνών. Αν σε αυτές προσθέσουμε τις επενδύσεις σε «Παραδοσιακό καφενείο», «Πολιτιστική εκδήλωση» και «Στίβος περιπέτειας», διαπιστώνουμε ότι οι επενδύσεις στον τομέα φιλοξενία-εστίαση-αναψυχή, συγκεντρώνει 24 από 33 περιπτώσεις επενδύσεων, 72,7% επί του συνόλου. Όπως θα δούμε στον επόμενο πίνακα, η ίδια ομάδα σε όρους ύψους επενδύσεων, συγκεντρώνει 6.321.175 ευρώ, δηλ. το 82,1% του συνολικού προϋπολογισμού.

Αντιθέτως, οι αμιγώς μεταποιητικές επενδύσεις («Βιοτεχνία» και «Τυροκομείο»), συγκεντρώνουν τις 5 από 33 περιπτώσεις επενδύσεων, 15,27% επί του συνόλου. Όπως θα δούμε στον επόμενο πίνακα, η ίδια ομάδα σε όρους ύψους επενδύσεων, συγκεντρώνει 1.125.814 ευρώ, δηλ. το 14,6% του συνολικού προϋπολογισμού.

Οι περισσότερες επενδύσεις συγκεντρώνονται στα Ριζώματα και το Κομνήνιο (από επτά επενδύσεις), ακολουθεί το Κάτω Βέρμιο (6 επενδύσεις) και η Ράχη και η Φυτεία με 2 επενδύσεις στον κάθε οικισμό. Οι υπόλοιποι οικισμοί του πίνακα υποδέχονται από μία επένδυση.

Στον δεύτερο πίνακα (Επενδύσεις στον αγροτικό χώρο ανά προϋπολογισμό και τόπο επένδυσης), παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ύψος επενδύσεων αφορούν την ίδρυση/ανακαίνιση καταλυμάτων (4,5 εκατ. ευρώ, 59,4% επί του συνόλου), ενώ η αμέσως

επόμενη κατηγορία αφορά την ίδρυση/ανακαίνιση εστιατορίων/ταβερνών (0,86 εκατ. ευρώ, 11,2%). Αν σε αυτές προσθέσουμε τις επενδύσεις σε «Παραδοσιακό καφενείο», «Πολιτιστική εκδήλωση» και «Στίβος περιπέτειας», διαπιστώνουμε ότι στον τομέα φιλοξενία-εστίαση-αναψυχή, συγκεντρώνεται ύψος επενδύσεων 6,3 εκατ. ευρώ, δηλ. το 82,1% επί του συνόλου.

Τα μεγαλύτερα ύψη επενδύσεων συγκεντρώνονται στο Κάτω Βέρμιο με 2.049.416 ευρώ (26,6% επί του συνόλου) και στην Κουμαριά με 1.460.752 ευρώ (19,0% επί του συνόλου). Ακολουθούν τα Ριζώματα με 1.040.458 ευρώ (13,5% επί του συνόλου), η Ράχη με 944.997 ευρώ (12,3%), η Φυτειά με 541.279 ευρώ (7,0%), το Βρωμοπήγαδο με 436.945 ευρώ (5,7%) και το Κωστοχώρι με 421.261 ευρώ (5,5%). Η Καστανιά, το Δάσκιο, το Κομνήνιο και η Ελαφίνα υποδέχονται από μία επένδυση (μεταξύ 253.309 - 122.711) ευρώ. Οι υπόλοιποι τρεις οικισμοί του πίνακα υποδέχονται από μία επένδυση μικρότερη των 82.012 ευρώ.

Πίνακας 5.23: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΧΩΡΟ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΚΑΙ ΤΟΠΟ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ																
ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ														ΣΥΝΟΛΑ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ	%
	Βεργίνα	Βρωμοπήγαδο	Γεωργιανοί	Δάσκιο	Ελαφίνα	Καστανιά	Κάτω Βέρμιο	Κομνήνιο	Κουμαριά	Κωστοχώρι	Ράχη	Ριζώματα	Σφηκιά	Φυτειά		
Αποκατάσταση κτιρίου				1											1	3,0%
Βιοτεχνία			1				1					1		1	4	12,1%
Καταλύματα		1			1	1	5		3	1	1	1			14	42,4%
Παραδοσιακό καφενείο							1						1		2	6,1%
Παντοπωλείο	1														1	3,0%
Πολιτιστική εκδήλωση												1			1	3,0%
Προβολή												1			1	3,0%
Στίβος περπύτητας									1						1	3,0%
Σύστημα ποιότητας												1			1	3,0%
Ταβέρνα									3			2		1	6	18,2%
Τυροκομείο											1				1	3,0%
ΣΥΝΟΛΑ ΑΝΑ ΟΙΚΙΣΜΟ	1	1	1	1	1	1	6	1	7	1	2	7	1	2	33	100%
%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	18,2%	3,0%	21,2%	3,0%	6,1%	21,2%	3,0%	6,1%	100,0%	
Φιλοξενία, εστίαση, αναψυχή		1			1	1	6		7	1	1	4	1	1	24	72,7%
Μεταποίηση			1					1			1	1	0	1	5	15,2%

Πίνακας 5.24: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΧΩΡΟ ΑΝΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΟΠΟ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ														ΣΥΝΟΛΑ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ	
	Βεργίνα	Βρωμοπήγαδο	Γεωργιανοί	Δάσκιο	Ελαφίνα	Καστανιά	Κάτω Βέρμιο	Κομνήνιο	Κουμαριά	Κωστοχώρος	Ράχη	Ριζώματα	Σφηκιά	Φυτειά		
Αποκατάσταση κτιρίου				155.094											155.094	2,0%
Βιοτεχνία			82.012					130.536				130.279		347.925	690.752	9,0%
Καταλύματα		436.945			122.711	253.309	1.929.423		503.154	421.261	509.935	394.392			4.571.129	59,4%
Παραδοσιακό καφενείο							119.993						41.307		161.300	2,1%
Παντοπωλείο	17.048														17.048	0,2%
Πολιτιστική εκδήλωση												17.797			17.797	0,2%
Προβολή												32.990			32.990	0,4%
Στίβος περιπέτειας									286.445						286.445	3,7%
Σύστημα ποιότητας												45.002			45.002	0,6%
Ταβέρνα									671.153			419.997,80		193.354	1.284.505	16,7%
Τυροκομείο											435.062				435.062	5,7%
ΣΥΝΟΛΑ ΑΝΑ ΟΙΚΙΣΜΟ	17.048	436.945	82.012	155.094	122.711	253.309	2.049.416	130.536	1.460.752	421.261	944.997	1.040.458	41.307	541.279	7.697.123	100%
%	0,2%	5,7%	1,1%	2,0%	1,6%	3,3%	26,6%	1,7%	19,0%	5,5%	12,3%	13,5%	0,5%	7,0%	100,0%	
Φιλοξενία, εστίαση, αναψυχή		436.945			122.711	253.309	2.049.416		1.460.752	421.261	509.935	412.189	41.307	193.354	5.901.177	76,7%
Μεταποίηση			82.012					130.536			435.062	550.277		347.925	1.545.811	20,1%

5.9 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης στον Τουρισμό

Δυνατά Σημεία (Strengths)

Τουριστικοί Πόροι

Ο Δήμος Βέροιας είναι πλούσιος σε τουριστικούς πόρους, όπως:

- Θρησκευτικούς:
  - Βήμα Αποστόλου Παύλου,
  - 48 Βυζαντινούς και Μεταβυζαντινούς ναούς,
  - Την μεγαλύτερη Παλιά Μητρόπολη των Βαλκανίων,
  - 6 Ιερές Μονές:
    1. Ιερά μονή Παναγίας Δοβρά και ο Νεόκτιστος Ναός Αγίου Λουκά Συμφερουπόλεως
    2. Ιερά μονή Παναγίας Σουμελά
    3. Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου-Σκήτη Βεροίας
    4. Ιερά μονή Παναγίας Καλλίπετρας
    5. Ιερά Μονή Μουτσιάλης
    6. Ιερά μονή Προφήτη Ηλία Ασωμάτων,
  - Βυζαντινό Μουσείο,
  - Την αρχαιότερη εβραϊκή Συναγωγή στην Βόρεια Ελλάδα
- Αρχαιολογικούς:
  - Την Βεργίνα (Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς από την UNESCO),
  - Το Αρχαιολογικό Μουσείο Βέροιας,
  - Τον αρχαίο ρωμαϊκό δρόμο – Via Egnatia,
  - Πλήθος αρχαίων ευρημάτων εντός και εκτός αστικού ιστού
  - Τον αρχαιολογικό χώρο του Αγίου Παταπίου
- Πολιτιστικούς:
  - Την ΚΕΠΑ (Κοινωφελής Επιχείρηση Πολλαπλής Ανάπτυξης) Δήμου Βέροιας,
  - Το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. (Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο) Βέροιας,
  - Τον Χώρο Τεχνών,
  - Την Αντωνιάδειο Στέγη,
  - Το Βλαχογιάννειο Μουσείο,
  - Το Μουσείο των Βλάχων,
  - Το αρχοντικό Σαράφογλου,
  - Τη βραβευμένη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη,
  - Τον μεγάλο αριθμό πολιτιστικών συλλόγων (Πόντιων, Βλάχων, Μικρασιατών, Ντόπιων, Λύκειο Ελληνίδων κτλ)
- Αρχιτεκτονικούς:
  - Δύο παραδοσιακές συνοικίες (Κυριώτισσα, Μπαμπούτα)
  - Παραδοσιακή αρχιτεκτονική
  - Αρχοντικά Αναστασίου, Ολγάνου, Μπέκα
  - Κτήρια Οθωμανικής περιόδου,
  - Παλιά βιομηχανικά κτήρια και νερόμυλοι,
  - Δύο κεντρικές πλατείες (Εληά, Ωρολογίου).

- Περιβαλλοντικούς:
  - Τον ποταμό Αλιάκμονα,
  - Το Όρος Βέρμιο,
  - Τα Πιέρια Όρη,
  - Τον ποταμό Τριπόταμο,
  - Τον εύφορο κάμπο.
  - Την πλούσια βιοποικιλότητα.
- Γαστρονομικούς:
  - Η Βέροια είναι συνώνυμη του γλυκού ρεβανί και του ροδάκινου,
  - Η περιοχή φημίζεται για τα ντόπια κρέατα
  - Η περιοχή έχει την μεγαλύτερη εξαγωγή κομπόστας παγκοσμίως,
  - Διαθέτει μεγάλο αριθμό εστιατορίων,
  - Έχουν αρχίσει οι συζητήσεις για τη δημιουργία τοπικού μενού στα εστιατόρια του Δήμου,
  - Διαθέτει μεγάλο αριθμό εμπορικών επιχειρήσεων παραδοσιακών προϊόντων,
  - Η περιοχή διαθέτει:
    - πολλές γαλακτοκομικές μονάδες,
    - πολλούς αγροτικούς συνεταιρισμούς,
    - εργοστάσια επεξεργασίας φρούτων,
    - μεγάλη ποικιλία από φρούτα και λαχανικά,
    - εργοστάσια επεξεργασίας κρεάτων,
    - πλούσια γαστρονομική παράδοση με πολλές πρωτότυπες συνταγές,
    - αμπελώνες και οινοποιεία,
    - πολλά παραδοσιακά ρακοκάζανα,
    - δικό της τσίπουρο.
- Αθλητικούς:
  - Το παλαιότερο Εθνικό Χιονοδρομικό Κέντρο του Σελίου,
  - Τον σύλλογο 'Φίλιππο' με τις περισσότερες διακρίσεις στην Ελλάδα στον χάντμπολ,
  - Τον ποδοσφαιρικό σύλλογο 'ΠΑΕ Βέροια' που αγωνίζεται στην πρώτη εθνική κατηγορία.

Τοποθεσία

Σχετικά με την τοποθεσία:

- Απέχει 73 χλμ από τη Θεσσαλονίκη,
- 511 χλμ από την Αθήνα,
- 30 χιλιόμετρα από την Εθνική Οδό Θεσσαλονίκης-Αθηνών,
- Αποτελεί την πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας,
- Βρίσκεται πάνω στην Εγνατία Οδό που συνδέει την ανατολική με τη δυτική Ελλάδα, την Ευρώπη με την Ανατολή,
- Μόλις λίγα χιλιόμετρα από τρεις γείτονες Βαλκανικές χώρες (Αλβανία, FYROM και πρώην Γιουγκοσλαβικές χώρες, Βουλγαρία),
- Μόλις λίγα χιλιόμετρα από κεντρικές πόλεις και Νομούς της Βόρειας Ελλάδας (Χαλκιδικής, Θεσσαλονίκης, Πιερίας, Κοζάνης, Πέλλας, Κιλκίς).

Τουριστική πολιτική

Το τελευταίο διάστημα παρουσιάζεται έντονη προσπάθεια οργάνωσης του τουριστικού προϊόντος της Βέροιας αλλά και ανάδειξης και προώθησης της Βέροιας στον τουριστικό χάρτη, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Η Αντιδημαρχία Τουρισμού βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία και συνεργασία με πολλούς φορείς και οργανισμούς για το σκοπό αυτό.

- Σε τοπικό επίπεδο:
  - Έχουν τεθεί οι βάσεις συνεργασίας με τους τοπικούς φορείς (επαγγελματικούς συλλόγους, Επιμελητήριο, ΚΕΠΑ, φωτογραφική ομάδα Βέροιας, Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας κτλ).
  - Υπάρχει συνεχής συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη και την Εφορία Αρχαιοτήτων.
- Πέραν του Δήμου Βέροιας:
  - Συνεργασία με την Ένωση Ξενοδόχων Θεσσαλονίκης και το Τμήμα Μάρκετινγκ,
  - Συνεργασία με τον ΣΕΤΕ,
  - Συνεργασία με τον Τουριστικό Οργανισμό Χαλκιδικής,
  - Συνεργασία με την ΚΕΔΕ,
  - Συνεργασία με τον ΕΟΤ,
  - Υπογραφή Συμφώνου Συνεργασίας με το Αλεξάνδρειο Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, Τομέας Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων & Φιλοξενίας,
  - Συμμετοχή στο δίκτυο γεύσεων. Το εν λόγω Σχέδιο τελεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αφορά στην ανάδειξη της γαστρονομικής μας παράδοσης και των εκλεκτών ελληνικών γεύσεων, που δημιουργούνται με αναγνωρισμένα, πιστοποιημένα και εκλεκτά προϊόντα από την κάθε περιοχή της Ελλάδας. Βασικό εργαλείο υλοποίησης του Σχεδίου αποτελεί η σύσταση ενός Δικτύου των Ελληνικών Εκλεκτών Γεύσεων.
  - Συναντήσεις και συνεργασία επαφές με Τουριστικά Γραφεία και Τουριστικά Πρακτορεία,
  - Φιλοξενία Δημοσιογράφων και Τουριστικών Πρακτόρων-Fam Trips,
  - Καταχωρήσεις σε περιοδικά αεροπορικών εταιριών-Inflight Magazines,
  - Καταχώρηση σε διαδικτυακά τουριστικά Portals, (www.grekomania.ru, www.grekomania.com, www.discovergreece.gr, www.filoxeno.com, www.hatta.gr κτλ),
  - Αφιερώματα σε ξένα ηλεκτρονικά περιοδικά πολιτισμού και τουρισμού,
  - Πολλά τουριστικά γραφεία εντός και εκτός Ελλάδας ξεκίνησαν να δημιουργούν αφιερώματα και καταχωρήσεις για την πόλη της Βέροιας,
  - Συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις,
  - Συμμετοχή σε διάφορα δίκτυα,
  - Διανομή ενημερωτικών Φυλλαδίων και Χαρτών,
  - Διανομή φυλλαδίων και χαρτών στα ξενοδοχεία της περιοχής καθώς και στις πύλες εισόδου (ΚΤΕΛ, σιδηροδρομικός σταθμός).

- Παρουσία σε τηλεοπτικές εκπομπές και συμμετοχή-διευκόλυνση τηλεοπτικών εκπομπών.

Οργάνωση-Προγραμματισμός

Έχει ολοκληρωθεί η:

- Δημιουργία-Συγγραφή πληροφοριακού υλικού-
  - Συλλογή, έρευνα και συγγραφή τουριστικών κειμένων όλων των σημείων ενδιαφέροντος, τουριστικών πόρων και αξιοθέατων της περιοχής μας,
- Η δημιουργία ποικίλων τουριστικών διαδρομών,
- Η επαναλειτουργία (πέντε μήνες) του τουριστικού περιπτέρου της πλατείας Ελιάς,
- Ολοκλήρωση μεταφράσεων που αφορούν κείμενα μνημείων και γενικά τα σημεία ενδιαφέροντος του Δήμου, στην αγγλική και ρωσική γλώσσα.
- Επανεκτύπωση φωτογραφικού λευκώματος
  - Ολοκληρώθηκε η επανεκτύπωση του φωτογραφικού λευκώματος, που περιλαμβάνει φωτογραφίες καλλιτεχνικές από όλο το Δήμο Βέροιας σε μια πολυτελή έκδοση,
- Ολοκληρώθηκε η δημιουργία Banner και γιγαντοαφίσας.
  - Πρόκειται για κατασκευές που θα συνοδεύουν τον Δήμο στις εκθέσεις, σε εκδηλώσεις αλλά και οπουδήποτε κριθεί σκόπιμο. Χρησιμοποιήθηκαν στην 31η Διεθνή Έκθεση Τουρισμού «Philoxenia» στη Θεσσαλονίκη.
- Η ολοκλήρωση της δημιουργίας και η παράδοση φυλλαδίου τουριστικής προβολής (24 σελίδων)
- Φωτογράφιση αξιοθέατων, μνημείων, τουριστικών πόρων, κτλ.
- Δημιουργία βάσης δεδομένων:
  - ✓ όλων των ελληνικών τουριστικών γραφείων που διαθέτουν ιστοσελίδα και email, η συλλογή και κατηγοριοποίηση τουριστικών γραφείων και οργανισμών με εξειδίκευση:
    - στις μεταφορές,
    - στη διοργάνωση συνεδρίων,
    - θρησκευτικού τουρισμού και
    - μαθητικών εκδρομών.
  - ✓ η συλλογή και καταγραφή όλων των τουριστικών εκθέσεων του εξωτερικού (ημερομηνίες, χώρες, πόλεις, αντικείμενο εξειδίκευσης)
  - ✓ η δημιουργία βάσης δεδομένων για τα γραφεία του ΕΟΤ του εξωτερικού
  - ✓ καταγραφή όλων των ξενοδοχειακών μονάδων-καταλυμάτων και τουριστικών επιχειρήσεων με τα στοιχεία επικοινωνίας τους
  - ✓ συλλογή στατιστικών στοιχείων επισκεψιμότητας των μουσείων της περιοχής από την ΕΛΣΤΑΤ

Διαδικτυακή Προώθηση

- Αγορά και κατοχύρωση των ονομάτων:
  - Discoververia.gr
  - Veriatourism.gr
- Δημιουργία αμιγώς τουριστικού portal www.discoververia.gr
- Δημιουργία, συντήρηση και αναβάθμιση facebook page.

Δημιουργία λογαριασμών σε διάφορα social media (twitter, flickr, youtube, pinterest κτλ)

Αδύνατα Σημεία (Weaknesses)

Τουριστικοί Πόροι

- Πολλοί από τους ανωτέρου τουριστικούς πόρους είναι μη επισκέψιμοι ενώ σε άλλες περιπτώσεις η αξιοποίηση τους σκοντάφτει στη γραφειοκρατία και στην εμπλοκή πολλών φορέων,
- Τα περισσότερα μνημεία και αξιοθέατα δεν ανήκουν στην κυριότητα του Δήμου με αποτέλεσμα να μην μπορεί να επέμβει όπως επιθυμεί αλλά και να τα διαχειριστεί,
- Ακόμη, απουσιάζει η διασύνδεση μεταξύ των πόρων αυτών και η ενοποίηση τους.

Τοποθεσία

- Η πολύ κοντινή απόσταση από την πόλη της Θεσσαλονίκης, εκτός από πλεονέκτημα, αποτελεί και μειονέκτημα όσον αφορά την αύξηση των διανυκτερεύσεων.
- Ακόμη, η μεγάλη απόσταση από το Διεθνές Αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης δεδομένου ότι το αεροδρόμιο βρίσκεται στην ανατολική πλευρά της πόλης.

Προσβασιμότητα

- Η ελλιπής σύνδεση των κυριότερων μνημείων, εκτός του αστικού ιστού, μεταξύ τους, μέσω των μέσων μαζικής μεταφοράς.

Τουριστική συνείδηση

- Είναι εμφανής η απουσία τουριστικής συνείδησης και παιδείας σε πάρα πολύ μεγάλο μέρος τόσο της τοπικής κοινωνίας όσο και των επαγγελματιών που ασχολούνται με τον τουρισμό.

Τουριστική πολιτική

- Η έλλειψη τουριστικής πολιτικής, η απουσία εξωστρέφειας αλλά και ουσιαστικής παρουσίας του Δήμου στα τουριστικά φόρα είχε ως αποτέλεσμα την απουσία του Δήμου από τα κέντρα των αποφάσεων αλλά και των τουριστικών πακέτων πολλών τουριστικών πρακτόρων. Επιπλέον, το γεγονός αυτό είχε καταστήσει τη Βέροια ενδιάμεσο σταθμό πολλών εκδρομών και όχι κύριο προορισμό.

Οργάνωση-Προγραμματισμός

- Η απουσία ενός οργανισμού διοίκησης προορισμού (DMO-Destination Management Organization). Ο συγκεκριμένος οργανισμός, στα πρότυπα οργανισμών αναπτυγμένων τουριστικά προορισμών, με την ενεργοποίηση και τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων, θα συνέβαλε στα εξής:
  - θα προσέφερε ποιότητα στην τουριστική εμπειρία και θα ικανοποιούσε τις προσδοκίες του επισκέπτη,

θα συνέβαλε στη μακροπρόθεσμη ευημερία και την ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας,

- θα συνέβαλε στη βελτίωση της κερδοφορίας του τουριστικού τομέα του προορισμού και των συναφών επιχειρήσεων.

Με λίγα λόγια είναι η συντονισμένη διαχείριση όλων εκείνων των στοιχείων που συνθέτουν τον τουριστικό προορισμό και επικεντρώνεται στο μάρκετινγκ, στην επιτόπια παροχή υπηρεσιών και στην διασφάλιση ενός βιώσιμου οικονομικού, πολιτισμικού και φυσικού περιβάλλοντος εντός του οποίου αναπτύσσονται δραστηριότητες.

- Η υποστελέχωση της Αντιδημαρχίας και του Τμήματος Τουρισμού, ως προς:
  - Την γραμματειακή-διοικητική υποστήριξη
  - Την στελέχωση των τουριστικών περιπτέρων Εληάς και Βεργίνας

Τουριστικές Υποδομές

- Μικρός αριθμός ξενοδοχειακών κλινών,
- Απουσία ξενοδοχείου πέντε αστέρων,
- Απουσία εκθεσιακού χώρου,
- Απουσία επιχειρήσεων και εγκαταστάσεων τουριστικών δραστηριοτήτων στη φύση,
- Έλλειψη από incoming tour operators,
- Απουσία επιχειρήσεων διοργάνωσης εκδηλώσεων και συνεδρίων,
- Έλλειψη χώρων στάθμευσης τουριστικών λεωφορείων,
- Έλλειψη χώρου-περιπτέρου ενημέρωσης,
- Στέγαση αντιδημαρχίας τουρισμού,
- Έλλειψη υποδομών φιλοξενίας στους επισκέψιμους χώρους (τουαλέτες κτλ).

Ευκαιρίες (Opportunities)

- Η γενικότερη ανασφάλεια που επικρατεί παγκοσμίως και η αναζήτηση ασφαλών προορισμών,
- Η συμμετοχή του Δήμου, ως μέλος, στο Γραφείο Συνεδρίων και Επισκεπτών Θεσσαλονίκης,
- Η μέχρι τώρα επαφές με τουριστικά γραφεία του εξωτερικού,
- Η γειτνίαση με τη Θεσσαλονίκη και τη Χαλκιδική με τον πολύ μεγάλο αριθμό επισκεπτών,
- Η γειτνίαση με τη Θεσσαλονίκη με τον μεγάλο αριθμό εκπαιδευτικών ιδρυμάτων,
- Η σύναψη Συμφώνου Συνεργασίας με το Αλεξάνδρειο Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, Τομέας Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων & Φιλοξενίας,
- Η εισαγωγή, για πρώτη φορά, ειδικότητας σχετικής με τον τουρισμό και τα ξενοδοχεία, στο Δημόσιο ΙΕΚ Βέροιας,
- Η δημιουργία ενός οργανισμού διοίκησης προορισμού (DMO-Destination Management Organization) με μέλη όλους τους άμεσα και έμμεσα εμπλεκόμενους με τον τουρισμό φορείς και επιχειρήσεις,
- Η αξιοποίηση του μεγάλου αριθμού επισκεπτών της πόλης για λόγους όχι τουριστικούς, ως πρεσβευτές της πόλης,
- Η ολοκλήρωση των δύο μεγάλων έργων, ήτοι του Πολυκεντρικού Μουσείου της Βεργίνιας και της Παλαιάς Μητρόπολης,
- Ο μεγάλος αριθμός αναξιποίητων κτιρίων και εγκαταστάσεων,
- Ο ποταμός Τριπόταμος και ιδιαίτερα το τμήμα που βρίσκεται εντός του αστικού ιστού.

Απειλές (Threats)

- Η συνεχιζόμενη οικονομική κρίση
  - Έλλειψη κονδυλίων-επενδύσεων
  - Μείωση διαθέσιμου εισοδήματος επισκεπτών
- Η μετανάστευση νέων ανθρώπων
- Ο ανταγωνισμός από γειτονικούς δήμους

- Η δαιδαλώδης γραφειοκρατία και η εμπλοκή πολλών φορέων ως εμπόδια και καθυστερήσεις στην ανάληψη και εκτέλεση πρωτοβουλιών τουριστικού σκοπού

Το όραμα για την ανάπτυξη του Τουρισμού

Κεντρικό όραμα είναι ο Δήμος Βέροιας να εξελιχθεί σε έναν ολοκληρωμένο, πρωτεύοντα, και πρότυπο τουριστικό προορισμό, αξιοποιώντας όλα τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα και τους τουριστικούς του πόρους. Η αξιοποίηση όλων των παραπάνω πλεονεκτημάτων και τουριστικών πόρων θα δώσει τη δυνατότητα ανάπτυξης πολλών μορφών τουρισμού, ανάγοντας το Δήμο σε τουριστικό προορισμό για 12 μήνες τον χρόνο.

Μέσω των παρακάτω προτεινόμενων έργων, πιστεύουμε πως ο Δήμος της Βέροιας θα καταστεί κυρίαρχος και Δήμος πρότυπο, τόσο σε ελληνικό όσο και βαλκανικό επίπεδο. Τα έργα που προτείνουμε είναι:

1. **Σύνδεση Βεργίνας-Βέροιας.** Τη σύνδεση της Βεργίνας με την πόλη της Βέροιας μέσω μιας διαδρομής μόνο για πεζούς και ποδηλάτες, που θα διασχίζει τον κάμπο και τις αγροτικές καλλιέργειες, πάνω από το φράγμα του Αλιάκμονα και θα καταλήγει στην πλατεία Εληάς. Με τον απαραίτητο εξοπλισμό, φωτισμό και σήμανση, η διαδρομή αυτή θα προσδώσει ένα τεράστιο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα τόσο στην τουριστική ανάπτυξη όσο και στην ποιότητα ζωής της τοπικής κοινωνίας. Η σύνδεση αυτή θα έδινε πολλαπλές ευκαιρίες και κυρίως για:
  - Περιβαλλοντική εκπαίδευση,
  - Τουριστικές και αγροτουριστικές διαδρομές,
  - Άθληση και ψυχαγωγία
2. **Διερεύνηση χωροθέτησης περιβαλλοντικού, ψυχαγωγικού και ναυταθλητικού πάρκου στον ποταμό Αλιάκμονα.** Η δημιουργία ενός τέτοιου πάρκου στη συγκεκριμένη περιοχή θα έδινε τεράστια ώθηση στην επισκεψιμότητα του Δήμου αλλά και στην ποιότητα ζωής των κατοίκων της Βέροιας. Με την κατάλληλη πρόβλεψη και τις απαραίτητες υποδομές για την υποδοχή μεγάλου αριθμού επισκεπτών (πρόσβασης, στάθμευσης τουριστικών λεωφορείων, κτλ) η δυνατότητα παροχής υπηρεσιών ψυχαγωγίας, παραποτάμιων αθλημάτων αλλά και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, σε συνδυασμό με την παραπάνω σύνδεση Βεργίνας-Βέροιας θα καθιστούσε τη Βέροια ανάμεσα στους πρωτοπόρους τουριστικούς προορισμούς.
3. **Δημιουργία περιφερειακών χώρων στάθμευσης (ίσως και η σύνδεση τους με mini-busses, σύμφωνα με την απόσταση των χώρων αυτών).** Η δυνατότητα στάθμευσης τουριστικών λεωφορείων αλλά και Ι.Χ. αυτοκινήτων περιφερειακά του κέντρου της Βέροιας, θα δώσει μια ευρωπαϊκή διάσταση στην κυκλοφοριακή διάσταση της πόλης. Αποσυμφορίζοντας το κέντρο της πόλης, αφενός θα αναβαθμιστεί η ποιότητα ζωής των κατοίκων αλλά και των επισκεπτών της και αφετέρου θα λυθεί μια και καλή το πρόβλημα στάθμευσης των τουριστικών λεωφορείων. Είναι γνωστό άλλωστε, πως στις προηγμένες τουριστικά και όχι μόνο πόλεις, απαγορεύεται η πρόσβαση με λεωφορείο, πολλές φορές μάλιστα και με Ι.Χ. αυτοκίνητο στο ιστορικό κέντρο αυτών αλλά και πλησίον ιστορικών και

αρχαιολογικών χώρων. Επιπλέον, θα δώσει τη δυνατότητα στους επισκέπτες να περπατήσουν, να περιηγηθούν και να δουν την πόλη της Βέροιας και όχι μόνο να είναι περαστικοί και επισκέπτες, πολλές φορές, ενός μόνο μνημείου. Βέβαια, αυτοί οι χώροι στάθμευσης θα πρέπει να είναι έτσι σχεδιασμένοι ώστε και τις ανάγκες στάθμευσης να ικανοποιούν αλλά και η αισθητική τους να μην αλλοιώνει το γύρω περιβάλλον. Προτεινόμενοι χώροι στάθμευσης:

- i. Εβραϊκά μνήματα - Αθλητικές εγκαταστάσεις - περιοχή Προμηθέα
- ii. Στον παραπάνω χώρο των εγκαταστάσεων του Ποταμού Αλιάκμονα, όπου τα mini busses θα έκαναν σε τακτικά και προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα το δρομολόγιο Βεργίνα-Φράγμα-Βέροια και επιστροφή.

4. **Δημιουργία θεματικού πάρκου Τριποτάμου-Μπαρμπούτας-πλατείας Ωρολογίου-Βήματος Αποστόλου Παύλου-Μεντρεσσέ Τζαμί και παλιού Δημοτικού Σχολείου-πάρκο περιοχής 'παπάκια'.** Η ιδέα ενοποίησης τμημάτων του ποταμού που διασχίζει την πόλη της Βέροιας (των γεφυρών του και των παλιών νερόμυλων-εργοστασίων του ποταμού) με την περιοχή Μπαρμπούτας-πλατείας Ωρολογίου-Βήματος Αποστόλου Παύλου-Μεντρεσσέ Τζαμί και παλιού Δημοτικού Σχολείου-πάρκο περιοχής 'παπάκια' κάτω από μια ενιαία αρχιτεκτονική ταυτότητα θα άλλαζε παντελώς το ύφος και τον χαρακτήρα της πόλης της Βέροιας. Η ενιαία αυτή αρχιτεκτονική ταυτότητα θα είναι σύμφωνη με την τοπική αρχιτεκτονική, την ιστορία της διαδρομής (ποτάμι-'παπάκια') συνδέοντας όλα τα τμήματα που διασχίζει. Η δημιουργία περιβαλλοντικής-αρχιτεκτονικής-θρησκευτικής-πολιτιστικής-ιστορικής διαδρομής δοσμένη μέσα από ένα ολοκληρωμένο αρχιτεκτονικό-διαδραστικό σχέδιο.

5. **Αξιοποίηση του Αρχαίου Ρωμαϊκού Δρόμου-Via Egnatia.** Σήμερα τα τρία σημεία του αρχαίου ρωμαϊκού δρόμου (Εγνατίας οδού) που βρίσκονται επί της οδού Μητροπόλεως παρουσιάζονται αποσπασματικά. Η ανάδειξη τους με μια χαμηλού κόστους παρέμβαση θα άλλαζε όλη την εικόνα του μνημείου. Φυσικά, η ένταξη του σε ένα ολοκληρωμένο σχεδιασμό παρέμβασης στο κέντρο της πόλης θα προσέδιδε ένα επιπλέον ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην πόλη.

6. **Κτίριο Παλαιών Δικαστηρίων - Κτίριο Τουρισμού.** Το συγκεκριμένο κτίριο αποτελεί πρώτης τάξεως ευκαιρία για τη δημιουργία χώρου πολλαπλών χρήσεων τουριστικής φύσης. Ενταγμένο στην παραπάνω διαδρομή, το κτίριο αυτό θα μπορούσε να διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο, ως:

- Η έδρα της Αντιδημαρχίας Τουρισμού,
- Γραφεία και εγκαταστάσεις,
- Έδρα του Οργανισμού Διοίκησης Προορισμού (DMO) εφόσον δημιουργηθεί,
- Γραφείο παροχής τουριστικών πληροφοριών,
- Χώρος προβολών και εκθεσιακός χώρος-μέρος της παραπάνω διαδρομής-(εφόσον πραγματοποιηθεί),
- Δημιουργία θερμοκοιτίδας (incubator) νεοφυών επιχειρήσεων στον τομέα του τουρισμού με έμφαση στον e-tourism αλλά και στις ειδικές μορφές τουρισμού. Έχοντας ήδη υπογράψει:

- το Σύμφωνο Συνεργασίας με το Αλεξάνδρειο Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, Τομέας Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων & Φιλοξενίας,
- τη δημιουργία τμήματος τουριστικών και ξενοδοχειακών σπουδών στο Δημόσιο ΙΕΚ Βέροιας
- τη γειτνίαση με πολλά εκπαιδευτικά ιδρύματα της Θεσσαλονίκης, κτλ.,

η δημιουργία μιας τέτοιας θερμοκοιτίδας θα προσέθετε τεράστιο συγκριτικό πλεονέκτημα στη δημιουργία νέων αλλά και στην ενίσχυση των ήδη υπαρχόντων τουριστικών επιχειρήσεων. Μέσω της έρευνας, τόσο πρωτογενούς όσο και δευτερογενούς, θα παρήγαγε γνώση χρήσιμη για τις τουριστικές επιχειρήσεις αλλά και την τοπική αυτοδιοίκηση. Ακόμη, ένα τέτοιο έργο θα ήταν μιας πρώτης τάξεως ευκαιρία για την ανάπτυξη της τουριστικής συνείδησης της τοπικής κοινωνίας. Επιπλέον, με τους κατάλληλους τρόπους και μέσα, θα προσπόριζε έσοδα στον Δήμο μέσω των παραπάνω δράσεων αλλά και θα ενίσχυε τα μέγιστα την Αντιδημαρχία Τουρισμού τόσο σε ερευνητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο.

7. **Την απαλλοτρίωση και επανάχρηση εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών κτιρίων για τη δημιουργία εκθεσιακού χώρου.** Στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου της Βέροιας βρίσκονται εγκαταλελειμμένα κτίρια ικανής χωρητικότητας να φιλοξενήσουν εμπορικές εκθέσεις αλλά και καλλιτεχνικές. Με αυτόν τον τρόπο θα ξεπεραστεί ένα μειονέκτημα ανάπτυξης του συνεδριακού και επαγγελματικού τουρισμού που είναι οι παράλληλες εκδηλώσεις-εκθέσεις προϊόντων των χορηγών τέτοιων εκδηλώσεων. Ακόμη, τα βιομηχανικά κτίρια αποτελούν παγκοσμίως πρώτη επιλογή για τη φιλοξενία εικαστικών και καλλιτεχνικών εκθέσεων και δραστηριοτήτων.

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΞΟΝΑ 3

ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

48. Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης, ανεργία και κλείσιμο μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
49. Αναγκαιότητα εισόδου μεγαλύτερου μέρους του πληθυσμού στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό.
50. Η ενίσχυση και στήριξη συγκεκριμένων τμημάτων πληθυσμού για να μπει στην αγορά εργασίας (γυναικών, νέων, χαμηλής εκπαίδευσης).
51. Η ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα (γεωργία – κτηνοτροφία) ως εργαλείο στήριξης μεγάλου μέρους του πληθυσμού του Δήμου και ενίσχυση ενός μεγάλου, χωρικά, τμήματός του μέσω προώθησης της καινοτομίας στη γεωργία και επιμόρφωση των παραγωγών.
52. Αναγκαιότητα ενίσχυσης της τοπικότητας, των τοπικών προϊόντων αλλά και των τοπικών κοινοτήτων μέσω νέων εργαλείων επιχειρηματικότητας (ΚΟΙΝΣΕΠ, start ups, δημιουργική επιχειρηματικότητα νέων, δημιουργική επιχειρηματικότητα βασισμένη στο τοπικό πολιτιστικό απόθεμα / Creative and Cultural Industry).

53. Ανάγκη για στοχευμένη και αναλυτικότερη καταγραφή των τοπικών επιχειρήσεων και της τοπικής επιχειρηματικότητας με στόχο τη στήριξη της δικτύωσής τους και της εξωστρέφειάς του. Εντοπισμός δυναμικών μικρο-επιχειρήσεων όπου μπορούν να αναπτυχθούν clusters (κλαδικά, διακλαδικά ή και διατομεακά) στη λογική της έξυπνης εξειδίκευσης.
54. Πλήρης αξιοποίηση των πολλαπλών τουριστικών πλεονεκτημάτων του Δήμου για την ανάπτυξη των τοπικών επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου και την αναβάθμιση των υπηρεσιών τους .
55. Προβολή και ανάδειξη του Δήμου σε επώνυμο τουριστικό προορισμό (brand destination) με διερεύνηση των δυνατοτήτων συγκρότησης «τουριστικής ετικέτας» (brand label).
56. Αξιοποίηση του ισχυρού τουριστικού / πολιτιστικού ονόματος της Βεργίνας και υλοποίηση στοχευμένων ενεργειών προκειμένου να παραταθεί η διάρκεια των τουριστικών επισκέψεων αλλά και να διαχυθεί και σε άλλες περιοχές του Δήμου (πόλη Βέροιας, Φράγμα Αλιάκμονα κλπ) με στόχο την αύξηση των διανυκτερεύσεων στον Δήμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

6.1 ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

Ο Δήμος Βέροιας, με την εφαρμογή του Νόμου 3852/ΦΕΚ 87/Α'/07-06-2010 («Νέα αρχιτεκτονικής της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης»), αποτελείται πλέον από την συνένωση πέντε Δήμων που είχαν δημιουργηθεί με το πρόγραμμα «Καποδίστριας»:

- του Καποδιστριακού Δήμου Βέροιας
- του πρώην Δήμου Αποστόλου Παύλου
- του πρώην Δήμου Βεργίνας
- του πρώην Δήμου Δοβρά και
- του πρώην Δήμου Μακεδονίδος

Μια σειρά μεταβολών που δημοσιοποιούνται στα αντίστοιχα ΦΕΚ, αρχής γενομένης από την ίδρυση των πρώτων απ' αυτούς με ΦΕΚ του 1918, αλληπάλληλες προσαρτήσεις και αποσπάσεις οικισμών και κοινοτήτων, συνενώσεις, καταργήσεις, συστάσεις, αλλαγές εδρών πρώην Δήμων οδηγούν στην τελική σημερινή μορφή του Δήμου Βέροιας που αποτελείται από πέντε Δημοτικές Ενότητες αυτές που αποτελούσαν τους αντίστοιχους πρώην Δήμους:

- Δημοτική Ενότητα Βέροιας
- Δημοτική Ενότητα Αποστόλου Παύλου
- Δημοτική Ενότητα Βεργίνας
- Δημοτική Ενότητα Δοβρά
- Δημοτική Ενότητα Μακεδονίδος
-

Στη συνέχεια θα γίνει μια περιληπτική ιστορική αναφορά στις πιο σημαντικά σημεία ίδρυσης των Δήμων και στα πιο πρόσφατα που οδήγησαν τελικά στη σύσταση του Δήμου Βέροιας με τη σημερινή του μορφή του Νόμου Καλλικράτη.

Αρχικά ορίζεται η σύσταση του **Δήμου Βεροίας** Νομού Θεσσαλονίκης βάσει του ΦΕΚ 98Α - 05/05/1918 με έδρα τον οικισμό Βέροια, ενώ το επόμενο σημαντικό γεγονός είναι η απόσπασή του από το νομό Θεσσαλονίκης και η υπαγωγή του στον Νομό Ημαθίας βάσει του ΦΕΚ 35Α - 06/02/1946.

Ο πρώην Δήμος **Αποστόλου Παύλου** προέρχεται από την Κοινότητα Μικρογουζιού του Νομού Θεσσαλονίκης με έδρα τον οικισμό Μικρογουζί της οποίας η σύστασή ορίζεται με το ΦΕΚ 152Α - 09/07/1918. Στη συνέχεια ο οικισμός Μικρογουζί της κοινότητας μετονομάζεται σε Μακροχώρι και η κοινότητα μετονομάζεται σε κοινότητα Μακροχωρίου, βάσει του ΦΕΚ 271Α - 03/09/1940. Το 1946 η κοινότητα αποσπάται από τον νομό Θεσσαλονίκης και υπάγεται στο νομό Ημαθίας (ΦΕΚ 35Α - 06/02/1946).

Ο πρώην Δήμος **Βεργίνας**, προέρχεται από την Κοινότητα Βεργίνας του Νομού Θεσσαλονίκης που συστάθηκε το 1934 με την απόσπαση του οικισμού Βεργίνα από την κοινότητα Παλατιτισίων και τον ορισμό του ως έδρα της κοινότητας (ΦΕΚ 128Α - 13/04/1934). Στη

συνέχεια, το 1946 η κοινότητα αποσπάται από τον νομό Θεσσαλονίκης και υπάγεται στο νομό Ημαθίας ως Κοινότητα Βεργίνας Νομού Ημαθίας, (ΦΕΚ 35Α - 06/02/1946).

Ο πρώην **Δήμος Δοβρά** προέρχεται από μετονομασία της Κοινότητας Γιαντσίστης του Ν. Θεσσαλονίκης που συστάθηκε το 1918 με έδρα τον οικισμό Γιάντσια βάσει του ΦΕΚ 152Α - 09/07/1918. Το 1926 Ο οικισμός Γιάντσια της κοινότητας μετονομάζεται σε Γιάνισσα και η κοινότητα μετονομάζεται σε κοινότητα Γιαννίσσης Νομού Θεσσαλονίκης (ΦΕΚ 401Α - 12/11/1926)

Το 1940 η κοινότητα Γιαννίσσης μετονομάζεται σε κοινότητα Αγίου Γεωργίου Βεροίας Νομού Θεσσαλονίκης και ο οικισμός Γιάνισσα της κοινότητας μετονομάζεται σε Άγιος Γεώργιος Βεροίας (ΦΕΚ 271Α - 03/09/1940), ενώ το 1946 η κοινότητα αποσπάται από το νομό Θεσσαλονίκης και υπάγεται στο νομό Ημαθίας ως Κ. Αγίου Γεωργίου Βεροίας Νομού Ημαθίας (ΦΕΚ 35Α - 06/02/1946).

Ο πρώην Δήμος **Μακεδονίδος** συστάθηκε και αυτός το 1918 ως Κοινότητα Μπόστιανης Ν. Θεσσαλονίκης με έδρα τον οικισμό Μπόστιανη βάσει του ΦΕΚ 152Α - 09/07/1918. Με το ΦΕΚ 401Α - 12/11/1926 ο οικισμός Μπόστιανη της κοινότητας μετονομάζεται σε Ριζώματα και η κοινότητα μετονομάζεται σε κοινότητα Ριζωμάτων Νομού Θεσσαλονίκης. Το 1946 η κοινότητα αποσπάται από το νομό Θεσσαλονίκης και υπάγεται στον νομό Ημαθίας βάσει του ΦΕΚ 35Α - 06/02/1946 ως κοινότητα Ριζωμάτων του Νομού Ημαθίας.

Στη συνέχεια, το 1997 με το Νόμο 2539/97 για τη Συγκρότηση Της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Σχέδιο Καποδίστριας) που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 244 /Α΄/04.12.1997 ορίζεται η σύσταση του Δήμου Μακεδονίδος Νομού Ημαθίας με την απόσπαση του οικισμού Ριζώματα από την κοινότητα Ριζωμάτων και τον ορισμό του ως έδρα του δήμου. Η κοινότητα καταργείται. Οι οικισμοί Πολυδένδρι, Ελαφίνα, Σφηκιά, Πόρος, Χαράδρα, Μονή Προδρόμου και Δάσκιον προσαρτώνται στο Δ. Μακεδονίδος και οι αντίστοιχες κοινότητες καταργούνται.

Με το ίδιο Νόμο 2539/97 (Καποδίστριας) επίσης ορίζονται:

- η σύσταση του Δ. Αποστόλου Παύλου Ν. Ημαθίας, ο οικισμός Μακροχώρι αποσπάται από την κοινότητα Μακροχωρίου Ν. Ημαθίας και ορίζεται έδρα του δήμου Αποστόλου Παύλου ενώ η κοινότητα Μακροχωρίου καταργείται.

- η σύσταση του δήμου Δοβρά Ν. Ημαθίας με την απόσπαση του οικισμού Άγιος Γεώργιος Βεροίας από την κοινότητα Αγίου Γεωργίου Βεροίας και τον ορισμό του ως έδρα του δήμου. Η κοινότητα Αγίου Γεωργίου Βεροίας κοινότητα καταργείται και συγχρόνως οι οικισμοί Φυτεία, Κουτσοχώριον, Τρίλοφον, Αγία Μαρίνα, Καλή Παναγιά, Άγιος Νικόλαος και Πατρίς αποσπώνται από τις αντίστοιχες κοινότητες στις οποίες ανήκουν και προσαρτώνται στο Δ. Δοβρά.

- η σύσταση του δήμου Βεργίνας Ν. Ημαθίας με την απόσπαση του οικισμού Βεργίνα από την κοινότητα Βεργίνας και τον ορισμό του ως έδρα του δήμου. Άλλοι τρεις οικισμοί προσαρτώνται στο Δήμο Βεργίνας και η κοινότητα Βεργίνας καταργείται.

- προσάρτηση σειράς οικισμών που αποτελούν χωριστές κοινότητες ή ανήκουν σε κοινότητες προσαρτώνται στον **Δήμο Βέροιας** με παράλληλη κατάργηση των αντίστοιχων κοινοτήτων.

Το 2010 με εφαρμογή του Ν 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης», που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 87 -

07.06.2010, σειρά οικισμών αποσπώνται από τους πρώην Δήμους Αποστόλου Παύλου, Βεργίνας, Δοβρά και Μακεδονίδας και προσαρτώνται στον Δήμο Βέροιας. Οι δήμοι Αποστόλου Παύλου, Βεργίνας, Δοβρά και Μακεδονίδας καταργούνται.

6.2 ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

Ο ισχύων **Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας** του Δήμου Βέροιας δημοσιεύτηκε στο **ΦΕΚ 1606/Β'/13-07-2011** (Απόφαση Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης).

Η οργανωτική Δομή του δήμου Βέροιας έχει την εξής Δομή: Οι Υπηρεσίες του Δήμου χωρίζονται στις ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ και τις ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ.

Οι ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ χωρίζονται σε ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ και τις ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

- I. Κατευθείαν στον Δήμαρχο υπάγονται τρεις (3) υπηρεσίες:
  1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΟΡΓΑΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ
  2. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
  3. ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

Από τις παραπάνω, στις ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΟΡΓΑΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ υπάγονται τα παρακάτω Γραφεία:

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δήμου
- Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου
- Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων
- Γραφείο Διαφάνειας
- Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας & Εξυπηρέτησης Δημότη (Αυτοτελής)
- Γραφείο Ειδικών Συνεργατών, Συμβούλων ή Επιστημονικών Συνεργατών
- Γραφείο Νομικών Συμβούλων

και τα παρακάτω αυτοτελή Γραφεία:

- Γραφείο Τεχνικού Ασφαλείας (Αυτοτελής)
- Γραφείο Ιατρού Εργασίας (Αυτοτελής)

II. Στις ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ανήκουν οι παρακάτω εννέα (9) Διευθύνσεις:

1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
3. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
4. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ - ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ - ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
5. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ - ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
6. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ – ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
7. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
8. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ - ΠΑΙΔΕΙΑΣ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
9. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

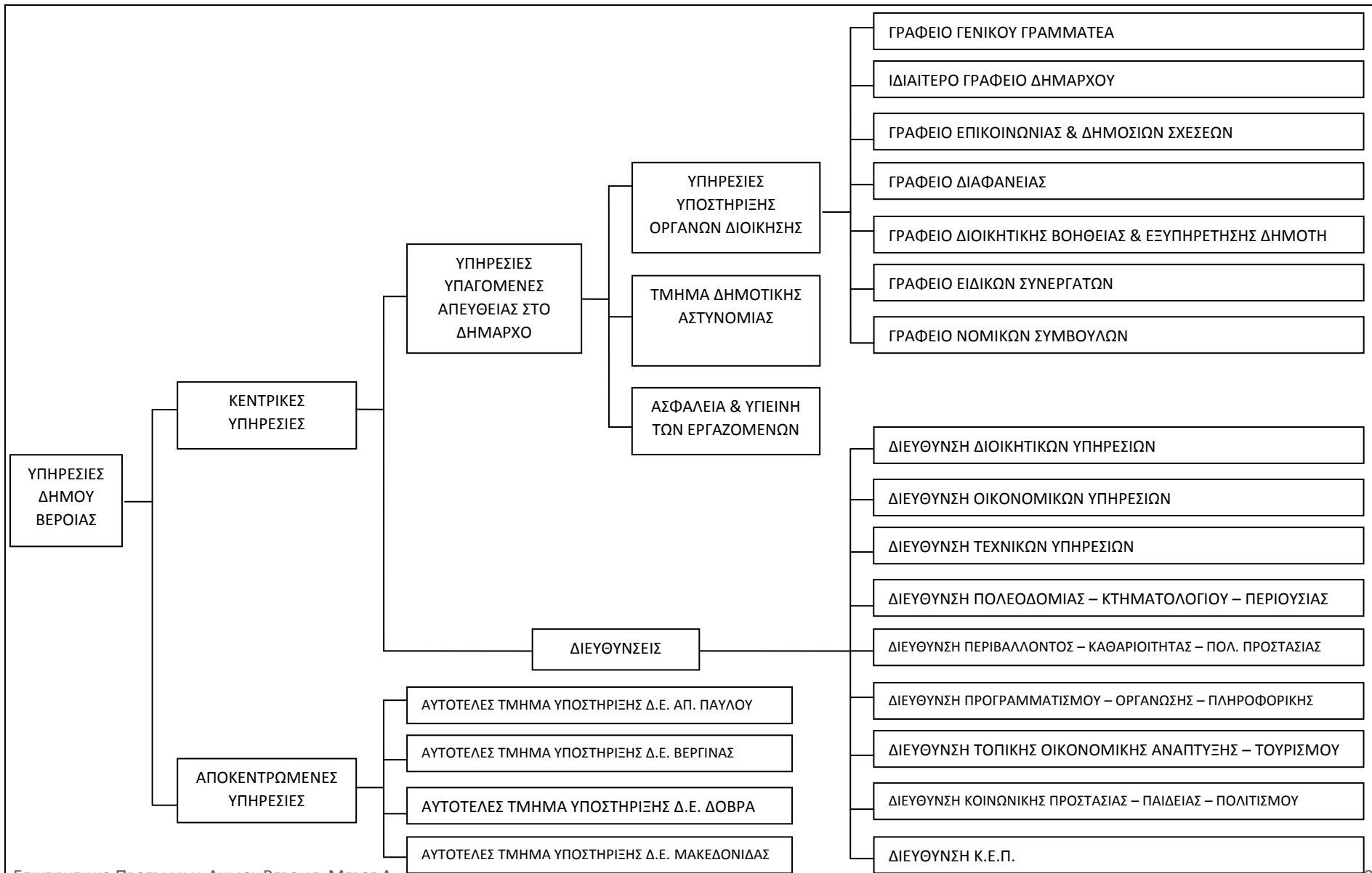
Οι ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ είναι οι ακόλουθες τέσσερις (4) Υπηρεσίες Υποστήριξης Δημοτικών Ενοτήτων:

- (ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ) ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ Δ.Ε. ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ
- (ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ) ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ Δ.Ε. ΒΕΡΓΙΝΑΣ

- (ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ) ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ Δ.Ε. ΔΟΒΡΑ
- (ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ) ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΟΣ

Τα παραπάνω απεικονίζονται και στο Διάγραμμα που ακολουθεί.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6.1: Οργανόγραμμα Δήμου Βέροιας

6.3 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Σύμφωνα με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Βέροιας (ΦΕΚ 1606/Β/13-7-2011), ο δήμος απασχολεί 210 άτομα ως **μόνιμο προσωπικό** (67 ΠΕ, 28 ΤΕ, 66 ΔΕ και 49 ΥΕ), ενώ οι προβλεπόμενες θέσεις από τον ΟΕΥ ανέρχονται σε 360 (94 ΠΕ, 43 ΤΕ, 148 ΔΕ και 75 ΥΕ). Προκύπτει ένα έλλειμα 150 θέσεων (27 ΠΕ, 15 ΤΕ, 82 ΔΕ και 26 ΥΕ). Το μορφωτικό επίπεδο των μόνιμων απασχολούμενων, είναι 32% ΠΕ, 13,3% ΤΕ, 31,4% ΔΕ και 23,3% ΥΕ.

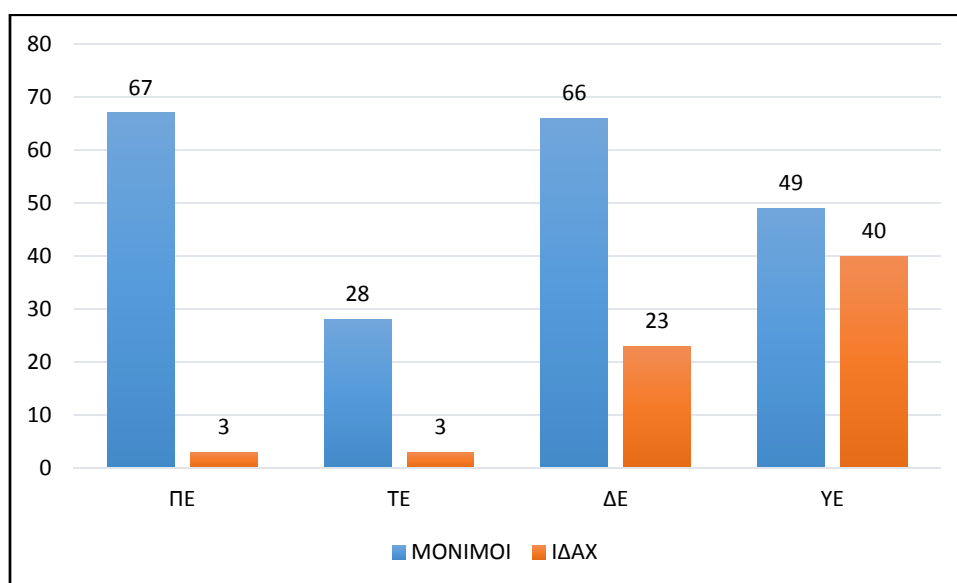
ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΜΟΝΙΜΟΙ)						
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΘΕΣΕΙΣ ΟΕΥ (ΣΥΝΟΛΟ)	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΩΝ			ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ	
		Άτομα	Κάλυψη	Επί του συνόλου	Άτομα	Κάλυψη
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΕ	94	67	71,3%	31,9%	27	28,7%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΤΕ	43	28	65,1%	13,3%	15	34,9%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΕ	148	66	44,6%	31,4%	82	55,4%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΥΕ	75	49	65,3%	23,3%	26	34,7%
ΣΥΝΟΛΟ	360	210	58,3%	100,0%	150	41,7%

Παράλληλα, ο δήμος απασχολεί 69 άτομα με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου (ΙΔΑΧ) (3 ΠΕ, 3 ΤΕ, 23 ΔΕ και 40 ΥΕ), όσες ακριβώς και οι προβλεπόμενες θέσεις από τον ΟΕΥ χωρίς να προκύπτει οποιοδήποτε έλλειμα θέσεων. Το μορφωτικό επίπεδο των απασχολούμενων με καθεστώς ΙΔΑΧ, είναι 4,3% ΠΕ, 4,3% ΤΕ, 33,3% ΔΕ και 58% ΥΕ.

ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΙΔΑΧ)				
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΘΕΣΕΙΣ ΟΕΥ (ΣΥΝΟΛΟ)	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΩΝ	Επί του συνόλου	ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΕ	3	3	4,3%	0
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΤΕ	3	3	4,3%	0
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΕ	23	23	33,3%	0
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΥΕ	40	40	58,0%	0
ΣΥΝΟΛΟ	69	69	100,0%	0

Από τα ανωτέρω, συμπεραίνουμε ότι οι θέσεις προσωπικού των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ, καλύπτονται σχεδόν στο σύνολό τους με μόνιμους υπαλλήλους (95,7% και 90,3%, αντίστοιχα), ενώ οι κατηγορίες ΔΕ και ΥΕ, σε μικρότερα ποσοστά (74,2% και 55,1%, αντίστοιχα).

Σχέση μόνιμου προσωπικού και ΙΔΑΧ					
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Σύνολο Μόνιμων και ΙΔΑΧ	ΜΟΝΙΜΟΙ		ΙΔΑΧ	
		Άτομα	%	Άτομα	%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΕ	70	67	95,7%	3	4,3%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΤΕ	31	28	90,3%	3	9,7%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΕ	89	66	74,2%	23	25,8%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΥΕ	89	49	55,1%	40	44,9%
ΣΥΝΟΛΟ	279	210	75,3%	69	24,7%

Τέλος, ο ΟΕΥ του Δήμου Βέροιας προβλέπει την απασχόληση έως 320 ατόμων ως προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού δικαίου (ΙΔΟΧ), για την αντιμετώπιση εποχιακών, παροδικών, πρόσκαιρων ή κατεπειγουσών αναγκών, καθώς και για την κάλυψη αναγκών των ανταποδοτικών υπηρεσιών.

ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ - ΘΕΣΕΙΣ ΟΕΥ 10-6-2016

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ		ΘΕΣΕΙΣ ΟΕΥ (ΣΥΝΟΛΟ)	ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΕΣ					ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ
<i>ΜΕΤΑΚΛΗΤΟΙ</i>								
1.ΜΙΑ (1) ΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ		1	0					1
<i>ΘΕΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ</i>								
ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ		5	5					0
<i>ΘΕΣΕΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ</i>								
ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΜΕ ΕΜΜΙΣΘΗ ΕΝΤΟΛΗ		4	1					3
ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΜΟΝΙΜΟΙ)								
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕ	ΘΕΣΕΙΣ ΟΕΥ (ΣΥΝΟΛΟ)	ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΕΣ			ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ			
		ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΤΩΝ	ΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΤΕΣ ΤΑΚΤΙΚΟΙ	ΠΡΟΣΩΠΟΠ ΑΓΕΙΣ	ΚΕΝΕΣ (ΑΠΟ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ)	ΔΙΑΤΗΡΟΥΜ ΕΝΕΣ-ΚΕΝΕΣ ΛΟΓΩ ΑΠΟΧΩΡΗΣΕ ΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ	
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	19	19	18	1			0	
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ	4	4	3	1			0	
ΠΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	3	3	3	0			0	
ΠΕ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	9	8	8	0		1	1	
ΠΕ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	10	9	8	1		1	1	
ΠΕ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	11	7	6	1		4	4	

ΠΕ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ- ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	5	4	4	0		1	1
ΠΕ ΑΓΡΟΝΟΜΩΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	7	5	5	0	2		2
ΠΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ)	3	2	2	0	1		1
ΠΕ ΔΑΣΟΛΟΓΩΝ	2	2	1	1			
ΠΕ ΓΕΩΛΟΓΩΝ	1	0	0	0		1	1
ΠΕ ΓΕΩΠΟΝΩΝ	6	1	1	0		5	5
ΠΕ ΜΗΧ/ΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	0	0	0	0			
ΠΕ ΜΗΧ/ΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ & ΠΕΡ/ΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	2	2	2	0			
ΠΕ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	5	0	0	0		5	5
ΠΕ ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ	2	0	0	0	1	1	2
ΠΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΛΟΓΩΝ)	1	1	1	0			
ΠΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ	2	0	0	0		2	2
ΠΕ ΙΑΤΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	1	0	0	0		1	1
ΠΕ ΚΤΗΝΙΑΤΡΩΝ	1	0	0	0	1		1
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΕ	94	67	62	5	5	22	27
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΕ							
ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	8	6	6	0	2	0	2
ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	0	0	0	0			

ΤΕ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	2	2	2	0			0
ΤΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ	3	0	0	0	1	2	3
ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	8	7	7	0		1	1
ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ή ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	3	3	3	0			0
ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	2	0	0	0	1	1	2
ΤΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ(Σχεδιασμού Λογισμικού & εφαρμογών)	2	1	1	0	1		1
ΤΕ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ	1	1	1	0			0
ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ	2	1	1	0		1	1
ΤΕ ΙΧΘΥΟΛΟΓΩΝ	1	0	0	0		1	1
ΤΕ ΕΠΟΠΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	2	2	2	0		0	0
ΤΕ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ	2	2	2	0			0
ΤΕ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	6	2	2	0	0	4	4
ΤΕ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ (ΧΩΡΙΣ ΠΤΥΧΙΟ)	1	1	0	1			0
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΤΕ	43	28	27	1	5	10	15
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΕ							
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ	38	21	21	0	7	10	17
ΔΕ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	3	3	3	0			0
ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Η/Υ	5	4	4	0		1	1
ΔΕ ΕΠΟΠΤΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	3	1	1	0		2	2

ΔΕ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ	4	1	1	0		3	3
ΔΕ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ	2	0	0	0		2	2
ΔΕ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	23	6	6	0	0	17	17
ΔΕ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΤΩΝ	2	0	0	0		2	2
ΔΕ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ	6	3	3	0		3	3
ΔΕ ΔΑΣΟΦΥΛΑΚΩΝ-ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	4	0	0	0		4	4
ΔΕ ΜΗΧΑΝΟΤΕΧΝΙΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	3	2	2	0		1	1
ΔΕ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΆΤΩΝ ΕΡΓΩΝ	11	6	5	1		5	5
ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	23	12	12	0	4	7	11
ΔΕ ΤΕΧΝΙΤΩΝ	6	3	3	0	2	1	3
ΔΕ ΔΕΝΔΡΟΚΗΠΟΥΡΩΝ	15	4	4	0		11	11
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΕ	148	66	65	1	13	69	82
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΕ							
ΥΕ ΚΛΗΤΗΡΩΝ	6	0	0	0		6	6
ΥΕ ΔΑΣΟΦΥΛΑΚΩΝ	2	2	2	0			
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ	65	45	37	8	12	8	20
Κατά υπηρεσία ως εξής:							
Καθαριότητας		35	29	6			
Κήπων		4	3	1			
Νεκροταφείων		1	1	0			
Έργων		3	3	0			

Καθαριστριών		2	1	1			
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ	1	1	1	0			0
ΥΕ ΦΥΛΑΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	1	1	1	0			0
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΥΕ	75	49	41	8	12	14	26
ΣΥΝΟΛΟ	360	210	195	15	35	115	150
ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΙΔΑΧ)							
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕ	ΘΕΣΕΙΣ ΟΕΥ(ΣΥΝΟΛΟ)	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΩΝ					ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	1	1					0
ΠΕ ΓΕΩΛΟΓΩΝ	1	1					0
ΠΕ ΔΑΣΟΛΟΓΩΝ	1	1					0
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΕ	3	3					0
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΕ							
ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	2	2					0
ΤΕ ΤΕ ΤΕΧ/ΓΩΝ ΠΟΛ. ΜΗΧ/ΚΩΝ	0	0					0
ΤΕ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	1	1					0
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΤΕ	3	3					0
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΕ							
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ	4	4					0
ΔΕ ΒΟΗΘΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ	1	1					0

ΔΕ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ	7	7					0
ΔΕ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ	1	1					0
ΔΕ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΕΡΓΩΝ	3	3					0
ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	3	3					0
ΔΕ ΤΕΧΝΙΤΩΝ	2	2					0
ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ(ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ)	1	1					0
ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ(ΨΥΚΤΙΚΩΝ)	1	1					0
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΕ	23	23					0
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΕ							
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ	3	3					0
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΘ/ΤΗΤΑΣ	10	10					0
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ	2	2					0
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ-ΚΗΠΩΝ	2	2					0
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ	22	22					0
ΥΕ ΚΛΗΤΗΡΩΝ	1	1					0
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΥΕ	40	40					0
ΣΥΝΟΛΟ	69	69					0
ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ(ΙΔΟΧ)							
320 ΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΟΧΙΑΚΩΝ, ΠΑΡΟΔΙΚΩΝ, ΠΡΟΣΚΑΙΡΩΝ Η ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΥΣΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΩΝ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ							

Πηγή: Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών, στοιχεία από Ιούνιο 2016

6.4 ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΥ

Τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου είναι τα παρακάτω:

- ΚΑΠΑ
- ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ «ΘΕΑΝΩΣ ΖΩΓΙΟΠΟΥΛΟΥ» (ΔΗΒΡΕΣΤΑ)
- ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
- ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
- ΚΕΠΑ
- ΔΗΠΕΘΕ
- ΔΕΥΑΒ

Από αυτά, τα 4 πρώτα λειτουργούν ως **Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ)** ενώ τα 3 τελευταία ως **Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ)**.

ΚΑΠΑ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

Το Κέντρο Κοινωνικής Προστασίας – Αλληλεγγύης – Αθλητισμού – Παιδείας και Προσχολικής Αγωγής Δήμου Βέροιας (ΚΑΠΑ Δ. Βέροιας, www.veriakara.gr) αποτελεί ένα Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) του Δήμου Βέροιας, εστιασμένο στην παροχή υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας/προστασίας και ανάπτυξης κοινωνικών δραστηριοτήτων στον δήμο, ώστε να καλλιεργηθεί μια αντίληψη κοινωνικής συνοχής και ένα αίσθημα ταυτότητας για τους κατοίκους. Δραστηριοποιείται στους εξής τομείς δράσης:

Α. Στην προώθηση του αθλητικού πνεύματος και του αθλητισμού, με την εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης μαζικού αθλητισμού και διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων, αποβλέποντας στην προσέλκυση επισκεπτών, μέσω των αθλητικών δράσεων, τη γνωριμία τους με την περιοχή και την προώθηση του αθλητισμού σε μια ευρύτερη κατηγορία κοινού

Β. Στην υποστήριξη (αγωγή και εκπαίδευση) και κοινωνική φροντίδα της βρεφικής και παιδικής ηλικίας, μέσω των βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών, των κέντρων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, με την εφαρμογή προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, με την διοργάνωση πολιτιστικών δράσεων γενικής εκπαίδευσης, παρέχοντας με αυτόν τον τρόπο, γνώση και υπηρεσίες για την ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών

Γ. Στην μέριμνα, υποστήριξη και φροντίδα ηλικιωμένων, αλλά και κάθε άλλης κατηγορίας ευπαθών κοινωνικών ομάδων, με την πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων, την παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας, φαρμακευτικής περίθαλψης, ψυχοκοινωνικής στήριξης ακόμα και στο σπίτι, κατά περίπτωση, εφόσον οι ωφελούμενοι δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν, στην προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης, με τη δημιουργία τοπικού δικτύου και την προβολή των ειδικών προβλημάτων, που αντιμετωπίζουν οι ομάδες στόχοι, ώστε το κοινωνικό σύνολο να ενεργοποιηθεί για την προστασία τους και να συμβάλλει, στο μέτρο του δυνατού, στην αντιμετώπισή τους, μέσω του εθελοντισμού και της κοινωνικής προσφοράς, στην προώθηση της εθελοντικής αιμοδοσίας μέσω δημιουργίας τράπεζας αίματος

Υπό την αιγίδα του ΚΑΠΑ λειτουργούν οι παρακάτω φορείς και προγράμματα:

- Δώδεκα (12) Παιδικοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί
  1. Α΄ Δημοτικός Παιδικός Σταθμός

2. Β΄ Δημοτικός Παιδικός Σταθμός
  3. Γ΄ Δημοτικός Παιδικός Σταθμός
  4. Δ΄ Δημοτικός Παιδικός Σταθμός
  5. Β΄ Δημοτικός Βρεφ/κός Σταθμός
  6. Γ΄ Δημοτικός Βρεφ/κός Παιδικός Σταθμός
  7. Δ΄ Δημοτικός Βρεφ/κός Παιδικός Σταθμός
  8. Παιδικός Σταθμός Μακροχωρίου
  9. Παιδικός Σταθμός Αγ. Γεωργίου
  10. Παιδικός Σταθμός Ριζωμάτων
  11. Παιδικός Σταθμός Πατρίδας
  12. Παιδικός Σταθμός Παλατισίων
- ΚΔΑΠ (Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών) στο Δάσκιο
  - Το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι», και στις 5 Δημοτικές Ενότητες
  - Δέκα (10) ΚΑΠΗ (Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων)
  - ΚΗΦΗ (Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων)
  - Το Κοινωνικό Ταμείο
  - Το Δημοτικό Ιατρείο – Φαρμακείο με Υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας σε άπορους και ανασφάλιστους πολίτες του «Καλλικρατικού» Δήμου Βέροιας, από εθελοντές επαγγελματίες υγείας.

Το Νομικό Πρόσωπο διοικείται από ενδεκαμελές (11) Διοικητικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου, με λήξη θητείας τους, την εγκατάσταση νέου Δημοτικού Συμβουλίου. Οι πόροι του ΚΑΠΑ προέρχονται από: α) την ετήσια τακτική επιχορήγηση του Δήμου Βέροιας, β) την συμμετοχή του σε επιδοτούμενα προγράμματα ΕΣΠΑ, γ) προγραμματικές συμβάσεις, δ) το αντίτιμο παροχής υπηρεσιών προς τρίτους, βάσει καταστατικού λειτουργίας του και ε) πάσης φύσεως συνδρομές, εισφορές, δωρεές, κληρονομίες, κληροδοτήματα, ενισχύσεις από πρόσωπα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα και από φυσικά πρόσωπα.

ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ «ΘΕΑΝΩΣ ΖΩΓΙΟΠΟΥΛΟΥ» (ΔΗΒΡΕΣΤΑ)

Ο Δημοτικός Βρεφονηπιακός Σταθμός «Θεανώς Ζωγιοπούλου», ιδρύθηκε με το Π.Δ. 353/83 (ΦΕΚ 123/τ.α΄/1983) και λειτουργεί από το έτος 1984 με τη νομική μορφή του δημοτικού ιδρύματος. Αρχικά στεγάστηκε σε διαμέρισμα επί της οδού Αριστοφάνους 10 στην πόλη μας, δωρεά της αείμνηστης συμπολίτισσάς μας Θεανώς Ζωγιοπούλου και από το έτος 2001 στο ανακαινισμένο από τον Δήμο Βέροιας κτίριο του Παιδικού Σταθμού του Νηπιακού Επιμελητηρίου Μελά, στο δημοτικό άλσος της πόλης. Ο Σταθμός, φιλοξενεί 50 και πλέον παιδιά ηλικίας από οκτώ μηνών έως δύομισι ετών, εξυπηρετώντας ισάριθμους εργαζόμενους γονείς. Ο Σταθμός επιμελείται της φύλαξης των παιδιών, ικανοποιώντας τις ανάγκες τους σε διατροφή, καθαριότητα, ανάπαυση, ενώ εφαρμόζει κατάλληλα για την βρεφική ηλικία προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης και ψυχαγωγίας. Κύρια πηγή χρηματοδότησης του Σταθμού είναι ο Δήμος Βέροιας.¹

ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Στον Δήμο Βέροιας λειτουργούν δύο ΝΠΔΔ :

¹ Πηγή: <http://www.veria.gr/new/index.php/dioikitiki-organosi/npdd/npdd-divresta>

- Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

με την πρώτη να είναι αρμόδια για τα θέματα της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Νηπιαγωγεία και Δημοτικά Σχολεία), όπως αυτά αναφέρονται παρακάτω και την δεύτερη για θέματα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσια και Λύκεια).

Διοικούνται από 13μελή Διοικητικά Συμβούλια. Έργο κάθε σχολικής επιτροπής είναι:

- Η διαχείριση των πιστώσεων που της διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των αντίστοιχων σχολείων (θέρμανσης, φωτισμού, ύδρευσης, τηλεφώνου, αποχέτευσης, αγοράς αναλώσιμων υλικών κ.λπ.),
- Η αμοιβή καθαριστριών,
- Η εκτέλεση έργων για την επισκευή και συντήρηση των αντίστοιχων σχολείων και του κάθε είδους εξοπλισμού τους,
- Η εισήγηση προς τις αντίστοιχες διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τον εφοδιασμό από τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων των αντίστοιχων σχολείων με έπιπλα και εξοπλιστικά είδη και από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με βιβλία για τις αντίστοιχες σχολικές βιβλιοθήκες,
- Η διαχείριση των εσόδων από την ενδεχόμενη εκμετάλλευση των σχολικών κυλικείων, καθώς και
- Η λήψη κάθε άλλου μέτρου που κρίνεται αναγκαίο για τη στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων.

Η εκτέλεση έργων επισκευής και συντήρησης σχολικών κτιρίων από τις σχολικές επιτροπές διέπονται από την 13172/24.3.1995 (ΦΕΚ 217 Β') απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, όπως κάθε φορά ισχύει.»

Η ευθύνη και η αρμοδιότητα για επισκευές μεγάλης κλίμακας στο φέροντα οργανισμό, στις στέγες και στις εγκαταστάσεις των σχολικών κτιρίων ανήκει στους αντίστοιχους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και, εφ' όσον αυτοί δηλώσουν ότι αδυνατούν, ασκείται από τις οικείες νομαρχίες, οι οποίες επιχορηγούνται με τις σχετικές πιστώσεις. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και για τα μισθωμένα διδακτήρια, με την προϋπόθεση ότι η επισκευή ή η συντήρηση θα έχει αποκλειστικό σκοπό τη βελτίωση της λειτουργίας των διαφόρων κτιριακών, υδραυλικών και ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων για την πρόληψη καταστάσεων επικίνδυνων για τη σωματική ακεραιότητα και την υγεία των μαθητών και των εργαζομένων, μετά από πρόταση του διευθυντή του αντίστοιχου σχολείου. Η έγκριση της διάθεσης της απαιτούμενης πίστωσης για το σκοπό αυτόν γίνεται με απόφαση του οικείου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας τεχνικής υπηρεσίας.²

ΚΕΠΑ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

Η Κοινωφελής Επιχείρηση Πολλαπλής Ανάπτυξης Δήμου Βέροιας (ΚΕΠΑ - πρώην ΔΕΤΟΠΟΚΑ, www.veriaculture.gr), είναι ο κύριος φορέας σχεδιασμού και υλοποίησης της πολιτιστικής πολιτικής του Δήμου.

Υπό την αιγίδα της ΚΕΠΑ λειτουργεί ο **Χώρος Τεχνών**, από τον Οκτώβρη του 1999, στον

² Πηγή: <http://www.veria.gr/new/index.php/dioikitiki-organosi/npdd/npdd-sxolikes-epitropes>

οποίο συχνά διοργανώνονται εκδηλώσεις, υψηλών προδιαγραφών εφάμιλλες με αυτές αντίστοιχων μεγάλων ευρωπαϊκών αστικών κέντρων

Η **Αντωνιάδειος Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών** αποτελεί το τον μεγαλύτερο πολιτιστικό επιμορφωτικό οργανισμό του Ν. Ημαθίας.

Το **θέατρο άλσους Μ. Μερκούρη** στο οποίο φιλοξενούνται θεατρικές παραγωγές, συναυλίες, όπερες, εκθέσεις και παραστάσεις χορού – χοροθεάτρων κ.ά.

Η **Δημοτική Βιβλιοθήκη «Θ. Ζωγιοπούλου»** που σε έναν χώρο 450 τ.μ. έχει σαν στόχο της τη διάδοση της ανάγνωσης, τη δημιουργία μελλοντικών φίλων του βιβλίου, την αισθητική και κοινωνική διαπαιδαγώγηση, την ψυχαγωγία και το κέντρισμα της φαντασίας καθώς και την ανάπτυξη του ερευνητικού και κριτικού πνεύματος.

Στην Κ.Ε.Π.Α υπάγονται επίσης το **Δημοτικό Ωδείο, Σχολή Χορού, Σχολή Εικαστικών, η Δημοτική Φιλαρμονική, τμήμα Λαογραφίας** καθώς επίσης και τμήματα βιτρό, κοσμήματος και κατασκευών, το λαογραφικό μουσείο «Σαράφογλου».

Τέλος, στην Κ.Ε.Π.Α. υπάγεται και το **Κέντρο Τοπικής Ιστορίας και Πολιτισμού (Κ.Τ.Ι.Π.)**, ένα κέντρο που έχει στόχο την προβολή και διάδοση της τοπικής ιστορίας και του πολιτισμού της Βέροιας μέσω των δραστηριοτήτων του, καθώς και την οργάνωση και διαχείριση του πλούσιου πολιτισμικού υλικού που διαθέτει στην κατοχή της η Κ.Ε.Π.Α. (www.veriahistory.gr)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΘΕΑΤΡΟ (ΔΗΠΕΘΕ) ΒΕΡΟΙΑΣ

Το **Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Βέροιας (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.)** λειτουργεί, όπως όλα τα ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. της χώρας, βάσει ετησίων, τετραμερών Προγραμματικών Συμβάσεων που συνάπτει με το ΥΠ.ΠΟ.Α., την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και τον Δήμο Βέροιας, καθώς και σε ίδια έσοδα από δραστηριότητές του. Το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Βέροιας ήταν από τα έξι πρώτα που ξεκίνησαν τον θεσμό, τον Σεπτέμβριο του 1983. Με τις δραστηριότητες του καλύπτει την ευρύτερη περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας ενώ τα καλοκαίρια περιοδεύει με τις παραγωγές του σε ολόκληρη τη χώρα αλλά και την Κύπρο. Τα τελευταία χρόνια συμμετείχε ενεργά σε αναπτυξιακά προγράμματα έχοντας ως σκοπό την ανάδειξη, μέσα στην πόλη της Βέροιας, καλλιτεχνών όλων των ειδικοτήτων, όπως συγγραφείς, ηθοποιοί, σκηνογράφοι, αλλά και την δημιουργία παιδικής θεατρικής σκηνής του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ που έχει αναδειχθεί σε κεντρική σκηνή με σκοπό να δημιουργήσει νέες γενιές παιδιών-θεατών. Έχει επίσης δημιουργήσει **ομάδα Θεατρικής Υποδομής** για νέους καλλιτέχνες που αγαπούν το θέατρο. Διοργανώνει σεμινάρια με θέματα το θεατρικό παιχνίδι, την αφηγηματική τέχνη, το θέατρο σκιών, κουκλοθέατρο καθώς επίσης βοηθά οργανωτικά και τεχνικά Συλλόγους, Φορείς και Σχολεία του Ν. Ημαθίας.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ – ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Βέροιας (www.deyav.gr), ιδρύθηκε το **1982** και συστάθηκε το 1984 με το Π.Δ.153/84 ΦΕΚ 48/Α/18-4-1984. Η Επιχείρηση ασχολείται με την κατασκευή και συντήρηση έργων ύδρευσης και αποχέτευσης, την επεξεργασία αστικών λυμάτων ως και με την σύνταξη μελετών έργων ύδρευσης και αποχέτευσης.

Τον Σεπτέμβριο του 1998 εγκαταστάθηκε στο ιδιόκτητο κτίριό της επί της οδού **Κεντρικής 203**. Πρόκειται για ένα νεόδμητο δώροφο κτίριο με ισόγειο και υπόγειο συνολικού

εμβαδού 550τ.μ περίπου, ενώ η αποθήκη της Επιχείρησης είναι εγκατεστημένη σε ισόγειο κτίριο συνολικού εμβαδού 250 τ.μ περίπου. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών λειτουργεί δεύτερο ταμείο που στεγάζεται στο ισόγειο του κτιρίου της Δημοτικής Αγοράς και τρίτο ταμείο στο παλιό Δημαρχείο Αποστόλου Παύλου στο Μακροχώρι.

6.5 Ο ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ – ΟΧΗΜΑΤΑ

Για το σύνολο των δραστηριοτήτων του ο Δήμος Βέροιας, κατέχει και διαχειρίζεται έναν αξιόλογο στόλο οχημάτων ποικίλων χρήσεων. Αποτελείται τόσο από επιβατηγά οχήματα, από φορτηγά οχήματα, δίκυκλα, όσο και από εξειδικευμένα μηχανήματα. Το είδος, η παλαιότητα (έτος κυκλοφορίας) και η ιπποδύναμη καταγράφονται στον παρακάτω Πίν.6.1

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.1: Οχήματα Δήμου Βέροιας

Α/Α	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ	ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	ΕΙΔΟΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡ.ΙΣΧΥΣ ΣΕ ΗΡ	ΕΤΟΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	ΚΗΥ 1713	ΣΤΑΓΙΕΡ ΕΛΛΑΣ 3022	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	58	21-02-1986	
2	ΚΗΥ 1721	VOLVO	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	40	07-02-1990	
3	ΚΗΥ 1767	MERCEDES	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	36	04-11-1993	
4	ΚΗΥ 1768	MERCEDES	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	68	04-11-1993	
5	ΚΗΥ 1772	MERCEDES	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	66	11-02-1994	
6	ΚΗΥ 1794	MERCEDES	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	57	07-01-1997	
7	ΚΗΥ 1795	MERCEDES	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	97	07-01-1997	
8	ΚΗΗ 3364	IVECO	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	35	17-12-2008	
9	ΚΗΗ 3365	NISSAN	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	40	17-12-2008	
10	ΚΗΗ 3379	PIAGIO	ΦΟΡΤΗΓΟ	9	19-08-2010	ΑΝΟΙΚΤΟ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ
11	ΚΗΗ 3381	ISUZU	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	31	21-10-2010	
12	ΚΗΗ 3385	RENAULT	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	37	07-07-2005	
13	ΚΗΗ 3386	RENAULT	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	37	16-09-2005	
14	ΚΗΗ 3392	MERCEDES	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	38	02-08-1999	
15	ΚΗΥ 7301	VOLVO	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	33	13-02-1998	
16	ΚΗΥ 7318	MERCEDES	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	38	25-05-1999	
17	ΚΗΥ 7351	VOLVO	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	33	18-04-2001	
18	ΚΗΥ 7392	MAN	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	41	28-07-2004	
19	ΚΗΥ 1727	MERCEDES	ΦΟΡΤΗΓΟ- ΒΥΤΙΟΦΟΡΟ ΥΔΑΤΟΣ	36	09-05-1990	
20	ΚΗΥ 1781	VOLVO	ΦΟΡΤΗΓΟ- ΒΥΤΙΟΦΟΡΟ ΥΔΑΤΟΣ	33	04-07-1995	ΚΑΔΟΠΛΥΝΤΗΡΙΟ
21	ΚΗΙ 4087	VOLVO	ΒΥΤΙΟΦΟΡΟ ΥΔΑΤΟΣ	97	01-09-2000	
22	ΜΕ 115362	MAN	ΚΑΔΟΠΛΥΝΤΗΡΙΟ	180	18-05-2010	
23	ΜΕ 87757	MITSUBISHI	ΙΣΟΠΕΔΩΤΗΣ	135	05-09-2006	ΓΚΡΕΪΤΕΡ-ΤΡΟΧΟΦΟΡΟ
24	ΜΕ 107544	O & K	ΙΣΟΠΕΔΩΤΗΣ	152	09-02-2003	ΓΚΡΕΪΤΕΡ-ΤΡΟΧΟΦΟΡΟ
25	ΜΕ 102782	CATERPILAR	ΙΣΟΠΕΔΩΤΗΣ	137	23-05-2008	ΓΚΡΕΪΤΕΡ-ΤΡΟΧΟΦΟΡΟ
26	ΟΙ 5718	VESPA	ΔΙΚΥΚΛΟ	1		
27	ΟΖΕ 4003	SUZUKI	ΔΙΚΥΚΛΟ	1		
28	ΟΖΕ 4004	SUZUKI	ΔΙΚΥΚΛΟ	1		
29	ΟΖΕ 6831	PIAGGIO	ΔΙΚΥΚΛΟ	1		
30	ΟΖΕ 6832	PIAGGIO	ΔΙΚΥΚΛΟ	1		
31	ΚΗΥ 1775	FIAT	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	10	24-05-1994	ΤΥΠΟΥ «ΚΑΡΑΒΑΝ»

32	KHH 3370	CEVROLET, BUICK PONTI	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	6	31-07-2009	
33	KHH 3371	CEVROLET, BUICK PONTI	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	6	31-07-2009	
34	KHY 7342	HYUNDAI	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	7	08-05-2000	
35	KHY 7344	HYUNDAI	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	7	08-05-2000	
36	KHY 7345	HYUNDAI	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	7	08-05-2000	
37	KHY 7346	HYUNDAI	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	7	08-05-2000	
38	KHY 7347	HYUNDAI	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	7	08-05-2000	
39	KHY 7394	FIAT	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	6	25-04-2000	
40	KHY 1777	TEOKAP ABEE - NISSAN	ΦΟΡΤΗΓΟ	11	24-06-1994	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ
41	KHH 3359	MAZDA	ΦΟΡΤΗΓΟ	17	08-10-2008	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ 4Χ4
42	KHH 3362	NISSAN	ΦΟΡΤΗΓΟ	17	14-11-2008	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ 4Χ4
43	KHH 3367	TOYOTA	ΦΟΡΤΗΓΟ	17	18-02-2009	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ 4Χ4
44	KHH 3373	FORD	ΦΟΡΤΗΓΟ	17	22-09-2009	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ 4Χ4
45	KHY 7339	NISSAN	ΦΟΡΤΗΓΟ	17	27-04-2000	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ
46	KHY 7353	MAZDA	ΦΟΡΤΗΓΟ	17	17-10-2001	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ 4Χ4
47	ME 45888	NISSAN - OME	ΚΑΛΑΘΟΦΟΡΟ ΟΧΗΜΑ	108	20-01-2000	ΤΡΟΧΟΦΟΡΟ
48	KHY 1780	MERCEDES	ΦΟΡΤΗΓΟ	24	16-05-1995	ΚΛΕΙΣΤΟ ΦΟΡΤΗΓΑΚΙ
49	KHH 3357	MERCEDES	ΦΟΡΤΗΓΟ	16	01-06-2005	ΚΛΕΙΣΤΟ ΦΟΡΤΗΓΑΚΙ
50	KHH 3361	OPEL	ΦΟΡΤΗΓΟ	12	15-11-1999	ΚΛΕΙΣΤΟ ΦΟΡΤΗΓΑΚΙ
51	KHH 3366	OPEL	ΦΟΡΤΗΓΟ	11	18-02-1993	ΚΛΕΙΣΤΟ ΦΟΡΤΗΓΑΚΙ ΤΥΠΟΥ «ΚΑΡΑΒΑΝ»
52	KHH 3602	FIAT	ΦΟΡΤΗΓΟ	8	29-04-2002	ΚΛΕΙΣΤΟ ΦΟΡΤΗΓΑΚΙ - ΚΥΝΟΚΟΜΙΚΟ
53	KHY 1742	MERCEDES	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	17	15-01-1988	
54	KHI 4077	HYUNDAI	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	16	16-01-2006	9ΘΕΣΙΟ
55	KHY 7337	MAN	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	41	08-03-2000	
56	ME 100544	VOLVO	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ-ΦΟΡΤΩΤΗΣ	94	19-02-2008	ΜΠΟΥΛΤΟΖΑ
57	ME 45875	FOREDIL MACCHINE	ΠΟΛΥΜΗΧΑΝΗΜΑ	113	02-06-1999	ΤΡΟΧΟΦΟΡΟ
58	ME 45897	FOREDIL MACCHINE	ΠΟΛΥΜΗΧΑΝΗΜΑ	113	20-07-2000	ΤΡΟΧΟΦΟΡΟ
59	ME 110352	MERCEDES- UNIMOG U400	ΠΟΛΥΜΗΧΑΝΗΜΑ	177	24-03-2009	ΤΡΟΧΟΦΟΡΟ
60	ME 110375	JCB	ΠΟΛΥΜΗΧΑΝΗΜΑ- ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ-ΦΟΡΤΩΤΗΣ	101	14-08-2009	ΣΚΑΠΤΙΚΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ
61	ME 107532	LIEBHERR	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ	160	25-11-2008	ΕΡΠΥΣΤΡΙΟΦΟΡΟ
62	ME 118816	DAIMLER AG-UNIMOG U20	ΠΟΛΥΜΗΧΑΝΗΜΑ- ΑΛΑΤΟΔΙΑΝΟΜΕΑΣ	150	14-12-2011	ΤΡΟΧΟΦΟΡΟ
63	ME 118817	DAIMLER BENZ-UNIMOG 424	ΠΟΛΥΜΗΧΑΝΗΜΑ- ΕΚΧΙΟΝΙΣΤΙΚΟ	95	05-01-2012	ΤΡΟΧΟΦΟΡΟ -ΣΕ ΑΧΡΗΣΙΑ

64	ΜΕ 118824	JCB	ΠΟΛΥΜΗΧΑΝΗΜΑ-ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ-ΦΟΡΤΩΤΗΣ	101	29-03-2012	ΤΡΟΧΟΦΟΡΟ
65	ΜΕ 45898	DULEVO	ΣΑΡΩΘΟΡΟ	110	15-09-2000	ΣΚΟΥΠΑ
66	ΜΕ 94402	DAIMLER CHRYSLER	ΣΑΡΩΘΟΡΟ	150	01-02-2007	ΣΚΟΥΠΑ
67	ΜΕ 118778	JOHNSTON	ΣΑΡΩΘΟΡΟ	75	13-08-2010	ΣΚΟΥΠΑ
68	ΜΕ 118779	APPLIED SWEEPERS LTD	ΣΑΡΩΘΟΡΟ	32	13-08-2010	ΣΚΟΥΠΑ
69	AM 63118	FORD-MATTETI	ΤΡΑΚΤΕΡ-ΚΟΜΠΡΕΣΣΕΡ	82	08-02-1985	
70	ΜΕ 32132	JCB	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ	75	10-12-1984	ΣΚΑΠΤΙΚΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ
71	ΜΕ 107533	CATERPILLAR	ΠΕΡΟΝΟΦΟΡΟ	73	25-11-2008	
72	ΜΕ 37617	CATERPILAR	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ	150	28-08-1988	ΤΣΑΠΑ ΕΡΠΥΣΤΡΙΟΦΟΡΟΣ
73	ΚΗΥ 1744	MERCEDES	ΦΟΡΤΗΓΟ	110	17-03-1988	ΓΕΡΑΝΟΣ
74	ΚΗΥ 1783	VOLVO	ΦΟΡΤΗΓΟ	33	18-01-1996	
75	ΚΗΗ 3356	MERCEDES	ΦΟΡΤΗΓΟ	110	23-03-1988	
76	ΚΗΗ 3375	MITSUBISHI	ΦΟΡΤΗΓΟ	17	01-04-1998	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ
77	ΚΗΗ 3377	VOLVO	ΦΟΡΤΗΓΟ	43	17-06-2010	
78	ΚΗΙ 4081	NISSAN 1311	ΦΟΡΤΗΓΟ	16	17-05-2006	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ 4Χ4
79	ΚΗΥ 7326	IVECO-MAGIRUS 0781	ΦΟΡΤΗΓΟ	57	04-11-1999	
80	ΚΗΥ 7327	IVECO-MAGIRUS 0781	ΦΟΡΤΗΓΟ	57	14-04-2000	
81	ΚΗΥ 7329	IVECO	ΦΟΡΤΗΓΟ	57	17-11-1999	
82	ΚΗΥ 7364	MITSUBISHI L200007	ΦΟΡΤΗΓΟ	17	11-12-2001	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ 4Χ4
83	ΚΗΥ 7387	PIAGGIO-GRECAV SPA	ΦΟΡΤΗΓΟ	9	25-06-2004	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ
84	ΚΗΥ 7388	PIAGGIO-	ΦΟΡΤΗΓΟ	9	25-06-2004	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ
85	ΚΗΥ 7389	PIAGGIO-	ΦΟΡΤΗΓΟ	9	24-06-2004	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ
86	ΜΕ 45804	VOLVO	ΦΟΡΤΩΤΗΣ	148	17-05-1995	
87	ΜΕ 45874	KOMATSU	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ-ΦΟΡΤΩΤΗΣ	97	29-03-2000	ΣΚΑΠΤΙΚΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ
88	ΜΕ 45896	JCB	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ-ΦΟΡΤΩΤΗΣ	75	20-07-2000	ΣΚΑΠΤΙΚΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ
89	ΜΕ 45911	KOMATSU	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ-ΦΟΡΤΩΤΗΣ	97	20-12-2000	ΣΚΑΠΤΙΚΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ
90	ΚΗΗ 3397	HONDA CIVIC	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	9	27-03-2008	
91	ΚΗΗ 3398	NISSAN CABSTAR	ΦΟΡΤΗΓΟ	16	30-06-2012	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ ΑΝΟΙΚΤΟ
92	ΚΗΗ 3399	NISSAN CABSTAR	ΦΟΡΤΗΓΟ	16	30-06-2012	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ ΑΝΟΙΚΤΟ
93	ΚΗΗ 3608	SANTANA MOTOR	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	11	06-07-2001	
94	ΚΗΗ 3609	NISSAN	ΦΟΡΤΗΓΟ	16	06-10-2009	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ 4Χ4
95	ΚΗΗ 6946	MAN	ΦΟΡΤΗΓΟ	75	12-10-2015	ΕΠΙΚΑΘΗΜΕΝΟ
96	ΚΗΗ 6947	DAF	ΦΟΡΤΗΓΟ	77	19-10-2015	ΕΠΙΚΑΘΗΜΕΝΟ
97	ΚΗΗ 6948	DAF	ΦΟΡΤΗΓΟ	77	19-10-2015	ΕΠΙΚΑΘΗΜΕΝΟ

98	ΚΗΗ 3614	HYUNDAI	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	9	09-09-2005	
99	ΚΗΥ 7302	VOLVO	ΦΟΡΤΗΓΟ	33	06-03-1998	
100	ΚΗΥ 7339	NISSAN	ΦΟΡΤΗΓΟ	17	27-04-2000	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ
101	ΜΕ 37619	CATERPILLAR	ΦΟΡΤΩΤΗΣ	150	28-09-1988	ΕΡΠΥΣΤΡΙΟΦΟΡΟ
Στον πίνακα δεν περιλαμβάνονται τα δίκυκλα του δήμου						

Πηγή: Δ/ση Περιβάλλοντος – Καθαριότητας – Πολιτικής Προστασίας, στοιχεία από Ιούνιο 2016

Συνολικά, ο Δήμος Βέροιας, διαθέτει τρία (3) λεωφορεία, είκοσι έξι (26) επιβατηγά αυτοκίνητα, ογδόντα δύο (82) φορτηγά και ειδικών χρήσεων οχήματα, δύο (2) μέσα εσωτερικών μεταφορών και οκτώ (8) λοιπά μέσα μεταφοράς. Η απεικονιζόμενη αξία κτήσης, είναι εκφρασμένη σε τιμές αγοράς κατά την στιγμή της αγοράς τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2: Οχήματα Δήμου Βέροιας και αξίες κτήσης

Κωδικός	Περιγραφή	Αξία Κτήσης	Τρέχ. Ποσότ.		Τρέχ. Ποσότ.	
Σύνολα Κατηγορίας :	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ-ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ	27.703,62			3	2,5%
Σύνολα Κατηγορίας :	ΛΟΙΠΑ ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΑΥΤ/ΤΑ	367.016,97			26	21,5%
Σύνολα Υποκατηγορίας :	ΑΥΤ/ΤΑ ΦΟΡΤΗΓΑ-ΡΥΜΟΥΛΚΕΣ ΕΙΔ ΧΡΗΣΕΩΣ	1.222.111,80	28	34,1%		
Σύνολα Υποκατηγορίας :	ΦΟΡΤΗΓΑ	222.487,47	8	9,8%		
Σύνολα Υποκατηγορίας :	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ	277.898,98	14	17,1%		
Σύνολα Υποκατηγορίας :	ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΟΦΟΡΑ	1.926.296,06	25	30,5%		
Σύνολα Υποκατηγορίας :	ΥΔΡΟΦΟΡΕΣ	166.996,36	3	3,7%		
Σύνολα Υποκατηγορίας :	ΚΙΝΗΤΑ ΙΑΤΡΕΙΑ-ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ-ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ	98.400,00	1	1,2%		
Σύνολα Υποκατηγορίας :	ΤΡΑΚΤΕΡ- ΣΚΑΠΤΙΚΑ	48.177,84	2	2,4%		
Σύνολα Υποκατηγορίας :	ΓΚΡΕΙΝΤΕΡ	159.439,77	1	1,2%		
Σύνολα Κατηγορίας :	ΑΥΤ/ΤΑ-ΦΟΡΤΗΓΑ, ΡΥΜΟΥΛΚΕΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ	4.121.808,28	82	100%	82	67,8%
Σύνολα Κατηγορίας :	ΜΕΣΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	8.200,00			2	1,7%
Σύνολα Κατηγορίας :	ΛΟΙΠΑ ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	32.686,16			8	6,6%
					121	100%

Η επεξεργασία του ανωτέρω πίνακα, ως προς την παλαιότητα του στόλου, διαμορφώνει τον ακόλουθο πίνακα, όπου διαφαίνεται ότι περίπου τα μισά οχήματα (60, 49,6% επί του συνόλου), είναι παλαιότερα της δεκαετίας, ενώ μόνο το ένα τέταρτο (27, 22,3%) είναι νεότερα της πενταετίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.3: Οχήματα Δήμου Βέροιας – διάγνωση παλαιότητας

	2003	2004	2005	2006	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Σύνολο	%
ΑΥΤ/ΤΑ ΦΟΡΤΗΓΑ-ΡΥΜΟΥΛΚΕΣ ΕΙΔ ΧΡΗΣΕΩΣ		9	4	1	5	1	1	7					28	23,1%
ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΟΦΟΡΑ	1	10				2	4	2	2		4		25	20,7%
ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΑΥΤ/ΤΑ	3	10			3	3	1	3	1	1			25	20,7%
ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ		5				4	1	3				1	14	11,6%
ΛΟΙΠΑ ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ.	2	4		2									8	6,6%
ΦΟΡΤΗΓΑ	1	5				1		1					8	6,6%
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ-ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ.		1		1				1					3	2,5%
ΥΔΡΟΦΟΡΕΣ	1	2											3	2,5%
ΓΚΡΕΙΝΤΕΡ				2									2	1,7%
ΜΕΣΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ.					2								2	1,7%
ΤΡΑΚΤΕΡ- ΣΚΑΠΤΙΚΑ	2												2	1,7%
ΚΙΝΗΤΑ ΙΑΤΡΕΙΑ-ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ-ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ											1		1	0,8%
Γενικό Άθροισμα	10	46	4	6	10	11	7	17	3	1	5	1	121	100%
	8,3%	38,0%	3,3%	5,0%	8,3%	9,1%	5,8%	14,0%	2,5%	0,8%	4,1%	0,8%	100%	

6.6 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΩΝ

Ο Δήμος Βέροιας κατέχει συνολικά 61.888 στρέμματα αγροτεμαχίων, τα οποία είναι ανά οικισμό και ανά Δ.Ε. τα ακόλουθα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.4: Δημοτικά Αγροτεμάχια

Περιοχή	Πλήθος τεμαχίων	Εμβαδόν (σε στρέμματα)	Χαρακτηρισμός
Δ. Ε. Βέροιας			
Βέροια	175	7.343	Χέρσο-ρέμα-δρόμος
Λαζοχώρι	31	330	Χέρσο-ρέμα-δρόμος
Μέση	63	561	Δρόμος –ρέμα
Αγ. Βαρβάρα	37	2.341	Χέρσο-ρέμα-δρόμος
Άμμος	20	225	Χέρσο-ρέμα-δρόμος
Γεωργιανοί	59	398	Δρόμος –ρέμα
Λευκόπετρα	10	323	Δρόμος –ρέμα
Κουμαριά	5	965	Λατομεία
Κουμαριά	66	7.400	Χέρσο-ρέμα-δρόμος
Ραχιά	20	281	Χέρσο-ρέμα-δρόμος
Καστανιά	4	11.704	Δάσος
Καστανιά	4	57	Ρέμα
Μ Σάντα	28	175	Χέρσο-ρέμα-δρόμος
Τριπόταμος	47	7.350	Χέρσο-δρόμος-ρέμα
Κομνήνιο	33	3.465	Χέρσο-δρόμος
ΣΥΝΟΛΟ Δ.Ε.	602	42.918	
	54,7%	69,3%	
Δ. Ε. Δοβρά			
Τρίλοφος	60	2.178	Χέρσο-δρόμος-ρέμα
Πατρίδα	12	4.510	Χέρσο-ρέμα-δρόμος
Αγ. Γεώργιος	30	400	δρόμος-ρέμα
Αγ. Μαρίνα	17	260	δρόμος-ρέμα
ΣΥΝΟΛΟ Δ.Ε.	119	7.348	
	10,8%	11,9%	
Δ. Ε. Απ Παύλου			
Μακροχώρι	4	416	Κοινόχρηστη βοσκή
Μακροχώρι	65	1.312	Χέρσο-ρέμα -δρόμος
Λυκογιάννη	25	437	Χέρσο-ρέμα-δρόμος
Κουλούρα	28	880	Λιβάδι κοινόχρηστο
Διαβατός	79	850	Λιβάδι-χάνδαξ-δρόμοι
Νικομήδεια	20	135	Χέρσο-δρόμος-ρέμα
ΣΥΝΟΛΟ Δ.Ε.	221	4.030	
	20,1%	6,5%	
Δ. Ε. Μακεδονίδος			
Ριζώματα	5	15	Βιολογικός καθαρισμός-δεξαμενή
Σφηκιά	46	702	Ρέμα-δρόμος
Πολυδένδρι	91	6.764	Χερσολίβαδο

Χαράδρα	6	20	Αγροί
Χαράδρα	11	91	δρόμοι
ΣΥΝΟΛΟ Δ.Ε.	159	7.592	
	14,4%	12,3%	
ΣΥΝΟΛΟ Ο.Τ.Α.	1.101	61.888	
	100,0%	100,0%	

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ – ΚΤΙΡΙΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

Ο Δήμος Βέροιας έχει στην ιδιοκτησία του 169 οικόπεδα, συνολικού εμβαδού 406.873 μ², 106 κτίρια συνολικού εμβαδού 105.947 μ² και 72 κτίρια με τα οικόπεδά τους συνολικά 74.756 μ². Η μεγάλη πλειονότητα κτιρίων έχουν χρήση εκπαίδευσης (σχολεία όλων των βαθμίδων), αθλητικές και πολιτιστικές εγκαταστάσεις κλπ. Αναλυτικά, οι ιδιοκτησίες ανά Δ.Ε. έχουν ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.5: Δημοτικά Οικόπεδα

Περιοχή	ΟΙΚΟΠΕΔΑ		
	Πλήθος	Εμβαδόν (σε μ ²)	Μ.Ο.
Δ. Ε. Βέροιας	56	195352,8	3488,4
Δ. Ε. Αποστόλου Παύλου	12	33365	2780,4
Δ.Ε. Βεργίνας	14	28652,52	2046,6
Δ. Ε. Δοβρά	20	70326,05	3516,3
Δ. Ε. Μακεδονίδος	67	79177	1181,7
ΣΥΝΟΛΟ Ο.Τ.Α.	169	406873,3	2407,5

Περιοχή	ΚΤΙΡΙΑ		
	Πλήθος	Εμβαδόν (σε μ ²)	Μ.Ο.
Δ. Ε. Βέροιας	49	88582,26	1807,8
Δ. Ε. Αποστόλου Παύλου	6	3879,13	646,5
Δ.Ε. Βεργίνας	13	5064,06	389,5
Δ. Ε. Δοβρά	25	5856,61	234,3
Δ. Ε. Μακεδονίδος	13	2565,88	197,4
ΣΥΝΟΛΟ Ο.Τ.Α.	106	105947,9	999,5

Περιοχή	ΚΤΙΡΙΑ ΕΠΙ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ		
	Πλήθος	Εμβαδόν (σε μ ²)	Μ.Ο.
Δ. Ε. Βέροιας	30	62415,81	2080,5
Δ. Ε. Αποστόλου Παύλου	0	0	-
Δ.Ε. Βεργίνας	13	5064,06	389,5
Δ. Ε. Δοβρά	18	4893,46	271,9
Δ. Ε. Μακεδονίδος	11	2383,62	216,7

ΣΥΝΟΛΟ Ο.Τ.Α.	72	74756,95	1038,3
---------------	----	----------	--------

ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ

Ο Δήμος Βέροιας δαπανά σε μισθώματα **111.403,32 ευρώ ετησίως**. Τα μισθωμένα ακίνητα στεγάζουν διοικητική λειτουργία (το ΚΕΠ Μακροχώρι) και εκπαιδευτικές λειτουργίες, και συγκεκριμένα τα κάτωθι σχολεία της Βέροιας:

- 16^ο Δημοτικό Σχολείο Βέροιας (πρόκειται να μεταστεγαστεί στο πρώην 1^ο Γυμνάσιο)
- 2^ο Νηπιαγωγείο
- 3^ο και 16^ο Νηπιαγωγεία Βέροιας (πρόκειται να μεταστεγαστούν στο πρώην 1^ο Γυμνάσιο)
- 6^ο και 13^ο Νηπιαγωγεία Βέροιας (μεταστεγάστηκαν σε προκát αίθουσες εντός της αυλής του 6^{ου} Δημοτικού Σχολείου)
- 10^ο Νηπιαγωγείο
- 10^ο Ολοήμερο Νηπιαγωγείο
- 15^ο Νηπιαγωγείο Βέροιας (πρόκειται να μεταστεγαστεί στο πρώην 1^ο Γυμνάσιο)

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.6: Δαπάνες μισθωμάτων

A/A	Διεύθυνση	Εμβαδόν σε τ.μ.	Στεγαζόμενη Υπηρεσία	Λήξη Σύμβασης	Μηνιαίο μίσθωμα (€)
1	Αριστοτέλους 224 Μακροχώρι	84 ισόγειο	ΚΕΠ	31/12/2018	189,00
2	Μιαούλη 6	432 ισόγειο & α όροφος	16ο Δημοτικό σχολείο	30/6/2016	3.703,48
3	Ζ. Παπαντωνίου 30	75,66 ισόγειο	15ο Νηπιαγωγείο Βέροιας	30/6/2016	278,21
4	Αριστοτέλους	61,00 ισόγειο	2ο Νηπιαγωγείο	5/6/2018	450,00
5	Άρεως 14α	274,09 ισόγειο	10ο νηπιαγωγείο	19/9/2019	1.133,95
6	Κομνηνών	25,00 υπόγειο 160,00 ισόγειο	10ο ολοήμερο νηπιαγωγείο	Έληξε στις 30/11/15, έγινε δημοπρασία αναμένεται πρακτικό καταλληλότητας για να ολοκληρωθεί η β' φάση	835,52
7	Περιών	153,25	12ο νηπιαγωγείο	31/12/2016	729,81
8	Μιαούλη 4	234,97	3ο & 16ο νηπιαγωγεία	30/11/2017	1.593,94
9	Καρατάσου 18Α	57,00 ισόγειο	6ο & 13ο νηπιαγωγεία	30/6/2016	370,18
ΜΗΝΙΑΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ					9284,09
ΕΤΗΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ					111.403,3

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ

Όσον αφορά τα αστικά ακίνητα, ο Δήμος έχει **έσοδα από μισθώματα 303.310,08 ευρώ ετησίως**, που προέρχονται κυρίως από εκμίσθωση καταστημάτων, αναψυκτηρίων και των τριών χώρων στάθμευσης στην πόλη της Βέροιας (υπόγειος χώρος στάθμευσης Πλατείας Δημαρχείου, υπόγειος χώρος στάθμευσης Δημοτικής Αγοράς και υπαίθριος χώρος στάθμευσης γέφυρας Θερμοπυλών). Σχεδόν το σύνολο των μισθωμάτων, προέρχεται από τα δεκαεννέα (19) καταστήματα και αναψυκτήρια (12.496,7 ευρώ μηνιαίως, ήτοι 49,44% επί του συνόλου των μισθωμάτων) και τους τρεις (3) χώρους στάθμευσης (11.704,3 ευρώ μηνιαίως, ήτοι 46,31%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.7: Έσοδα από μισθώματα

A/A	ΕΙΔΟΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ	ΠΛΗΘΟΣ	Εμβαδόν σε τ.μ.	Μηνιαία Μισθώματα	%
1	ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ / ΓΡΑΦΕΙΑ	7	454,51	1.074,90	4,25%
2	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ / ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΑ	19	1627,89	12.496,70	49,44%
3	ΧΩΡΟΙ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ (2 υπόγειοι και 1 υπαίθριος)	3	6853,27	11.704,30	46,31%
	ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ			25.275,84	100%
	ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ			303.310,08	

ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΑ ΠΡΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

Ο Δήμος έχει στην κατοχή του 24 αγροτεμάχια ή τμήματα αγροτεμαχίων, συνολικού εμβαδού 266.454 μ², για τα οποία δεν έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον για μίσθωση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.8. Δημοτικά Αγροτεμάχια προς εκμετάλλευση

A/A	Αρ. αγροτεμαχίου Περιοχή	Εμβαδόν σε τ.μ.	Ενοικιαστής
1	188 Άμμου	6.791,00	κενό - άγωνα δημοπρασία
2	1350 Τρίλοφου (τμήμα του α.τ. 1350 από 23.420,00 τ.μ.)	10.000,00	υπό δημοπράτηση
3	762 Τρίλοφου (τμήμα του α.τ. 762 από 16.3450,00 τ.μ.)	6.000,00	κενό - υπό δημοπράτηση
4	517 Πατρίδας	3.188,00	κενό - υπό δημοπράτηση
5	495 Πατρίδας	17.000,00	κενό - υπό δημοπράτηση
6	569 Πατρίδας	8.375,00	κενό - υπό δημοπράτηση
7	1051 Πατρίδας	8.375,00	κενό - υπό δημοπράτηση
8	1039 Πατρίδας	4.000,00	κενό - υπό δημοπράτηση

9	517 Πατρίδας	3.188,00	κενό - υπό δημοπράτηση
10	194 Άμμου	7.521,00	κενό - δεν έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον
11	1029 Αγ. Γεωργίου	32.845,00	κενό - άγωνα δημοπρασία
12	8 Αγ. Μαρίνας	26.500,00	κενό - υπό δημοπράτηση
13	557 Αγ. Μαρίνας	3.000,00	κενό - υπό δημοπράτηση
14	263 Λυκογιάννης	5.000,00	κενό - άγωνα δημοπρασία
15	264 Λυκογιάννης	17.249,00	κενό - άγωνα δημοπρασία
16	121 Μετοχίου	11.500,00	κενό - άγωνα δημοπρασία
17	138 Μετοχίου	5.320,00	κενό - άγωνα δημοπρασία
18	155 Κουλούρας	34.250,00	κενό - δεν έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον
19	157 Κουλούρας	9.040,00	κενό - δεν έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον
20	136 Τριποτάμου	3.125,00	κενό - δεν έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον
21	92 Τριποτάμου	4.937,00	κενό - δεν έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον
22	499 Βεργίνας Δάσος Γεράκι	5.000,00	κενό - δεν έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον
23	148 συν/σμός Λαζοχωρίου	15.750,00	κενό - άγωνα δημοπρασία
24	132 συν/σμός Λαζοχωρίου	18.500,00	κενό - δεν έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον
ΣΥΝΟΛΟ		266.454	

Από την επεξεργασία του ανωτέρω πίνακα, προκύπτει ότι το 29,2% των αγροτεμαχίων (7 αγροτεμάχια) και το 30,9% της έκτασης αυτών (82373 τ.μ.) είναι κενά λόγω μη εκδήλωσης ενδιαφέροντος, το 29,2% των αγροτεμαχίων (7 αγροτεμάχια) και το 35,4% της έκτασης αυτών (94455τ.μ.) είναι κενό από άγωνα δημοπρασία, το 37,5% των αγροτεμαχίων (9 αγροτεμάχια) και το 29,9% της έκτασης αυτών (79626.μ.) είναι κενό, αλλά βρίσκονται σε διαδικασία δημοπράτησης, ενώ ένα αγροτεμάχιο 10.000 τ.μ., είναι σε διαδικασία δημοπράτησης.

Κατάσταση	Πλήθος	%	Σύνολο (σε τ.μ.)	Μ.Ο.	%
κενό – δεν έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον	7	29,2%	82373	11.767,57	30,9%

κενό - άγωνα δημοπρασία	7	29,2%	94455	13.493,57	35,4%
κενό - υπό δημοπράτηση	9	37,5%	79626	8.847,33	29,9%
υπό δημοπράτηση	1	4,2%	10000	10.000,00	3,8%
Γενικό Άθροισμα	24	100,0%	266454	11.102,25	100,0%

ΚΕΝΑ ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ ΠΡΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

Ο Δήμος έχει στην κατοχή του 6 αστικά ακίνητα, τα οποία διατίθενται προς εκμετάλλευση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.9. Κενά αστικά ακίνητα προς εκμετάλλευση

A/A	Διεύθυνση	Εμβαδόν σε τ.μ.	Ενοικιαστής
1	Αναψυκτήριο Πατρίδας Ο.Τ. 50 οικ.333	46,25 ισόγειο	κενό
2	Υπαίθριο πάρκινγκ Βεργίνα Ο.Τ. 88	ισόγειο φυλάκιο περίπου 4,00	κενό
3	Κατάστημα Νο Φιλίππου 27	1.355,370 α, β & γ στάθμη (υπόγειο & ισόγειο)	Υπό δημοπράτηση
4	Αναψυκτήριο Σελίου	25,20 ισόγειο πιθανόν να μην είναι σωστά τα μέτρα	κενό
5	Αναψυκτήριο άλσος Παπάγου	186,32 ισόγειο	κενό
6	Ο.Τ. 698 οικ. 268	155,35 χωρίς οίκημα	κενό

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΡΙΤΟΥΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.10. Παραχωρήσεις Δημοτικών Ακινήτων προς τρίτους

A/A	Ακίνητο	Είδος Παρ/νου χώρου & Επιφάνεια σε τ.μ.	Αποδέκτης Παραχώρησης	Χρονική διάρκεια Παραχώρησης (από- έως)	Παρατηρήσεις
1	Δημοτικό Σχολείο Γεωργιανών	κτίριο 285,47 τ.μ. & 4.141,00 τ.μ. δύο Οικ.	Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη για την εγκατάσταση του Σώματος Συνοριοφυλάκων	Από το έτος 2000 και όσο λειτουργεί εκεί η Υπηρεσία	
2	Δημοτικό Κατάστημα Ασωμάτων (υπ' αριθμ. 38 οικόπεδο)	Γραφείο 52,20 τ.μ.	Πολιτιστικός Σύλλογος Ασωμάτων Βέροιας	από 30.04.2014 έως 29.04.2019 (5 έτη)	Στέγαση του Συλλόγου
3	Δημοτικό Κατάστημα Ασωμάτων (υπ' αριθμ. 38 οικόπεδο)	Γραφείο 12,92 τ.μ.	Σύλλογος Χιονοδρόμων Ορειβατών Βέροιας	από 04.03.2014 έως 03.03.2019 (5 έτη)	Στέγαση του Συλλόγου
4	Δημοτικό Κατάστημα (υπ' αριθμ. 66	12,00 τ.μ.	Αθλητική Ένωση Ράχης «ο Εθνικός»	από 01.11.2012 έως 31.10.2017	Στέγαση του Συλλόγου

	οικόπεδο του συνοικισμού της Ράχης)			(5 έτη)	
5	Δημοτικό Σχολείο Κομνηνίου	(τοποθέτηση καμπίνας)	ΟΤΕ Α.Ε./ΤΕΧ.ΔΙΑΜ.ΚΕΝΤΡ.Μ ΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	από 06.12.2013 έως 05.12.2033 (20 έτη)	ΟΤΕ για την αναβάθμιση των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών της περιοχής
6	Δημοτικό Σχολείο Κουμαριάς	97,00 τ.μ. κτίσμα & 940,00 τ.μ. οικόπεδο	Α)ο Πολιτιστικός Σύλλογος Κουμαριάς η «Ντόλιανη» και Β) το ΣΕΟ τμήμα Βέροιας	5 έτη	ΟΤΕ για την αναβάθμιση των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών της περιοχής
7	Δημοτικό Κατάστημα Κουμαριάς	10,00 τ.μ.	ΟΤΕ Α.Ε./ΤΕΧ.ΔΙΑΜ.ΚΕΝΤΡ.Μ ΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	από 06.12.2013 έως 05.12.2033 (20 έτη)	ΟΤΕ για την αναβάθμιση των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών της περιοχής
8	Δημοτικό Σχολείο Φυτειάς	312,43 τ.μ. κτίσμα & 5.200,00 τ.μ. οικόπεδο	Κέντρο Παιδείας και Πολιτισμού ΚΕΚ (ΚΕΚ Ιεράς Μητρόπολης Θεσσαλονίκης)	από 01.04.2013 έως 31.03.2017 (4 έτη)	
9	Δημοτικό Κατάστημα Αγίου Γεωργίου	70,00 τ.μ.	Πολιτιστικός Σύλλογος Αγίου Γεωργίου	από 14.09.2015 έως 14.09.2020 (5 έτη)	Στέγαση του Συλλόγου
10	Κτίριο πρώην Συνεταιρισμού συνοικισμού Αγίου Γεωργίου	αίθουσα 91,20 τ.μ.	ΚΕΠΑ για δημιουργία Δημοτικής Βιβλιοθήκης, Αίθουσας Μουσικών Δραστηριοτήτων και Εκθετήριο Λαογραφικής Συλλογής Αγίου Γεωργίου	από 21.12.2015 έως 21.12.2035 (20 έτη)	
11	Κτίριο του Δημοτικού Καταστήματος Ν.Νικομήδειας	112,00 τ.μ.	Σύλλογος Αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης 1941-1944	από 02.11.2015 έως 02.11.2020 (5 έτη)	Στέγαση του Συλλόγου
12	Κτίριο του Δημοτικού Καταστήματος Μακροχωρίου	6,00 τ.μ.	Αγροτικός Σύλλογος Γεωργών Βέροιας	από 30.04.2014 έως 29.04.2015 (1 έτος)	Στέγαση του Συλλόγου
13	Κτίριο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Μακροχωρίου	272,32 τ.μ. κτίσμα & 960,00 τ.μ. οικόπεδο	ΚΕΠΑ	από 21.12.2015 έως 20.12.2035 (20 έτη)	
14	Αναστασίου-Μπέκα στην Βέροια	Γραφείο 18,00 τ.μ.	Εταιρεία Μελετών Ιστορίας & Πολιτισμού Ν.Ημαθίας (Ε.Μ.Ι.Π.Η.)	Αναστασίου-Μπέκα στην Βέροια	Στέγαση του Συλλόγου
15	Δημοτική Αγορά Βέροιας	Γραφείο 22,40 τ.μ.	Σωσσειδίο Γηροκομείο Βέροιας	.....2015-23.07.2020 (5 έτη)	Στέγαση του Συλλόγου
16	Δημοτική Αγορά Βέροιας	Γραφείο 28,37 τ.μ.	Φωτογραφική Ομάδα Βέροιας	23.07.2015-23.07.2020 (5 έτη)	Στέγαση του Συλλόγου
17	Δημαρχείο	Γραφείο 4, 00 τ.μ.	Δ.Ε.Υ.Α.Β.	(5 έτη)	Γραφείο για την εξυπηρέτηση των

					Πολιτών
18	Η υπ' αριθμ. 13 ιδιοκτησία της 14/97 Πράξης Τακτοποίησης κι Αναλογισμού του Δήμου Βέροιας	805,25 τ.μ. οικόπεδο	Ο Σύλλογος «Πρωτοβουλία για το Παιδί»	από 21.07.2014 έως 20.07.2054 (με δυνατότητα παράτασης έως 20.07.2064) (40 έτη)	Για την δημιουργία κέντρου ημερήσιας φροντίδας
19	Δημοτική Αγορά Βέροιας	25,00 τ.μ. χώρο σε οικόπεδο	Ιερά Μονή Καλλιπέτρας		Για την δημιουργία μικρού παρεκκλησίου
20	Δημοτικό Κτίριο στην οδό Αφροδίτης 2β, Βέροια	100,00 τ.μ. αποθήκη	Πολιτιστικός-Γυμναστικός Σύλλογος Συνοικισμού Προμηθέα Βέροιας «ο ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ»	από 24.12.2013 έως 23.12.2018 (5 έτη)	ως αποθηκευτικός χώρος
21	Δημοτικό Κτίριο στην οδό Μητροπόλεως 55, Βέροια	Γραφείο 9,00 τ.μ.	Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης Τομέα Ψυχικής Υγείας «ΔΕΣΜΟΣ»	από 01.07.2014 έως 30.06.2018 (4 έτη)	Στέγαση του Συλλόγου
22	Δημοτικό κτίριο «Κυψέλη Παραδοσιακών Τεχνών»	302,325 τ.μ. Κτίριο	Φιλανθρωπικός Σύλλογος Φίλων Κέντρου Μέριμνας Ατόμων Ειδικών Δεξιοτήτων Δήμου Βέροιας	από 09.04.2012 έως 08.04.2027 (15 έτη)	Στέγαση του Συλλόγου
23	Κτίριο αθλητικών εγκαταστάσεων στην περιοχή Κυψέλης	80,40 τ.μ.	Σύλλογος Εξωτερικών Συνεργειών Δήμου Βέροιας	από 08.05.2012 έως 07.05.2022 (10 έτη)	Στέγαση του Συλλόγου
24	Διατηρητέο Δημοτικό Κτίριο δωρεάς Χατζήκου	271,90 τ.μ.	Λύκειο των Ελληνίδων Παράρτημα Βέροιας	Από 11.12.2012 έως 10.12.2032 (20 έτη)	Στέγαση του Συλλόγου
25	Διατηρητέο Δημοτικό Κτίριο δωρεάς Χατζήκου	162,00 τ.μ.	Εκπολιτιστικός Σύλλογος Μικρασιατών Ν.Ημαθίας	Από 11.12.2012 έως 10.12.2032 (20 έτη)	Στέγαση του Συλλόγου
26	Διατηρητέο Δημοτικό Κτίριο Όργανος (Κτίριο Τσιαρτσιάνη)	117,00 τ.μ.	Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία-Παράρτημα Ημαθίας (Ε.Μ.Ε.)	από 18.12.2012 έως 17.12.2022 (10 έτη)	Στέγαση του Συλλόγου
27	Διατηρητέο Δημοτικό Κτίριο Όργανος (Κτίριο Τσιαρτσιάνη)	117,00 τ.μ.	Αστική Εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα «ΠΡΟΣΒΑΣΗ»	Από 18.12.2012 έως 17.12.2022 (10 έτη)	Στέγαση του Συλλόγου
28	Κτίριο στο οποίο στεγάζεται και το αγροτικό ιατρείο Ριζωμάτων	Γραφείο 10,00 τ.μ.	ΚΑΠΑ για συνέχιση λειτουργίας του οδοντιατρείου	από 05.10.2015 έως 12.06.2018	Για λειτουργία οδοντιατρείου
29	Κέντρο Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΚΕΕ)	620,00 τ.μ.	Προγραμματική Σύμβαση του Δήμου Βέροιας με το Υπουργείο Παιδείας	01/2005 και όσο διαρκεί η Προγραμματική Σύμβαση	
30	Τουαλέτες στα Ανάκτορα των Αιγών στην Βεργίνα	35,00 τ.μ.	ΙΖ Έφορια Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων	από 11.05.2012 έως 12.05.2017 (5 έτη)	

31	Το υπ' αριθμ. 319 οικόπεδο Βεργίνας (οικόπεδο προοριζόμενο για ΚΑΠΗ)	571,82 τ.μ. κτίσμα & 507,00 τ.μ. οικόπεδο	Σύλλογος «Πρωτοβουλία για το Παιδί»	από 23.02.2011 έως 22.02.2038 (27 έτη)	Για λειτουργία σπιτιού μόνιμης φιλοξενίας παιδιού
32	Δημοτικό Κατάστημα Βεργίνας (ενιαίος χώρος των 498, 500 & 501 οικοπέδων Βεργίνας)	225,00 τ.μ. στο οικόπεδο	ΙΖ' Εφορία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων	από 01.10.2012 έως 30.09.2017 (5 έτη)	Για έργο ανασκαφής
33	Δημοτικό Κατάστημα Βεργίνας	82,69 τ.μ. Γραφείο και 80,00 τ.μ. αποθήκη	Εκπολιτιστικός και Μορφωτικός Σύλλογος Βεργίνας «οι ΑΙΓΕΣ»	από 28.04.2014 έως 27.04.2018 (4 έτη)	Στέγαση του Συλλόγου
34	Δημοτικό Σχολείο Συκιάς	216,16 τ.μ. κτίσμα & 1.515,00 τ.μ. το οικόπεδο	Εκπολιτιστικός και Μορφωτικός Σύλλογος Συκιάς «η Βάντα»	από 01.08.2013 έως 31.08.2018 (5 έτη)	Στέγαση του Συλλόγου
35	Δημοτικό Κατάστημα Παλατιτσιών	Α' όροφος κτιρίου 110,00 τ.μ.	Σύλλογος Παλατιτσιωτών	από 25.05.2015 έως 24.05.2020	Στέγαση του Συλλόγου
36	Δημοτικό ακίνητο Βιδάλη-Παπαγεωργίου («Κονάκι»)	86,00 τ.μ. κτίριο & 1.533,00 τ.μ. οικόπεδο	Εκπολιτιστικός Σύλλογος Παλατιτσιωτών	Από 25.05.2015 (5 έτη)	Στέγαση του Συλλόγου
37	506 & 507 αγροτεμάχια του αγροκτήματος Ριζωμάτων	25,00 στρμ. Δίπλα σε ήδη υπάρχουσες εγκαταστάσεις	Σώμα Ελλήνων Πυροσβεστών Αναδασώσεων (ΕΣΕΠΑ)	40 έτη	Για λειτουργία και δράσεις του ΕΣΕΠΑ

Συνολικά ο δήμος Βέροιας, στις 37 περιπτώσεις παραχωρήσεων, έχει παραχωρήσει 4623,6 τ.μ. κτιριακών εγκαταστάσεων, σε 40.601,25 τ.μ. οικοπέδων. Οι περισσότερες των παραχωρήσεων ανταποκρίνονται σε αιτήματα στέγασης συλλόγων.

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.11. Παραχωρήσεις Ακινήτων προς Δήμο Βέροιας

A.A.	Ακίνητο	Επιφάνεια σε τ.μ.	Αποδέκτης Παραχώρησης	Χρονική διάρκεια Παραχώρησης (από-έως)	Παρατηρήσεις
1	516 αγροτεμάχιο του αγροκτήματος Χαράδρας	7.687,00 τ.μ.	Δήμος Βέροιας	25 έτη	Παραχωρήθηκε με σκοπό την δημιουργία χωμάτινης λιμνοδεξαμενής για την κάλυψη των αναγκών άρδευσης του οικισμού Χαράδρας
2	176νστ τεμαχίου αγροκτήματος Ασωμάτων	18.917,27 τ.μ.	Δήμος Βέροιας	20 έτη	Παραχωρήθηκε με σκοπό την δημιουργία χώρου στάθμευσης απορριμματοφόρων οχημάτων και κινητό Σταθμό Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ)

3	408 οικόπεδο συνοικισμού Αγίου Γεωργίου (κτίριο πρώην Αστυνομικού Σταθμού	845,00	Δήμος Βέροιας	Από το 2004	Σκοπός της παραχώρησης είναι η κάλυψη στεγαστικών αναγκών του Δήμου (τότε Δήμου Δοβρά)
4	375 αγροτεμάχιο αγροκτήματος Αγίας Βαρβάρας	Διαμορφωμένος από το Δασαρχείο χώρος στο Άλσος του Αλιάκμονα- 30,00 στρμ.	Δήμος Βέροιας	Από το έτος 1987	Η χρήση των 30 στρμ. αφορά στην ικανοποίηση των αναγκών και προγραμμάτων της τότε Κοινότητας Αγίας Βαρβάρας (σήμερα του Δήμου Βέροιας)
Σύνολο		27.479,27 τ.μ.			

6.7 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΟΥ

Υπάρχει αναρτημένος στο διαδίκτυο ο ισολογισμός του 2014:

<http://www.veria.gr/new/files/isologismoi/isologismos2014.pdf>

6.8 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Συστήματα διαχείρισης και λειτουργίας (πχ σύστημα διαχείρισης ποιότητας ISO, διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, σύστημα μηχανικής αποκομιδής απορριμμάτων).

Στον δήμο βρίσκονται σε ισχύ/λειτουργούν τα ακόλουθα ηλεκτρονικά συστήματα/εφαρμογές διαχείρισης και παρακολούθησης λειτουργίας:

1. Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα
2. Μηχανικό σύστημα αποκομιδής απορριμμάτων
3. Σύστημα ενδοεπικοινωνίας οχημάτων
4. Δίκτυο ηλεκτρονικών υπολογιστών

Το λογισμικό που βρίσκεται σε χρήση, σήμερα στο Δήμο Βέροιας είναι το ακόλουθο:

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.13. Διαθέσιμο Λογισμικό Δήμου Βέροιας και κατάσταση χρήσης

Όνομασία Λογισμικού	Κατασκευαστής	Διεύθυνση	Σε χρήση
1. ADAPT-FINE-KENAK 2014	4M A.E. ΠΡΟΗΓΜΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ	Τεχνικού	Ναι
2. eCM	ACE-HELLAS A.E.	Τεχνικού	Ναι
3. B-Maps: Πρόγραμμα Υπολογισμού Αντικειμενικών Αξιών	B-Logico	Πολοδομίας	Ναι
4. ESET Endpoint Security version 6	ESET	Σύνολο του Δήμου	Ναι
5. FEDRA	Fedra	Τεχνικού	Ναι
6. Διαχείριση Μισθοδοσίας	OTS A.E.	Διοικητικού	Ναι
7. Διαχείριση Οικονομικού	OTS A.E.	Οικονομικού	Ναι – με δυνατότητα περαιτέρω αξιοποίησης
8. Διαχείριση Προσωπικού	OTS A.E.	Διοικητικού	Ναι – με δυνατότητα περαιτέρω αξιοποίησης
9. Διαχείριση ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου - Web	OTS A.E.	Διοικητικού	Ναι – με δυνατότητα περαιτέρω αξιοποίησης
10. Διαχείριση Δημοτολογίου	OTS A.E.	Διοικητικού	Ναι
11. Διαχείριση Προστίμων ΚΟΚ	OTS A.E.	Οικονομικού	Ναι
12. Διαχείριση Δημοτικού Φόρου	OTS A.E.	Οικονομικού	Ναι
13. Διαχείριση Τέλους Ακίνητης Περιουσίας	OTS A.E.	Οικονομικού	Ναι
14. Διαχείριση Μισθωμάτων	OTS A.E.	Πολοδομίας + Οικονομικού	Όχι
15. Διαχείριση Κοιμητρίων	OTS A.E.	Περιβάλλοντος + Οικονομικού	Όχι

16. Διαχείριση Αδειών Καταστημάτων	OTS A.E.	Άδειες Καταστημάτων	Όχι
17. Λογισμικό αυτόματης ανάρτησης στην "Διαύγεια"	OTS A.E.	Οικονομικού	Ναι
18. Σύστημα Δημοσίευσης Στοιχείων Προϋπολογισμού	OTS A.E.	Οικονομικού	Ναι
19. Λογισμικό ΟΠΣ Υγείας και Πρόνοιας για την πληρωμή επιδομάτων	Quality & Reliability A.E.	Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	Ναι
20. WoodExpress	Runnet Software E.Π.Ε.	Τεχνικού	Ναι
21. BetonExpress	Runnet Software E.Π.Ε.	Τεχνικού	Ναι
22. SteelExpress	Runnet Software E.Π.Ε.	Τεχνικού	Ναι
23. Frame2dExpress	Runnet Software E.Π.Ε.	Τεχνικού	Ναι
24. TeamViewer 7	TeamViewer GmbH	Πληροφορικής	Ναι
25. ΔήμοςNET	ΔήμοςNET ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΜΟΝ. Ε.Π.Ε.	Σύνολο του Δήμου	Ναι
26. Νομοτέλεια	ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Ε.Π.Ε.	Σύνολο του Δήμου	Ναι

6.9 ΔΙΚΤΥΩΣΗ, ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

Ο Δήμος Βέροιας έχει αδελφοποιηθεί με την πόλη Καζανλάκ της Βουλγαρίας, το Ούζιτσε της Σερβίας, το δήμο Στροβόλου της Κύπρου, την περιοχή Πούσκιν της Αγίας Πετρούπολης Ρωσίας και το δήμο Άργους - Μυκηνών στην Ελλάδα.

Επίσης συμμετέχει στις εξής δικτυώσεις και συνεργασίες πόλεων:

1. Ελληνικό Δίκτυο Πόλεων με Λίμνες.

Η συγκρότηση δικτύου Δήμων – Πόλεων με Λίμνη προχώρησε στις 4 Οκτωβρίου 2012 στο Λιδωρίκι στο πλαίσιο του προγράμματος “Ευρώπη για τους Πολίτες 2007 – 2013”, με βασικό κίνητρο την πεποίθησή ότι μέσα από μια κοινή δράση οι Δήμοι που θα συμμετέχουν στο δίκτυο θα συμβάλλουν στην ανάπτυξή τους σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον, τους υδάτινους πόρους και την αιεφόρο ανάπτυξη.

Το κοινό στοιχείο των Δήμων και Κοινοτήτων που συμμετέχουν στο Δίκτυο, είναι η ύπαρξη φυσικών ή τεχνητών λιμνών στις περιοχές τους, με γνώμονα τον κεντρικό ρόλο που αυτές διαδραματίζουν στο φυσικό περιβάλλον του κάθε Δήμου, καθώς και στις αντίστοιχες οικονομίες τους.

Κομβικοί στόχοι του δικτύου είναι καταρχήν η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των δημοτών και των επιχειρήσεων σε θέματα που αφορούν την προστασία των υδάτινων πόρων, και ιδιαίτερα η ορθή περιβαλλοντική διαχείριση λιμνών και περιβάλλοντος χώρου σε σχέση με το φυσικό δομημένο και ανθρώπινο περιβάλλον. Η ανταλλαγή απόψεων διαχείρισης με άλλους Δήμους της Ελλάδας και η συμμετοχή Δήμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις πολυετείς εφαρμοσμένες πρακτικές τους στη διαχείριση των υδάτινων πόρων, θα δώσει επενδυτικές ευκαιρίες και ταχύρρυθμη ανάπτυξη στους Δήμους.

2. Ελληνικό Δίκτυο Πόλεων με Ποτάμια

Το Ελληνικό Δίκτυο Πόλεων με ποτάμια ιδρύθηκε στα Τρίκαλα με αφορμή τη συμμετοχή της ΔΕΚΑ Τρικάλων και κατ’ επέκταση του Δήμου Τρικκαίων, στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Interreg III-C-South Ένωση περιοχών με ποτάμια. Το Ελληνικό Δίκτυο Πόλεων με ποτάμια αποτελεί μια Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρία που αριθμεί, έως σήμερα, 27 μέλη, Δήμους και άλλους φορείς και έχει ως κύριο σκοπό την αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων που έχουν τα ποτάμια που διασχίζουν, κυρίως αστικές περιοχές.

3. Διαδημοτική συνεργασία «Στις ρίζες του Μεγάλου Αλεξάνδρου»

Με πρωτοβουλία του Δήμου Ηρωικής Πόλεως Νάουσας, στις 9 Ιουλίου 2011 από το χώρο της Σχολής Αριστοτέλους, ξεκίνησε μαζί με τους Δημάρχους Βέροιας, Δίου-Ολύμπου, Πέλλας και την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, η πρώτη στην Ελλάδα, Ενδοπεριφερειακή-Διαδημοτική Συνεργασία: «Στις ρίζες του Μεγάλου Αλεξάνδρου», με σκοπό την ολοκληρωμένη ανάδειξη και αξιοποίηση των αρχαιολογικών χώρων Ημαθίας, Πέλλας, Πιερίας (Αιγές-Βεργίνα, Δίον, Μακεδονικοί Τάφοι-Αρχαίο Θέατρο Μιέζας-Σχολή Αριστοτέλους, Αρχαία Πέλλα) και τη δημιουργία του δικτύου Αρχαιολογικών Μνημείων: «**ΕΝΙΑΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**». Η συνεργασία του δικτύου με την υλοποίηση των δράσεων που συμφωνήθηκαν στο Πρωτόκολλο Συνεργασίας, υπογράφηκε παρουσία της Γ.Γ. του Υπουργείου Πολιτισμού κ. Λίνας Μενδώνη.

Σκοπός του σχήματος και στα πλαίσια του θεματικού στόχου για την ενίσχυση της εξωστρέφειας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας είναι να **προωθηθεί η στήριξη της πρωτοβουλίας για την υλοποίηση δράσεων με σκοπό την ανάδειξη των αρχαιολογικών μνημείων Ημαθίας, Πέλλας, Πιερίας (Αιγές- Βεργίνα, Δίον, Πέλλα, Σχολή Αριστοτέλους,**

Μακεδονικοί Τάφοι, Θέατρο Μίεζας) διεθνώς, καθώς και η δημιουργία Ενιαίου Αρχαιολογικού Πάρκου Μακεδονίας, κάτι που θα δημιουργήσει αύξηση της τουριστικής επισκεψιμότητας αφού θα προσφέρεται ένα πλήρες «πακέτο» όλων των αρχαιολογικών χώρων που βρίσκονται σε ένα «τόξο» περιιαστικά της Θεσσαλονίκης.

4. ΕΔΔΥΠΠΥ - Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων - Προαγωγής Υγείας

Το **Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων - Προαγωγής Υγείας** έχει ως αποκλειστικό του σκοπό την **Πρόληψη των Νοσημάτων**, την **Προαγωγή της Υγείας**, τον **Προσυμπτωματικό Έλεγχο** των πληθυσμιακών ομάδων υψηλού κινδύνου και γενικότερα την **προώθηση ολοκληρωμένων Πολιτικών και Δράσεων στο πεδίο της Δημόσιας Υγείας**. Δραστηριοποιείται κυρίως στους τομείς της Υγειονομικής Ενημέρωσης, της Προστασίας του Περιβάλλοντος και της Προληπτικής Ιατρικής. Σήμερα **αριθμεί 155 Καλλικρατικούς Δήμους – Μέλη** από όλες τις Περιφέρειες της χώρας και διοικείται από 11μελές Δ.Σ. Αποτελεί τη συνένωση 3 Δικτύων: του Διαδημοτικού Δικτύου Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ο.Τ.Α. που ιδρύθηκε το 2005, του Εθνικού Δικτύου Δήμων Προαγωγής Υγείας που ιδρύθηκε το 2007 και του Εθνικού Δικτύου Υγιών Πόλεων που ιδρύθηκε το 1994.

Σημαντική αναγνώριση για την πολυετή προσφορά του αποτελεί η **πιστοποίησή του, τον Ιούνιο 2010, από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας** ως ένα **Εθνικής Εμβέλειας Δίκτυο Πόλεων** που ακολουθεί τα κριτήρια και τη μεθοδολογία του **Π.Ο.Υ.** Το Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων είναι το Δίκτυο των Δήμων της χώρας μας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, έχει δεσμευθεί ότι θα προωθή τη φιλοσοφία, τις αξίες και τις αρχές των Υγιών Πόλεων του Π.Ο.Υ. στους Δήμους μέλη του και για τον λόγο αυτό είναι ένα από τα 32 πιστοποιημένα Εθνικά Δίκτυα πόλεων του Π.Ο.Υ. Το Δίκτυο, μεταφέρει την τεχνογνωσία που αναπτύσσεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο στις πόλεις μέλη του. Από το 1988 που ο Π.Ο.Υ. ξεκίνησε την συνεργασία με τις τοπικές αρχές για την προαγωγή της υγείας μέχρι σήμερα έχει αναπτυχθεί μια μεθοδολογία και μια τεράστια εμπειρία την οποία αξιοποιούν περισσότερες από 100 πόλεις στην ευρωπαϊκή ήπειρο.

5. ΔΙΚΤΥΟ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΜΕ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Το Δικτύου Βαλκανικών Πόλεων με Ιστορικά Κέντρα ιδρύθηκε με Συνέδριο στην Ξάνθη, στις 4-6 Ιουλίου 2007. Τα Δημοτικά Συμβούλια των Δήμων του Δικτύου συνεδρίασαν προκειμένου να επικυρώσουν τη Διακήρυξη. Άμεσοι στόχοι του είναι να εμπλουτιστεί η ερευνητική βάση δεδομένων για τις πόλεις του Δικτύου μέσα από την κωδικοποίηση των ερωτηματολογίων που συνεχίζουν να αποστέλλουν οι συμμετέχουσες πόλεις του Δικτύου, να ενημερωθούν διάφοροι -σχετικοί με το αντικείμενο- κρατικοί φορείς σχετικά με την εξέλιξη του εγχειρήματος για την δημιουργία του Δικτύου, να δημιουργηθεί δικτυακός τόπος για το Δίκτυο.

6. Δίκτυο URBACT –LINKS

For more than ten years, the URBACT programme has been the European Territorial Cooperation programme aiming to foster sustainable integrated urban development in cities across Europe. It is an instrument of the Cohesion Policy, co-financed by the European Regional Development Fund, the 28 Member States, Norway & Switzerland.

URBACT's mission is to enable cities to work together and develop integrated solutions to common urban challenges, by networking, learning from one another's experiences, drawing lessons and identifying good practices to improve urban policies.

Following the success of the URBACT I and II programmes, URBACT III (2014-2020) has been developed to continue to promote sustainable integrated urban development and contribute to the delivery of the Europe 2020 strategy.

7. «ELISAN»: «European Local Inclusion and Social Action Network», «Ευρωπαϊκό Δίκτυο Τοπικής Ένταξης και Κοινωνικής Δράσης

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο ELISAN, λειτουργεί από το 2008, επιδιώκοντας να συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την κοινωνική συνοχή μέσω της καινοτομίας και της επινοητικότητας. Στόχος του δικτύου είναι η υπεράσπιση των τοπικών και ευρύτερων αναγκών μέσω εκλεγμένων εκπροσώπων, η ενημέρωση σχετικά με την τοπική κοινωνική δράση στην Ευρώπη, η διάδοση των καλών πρακτικών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνει στον τομέα της κοινωνικής καινοτομίας όπου προωθεί την σύναψη ευρωπαϊκών εταιρικών σχέσεων, αυξάνει την αξία της κοινωνικής καινοτομίας από τις ευρωπαϊκές τοπικές κοινότητες, δημιουργεί μια βάση δεδομένων για την ευρωπαϊκή κοινωνική καινοτομία και τέλος εκκινεί το Ευρωπαϊκό Βραβείο για την Κοινωνική Καινοτομία.

Στις δράσεις του ELISAN συμπεριλαμβάνονται: η διοργάνωση ευρωπαϊκών εκδηλώσεων με στόχο την πληροφόρηση και την βελτίωση των θέσεων των μελών του δικτύου στα ευρωπαϊκά συνέδρια, η έκδοση αναφορών που σχετίζονται με την υιοθέτηση καλών πρακτικών και τέλος, η ενημέρωση των μελών του δικτύου για τις ευρωπαϊκές προκλήσεις στον κοινωνικό τομέα.

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΓΕΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ – ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ**

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΟΙΑΣ

<i>Προβλήματα/ανάγκες</i>	<i>Δυνατότητες</i>
<p>Με αποφάσεις του Οργανισμού Κτηματολογίου και Χαρτογραφήσεων ορίστηκαν οι 20-10-2003, 9-2-2004 και 18-4-2005 ως ημερομηνίες για την έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου στις περιοχές Α.Βαρβάρας-Ασωμάτων-Άμμου, Τριποτάμου, και Βέροιας της Δημοτικής Ενότητας Βέροιας. Στα πλαίσια ελέγχου των στοιχείων των ακινήτων ιδιοκτησίας του Δήμου Βέροιας στο Εθνικό Κτηματολόγιο προέκυψε πλήθος ανακριβών αρχικών εγγραφών οι οποίες πρέπει να διορθωθούν είτε δικαστικά είτε με απλές διορθωτικές πράξεις στα πλαίσια του Εθνικού Κτηματολογίου.</p>	<p>Με τις διορθώσεις των στοιχείων των ακινήτων ιδιοκτησίας του Δήμου στο Εθνικό Κτηματολόγιο ξεκαθαρίζει το ιδιοκτησιακό καθεστώς σε πλήθος ακινήτων των οποίων το ιδιοκτησιακό καθεστώς ήταν αμφισβητούμενο. Τα ακίνητα αυτά μετά τις διαδικασίες που προαναφέρθηκαν με διορθωμένα τα γεωμετρικά τους στοιχεία και το ιδιοκτησιακό καθεστώς τους, μπορούν να αξιοποιηθούν περαιτέρω.</p>
<i>Περιορισμοί</i>	<i>Ευκαιρίες</i>
<p>Οι διορθώσεις του κτηματολογίου απαιτούν την σύνταξη πλήθους τοπογραφικών διαγραμμάτων, την σύνταξη και άσκηση αγωγών και την διερεύνηση των στοιχείων πλήθους ακινήτων. Η διαδικασία αυτή είναι ιδιαίτερη απαιτητική και απαιτεί την απασχόληση εξειδικευμένου προσωπικού το οποίο στερείται ο Δήμος Βέροιας επί του παρόντος. Επιπλέον το οικονομικό κόστος των διορθώσεων αυτών είναι μεγάλο λόγω του μεγάλου αριθμού πιστοποιητικών που απαιτούνται αλλά και των κοινοποιήσεων.</p>	<p>Τα ακίνητα τα οποία στο Εθνικό Κτηματολόγιο έχουν οριστικοποιηθεί σαν ακίνητα ιδιοκτησίας του Δήμου Βέροιας και έχουν διορθωθεί τα γεωμετρικά τους στοιχεία μπορούν αξιοποιηθούν πχ. να εκποιηθούν, να εκμισθωθούν κλπ.</p>
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	
<i>Προβλήματα/ανάγκες</i>	<i>Δυνατότητες</i>
<p>Η Δημοτική ενότητα Αποστόλου Παύλου δεν έχει ενταχθεί στο Εθνικό Κτηματολόγιο. Αρμοδιότητα του τμήματος Κτηματολογίου είναι η σύνταξη και τήρηση Περιουσιολογίου στο οποίο έχουν καταγραφεί όλα τα ακίνητα ιδιοκτησίας του Δήμου Βέροιας. Η καταγραφή γίνεται σε</p>	<p>Η δημιουργία και συντήρηση ενός ενημερωμένου Περιουσιολογίου αποτελεί σημαντικό εργαλείο αξιοποίησης της Δημοτικής Περιουσίας.</p>

επίπεδο ακινήτου δημιουργώντας για κάθε ένα ακίνητο φάκελο ακινήτου όπου περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία του πχ. τίτλοι ιδιοκτησίας, συμφωνητικά εκμίσθωσης, οικοδομικές άδειες κλπ.	
<i>Περιορισμοί</i>	<i>Ευκαιρίες</i>
Το Περιουσιολόγιο απαιτεί διαρκή ενημέρωση κάτι το οποίο δεν είναι πολλές φορές εφικτό λόγω του φόρτου εργασίας.	Η δημιουργία και συντήρηση ενός ενημερωμένου Περιουσιολογίου αποτελεί σημαντικό εργαλείο αξιοποίησης της Δημοτικής Περιουσίας.
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΓΙΝΑΣ	
<i>Προβλήματα/ανάγκες</i>	<i>Δυνατότητες</i>
Με αποφάσεις του Οργανισμού Κτηματολογίου και Χαρτογραφίσεων ορίστηκαν οι 22-3-2004, 17-9-2004 ως ημερομηνίες για την έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου στην περιοχή Βεργίνας και Παλατιστίων της Δημοτικής Ενότητας Βεργίνας. Στα πλαίσια ελέγχου των στοιχείων των ακινήτων ιδιοκτησίας του Δήμου Βέροιας στο Εθνικό Κτηματολόγιο προέκυψε πλήθος ανακριβών αρχικών εγγραφών οι οποίες πρέπει να διορθωθούν είτε δικαστικά είτε με απλές διορθωτικές πράξεις στα πλαίσια του Εθνικού Κτηματολογίου.	Με τις διορθώσεις των στοιχείων των ακινήτων ιδιοκτησίας του Δήμου στο Εθνικό Κτηματολόγιο ξεκαθαρίζει το ιδιοκτησιακό καθεστώς σε πλήθος ακινήτων των οποίων το ιδιοκτησιακό καθεστώς ήταν αμφισβητούμενο. Τα ακίνητα αυτά μετά τις διαδικασίες που προαναφέρθηκαν με διορθωμένα τα γεωμετρικά τους στοιχεία και το ιδιοκτησιακό καθεστώς τους, μπορούν να αξιοποιηθούν περαιτέρω.
<i>Περιορισμοί</i>	<i>Ευκαιρίες</i>
Οι διορθώσεις του κτηματολογίου απαιτούν την σύνταξη πλήθους τοπογραφικών διαγραμμάτων, την σύνταξη και άσκηση αγωγών και την διερεύνηση των στοιχείων πλήθους ακινήτων. Η διαδικασία αυτή είναι ιδιαίτερη απαιτητική και απαιτεί την απασχόληση εξειδικευμένου προσωπικού το οποίο στερείται ο Δήμος Βέροιας επί του παρόντος. Επιπλέον το οικονομικό κόστος των διορθώσεων αυτών είναι μεγάλο λόγω του μεγάλου αριθμού πιστοποιητικών που απαιτούνται αλλά και των κοινοποιήσεων.	Τα ακίνητα τα οποία στο Εθνικό Κτηματολόγιο έχουν οριστικοποιηθεί σαν ακίνητα ιδιοκτησίας του Δήμου Βέροιας και έχουν διορθωθεί τα γεωμετρικά τους στοιχεία μπορούν αξιοποιηθούν πχ. να εκποιηθούν, να εκμισθωθούν κλπ.
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΟΒΡΑ	

<i>Προβλήματα/ανάγκες</i>	<i>Δυνατότητες</i>
<p>Η Δημοτική ενότητα Αποστόλου Δοβρά δεν έχει ενταχθεί στο Εθνικό Κτηματολόγιο. Αρμοδιότητα του τμήματος Κτηματολογίου είναι η σύνταξη και τήρηση Περιουσιολογίου στο οποίο έχουν καταγραφεί όλα τα ακίνητα ιδιοκτησίας του Δήμου Βέροιας. Η καταγραφή γίνεται σε επίπεδο ακινήτου δημιουργώντας για κάθε ένα ακίνητο φάκελο ακινήτου όπου περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία του πχ. τίτλοι ιδιοκτησίας, συμφωνητικά εκμίσθωσης, οικοδομικές άδειες κλπ.</p>	<p>Η δημιουργία και συντήρηση ενός ενημερωμένου Περιουσιολογίου αποτελεί σημαντικό εργαλείο αξιοποίησης της Δημοτικής Περιουσίας.</p>
<i>Περιορισμοί</i>	<i>Ευκαιρίες</i>
<p>Το Περιουσιολόγιο απαιτεί διαρκή ενημέρωση κάτι το οποίο δεν είναι πολλές φορές εφικτό λόγω του φόρτου εργασίας.</p>	<p>Η δημιουργία και συντήρηση ενός ενημερωμένου Περιουσιολογίου αποτελεί σημαντικό εργαλείο αξιοποίησης της Δημοτικής Περιουσίας.</p>
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΑΣ	
<i>Προβλήματα/ανάγκες</i>	<i>Δυνατότητες</i>
<p>Η Δημοτική ενότητα Μακεδονίδας δεν έχει ενταχθεί στο Εθνικό Κτηματολόγιο. Αρμοδιότητα του τμήματος Κτηματολογίου είναι η σύνταξη και τήρηση Περιουσιολογίου στο οποίο έχουν καταγραφεί όλα τα ακίνητα ιδιοκτησίας του Δήμου Βέροιας. Η καταγραφή γίνεται σε επίπεδο ακινήτου δημιουργώντας για κάθε ένα ακίνητο φάκελο ακινήτου όπου περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία του πχ. τίτλοι ιδιοκτησίας, συμφωνητικά εκμίσθωσης, οικοδομικές άδειες κλπ.</p>	<p>Η δημιουργία και συντήρηση ενός ενημερωμένου Περιουσιολογίου αποτελεί σημαντικό εργαλείο αξιοποίησης της Δημοτικής Περιουσίας.</p>
<i>Περιορισμοί</i>	<i>Ευκαιρίες</i>
<p>Το Περιουσιολόγιο απαιτεί διαρκή ενημέρωση κάτι το οποίο δεν είναι πολλές φορές εφικτό λόγω του φόρτου εργασίας.</p>	<p>Η δημιουργία και συντήρηση ενός ενημερωμένου Περιουσιολογίου αποτελεί σημαντικό εργαλείο αξιοποίησης της Δημοτικής Περιουσίας.</p>

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΞΟΝΑ 4

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

57. Σημαντικό ζήτημα της λειτουργίας του Δήμου ως Οργανισμού είναι η καλή λειτουργία και επικοινωνία των Υπηρεσιών του μέσω στοχευμένων ενεργειών για πλήρη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού
58. Εκμετάλλευση νέων εργαλείων ΤΠΕ για καλή και άμεση επικοινωνία των Υπηρεσιών του Δήμου, όσο και καλή διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων του δήμου, αλλά και την καλύτερη οργάνωση των καθημερινών δραστηριοτήτων του δήμου.
59. επικαιροποίηση βάσης δεδομένων GIS / Διασύνδεση βάσης με διαθέσιμα ανοικτά δεδομένα (π.χ. γεωχωρικά δεδομένα [geodata], πολεοδομική νομοθεσία, όροι δόμησης και κανονισμοί για εγκατάσταση επιχειρηματικής δραστηριότητας)
60. Αξιοποίηση σύγχρονων μορφών Ανοικτής Διακυβέρνησης μέσω χρήσης ψηφιακών εργαλείων για σύγχρονη και άμεση σχέση του Δήμου με τον πολίτη
61. Διορθώσεις κτηματολογίου στη ΔΕ Βέροιας οι οποίες απαιτούν τη σύνταξη πλήθους τοπογραφικών διαγραμμάτων, την σύνταξη και άσκηση αγωγών και την διερεύνηση των στοιχείων πλήθους ακινήτων.
62. Διορθώσεις κτηματολογίου στη ΔΕ Βεργίνας οι οποίες πρέπει να διορθωθούν είτε δικαστικά είτε με απλές διορθωτικές πράξεις στα πλαίσια του Εθνικού Κτηματολογίου.
63. Η μη ένταξη στο Εθνικό Κτηματολόγιο των Δ.Ε. Απ. Παύλου, Δοβρά και Μακεδονίδα
64. Αναγκαιότητα για ανάπτυξης συστήματος διαρκούς ενημέρωσης του Περιουσιολογίου ως ένα σημαντικό εργαλείο αξιοποίησης της Δημοτικής Περιουσίας
65. Αναγκαιότητα ανάπτυξης ολοκληρωμένης μελέτης αξιοποίησης της Δημοτικής Περιουσίας και αξιοποίηση σχετικών εργαλείων είτε από τις υφιστάμενες δυνατότητες του Δήμου (π.χ. GIS) είτε με προμήθεια νέων

ΜΕΡΟΣ Α2

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕ ΥΠΕΡΚΕΙΜΕΝΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Ο αναπτυξιακός και χωροταξικός σχεδιασμός σε υπερκείμενα επίπεδα, επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό, τα περιθώρια κινήσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η νομοθέτηση, όσο και ο οικονομικός προγραμματισμός, λαμβάνει χώρα, όχι μόνο στο κεντρικό εθνικό επίπεδο αλλά και στο υπερεθνικό, δηλαδή αυτό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

7.1. Ο οικονομικός προγραμματισμός στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο οικονομικός προγραμματισμός στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οργανώνεται σε επταετείς πλέον κύκλους (200-2006, 2007-2013, 2014-2020 κ.ο.κ.). Το τέλος της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου (2020), σχεδόν συμπίπτει με την λήξη της τρέχουσας δημοτικής θητείας και επακόλουθα της ισχύος του παρόντος Επιχειρησιακού Σχεδίου (2015-2019). Η Πολιτική Συνοχής (ΠΣ) και η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ), αποτελούν δύο από τις σημαντικότερες πολιτικές της ΕΕ και σαφώς τις δύο πλέον ισχυρά χρηματοδοτούμενες. Και οι δύο πολιτικές αφορούν έντονα τον Δήμο Βέροιας, καθώς η ΠΣ χρηματοδοτεί τα εθνικά ΕΣΠΑ των 28 κρατών μελών, την εδαφική συνεργασία, καθώς και άλλες πρωτοβουλίες της ΕΕ, ενώ η ΚΑΠ υποστηρίζει τα επιχειρησιακά προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης των 28 κρατών μελών και ιδιαίτερα τις πρωτοβουλίες για την τοπική ανάπτυξη στον αγροτικό χώρο (π.χ. παρεμβάσεις τύπου ΟΠΑΑΧ, LEADER κτλ).

Μια σειρά άλλων πολιτικών και πρωτοβουλιών της ΕΕ, καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, όπως η προστασία του περιβάλλοντος και η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής (πρόγραμμα «LIFE»), η ενίσχυση της έρευνας (πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»), η υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (COSME -Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises), η ενίσχυση κοινωνικών δράσεων για την υποστήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων (Πρόγραμμα για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία (EaSI - Employment and Social Innovation), η προώθηση του πολιτισμού και της δημιουργίας (πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη»), οι εξωτερικές σχέσεις κτλ.

Για την Ελλάδα¹, ο προγραμματισμός αυτός, λαμβάνει την μορφή 13 Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ), ένα για κάθε μία από τις 13 διοικητικές Περιφέρειες της χώρας, που περιλαμβάνουν δράσεις περιφερειακής εμβέλειας. και 7 Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) (συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων για την Αγροτική Ανάπτυξη και την Αλιεία), που αφορούν ένα ή περισσότερους τομείς και έχουν ως γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής όλη τη χώρα.

Πιο συγκεκριμένα τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 είναι τα εξής:

- ΕΠ Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία

¹ www.espa.gr

- ΕΠ Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη
- ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
- ΕΠ Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα
- Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης
- ΕΠ Τεχνική Βοήθεια
- ΕΠ Αλιείας και Θάλασσας

Από αυτά, τα πλέον σχετιζόμενα με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες του Δήμου Βέροιας, είναι τα πέντε πρώτα.

Από τα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, το μόνο που αφορά τον δήμο είναι το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας.

Ο στόχος της Εδαφικής Συνοχής στην ΕΕ, υλοποιείται με σειρά προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΕΣ). Η ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία σε επίπεδο κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης υλοποιείται μέσω προγραμμάτων διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας. Τα εν λόγω προγράμματα διακρίνονται σε διμερή και πολυμερή. Τα διμερή προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας στοχεύουν στο να αντιμετωπίσουν κοινές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι διασυνοριακές περιοχές, να αξιοποιήσουν τις προοπτικές ανάπτυξης και φυσικά να ενδυναμώσουν τη συνεργασία προς όφελος της αρμονικής πορείας της Ένωσης. Τα διμερή προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας της Ελλάδας με γειτνιάζουσες χώρες είναι:

- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Βουλγαρία 2014-2020
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Ιταλία 2014-2020
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Κύπρος 2014-2020
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM) 2014-2020
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Αλβανία 2014-2020.

Από τα ανωτέρω προγράμματα, το μόνο που περιλαμβάνει τον δήμο ως επιλέξιμη περιοχή, είναι το Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM) 2014-2020.

Τα πολυμερή Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας, στα οποία συμμετέχουν περιφέρειες της χώρας μας, είναι τα εξής:

- Αδριατικής – Ιονίου (διακρατικό)
- MED (διακρατικό)
- MED ENI CBC (διασυνοριακό)
- Black Sea basin ENI CBC (διασυνοριακό)
- INTERREG EUROPE (διαπεριφερειακό)
- Balkan Mediterranean (διακρατικό)

Από τα ανωτέρω προγράμματα, αυτά που περιλαμβάνουν τον δήμο ως επιλέξιμη περιοχή, είναι το «INTERREG EUROPE» (διαπεριφερειακό), «MED ENI CBC» (διασυνοριακό), «Balkan Mediterranean» (διακρατικό), «MED» (διακρατικό) και το «Αδριατικής – Ιονίου» (διακρατικό).

Στα προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας περιλαμβάνονται τα δίκτυα συνεργασιών και δικτύωσης URBACT και ESPON, καθώς και το INTERACT, το οποίο παρέχει τεχνική

υποστήριξη σε όλα τα προγράμματα ΕΕΣ στον ευρωπαϊκό χώρο. Ο δήμος Βέροιας, μπορεί να αξιοποιήσει και αυτά τα προγράμματα, για να αναπτύξει νέες συνεργασίες και να ενισχύσει υφιστάμενους δεσμούς με άλλους δήμους και οργανισμούς στην ΕΕ, στην κατεύθυνση προετοιμασίας έργων και παρεμβάσεων που θα χρηματοδοτηθούν από άλλα προγράμματα μεγαλύτερης χρηματοδοτικής βαρύτητας.

7.2. Το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020

Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020² ακολουθεί και εξυπηρετεί τους γενικούς στόχους της συνολικής περιφερειακής αναπτυξιακής στρατηγικής, οι οποίοι είναι οι εξής:

- Μετάβαση της περιφερειακής οικονομίας σ' ένα νέο και βιώσιμο παραγωγικό μοντέλο με ανταγωνιστικότητα, εξωστρέφεια, καινοτόμο επιχειρηματικότητα και έξυπνη και φιλική αξιοποίηση των τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ),
- Προστασία και αειφορική διαχείριση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων για τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής και της αποδοτικότητας των πόρων,
- Ολοκλήρωση - προβολή των μεταφορικών υποδομών και δικτύων για την ανάδειξη της Περιφέρειας σε μεταφορικό κόμβο διεθνούς εμβέλειας - αξιοποίηση της κεντροβαρούς θέσης της στις μακροπεριοχές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Ανατολικής Μεσογείου,
- Υποστήριξη και ενδυνάμωση της κινητικότητας και αναβάθμισης των προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού, δυναμική αντιμετώπιση της ανεργίας, και διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής.

Οι 11 Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) του προγράμματος, είναι οι ακόλουθοι:

ΑΠ 1 : Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας.

ΑΠ 2: Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ).

ΑΠ 3: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

ΑΠ 4: Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς – φιλικότερη προς το περιβάλλον.

ΑΠ 5: Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων από φυσικές καταστροφές όπως πλημμύρες, πυρκαγιές και σεισμούς.

ΑΠ 6: Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας της χρήσης των φυσικών πόρων.

ΑΠ 7: Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων.

ΑΠ 8: Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού.

ΑΠ 9Α: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης (Δράσεις Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης).

² Σύνοψη του Προγράμματος για τους πολίτες, <http://www.pepkm.gr/attachments/epixeirisiako/KM-2014-2020-sitizens-summary.pdf>

ΑΠ 9B: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης (Δράσεις Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου).

ΑΠ 10: Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση.

Η συνολική χρηματοδότηση του προγράμματος, ανέρχεται σε 947.105.949 €, εκ των οποίων τα 757.684.757 € αφορούν στήριξη της Ένωσης και τα 189.421.192 € αποτελούν εθνική συμμετοχή. Η κατανομή της χρηματοδότησης ανά Άξονα Προτεραιότητας φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Άξονας Προτεραιότητας	Θεματικός στόχος	Στήριξη της Ένωσης	Εθνική συμμετοχή	Συνολική χρηματοδότηση	Ποσοστό
ΑΠ01	Έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία	18.396.536,00	4.599.134,00	22.995.670,00	2,43%
ΑΠ02	Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας	9.024.275,00	2.256.069,00	11.280.344,00	1,19%
ΑΠ03	Ανταγωνιστικότητα μικρομεσαίων επιχειρήσεων	83.306.389,00	20.826.598,00	104.132.987,00	10,99%
ΑΠ04	Μετάβαση προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα	26.303.003,00	6.575.751,00	32.878.754,00	3,47%
ΑΠ05	Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	59.151.204,00	14.787.801,00	73.939.005,00	7,81%
ΑΠ06	Προστασία του περιβάλλοντος και αποδοτικότητα των πόρων	96.640.247,00	24.160.062,00	120.800.309,00	12,75%
ΑΠ07	Βιώσιμες μεταφορές και υποδομές δικτύων	287.131.217,00	71.782.805,00	358.914.022,00	37,90%
ΑΠ08	Απασχόληση και κινητικότητα του εργατικού δυναμικού	9.794.540,00	2.448.635,00	12.243.175,00	1,29%
ΑΠ09	Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση της φτώχειας	143.485.663,00	35.871.416,00	179.357.079,00	18,94%
ΑΠ10	Εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση	24.451.683,00	6.112.921,00	30.564.604,00	3,23%
ΣΥΝΟΛΑ		757.684.757,00	189.421.192,00	947.105.949,00	100,00%

Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, αποτελεί την σημαντικότερη χρηματοδοτική πηγή για τους ΟΤΑ της περιφέρειας, οι οποίοι θα κληθούν να καταθέσουν τις προτάσεις τους για την αξιοποίηση των ευκαιριών που διαμορφώνονται. Η βέλτιστη προετοιμασία από πλευράς δήμων, αναμένεται να αποδώσει τα μέγιστα, τόσο στην τοπική κλίμακα, όσο και στην περιφερειακή.

Στην τρέχουσα περίοδο, ο προγραμματισμός ενσωματώνει καινοτομικά χαρακτηριστικά, όπως την εφαρμογή «νέων» εργαλείων προγραμματισμού, συγκεκριμένα των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) και της Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία των Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ). Όπως επισημαίνεται:

.... Οι περιοχές όπου θα εφαρμοστεί η ολοκληρωμένη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ), πρέπει να προσεγγιστούν σε δύο επίπεδα: αφενός, η προσέγγιση της μητροπολιτικής λειτουργίας και ανάπτυξης του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης αποτελεί και οφείλει να αποτελέσει

αντικείμενο διακριτής και διαφοροποιημένης ως προς τις ανάγκες της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης αναδεικνύοντας τα εργαλεία ΟΧΕ, και αφετέρου η επικέντρωση για τα λοιπά σημαντικά αστικά κέντρα στην αντιμετώπιση κρίσιμων ζητημάτων και συγκρούσεων χρήσεων γης, αστικών και περιαστικών λειτουργιών. Στις περιοχές αυτές η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη θα εφαρμοστεί μέσω Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης. Θα χρηματοδοτηθεί μέσω του ΠΕΠ με τη συμπλήρωση πόρων που θα διαθέσουν στις Περιφέρειες ενδεικτικά τα Τομεακά προγράμματα : Εκπαίδευσης και Απασχόλησης και το Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας. Η χρηματοδότηση θα γίνει προς ενιαίες Ολοκληρωμένες Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Η επιλογή, έγκριση και χρηματοδότηση τους θα γίνει με κριτήρια που θα αφορούν στην καταλληλότητα της στρατηγικής, στη συμβολή στην επίτευξη των αποτελεσμάτων του Προγράμματος, και στη διαχειριστική ικανότητα, τεχνική ετοιμότητα και ικανότητα μόχλευσης πόρων του φορέα.

Το εργαλείο της Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων θα εφαρμοστεί στον αγροτικό χώρο της Περιφέρειας και θα χρηματοδοτηθεί μέσα από την εκχώρηση πόρων του προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και την συμπληρωματική διάθεση πόρων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας. Οι προκλήσεις που θα αντιμετωπιστούν μέσα από τα ολοκληρωμένα προγράμματα στον αγροτικό χώρο είναι η παραγωγική ανασυγκρότηση, η βελτίωση του αγροτικού χώρου για καλύτερη ποιότητα ζωής και η ενίσχυση των τάσεων επιστροφής στην ύπαιθρο, η ορθή διαχείριση των φυσικών πόρων σε συνδυασμό με την καταπολέμηση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, η διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας μέσω της διασύνδεσής με τις υπηρεσίες τουρισμού και πολιτισμού και η αναβάθμιση του τοπικού ανθρώπινου κεφαλαίου.

Τα νέα αυτά εργαλεία, θα απαιτήσουν την ενεργότερη εμπλοκή των φορέων της ΠΚΜ, ώστε να διαμορφωθούν οι καλύτερες προτάσεις, οι οποίες θα λάβουν την απαραίτητη χρηματοδοτική υποστήριξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

8.1. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΥΛΩΝΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

Όραμά μας είναι το έργο μας να καθοδηγείται από το σύνθημα «**Δράση με Γνώση**». Η σημασία των δικτύων γνώσης στη σημερινή εποχή δεν μπορεί να υπερτονιστεί. Τα κρίσιμα χρόνια που ζούμε στη χώρα μας, μια εποχή βαθιάς οικονομικής ύφεσης, κρίσης αναπτυξιακού μοντέλου, αλλά και κυρίως μια εποχή όπου οι εξελίξεις και οι ανακατατάξεις μοιάζουν να υπαγορεύονται από εξωτερικούς παράγοντες και όχι ενδογενώς, **η αδράνεια και η άγνοια είναι τα μεγαλύτερα εμπόδια στο να προχωρήσουμε και να υπερκεράσουμε τις δυσκολίες**. Γι' αυτό και ο παρών Στρατηγικός Σχεδιασμός, που ένα μεγάλο τμήμα του αποτελείται από την ανάλυση και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης, έχει τεράστια σημασία για εμάς: μόνο **με γνώση** μπορούμε να σχεδιάσουμε και να υλοποιήσουμε αποτελεσματικά **τις δράσεις μας**.

Σαφώς, η πραγματικότητα δημιουργεί μία εξαιρετικά δύσκολη και απαιτητική συνθήκη για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, αλλά κάθε κρίση είναι και μια περίοδος ευκαιριών, όπου οι καλύτερα προετοιμασμένοι Δήμοι θα είναι και εκείνοι που θα μπορέσουν να διεκδικήσουν κοινοτικούς πόρους και να υλοποιήσουν έργα και δράσεις με πραγματικά αναπτυξιακό χαρακτήρα. Η νομοθεσία προβλέπει ότι αποστολή του Δήμου είναι, από τη μια, η διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων, και από την άλλη, η παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση των αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό **τη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής**. Επομένως, ο ρόλος του Δήμου, ιδίως σε μια τέτοια κρίσιμη εποχή, δεν μπορεί να είναι απλώς εκείνος του «διαχειριστή» των, ούτως ή άλλως, εξαιρετικά ισχών κονδυλίων που η κεντρική κυβέρνηση μοιράζει στους Δήμους. Πιστεύουμε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση οφείλει όχι απλώς να παρέχει τρέχοντα δημόσια αγαθά και υπηρεσίες, αλλά να σχεδιάζει ένα καλύτερο μέλλον, βασισμένο σε στέρεα θεμέλια που θα δίνει προοπτικές για τον τόπο, την περιοχή μας, την πόλη μας, τους οικισμούς μας, και φυσικά για τους ανθρώπους και ιδιαίτερα τη νέα γενιά.

Με βάση αυτά, στόχος μας είναι να βελτιώσουμε άμεσα τα προσφερόμενα από τον Δήμο αγαθά και υπηρεσίες, να δώσουμε το στίγμα χρηστής διοίκησης σε όλα τα επίπεδα, αλλά και κυρίως να βάλουμε **τα θεμέλια για μια μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς**. Ο στρατηγικός σχεδιασμός αποτελεί ακριβώς το εργαλείο με το οποίο θα προγραμματίσουμε τη δράση μας με γνώση και μέθοδο.

Κατευθυντήριες γραμμές του προγράμματός μας είναι:

1. Να στηρίξουμε τη γεωργική και κτηνοτροφική ανάπτυξη, που αποτελεί τον οικονομικό πυλώνα του Δήμου μας, μέσω της βελτίωσης υποδομών, της εκπαίδευσης των νέων σε καινοτόμες μεθόδους αγροτικής καλλιέργειας και κτηνοτροφίας, της προώθησης της τυποποίησης και της μεταποίησης των προϊόντων, ώστε να ενισχυθεί η τοπική οικονομία και να σταματήσει η δημογραφική αιμορραγία των οικισμών της υπαίθρου.
2. Να συμβάλουμε στη δημιουργία ενός φιλικού περιβάλλοντος για τη δημιουργία νέων επενδύσεων και για την τόνωση και επέκταση των υφιστάμενων, με στόχο τη δημιουργία σταθερών και αξιοπρεπώς αμειβόμενων θέσεων εργασίας.
3. Να αξιοποιήσουμε τα εντυπωσιακά συγκριτικά πλεονεκτήματα που έχει ο Δήμος μας στον τομέα του τουρισμού, συνδυάζοντας τα μνημεία της μακραίωνης ιστορίας του τόπου με το φυσικό τοπίο.
4. Να αναλάβουμε δράσεις για την καταπολέμηση της φτώχειας με την υποστήριξη, ενίσχυση και επέκταση δομών και προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας και με την έξυπνη εξειδίκευση στα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.
5. Να προωθήσουμε πρακτικές για την προστασία του περιβάλλοντος, του δασικού πλούτου του Δήμου μας, μέτρα για προστασία από μόλυνση του εδάφους και των υδάτων, για την εξοικονόμηση ενέργειας, την προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την ολοκληρωμένη διαχείριση των αστικών αποβλήτων.
6. Να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής των κατοίκων, τόσο στην πόλη της Βέροιας όσο και στους οικισμούς: α) με παρεμβάσεις στον δημόσιο χώρο που να αναβαθμίζουν την καθημερινότητα, λειτουργικά και αισθητικά, και να αναδεικνύουν τα ιστορικά μνημεία και τις διατηρητέες γειτονιές (ιστορικούς τόπους) & β) με έργα αναβάθμισης των σχολικών, κοινωνικών, πολιτιστικών, αθλητικών κ.λπ. υποδομών.

Καθορισμός της στρατηγικής και θεματικές προτεραιότητες / πυλώνες

Με βάση τα παραπάνω και την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης στους διάφορους τομείς όπως παρουσιάστηκε στα προηγούμενα κεφάλαια, ο στρατηγικός σχεδιασμός επικεντρώνεται στις παρακάτω **θεματικές προτεραιότητες / πυλώνες**:

Πυλώνας 1: Αειφόρος ανάπτυξη των Τοπικών Κοινοτήτων & τόνωση της υπαίθρου

1. Προώθηση εγχώριων και ειδικών (όπως π.χ. βιολογικών) καλλιεργειών σε συνεργασία με Πανεπιστήμια, φορείς του Δημοσίου, συνεταιρισμούς και αγροτικούς συλλόγους
2. Εκπαίδευση νέων αγροτών/κτηνοτρόφων σε καινοτόμες μεθόδους (όπως συστήματα ολοκληρωμένης καλλιέργειας, αρδευτική αγωγή, φυτοπροστασία), καθώς και σε νέα επιχειρηματικά / χρηματοοικονομικά μοντέλα (όπως ΚΟΙΝΣΕΠ, Ομάδες Παραγωγών), για την καταπολέμηση της ανεργίας και τη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη των Τοπικών Κοινοτήτων

3. Προβολή και προώθηση των τοπικών, φρέσκων και μεταποιημένων προϊόντων, με αγροτουριστική προβολή, δημιουργία εκθετηρίων κλπ.

Πυλώνας 2: Δημιουργία φιλικού επενδυτικού περιβάλλοντος

4. Εφαρμογή ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για την άμεση και αποτελεσματική ανταπόκριση σε αιτήματα που αφορούν την παραγωγική και επιχειρηματική διαδικασία
5. Επέκταση του «Έξυπνου Οικισμού»: δωρεάν Wi-Fi σε όλο τον Δήμο, πλήρης ενεργοποίηση του διαθέσιμου GIS (Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών)
6. Δημιουργία και οργάνωση «συστάδας» (cluster) νέων επιχειρήσεων σε χώρο του Δήμου

Πυλώνας 3: Προώθηση του οικολογικού, θρησκευτικού και πολιτιστικού τουρισμού

7. Στην πόλη της Βέροιας: ανάδειξη δημόσιων χώρων που περιβάλλουν μνημεία και πολιτιστικές υποδομές, ανάπλαση ιστορικών τόπων Κυριώτισσας, Μπαρμπούτας και Παναγίας Δεξιάς, ενιαία σήμανση και δημιουργία πολιτιστικής διαδρομής
8. Στη Βεργίνα: σχέδιο ολοκληρωμένης προσβασιμότητας των αρχαιολογικών χώρων και σύνδεσή τους, αισθητική αναβάθμιση του οικισμού με στόχο την αξιοποίηση του εξαιρετικού συγκριτικού πλεονεκτήματός του
9. Στους οικισμούς και την ύπαιθρο: τόνωση του οικολογικού / αθλητικού τουρισμού (ορειβατικά μονοπάτια, αξιοποίηση τεχνητής λίμνης Αγίας Βαρβάρας και Λογγά, διαδρομές παρά τον Αλιάκμονα), ενίσχυση των παραδοσιακών εκδηλώσεων και εθίμων, τουριστική προώθηση του Βερμίου και των Πιερίων.
10. Προώθηση επενδύσεων σε τουριστικές υποδομές
11. Εκπαίδευση νέων επιχειρηματιών στους κλάδους του τουρισμού και της εστίασης, για αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (Έξυπνη εξειδίκευση)
12. Ολοκληρωμένη τουριστική προβολή του Δήμου (city branding) με έμφαση στα ψηφιακά μέσα

Πυλώνας 4: Αλληλεγγύη και κοινωνική συνοχή

13. Ενίσχυση και επέκταση του ήδη υπάρχοντος δικτύου δομών κοινωνικής πρόνοιας (Δημοτικό Ιατρείο, Φαρμακείο, Κοινωνική Αλληλεγγύη, Κοινωνικό Φροντιστήριο)
14. Σχέδιο δράσης για τους Ρομά πολίτες του Δήμου μας: μακροπρόθεσμη οικιστική αποκατάσταση, εκπαίδευση και ενσωμάτωση των παιδιών και των νέων, άρση αποκλεισμών και συνθηκών που δημιουργούν παραβατικότητα
15. Ενθάρρυνση και οργάνωση του εθελοντισμού σε όλους τους τομείς: άμεση παροχή βοήθειας σε ομάδες όπως οι πρόσφυγες, μακροχρόνια συνεργασία με εθελοντές στους τομείς της προστασίας του περιβάλλοντος, της πολιτικής προστασίας, της

παιδικής πρόνοιας.

Πυλώνας 5: Πολιτικές για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή – Περιβάλλον, εξοικονόμηση ενέργειας, αειφορία

16. Μέτρα και δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος: του δασικού πλούτου του Δήμου μας, του εδάφους και των υδάτων
17. Εξοικονόμηση ενέργειας μέσω της ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων και της προώθησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
18. Φυσικό αέριο στον Δήμο μας
19. Ολοκληρωμένη διαχείριση των αστικών αποβλήτων (μείωση απορριμμάτων, κομποστοποίηση, ανακύκλωση στην πηγή)

Πυλώνας 6: Βελτίωση της ποιότητας ζωής

20. Παρεμβάσεις βελτίωσης της ποιότητας ζωής, τόσο στην πόλη της Βέροιας όσο και στους οικισμούς: εξασφάλιση προσβασιμότητας στους δημόσιους χώρους και κτίρια, αναπλάσεις οδών και συνοικιών, ανακατασκευή παιδικών χαρών, αναβάθμιση πλατειών και πάρκων, δημιουργία νέων χώρων αναψυχής
21. Παρεμβάσεις ανάδειξης των ιστορικών μνημείων και των παραδοσιακών γειτονιών στη Βέροια και στους οικισμούς.
22. Έργα και παρεμβάσεις βελτίωσης σχολικών, προνοιακών, αθλητικών και πολιτιστικών υποδομών.

Επιπλέον, πέραν των αναπτυξιακών θεμάτων, στόχος μας είναι η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες, μέσω της βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας του Δήμου:

Πυλώνας 7: Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου

23. Ενίσχυση της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), τόσο στη σχέση των πολιτών με τον Δήμο, όσο και μεταξύ των υπηρεσιών του
24. Αποτελεσματικότερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου, με τη σωστή κατανομή του προσωπικού στις υπηρεσίες και τη συνεχή επιμόρφωσή του
25. Ορθολογική οικονομική διαχείριση: περιορισμός των εξόδων, αξιοποίηση της Δημοτικής Περιουσίας και των πόρων του Δήμου
26. Ενίσχυση συμμετοχικών διαδικασιών, με ανοικτή διαβούλευση για τα κρίσιμα ζητήματα και οργάνωση εκδηλώσεων ενημέρωσης και διαλόγου στις τοπικές κοινότητες.

8.2. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΣΥΝΔΕΣΗ ΠΥΛΩΝΩΝ – ΑΞΟΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Για τον καταρτισμό του Στρατηγικού Σχεδίου, η παραπάνω επικέντρωση αναδιαρθρώνεται ώστε οι πυλώνες – θεματικές προτεραιότητες να προσαρμοστούν στους άξονες προτεραιότητας που ορίζει η νομοθεσία για τα Ε.Π. των Δήμων και να αποσαφηνιστούν τα επιμέρους μέτρα και οι στόχοι ανά άξονα.

Τα παραπάνω εξειδικεύονται στους παρακάτω πίνακες:

		ΑΞΟΝΑΣ 1	ΑΞΟΝΑΣ 2	ΑΞΟΝΑΣ 3	ΑΞΟΝΑΣ 4
		ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ – ΥΓΕΙΑ – ΠΑΙΔΕΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΠΥΛΩΝΑΣ 1	Αειφόρος ανάπτυξη των Τοπικών Κοινοτήτων & τόνωση της υπαίθρου	☒	☒	☒	
ΠΥΛΩΝΑΣ 2	Δημιουργία φιλικού επενδυτικού περιβάλλοντος			☒	☒
ΠΥΛΩΝΑΣ 3	Προώθηση του οικολογικού, θρησκευτικού και πολιτιστικού τουρισμού	☒	☒	☒	
ΠΥΛΩΝΑΣ 4	Αλληλεγγύη και κοινωνική συνοχή		☒		☒
ΠΥΛΩΝΑΣ 5	Πολιτικές για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή – Περιβάλλον, εξοικονόμηση ενέργειας, αειφορία	☒			
ΠΥΛΩΝΑΣ 6	Βελτίωση της ποιότητας ζωής	☒			
ΠΥΛΩΝΑΣ 7	Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου				☒

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ				
ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
Μέτρο 1.1. Εξοικονόμηση ενέργειας και μείωση των ρύπων	Εκπόνηση Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και ένταξη του Δήμου μας στο Σύμφωνο των Δημάρχων	Δ/νση Προγραμματισμού – Οργάνωσης – Πληροφορικής		23, 25, 26
	Ενεργειακή αναβάθμιση των δημοτικών και σχολικών κτηρίων	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	ΚΑΠΕ - ΥΠΕΚΑ	25
	Εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα δημοτικά και σχολικά κτήρια και ακίνητα	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Τεχνική Διεύθυνση ΔΕΥΑΒ	ΚΑΠΕ - ΥΠΕΚΑ	26
	Δίκτυο Φυσικού Αερίου στο Δήμο μας	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	ΔΕΠΑ	
Μέτρο 1.2. Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος	Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης για τις δύο περιοχές Natura 2000 του Δήμου μας	Δ/νση Περιβάλλοντος	ΥΠΕΚΑ	5
	Προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων με την ορθή διαχείριση φυτοφαρμάκων (επιμόρφωση καλλιεργητών, συλλογή κενών, σταθμοί γεμίματος βυτίων)	Δ/νση Περιβάλλοντος	ΥΠΕΚΑ Τοπικοί Συνεταιρισμοί	3
	Ολοκληρωμένη διαχείριση των αστικών αποβλήτων – Συστήματα ανακύκλωσης υψηλής απόδοσης (κυκλική οικονομία)	Δ/νση Περιβάλλοντος	ΦΟΔΣΑ	7
	Δράσεις για μείωση απορριμμάτων, διαχωρισμό στην πηγή, κομποστοποίηση	Δ/νση Περιβάλλοντος	ΦΟΔΣΑ	6
	Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης και μονάδων βιολογικού καθαρισμού λυμάτων	Τεχνική Διεύθυνση ΔΕΥΑΒ		
	Μείωση διαρροών και κατανάλωσης πόσιμου νερού	Τεχνική Διεύθυνση ΔΕΥΑΒ		
Μέτρο 1.3. Ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος στην πόλη της Βέροιας	Δημιουργία πολιτιστικής διαδρομής μέσα στην πόλη με ενιαία σήμανση, ανάδειξη του μοναδικού συνόλου των βυζαντινών και μεταβυζαντινών ναών, σύνδεση μουσείων κ.λπ. σημείων τουριστικού ενδιαφέροντος	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	Εφορεία Αρχαιοτήτων Ημαθίας Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας	15
	Αναβάθμιση κηρυγμένων ιστορικών τόπων	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	Εφορεία Αρχαιοτήτων	15, 16

	(Κυριώτισσα, Παναγία Δεξιά, Μπαρμπούτα)		Ημαθίας Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας	
	Ανάπλαση της παραποτάμιας διαδρομής (Μπαρμπούτα – Τριπόταμος – Λιανοβρόχι)	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δ/νση Περιβάλλοντος	Σύλλογος Φίλων Τριποτάμου	18
Μέτρο 1.4. Αναβάθμιση δημόσιων χώρων στην Βεργίνα	Ολοκληρωμένο Σχέδιο προσβασιμότητας των αρχαιολογικών χώρων και σύνδεσή τους	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	Εφορεία Αρχαιοτήτων Ημαθίας	21
	Αισθητική αναβάθμιση του οικισμού της Βεργίνας	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δ/νση Πολεοδομίας	Εφορεία Αρχαιοτήτων Ημαθίας	21
Μέτρο 1.5. Υποδομές για την προώθηση του τουρισμού και της γεωργίας στην ύπαιθρο	Ανάπτυξη υποδομών για την τόνωση του οικολογικού και αθλητικού τουρισμού (ορειβατικά μονοπάτια, διαδρομές παρά τον Αλιάκμονα)	Δ/νση Περιβάλλοντος Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	Φιλαθλητικοί όμιλοι και σωματεία	5
	Διερεύνηση χωροθέτησης ναυαθλητικού κέντρου στο φράγμα του Αλιάκμονα	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δ/νση Περιβάλλοντος	Φιλαθλητικοί όμιλοι και σωματεία	5
	Κατασκευή κλειστών δικτύων άρδευσης και προώθηση αειφορικών μεθόδων άρδευσης	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών		13
Μέτρο 1.6. Βελτίωση της ποιότητας ζωής στην πόλη της Βέροιας και στις τοπικές κοινότητες	Εξασφάλιση προσβασιμότητας στον δημόσιο χώρο, με έμφαση στην ασφάλεια (σχολικοί δακτύλιοι κλπ.) και εξορθολογισμός της κυκλοφορίας και της στάθμευσης οχημάτων, με προώθηση των ήπιων μέσων μετακίνησης	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών		17
	Εκπόνηση Σχεδίου Βιώσιμης Κινητικότητας	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών		17
	Βιοκλιματική αναβάθμιση δημόσιων χώρων (πλατείες, πάρκα, παιδικές χαρές)	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών		16
	Δημιουργία νέων χώρων αναψυχής για σχολικές και οικογενειακές εκδρομές	Δ/νση Περιβάλλοντος		5
	Απαλλοτριώσεις και διανοίξεις οδών	Δ/νση Πολεοδομίας Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών		12
Αντιμετώπιση του προβλήματος των εγκαταλελειμμένων από τους ιδιοκτήτες παλαιών / διατηρητέων κτιρίων	Δ/νση Πολεοδομίας Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών		14	

	Αναθεώρηση του ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ του Δήμου	Δ/νση Πολεοδομίας		9
	Εσωτερικά δίκτυα ύδρευσης στους οικισμούς	ΔΕΥΑΒ	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	
	Βελτίωση χαρακτηριστικών ασφάλειας στο οδικό δίκτυο του δήμου	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.	22
Μέτρο 1.7. Αναβάθμιση κοινωνικών υποδομών (εκπαιδευτικών, προνοιακών και αθλητικών)	Ολοκλήρωση τοπικού ρυμοτομικού σχεδίου και ανέγερση νέου κτιρίου Μουσικού Σχολείου στο Ταγαροχώρι	Δ/νση Πολεοδομίας Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών		39
	Ολοκληρωμένες ανακαινίσεις σχολικών κτιρίων	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών		38
	Αναπλάσεις σχολικών αυλών	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών		38
	Ανέγερση Βρεφονηπιακών Σταθμών & Νηπιαγωγείων	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών		30, 36
	Βελτίωση Αθλητικών Κέντρων: ενεργειακές αναβαθμίσεις, επεκτάσεις για κάλυψη προδιαγραφών για πανελλήνιες και διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις	Νομικό πρόσωπο ΚΑΠΑ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών		33, 34
Μέτρο 1.8. Αναβάθμιση πολιτιστικών υποδομών	Μεταστέγαση του Εθνικού Μουσείου Εκπαίδευσης «Χρίστος Τσολάκης» στο υπό παραχώρηση στον Δήμο πρώην Δικαστικό Μέγαρο (κτίριο Ρακτιβάν)	Νομικό πρόσωπο ΚΕΠΑ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών		44
	Ολοκλήρωση Λαογραφικού Μουσείου Σαράφογλου	Νομικό πρόσωπο ΚΕΠΑ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών		45
	Αποκατάσταση οικίας Χατζίκου	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας	20
	Αποκατάσταση οικίας Καραναστάση	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας	20
	Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων με πολιτιστική χρήση	Νομικό πρόσωπο ΚΕΠΑ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών		43
	Συντήρηση δημοτικών κτιρίων στη συνοικία	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	Υπηρεσία Νεωτέρων	20

	της Μπαρμπούτας (αρχοντικό Μορδεχάι [Μπέκα], «Όλγανος», κτίριο Γενικών Αρχείων του Κράτους)		Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας	
ΑΞΟΝΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ – ΥΓΕΙΑ – ΠΑΙΔΕΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ				
ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
Μέτρο 2.1. Ενίσχυση και επέκταση του υπάρχοντος δικτύου δομών κοινωνικής πρόνοιας	Χρηματοδότηση των κοινωνικών δομών (Δημοτικού Ιατρείου, Φαρμακείου, Παντοπωλείου κλπ.) στο ΕΚΤ / ΕΣΠΑ για περαιτέρω ανάπτυξή τους	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας – Πολιτισμού – Παιδείας Νομικό Πρόσωπο ΚΑΠΑ		28
	Δημιουργία Δημοτικού Λαχανόκηπου	Δ/νση Περιβάλλοντος		29
	Δημιουργία Κέντρου ημερήσιας διαβίωσης ατόμων με αναπηρίες	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας – Πολιτισμού – Παιδείας Νομικό Πρόσωπο ΚΑΠΑ		29
	Συνέχιση του Κέντρου Συμβουλευτικής για θέματα ενδοοικογενειακής κακοποίησης	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας – Πολιτισμού – Παιδείας		28
	Δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Κοινότητας σε στόχο την ολοκληρωμένη πρόσβαση στις κοινωνικές υπηρεσίες	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας – Πολιτισμού – Παιδείας		29
	Δημιουργία και λειτουργία Παιδικών Κατασκηνώσεων	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας – Πολιτισμού – Παιδείας		29
Μέτρο 2.2. Ενσωμάτωση των κοινοτήτων Ρομά του Δήμου	Εκπόνηση Σχεδίου Δράσης για τους Ρομά πολίτες του Δήμου μας, με στόχο την μακροπρόθεσμη οικιστική αποκατάσταση, την εκπαίδευση και ενσωμάτωση των παιδιών και των νέων ανθρώπων	Δ/νση Προγραμματισμού – Οργάνωσης – Πληροφορικής		32
	Μακροπρόθεσμη οικιστική αποκατάσταση	Δ/νση Προγραμματισμού		32

	των κοινοτήτων Ρομά στη Βέροια και τους οικισμούς	Δ/νση Πολεοδομίας Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών		
	Δράσεις για την εκπαίδευση και ενσωμάτωση των Ρομά παιδιών και των νέων	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας – Πολιτισμού – Παιδείας		32
Μέτρο 2.3. Ενθάρρυνση και οργάνωση του εθελοντισμού	Δημιουργία δικτύων εθελοντών σε όλους τους τομείς: παιδικής πρόνοιας, στήριξης των προσφύγων και μεταναστών, προστασίας του περιβάλλοντος, κλπ.	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας – Πολιτισμού – Παιδείας Δ/νση Περιβάλλοντος	Όλοι οι σύλλογοι και τα σωματεία	
Μέτρο 2.4. Έξυπνη εξειδίκευση στον πρωτογενή τομέα	Προγράμματα διά βίου μάθησης για εκπαίδευση και επιμόρφωση νέων αγροτών και κτηνοτρόφων σε ειδικές καλλιέργειες, ορθές πρακτικές, κλπ., και σε μοντέλα συλλογικής οικονομίας (όπως ΚΟΙΝΣΕΠ, Ομάδες Παραγωγών)	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας – Πολιτισμού – Παιδείας Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	ΟΕΓΕΚΑ Δήμητρα Επιμελητήριο Ημαθίας Συνεταιρισμοί Τοπικοί Σύλλογοι	50, 51, 52
Μέτρο 2.5. Έξυπνη εξειδίκευση στον τομέα του τουρισμού	Προγράμματα διά βίου μάθησης για εκπαίδευση και επιμόρφωση νέων επιχειρηματιών στον τομέα του τουρισμού (φιλοξενία, εστίαση, επιχειρηματικότητα) και σε μοντέλα συλλογικής οικονομίας (όπως ΚΟΙΝΣΕΠ, Ομάδες Παραγωγών)	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας – Πολιτισμού – Παιδείας Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	Επιμελητήριο Ημαθίας Συνεταιρισμοί Τοπικοί Σύλλογοι	50, 52, 53
ΑΞΟΝΑΣ 3: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ				
ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΣΥΝΕΡΓΕΙΣ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
Μέτρο 3.1. Προώθηση της καινοτομίας στη γεωργία για την υποστήριξη της οικονομίας στον αγροτικό χώρο	Ανάπτυξη δικτύων γνώσης στις καινοτόμες μεθόδους γεωργικής εκμετάλλευσης μέσω συνεργασιών με Πανεπιστήμια, φορείς του Δημοσίου, συνεταιρισμούς και αγροτικούς συλλόγους	Δ/νση Προγραμματισμού – Οργάνωσης – Πληροφορικής Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	ΑΝΗΜΑ Πανεπιστήμια Συνεταιρισμοί Τοπικοί Σύλλογοι	51
	Προώθηση καινοτόμων μεθόδων γεωργίας (όπως συστήματα ολοκληρωμένης και βιολογικής καλλιέργειας, αρδευτική αγωγή, φυτοπροστασία)	Δ/νση Περιβάλλοντος Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	ΑΝΗΜΑ Συνεταιρισμοί Τοπικοί Σύλλογοι	51

	Ονομασία προέλευσης στα τοπικά προϊόντα (branding)	Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	ΟΕΓΕΚΑ Δήμητρα Επιμελητήριο Ημαθίας Συνεταιρισμοί Τοπικοί Σύλλογοι	52
Μέτρο 3.2. Δράσεις για την αγροτουριστική προβολή και δικτύωση	Προώθηση δημιουργίας μουσείου για τον πολιτισμό, την ιστορία και την τεχνολογία της γεωργικής παραγωγής της Ημαθίας	Δ/νση Προγραμματισμού – Οργάνωσης – Πληροφορικής	ΑΝΗΜΑ Τοπικοί Σύλλογοι Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Τραπέζης Πειραιώς	52
	Δημιουργία βιολογικής αγοράς τοπικών προϊόντων	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	ΑΝΗΜΑ Συνεταιρισμοί Τοπικοί Σύλλογοι	51
	Δικτύωση με άλλες χώρες, συμμετοχή σε εκθέσεις αγροτικές και αγροτουριστικές	Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	Συνεταιρισμοί Τοπικοί Σύλλογοι	55
Μέτρο 3.3. Επέκταση πληροφοριακών συστημάτων ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης	Επέκταση του δωρεάν Wi-Fi σε όλο τον Δήμο	Δ/νση Προγραμματισμού – Οργάνωσης – Πληροφορικής		60
	Συμπλήρωση του διαθέσιμου GIS (Συστήματος γεωγραφικών Πληροφοριών) και σταθερή ροή επικαιροποίησης των γεωχωρικών δεδομένων	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δ/νση Πολεοδομίας Δ/νση Προγραμματισμού – Οργάνωσης – Πληροφορικής	Α.Π.Θ.	59
	Λειτουργία εφαρμογών ολοκληρωμένης διεκπεραίωσης αιτημάτων προς τον Δήμο	Όλες οι Διευθύνσεις		58
Μέτρο 3.4. Προώθηση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας	Οργάνωση και λειτουργία «συστάδας» (cluster) μικρών επιχειρήσεων με στόχο την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του τόπου μας, όπως τα τοπικά προϊόντα, οι τουριστικές και πολιτιστικές διαδρομές	Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	ΕΟΜΜΕΧ, Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα	53
	Προώθηση των συλλογικών επιχειρηματικών δράσεων στις Τοπικές Κοινότητες (γυναικείοι συνεταιρισμοί κλπ.)	Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	Επιμελητήριο Ημαθίας Συνεταιρισμοί Τοπικοί Σύλλογοι	50
	Δημιουργία και λειτουργία χώρου δικτύωσης για νέους επαγγελματίες, πλήρως	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δ/νση Τοπικής Οικονομικής	ΕΟΜΜΕΧ, Πανεπιστήμια,	52

	εξοπλισμένου για συνεργασίες και συσκέψεις	Ανάπτυξης & Τουρισμού	Ερευνητικά Κέντρα	
	Αναθεώρηση ζωνών οικιστικού ελέγχου (ΖΟΕ) για προώθηση της επιχειρηματικότητας	Δ/νση Πολεοδομίας		11
Μέτρο 3.5. Προώθηση του τουρισμού	Τουριστική προβολή του Βερμίου και των Πιερίων	Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	Επιμελητήριο Ημαθίας	5, 55
	Ανάδειξη του μοναδικού συνόλου βυζαντινών και μεταβυζαντινών ναών της Βέροιας μέσω ψηφιακής παρουσίασης	Δ/νση Προγραμματισμού – Οργάνωσης – Πληροφορικής	Α.Π.Θ.	42
	Ενίσχυση και ανάδειξη παραδοσιακών εκδηλώσεων και εθίμων στους οικισμούς	Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	Τοπικοί Σύλλογοι	55
	Ανάδειξη του θρησκευτικού αποθέματος (μονές, προσκυνήματα) στην ύπαιθρο	Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	Ιερά Μητρόπολη Εφορεία Αρχαιοτήτων Ημαθίας	54
Μέτρο 3.6. Ανάδειξη του Προϊστορικού Οικισμού της Νέας Νικομήδειας	Συνεργασία με Πανεπιστήμια, Μουσεία και κρατικούς φορείς (Αρχαιολογία) για την συνέχιση των αρχαιολογικών ανασκαφών	Δ/νση Προγραμματισμού – Οργάνωσης – Πληροφορικής	Εφορεία Αρχαιοτήτων Ημαθίας Υπουργείο Πολιτισμού	55
	Δημιουργία και λειτουργία κέντρου πληροφόρησης για τον «πρώτο γεωργικό οικισμό της Ευρώπης»	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	Εφορεία Αρχαιοτήτων Ημαθίας	55
Μέτρο 3.7. Ολοκληρωμένη τουριστική προβολή του Δήμου	Δράσεις city branding με έμφαση στα ψηφιακά μέσα	Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	Πανεπιστήμια	55
	Τοπικό Σήμα Ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών	Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης & Τουρισμού	Πανεπιστήμια Επιμελητήριο Ημαθίας	52
ΑΞΟΝΑΣ 4: ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ				
ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
Μέτρο 4.1. Διοικητική ανασυγκρότηση	Ανασυγκρότηση λειτουργίας υπηρεσιών του Δήμου (χωροθέτηση, αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού, αλληλοκάλυψη αρμοδιοτήτων)	Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών Δ/νση Προγραμματισμού – Οργάνωσης – Πληροφορικής		57
	Εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης του	Όλες οι Διευθύνσεις		

	Επιχειρησιακού Προγράμματος			
	Χρήση ΤΠΕ για δικτύωση των υπηρεσιών	Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών Δ/νση Προγραμματισμού – Οργάνωσης – Πληροφορικής		58
	Χρήση του GIS και ψηφιακών εφαρμογών για βελτίωση της απόδοσης και της καθημερινής λειτουργίας, ιδιαίτερα στην ανταπόκριση σε αιτήματα πολιτών	Δ/νση Πολεοδομίας Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δ/νση Περιβάλλοντος		27, 59, 60
Μέτρο 4.2. Εξοικονόμηση πόρων και ορθολογική διαχείριση	Αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας	Δ/νση Πολεοδομίας Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών		61, 62, 63, 64, 65
	Εξοικονόμηση πόρων (μείωση δαπανών για μισθώματα, μείωση καταναλώσεων μέσω ενεργειακών αναβαθμίσεων κλπ.)	Δ/νση Πολεοδομίας Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών	Δ/νση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ΚΑΠΑ	36, 38, 65
Μέτρο 4.3. Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών	Διαβούλευση και ανοικτός δημόσιος διάλογος για κρίσιμα ζητήματα	Δ/νση Προγραμματισμού – Οργάνωσης – Πληροφορικής		60
	Δράσεις ενημέρωσης και εθελοντισμού	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας - Παιδείας - Πολιτισμού		60